

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО
NATIONAL STATISTICAL OFFICE OF MONGOLIA

МОНГОЛ УЛСЫН СТАТИСТИКИЙН ЭМХТГЭЛ

**MONGOLIAN
STATISTICAL YEARBOOK**

2010

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО
NATIONAL STATISTICAL OFFICE OF MONGOLIA

МОНГОЛ УЛСЫН СТАТИСТИКИЙН ЭМХТГЭЛ
MONGOLIAN STATISTICAL YEARBOOK
2010

(2010 оны зарим үзүүлэлтийг урьдчилсан байдлаар гаргав).
(*Several data for 2010 are preliminary*).

Улаанбаатар
Ulaanbaatar
2011

**DDC
315' 17
M-692**

Эмхтгэлийг хянасан:

**С.Мэндсайхан
Г.Гэрэлт-Од
Б.Эрдэнэсүрэн
Б.Ганбат
Х.Бажийхүү
Р.Ойдовданзан**

Edited by:

**S.Mendsaikhan
G.Gerelt-Od
B.Erdenesuren
B.Ganbat
Kh.Bajikhuu
R.Oidovdanzan**

Эмхтгэлийг нэгтгэсэн:

Н.Даваасүрэн

Printing design by:

N.Davaasuren

Хаяг: Засгийн газрын III байр,
Улаанбаатар-20 а, Монгол Улс
Утас: 322424, 326414, 261523
Факс: (976-11) - 324518
Цахим хаяг: nso@magicnet.mn,
information@nso.mn
Веб хаяг: <http://www.nso.mn>

Address: Government Building III,
Ulaanbaatar-20 a, Mongolia
Phone: 322424, 326414, 261523
Fax: (976-11) - 324518
E-mail: nso@magicnet.mn,
information@nso.mn
Internet: <http://www.nso.mn>

ISBN 978 - 99962 - 63-18 - 7

Энэхүү эмхтгэлийг зөшөөрөлгүйгээр олшруулах, дахин хэвлэхийг хориглоно.
All rights reserved.

ӨМНӨХ ҮГ

Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтийг өмнөх онуудынхтай зэрэгцүүлэн харуулсан статистикийн жилийн эмхтгэлийг Үндэсний статистикийн хороо /ҮСХ/ 1960 оноос хойш жил бүр гаргаж байгаа билээ. Улс орны эдийн засаг, нийгмийн хөгжилтэй уялдсан шинэ шинэ үзүүлэлтийг тооцох, статистикийн үзүүлэлт, аргачлалыг олон улсын нийтлэг стандарт, хэм хэмжээнд нийцүүлэх, эмхтгэлийн үзүүлэлтийн хүрээг жил тутам өргөжүүлэх ажлыг хийж байна.

Статистикийн эмхтгэлийг хэрэглэгчдэд ойлгомжтой, хүртээмжтэй болгох зорилгоор үндсэн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал, нэр томъёоны тайлбарыг тухайн бүлэг бүрийн өмнө оруулж, хэд хэдэн тодотгол, тайлбарыг нэмж хийсэн болно.

Энэ удаагийн эмхтгэлд сарын бодит цалингийн индекс, Хүний хөгжлийн сангийн орлого, зарлага, Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага гэсэн үзүүлэлтүүдийг шинээр нэмж орууллаа.

2010 онд “Хүн ам, орон сууцны улсын тооллого”-ыг амжилттай зохион байгуулан явуулж, урьдчилсан дүнг 2011 оны 2 дугаар сард гаргасан бөгөөд эцсийн үр дүнг нэгтгэн гаргах бэлтгэл ажлыг дуусган 7 дугаар сард нийтийн хүртээл болгоно.

Тооллогын үр дүнг анх удаа газар зүйн мэдээллийн системд тулгуурлан гаргаж байгаараа онцлогтой.

Хүн ам, орон сууцны тооллогод үндэслэн хүн амын бүтэц, шилжих хөдөлгөөн, орон сууцны нөхцөл, боловсрол, залуучууд зэрэг төрөлжсөн 10 гаруй судалгааны эмхтгэлийг гаргах болно.

Жил бүрийн статистикийн эмхтгэлээс гадна хэрэглэгчдэд зориулан “Монгол Улс зах зээлд 1998-2002 он”, “Монгол Улсын хүн ам ХХ зуунд”, “Монгол Улсын хүн амын 2008-2030 оны хэтийн тооцоо” зэрэг тусгайлсан эмхтгэл, номууд болон “Статистикийн тухай” Монгол Улсын хуульд заасан тодорхой давтамжтайгаар хийгддэг тооллого, түүвэр судалгааны үр дүнгийн тайланг нийтийн хүртээл болгоход анхааран ажиллаж байна. Ажиллах хүчин судалгааны нэгдсэн тайлан /2002-2003, 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009, 2010 он/, Хүүхдийн хөдөлмөр эрхлэлтийн судалгааны нэгдсэн тайлан /2002-2003, 2006-2007 он/, Өрхийн орлого, зарлага, амьжиргааны түвшний түүвэр судалгааны нэгдсэн тайлан /1995, 1998, 2002-2003, 2007-2008, 2009-2010 он/, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нэг удаагийн бүртгэл, түүвэр судалгаа /2004 он/, Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн судалгаа /2003, 2008 он/, Оролцооны аргаар ядуурлын байдалд хийсэн дүн шинжилгээ, Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тооллогын тайлан /2006 он/, Хүүхэд хөгжил судалгааны тайлан /2005, 2010 он/, Монгол Улсын хүн амын дотоод шилжих хөдөлгөөний тайлан /2007 он/, Монголын хүүхдийн хөдөлмөрийн тайлан /2006-2007 он/, Цаг ашиглалтын судалгааны тайлан /2007 он/, Хүн амын тооллогын тоо мэдээлэлд суурилсан ядуурлын зураглал /2007 он/, Монгол улс дахь ядуурлын дүр төрх /2007-2008 он/, Хувиараа хөдөлмөр эрхлэлтийн судалгаа /2007-2008 он/, Цалингийн бүтцийн судалгаа /2010 он/, Байгаль орчин, байгалийн нөөцийн менежментийн судалгаа /2010/ зэрэг төрөлжсөн судалгааны тайланг эмхтгэн гаргав.

Сар бүрийн статистикийн бюллетень, танилцуулга, жилийн эмхтгэл, эдийн засгийн гол үзүүлэлтийн мэдээллийг ҮСХ-ны Мэдээллээр үйлчлэх төв болон веб хуудас /www.nso.mn/-д хандан хэрэглэгч Та шаардлагатай мэдээллээ авах боломжтой гэдгийг дурдахад таатай байна.

Монгол Улсын Үндэсний статистикийн хорооноос эрхлэн гаргадаг статистикийн жилийн эмхтгэлийн талаар болон статистикийн үзүүлэлт, судалгааны тухай мэдээллийн талаар өөрийн санал хүсэлтээ манай хаягаар ирүүлбэл бид дуртайяа хүлээн авч хамтран ажиллах болно.

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ
СТАТИСТИКИЙН ХОРООНЫ ДАРГА

С.МЭНДСАЙХАН

PREFACE

The National Statistical Office of Mongolia (NSO) has been producing a Statistical Yearbook, showing social and economic key indicators of Mongolia, along with their respective time series, since 1960. Due to the socio-economic development of the country, the framework of indicators for the Yearbook has been expanded from year to year by having statistical indicators and methodologies by the NSO harmonized with international common standards.

To make the Statistical Yearbook accessible and available to users, descriptions of methodologies and technical terms on key indicators and variables have been put in front pages of each section concerned of the yearbook. In addition, some additional notes have been included in the Statistical Yearbook.

Some indicators, namely real wage index, revenue and expenditure of the Human Development Fund and of the Social Insurance Fund have been added into the Statistical Yearbook 2010.

In 2010, NSO successfully conducted the Population and Housing Census of Mongolia. Having released preliminary results of the census in February 2011, we are aiming to announce final results of the census in this July.

To produce the census results, we are using the Geographic Information System for the first time.

Based on the census data, over 10 monographs, such as on structure of population, migration, housing conditions, education, and youth will be produced.

Apart from the Statistical Yearbook, a number of statistical publications such as Mongolia in the Market Economy 1998-200, Population of Mongolia in the 20th century, and Population Projections for Mongolia: 2008-2030 and reports of censuses and surveys conducted periodically as specified in the Law on Statistics of Mongolia, such as Labour Force Survey /2002-2003, 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009, 2010/; Child Labour Survey /2002-2003, 2006-2007/; Household Income and Expenditure Survey and Living Standard Measurement Survey /1995, 1998, 2002-2003, 2007-2008, 2009-2010/; Disability Registration – a sample survey /2004/; Reproductive Health Survey /2003, 2008/; Participatory Poverty Assessment in Mongolia /2006/; Establishment Census /2006/; Child Development Survey /2005, 2010/; Report on Internal Migration of Mongolia /2007/; Time Use Survey /2007/; Mongolia Census-based Poverty Map /2007/; Poverty Profile in Mongolia /2007-2008/; Survey of Household Unincorporated Enterprises Producing for the Market /2007-2008/, Wage Structure Survey /2010/, and Environment and Natural Resource Management Survey /2010/ enter are available to users.

It is pleasant to note that anyone can access his/her interested information through our website containing our monthly statistical bulletins, statistical yearbooks, and other main statistics of the economy (at www.nso.mn) and our Information Service Center.

We would welcome any comment and feedback regarding the Statistical Yearbook, produced by the NSO, and any requests for detailed information of interest on statistical surveys and data related to the yearbook.

S. MENDSAIKHAN

CHAIRMAN OF THE NATIONAL STATISTICAL OFFICE OF MONGOLIA

Тэмдэглээний тайлбар:

Үндсэн үзүүлэлт (хуудас 64)-эд *-оор тэмдэглэгдсэн үзүүлэлтүүд хойших бүлгүүдэд урьдчилсан гүйцэтгэлээр байгаа болно.

Зарим үзүүлэлтийн нийлбэр орон дэвшүүлэлтээс хамааран нийт дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрөх тохиолдол байж болно.

... мэдээлэл байхгүй

0.0 маш бага тоо

- гүйцэтгэл байхгүй

ДАФ - экспортлогч орны хил хүртлэх гарсан зардлыг багтаасан экспортлогч орны франко - хуурай замын нөхцөл

СИФ - импортлогч орны хил хүртлэх тээвэр, даатгалын зардлыг багтаасан "импортлогч орны франко хуурай зам" нөхцөл

БЗДХ, ХДХВ/ДОХ - бэлгийн замаар дамжих халдвар, Хүний Дархлал Хомсдолын Вирус, Дархлалын олдмол хомсдолын хам шинж

Explanation of symbols:

*Indicators marked with * in the main indicators at page 64 are preliminary results in the succeeding chapters.*

Due to the rounding the figures (composition) may not add up to the total and 100 percentage.

... *data are not available*

0.0 *the amount is nil or negligible*

- *no execution*

D.A.F. - *Delivered at frontier*

C.I.P. - *Carriage and insurance paid to...*

STI/HIV/AIDS – *Sexually transmitted infections, Human Immunodeficiency Virus, Acquired Immune Deficiency Syndrome*

Гарчиг

Өмнөх үг	3
Гарчиг	6
Товч танилцуулга	24
ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ	70
БҮЛЭГ 1. ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР	71
1.1 Монгол улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 он	73
1.2 Хот хоорондын замын урт, км	74
1.3 Томоохон уулс	75
1.4 Томоохон гол	75
1.5 Томоохон нуур	75
1.6 Ойн сан бүхий газар, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010	76
БҮЛЭГ 2. СОНГУУЛЬ	77
2.1 Монгол улсын ерөнхийлөгчийн сонгуулийн дүн	79
2.2 УИХ, орон нутгийн иргэдийн хурлын сонгууль	80
2.3 Сонгогчдын оролцоо	81
2.4 Монгол Улсын Их Хурлын гишүүд, насны бүлгээр	81
2.5 Монгол Улсын Их Хурлын гишүүд, мэргэжлээр, дүнд эзлэх хувь	81
БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ	82
3.1 Суурин хүн амын тоо, хүйс, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст	86
3.2 Суурин хүн амын тоо, насны бүлэг, хүйсээр, оны эцэст	86
3.3 Суурин хүн амын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	87
3.4 Суурин хүн амьд хот, хөдөөгийн хүн амын эзлэх хувь, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	88
3.5 Өрхийн тоо, бүс, аймаг нийслэлээр, оны эцэст	89
3.6 Өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэл, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст	90
3.7 Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	91
3.8 Хагас өнчин хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	92
3.9 16 хүртэлх насны 4 ба түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	93
3.10 Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	94
3.11 16 хүртэлх насны хүүхэдтэй, гэр бүлгүй эмэгтэйчүүдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	95
3.12 Төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалтын тоо, оны эцэст	95
3.13 1000 хүнд ногдох төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, оны эцэст	96
3.14 Төрөлтийн коэффициент, оны эцэст	96
3.15 Төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалтын тоо болон үрчлэгдсэн хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 онд	97
3.16 Төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт болон үрчлэлт, 1000 хүнд ноогдохоор бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 онд	98
3.17 Хүн амын дундаж наслалт, хүйсээр, оны эцэст	99
3.18 Хүн амын дундаж наслалт, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	99
3.19 Төрсөн хүүхдийн тоо, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 онд	100
3.20 Төрсөн хүүхдийн тоо, эхний насны бүлгээр, оны эцэст	100
3.21 Төрсөн эхчүүдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	101
3.22 Төрсөн эхчүүд, боловсролын түвшингээр, оны эцэст	101
3.23 Төрсөн эхчүүдийн тоо, хот, хөдөө, гэрлэлтийн байдал, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 онд	102
3.24 Төрөлт, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр	103
3.25 Нас барсан хүний тоо, боловсролын түвшингээр, оны эцэст	103
3.26 Нас барсан хүний тоо, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст	104
3.27 Нас барсан хүний тоо, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 онд	105
3.28 Нас баралт, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	106

3.29 Насны бүлэг дэхь нас баралтын коэффициент, оны эцэст	107
3.30 Гэрлэлтээ бүртгүүлсэн хүний тоо, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст	107
3.31 Гэр бүр цуцлалтын тоо, гэр бүл байсан хугацаагаар, оны эцэст	108
3.32 Үрчлүүлсэн хүүхдийн тоо, насны бүлгээр, оны эцэст	108
БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ	111
4.1 Хүн амын ажил эрхлэлтийн үзүүлэлт, оны эцэст	117
4.2 Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	118
4.3 Ажиллагчдын тоо, салбараар, оны эцэст	119
4.4 Ажиллагчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	120
4.5 Ажилгүй иргэдийн тоо, хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр	121
4.6 Ажилгүйдлийн түвшин, бүс, аймаг, нийслэлээр	123
4.7 Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	124
4.8 Эдийн засгийн идэвхгүй хүн ам, бүс, аймаг, нийслэлээр	126
4.9 Монгол улсын төрийн албан хаагчдын тоо, төрийн албаны ангиллаар, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар	129
4.10 Монгол улсын төрийн албан хаагчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар	129
4.11 Монгол улсын төрийн захиргааны албан хаагчдын тоо, албан тушаалын ангиллаар, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар	130
4.12 Аж ахуйн нэгж байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин,эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар	131
4.13 Сарын бодит цалингийн индекс, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар	132
4.14 Сарын бодит цалингийн индекс, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, өмнөх онтой харьцуулснаар	133
4.15 Ажиллагчдын сарын дундаж цалин, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр	133
4.16 Сарын бодит цалингийн индекс, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр	134
4.17 Сарын бодит цалингийн индекс, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр, өмнөх онтой харьцуулснаар	134
4.18 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин, ажил мэргэжлийн ангиллаар	135
4.19 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин, өмчийн хэлбэрээр	135
БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН	136
5.1 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ), салбараар, оны үнээр	138
5.2 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	139
5.3 Үндэсний нийт орлого	140
5.4 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний жилийн цэвэр өсөлт, бууралт, салбараар	140
5.5 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний салбарын бүтэц, салбараар, оны үнээр	141
5.6.Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд хувийн хэвшилд бүтээгдсэн нэмэгдэл өртгийн эзлэх хувь, салбараар, оны үнээр	142
5.7 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ), эцсийн ашиглалтын аргаар, оны үнээр	143
5.8 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, орлогын аргаар, оны үнээр	143
5.9 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, бүс, аймаг, нийслэлээр, салбараар, оны үнээр	144
5.10 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, улирлаар, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	145
БҮЛЭГ 6. ҮНЭ	146
6.1 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн улсын индекс, бүлгээр	150
6.2 Хэрэглээний үнийн улсын индексийн өөрчлөлт, өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулснаар, бүлгээр	151
6.3 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн улсын индекс, сарын өөрчлөлт, бүлгээр	152
6.4 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс, 1991-1-16=100%	153
6.5 Инфляцийн жилийн дундаж түвшин, 2006-2010 оноор	153
6.6 Улаанбаатар хотын хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс, барааны бүлгээр	154
6.7 Улаанбаатар хотын хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс, сарын өөрчлөлт, барааны бүлгээр	155

6.8 Улаанбаатар хотын гол нэрийн бараа, үйлчилгээний жилийн дундаж үнэ	156
6.9 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс, бүлгээр, аймгаар	158
6.10 Гол нэрийн зарим барааны жилийн дундаж үнэ, аймгаар	160
6.11 Улаанбаатар хотод зарагдсан барилгын гол нэрийн материалын жилийн дундаж үнэ, үйлдвэрлэгч улс орон, улирал, жилийн дундаж үнээр	162
6.12 ХАА-н зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ	163
БҮЛЭГ 7. МӨНГӨ, САНХҮҮ	168
7.1 Мөнгөний нийлүүлэлт, жил бүрийн эцсийн байдлаар	176
7.2 Гадаад валютын цэвэр албан нөөц, жил бүрийн эцсийн байдлаар	176
7.3 Зээлийн өрийн үлдэгдэл, арилжааны банкуудаар, жил бүрийн эцсийн байдлаар	176
7.4 Хадгаламж, зээлийн хүү, арилжааны банкуудаар	177
7.5 Зээлийн өрийн үлдэгдэл, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар	178
7.6 Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар	179
7.7 Чанаргүй зээлийн өрийн үлдэгдэл, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар	180
7.8 Гадаад валютын ханш	181
7.9 Үнэт цаасны зах зээлийн үндсэн үзүүлэлт	181
7.10 Зах зээлийн үнэлгээ хамгийн өндөртэй байсан 30 компани, 2010	182
7.11 Үнэт цаас нь идэвхтэй арилжигдсан 30 компани, 2010	183
7.12 Хувьцааны арилжааны үзүүлэлт	184
7.13 Засгийн газрын бондын арилжаа	184
7.14 Компанийн бондын арилжаа	184
7.15 Даатгалын байгууллагын үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эцсийн байдлаар	185
7.16 Банк бус санхүүгийн байгууллагын үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эцсийн байдлаар	185
7.17 Хадгаламж зээлийн хоршоодын үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эцсийн байдлаар	185
БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ	186
8.1 Монгол улсын нэгдсэн төсвийн орлого, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	188
8.2 Монгол улсын төсвийн орлого, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	189
8.3 Орон нутгийн төсвийн орлого, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	190
8.4 Монгол улсын нэгдсэн төсвийн зарлага, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	191
8.5 Монгол улсын төсвийн зарлага, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	192
8.6 Орон нутгийн төсвийн зарлага, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	193
8.7 Орон нутгийн төсвийн орлого, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	194
8.8 Орон нутгийн төсвийн зарлага, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	195
8.9 Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгосон санхүүгийн дэмжлэг, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	196
8.10 Орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	196
8.11 Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага, төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар, оны үнээр	197
8.12 Хүний хөгжил сангийн орлого, зарлага, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	199
8.13 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр	199
БҮЛЭГ 9. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БАРИЛГА	200
9.1 Хөрөнгө оруулалт, түүний бүтэц, технологийн бүтэц, санхүүжилтийн эх үүсвэрээр, оны үнээр	202
9.2 Барилга угсралт, их засварын ажил, оны үнээр	202
9.3 Барилга угсралт, их засварын ажлын бүтэц, төрлөөр	202
9.4 Ашиглалтанд оруулсан үндсэн хөрөнгө	203
9.5 Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажил, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	203
9.6 Барилгын байгууллагын бүлэглэлт	204
БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙ	205
10.1 Хөдөө аж ахуйн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	209
10.2 Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	209
10.3 Нэг хүнд ногдох хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	210

10.4 Мал, тэжээвэр амьтдын тоо	210
10.5 Малын тоо, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр	211
10.6 Хээлтэгч малын тоо, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр	218
10.7 Малын тооны дээд хэмжээ, төрлөөр, оноор	220
10.8 Цэвэр, эрлийз, нутгийн шилмэл омгийн болон сайжруулсан үүлдрийн малын тоо, төрлөөр	220
10.9 Төл бойжилт, төрлөөр	221
10.10 Зүй бусаар хорогдсон том малын тоо, төрлөөр	221
10.11 Хүнсэнд хэрэглэсэн малын тоо, төрлөөр	222
10.12 Малын тоогоор 2010 онд эхний таван байрт орсон аймаг, сум, малын төрлөөр	223
10.13 Малчин өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	225
10.14 Малчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	226
10.15 Малчдын насны бүтэц	226
10.16 Хувийн малтай өрхийн бүлэглэлт, малын тооны бүлгээр	227
10.17 Малчин өрхийн бүлэглэлт, малын тооны бүлгээр, 2010	227
10.18 Малчин өрхийн зарим үзүүлэлт	228
10.19 Малчин өрхийн зарим үзүүлэлт, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010	228
10.20 Хөдөө аж ахуйн мэргэжилтний тоо, мэргэжлийн төрлөөр	229
10.21 Хөдөө аж ахуйн техникийн тоо, төрлөөр	229
10.22 Малын хашааны тоо, багтаамж, төрлөөр	229
10.23 Уст цэгийн тоо, төрлөөр	229
10.24 Малын халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамрагдсан малын тоо, зардал	230
10.25 Халдварт өвчин, паразиттах өвчнөөр өвчилсөн, эдгэрсэн малын тоо	230
10.26 Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар	231
10.27 Тариалсан талбай, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр	231
10.28 Хураасан нийт ургац, ургамлын төрлөөр	236
10.29 Нэг га талбайгаас хураасан ургац, ургамлын төрлөөр	236
10.30 Хураасан ургац, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр	237
10.31 Нэг га талбайгаас хураасан үр тариа, төмс, бүс, аймаг, нийслэлээр	241
10.32 Байгалийн хадлан, бэлтгэсэн тэжээл, төрлөөр	243
10.33 Малын тэжээл, бүс, аймаг, нийслэлээр, тэжээлийн нэгжээр	243
10.34 Малын тэжээл, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр	244
БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР	249
11.1 Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл, салбар, дэд салбараар, оны үнээр	251
11.2 Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэлийн салбарын бүтэц, салбар, дэд салбараар	252
11.3 Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл, ажиллагчдын тооны бүлгээр, оны үнээр	253
11.4 Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл, дэд салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	253
11.5 Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний борлуулалт, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр	254
11.6 Аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн бүтээмж, салбараар, оны үнээр	255
11.7 Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	256
11.8 Нэг хүнд ногдох аж үйлдвэрийн зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	260
11.9 Цахилгаан эрчим хүчний тэнцэл	260
11.10 Нүүрсний тэнцэл	262
11.11 Дулааны тэнцэл	262
БҮЛЭГ 12. ТЭЭВЭР	263
12.1 Бүх төрлийн тээврийн үндсэн үзүүлэлт, төрлөөр	265
12.2 Авто машины тоо, төрлөөр	265
12.3 Авто машины тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	266
12.4 Төмөр замын тээврийн үндсэн үзүүлэлт	267
12.5 Авто тээврийн үндсэн үзүүлэлт	267
12.6 Иргэний агаарын тээврийн үндсэн үзүүлэлт	267
12.7 Сайжруулсан авто замын урт, км	267

БҮЛЭГ 13. ХАРИЛЦАА ХОЛБОО	268
13.1 Харилцаа холбооны салбарын үндсэн үзүүлэлт	270
13.2 Холбоо, шуудангийн үйлчилгээний үзүүлэлт, нэр төрлөөр	271
13.3 Суурин телефон цэгийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	271
БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА	272
14.1 Нийт эргэлт, улсаар, оны үнээр	276
14.2 Экспорт, улсаар, оны үнээр	277
14.3 Импорт, улсаар, оны үнээр	278
14.4 Нийт эргэлт, экспорт, импорт, тивээр, бүсээр, оны үнээр	279
14.5 Экспортын гол нэрийн бараа	280
14.6 Импортын гол нэрийн бараа	281
14.7 Экспортын бүтэц, барааны бүлгээр	285
14.8 Импортын бүтэц, барааны бүлгээр	286
14.9 Гадаад худалдааны үнийн индекс, барааны гол бүлгээр	287
14.10 Гадаад худалдааны индекс, худалдааны нөхцлийн индекс, хувиар	287
14.11 Гадаад худалдааны биет хэмжээний индекс, барааны гол бүлгээр, хувиар	288
14.12 Экспорт, импорт, барааны бүлгээр, олон улсын худалдааны стандарт ангиллаар	288
БҮЛЭГ 15. ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ	290
15.1 Төлбөрийн тэнцэл	292
БҮЛЭГ 16. ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ ГАЗАР	293
16.1 Худалдааны салбарын нийт борлуулалт, үйлдвэрлэлт, оны үнээр	295
16.2 Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	295
16.3 Зочид буудал нийтийн хоолны салбарын нийт үйлдвэрлэлт, оны үнээр	296
16.4 Зочид буудал нийтийн хоолны салбарын нийт ажиллагчдын тоо, оны эцэст	296
БҮЛЭГ 17. ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ	297
17.1 Орон сууц, оны эцэст	299
17.2 Хот, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний зарим үзүүлэлт, бүс, аймаг, нийслэлээр	300
БҮЛЭГ 18. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ	302
18.1 Улсын хилээр нэвтэрсэн нийт зорчигчдын тоо, боомтоор, оны эцэст	304
18.2 Улсын хилээр гарсан дотоодын зорчигчдын тоо, боомт, аяллын зорилгоор, 2010	305
18.3 Улсын хилээр орсон нийт зорчигчдын тоо, аяллын зорилгоор, 2010	306
18.4 Улсын хилээр орсон жуулчдын тоо, улсаар	307
18.5 Улсын хилээр нэвтэрсэн гадаадын зорчигчдын тоо, улсаар	308
18.6 Улсын хилээр нэвтэрсэн гадаадын зорчигчдын бүтэц, аялалын зорилго, бүс нутгаар, 2010	308
18.7 Аялал жуулчлалын үйл ажллагаа эрхэлж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага, ажиллагчдын тоо, оны эцэст	308
БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ	309
19.1 Нэг өрхийн сарын дундаж орлого, хот хөдөөгөөр, оны үнээр	313
19.2 Нэг өрхийн сарын дундаж орлогын бүтэц	313
19.3 Нэг өрхийн сарын дундаж зарлага, хот хөдөөгөөр, оны үнээр	314
19.4 Нэг өрхийн сарын дундаж зарлагын бүтэц	314
19.5 Нэг хүнд сард ногдох хүнсний зарим бүтээгдэхүүний улсын дундаж хэрэглээ, жишсэн хүнээр, хот хөдөөгөөр	315
19.6 Нэг хүний хоногт хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүний илчлэг, найрлага, жишсэн хүнээр, хот хөдөөгөөр	315
19.7 Ядуурлын үндсэн үзүүлэлт, хот, хөдөө, бүс, суурьшлаар	316
19.8 Хүн амын амьжиргааны доод түвшин, нэг хүнд сард ногдохоор, бүс нутгаар	316
19.9 Нэг хүнд сард ногдох хэрэглээ, хэрэглээний үндсэн бүлэг, хот, хөдөөгөөр, 2010	317

19.10 Нэг хүнд сард ногдох хэрэглээ, хэрэглээний үндсэн бүлгээр, ядуурлын байдлаар, хот, хөдөөгөөр, 2010	317
19.11 Нэг хүнд сард ногдох хэрэглээ, өрхийн тооны тэнцүү 10 бүлгээр, хот, хөдөөгөөр	318
19.12 Хүн амын хэрэглээний бүтэц, тэнцүү 5 бүлгээр, хот, хөдөөгөөр, 2010	318
19.13 "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн хүрээнд эрүүл мэнд, боловсрол, дэд бүтцийг сайжруулахад зарцуулсан хөрөнгө, бүс, аймаг, нийслэлээр	319
19.14 "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслөөс бэлчээрийн мал аж ахуйн эрсдлийг бууруулахад зарцуулсан хөрөнгө, бүс, аймгаар	322
19.15 "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн хүрээнд бичил санхүүгийн хөгжлийн сангаас олгосон зээл, бүс, аймаг, нийслэлээр	325
БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ, СҮМ ХИЙД	326
20.1 Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	328
20.2 Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчдын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	328
20.3 Бүх шатны сургалтын байгууллагыг төгсөгчид, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	329
20.4 Бүх шатны сургалтын байгууллагын багш нарын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	329
20.5 Ерөнхий боловсролын сургуулийн зарим үзүүлэлтүүд	330
20.6 Дотоодын их, дээд сургууль, коллежид суралцагчид, төгсөгчидийн тоо, мэргэжлийн чиглэлээр	331
20.7 Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд	332
20.8 Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд	333
20.9 Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагч, багшийн харьцаа, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд	334
20.10 Ерөнхий боловсролын сургуулийн багш нарын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд	335
20.11 Ерөнхий боловсролын сургуулийг өдрөөр суралцан төгсөгчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	336
20.12 Ерөнхий боловсролын сургуулийн 1-р ангид элсэгчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд	337
20.13 Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдаас дотуур байранд суух хүсэлт гаргасан болон амьдарч буй хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	338
20.14 Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцаж байгаа болон дотуур байранд амьдарч буй малчин өрхийн хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010/2011 оны хичээлийн жилд	339
20.15 ЕБС-д суралцаж байгаа болон дотуур байранд амьдарч буй хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010/2011 оны хичээлийн жилд	340
20.16 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллага, хүүхдийн тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	341
20.17 Бүх шатны сургуульд суралцагчдын тоо, 1000 хүнд ногдохоор	341
20.18 Хамран сургалтын бохир жин, хувиар, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010/2011 оны хичээлийн жилд	342
20.19 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллага, багш нарын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	343
20.20 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллага, багш нарын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	344
20.21 Боловсролын салбарын зардал, оны үнээр	344
20.22 Шинжлэх ухааны салбарын үндсэн үзүүлэлт	345
20.23 Эрдмийн зэрэг, цолтой үндсэн ажиллагчид, оны эцэст	345
20.24 Улсын төсвөөс санхүүжүүлсэн эрдэм шинжилгээний ажлын тоо	345
20.25 Нийтийн номын сан, оны эцэст	345
20.26 Нийтийн номын сангийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	346
20.27 Улсын соёл, урлагийн байгууллагын ажиллагчдын тоо, төрлөөр, жилийн эцэст	346
20.28 Нийтийн номын сангийн суудлын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	347
20.29 Нийтийн номын сангийн байнгын уншигчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	348
20.30 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолтын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	349

20.31 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын үзэгчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	350
20.32 Музейн үзмэрийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	351
20.33 Музейн үзэгчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	352
20.34 Соёлын төвийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	353
20.35 Соёлын төвийн суудлын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	354
20.36 Сүм, хийдийн тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	355
20.37 Сүм хийдийн ажиллагчдын тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	356
20.38 Хурлын лам нарын тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	357
20.39 Шашны сургууль, дацанд суралцагчдын тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	358
20.40 Гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	359
20.41 Шашны сургууль дацанд суралцагчид болон гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо, насны бүлгээр, оны эцэст	360
БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ	361
21.1 Эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	363
21.2 Эмнэлгийн орны тоо, төрлөөр, оны эцэст	363
21.3 Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагчдын тоо, мэргэжлийн чиглэлээр, оны эцэст	364
21.4 Их эмчийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	365
21.5 Эм зүйчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	366
21.6 Эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний тоо, мэргэжлээр	367
21.7 Нэг их эмчид ногдох хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	367
21.8 Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	368
21.9 Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн өвчтөний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	369
21.10 Бүртгэгдсэн өвчнөөр өвчилсэн хүний тоо, өвчний ангиллаар, бүс, аймаг, нийслэлээр	370
21.11 Амьд төрсөн хүүхдийн тоо, хүйс, төрөх үеийн жин, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 оны эцэст	371
21.12 Нас барсан хүний тоо, өвчний ангилалаар, хүйсээр, оны эцэст	373
21.13 Нялхсын эндэгдэл (амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдох), бүс, аймаг, нийслэлээр	374
21.14 Төрөхийн улмаас эндсэн эхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	375
21.15 Үр хөндөлтийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	376
21.16 Эрүүл мэндийн салбарын зардал, оны үнээр	376
21.17 Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөл (10000 хүнд ногдох), өвчлөлийн зонхилох 10 шалтгаанаар	377
21.18 Хорт хавдраар өвчлөлт, нас барагчдын тоо (10000 хүнд ногдох), хорт хавдрын төрлөөр	377
21.19 Хорт хавдраар өвчлөлгчдийн тоо, (10000 хүн амд ногдох), насны ангиллаар	377
21.20 Хорт хавдраар өвчлөлт, нас барагчдын тоо (10000 хүн амд ногдох) аймаг нийслэлээр, 2010 оны эцэст	378
21.21 Жирэмсний эмэгтэйчүүдийн эмнэлгийн хяналтанд хамрагдсан хувь, бүс, аймаг, нийслэлээр	379
21.22 Нэг хүртэлх насны хүүхдийн өргөн дархлаажуулалтын хамралт, дархлаажуулалтын төрлөөр, 2010 оны эцэст	380
21.23 Биеийн тамир спортын зарим үзүүлэлтүүд, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 оны эцэст	381
21.24 Цол зэрэгтэй тамирчид, дасгалжуулагчид, шүүгчийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 оны эцэст	382
21.25 Судалгааны өмнөх гурван жилийн насны бүлэг дэх төрөлтийн тусгай, төрөлтийн нийлбэр, ерөнхий коэффициентууд, байршлаар	383
21.26 Хүсч буй төрөлтийн нийлбэр коэффициент, байршил, бүс нутаг, эхийн боловсролын түвшингээр	383
21.27 Судалгаанаас өмнөх 3 жилийн байдлаар, нярайн, нярайн дараах, нялхсын болон хүүхдийн нас баралтын коэффициент	384
21.28 Сүүлийн 5 жилд амьд төрсөн хүүхдийн хувийн жин, хагалгаа хийлгэж төрсөн эсэх, төрөх үеийн хүүхдийн жин, төрсөн хугацаа, зарим үзүүлэлтүүдээр	385
21.29 Судалгаанаас өмнөх 3 жилд төрсөн хүүхдэд хөхөөр хооллосон хүүхдүүдийн эзлэх хувь, зарим үзүүлэлтээр	386
21.30 ХДХВ/ДОХ-ын талаарх зөв мэдлэгтэй эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь, зарим үзүүлэлтүүдээр	387

БҮЛЭГ 22. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ, НИЙГМИЙН ДААТГАЛ	388
22.1 Нийгмийн халамжийн үйлчилгээний орлого, зарлага, төрлөөр	390
22.2 Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж, тусламж, хөнгөлөлт авсан хүний тоо, тэтгэмжийн төрлөөр	391
22.3 Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчдын тоо, тэтгэврийн төрлөөр	392
22.4 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, даатгуулагчдын тоо	392
БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ	393
23.1 Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, хэргийн ангилал, төрлөөр	395
23.2 Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	396
23.3 Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	397
23.4 Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	398
23.5 Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	399
23.6 Малын хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	400
23.7 Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	401
23.8 Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	402
23.9 Аж ахуйн эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	403
23.10 18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо	404
23.11 Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	405
23.12 Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол	406
23.13 Хохирогч иргэдийн тоо	406
23.14 Хохирогч иргэдийг тоо, нийгмийн байдлаар	406
23.15 Хохирогч иргэдийн тоо, насны бүлгээр	406
23.16 Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	407
23.17 Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо	408
23.18 Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо, боловсролын түвшингээр	408
23.16 Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо, насны бүлгээр	408
БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН	409
24.1 Монгол улсын газрын нэгдмэл сан, үндсэн ангиллаар	411
24.2 Агаарын жилийн дундаж температур, аймгийн төв, нийслэлээр	411
24.3 Хур тунадасны нийлбэр, хур тунадастай өдрийн тоо, аймгийн төв, нийслэлээр	412
24.4 Цаг уурын олон жилийн дундаж үзүүлэлт, аймаг, нийслэлээр	413
24.5 Ургамлын амьдралын хэлбэр, 1989	414
24.6 Монгол орны дээд, доод ургамлын зүйлийн бүрэлдэхүүн, 1998	414
24.7 Ойн түймрийн тоо, давхардсан тоогоор, бүс, аймаг, нийслэлээр	415
24.8 Ойгоос бэлтгэсэн модны хэмжээ, бүс, аймаг, нийслэлээр	416
24.9 Байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	417
24.10 Ахуйн зориулалтаар 2011 онд агнах, барих агнуурын амьтны тоо хэмжээний дээд хязгаар, бүс, аймаг, нийслэлээр, ангийн нэрээр	417
24.11 Хохирол учирсан газар	418
24.12 Гадаргын усны тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, тооллого явагдсан оноор	418
24.13 Агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, аймгийн төв, нийслэлээр, 2010	419
24.14 Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, нийслэлийн харуулын дунджаар	420
24.15 Агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээ	420
24.16 Тохiolдсон гамшигт үзэгдэл, учирсан хохирол	420
БҮЛЭГ 25. БҮТЭЭМЖ	422
25.1 Нийт бүтээмж, салбараар, оны үнээр	424
25.2 Үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмж, салбараар, оны үнээр	424
25.3 Хөдөлмөрийн бүтээмж, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	425
25.4 Капиталын бүтээмж, салбараар, оны үнээр	425
25.5 Үндсэн түүхий эд материалын бүтээмж, салбараар, оны үнээр	426
25.6 Эрчим хүчний бүтээмж, салбараар, оны үнээр	426

БҮЛЭГ 26. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН	427
26.1 Бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст	429
26.2 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст	430
26.3 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст	431
26.4 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, хариуцлагын хэлбэрээр, жил бүрийн эцэст	431
26.5 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст	432
26.6 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст	433
26.7 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст	433
26.8 Нийслэлд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, дүүргээр, жил бүрийн эцэст	434
26.9 Нийслэлд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст	434
БҮЛЭГ 27. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ	435
27.1 Хүний хөгжлийн индекс, бүс, аймаг, нийслэлээр	439
27.2 Жөндөрийн хөгжлийн индекс, бүс, аймаг, нийслэлээр	440
27.3 Жөндөрийн эрх мэдлийн хэмжүүр, бүс, аймаг, нийслэлээр	441
БҮЛЭГ 28. МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТ	442
28.1 Мянганы хөгжлийн зорилтын шалгуур үзүүлэлтүүд	444
БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	449
29.1 Эдийн засгийн цар хүрээ, 2008 онд	451
29.2 Дэлхийн эдийн засаг дахь оролцоо, ДНБ-д эзлэх хувиар	455
29.3 Хөгжлийн туслалцааны хорооны гишүүн орнуудаас 2008 онд хуваарилсан цэвэр тусламж, бүсээр	456
29.4 Хөгжлийн албан ёсны туслалцаанаас хамааралтай байдал, бүс нутгийн зарим улс орноор	457
29.5 ДНБ-ий салбарын бүтэц, бүс нутгийн зарим орнуудаар	458
29.6 ДНБ-ий эцсийн ашиглалтын бүтэц, бүс нутгийн зарим орнуудаар (хувиар)	459
29.7 Гадаад худалдаа, бүс нутгийн зарим орнуудаар	460
29.8 Мянганы хөгжлийн зорилтын хэрэгжилт, бүс нутгийн зарим улс орнуудаар	461

CONTENTS

Preface	4
Contents	15
Overview	47
MAIN INDICATORS	70
SECTION 1. ADMINISTRATIVE UNITS AND TERRITORY	72
1.1 Administrative and territory units, by region, aimags and the Capital, in 2010	73
1.2 Distance between the cities, km	74
1.3 Major mountains	75
1.4 Major rivers	75
1.5 Major lakes	75
1.6 Forest land, by region, aimags and the Capital, in 2010	76
SECTION 2. ELECTION	78
2.1 Election results of the president of Mongolia, 1993,1997, 2001, 2005, 2009	79
2.2 State great hural and local citizens' hural election, 1992, 1996, 2000, 2004, 2008	80
2.3 Voters participation	81
2.4 Members of state great hural, by age group	81
2.5 Members of state great hural, by professions, percentage share to total	81
SECTION 3. POPULATION	84
3.1 Resident population, by sex, urban and rural, at the end of the year	86
3.2 Resident population, by age group and sex, at the end of the year	86
3.3 Resident population, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	87
3.4 Urban and rural population percentage of resident population, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	88
3.5 Households, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	89
3.6 Households, by region, aimags and the Capital, urban and rural, at the end of the year	90
3.7 Orphan children, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	91
3.8 Double orphan, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year	92
3.9 Households with 4 and more children aged below 16, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	93
3.10 Female headed households, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	94
3.11 Single woman, with children aged below 16, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	95
3.12 Births, deaths, marriages and divorces, at the end of the year	95
3.13 Births, deaths, marriages, divorces per 1000 population, at the end of the year	96
3.14 Birth rates, at the end of the year	96
3.15 Births, deaths, marriages, divorces and adoptions, by region, aimags and the Capital, in 2010	97
3.16 Births, deaths, marriages, divorces and adoptions, per 1000 population, by region, aimags and the Capital, in 2010	98
3.17 Life expectancy at birth, by sex, at the end of the year	99
3.18 Life expectancy at birth, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	99
3.19 Births, by sex, urban and rural, region, aimags and the Capital, in 2010	100
3.20 Births, by mother's age group, at the end of the year	100
3.21 Women who gave births, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	101
3.22 Women who gave births, by educational level, at the end of the year	101
3.23 Number of women who give births, by urban, rural and marital status, regions, aimags and the Capital, in 2010	102
3.24 Crude birth rate, by region, aimags and the Capital	103
3.25 Deaths, by educational level, at the end of the year	103
3.26 Deaths, by sex and age group, at the end of the year	104
3.27 Deaths, by sex, urban and rural, region, aimag and the Capital, in 2010	105
3.28 Crude death rate, by region, aimag and the Capital, at the end of year	106

3.29 Age specific death rate, at the end of the year	107
3.30 Registered marriages, by sex and age group, at the end of the year	107
3.31 Divorces, by duration of marriage, at the end of the year	108
3.32 Adoption, by child age group, at the end of the year	108
SECTION 4. LABOUR FORCE	114
4.1 Employment, at the end of the year	117
4.2 Economically active population, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	118
4.3 Employees, by divisions, at the end of the year	119
4.4 Employees, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	120
4.5 The number of unemployed people, sex, region, aimags and the Capital	121
4.6 Unemployment rate, by region, aimags and the Capital	123
4.7 Registered unemployed, by sex, aimags and the Capital, at the end of the year	124
4.8 Economically inactive population, by regions, aimags and the Capital	126
4.9 Government employees of Mongolia, by classification of government service, 1 st of January of selected years	129
4.10 Government employees of Mongolia, by region, aimags and the Capital, 1 st of January of selected years	129
4.11 Public administration Government employees of Mongolia, by classification of officers, 1 st of January of selected years	130
4.12 Average monthly wages and salaries, by economic sectors	131
4.13 Monthly real wages index, by economic sectors	132
4.14 Monthly real wages index, by economic sectors compared to the previous year	133
4.15 Average monthly wages and salaries, by legal status	133
4.16 Monthly real wage index, by legal status	134
4.17 Monthly real wage index, by legal status compared to the previous year	134
4.18 Average monthly wages and salaries, by occupation	135
4.19 Average monthly wages and salaries, by ownership type	135
SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT	137
5.1 Gross domestic product (GDP), by divisions, at current prices	138
5.2 Gross domestic product, by divisions, at 2005 constant prices	139
5.3 Gross National Income	140
5.4 Annual change of gross domestic product, by divisions	140
5.5 Industrial composition of gross domestic product by divisions, at current prices	141
5.6 Private sector value added share to GDP, by divisions, at current prices	142
5.7 Gross domestic product, by expenditure approach, at current price	143
5.8 Gross domestic product, by income approach, at current price	143
5.9 Gross domestic product, by region, aimags and the Capital, by divisions, at current prices	144
5.10 Gross domestic product, by quarter, by divisions, at 2005 constant prices	145
SECTION 6. PRICE	146
6.1 National consumer price index of certain goods and service, by groups	150
6.2 National consumer price index, compared with the end of previous year, by groups, percent change	151
6.3 National consumer price index of goods and services, monthly percent changes, by groups	152
6.4 Consumer price index of goods and service, 1991-1-16=100	153
6.5 Inflation rate, annual average, 2006-2010	153
6.6 Consumer price index of goods and services, by groups, by the Capital city	154
6.7 Consumer price index of goods and services, in the Capital city, monthly changes, by groups	155
6.8 Annual average prices of main goods and services, in Ulaanbaatar	156
6.9 Consumer price index goods and services, by groups, by aimags	158
6.10 Annual average price of main selected commodities, by aimags	160
6.11 Average price of major construction materials in Ulaanbaatar, by producing countries, quarterly and annual average	162
6.12 Average market price of some agricultural products	163

SECTION 7. MONEY, CREDIT, STOCK	172
7.1 Money supply, by the end of the year	176
7.2 Net international reserves, by the end of the year	176
7.3 Outstanding loans, by commercial banks, by the end of the year	176
7.4 Interest rate, by commercial banks	177
7.5 Outstanding loans, by region, aimags and the Capital city, by the end of the year	178
7.6 Outstanding Individual deposits, by region, aimags and the Capital city	179
7.7 Outstanding non-performing loans, by region, aimags and the Capital city, by the end of the year	180
7.8 Exchange rates of foreign currencies	181
7.9 Main indicators of Stock market	181
7.10 30 leading companies in market capitalization in 2010	182
7.11 30 companies with the most active traded stocks in 2010	183
7.12 Indicators of Trading stock	184
7.13 Government bond trading	184
7.14 Company bond trading	184
7.15 Main indicators of insurance intitutions, by the end of the year	185
7.16 Main indicators of Non-bank financial institution, by the end of the year	185
7.17 Main indicators of saving and credit cooperative, by the end of the year	185
SECTION 8. BUDGET	187
8.1 Mongolian general government revenue, by classification of revenue, at current prices	188
8.2 Revenue of central government, by classification of revenue, at current prices	189
8.3 Local government revenue, by classification of revenue, at current prices	190
8.4 Mongolian general government expenditure, by classification of expenditure, at current prices	191
8.5 Expenditure of central government, by classification of expenditure, at current prices	192
8.6 Local government expenditure, by classification of expenditure, at current prices	193
8.7 Revenue of local government, by region, aimags and the Capital, at current prices	194
8.8 Expenditure of local government, by region, aimags and the Capital, at current prices	195
8.9 Grants from central government to local government, by region, aimags and the Capital city, at current prices	196
8.10 Grants from local government to central government, by aimag and the Capital city, at current prices	196
8.11 Expenditure of general government, by portfolio of Ministers, at current prices	197
8.12 Human development fund revenue, expenditure by classification, at current prices	199
8.13 Social security fund revenue, expenditure by callification, at current prices	199
SECTION 9. INVESTMENT AND CONSTRUCTION	201
9.1 Investment, its composition, by technological composition and financial resources, at current prices	202
9.2 Construction, capital repairs, maintenances, at current price	202
9.3 Structure of construction, capital repairs and maintenance, by types	202
9.4 Given for exploitation building's basic fund	203
9.5 Construction and capital repairs done by domestic construction entities, by regions, aimag and the Capital, at current prices	203
9.6 Grouping of construction units	204
SECTION 10. AGRICULTURE	207
10.1 Gross agricultural output	209
10.2 Output of main agricultural products	209
10.3 Main agricultural production per capita	210
10.4 Number of livestock & household animals	210
10.5 Number of livestock, by region, aimags and the Capital, by type livestock	211
10.6 Number of breeding stock, by region, aimags and the Capital, by type livestock	218
10.7 Highest number of livestock, by type of livestock and years	220
10.8 Number of freshbred, crossbred, thoroughbred and improved bred, livestock, by type	220
10.9 Rearing of young animals, by type	221
10.10 Losses of adult animals, by type	221

10.11 Total livestock for consumption, by type	222
10.12 Rank of first five aimags and soums by number of livestock, in 2010, by type of livestock	223
10.13 Number of herder households, by region, aimags and the Capital	225
10.14 Number of herdsmen, by region, aimags and the Capital	226
10.15 Age composition of herdsmen	226
10.16 Grouping of households with livestock, by group for number of livestock	227
10.17 Grouping of herder households, by group for number of livestock, in 2010	227
10.18 Selected indicators of herder households	228
10.19 Selected indicators of herder households, by regions, aimags and the Capital, in 2010	228
10.20 Number of agricultural specialist, by type of profession	229
10.21 Number of agricultural machineries, by type	229
10.22 Number of livestock fence, capacity, by type	229
10.23 Number of wells, by type	229
10.24 Number of livestock covered by precaution activities from infectious diseases and expenditure	230
10.25 Number of livestock suffered from infectious and parasite and survived	230
10.26 Agricultural areas	231
10.27 Sown areas, by region, aimags and the Capital, by type of plants	231
10.28 Total crops, by type of plants	236
10.29 Yields of staple agricultural crops per hectare, by type of plants	236
10.30 Total crops, by region, aimags and the Capital, by type of plants	237
10.31 Yields of cereals, potatoes per hectare, by region, aimags and the Capital	241
10.32 Gross hay harvest and laying-in of fodder, by type	243
10.33 Fodder, by region, aimags and the Capital, in terms of fodder unit	243
10.34 Fodder, by region, aimags and the Capital, by type	244
SECTION 11. INDUSTRY	250
11.1 Gross industrial output, by divisions and subdivisions, at current prices	251
11.2 Composition of gross industrial output, by divisions and subdivisions	252
11.3 Gross industrial output, by employment size class, at current prices	253
11.4 Gross industrial output, by division, at constant prices of 2005	253
11.5 Sales of industrial products, by regions, aimags and the Capital, at current prices	254
11.6 Industrial labour productivity, by divisions, at current prices	255
11.7 Production of major commodities	256
11.8 Some industrial production per Capital	260
11.9 Balance of electricity	260
11.10 Balance of coal	262
11.11 Balance of thermal energy	262
SECTION 12. TRANSPORTATION	264
12.1 Main indicators of transport, by types	265
12.2 Number of vehicles, by types	265
12.3 Number of vehicles, by region, aimags and the Capital	266
12.4 Main indicators of railway transportation	267
12.5 Main indicators of road transportation	267
12.6 Main indicators of civil air transportation	267
12.7 Improved auto road length, km	267
SECTION 13. COMMUNICATION	269
13.1 Main indicators of communication division	270
13.2 Communication and postal service indicators, by type	271
13.3 Number of telephones lines, by regions, aimags and the Capital	271
SECTION 14. FOREIGN TRADE	274
14.1 Total turnover, by countries, at current prices	276
14.2 Exports, by countries, at current prices	277
14.3 Imports, by countries, at current prices	278
14.4 Exports and imports, by continent, by region, at current prices	279

14.5 Main export commodities	280
14.6 Main import commodities	281
14.7 Composition of Export, by groups of commodities	285
14.8 Composition of Import, by groups of commodities	286
14.9 Price indexes of Foreign Trade, by main groups of commodities, percent	287
14.10 Indexes of Foreign Trade and terms of trade, percent	287
14.11 Volume indexes of Foreign Trade, by main groups of commodities, percent	288
14.12 Export and import, by some groups of commodities, by Standart Classification of International Trade	288
SECTION 15. BALANCE OF PAYMENTS	291
15.1 Balance of payments	292
SECTION 16. TRADE, HOTELS AND RESTAURANTS	293
16.1 Total sales and output of wholesell and retail trade sector, at current price	295
16.2 Population per commercial unit, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	295
16.3 Total output of hotel and restaurant sector, at current price	296
16.4 Total number of employees of hotel and restaurant sector, end of the year	296
SECTION 17. HOUSING, COMMUNITY SERVICE	298
17.1 Housing, at the end of the year	299
17.2 Some statistics of facilities for public services and amenities, by region, aimags and the capital city	300
SECTION 18. TOURISM	303
18.1 Inbound and outbound passengers, by immigration post	304
18.2 Outbound domestic passengers, by immigration posts, purpose of visit, as of 2010	305
18.3 Inbound passengers, by purpose of visit, as of 2010	306
18.4 Inbound tourists crossed the border of mongolia, by country	307
18.5 Foreign passengers crossed the border of Mongolia, by country	308
18.6 Composition of foreign passengers, by purpose of visit, geographical region, 2010	308
18.7 Eterprises in the tourism sector and their employees, end of the year	308
SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION	311
19.1 Monthly average income per household, by urban and rural, at the current price	313
19.2 Composition of monthly average income per household	313
19.3 Monthly average expenditure per household, by urban and rural, at current price	314
19.4 Composition of monthly average expenditure per household	314
19.5 Monthly average consumption of some foodstuff per person, by adult equivalent, urban and rural	315
19.6 Composition of daily foodstuff consupntion and calories per person, by adult equivalent, urban and rural	315
19.7 Poverty measures, by urban, rural, location and region	316
19.8 Poverty measure, by urban and rural, region and location	316
19.9 Minimum subsistance level of population, per capita per month, by region	317
19.10 Consumption per capita per month by main categories of consumption, poverty status, urban and rural, 2010	317
19.11 Per capita monthly consumption, by household deciles, urban and rural, 2010	318
19.12 Consumption shares by household quintile, urban and rural, 2010	318
19.13 Investments for the improvement of the health, education and infrastructure within the framework of "Sustainable livelihoods project-II", by region, aimags and Capital	319
19.14 Investments for the pastural risk management in the framework of "Sustainable livelihoods project-II", by region and aimags	322
19.15 Loans provided by the micro finance development fund, with in framework of "Sustainable livelihoods project-II", by region, aimags and the Capital	325

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS	327
20.1 Educational institutions, as the beginning of the academic year	328
20.2 Pupils and students in all levels of educational institutions, at the beginning of the academic year	328
20.3 Graduates of all levels educational institutions, as the beginning of the academic year	329
20.4 Teachers of all level of educational institutions, as the beginning of the academic year	329
20.5 Some indicators of general educational school	330
20.6 Students and graduates of domestic higher educational institutions, by professional areas	331
20.7 General educational schools, by regions, aimags and the Capital at the beginning of academic years	332
20.8 Pupils with full-time schooling in general educational schools, by region, aimags and the Capital at the beginning of academic years	333
20.9 Pupil-teacher ratio for general education schools, by region, aimags and the Capital at the beginning, of academic years	334
20.10 Teachers in general educational schools, by regions, aimags and the Capital at the beginning of academic years	335
20.11 Full-time graduates of the general educational schools, by regions, aimags and the Capital	336
20.12 Pupils enrolled in 1st grade of general educational schools, by region, aimags and the Capital, at the beginning of academic years	337
20.13 Pupils of general educational schools who made request to live in dormitories and pupils living in dormitories, by region, aimags and the Capital	338
20.14 Herders household children studying in general educational schools and living in a dormitories, by region, aimags and the Capital, at the academic year 2010/2011	339
20.15 Pupils with disabilities studying in general educational schools, living in dormitories, by region, aimags and the Capital, at the academic year 2010/2011	340
20.16 Pre-school institutions and children, at the beginning of the academic year	341
20.17 Pupils and students in all levels of educational institutions, per 1000 in habitants	341
20.18 Gross enrolment ratio (ger), by percent, by region, aimags and the Capital, at the academic year 2010/2011	342
20.19 Pre-school institutions and teachers, by region, aimags and the Capital, as beginning of academic years	343
20.20 Children in pre-school institutions, by region, aimags and the Capital, as the beginning of academic years	344
20.21 Expenditure of educational sector, at current prices	344
20.22 Main indicators of science sector	345
20.23 Full-time employees with scientific degrees and titles, at the end of the year	345
20.24 Research works funded by general Government budget	345
20.25 Public libraries, at the end of the year	345
20.26 Number of public libraries, by region, aimags and the Capital	346
20.27 Number of employees of state art and culture institutions, by type, at the end of the year	346
20.28 Number of seats of public libraries, by region, aimags and the Capital	347
20.29 Number of permanent readers of public library, by region, aimags and the Capital	348
20.30 Performances of professional arts organizations, region, aimags and the Capital	349
20.31 Spectators, by professional arts organizations, region, aimags and the Capital	350
20.32 Museum exhibits, by region, aimags and the Capital	351
20.33 Visitors of museum, by region, aimags and the Capital	352
20.34 Number of cultural centers, by region, aimags and the Capital	353
20.35 Seats of cultural centers, by region, aimags and the Capital	354
20.36 Monasteries temples and churches, by religion types, region, aimags and the Capital, at the end of the year	355
20.37 Employees of monasteries temples and churches, by religion type, region, aimags and the Capital, at the end of the year	356
20.38 Monks and missionaries, by religion type, region, aimags and the Capital, at the end of the year	357
20.39 Students studying in religious school and colleges, by religion type, region, aimags and the Capital, at the end of the year	358
20.40 Pupils studing in religios conceptions at home, by religion type, region, aimags and the Capital, at the end of the year	359
20.41 Students studying in religious school and colleges, and pupils studing at home, by age group, at the end of the year	360

SECTION 21. HEALTH AND SOCIAL INSURANCE, WELFARE	362
21.1 Health institutions	363
21.2 Hospital beds, by type, at the end of the year	363
21.3 Employees of health organizations, by specialization categories, at the end of the year	364
21.4 Physicians, by regions, aimags and the Capital	365
21.5 Pharmacists, by regions, aimags and the Capital	366
21.6 Special medical personnel, by specialization	367
21.7 Persons per physician, by region, aimags and the Capital	367
21.8 Persons per nurse, by region, aimags and the Capital	368
21.9 Patients hospitalized, by region, aimags and the Capital	369
21.10 Infectious diseases, by classification, by region, aimags and the Capital	370
21.11 Live births, by sex, weight, at birth, by region, aimags and the Capital, at the end of the year 2010	371
21.12 Deaths, by classification of diseases of the leading causes, by sex, at the end of the year	373
21.13 Infant mortality rate (per 1000 live births), by region, aimags and the Capital	374
21.14 Maternal deaths, by region, aimags and the Capital	375
21.15 Abortions, by region, aimags and the Capital	376
21.16 Expenditure of health sectors, at current prices	376
21.17 Inpatient (per 10000 population), diseases 10 of the leading causes	377
21.18 Incidence of malignant neoplasms, deaths, (per 10000 population), by type malignant neoplasms	377
21.19 Incidence of malignant neoplasms (per 10000 population), by age group	377
21.20 Incidence of malignant neoplasms and deaths (per 10000 population), by aimags and the Capital at the end of the year 2010	378
21.21 Percentage of pregnant women who attended to anc, by region, aimags and the Capital at the end of the year 2010	379
21.22 Immunization coverage for infants, by immunization, at the end of the year 2010	380
21.23 Physical activity and players some indicators, by region, aimag and the capital, at the end of the year 2010	381
21.24 Number of cauches, athletes and referee with title, by region, aimags and the Capital at the end of the year 2010	382
21.25 Age-specific and cumulative fertility rates and grade birth rate for the three years preceding the survey, by urban-rural residence, 1998, 2003 and 2008	383
21.26 Total wanted fertility rates and total fertility rates, by residence, regions and mother's educational level 1998, 2003 and 2008	383
21.27 Neonatal, post neonatal, infant and child mortality rate, by selected socio-economic background characteristics for the three year period preceding the survey, 2008	384
21.28 Percent distribution of live births in the last 5 years, by whether the delivery was cesarean section, by weights at birth and the timing of birth, by some background characteristics	385
21.29 Percentage of all children who were ever breastfed among children born in the three years before the survey, according to background characteristics, 2008	386
21.30 Percentage of women who have correct knowledge about STIs/HIV/AIDS, by selected indicators, 2009	387
SECTION 22. SOCIAL INSURANCE, WELFARE	389
22.1 Revenue and expenditure of social welfare services, by type	390
22.2 Beneficiaries social welfare pensions, allowances, benefits and concession, by type	391
22.3 Pensionaries, who receipt pensions from the social insurance fund, by type of pension	392
22.4 Revenue of social insurance fund and number of insurers	392
SECTION 23. CRIME	394
23.1 Number of committed offences, by classification and type of offences	395
23.2 Number of committed offences, by region, aimags and the Capital	396
23.3 Number of crime against human life and health, by region, aimags and the Capital	397
23.4 Number of crime against children, family and social morality, by region, aimags and the Capital	398
23.5 Number of crime against the right of ownership, by region, aimags and the Capital	399

23.6	Number of theft of cattle, by region, aimags and the Capital	400
23.7	Number of crime against social security, by region, aimags and the Capital	401
23.8	Number of crime against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles, by region, aimags and the Capital	402
23.9	Number of crime against economic entity, by region, aimags and the Capital	403
23.10	Number of offences per 10000 population of age 18 and above by region, aimags and the Capital	404
23.11	Number of offenders (suspects and defendants), by region, aimags and the Capital	405
23.12	Crime caused damage	406
23.13	Number of victims	406
23.14	Number of victims, by social status	406
23.15	Number of victims, by age group	406
23.16	Number of persons sentenced, by region, aimags and the Capital	407
23.17	Number of persons sentenced	408
23.18	Number of persons sentenced, by educational level	408
23.19	Number of persons sentenced, by age group	408
SECTION 24. ENVIRONMENT		410
24.1	Unified land territory of mongolia, by main types	411
24.2	Annual average temperature, by aimag centers and the Capital	411
24.3	Precipitation and rainy days, by aimag centers and the Capital	412
24.4	Multiyear average of climate, by aimag centers and the Capital	413
24.5	Life forms of vascular plants, 1989	414
24.6	Composition of vascular and lower plants of mongolia, in 1998	414
24.7	Forest fires, duplicated number, region, aimags and the Capital	415
24.8	Forest harvest volume, by region, aimags and the Capital	416
24.9	Capital investment for protectoin and rehabilitation of natural resources	417
24.10	Maximium limit of hunting wild animals for domestic purpose, in 2011, by region, aimags and the Capital, by hunting animals	417
24.11	Land degradation	418
24.12	Surface water, by region, aimags and the Capital, census by years	418
24.13	Annual average concentration of pollution in air, by aimags center and the Capital, in 2010	419
24.14	Daily average concentration of pollution in air in ulaanbaatar, average mean of the Capital's stations	420
24.15	Maximum allowable concentration of air quality standard	420
24.16	Disasters and damages	420
SECTION 25. PRODUCTIVITY		423
25.1	Total productivity, by sectors, at current prices	424
25.2	Total factor productivity, by sectors, at current prices	424
25.3	Labour productivity, by sectors, at 2005 constant prices	425
25.4	Fixed capital productivity, by sectors, at current prices	425
25.5	Main raw material productivity, by sectors, at current prices	426
25.6	Electricity productivity, by sectors, at current prices	426
SECTION 26. BUSINESS REGISTER		427
26.1	Number of establishments in the business register, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	429
26.2	Enterprises and legal entities, by economic sectors, at the end of the year	430
26.3	Number of enterprises and legal entities, by personnel size classification, at the end of the year	431
26.4	Number of eenterprises and legal entities, by legal status, at the end of the year	431
26.5	Number of active enterprises and legal entities, by region, aimags and the Capital, at the end of the year	432
26.6	Active enterprises and legal entities, by divisions of economic, at the end of the year	433
26.7	Active enterprises and legal entities, by presonnel size classification, at the end of the year	433
26.8	enterprises and legal entities registered in the Capital city, by districts, at the end of the year	434
26.9	enterprises and legal entities registered in the Capital city, by size of personnel, at the end of the year	434

SECTION 27.HUMAN DEVELOPMENT INDEX	437
<i>27.1 Human development index, by region, aimags and the Capital</i>	439
<i>27.1 Gender development index, by region, aimags and the Capital</i>	440
<i>27.1 Gender empowerment measure, by region, aimags and the Capital</i>	441
SECTION 28. INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS	443
<i>28.1 Millennium development goals indicators</i>	444
SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS	450
<i>29.1 Size of economy, as of 2008</i>	451
<i>29.2 Integration with the global economy, % of GDP</i>	455
<i>29.3 Distribution of net aid by development assistance committee members, 2008, by regions</i>	456
<i>29.4 Official development aid dependency, by some selected countries of the regions</i>	457
<i>29.5 Structure of output, by some selected countries of the regions</i>	458
<i>29.6 Structure of final demand, by some selected countries of the regions (%)</i>	459
<i>29.7 International trade, selected countries of the regions</i>	460
<i>29.8 Implementation of millennium development goals, by some selected countries of the regions</i>	461

ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

ХҮН АМ

Монгол Улсын суурин хүн амын тоо 2010 оны жилийн эцсийн тооцоогоор 2780.8* мянга болж, өмнөх оныхоос 45.0 мян.хүн буюу 1.8 хувиар өслөө. Нийт хүн амын 48.6 хувь нь эрэгтэйчүүд, 51.4 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Хүйсийн харьцаа буюу 100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоо 95 байна.

Улаанбаатар хотруу шилжих хөдөлгөөний урсгал их байгаа нь нийслэл хотын хүн ам хурдтай өсөх нөхцөл болж байна. Тухайлбал Улаанбаатар хотын нэг хавтгай дөрвөлжин километр нутаг дэвсгэрт ногдох хүний тоо 2010 оны байдлаар 245 болж, 2007 оныхоос 26 хүн (11.7 хувь), 2008 оныхоос 17 хүн (7.4 хувь), 2009 оныхоос 8 хүн (3.5 хувь)-ээр тус тус нэмэгджээ.

Улсын дүнгээр 2010 онд нийт хүн амын 63.3 хувь буюу 1760.4 мян.хүн хот, суурин газар амьдарч байна. Ялангуяа Дорнод, Дорноговь, Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Орхон аймгийн хүн амын талаас илүү хувь нь хот, тосгонд амьдарч байгаа бол Өвөрхангай, Дундговь, Архангай, Завхан, Төв аймгийн хүн амын 80 орчим хувь нь хөдөөд амьдарч байна.

Улсын хэмжээнд 2010 оны байдлаар 742.3 мян.өрх, түүний 62.5 хувь нь хотод, 37.5 хувь нь хөдөөд байгаа бөгөөд улсын дунджаар нэг өрхөд 3.7 хүн ногдож байна.

Сүүлийн 5 жилд төрөлт нэмэгдэж, 1000 хүнд ногдох төрөлт 2009 онд 25.5 хүрсэн ч 2010 онд 22.9 болж, өмнөх оныхоос 2.6 пунктээр буурлаа. Нийт төрсөн хүүхдийн тоо 2010 онд 63.3 мянга болж, 2007 оныхоос 11.7 хувиар өсч, 2008 оныхоос 0.8 хувь, 2009 оныхоос 8.5 хувиар буурсан байна. Манай улсын хүн амын төрөх үеийн хүйсийн харьцаа олон улсын дундаж түвшинд буюу 100 охидод 104 хэвгүүд ногдож байна. Төрөлтийн нийлбэр коэффициент 2007 онд 2.3, 2008 онд 2.6, 2009 онд 2.7 байсан бол 2010 онд 2.4 болж буурлаа.

Сүүлийн жилүүдэд (2004-2006 он) хүн амын нас баралтын ерөнхий коэффициент харьцангуй тогтворжиж байснаа 2007 оноос буурч, 2009 онд өсч 6.2-т хүрсэн бол 2010 онд 6.6 болж, өмнөх оныхоос 0.4 пунктээр өслөө. 1000 хүнд ногдох нас баралт аймгуудад харилцан адилгүй байгаа бөгөөд 2010 оны байдлаар Орхон (7.8), Архангай (7.7), Хөвсгөл (7.7) аймагт хамгийн их, Баян-Өлгий (5.8), Ховд (5.9), Говь-Алтай (5.9) аймагт хамгийн бага байна. Нэг нас хүрээгүй хүүхдийн нас баралт буюу нялхсын эндэгдлийн коэффициент аажмаар буурсан боловч 2008 онд 19.4, 2009 онд 20.0, 2010 онд 20.2 болж жилээс жилд нэмэгдсэн байна. 2010 онд 18.3 мянган хүн нас барснаас 7.0 хувийг нялхсын эндэгдэл эзэлж байна.

Төрөлтөөс тооцсон хүн амын дундаж наслалт 2010 онд улсын хэмжээнд 68.05 жил болж өмнөх оныхоос 0.1 жилээр нэмэгдсэн бөгөөд 2010 онд эмэгтэйчүүдийн дундаж наслалт 72.26 жил, эрэгтэйчүүдийнх 64.93 жил болов.

Нийт 9.3 мян.хос 2010 онд гэрлэлтээ бүртгүүлж, 3.0 мянган гэр бүл гэрлэлтээ цуцлуулж, 2.5 мян.хүүхдийг үрчилж авчээ. Гэрлэлт өмнөх оныхоос 3.6 дахин буурч, гэр бүл цуцлалт 27.3 хувь, хүүхэд үрчлэлт 14.8 хувиар өссөн байна. Харин 1000 хүнд ногдох гэрлэлт 2007 оноос буурч, 2010 онд 3.4 болж, өмнөх оныхоос 9.2 пунктээр эрс буурлаа. 1000 хүнд ногдох гэр бүл цуцлалт 2007 оноос аажмаар өсч, 2010 онд 1.1 болж өмнөх оныхоос 0.2 пунктээр нэмэгдсэн байна.

*Тайлбар: * 2010 оны Хүн ам, орон сууцны тооллогын эцсийн дүн гарсны дараа эдгээр тооцооны үзүүлэлтийг тооллогын үр дүнгээр засварлаж, тодорхой болгоно.*

ХҮН АМ, НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Улсын хэмжээгээр өнчин хүүхдийн тоо 2010 онд 42.9 мянга болж, нийт хүн амын 1.6 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд 2007 оныхоос 13.8 хувь, 2008 оныхоос 10.8 хувь, 2009 оныхоос 6.4 хувиар буурав. Нийт өнчин хүүхдийн 4.7 мянга буюу 10.9 хувь нь бүтэн өнчин, 38.2 мянга буюу 89.1 хувь нь хагас өнчин хүүхдүүд байгаа бөгөөд 2010 оны хувьд бүтэн өнчин хүүхэд нийт хүн амын 0.2 хувь, хагас өнчин хүүхэд 1.4 хувийг эзэлж байна. Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо 2007 оныхоос 8.0 хувь, 2008 оныхоос 7.0 хувь, 2009 оныхоос 0.4 хувиар, хагас өнчин хүүхдийн тоо 2007 оныхоос 14.4 хувь, 2008 оныхоос 11.2 хувь, 2009 оныхоос 7.1 хувиар буурлаа.

Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн тоо 2010 онд 81.0 мянга болж, 2007 оныхоос 12.3 хувь, 2008 оныхоос 5.5 хувиар өссөн бол 2009 оныхоос 0.2 хувиар буурсан байна. Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн 44.7 мянга буюу 55.2 хувь нь 3 хүртэл ам бүлтэй, 28.8 мянга буюу 35.6 хувь нь 3-5 ам бүлтэй, 7.5 мянга буюу 9.2 хувь нь 6 ба түүнээс дээш ам бүлтэй байна. 2010 оны байдлаар өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн 14.7 хувь нь Баруун, 23.9 хувь нь Хангайн, 20.4 хувь нь Төвийн, 9.4 хувь нь Зүүн бүсэд, 31.6 хувь нь Улаанбаатар хотод амьдарч байна.

Улсын хэмжээнд 16 хүртэлх насны 4 ба түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийн тоо 2010 онд 24.1 мянга буюу нийт өрхийн 3.3 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд 2007 оныхоос 36.3 хувь, 2008 оныхоос 24.2 хувь, 2009 оныхоос 10.5 хувиар буурчээ. Харин 16 хүртэлх насны хүүхэдтэй, гэр бүлгүй эмэгтэйчүүдийн тоо 2010 онд 39.9 мянга болж, 2007 оныхоос 8.2 хувь, 2008 оныхоос 6.0 хувь, 2009 оныхоос 5.6 хувиар буурлаа. 16 хүртэлх насны хүүхэдтэй, гэр бүлгүй эмэгтэйчүүдийн 25.1 мянга буюу 62.9 хувь нь 3 хүртэл хүүхэдтэй, 10.7 мянга буюу 26.9 хувь нь 3-5 хүүхэдтэй, 4.1 мянга буюу 10.2 хувь нь 6 ба түүнээс дээш хүүхэдтэй байна.

АЖИЛЛАХ ХҮЧ

“Ажиллах хүчний судалгаа (АХС)”-г Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллага (ОУХБ)-ын нийтлэг аргачлал, арга зүйн дагуу анх удаа 2002-2003 онд улирлаар явуулснаар хөдөлмөрийн зах зээлийн улирлын нөлөөллийг тооцох боломжтой болсон.

Монгол Улсын “Статистикийн тухай” хуульд заасны дагуу 2006 оноос хүн амын ажил эрхлэлтийн түүвэр судалгааг улирал тутам явуулж байна.

Хөдөлмөрийн статистикийн суурь мэдээллийг өргөжүүлэн баяжуулж, хөдөлмөр эрхлэлтийн хэв шинжийг бүрэн хамруулсан дүн шинжилгээ хийх, үнэлэлт дүгнэлт гаргахын тулд ОУХБ-аас гаргасан стандарт ойлголт, тодорхойлолтод нийцүүлэн, өөрийн орны онцлогийг тусган “Хөдөлмөр эрхлэлт, ажиллах хүчний статистик үзүүлэлтийг тооцох аргачлал” Үндэсний статистикийн хорооны дарга, Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайдын 2009 оны 01/68/94 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдан мөрдөгдөж байна.

2010 оны “Ажиллах хүчний судалгаа”-нд улсын хэмжээгээр аймаг, нийслэлийн 12816 өрх хамрагдлаа.

Ажиллах хүчний судалгааны дүнг тархаасан тооцоогоор 2010 онд эдийн засгийн идэвхтэй хүн 1147.1 мянга байгаагаас 1033.7 мянга буюу 90.1 хувь нь ажиллагчид, 113.4 мянга буюу 9.9 хувь нь ажилгүй иргэд байна.

Хүн амын ажиллах хүчний оролцооны түвшин 2010 онд 61.6 хувь болж, өмнөх оныхоос 5.2 пунктээр буурав. Ажилгүйдлийн түвшин 2010 онд 9.9 хувьтай байна.

Товч танилцуулга |

Ажиллагчдыг эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзэхэд 33.5 хувь нь хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуурын салбарт, 14.1 хувь нь бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарт, 8.3 хувь нь боловсролын салбарт, 7.4 хувь нь тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагааны салбарт, 6.3 хувь нь боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарт ажиллаж байна.

ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧ

Монгол Улсын Төрийн албаны зөвлөлийн мэдээллээр 2010 оны 1 сарын 1-ний байдлаар 148.2 мян.албан хаагч ажиллаж байгаа нь 2007 оныхоос 15.7 хувь, 2008 оны оныхоос 5.6 хувь, 2009 оныхоос 2.8 хувиар өсчээ.

Монгол Улсын төрийн албанд ажиллаж байгаа албан хаагчийн 2865 буюу 1.9 хувь нь төрийн улс төрийн албанд, 14420 буюу 9.1 хувь нь төрийн захиргааны албанд, 28475 буюу 17.8 хувь нь төрийн тусгай албанд, 102463 буюу 71.2 хувь нь төрийн үйлчилгээний албанд ажиллаж байна.

Монгол Улсын төрийн захиргааны албанд ажиллаж байгаа албан хаагчдын 94 буюу 0.7 хувь нь тэргүүн түшмэл, 417 буюу 2.9 хувь нь эрхэлсэн түшмэл, 1688 буюу 11.7 хувь нь ахлах түшмэл, 9314 буюу 64.6 хувь нь дэс түшмэл, 2907 буюу 20.1 хувь нь туслах түшмэл зэрэг дэвтэй албан хаагчид ажиллаж байна.

ДУНДАЖ ЦАЛИН

Ажиллагчдын дундаж цалингийн түүвэр судалгааг 2000 оны 4 дүгээр улирлаас эхлэн улирал тутам явуулж, дүнг эдийн засгийн бүх салбар, аж ахуйн нэгж, байгууллага, өмчийн болон хариуцлагын хэлбэрээр, ажиллагчдын хүйс, ажил мэргэжлийн ангиллаар, аймаг, нийслэлээр гаргаж байна. Түүвэр судалгаанд улиралд дунджаар 1017 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 146.8 мянган ажиллагчид хамрагдаж байна.

Ажиллагчдын сарын дундаж цалин 2010 онд 341.5 мян.төгрөг болж 2009 оныхоос 13.6 хувь, 2008 оныхоос 24.5 хувь, 2007 оныхоос бараг 2 дахин өслөө.

Ажиллагчдын сарын дундаж цалинг эдийн засгийн салбарын ангиллаар санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа, уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарынх 230.7-355.2 мянган төгрөгөөр, тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо, төрийн удирдлага, батлан хагаалах, нийгмийн даатгалын салбарынх 9.6-27.5 мянган төгрөгөөр бусад салбарынхаас болон улсын дунджаас дээгүүр байна.

Ажиллагчдын сарын дундаж цалинг ажил, мэргэжлийн ангиллаар хууль тогтоогч, төрийн ба төрийн бус байгууллагын удирдах ажилтан, менежер, машин, тоног төхөөрөмжийн операторч, угсрагч болон инженер техникийн ажилтных 53.3-197.2 мянган төгрөгөөр, мэргэжилтэн, инженер техникийн ажилтан болон хөдөө аж ахуйн ажилтных 3.4-48.3 мянган төгрөгөөр бусад мэргэжлийнх болон улсын дунджаас дээгүүр байна. Түүнчлэн, төрийн өмчит үйлдвэрийн газар, хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани болон хувьцаат компаний ажиллагчдын сарын дундаж цалин улсын дундаж болон бусад аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын дундаж цалингаас өндөр байна.

Ажиллагчдын сарын дундаж бодит цалин 2010 онд суурь үе буюу 2005 оныхоос 1.9 дахин, 2009 оныхоос 3.2 хувиар өссөн байна. Сарын дундаж бодит цалингийн өсөлт 2005 оныхоос уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрт хамгийн өндөр буюу 2.7 дахин, барилгын салбарт хамгийн бага буюу 28.8 хувиар өссөн байна. Ажиллагчдын сарын дундаж бодит цалингийн өсөлт 2010 онд өмнөх оныхоос уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрт хамгийн өндөр буюу 28.1 хувиар өссөн байхад нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээний салбарт 11.7 хувиар буурсан байна.

ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) 2010 онд урьдчилсан гүйцэтгэлээр тайлант оны үнээр 8255.1 тэрбум төг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 4154.0 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос оны үнээр 1664.4 тэрбум төг буюу 25.3 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 240.3 тэрбум төг буюу 6.1 хувиар өслөө.

ДНБ (2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр)-ий 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлийн 6.1 хувийн өсөлтөд бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээний салбарын 65.1 тэрбум төг буюу 23.4 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын 26.4 тэрбум төг буюу 11.3 хувь, уул уурхай, олборлох үйлдвэрлэлийн салбарын 44.9 тэрбум төг буюу 6.3 хувийн өсөлт голлон нөлөөллөө. Бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарын нийт борлуулалт 2010 онд оны үнээр өмнөх оныхоос 62.4 хувиар, импорт өмнөх оныхоос 53.3 хувиар өссөн нь уг салбарын нэмэгдэл өртгийн хэмжээ өсөхөд нөлөөлсөн болно. Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар оны үнээр 2010 онд өмнөх оныхоос 251.3 тэрбум төг буюу 77.1 хувь, онцгой албан татвар 101.8 тэрбум төг буюу 61.0 хувь, гадаад худалдааны татварын орлого 77.3 тэрбум төг буюу 66.7 хувиар өссөн нь бүтээгдэхүүний цэвэр татварын хэмжээ 54.2 хувь нэмэгдэхэд нөлөөллөө.

Нэг хүнд ногдох ДНБ 2010 онд оны үнээр 2992.8 мян.төг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 1506.0 мян.төгрөгт хүрлээ.

Хувийн хэвшилд бүтээгдсэн нэмэгдэл өртөг 2010 онд ДНБ-ий 73.4 хувийг эзэлж, өмнөх оныхоос 0.4 пунктээр нэмэгдлээ.

Эцсийн ашиглалтын аргаар тооцсон ДНБ-ий хэмжээ 2010 онд урьдчилсан гүйцэтгэлээр оны үнээр 8420.7 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 1852.3 тэрбум төг буюу 28.2 хувиар өссөн нь нийт хуримтлал болон цэвэр экспортын хэмжээ нэмэгдснээс голлон хамаарчээ. ДНБ-д эцсийн хэрэглээ 68.0 хувь, хөрөнгийн нийт хуримтлал 41.4 хувь, цэвэр экспорт (-9.4) хувь болж, өмнөх оныхоос эцсийн хэрэглээ 4.8 пункт, цэвэр экспорт 2.1 пунктээр буурч, харин хөрөнгийн нийт хуримтлал 6.9 пунктээр өссөн байна. Хөрөнгийн нийт хуримтлал 2010 онд өмнөх оныхоос нэмэгдсэн нь ДНБ-ий бүтцийг нилээд өөрчиллөө.

Орлогын аргаар тооцсон ДНБ-ий хэмжээ 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр оны үнээр 8255.1 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 25.3 хувиар өсөхөд үйлдвэрлэл, импортын татвар 75.3 хувиар нэмэгдсэн нь голлож нөлөөллөө. Орлогын аргаарх ДНБ-ий бүтцэд цалин, түүнтэй адилтгах орлого 28.5 хувь, үйлдвэрлэл, импортын цэвэр татвар 21.4 хувь, үйл ажиллагааны нийт ашиг, холимог орлого 50.1 хувийг эзэлж, өмнөх оныхоос үйлдвэрлэл, импортын цэвэр татвар 6.1 пунктээр нэмэгдэж, цалин, түүнтэй адилтгах орлого 2.2 пунктээр, үйл ажиллагааны нийт ашиг, холимог орлого 3.9 пунктээр буурсан байна.

ДНБ (2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр)-ий улирлын өөрчлөлт өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулбал 2010 оны 1 дүгээр улиралд 8.4 хувь, эхний хагас жилд 6.2 хувь, эхний 3 улиралд 6.6 хувь, харин жилийн дүнгээр 6.1 хувиар өслөө.

ҮНО 2010 онд урьдчилсан гүйцэтгэлээр оны үнээр 7493.9 тэрбум төг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 3771.0 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос оны үнээр 18.8 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 0.7 хувиар өслөө. Нэг хүнд ногдох ҮНО 2010 онд урьдчилсан гүйцэтгэлээр оны үнээр 2716.9 мянган төг болж, өмнөх оныхоос 388.5 мянган төг буюу 16.7 хувиар нэмэгдсэн байна.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС

ҮСХ нь 2006 оноос нийслэл, аймгийн өрхийн хэрэглээний зардлын жингээр жигнэсэн хэрэглээний үнийн улсын индексийг тооцож нийтэд мэдээлж байна.

Хэрэглээний үнийн улсын индекс 2010 оны эцэст өмнөх оныхоос 13.0 хувь өссөний дотор боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 18.8 хувь, хүнсний барааных 18.6 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээнийх 14.6 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрных 12.8 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшнийх 12.7 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлынх 10.5 хувь өссөн нь хамгийн өндөр үзүүлэлт бөгөөд түүнчлэн гэр ахуйн бараа, тавилгынх 6.6 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи болон бусад бараа, үйлчилгээнийх тус бүр 4.2 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээнийх 2.4 хувь, эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээнийх 1.6 хувь, тээврийн бүлгийнх 1.3 хувиар тус тус өсчээ.

Хэрэглээний үнийн улсын индекс 2009 оны жилийн эцэст өмнөх оныхоос 4.2 хувиар өссөн бол 2010 оны жилийн эцэст өмнөх оныхоос 13.0 хувь өсч, өсөлтийн хурдац 8.8 пунктээр нэмэгджээ.

Хэрэглээний үнийн улсын индексийн 2010 оны 13 хувийн өсөлтийн 7.7 нэгж нь хүнсний барааны бүлгийн үнийн өсөлтөөс; 1.5 нэгж нь хувцас, гутал, бөс барааны бүлгийн; 1.3 нэгж нь орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийн; 1.3 нэгж нь боловсролын бүлгийн; 0.4 нэгж нь гэр ахуйн тавилга, барааны бүлгийн; 0.8 нэгж нь бусад бүлгийн үнийн өсөлтөөс шалтгаалсан байна.

Инфляцийн жилийн дундаж түвшин 2010 онд 10.1 хувь болж, 2009 оныхоос 2.1 пунктээр өсчээ.

Хэрэглээний үнийн сарын индекс улсын дүнгээр 2010 оны эхний 5 сард өмнөх сартай нь харьцуулахад 2.0-3.2 хувиар өсч байснаа улирлын чанартай барааны нийлүүлэлттэй холбогдон 6-7 дугаар сард 1.5-2.8 хувиар буурсан. Түүнчлэн 2010 оны 9 дүгээр сард энэ үзүүлэлт 0.7 хувиар буурч, сүүлийн 3 сард 0.4-2.4 хувиар өссөн байна. Хэрэглээний үнийн индекс 2010 оны 5 дугаар сард хамгийн өндөр (3.2%) өсч, харин 7 дугаар сард хамгийн их (-2.8%) буурсан байна.

Аймгуудад хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2010 оны эцэст өмнөх оныхтой харьцуулахад 6.2-18.3 хувиар өссөний дотор Дархан-Уул аймагт 18.3 хувь нэмэгдсэн нь хамгийн өндөр үзүүлэлт юм. Харин Улаанбаатар хотод энэ үзүүлэлт 14.3 хувь байв.

САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Мөнгө, зээл

Эдийн засаг дахь мөнгөний нийлүүлэлт (M2) 2010 оны жилийн эцэст 4680.0 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 1799.9 тэрбум төг буюу 62.5 хувиар өссөн бөгөөд түүнд бараг мөнгө 1293.6 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн нь голлон нөлөөллөө.

Төгрөгийн хадгаламж 2010 оны эцэст 2001.6 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 767.3 тэрбум төг буюу 62.2 хувиар өсч, үүнд иргэдийн хадгаламж 709.8 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна. Гадаад валютын хадгаламж 2010 онд өмнөх оныхоос 132.5 тэрбум төг буюу 21.3 хувиар нэмэгдэж 754.6 тэрбум төг болов.

Мөнгөний гол шалгуур үзүүлэлтийн нэг болох нийт мөнгө (M2)-нд банкнаас гадуурх мөнгөний эзлэх хувь 2010 оны эцэст 8.3 хувь болж, өмнөх оныхтой харьцуулахад 1.6 пунктээр буурчээ.

Арилжааны банкуудын олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл 2010 оны эцэст 3264.8 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 609.8 тэрбум төг буюу 23.0 хувиар өссөн байна.

Чанаргүй зээл 2009 онд нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 17.4 хувийг эзэлж байсан бол 2010 онд 11.5 хувийг эзэлж, өмнөх оныхоос 5.9 пунктээр буурчээ.

Банкуудын төгрөгийн зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 2010 оны эцэст өмнөх оныхоос 2.9 пунктээр буурч, жилийн хүү 17.9 хувь, валютын зээлийн жигнэсэн дундаж хүү өмнөх оныхоос 3.9 пунктээр буурч, жилийн хүү 12.6 хувь болжээ.

Төгрөгийн америк доллартай харьцах дундаж ханш 1355.93 төг болж өмнөх оныхтой харьцуулахад 5.7 хувиар, евротой харьцах дундаж ханш 1801.41 төг болж 10.1 хувиар, юаньтай харьцах дундаж ханш 200.25 төг болж 4.9 хувиар, рубльтэй харьцах дундаж ханш 44.71 төг болж 1.7 хувиар тус тус чангарчээ.

Гадаад валютын цэвэр албан нөөц 2010 оны эцэст өмнөх оныхоос 945.9 сая ам.дол буюу 82.6 хувиар нэмэгдэж 2091.2 сая ам.долларт хүрсэн нь манай улсын импортын 33.3 долоо хоног буюу 8.3 сарын хэрэгцээг хангахаар байна.

Үнэт цаасны зах зээл

Монголын хөрөнгийн биржид 2010 оны эцсийн байдлаар 336 компани бүртгэлтэй байгаагаас 51 нь төрийн болон төрийн өмчийн оролцоотой хувьцаат компани, 285 нь хувийн өмчийн компани байна.

Үнэт цаасны арилжаа 2010 онд нийт 253 өдөр явагдаж, 92.9 тэрбум төгрөгийн гүйлгээ хийв. Хөрөнгийн зах зээл дээрх нийт үнэлгээний дүн 1373.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оныхтой харьцуулахад 2.2 дахин өсчээ.

ТОП-20 дундаж индекс 2009 онд 5551.9 байсан бол 2010 онд 10582.8 болж өсөв. 2010 онд өдөрт дунджаар 255.0 мян.хувьцаа арилжаалагдаж, 248.5 сая төгрөгийн гүйлгээ хийгджээ. Хөх ган, Женко тур бюро, Гермес центр, Нако түлш, Багануур, Монголиан Девелопмент ресорсес зэрэг хувьцаат компанийн хувьцаа хамгийн идэвхтэй арилжаалагдсан байна. Харин Таван толгой, Багануур, Шивээ овоо, АПУ, МЦХ, Шарын гол, Говь зэрэг хувьцаат компани зах зээлийн хамгийн өндөр үнэлгээтэй компанийн тоонд орж байна.

Санхүүгийн бусад салбар

Даатгал. Хүний ажил амьдралд учирч болзошгүй тааламжгүй үйл явдлын эрсдэлийг бууруулах, түүний хохирол, үр дагаврыг богино хугацаанд арилгах санхүүгийн үр дүнтэй арга хэрэгслийн нэг нь арилжааны даатгал юм. Манай улсад 2010 онд нийт 17 байгууллага даатгалын, 9 байгууллага даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа явуулсан байна. Даатгалын байгууллагууд 2010 онд 31.8 тэрбум төгрөгийн хураамжийн орлого олж, 8.8 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр төлжээ. Хураамжийн орлого өмнөх оныхоос 36.6 хувь, нөхөн төлбөр 60.2 хувиар өслөө.

Банк бус санхүүгийн байгууллага. Улсын хэмжээнд 2010 онд нийт 182 банк бус санхүүгийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж 29.0 тэрбум төгрөгийн санхүүгийн орлого олж, 8.8 тэрбум төгрөгийг санхүүгийн зардалд зарцуулж, 18.0 тэрбум төгрөгийн санхүүгийн цэвэр ашигтай ажиллав. Санхүүгийн орлого өмнөх оныхоос 10.0 хувь, санхүүгийн цэвэр ашиг (санхүүгийн орлогоос санхүүгийн зардал болон болзошгүй эрсдэлийн зардлыг хассан дүн) 34.1 хувиар өссөн байна. Харин санхүүгийн зардал 21.2 хувь буурчээ.

Хадгаламж зээлийн хоршоо. Тусгай зөвшөөрөлтэй 179 нэгж 2010 онд үйл ажиллагаа явуулж, 11.2 тэрбум төгрөгийн хүүгийн орлого олж, 6.4 тэрбум төгрөгийг хүүгийн төлбөрт зарцуулж, 4.8 тэрбум төгрөгийн хүүгийн цэвэр ашигтай ажиллав. Хүүгийн орлого өмнөх оныхоос 3.8 хувь, хүүгийн зарлага 3.1 хувь, хүүгийн цэвэр ашиг 4.7 хувиар өсчээ.

УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

Улсын нэгдсэн төсвийн нийт орлого ба тусламжийн хэмжээ 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 3078.4 тэрбум төг болж 2007 оныхоос 1197.9 тэрбум төг буюу 63.7 хувь, 2008 оныхоос 908.0 тэрбум төг буюу 41.8 хувь, 2009 оныхоос 1084.4 тэрбум төг буюу 54.4 хувиар тус тус өссөн байна. Нийт орлого, тусламжийн дүнд урсгал орлого 2007 онд 98.7 хувь, 2008 онд 99.1 хувь, 2009 онд 98.9 хувь, 2010 онд 98.6 хувийг эзэлж байна.

Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийн хэмжээ 2010 онд 3076.3 тэрбум төг болж, 2007 оныхоос 1329.0 тэрбум төг буюу 76.1 хувь, 2008 оныхоос 609.5 тэрбум төг буюу 24.7 хувь, 2009 оныхоос 739.6 тэрбум төг буюу 31.7 хувиар тус тус өссөн байна. Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүнд урсгал зарлага 2007 онд 78.3 хувь, 2008 онд 71.4 хувь, 2009 онд 76.5 хувь, 2010 онд 73.8 хувийг эзэлж байна.

Улсын нэгдсэн төсөв 2007 онд 133.2 тэрбум төгрөгийн ашигтай, дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 2.7 хувийг эзэлж байсан бол 2008, 2009 онд алдагдалтай гарчээ. Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд төсвийн алдагдлын эзлэх хувь 2008 онд 4.5, 2009 онд 5.2 болж, 2008 оныхоос 0.7 пунктээр нэмэгдсэн. Харин 2010 онд улсын төсөв дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 0.03 хувьтай тэнцэх хэмжээний ашигтай гарлаа.

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд хөрөнгийн зардлын эзлэх хувь 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 6.8 хувь болж, 2007 оныхоос 0.8 пунктээр нэмэгдэж, 2008 оныхоос 2.7 пункт, 2009 оныхоос 0.1 пунктээр тус тус буурсан байна.

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

Нийт хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 2010 онд 3370.7 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 1224.5 тэрбум төг буюу 57.1 хувиар өслөө.

2010 онд хөрөнгө оруулалтын 30.8 хувь нь дотоод эх үүсвэрээр, 69.2 хувь нь гадаад эх үүсвэрээр санхүүжигдсэн бөгөөд өмнөх оныхоос дотоод эх үүсвэрийн хөрөнгө оруулалт 195.3 тэрбум төг, гадаад эх үүсвэрийн хөрөнгө оруулалт 1029.2 тэрбум төгрөгөөр өсчээ.

Гадаадын хөрөнгө оруулалт 1029.2 тэрбум төгрөгөөр өсөхөд шууд хөрөнгө оруулалт өмнөх оныхоос 1314.5 тэрбум төгрөгөөр өсч, харин гадаадын зээл, тусламж 285.3 тэрбум төгрөгөөр буурсан нь нөлөөлжээ.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт 2010 онд 551.5 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 117.6 тэрбум төг буюу 27.1 хувиар өслөө. 2010 онд нийт хөрөнгө оруулалтын 16.4 хувийг улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт эзэлж, өмнөх оныхоос 3.8 пунктээр багасав. Дотоод эх үүсвэрийн хөрөнгө оруулалтын хувийн жин буурсан нь дотоод эх үүсвэрийн хөрөнгө оруулалтын хэмжээ буурсанаас бус гадаад эх үүсвэрийн хөрөнгө оруулалтын хурдац өндөр байгаатай холбоотой. Ялангуяа гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт эрс нэмэгдэж байна.

Нийт хөрөнгө оруулалтын 10.4 хувь нь барилга угсралт, их засварын ажилд, 53.5 хувь нь машин, тоног төхөөрөмжийн худалдан авалтанд ногдож байна. Өмнөх оныхоос барилга угсралт, их засварын ажилд оруулсан хөрөнгө оруулалт 9.1 пунктээр буурч, машин, тоног төхөөрөмжийн худалдан авалт 4.9 пунктээр нэмэгджээ.

ИХ БАРИЛГА

Барилга угсралт, их засварын ажлын хэмжээ 2010 онд 350.8 тэрбум төгрөгт хүрсний 93.1 хувь буюу 326.5 тэрбум төгрөгийн ажлыг дотоодын, 6.9 хувь буюу 24.3 тэрбум төгрөгийн ажлыг гадаадын барилгын байгууллагууд гүйцэтгэв.

Улсын хэмжээнд 2010 онд нийтдээ 600.5 тэрбум төгрөгийн орон сууц, үйлдвэр, үйлчилгээний барилга объектыг ашиглалтад оруулсан нь өмнөх оныхоос 54.4 хувь буюу 211.6 тэрбум төгрөгөөр өслөө.

2010 онд 9899 айлын орон сууцны 152 барилга, сургууль, соёлын 63 барилга; албан тасалгааны зориулалтаар 55; далан, суваг, шугам сүлжээний 50, худалдаа, үйлчилгээний зориулалтаар 45, эрчим хүчний 26, үйлдвэрлэлийн зориулалтаар 16, зочид буудлын 9, нийтдээ 630 барилга, байгууламжийг ашиглалтад оруулсан байна.

Дотоодын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажлын 65.0 хувь нь Улаанбаатар хотод, 4.7 хувь нь Орхон, 4.5 хувь нь Говь-Алтай, 2.7 хувь нь Хөвсгөл, 2.5 хувь нь Ховд, 2.3 хувь нь Увс, 2.4 хувь нь Төв аймагт тус тус ногдож байна. Сүүлийн 4 жилийн дунджаар барилга угсралт, их засварын ажил Сэлэнгэ, Говь-алтай аймагт 2.0 дахин, Дундговь, Өмнөговь аймагт 2.7 дахин өссөн байхад Дорноговь, Өвөрхангай, Орхон аймагт 2.4-21.0 хувиар буурчээ.

Дотоодод үйлдвэрлэсэн улаан тоосго, вакуум цонх, эмульс, хөөсөнцөр, замаскнаас бусад барилгын гол нэрийн материалын үнэ 2010 онд өслөө. 2010 оны эцэст нэг шоо метр бетон зуурмагны үнэ 78.7 мян.төг болж 1.7 мян.төг буюу 2.2 хувь, нэг шоо метр хөнгөн бетоных 88.6 мян.төг болж 5.6 мян.төг буюу 6.7 хувь, нэг кг цементнийх 116.0 төг болж 9.5 төг буюу 8.9 хувь, нэг шоо метр шалны модны банзны (ховилгүй) 132.9 мян.төг болж 13.8 мян.төг буюу 11.5 хувь, нэг ш хуурай палкных 16.2 мян.төг болж 2.6 мян.төг буюу 19.4 хувь, нэг шоо метр захалсан банзных 26.5 мян.төг болж 5.6 мян.төг буюу 26.7 хувиар тус тус өсчээ.

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Мал аж ахуй

Манай улсын эдийн засгийн гол үндсийн нэг мал аж ахуйн салбар улс орны эдийн засаг, хөдөлмөр эрхлэлт, экспортын орлогод чухал байр суурь эзэлсэн хэвээр байна. Хөдөө аж ахуйн салбар 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр ДНБ-ий 15.9 хувийг үйлдвэрлэж байгаа бөгөөд хөдөө аж ахуйн салбарын ДНБ-ий 75.0 хувийг мал аж ахуйн салбар эзэлж байна. Хөдөө аж ахуйн салбарт 2010 оны байдлаар улсын хэмжээнд нийт ажиллагчдын 33.5 хувь, экспортын орлогын 10 гаруй хувь нь ногдож байна.

Мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 1331.8 тэрбум төг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 810.9 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оныхоос оны үнээр 1.8 хувиар өсч, харин зэрэгцүүлэх үнээр 19.0 хувиар буурлаа.

Мал аж ахуйн салбарт 2010 онд 204.4 мян.т мах, 338.4 мян.т сүү, 47.9 сая ш өндөг, 23.5 мян.т хонины ноос, 6.3 мян.т ноолуур, 16.8 сая ширхэг арьс, шир бэлтгэв.

Өмнөх оныхтой харьцуулахад махны үйлдвэрлэл 64.7 мян.т, сүүний үйлдвэрлэл 155.3 мян.т, ноолуур үйлдвэрлэл 0.1 мян.тонноор буурч, хонины ноосны үйлдвэрлэл 1.1 мян.т, арьс, шир үйлдвэрлэл 3.7 сая ширхэгээр өссөн байна.

2010 онд 216.6 мян. аминдаа малтай өрх, үүний 160.3 мянга нь малчин өрх байна. Мал аж ахуйн салбарт нийт 317.2 мян.малчид байна.

2010 оны мал тооллогын дүнгээс үзэхэд нийт малчин өрхийн 82.8 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 75.2 хувь нь телевизортой, 27.8 хувь нь авто машинтай, 41.7 хувь нь мотоциклтой, 1.7 хувь нь трактортой, 74.3 хувь нь малын хашаатай, 19.2 хувь нь худагтай байна.

Товч танилцуулга

2010 оны байдлаар оны эхэнд тоологдсон эх малын 57.0 хувь буюу 10.8 сая эх мал төллөж, гарсан төлийн 68.0 хувь буюу 7.4 сая төл бойжууллаа.

Малын тоо 2010 оны эцэст 32.7 сая толгойд хүрч, өмнөх оныхоос 11.3 саяар буюу 25.7 хувиар буурлаа. Үүний дотор адуу 1920.3 мян, үхэр 2176.0 мян, тэмээ 269.6 мян, хонь 14.5 сая, ямаа 13.9 саяд хүрч, өмнөх оныхоос адуу 301.0 мян, үхэр 423.3 мян, тэмээ 7.5 мян, хонь 4.8 сая, ямаа 5.8 сая толгойгоор буурсан байна. Өмнөх оныхоос малын тоо Сүхбаатар аймагт 5 төрөлд өсч, харин бусад аймаг, нийслэлд буурчээ. Өвөрхангай (1609.6 мян), Завхан (1109.9 мян), Дундговь (1035.6 мян) аймгуудад малын тоо хамгийн их хэмжээгээр буурчээ.

2010 онд 10.3 сая том мал зүй бусаар хорогдсон нь өмнөх оныхоос 8.6 сая толгойгоор илүү байна.

Улсын хэмжээгээр 2010 онд тэжээлийн нэгжид шилжүүлснээр 618.6 мян.т тэжээл үйлдвэрлэсэн бөгөөд хонин толгойд шилжүүлснээр нэг малд 11.3 кг тэжээл ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 4.1 кг-аар их байна.

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны мэдээгээр 2010 онд сүүний чиглэлийн үнээний 649, махны чиглэлийн үхрийн 101, мах, ноосны хонины 128, гахайн 190, тахианы 148, зөгийн 68 эрчимжсэн аж ахуй (ферм) үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд өмнөх оныхтой харьцуулахад тоо нь 261-ээр нэмэгдсэн байна.

Газар тариалан

“Атрын III аян”-ы өмнөх таван жил /2003-2007/-ийн дундажтай зэрэгцүүлэхэд 2010 онд хураасан үр тариа 228.6 мян.т буюу 2.8 дахин, төмс 75.0 мян.т буюу 80.6 хувиар, хүнсний ногоо 18.3 мян.т буюу 28.5 хувиар өссөн байна.

Улсын хэмжээгээр 2010 оны байдлаар нийт 315.3 мян.га талбайд тариалалт хийснээс 259.2 мян.га-д үр тариа, 13.8 мян.га-д төмс, 7.0 мян.га-д хүнсний ногоо, 11.1 мян.га-д тэжээлийн ургамал тариалсан нь өмнөх оныхоос нийт тариалсан талбай 33.1 мян.га-гаар буюу 11.7 хувь өссөн байна. 2010 онд 355.1 мян.т үр тариа, 168.0 мян.т төмс, 82.3 мян.т хүнсний ногоо, 34.8 мян.т тэжээлийн ургамал хурааж, 1137.3 мян.т өвс хадлан, 32.7 мян.т гар тэжээл бэлтгэсэн нь өмнөх оныхоос үр тариа 36.6 мян.т буюу 9.3 хувиар буурч, төмс 16.8 мян.т буюу 11.1 хувь, хүнсний ногоо 4.3 мян.т буюу 5.5 хувь, тэжээлийн ургамал 24.4 мян.т буюу 3.4 дахин, бэлтгэсэн өвс хадлан 225.0 мян.т буюу 24.7 хувь, гар тэжээл 6.9 мян.т буюу 26.8 хувиар өслөө.

Нэг га-гаас 13.7 цн үр тариа, 121.6 цн төмс хураасан нь өмнөх оныхоос үр тарианых 1.8 цн-ээр бага, төмснийх 9.8 цн-ээр их байна.

2010 онд үр тарианы хэрэгцээний 83.9 хувийг, төмсний 95.2 хувийг, хүнсний ногооны 62.3 хувийг дотоодын ургацаар хангаж байна.

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл оны үнээр 2010 онд 4727.0 тэрбум төг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 1938.8 тэрбум төг болж, 2007 оныхоос 165.2 тэрбум төг буюу 9.3 хувиар, 2008 оныхоос 115.4 тэрбум төг буюу 6.3 хувь, 2009 оныхоос 175.5 тэрбум төг буюу 10.0 хувиар өслөө.

Энэхүү өсөлтөд газрын тос, хайлуур жоншны баяжмал, нүүрс зэрэг нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 16.7-74.2 хувь; катодын зэс, шохой, архи, металл бэлдэц, гурил, ган төмөр хийц, цемент, зүсмэл материал, тараг, амтат ус, ундаа, жүүс, металл цувимал, малын тэжээл, сүү зэрэг боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын голлох нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 11.2-69.0 хувь; цул бетон, төмрийн хүдрийн үйлдвэрлэл 2.1-2.3 дахин өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Аж үйлдвэрийн салбарын дүнгээр оны үнээр 2010 онд 4468.2 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүнийг дотоод, гадаадын зах зээлд борлуулжээ.

Аж үйлдвэрийн нийт борлуулалтад уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын эзлэх хувь 2010 онд 70.6 хувь болж, өмнөх оныхоос 4.7 пунктээр өсч, харин боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарынх 21.0 хувь болж, өмнөх оныхоос 3.7 пунктээр, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамжийн салбарынх 8.4 хувь болж 1.0 пунктээр тус тус буурчээ.

Аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн бүтээмж (нэг ажиллагчид ногдох нийт үйлдвэрлэл) оны үнээр 2010 онд 92.0 сая төг болж, өмнөх оныхоос 22.5 сая төг буюу 32.3 хувиар өссөн байна. Хөдөлмөрийн бүтээмж оны үнээр 2009 оныхоос уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарт 49.0 сая төг буюу 32.9 хувиар, боловсруулах үйлдвэрийн салбарт 8.2 сая төг буюу 18.8 хувиар, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамжийн салбарт 6.9 сая төг буюу 26.6 хувиар өслөө.

ТЭЭВЭР

Бүх төрлийн тээврээр 2010 онд 29.4 сая т ачаа, давхардсан тоогоор 250.7 сая хүн тээвэрлэж, ачаа эргэлт 12124.8 сая т.км, зорчигч эргэлт 3372.4 сая хүн км-т хүрсэн байна. Үүнээс авто тээврээр 12.6 сая т ачаа, давхардсан тоогоор 246.7 сая хүн, төмөр замын тээврээр 16.8 сая т ачаа, давхардсан тоогоор 3.5 сая хүн, агаарын тээврээр 1.6 мян.т ачаа, давхардсан тоогоор 0.4 сая хүн тээвэрлэв.

Тээсэн ачаа 2010 онд 2009 оныхоос 4.7 сая т буюу 18.9 хувь, зорчигчдын тоо 18.2 сая зорчигч буюу 7.8 хувиар тус тус өслөө.

2010 онд бүх төрлийн авто машин 254.5 мянгад хүрсний 172.6 мянга нь суудлын, 61.8 мянга нь ачааны автомашин, 16.4 мянга нь автобус, 3.7 мянга нь тусгай зориулалтын тоноглол бүхий тээврийн хэрэгсэл байна. Нийт автомашины 63.9 хувь буюу 162.7 мянга нь Улаанбаатар хотод тоологдов. Нийт авто машины 24.7 хувь нь 9 жил хүртэл, 75.3 хувь нь 10-аас дээш жил ашиглагдсан байна.

Манай улсын авто тээврийн сайжруулсан замын нийт урт 2010 оны эцэст 6734.4 км, үүнээс хатуу хучилттай зам 3015.6 км болжээ. Өмнөх оныхоос нийт сайжруулсан замын урт 42.1 км-ээр, үүний дотор хатуу хучилттай замын урт 191.6 км-ээр, хайрган хучилттай замын урт 77.3 км-ээр нэмэгджээ.

ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

Сүүлийн жилүүдэд үүрэн утасны хэрэглэгчдийн тоо мэдэгдэхүйц нэмэгдэж, давхардсан тоогоор 2010 онд 2532.9 мянгад хүрсэн нь өмнөх оныхоос 324.2 мянга буюу 14.7 хувиар өсчээ. Түүнчлэн сансрын холбооны хэрэглэгчдийн тоо 2009 онд 674 байсан бол 2010 онд 773-д хүрсэн байна.

Суурин утасны цэгийн тоо 2010 онд 143.2 мянга болж, 2009 оныхоос 0.3 мянгаар өслөө.

Кабелийн телевизийн сүлжээ анх 1996 онд байгуулагдсан бөгөөд 2010 оны байдлаар сүлжээнд 120.6 мянган хэрэглэгчид холбогдсон байна.

Шуудангийн үйлчилгээний салбар 2009 онд 673.8 мян.ш бичиг, захидал, илгээмжийг явуулж, 11.4 сая ш тогтмол хэвлэлийг хүргэж байсан бол 2010 онд 744.0 мян.ш бичиг, захидал, илгээмжийг явуулж, 10.6 сая ш тогтмол хэвлэлийг үйлчлүүлэгчдэд хүргэсэн нь 2009 оныхоос бичиг, захидал, илгээмжийн тоо 10.4 хувиар өсч, тогтмол хэвлэлийг хүргэх үйлчилгээ 6.8 хувиар буурчээ.

Товч танилцуулга |

Харилцаа холбооны үйлчилгээний орлого 2010 онд 401.6 тэрбум төгрөгт хүрч, 2009 оныхоос 21.6 тэрбум төг буюу 5.7 хувиар өсчээ. Энэхүү нийт орлогын 78.4 хувийг хүн амаас орсон орлого эзэлж байна.

ГАДААД ХУДАЛДАА

Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 2010 онд 6108.6 сая ам.долл, үүнээс экспорт 2908.5 сая ам.долл, импорт 3200.1 сая ам.долларт хүрч, нийт бараа эргэлт өмнөх оныхоос 2085.5 сая ам.долл буюу 51.8 хувь, экспорт 1023.1 сая ам.долл буюу 54.3 хувь, импорт 1062.4 сая ам.долл буюу 49.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Гадаад худалдааны тэнцэл 291.6 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оныхоос 39.3 сая ам.долл буюу 15.6 хувиар өссөн байна.

Хэдийгээр үнэт болон хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйлсийн экспорт өмнөх оныхоос 130.2 сая ам.долл, машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийнх 5.3 сая ам.долл, ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүнийх 4.8 сая ам.доллараар тус тус буурсан ч эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт 1102.7 сая ам.долл, нэхмэл, нэхмэл бүтээгдэхүүнийх 24.2 сая ам.долл, мал, амьтад, тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүнийх 23.6 сая ам.доллараар тус тус өссөн нь экспортын хэмжээ нэмэгдэхэд нөлөөлжээ.

Импортын хэмжээ өмнөх оныхоос өсөхөд авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд ангийн импорт 335.3 сая ам.долл, машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийнх 257.4 сая ам.долл, газрын тосны бүтээгдэхүүнийх 146.3 сая ам.долл, хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн 61.7 сая ам.долл, хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэлийнх 43.5 сая ам.долл, хими, химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүнийх 40.3 сая ам.доллараар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Сүүлийн жилүүдэд экспортын бүтцэд нилээд өөрчлөлт гарч, түүний хэмжээ нь уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспортоос ихээхэн хамааралтай болж байна. Тухайлбал экспортын бүтцэд 2000 онд эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт 35.2 хувь, 2005 онд 42.7 хувийг эзэлж байсан бол 2010 онд энэ үзүүлэлт 81.0 хувьд хүрч өссөн байна. Үүнд нүүрсний экспортын хэмжээ зэсийн баяжмалынхаас давснаас гадна төмрийн хүдэр, цайрын баяжмал, молибдений хүдэр, баяжмалын экспортын хэмжээ өссөн нь голлон нөлөөлж байна.

Экспортын дүнд 2010 онд нүүрс 30.3 хувийг, зэсийн баяжмал 26.5 хувийг, төмрийн хүдэр 8.7 хувийг, боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт 6.1 хувийг, боловсруулаагүй газрын тос 5.3 хувийг, цайрын хүдэр, баяжмал 4.6 хувийг, самнасан ноолуур 2.4 хувийг, оёмол болон сүлжмэл бүтээгдэхүүн 0.8 хувийг тус тус эзэлж, үлдсэн 15.3 хувь экспортын бусад бүтээгдэхүүнд ногдож байна.

Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алтны экспорт 2009 онд нийт экспортын дүнгийн 16.4 хувийг эзэлж байсан бол 2010 онд 6.1 хувь болж, 10.3 пунктээр буурсан ба харин нүүрсний экспортын хувийн жин 2009 оныхоос 14.1 пунктээр өссөн байна.

Хонь, хурганы боловсруулсан арьс буюу шевретийн 2010 онд экспортод гаргасан биет хэмжээ өмнөх оныхоос 17.2 хувиар, ямаа, ишигний боловсруулсан арьс буюу шевроны экспортод гаргасан биет хэмжээ 27.8 хувиар өссөн байна. Харин бохир ноолуурынх 13.2 хувиар, самнасан ноолуурын экспортолсон биет хэмжээ 39.8 хувиар тус тус буурчээ.

Нийт импортын 23.6 хувь нь эрдэс бүтээгдэхүүнд; 21.3 хувь нь машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн эд анги, сэлбэгт;

19.0 хувь нь авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд ангид; 7.5 хувь нь хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүнд; 6.3 хувь нь үндсэн төмөрлөг, түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүнд; 5.3 хувь нь хими, химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүнд; 3.4 хувь нь хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэлд; 2.8 хувь нь ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүнд; үлдсэн 10.8 хувь нь бусад бүлгийн бүтээгдэхүүнд ногдож байна.

Газрын тосны бүтээгдэхүүний импорт 2010 онд 826.2 мян.т буюу 674.2 сая ам.долл болж, нийт импортын 21.1 хувийг эзэлж байна. Газрын тосны бүтээгдэхүүний импорт 2010 онд өмнөх оныхоос 56.2 мян.т буюу 7.3 хувиар өслөө.

Манай улс хүнсний гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнд багтах цагаан будаа, элсэн чихэр, ургамлын тосны хэрэгцээг үндсэнд нь импортоор хангаж байна. 2010 онд цагаан будааны 46.5 хувийг Япон улсаас, 27.7 хувийг БНХАУ-аас, 14.3 хувийг Вьетнам улсаас; элсэн чихрийн 27.0 хувийг Тайланд улсаас, 17.0 хувийг Малайзаас, 16.4 хувийг БНСУ-аас импортолсон байна. Харин ургамлын тосны 94.1 хувийг ОХУ-аас; гурилын 78.5 хувийг ОХУ-аас, 18.8 хувийг Казахстангаас импортолжээ.

Суудлын автомашины импорт 2010 онд өмнөх оныхоос 93.1 сая ам.долл буюу 2.3 дахин, ачааны тэрэгний импорт 149.1 сая ам.долл буюу 3.5 дахин тус тус өссөнөөс тээврийн хэрэгсэл, хөнгөн болон ачааны тэрэгний сэлбэг, эд ангийн импортын хэмжээ өсчээ. Гадаад худалдааны нөхцлийн индекс 2010 онд 111.9 болж өмнөх оныхоос 4.7 пунктээр буурсан байна.

ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

Төлбөрийн тэнцэл 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 906.4 сая ам.долларын ашигтай гарч, өмнөх оныхоос 350.9 сая ам.доллар буюу 63.2 хувиар өслөө.

Төлбөрийн тэнцлийн урсгал тэнцэл 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 931.5 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оныхоос 589.7 сая ам.доллар буюу 2.7 дахин өслөө. Барааны тэнцэл 277.9 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оныхоос 89.1 сая ам.доллар буюу 47.2 хувиар, үйлчилгээний тэнцэл 279.0 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оныхоос 135.8 сая ам.доллар буюу 94.8 хувиар өссөн нь нийт урсгал тэнцлийн алдагдал өсөхөд нөлөөлсөн байна.

Монгол дахь гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжүүд 346.2 сая ам.долларын ногдол ашиг төлснөөр орлогын дансны алдагдал 560.6 сая ам.доллар болж, өмнөх оныхоос алдагдал 365.1 сая ам.доллар буюу 2.9 дахин өссөн байна.

Хөрөнгө ба санхүүгийн дансны тэнцлийн ашиг 2148.8 сая ам.доллар болж, өмнөх оныхоос 1380.0 сая ам.доллар буюу 2.8 дахин өссөн байна. Үүнд шууд хөрөнгө оруулалт өмнөх оныхоос 1003.8 сая ам.доллар буюу 2.8 дахин, санхүүгийн хөрөнгө оруулалт 960.8 сая ам.доллараар өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ ГАЗАР

Бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарын нийт борлуулалт оны үнээр 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 4918.7 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 1646.6 тэрбум төг буюу 50.3 хувиар өслөө. Худалдааны нийт үйлдвэрлэлт 2010 онд 1185.4 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 461.3 тэрбум төг буюу 63.7 хувиар өсч, түүнд бүх төрлийн түлш, шатахууны импорт 176.0 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн нь голлон нөлөөллөө. Өмнөх оныхоос бөөний худалдааны нийт үйлдвэрлэлт 283.8 тэрбум төг буюу 70.7 хувь, жижиглэн худалдааных 177.5 тэрбум төг буюу 55.0 хувиар өссөн байна. Худалдааны нийт үйлдвэрлэлтийн 57.8 хувийг бөөний худалдаа, 42.2 хувийг жижиглэн худалдаа эзэлж байна.

Товч танилцуулга |

Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоо 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 54 болж, өмнөх оныхоос 13 хүнээр буурсан нь худалдааны үйл ажиллагаа эрхэлж буй цэгийн тоо өмнөх оныхоос 11126 буюу 27.3 хувиар нэмэгдсэнээс шалтгаалав.

Худалдааны нэг цэгт 2010 оны жилийн эцсийн байдлаар Хангайн бүсэд 86, Зүүн бүсэд 85, Баруун бүсэд 82, Төвийн бүсэд 62, Улаанбаатарт 38 хүн ногдож байна.

Зочид буудлын салбарын нийт үйлдвэрлэлт оны үнээр 2010 онд 66.5 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 7.6 тэрбум төг буюу 12.9 хувиар өссөн байна. Уг салбарын ажиллагчдын тоо 2010 оны жилийн эцэст 5.2 мянга болж, өмнөх оныхоос 727 хүнээр буюу 16.4 хувиар нэмэгдэв.

Нийтийн хоолны салбарын нийт үйлдвэрлэлт оны үнээр 2010 онд 71.9 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 22.1 тэрбум төг буюу 44.4 хувиар өсчээ. Энэ салбарын нийт ажиллагчдын тоо 2010 оны жилийн эцэст 4.6 мянга болж, өмнөх оныхоос 470 хүнээр буюу 9.4 хувиар буурав.

ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

Улсын хэмжээгээр 2010 онд нийт 722.4 мян.м² талбай бүхий орон сууцыг ашиглалтад оруулснаар орон сууцны фонд 9543.9 мян.м² болж, 2007 оныхоос 17.8 хувь, 2008 оныхоос 12.5 хувь, 2009 оныхоос 7.1 хувиар тус тус өсчээ.

Ус түгээх байрны тоо 2010 онд 1288 болж, өмнөх оныхоос 4.7 хувиар, зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо 416.9 мянгад хүрч, өмнөх оныхоос 7.9 хувиар нэмэгдсэн байна.

Хог устгалын цэгийн тоо 2010 онд 419 болж, өмнөх оныхоос 32 цэгээр буюу 7.1 хувиар буурчээ.

Улсын хэмжээнд 2009 онд нийт 2690 хүний багтаамжтай 551 халуун усны цэг үйл ажиллагаа явуулж байсан бол 2010 онд 2881 хүний багтаамжтай 662 халуун усны цэг ажиллаж, багтаамж нь 7.1 хувиар, цэгийн тоо нь 20.1 хувиар өслөө.

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

Монгол Улсын хилээр 2010 онд давхардсан тоогоор 3.7 сая зорчигч нэвтэрсэн нь өмнөх оныхоос 772.1 мян.хүн буюу 26.5 хувиар өслөө. Улсын хилээр орсон нийт зорчигчдын 46.9 хувь нь Замын-Үүд, 15.2 хувь нь Буянт-Ухаа, 9.3 хувь нь Алтанбулаг, 9.3 хувь нь Гашуунсухайт, 6.3 хувь нь Шивээ хүрэн, 13.0 хувь нь бусад боомтоор нэвтэрчээ.

Улсын хилээр 2010 онд гадаадын 557.5 мян.зорчигч орсон нь өмнөх оныхоос 92.6 мян.хүн буюу 19.9 хувиар их байна. Тэдний 92.6 хувь нь 30 хүртэл хоног, 5.0 хувь нь 90 хүртэл хоног, 2.4 хувь нь 90 ба түүнээс дээш хоногийн хугацаагаар ирсэн бөгөөд 65.4 хувь нь Зүүн Ази, Номхон далайн бүс нутаг, 30.9 хувь нь Европ, 2.9 хувь нь Америк, 0.8 хувь нь Ойрхи Дорнод, Өмнөд Ази, Африк тивд ногдож байна.

Улсын хилээр орсон гадаадын зорчигчдын 52.0 хувийг Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын (БНХАУ), 22.5 хувийг Оросын Холбооны Улсын (ОХУ), 7.6 хувийг Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын (БНСУ), 2.6 хувийг Япон улсын, 2.3 хувийг Америкийн Нэгдсэн Улсын (АНУ), 13.0 хувийг бусад орны иргэд тус тус эзэлж байна.

Хилээр орсон гадаадын зорчигчдын 81.8 хувь аялал жуулчлалын зорилгоор ирсэн бөгөөд өмнөх оныхоос 5.3 пунктээр өсчээ. Харин 18.2 хувь нь ажиллах, суралцах болон байнга оршин суухаар ирсэн байдаг. Жуулчлалын зорилгоор хилээр орсон гадаадын иргэдийн 41.2 хувь нь 2010 оны эхний хагас жилд, 58.8 хувь нь сүүлийн хагас жилд иржээ.

Монгол Улсын 1.3 сая иргэн 2010 онд гадаадад зорчсоны 85.3 хувь нь хувийн ажлаар явсан байна. Гадаадад зорчсон манай иргэдийн 95.0 хувь нь БНХАУ (1.0 сая хүн), ОХУ (173.6 мян.хүн) болон БНСУ (35.8 мян.хүн)-д зорчжээ.

Бизнес регистрийн санд аялал жуулчлалын салбарт 2010 оны эцэст үйл ажиллагаа явуулсан 426 аж ахуйн нэгж, байгууллага бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 46-аар буюу 9.7 хувиар, 2.1 мян.хүн ажилласан нь өмнөх оныхоос 310 хүн буюу 13.0 хувиар тус тус буурчээ.

ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН

“Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн түүвэр судалгаа”-гаар нэг өрхийн сарын дундаж нийт орлого 2010 онд 448.0 мян.төг болж, өмнөх оноос 45.5 мян.төг буюу 11.3 хувиар өссөн байна. Нийт орлогыг бүтцээр нь авч үзвэл мөнгөн орлого 86.4 хувь, бусдаас үнэгүй авсан зүйлийнх 4.3 хувь, хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүнийх 9.3 хувийг эзэлж байна. Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн орлого улсын дунджаар 2010 онд 387.1 мян.төг болж, өмнөх оноос 32.1 мян.төг буюу 9.1 хувиар өссөний дотор цалин, хөлсний орлого 19.1 мян.төг буюу 10.6 хувь, өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого 6.8 мян.төг буюу 8.9 хувь, бусад орлого 6.3 мян.төг буюу 20.6 хувиар нэмэгдэж, харин тэтгэвэр, тэтгэмжийн орлого 0.1 мян.төг буюу 0.2 хувиар буурсан байна.

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн орлогын бүтцийг өмнөх оныхтой харьцуулахад цалин, хөлсний орлогын эзлэх хувь 0.7 пункт, бусад орлогынх 1.0 пунктээр нэмэгдэж, харин тэтгэвэр, тэтгэмжийн орлогынх 1.7 пунктээр буурчээ.

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн зарлага улсын дунджаар 2010 онд 389.3 мян.төг болж, өмнөх оныхоос 0.8 мян.төг буюу 0.2 хувиар, үүний дотор хүнсний зүйлийнх 16.0 мян.төг буюу 10.8 хувь, бусдад өгсөн бэлэг, тусламж 0.5 мян.төг буюу 4.0 хувиар буурч, харин хүнсний бус бараа үйлчилгээний мөнгөн зарлага 15.7 мян.төг буюу 6.9 хувиар нэмэгдсэн байна.

Өрхийн сарын дундаж зарлагын бүтцийг өмнөх оныхтой харьцуулахад мөнгөн зарлагын эзлэх хувь 2.6 пунктээр буурч, харин бусдаас үнэгүй авсан хүнсний болон хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлагынх 0.9 пункт, хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүнийх 1.7 пунктээр өсчээ.

Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны дүнгээр 2010 оны ядуурлын хамралтын хүрээ (ядуурлын түвшин) 39.2 хувь, ядуурлын гүнзгийрэлт 11.3 хувь, ядуурлын мэдрэмж 4.6 хувь болов. Ядуурлын хамралтын хүрээг бүс нутгаар авч үзвэл Хангайн бүсэд 51.9 хувь, Баруун бүсэд 51.1 хувь, Зүүн бүсэд 40.6 хувь, Төвийн бүсэд 29.3 хувь байна. Ядуурлын хамралтын хүрээ 2010 онд хөдөөд 54.2 хувь, сумын төвд 38.8 хувь, аймгийн төвд 36.2 хувь, нийслэл хотод 29.8 хувь байна.

Хүн амын хэрэглээний тэгш бус байдал өндөр хэвээр байгаа нь 2010 оны судалгааны дүнгээр харагдлаа. Хүн амын хамгийн чинээлэг хэсгийн 20 хувийн хэрэглээний дундаж хэмжээ нь ядуу хэсгийн 20 хувийнхаас 5.3 дахин өндөр байна. Хотын хүн амын дундаж хэрэглээ улсын дунджаас 10.5 хувиар, хөдөөгийн хүн амын дундаж хэрэглээнээс 27.0 хувиар дээгүүр байна.

БОЛОВСРОЛ

Хүн ам, орон сууцны 2000 оны улсын тооллогын дүнгээр Монгол Улсын 15 ба түүнээс дээш насны хүн амын 97.6 хувь нь бичиг үсэгт тайлагдсан байна.*

Ерөнхий боловсролын сургуулийн (ЕБС) тоо 2010/2011 оны хичээлийн жилд 751 болж, 2009/2010 оны хичээлийн жилээс 4-өөр буурчээ.

2010/2011 оны хичээлийн жилийн эхэнд бүх шатны сургуульд суралцагчдын тоо (сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдагчдын тоо ороогүй) 732.0 мянгад хүрч, 2009/2010 оны хичээлийн жилээс 4.8 мянгаар буурчээ.

Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчдын тоо 2010/2011 оны хичээлийн жилд 512.2 мянга, орой, эчнээ ангид суралцагчдын тоо 2.9 мянга болж, өмнөх оны хичээлийн жилээс өдрөөр суралцагчид 9.9 мянган хүүхэд буюу 1.9 хувиар, орой, эчнээгээр суралцагчид 0.5 мянга буюу 14.7 хувиар буурчээ.

Суурь боловсролын хамран сургалтын хувь (бохир) 2010/2011 оны хичээлийн жилд 94.8 хувь болж, өмнөх оны хичээлийн жилээс 0.1 пунктээр, үүнээс дунд боловсролынх 94.7 хувь болж, 1.5 пунктээр өссөн байна. Харин бага боловсролын хамран сургалтын хувь 98.6 хувь болж, өмнөх оны хичээлийн жилээс 0.6 пунктээр буурав.

2010/2011 оны хичээлийн жилд сургууль завсардсан 6-14 насны 3.2 мянга хүүхэд нь нийт суралцагчдын 0.6 хувийг эзэлж, 2009/2010 оны хичээлийн жилээс 1.2 пунктээр буурсан байна.

ЕБС-ийн нэгдүгээр ангид 2010/2011 оны хичээлийн жилд 46.6 мянган хүүхэд шинээр элсэв.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн нэг багшид ногдох хүүхдийн тоо 2010/2011 онд 19.4 болж, 2009/2010 оны хичээлийн жилээс 1 хүүхдээр цөөрчээ. ЕБС-ийн багш нарын тоо жилээс жилд өсч, 2010/2011 оны хичээлийн жилд 2009/2010 оны хичээлийн жилээс 288-аар буюу 1.1 хувиар нэмэгдэж, 26.4 мянга болжээ.

Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд суралцаж буй оюутны тоо тогтмол өсч, 2010/2011 оны хичээлийн жилд нийт 216.9 мянган оюутан суралцаж байна. Энэ хичээлийн жилд нийт оюутны 64.5 хувь нь төрийн өмчийн, 35.5 хувь нь хувийн хэвшлийн сургуульд суралцаж байна. Үүнээс их сургуульд 114.5 мянган оюутан, дээд сургууль, коллежид 55.2 мянган оюутан, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд 46.1 мянган оюутан суралцаж байна.

2009/2010 оны хичээлийн жилд нийт 34.2 мянган оюутан төгссөнөөс 25.1 хувь нь худалдаа, бизнесийн удирдлага, 14.7 хувь нь багш, боловсрол судлал, сурган хүмүүжүүлэх, 9.5 хувь нь инженерийн, 6.0 хувь нь хууль, эрх зүйн чиглэлийн мэргэжилтэн байна.

Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагад 2010/2011 оны хичээлийн жилд 122.1 мянган хүүхэд хамрагдсан нь 2007/2008 оны хичээлийн жилээс 21.6 хувиар, 2008/2009 оны хичээлийн жилээс 19.1 хувиар, 2009/2010 оны хичээлийн жилээс 11.5 хувиар нэмэгдсэн байна.

Тайлбар: * Хүн ам орон сууцны тооллогын эцсийн дүн гарсны дараа энэхүү үзүүлэлтэд гарсан өөрчлөлт тодорхой болно.

ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ УРЛАГ

Шинжлэх ухааны байгууллагад ажиллагчдын тоо 2010 онд 4045 болж, өмнөх оныхоос 295 хүн буюу 7.9 хувь өсчээ. Нийт ажиллагчдын 52.0 хувь нь эмэгтэй, 62.2 хувь нь үндсэн ажиллагчид байна.

Шинжлэх ухааны салбарын нийт зардал 2010 онд 21.6 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 5.6 тэрбум төг буюу 35.0 хувиар өссөн ба үүнд техникийн шинжлэх ухааны зардал 58.2 хувь, анагаах ухааны салбарын зардал 42.4 хувь, нийгмийн шинжлэх ухааных 38.1 хувь, хөдөө аж ахуйн шинжлэх ухааных 37.0 хувь, байгалийн шинжлэх ухааных 36.7 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

Шинжлэх ухааны байгууллагуудын 2010 оны нийт зардлын 28.5 хувь нь байгалийн, 25.8 хувь нь техникийн, 18.8 хувь нь нийгмийн ухааны, 13.5 хувь нь хөдөө аж ахуйн, 8.6 хувь нь анагаах ухааны салбарт, 4.8 хувь нь их дээд сургуульд ногдож байна.

Улсын төсвөөс санхүүжүүлсэн эрдэм шинжилгээний ажлын зардал 2010 онд 13.3 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 20.8 хувиар өсч, үүнд шинжлэх ухаан, технологийн төслийн зардал 19.2 хувиар, онолын суурь судалгааны зардал 23.5 хувиар, зэхэц ажлын зардал 3.0 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

Нийт зардлын 50.5 хувийг шинжлэх ухаан, технологийн төсөлд, 47.2 хувийг онолын суурь судалгаанд, 2.3 хувийг шинжлэх ухаан, технологийн зэхэц ажилд зарцуулсан байна.

Улсын хэмжээнд 2009 онд 368 номын сангаар 275.0 мянган уншигч үйлчлүүлсэн бол 2010 онд 373 номын сангаар 297.4 мянган хүн үйлчлүүлсэн байна. 10000 хүнд ногдох номын тоо 24.7 мянга болж, өмнөх оныхоос 1.6 хувиар буурчээ.

Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолтын тоо 2010 онд 4947 болж, 2009 оныхоос 9.3 хувиар өсч, харин үзэгчдийн тоо 1936.6 мянга болж, өмнөх оныхоос 32.3 хувиар буурчээ.

Музейн үзмэрийн тоо 2009 онд 224.0 мянга байсан бол 2010 онд 5.6 хувиар өсч 236.6 мянга, үзэгчдийн тоо өмнөх онд 368.7 мянга байсан бол 2010 онд 12.8 хувиар өсч, 416.0 мянга боллоо.

Соёлын төвийн тоо 2010 онд 341 болж, өмнөх оныхоос 1-ээр нэмэгдэж, суудлын тоо 87.9 мянга болж, өмнөх оныхоос 2.6 мянга буюу 3.0 хувиар өсчээ.

Соёл, урлагийн байгууллагын ажиллагчдын тоо 2010 онд 6233 болж, өмнөх оныхоос 345 хүнээр буюу 5.9 хувиар өслөө.

СҮМ ХИЙД

Монгол Улсын шинэ Үндсэн хуулиар /1992 оны/ иргэдийн шүтэх, эс шүтэх эрх чөлөөтэй болсноор төрөл бүрийн урсгалын сүм хийд олноор байгуулагдаж эхэлсэн. Юуны түрүүнд уламжлалт буддын шашны сүм хийд олноор байгуулагдаж байгаа бөгөөд мөн христийн болон бусад шашны сүм хийд, шашны байгууллагуудын тоо нэмэгдэж байна.

Сүм хийдийн тоо 2010 онд 234 болж 2007 оныхоос 15 буюу 6 хувиар буурч, 2008 оныхоос 6 буюу 2.6 хувь, 2009 оныхоос 2 буюу 0.9 хувиар өслөө. Нийт сүм хийдийн 54.3 хувийг будда, 41 хувийг христ, 2.6 хувийг ислам, 2.1 хувийг бусад шашны сүм хийд эзэлж байна.

Сүм, хийд шашны байгууллагуудад 2010 оны байдлаар нийт 3.2 мян.хүн ажиллаж байгаагаас 2.1 мянга нь хурлын лам байна. Хурлын лам нарын тоо Баруун бүсэд

Товч танилцуулга |

96 буюу 4.6 хувь, Хангайн бүсэд 398 буюу 19 хувь, Төвийн бүсэд 138 буюу 6.6 хувь, Зүүн бүсэд 104 буюу 5 хувь, Улаанбаатарт 1357 буюу 64.8 хувь байна. Шашны сургууль дацанд суралцагчид 2010 онд 1.6 мянга болж өмнөх оныхоос 22.9 хувиар, гэрээр шашны ном заалгадаг хүүхдийн тоо 4.5 мянга болж 9.2 хувиар тус тус өслөө.

ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД

Эрүүл мэндийн салбарт 2010 онд нийт 39.6 мянган ажиллагчид ажилласан нь өмнөх онтой харьцуулахад 2.3 хувиар өссөн байна. Нийт ажиллагчдаас 7.5 мянга нь их эмч, 1.2 мянга нь эм зүйч, 15.8 мянга нь эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн (үүнээс 9.2 мянга нь сувилагч), 15.1 мянга нь бусад ажилтан байна.

Дотор, хүүхэд, арьс харшил, сэргээн засах эмчилгээний, эмгэг судлаач, шүүхийн шинжээч, эрүүл ахуйч эмч нарын тоо өмнөх оныхоос буурч, бусад мэргэжлийн эмч нарын тоо өссөн байна. Харин эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний тоо 2010 онд 2007 оныхоос 4.6 хувь, 2009 оныхоос 0.2 хувиар нэмэгдэж, 2008 оныхоос 1.4 хувиар буурчээ. Нэг их эмчид 2010 онд 1.2 сувилагч ногдож байна. Нэг их эмчид ногдох хүний тоо 2010 онд 368 болж, өмнөх оныхоос 11 хүнээр буурсан бол нэг сувилагчид ногдох хүний тоо 300 болж, өмнөх оны түвшинд байна. Баруун бүсэд дунджаар нэг их эмчид ногдох хүний тоо хамгийн өндөр буюу 616, төвийн бүсэд хамгийн бага буюу дунджаар 475 байна. Аймгийн түвшинд энэ үзүүлэлт Баянхонгор аймагт хамгийн их буюу 768, Дорноговь аймагт хамгийн бага буюу 320 байна. Улсын хэмжээнд их эмчийн тоо 2010 онд 2007 оныхоос 2.2 хувь, 2009 оныхоос 5.0 хувиар өссөн бол 2008 оныхоос 1.1 хувиар буурсан байна.

Эмнэлгийн орны тоо 2010 онд 17.8 мянга болж, 2007 оныхоос 1.0 хувь, 2008 оныхоос 1.4 хувиар буурч, 2009 оныхоос 0.5 хувиар өссөн байна. Улсын хэмжээнд эмнэлгийн дундаж ор хоног 8.1 байгаа нь 2007 оныхоос 0.8, 2008 оныхоос 1.6, 2009 оныхоос 0.2 дундаж ор хоногоор тус тус буурав.

Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаанд зүрх, судасны тогтолцооны өвчин (10 000 хүнд 23.6), хавдар (10 000 хүнд 13.0), гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг (10 000 хүнд 10.1), хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин (10 000 хүнд 5.3), амьсгалын тогтолцооны өвчин (10 000 хүнд 2.7) орж байна. Хорт хавдраар нас барагчдын дунд элэг (10 000 хүнд 5.1), ходоод (10 000 хүнд 1.8), уушги (10 000 хүнд 1.1), улаан хоолой (10 000 хүнд 1.1), умайн хүзүүний (10 000 хүнд 0.5) хорт хавдар зонхилж байна.

Улсын хэмжээнд 2010 онд 27 төрлийн цочмог халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж, халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 41.4 мянгад хүрч, 2007 оныхоос 0.7 хувь, 2009 оныхоос 6.5 хувиар өсч, харин 2008 оныхоос 5.5 хувиар буурлаа. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн 22.0 хувийг вируст гепатитаар, 13.9 хувийг гонококкт халдвараар, 11.2 хувийг трихомониазаар, 10.7 хувийг мөөгөнцөрөөр, 9.5 хувийг тэмбүүгээр, 9.1 хувийг хамуугаар, 8.3 хувийг цусан суулгаар өвчлөгчид эзэлж байна.

Эрүүл мэндийн салбарын нийт зардал 2010 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 247.5 тэрбум төг болж, 2007 оныхоос 1.6 дахин, 2008 оныхоос 16.9 хувь, 2009 оныхоос 19.9 хувиар нэмэгдсэн байна. Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагад эрүүл мэндийн зардлын эзлэх хувь 2010 онд 8.0 хувь болж, 2007 оныхоос 0.5 пункт, 2008 оныхоос 0.6 пунктээр, 2009 оныхоос 0.8 пунктээр тус тус буурлаа.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

Нийгмийн даатгалд 2010 онд нийт 658.0 мян. хүн хамрагдсаны 594.3 мянга буюу 90.3 хувь нь заавал даатгуулагчид, 63.7 мянга буюу 9.7 хувь нь сайн дурын даатгуулагчид байна.

Нийт даатгуулагчдын тоо өмнөх оныхоос 49 мян. хүнээр буюу 8 хувиар нэмэгдсэний дотор заавал даатгуулагчид 37 мян. хүнээр буюу 6.6 хувиар, сайн дурын даатгуулагчид 12 мян. хүнээр буюу 23.2 хувиар өсчээ.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2010 онд 622.7 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оныхоос 36.3 хувиар нэмэгджээ. Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчдын тоо 2010 онд 337.5 мянга болж, өмнөх оныхоос 9.5 мянгаар буюу 2.9 хувиар өслөө.

2010 онд олгосон нийт тэтгэврийн 70.8 хувийг өндөр насны, 15.8 хувийг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн, 7.3 хувийг тэжээгчээ алдсаны, 6.1 хувийг цэргийн тэтгэвэр эзэлж байна.

Нийт тэтгэвэр авагчдын дотор тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэрт хамрагдагсдын эзлэх хувь буурч, харин бусад төрлийн тэтгэвэрт хамрагдагсдын эзлэх хувь өсөх хандлагатай байна. Тухайлбал, нийт тэтгэвэр авагчдын дүнд тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагсдын эзлэх хувь 2007 онд 11.9, 2008 онд 11.1, 2009 онд 11.3, 2010 онд 10.4 хувь, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эзлэх хувь 2007 онд 19.9, 2008 онд 20.6, 2009 онд 21.3, 2010 онд 20.7 хувь, өндөр насны тэтгэвэр авагчдын эзлэх хувь 2007 онд 64.3, 2008 онд 64.3, 2009 онд 63.5, 2010 онд 64.8 хувь, цэргийн тэтгэвэр авагчдын эзлэх хувь 2007 онд 3.9, 2008 онд 4.0, 2009 онд 3.9, 2010 онд 4.0 хувийг эзэлж байна.

Нийгмийн халамжийн орлого 2010 онд 136,0 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оныхоос 36.2 хувиар буурчээ.

Нийгмийн халамжийн зардал 2010 онд 99.3 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оныхоос 144.9 тэрбум төгрөг буюу 59.3 хувиар буурлаа.

Нийгмийн халамжийн зардалд тэтгэмж, тусламжийн эзлэх хувь 2010 онд өмнөх оныхоос 76.8 хувиар буурч, харин үйлчилгээ болон хөнгөлөлтөд зориулсан зардлын эзлэх хувь өмнөх оныхоос 21.7 хувиар өсчээ. Нийгмийн халамжийн тэтгэмж, тусламжийн эзлэх хувь буурсан нь шинэ гэр бүл бологсад, шинээр төрсөн хүүхдэд олгодог тэтгэмж, хүүхдийн мөнгө 2010 оны 01-р сарын 01-нээс олгогдохгүй болсонтой холбоотой юм.

Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлтөд зориулсан зардлын эзлэх хувь өсөхөд 2010 оны 10-р сараас Алдарт эхийн одонтой эхчүүдэд жилд нэг удаа олгох тэтгэмжийг 2 дахин нэмэгдүүлсэн нь нөлөөлөв.

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж, тусламжид хамрагдсан хүний тоо 2010 онд 508.4 мянга болж, өмнөх оныхоос 79.4 хувиар буурсан.

2010 онд Хүний хөгжил сангаас 2,6 сая иргэнд 277.1 тэрбум төгрөгийн хувь хишиг хүртээжээ.

ГЭМТ ХЭРЭГ

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо 2010 онд 19.8 мянга болж, өмнөх оныхоос 548 хэрэг буюу 2.7 хувиар буурчээ. Нийт гэмт хэргийн 7.7 хувь нь Баруун бүсэд, 12.7 хувь нь Хангайн бүсэд, 16.3 хувь нь Төвийн бүсэд, 7.0 хувь нь Зүүн бүсэд, 54.8 хувь нь Улаанбаатар хотод ногдож байна. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэгт хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг 34.4 хувь, өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 40.1 хувь, нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 8.5 хувь, тээврийн хэрэгслийн

Товч танилцуулга

хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 8.3 хувь, бусад гэмт хэрэг 8.7 хувийг тус тус эзэлж байна.

Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулсан гэмт хэрэг 2010 онд өмнөх оныхоос 51-ээр нэмэгдсэн нь хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэргийн тоо 6813 болж, өмнөх оныхоос 5 хэрэг буюу 0.1 хувиар өсөхөд голлон нөлөөлөв.

Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэргийн тоо 2010 онд 410 болж, өмнөх оныхоос 35 хэрэг буюу 9.3 хувиар өссөн байна. Энэ төрлийн хэргийн 83.4 хувийг эзэлж байгаа хүчингийн хэрэг 2010 онд өмнөх оныхоос 3.0 хувиар өсчээ.

Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн тоо 2010 онд 7944 бүртгэгдэж, өмнөх оныхоос 909 хэрэг буюу 10.3 хувиар буурчээ. Энэ төрлийн гэмт хэргийн 72.7 хувийг эзэлж буй хулгайн хэрэг 599-өөр буурсан нь энд голлон нөлөөлжээ. Малын хулгайн гэмт хэрэг 2010 онд 1070 болж, өмнөх оныхоос 224 хэрэг буюу 17.3 хувиар буурав.

Булаах гэмт хэрэг 2010 онд 143 бүртгэгдэж, өмнөх оныхоос 24 хэрэг буюу 14.4 хувиар, завших, үрэгдүүлэх гэмт хэрэг 2010 онд 337 болж, өмнөх оныхоос 10 хэрэг буюу 2.9 хувиар тус тус буурчээ.

Танхайн гэмт хэрэг 2010 онд 1633 бүртгэгдсэн нь нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэргийн 97.0 хувийг эзэлж, өмнөх оныхоос энэ төрлийн хэргийн тоо Орхон аймагт 4.2 дахин, Архангай аймагт 3.0 дахин, Сүхбаатар аймагт 66.7 хувь, Увс аймагт 54.5 хувь, Говь-Алтай аймагт 50.0 хувь, Сэлэнгэ аймагт 43.6 хувь, Баянхонгор аймагт 40.0 хувь, Хэнтий аймагт 37.9 хувь, Говьсүмбэр аймагт 14.3 хувь, Дархан-Уул аймагт 12.0 хувь, Улаанбаатар хотод 13.8 хувиар тус тус нэмэгджээ.

Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 2010 онд 1639 болж, өмнөх оныхоос 249 хэрэг буюу 17.9 хувиар өсч, харин байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг 2010 онд 231 болж, өмнөх оныхоос 27.4 хувиар буурсан байна.

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүн тутамд 2010 онд улсын дунджаар 109 гэмт хэрэг ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 7 хэрэг буюу 6.0 хувиар буурсан бөгөөд Хэнтий (150), Дорноговь (138), Говьсүмбэр (128), Сэлэнгэ (118), Улаанбаатар (141) хотод улсын дунджаас дээгүүр байна.

Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо 2010 онд 7292 болж, үүний 8.4 хувь нь эмэгтэйчүүд, 6.2 хувь нь хүүхдүүд (хүүхдүүдийн 3.5 хувь нь эмэгтэй хүүхэд) байна.

Гэмт хэргийн улмаас 2010 онд 1191 хүн нас барсны 791 буюу 66.4 хувь нь хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэргийн улмаас, 325 буюу 27.3 хувь нь тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн улмаас, 75 хүн буюу 6.3 хувь нь бусад гэмт хэргийн улмаас нас баржээ.

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 2010 онд 33.4 тэрбум төг, нөхөн төлүүлсэн хохирлын нийт хэмжээ 14.3 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос учирсан хохирлын хэмжээ 32.1 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирлын нийт хэмжээ 20.1 хувиар тус тус буурсан байна. Гэмт хэргийн улмаас учирсан нийт хохирлын 73.0 хувь буюу 24.4 тэрбум төг нь хувийн өмчид ногдож байна.

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

Газрын нэгдмэл сангийн ангиллаар 2010 онд нийт нутгийн 73.9 хувийг хөдөө аж ахуйн газар, 15.9 хувийг улсын тусгай хэрэгцээний газар, 9.1 хувийг ойн сан бүхий газар, 0.4 хувийг усны сан бүхий газар, 0.4 хувийг хот, суурины газар, 0.3 хувийг зам, шугам, сүлжээний газар эзэлж байна.

Байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ 2010 онд 11672.1 сая төгрөгт хүрч, өмнөх оныхоос 3971.8 сая төг буюу 51.6 хувиар нэмэгдсэн бөгөөд үүнээс 5.9 хувийг байгаль хамгаалах санд, 7.6 хувийг байгаль орчны төвлөрсөн арга хэмжээнд, 7.7 хувийг газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд, 17.9 хувийг байгаль орчны алба, байгаль хамгаалагчдын үйл ажиллагаанд, 18.3 хувийг тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалтад, 42.7 хувийг ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээнд тус тус зарцуулжээ.

Хохирол учирсан газрын хэмжээ 2007 онд 14076.6 мян.га, 2008 онд 12341.4 мян.га, 2009 онд 11167.6 мян.га байсан бол 2010 онд 7359.6 мян.га болж, сүүлийн 4 жилд 34.1-47.7 хувиар буурчээ. 2010 онд хохирол учирсан газрын 6775.3 мян.га буюу 92.1 хувь нь бэлчээр ба бусад өвслөг газар, 375.7 мян.га буюу 5.1 хувь нь ойн сан бүхий газар, 184.5 мян.га буюу 2.5 хувь нь тариалангийн газар, 19.4 мян.га буюу 0.3 хувь нь ухагдаж эвдэрсэн газар, 8.5 мян.га буюу 0.1 хувь нь хот, суурины газар, 0.9 мян.га буюу 0.01 хувь нь усны сан бүхий газар байна.

Аюулт үзэгдэл, осол 2010 онд нийт 2976 удаа гарсны улмаас 223 хүн амь насаа алдаж, 534.8 тэрбум төгрөгийн хохирол учирч, 1560 гэр, орон сууц шатаж, 9.7 сая толгой мал хорогджээ.

БҮТЭЭМЖ

Нийт бүтээмж 2010 онд оны үнээр 685 төг болж, өмнөх оныхоос 80 төгрөгөөр нэмэгдэв.

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзвэл бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ, уул уурхай, олборлолтын салбарт нийт бүтээмж 943-1310 төг байгаа нь бусад салбарынхаас харьцангуй өндөр, улсын дунджаас 1.4-2 дахин их байна.

Үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмж 2010 онд оны үнээр улсын түвшинд 2042 төг болж, өмнөх оныхоос 294 төгрөгөөр нэмэгдлээ. Оны үнээр үндсэн капиталын бүтээмж 2010 онд 14379 төг болж, эрчим хүчнийх 18784 төг, үндсэн түүхий эд, материалынх 2388 төгрөгт хүрэв.

Хөдөлмөрийн бүтээмж (2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр) 3845.3 мян.төгрөгт хүрч, өмнөх оныхоос 3.5 хувь өсөв.

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН РЕГИСТРИЙН САН

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын регистрийн санд 2010 онд 73.8 мян. аж ахуйн нэгж, байгууллага бүртгэлтэй байгаагаас 40.9 мян. буюу 55.4 хувь нь үйл ажиллагаа явуулж байна.

Эдгээрийн 85.1 хувийг 1-9 ажиллагчидтай, 6.7 хувийг 10-19 ажиллагчидтай, 5.3 хувийг 20-49 ажиллагчидтай, 5.3 хувийг 20-49 ажиллагчидтай, 2.9 хувийг 50-иас дээш ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллага эзэлж байна. Энэ нь манай улсын эдийн засагт цөөн ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж байгууллага тооны хувьд голлох үүрэгтэйг харуулж байна.

2010 онд үйл ажиллагаа явуулсан аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоонд 1-9 ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзлэх хувь 3.0 пунктээр өсч, харин 10-19 ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагынх, 20-49 ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагынх 0.8 пунктээр, 50-иас дээш ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагынх 0.3 пунктээр тус тус буурсан байна.

Товч танилцуулга |

Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоог сүүлийн 4 жилийн дунджаар авч үзвэл, үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагааных 0.6 хувиар, санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагааных 1.0 хувиар, цахилгаан дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарынх 2.5 хувиар буурч, харин хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загасны аж ахуйн, ан агнуурын салбарынх 4.7 хувиар, бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээний салбарынх 21.2 хувиар тус тус өсчээ.

Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоог өмнөх оныхтой харьцуулахад боловсруулах аж үйлдвэрт 210 буюу 8.9 хувь, барилгын салбарт 388 буюу 36.5 хувь, бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагааны салбарт 5.1 мянга буюу 34.4 хувиар өсч, харин зочид буудал, зоогийн газрын салбарт 51 буюу 3.7 хувь, санхүүгийн гүйлгээ хийх салбарт 235 буюу 22.0 хувь, үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагааны салбарт 377 буюу 13.0 хувь, нийгэм бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээний салбарт 1.2 мянга буюу 28.1 хувиар буурсан байна.

ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС

Монгол Улсын хүний хөгжлийн индекс сүүлийн жилүүдэд үндэсний болон бүс нутгийн хэмжээнд жил дараалан тасралтгүй өссөөр байгаа хэдий ч олон улсын түвшинд дундаж үзүүлэлттэй орнуудын тоонд багтаж байна. Энэ нь нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ харьцангуй бага байгаатай холбоотой юм.

6-22 насны хүн амд ерөнхий боловсролын сургууль, мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв болон их, дээд сургуульд суралцагчдын эзлэх хувь 2010 онд өмнөх оныхоос 1.1 пунктээр, нэг хүнд ногдох ДНБ 907.9 (худалдан авах чадварын паритетаар тооцсон) ам.доллараар өссөн нь 2010 онд хүний хөгжлийн индекс 0.13 пунктээр нэмэгдэж, 0.763-д хүрэхэд голлон нөлөөлжээ.

ХХИ нь хүний хөгжлийн ерөнхий түвшин, төлөв байдлыг илэрхийлэх үзүүлэлт бөгөөд түүний зэрэгцээ жендэрийн тэгш байдлыг хэрхэн хангаж буйг судлах зорилгоор ялгаатай хоёр индексийг ашиглаж байна. Үүний нэг нь жендэрийн хөгжлийн индекс (ЖХИ) юм. Уг индексийн шалгуур үзүүлэлтүүд нь хүний хөгжлийн индексийг тооцох гурван үндсэн үзүүлэлттэй ижил бөгөөд ялгаа нь эмэгтэйчүүдийг эрэгтэйчүүдтэй харьцуулан судлах боломж олгодгоороо онцлогтой. Хоёр дахь индекс нь эмэгтэй хүний нийгэмд эзэлж буй байр суурийг эрэгтэй хүнтэй харьцуулан илэрхийлэх жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр (ЖЭМХ) юм.

Жендэрийн хөгжлийн индексийг тооцоход ашиглагдах гурван үзүүлэлтийг тус тусад нь авч үзэхэд зарим үзүүлэлтийн хувьд эрэгтэйчүүдийнх эмэгтэйчүүдийнхээс өндөр байна. Тухайлбал, 2010 онд 6-22 насандаа сургуульд хамрагдаж буй эрэгтэйчүүдийн хувь 86.3 байхад эмэгтэйчүүдийнх 77.2 хувь, худалдан авах чадварын паритетаар тооцсон нэг хүнд ногдох ДНБ эрэгтэйчүүдийнх 5680.4 ам.долл байхад эмэгтэйчүүдэд 4061.6 ам.долл байна. Харин Монгол эмэгтэй хүний дундаж наслалт 2010 онд 72.26 жил байхад эрэгтэйчүүдийнх 64.93 жил байна.

Жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр 2010 онд 0.395 байгаа нь эдийн засаг, улс төрийн хүрээ болон шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоо хангалтгүй байгааг илэрхийлж байна.

МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Өнөөгийн байдлаар Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилтын зарим шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтийн явцаас үзвэл:

Зорилго 1. Ядуурал, өлсгөлөнг бууруулах

Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн 2010 оны судалгааны дүнгээр нийт хүн амын 39.2 хувь нь ядуу байна. Хот, суурин газруудад ядуурал харьцангуй доогуур байгаа бөгөөд ядуурлын түвшин хотод 32.2 хувь, харин хөдөөд 47.8 хувь байна. Ядуурлын түвшин 2010 онд өмнөх оныхтой харьцуулахад хотод 1.6 пунктээр өсч, харин хөдөөд 1.9 хувиар буурсан байна.

Зорилго 2. Бүх нийтээр анхан шатны боловсрол эзэмших

Бага боловсролын хамран сургалтын цэвэр жин 2007 онд 92.7 хувь, 2008 онд 91.5 хувь, 2009 онд 94.3 хувь байсан бол 2010 онд 94.7 болж, өмнөх оныхоос 0.4 пунктээр өсчээ.

Нэгдүгээр ангид элсэн ороод 5 дугаар анги хүртэл суралцагчдын хувийн жин 2007 онд 89.9 хувь, 2008 онд 92.8 хувь, 2009 онд 89.9 хувь байсан бол 2010 онд 92.9 болж, өмнөх оныхоос 3.0 пунктээр өсчээ.

Зорилго 3. Жендэрийн тэгш байдлыг дэмжин хөгжүүлж шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх

Боловсрол эзэмшиж байгаа эрэгтэй, эмэгтэйчүүдийн тооны харьцаа бага боловсролын түвшинд ойролцоо, харин дунд, дээд боловсролын түвшинд эмэгтэйчүүд давамгайлж байна. Суралцагчдын нийт тоонд хүйсийн харьцаа 2010 оны байдлаар бага боловсролд 0.96, дунд боловсролд 1.07, дээд боловсролд 1.48 байна.

Хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт ажил эрхэлж буй эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 2010 онд 48.4 болж, өмнөх оныхоос 0.4 пунктээр буурав.

Эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдээс илүү өндөр боловсрол эзэмших хандлагатай байгаа боловч удирдах болон шийдвэр гаргах түвшний албан тушаалд тэдгээрийн төлөөлөл бага хэвээр байна. Хэдийгээр 1992 оны сонгуулиар эмэгтэйчүүд УИХ-ын нийт гишүүдийн 3.9 хувь, 1996 оны сонгуулиар 9.2 хувь, 2000 оны сонгуулиар 11.8 хувийн төлөөлөлтэй болж өсөх хандлагатай байсан ч 2004 оны сонгуулиар 6.6 хувь, 2008 оны сонгуулиар 3.9 хувь болж буурлаа.

Зорилго 4. Хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах

1000 амьд төрөлтөд ногдох 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин 2010 онд 26 болж, өмнөх оныхоос 2-оор нэмэгдсэн ба нялхсын эндэгдлийн түвшин 2010 онд 20 байгаа нь өмнөх оныхоо түвшинд байна.

Зорилго 5. Эхчүүдийн эрүүл мэндийг сайжруулах

100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдэл 1993 онд 259 байсан нь сүүлийн 20 жилийн хамгийн өндөр үзүүлэлт бөгөөд 2010 онд 47 болж, өмнөх оныхоос 37-оор буурчээ.

Зорилго 6. Бэлгийн замын халдварт өвчин, хүний дархлал хомсдолын вирус / ХДХВ/, дархлалын олдмол хомсдол (ДОХ), сүрьеэтэй тэмцэх, бусад өвчнийг бууруулах

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын тогтоосноор Номхон далайн баруун эргийн бүсийн 37 орноос Монгол Улс сүрьеэгийн өвчлөлийн өндөр зэрэглэлтэй 7 оронд багтдаг. 100 000 хүн амд ногдох сүрьеэгийн өвчлөл 2007 онд 167, 2008 онд 159, 2009 онд 156, 2010 онд 153 болж тогтмол буурсан байна.

Зорилго 7. Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах

Манай улсад 2010 оны байдлаар нийт газар нутгийн 13.4 хувь буюу 20.9 сая га талбай бүхий газар улсын тусгай хамгаалалтад байгаа ба ойгоор бүрхэгдсэн талбай нийт нутгийн 7.7 хувийг эзэлж байна.

Зорилго 8. Хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх

Үндэсний нийт орлогод хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь 2010 онд 2.8 хувь болж, өмнөх оныхоос 2.0 пунктээр буурчээ.

Холбооны салбарт шинэ технологи эрчимтэй нэвтрэн 2010 онд 1000 хүн тутамд ногдох суурин телефон цэгийн тоо 52, үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо 918 болж, 10 хүн тутмын 9 нь үүрэн телефон хэрэглэж байна.

Зорилго 9. Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх

Авлигатай тэмцэх газраас холбогдох хуулийн дагуу авлигын индексийг 2 жил тутамд тооцож байгаа бөгөөд авлигын индекс 2009 онд 0.64 байна.

Харин улс төр, хууль хяналтын байгууллагын хүрээн дэх авлигын талаарх төсөөллийн үнэлгээ 2010 онд 4.07 болж, өмнөх оныхоос 0.12 пунктээр өссөн байна.

OVERVIEW

POPULATION

The resident population of Mongolia was 2780.8* thousand by the end of the year 2010, showing an increase by 45.0 thousand or 1.8 percent compared with the previous year. Out of the total population 48.6 percent are male and 51.4 percent are female in the given year, with a sex ratio at of 95 males per 100 females.

The migration stream to Ulaanbaatar city has not slowed down and the population is increasing year by year. In 2010, population density was 245 persons per square kilometer in Ulaanbaatar, increased by 26 person (11.7 percent) since 2007, 17 person (7.4 percent) since 2008, and 8 person (3.5 percent) since 2009, respectively.

In 2010, about 63.3 percent of the total population or 1760.4 thousand persons were living in urban areas. More than half the population of Dornod, Dornogobi, Govisumber, Darkhan-Uul, and Orkhon aimags were living in urban areas, whereas in Ovorkhangai, Dundgovi, Arkhangai, Zavkhan, and in Tov aimags, about 80 percent of the population were living in rural areas.

In the same year there were 742.3 thousand households, of which about 62.5 percent were residing in urban areas and 37.5 percent in rural areas. The estimations show that there were 3.7 persons per household, in 2010.

The population net growth has declined since 1990. However during last 5 years, the birthrate has grown, but in 2010, the crude birth rate per 1000 population reached 22.9, decreasing 2.6 percentage points compared to 2009. The number of live births reached 63.3 thousand, indicating an increase by 11.7 percent since 2007, a decrease of 0.8 percent since 2008, and 8.5 percent since 2009. The sex ratio at birth in Mongolia was reported to be 104 males per 100 females, coming closer to the international average. The total fertility rate decreased to 2.7 in 2010 compared to 2.3 in 2007, 2.6 in 2008 and 2.7 in 2009.

The crude death rate has been relatively constant during the last years (2004-2006). Since 2007 it rather decreased, dropping down to 6.2 in 2009, hence an increase of 0.4 percentage point was reported in 2010. Infant mortality rate has been further decreasing; however, in connection with increased birthrate, the IMR has increased since 2009, constituting 7.0 percent out of 18.3 deaths in 2010. The crude death rate varied by aimags. Hence, in 2010, the highest crude death rate was registered in Orkhon (7.8), Arkhangai (7.7), and Khovsgol (7.7) aimags and the lowest in Bayan-Ulgii (5.8), Khovd (5.9), and Govi-Altai (5.9) aimags.

In 2010, life expectancy at birth at the national level was 68.05 years, increased by 0.1 years compared to the previous year. And in 2010, life expectancy of female was 72.26 years; life expectancy of male was 64.93 years.

In 2010, 9.3 thousand couples were married, 3.0 thousand couples were divorced and 2.4 thousand children were adopted. Compared with the previous year, the number of marriages has decreased by 3.6 times, whereas the number of divorces has increased by 25.5 percent and adoption by 12.6 percent. Crude marriage rate decreased steadily since 2007. In 2010, crude marriage rate was 3.4, decreased drastically by 9.2 percentage point compared with the previous year.

The crude divorce rate or the number of divorces per 1000 persons had tendency of increase since 2007 and it was 1.1 in 2010, increased by 0.2 percentage points compared to 2009.

Note: * Once the 2010 Population and Housing Census results are out, these indicators will be edited.

SOME POPULATION AND SOCIAL INDICATORS

In 2010, the number of orphan children reached 42.9 thousand, representing 1.6 percent of the total population. It is a decrease by 13.8 percent from 2007, by 10.8 percent from 2008 and by 6.4 percent from that of 2009. Out of all orphan children, 4.7 thousand or 10.9 percent are children who are double orphans or lost both parents and 38.2 thousands or 89.1 percent are children who are orphans or lost one of parents. Total number of double orphan children represents 0.2 percent of the total population and the number of orphans 1.4 percent. In 2010, number of double orphan children decreased by 8.0 percent from 2007, by 7.0 percent from 2008 and by 0.4 percent from 2009. Whereas, the number of orphan children decreased by 14.4 percent from 2007, by 11.2 percent from 2008 and by 7.1 percent from 2009, respectively.

In 2010, 81.0 thousand female headed households were estimated. That is an increase by 12.3 percent compared with 2007, 5.5 percent compared with 2008, but a decrease by 0.2 percent compared with 2009. From the total number of female headed households, 44.7 thousand or 55.2 percent have up to 3 members, 28.8 thousand or 35.6 percent have 3-5 members and 7.5 thousands or 9.2 percent have 6 and more members. As of the year 2010, 14.7 percent of total of female headed households are estimated to be residing in Western region, 23.9 percent in Khangai region, 20.4 percent in Central region, 9.4 percent in Eastern region and 31.6 percent in the Capital city, respectively.

In year of 2010, number of households with 4 and more children aged below 16 reached 24.1 thousand, representing 3.3 percent of the total households. This figure shows a decrease by 36.3 percent from 2007, by 24.2 percent from 2008 and by 10.5 percent from 2009, respectively. The number of single women with children aged below 16 reached 39.9 thousand in 2010, indicating a decrease by 8.2 percent compared with 2007, by 6.0 percent compared with 2008 and 5.6 percent compared with 2009. Among single women with children aged below sixteen 25.1 thousand or 62.9 percent have up to 3 children, 10.7 thousand or 26.9 percent have 3-5 children and 4.1 thousand or 10.2 percent have 6 and more children.

LABOUR FORCE

The first national “Labour Force Survey (LFS)” of Mongolia was conducted in a four quarter timeline in 2002-2003 in accordance with common methodologies recommended by the International Labour Organization (ILO). As a result enabled the capturing of seasonal variations in labour supply and demand.

In order to implement the provision of the Law on Statistics of Mongolia specifying that “the Labour Force Survey shall be conducted on a quarterly basis” and to augment basic data on labor statistics and make analyses that fully covering employment patterns, the “Methodology for Estimation of Employment and Labour Force Indicators” which met standard concepts and methodologies recommended by the ILO and reflected the country specifics were adopted by a Joint Resolution 01/68/94 of 2009 from the Chairman of NSO and the Minister for Social Welfare and Labour. The statistics, reports, and surveys related to employment and labour force are now being compiled and carried out according to the said methodology.

Totally 12816 household from aimagas and capital city, has been involved in 2010 Labour Force Survey.

Results from the LFS show that economically active population in 2010 was 1147.1 thousand, of which 1033.7 thousand or 90.1 % were employed and 113.4 thousand or 9.9 % were unemployed people.

The labour force participation rate in 2010 was 61.6 %, indicating a decrease by 5.2 points compared with the previous year.

According to the new methodology, the unemployed refers to work age citizens with full work capabilities who have been unemployed for some time, available for work and actively looking for a job. As of 2010, the unemployment rate was 9.9 %.

Analysis by industrial activity indicates that of the total employed, 33.5 % were in agricultural, forestry, fishing and hunting sectors, 14,1 % in wholesale and retail trade, 8,3 % in education, 7.4 % in transport and storage, and 6.3 % in manufacturing, respectively.

GOVERNMENT EMPLOYEE

As of January 1, 2010, the number of civil servants working in the civil service of Mongolia reached 148.2 thousand persons, representing increase of 15.7 percent from 2007, 5.6 percent from 2008, and 2.8 percent from 2009, respectively.

Out of a total of 148.2 thousand civil servants, the 2865 persons or 1.9 percent are employed in political positions, 14420 officials or 9.1 percent in public administration, 28475 or 17.8 percent in special service, and 102463 officials or 71.2 percent in support services positions.

As of January 1, 2010, out of 14.4 thousand officials in the public administration, 94 or 0.7 percent are leading officers, 417 or 2.9 percent principal officers, 1688 or 11.7 percent senior officers, 9314 or 64.6 percent executive officers, and 2907 or 20.1 percent assistant officers.

AVERAGE WAGES AND SALARIES

Sample surveys on average wages and salaries per paid employee have been carried out quarterly since the 4th quarter of 2000. Based on the outcomes the average wages and salaries are calculated by economic sector, ownership form, responsibility types of enterprises and legal entries, gender, occupation types, aimags and the capital city. Quarterly, over 146.8 thousand employees of 1017 enterprises and legal entries with various economic activities and ownership forms are covered by the sample survey.

In 2010, the average wages and salaries increased twice as much to 341.5 thous.tog in respect to 2007, by 24.5 percent from 2008 and by 13.6 percent from 2009.

The average wages and salaries of the financial intermediation, mining and quarrying industry are higher than others and the national average by 230.7-355.2 thous.tog, whereas transport, storage, communication, public administration sectors by 9.6-27.5 thous.tog, respectively.

As seen by the classification of occupation, average salaries for legislators, senior officials and managers of governmental and nongovernmental organizations, plant and machine operators, assemblers, engineer technicians are higher than other occupations and the national average by 53.3-197.2 thous.tog, whereas professionals, technicians and skilled agricultural workers by 3.4-48.3 thous.tog respectively. The employees of state enterprises, limited liability companies and unlimited liability companies are paid higher than other economic entities and the national average.

In 2010, the real wages of employees increased by 1.9 times since comparable records of the base year 2005 and by 3.2 percent with respect to the previous year. As classified by the economic sector, the salary increase in mining and quarrying industry by 2.7 times is the

Overview

highest figure, while an increase in construction industry by 28.8 percent was the lowest compared to 2005. The real wages boost by 28.1 percent in mining and quarrying was the highest, whereas a decline by 11.7 percent in social, community and other personal service sectors was the lowest compared to the previous year.

GROSS DOMESTIC PRODUCT

In 2010, GDP was 8255.1 bln.tog at current prices and 4154.0 bln.tog at constant prices of 2005, representing increases of 1664.4 bln.tog or 25.3 percent at current prices and of 240.3 bln.tog or 6.1 percent at constant prices compared to the previous year.

GDP (at 2005 constant prices) increased by 6.1 percent in 2010. Rises in value added of wholesale and retail trade sector (by 65.1 bln.tog or 23.4%), manufacturing (26.4 bln.tog or 11.3%), mining and quarrying (44.9 bln.tog or 6.3%) were main factors leading to increase in GDP. In 2010, increase in total turnover of wholesale and retail trade sector at current prices by 62.4% and growth in import of goods and services by 53.3% compared to 2009 have contributed to the increase in the value added of wholesale and retail trade sector. In 2010, value added tax revenue increased by 251.3 bln.tog or 77.1%, excise tax revenue by 101.8 bln.tog or 61.0%, revenue of taxes of foreign trade by 77.3 bln.tog or 66.7%, which have played an important role in increasing total amount of net taxes on products by 54.2% over 2009.

GDP per capita amounted to 2992.8 thous.tog at current prices and 1506.0 thous.tog at 2005 constant prices in 2010.

The share in the private sector in GDP was 73.4 percent in 2010, demonstrating an increase of 0.4 points over 2009.

According to current-price estimates of GDP by expenditure, GDP in 2010 was 8420.7 bln.tog, showing an increase of 1852.3 bln.tog or 28.2 percent compared to the previous year. This growth was mainly contributed by an increase of gross capital formation and net export. For 2010, the share of final consumption, gross capital formation, and net export in GDP was 68.0 percent, 41.4 percent, and -9.4 percent respectively. Compared to the previous year, the share of final consumption and net export in GDP decreased by 4.8 points and by 2.1 points while that of the gross capital formation increased by 6.9 points. In 2010, growth in gross capital formation was the main factor leading to these changes in the GDP.

In 2010, GDP by income approach was 8255.1 bln.tog, reflecting an increase of 25.3 percent compared to 2009. Increase of revenue of taxes on production and imports (75.3%) was a main factor to increase in GDP. According to GDP calculation by income approach, the share of compensation of employees, net taxes on production and imports and gross operating surplus/mixed income in GDP in 2010 was 28.5 percent, 21.4 percent, and 50.1 percent respectively. Compared to the previous year, the share of net taxes on production and imports in GDP increased by 6.1 points while that of compensation of employees and gross operating surplus/mixed income in GDP decreased by 2.2 points and 3.9 points respectively.

In 2010, GDP (at 2005 constant prices) by quarter shows that GDP in 1st quarter increased by 8.4 percent compared with same period of the previous year and in first half of the year increased by 6.2 percent, in first 3 quarters by 6.6 percent and in the whole year by 6.1 percent respectively.

In 2010, GNI was 7493.9 bln.tog at current prices and 3771.0 bln.tog at 2005 constant prices, representing increases of 18.8 percent at current prices and of 0.7 percent at constant prices compared to the previous year. In 2010, GNI per capita was 2716.9 thous.tog at current prices, reflecting an increase of 388.5 thous.tog or 16.7 percent compared to the previous year.

NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX

From 2006 onwards, the National Statistical Office has been estimating Mongolian CPI using weighted average of consumption expenditure of households for all aimags and the Capital city and disseminating CPI figures.

The national consumer price index in 2010 increased by 13.0% over the preceding year, of which prices of education group expanded by 18.8%, foodstuff by 18.6%, communication by 14.6%, restaurants and hotels by 12.8%, housing, water, electricity and fuels by 12.7%, clothing and footwear by 10.5%, which were the largest ones within the other groups. Also, prices of household furnishings and goods rose by 6.6%, alcoholic beverages, tobacco and miscellaneous goods and services groups by 4.2%, recreation and cultural goods by 2.4%, medical goods and care by 1.6%, and transport by 1.3%.

At the end of 2009, the national consumer price index rose by 4.2% compared to the same period of the previous year while at the end of 2010, it increased by 13.0% over the same period of the preceding year, reflecting an 8.8 point growth.

7.7 point increase in food prices; 1.5 point increase in clothing and footwear; 1.3 point increase in housing, water, electricity and fuels; 1.3 point increase in education group; 0.4 point increase in household furnishings and goods; and 0.8 point increase in other groups contributed to the 13% increase in CPI.

Annual average inflation rate for 2010 was 10.1%, showing an increase of 2.1 points over the previous year.

Monthly consumer price index for goods and services increased by 2.0-3.2 percent in the first five months of 2010. However, it decreased by 1.5-2.8 percent from June to July due to increase in the supply of seasonal products. Also, it decreased by 0.7 percent in September of 2010 and subsequently increased by 0.4-2.4 percent in the last 3 months of the year. Highest rate of the year of was 3.2% in May whereas the lowest was 2.8% decrease in July.

The CPI for all aimags at the end of 2010 went up by Of the 6.2-18.3 percent compared with the end of the previous year, of which 18.3%, the highest rate, was in Darkhan-Uul aimag and 14.3% in the Capital city.

MONEY AND LOAN

In 2010, the money supply (broad money or M2) in the economy reached 4680.0 bln.tog, up by 1799.9 bln.tog or 62.5 percent as compared with the previous year. When the quasi money has increased by 1293.6 bln.tog, it mainly influenced for the money supply (broad money or M2) growth from 2009.

Currency deposits reached 2001.6 bln.tog at the end of 2010, representing an increase of 767.3 bln.tog or 62.2 percent from previous year. Individual's deposits has increased by 709.8 bln.tog, it mainly influenced for the currency deposits growth from 2009. Foreign currency deposits in 2010 increased by 132.5 bln.tog or 21.3 percent over the previous year reaching 754.6 bln.tog.

The share of currency outside of the banks in money supply or (M2), one of the criterion indicators of monetary statistics, reached 8.3 percent at the end of 2010, representing a decrease of 1.6 points over the previous year.

Loans outstanding of the commercial banks totalled 3264.8 bln.tog at the end of 2010, representing an increase of 609.8 bln.tog or 23.0 percent from the previous year. The share of non-performing loans in the total loans outstanding was 17.4 percent in 2009, and which was

Overview

11.5 percent in 2010. The total loans outstanding is decreased by 5.9 point compared with 2009.

Average annual weighted interest rate of commercial banks togrogs loan at the end of 2010 decreased by 2.9 points and was 17.9 percent compared with the previous year whereas weighted foreign currency loan interest decreased by 3.9 points and was 12.6 percent compared with the previous year.

The Bank of Mongolia's official average exchange rate of the Mongolian tog against US Dollar was 1355.93 tog in 2010, appreciated by 5.7 percent as compared with the previous year. Average exchange rate of the national currency against EUR was 1801.41 tog in 2010, appreciated by 10.1 percent over the previous year. Average exchange rate of the national currency against CNY was 200.25 tog in 2010, appreciated by 4.9 percent over the previous year. Average exchange rate of the national currency against RUB was 44.71 tog in 2010, appreciated by 1.7 percent as compared with the previous year.

Net foreign reserves of Mongolia at the end of 2010 increased by 945.9 mln.US doll or 82.6 percent from the previous year, reaching USD 2091.2 mln.US.doll, equaling to 33.3 weeks or 8.3 months of imports.

Stock Exchange Market

A total of 336 companies were listed at the Mongolian Stock Exchange as of the end of 2010, of which 51 were state-owned and state partially owned companies and 285 private companies.

In 2010, there were 253 trading days, having a total transaction value of 92.9 bln.tog. Total market capitalization increased by 2.2 times compared with the previous year, reaching 1373.9 bln.tog in 2010.

The TOP-20 average index, which was 5551.9 points in 2009 and it increased up to 10582.8 points in 2010.

In 2010, 255.0 thous.shares with total value of 248.5 mln.tog were daily traded on average.

The most actively traded shares in 2010 were Khukh Gan, Jenco Tour Bureau, Germes Center, Nako tulsh, Baganuur, Mongolian devolopment resources etc. Leading companies in market capitalization in 2010 were Tavan tolgoi, Baganuur, Shivee ovoo, APU, Mon.telecommunication, Shariin gol, Gobi etc.

Other financial institutions

Insurance. One of the efficient financial methods to lower one's risk and cover unexpected loss within a short period of time is a commercial insurance. In 2010, there were 17 insurance and 9 insurance intermediaries operating actively at the national level. In 2010, insurance companies made revenues of 31.8 bln.tog from insurance premiums and paid 8.8 bln.tog for insurance reimbursements. In 2010, the revenues of insurance premiums increased by 36.6 percent and insurance reimbursements increased by 60.2 percent.

Non-Bank financial institutions. In 2010, a total of 182 non-bank financial institutions operated actively at the national level and gained operating income of 29.0 bln.tog and incurred operating expenses of 8.8 bln.tog and net operating income after provisions 18.0 bln.tog. The operating income increased by 10.0 percent, net operating income after provisions (operating income minus operating expenses and provisions) increased by 34.1 percent compared to the previous year. But operating expenses decreased by 21.2 percent.

Saving and credit cooperative. A total of 179 entities operated under special license in 2010, reporting 11.2 bln.tog interest income, 6.4 bln.tog interest expense, which resulted in net

interest profit of 4.8 bln.tog. In 2010, the interest income increased by 3.8 percent and interest expense increased by 3.1 percent while the net interest profit increased by 4.7 percent.

GENERAL GOVERNMENT BUDGET

According to preliminary results for 2010, total revenue and grants of the general government budget has reached 3078.4 bln.tog. It's increased by 1197.9 bln.tog or 63.7 percent from 2007, by 908.0 bln.tog or 41.8 percent from 2008, and by 1084.4 bln.tog or 54.4 percent from 2009. Share of current revenue in the total revenue and grants accounted to 98.7 percent in 2007, 99.1 percent in 2008, 98.9 percent in 2009 and 98.6 percent in 2010.

The total expenditure and net lending of the general government budget reached 3076.3 bln.tog in 2010. It's increased by 1329.0 bln.tog or 76.1 percent from 2007, by 609.5 bln.tog or 24.7 percent from 2008 and by 739.6 bln.tog or 31.7 percent from 2009. Share of current expenditure in the total expenditure and net lending amounted to 78.3 percent in 2007, 71.4 percent in 2008, 76.5 percent in 2009 and 73.8 percent in 2010.

General government budget was in surplus of 133.2 bln.tog in 2007, which equivalent to 2.7 percent of the GDP. Yet, the overall budget balance was a deficit in 2008 and 2009. Therefore, the share of overall budget deficit to GDP was 4.5 percent in 2008 and 5.2 percent in 2009, which was increased by 0.7 point compared with 2008. But, the share of the budget surplus to GDP (as preliminary results) has reached 0.03 percent in 2010.

According to preliminary estimates, capital expenditure as percentage of GDP was 6.8 percent in 2010 reflecting 0.8 point increase over 2007, 2.7 and 0.1 point decreases over 2008 and 2009, respectively.

INVESTMENT

In 2010, total volume of investment has reached 3370.7 billion.tog, showing an increase of 1224.5 billion.tog or 57.1 percent compared to the previous year.

In 2010, in the total investments amount, the share of domestic sourced investments was 30.8 percent and foreign investments 69.2 percent, showing an increase by 195.3 billion.tog and by 1029.3 billion.tog, respectively.

The increase of foreign investments by 1029.2 billion.tog was influenced by growth of direct investments by 1314.5 billion.tog and decline of foreign aid and loan by 285.3 billion.tog compared to the previous year.

Investments from the state budget reached 551.5 billion.tog, indicating an increase by 117.6 billion.tog or 27.1 percent compared to the previous year. About 16.4 percent of total investments were from the state budget, showing a decline by 3.8 points. The decrease of the size of domestic sources investments hasn't been caused by decline of domestic sources investments, rather related to the soaring growth of foreign source investments, especially of foreign direct investments.

About 10.4 percent of total investments were spent for construction works and 53.5 percent for purchase of machinery and equipments. Compared to the previous year, the investment for the construction works has decreased by 9.1 points, while in reverse the purchase of machinery and equipments has increased by 4.9 points.

CONSTRUCTION

In 2010, 350.8 bln.tog were spent for construction and installation works. Construction and installation works done by domestic construction entities reached 93.1 percent of total work or 326.5 bln.tog, whereas work done by foreign construction entities was 6.9 percent or 24.3 bln.tog.

In 2010, construction entities have built buildings in worth of 600.5 bln.tog, including residential buildings and commercial centers, showing an increase by 54.4 percent or 211.6 bln.tog compared with the previous year.

In 2010, a total of 630 new buildings and structures were constructed. Out of which, 152 were residential buildings for 9899 households; 63 school and cultural buildings; 55 office buildings; 50 dams, ditches, cables and networks; 45 commercial and service buildings; 26 energy structures; 16 industrial buildings and 9 hotel buildings.

Among all construction and installation works done by domestic construction entities 65.0 percent were in Ulaanbaatar, 4.7 percent in Orkhon, 4.5 percent in Govi-Altai, 2.7 percent in Khovsgol, 2.5 percent in Khovd, 2.3 percent in Uvs and Tov aimag, and 16.0 percent other aimags. On average during the last four years the construction and installation work size of domestic construction entities was increased by 2.0 times in Selenge and Govi-Altai aimags, 2.7 times in Dundgovi, Omnogovi aimag and decreased by 2.4-21.0 percent in Dornogovi, Ovorkhangai, and Orkhon aimags.

In 2010, price of domestic construction materials was increased, except of price of brick, made from clay M-100, vacuum window, emulsion, polystyrene and varnish. At the end of 2010, price of concrete mortar M-200, 1m³ was 78.7 thous.tog, iron concrete-700, 1m³ was 88.6 thous.tog, cement M-500, 1kg was 116.0 tog, and plank for floor (without groove), 1m³ was 132.9 thous.tog, edget plank, 1m³ was 26.5 thous.tog and dry stick, a piece was 16.2 thous.tog, and prices were increased by 2.2-26.7 percent compared with the end of 2009.

AGRICULTURE

Livestock husbandry

The main foundation of Mongolia's economy, livestock husbandry still plays an important role in the economy, employment and export revenues of Mongolia. For the preliminary estimates of 2010, 15.9 percent of GDP was produced by the agriculture sector, of which 75.0 percent accounts for livestock husbandry. As well, 33.5 percent of total labor force of the country is engaged in the agricultural sector and above 10.0 percent of export income contributed by agriculture sector.

Production of livestock husbandry industry for 2010 preliminary estimates was MNT 1331.8 bln.tog at current prices, reaching MNT 810.9 bln.tog at 2005 constant prices. Compared with the previous year, it increased by 1.8 percent at current prices, but it decreased by 19.0 percent at constant prices.

In 2010 the livestock husbandry industry produced 204.4 thous.t of meat, 338.4 thous.t of milk, 47.9 mln.pcs eggs, 23.5 thous.t of sheep wool, 6.3 thous.t of cashmere, and 16.8 mln.pcs of hide.

Compared with the previous year, the production of meat decreased by 64.7 thous.t, milk production by 155.3 thous.t, cashmere by 0.1 thous.t, but the production of sheep wool increased by 1.1 thous.t and production of hide by 3.7 mln.pcs.

According to results of livestock census for 2010, 216.6 thous.households with private livestock have been counted, among which 160.3 thous.herder households are engaged in livestock. As well, 317.2 thous. herdsmen are in livestock sector.

According to the 2010 livestock census, of the total herder households 82.8 percent have electric engine, 75.2 percent have TV, 27.8 percent have cars, 41.7 percent have motorcycles, 1.7 percent have tractors, 74.3 percent have yard for livestock, and 19.2 percent have well.

At the end of 2010, 57.0 percent or 10.8 mln. female breeding of total female breeding stock gave birth and as today 68.0 percent of total births or 7.4 mln. heads of young animals are survived.

At the end of 2010, in total 32.7 mln. livestock heads were counted, which was lower by 11.3 mln. heads or 25.7 percent compared with the previous year. According to the 2010 livestock census was accounted 1920.3 thous. horses, 2176.0 thous. cattle, 269.6 thous. camels, 14.5 mln. sheeps, 13.9 mln. goats. The number of horses decreased by 301.0 thous, cattle by 423.3 thous, camels by 7.5 thous, sheep by 4.8 mln, goats by 5.8 mln. heads. Compared with the previous year, the number of livestock increased in Sukhbaatar aimag by type of livestock, but decreased in other aimags and UB city. Number of livestock were the maximum decline in Uvurkhangai (1609.6 thous. heads), Zavkhan (1109.9 thous. heads), Dundgovi (1035.6 thous. heads).

In 2010, 10.3 mln. adult animals have been lost. That was more by 8.6 mln. animals compared with the previous year.

In 2010, 618.6 thous. t of fodder produced nationwide in terms of fodder. Converted all the livestock into head of sheep, per domestic animal was allocated 11.3 kg fodder, which is by 4.1 kg more than the previous year.

By data of Ministry of Food, Agriculture and Light Industry, in 2010, 649 milk cow farms, 101 meat cattle farms, 128 meat and wool sheep farms, 190 pig farms, 148 chicken farms and 68 bee farms registered, which is more than by 261 compared with the previous year.

Crop farming

Compared with the before "ATAR III" campaign five years' average harvest, in the 2010 the crop harvest risen by 228.6 thous. t or 2.8 times, potatoes by 75.0 thous. t or 80.6 percent, and vegetables by 18.3 thous. t or 28.5 percent.

In 2010, there were 315.3 thous. hectares of sown area, of which 259.2 thous. hectares were for cereals, 13.8 thous. hectares for potatoes, 7.0 thous. hectares for vegetables and 11.1 thous. hectares for fodder. The total sown area increased by 33.1 thous. hectares or 11.7 percent compared with the previous year. In 2010, the production was 355.1 thous. t of cereals, 168.0 thous. t of potatoes, 82.3 thous. t of vegetables, 34.8 thous. t of machine-harvested fodder. In addition, 1137.3 thous. t of hay harvest and 32.7 thous. t of hand-made fodder were prepared. Compared with the previous year, cereals decreased by 36.6 thous. t or 9.3 percent, but , potatoes, vegetables, fodder, hay harvest, hand-made fodder increased by 16.8 thous. t or 11.1 percent and 4.3 thous. t or 5.5 percent and 24.4 thous. t or 3.4 times and 225.0 thous. t or 24.7 percent and 6.9 thous. t or 26.8 percent respectively.

In 2010, the yield of cereals and potatoes per hectare was 13.7 centners and 121.6 centners respectively, the yield of cereals less by 1.8 centners, but the yield of potatoes more by 9.8 centners compared with the previous year.

In 2010, 83.9 percent of national cereals use is providing , 95.2 percent of potatoes use, 62.3 percent of vegetables use from domestic harvest.

INDUSTRY

The total output of the industrial sector was 4727.0 billion. tugrugs in 2010 (at current prices) and 1938.8 billion. tugrugs at constant prices of 2005. This figure shows an increase of 165.2 billion tugrugs or 9.3 % from 2007, and 115.4 billion tugrugs or 6.3 % from 2008, 175.5 billion tugrugs or 10.0 % from 2009.

Overview

This growth was influenced by 16.7-74.2 % increase of mining products such as oil, flourspar concentrate and coal, 11.2-69.0 % increase of manufacturing products including cathodic copper, lime, alcoholic drinks, base metal, flour, bloom, cement, timber, yoghurt, soft drinks, juice, metal cast, fodder, milk, 2.1-2.3 times increase of manufacturing of mass concrete, iron ore.

In 2010, the results of the industrial sector, demonstrate that 4468.2 billion tugrugs worth products (at current prices) were sold at the internal and external markets.

From the total industrial sales, the percentage of mining and extractive industries reached 70.6 % in 2010 and increased by 4.7 points compared to the previous year, the volume of the manufacturing sector reached 21% or increased by 3.7 % compared to the previous year.

Meanwhile the volume of the electricity, thermo-energy and water supply industries reached 8.4 % and decreased by 1.0 points. The labour productivity of the industrial sector (gross output per worker) (at current price) has reached 92.0 million tugrugs in 2010, indicating a growth by 22.5 million tugrugs or 32.3 % compared to the previous year. The labour productivity (at current prices) of the mining and extractive industries was increased by 49.0 million tugrugs or 32.9 %, whereas the manufacturing sector by 8.2 million tugrugs or 18.8%, electricity, thermo-energy and water supply by 6.9 million tugrugs or 26.6%.

TRANSPORTATION

About 29.4 mln.t of freight and 250.7 mln.passengers were carried by shipped various kinds of transport means in 2010. The freight turnover reached 12124.8 mln.t.km, while passenger turnover 3372.4 mln.pass.km. Hence 12.6 mln.t of freight and 246.7 mln.passengers were carried by road transportation, 16.8 mln.t of freight and 3.5 mln.passengers were carried by railway transportation, 1.6 thous.t of freight and 0.4 mln.passengers were carried by air transportation.

The overall volume of the transported freight and passengers grow by 4.7 mln.t or 18.9 percent and 18.2 mln.passengers or 7.8 percent in 2010, compared with the previous year.

According to the results of the Technical Inspection the total number of vehicles reached 254.5 thous, of which about 172.6 thous. are sedans, 61.8 thous. trucks, 16.4 thous. buses, 3.7 thous. special equipped vehicles. In Ulaanbaatar city were registered 162.7 thous. vehicles or 63.9 percent them. Moreover, 24.7 percent of the total vehicles operating in the country were used up to 9 years and the rest 75.3 percent for more than 10 years.

The total length of road that was improved reached 6734.4 km, 3015.6 km were paved, as at the end of 2010. The improved road has been extended by 42.1 km, of which paved road extension was 191.6 km, gravel cover road was 77.3 km, compared to the previous year.

COMMUNICATION

During the last years the number of mobile phone subscribers has increased considerably. In 2010, the mobile phone subscribers figure grew to 2532.9 thous. users and rose by 324.2 thous. users or 14.7 percent. The number of satellite communication subscribers was 674 in 2009, meanwhile reached 773 in 2010.

The number of fixed telephone lines was 143.2 thous. in 2010, this figure indicates an increase of 0.3 thous. lines, in comparison to 2009.

The first cable television set was established in 1996, meanwhile over 120.6 thous. users are using cable television sets as of 2010.

In 2009, the postal service offices have sent in total 673.8 thous. letters, mails, parcels and wrappers and delivered 11.4 mln. periodicals to the readers, while in 2010 about 744.0 thous. letters, mails, wrappers and parcels were sent and the 10.6 mln. periodicals were delivered to the customers. Comparing with 2009, the number of letters, mails, parcels and wrappers has increased by 10.4 percent but the postal service for periodicals has decreased by 6.8 percent.

The revenue from the telecommunication services was 401.6 thous. togrogs in 2010, showing an increase of 21.6 thous. togrogs or 5.7 percent, in comparison with 2009. 78.4 percent of total revenue concerns on revenue from the population.

EXTERNAL TRADE

In 2010, total foreign trade turnover equaled 6108.6 mln.USD. Particularly, the export amounted to 2908.5 mln.USD and the import 3200.1 mln.USD. The total turnover increased by 2085.5 mln.USD or 51.8 percent, of which the export increased by 1023.1 mln.USD or 54.3 percent and the import by 1062.4 mln.USD or 49.7 percent respectively.

Foreign trade balance had a deficit of 291.6 mln.USD, reflecting an increase of 39.3 mln.USD or 15.6 percent over 2009.

Exports of natural or cultivated pearls, precious metals, jewellery declined by 130.2 mln.USD, machinery, equipment, electric appliances, recorders, TV sets and spare parts by 5.3 mln.USD, and products of vegetable origin by 4.8 mln.USD compared with 2009. However, exports of mineral products grew by 1102.7 mln.USD, textiles and textile articles by 24.2 mln.USD, live animal, animals, and products of animal origin by 23.6 mln.USD. The increase was a main factor leading to increased export. Rise in import of road, air and water transport vehicles and their spare parts by 335.3 mln.USD, that of machinery, equipment, electric appliances, recorders, TV sets and spare parts by 257.4 mln.USD, that of oil products by 146.3 mln.USD, food products by 61.7 mln.USD, plastics, rubber, and articles thereof by 43.5 mln.USD, and chemical and chemical industry products by 40.3 mln.USD played an important role in increasing the import compared to 2009.

In the recent years the export structure has changed considerably. The export of the country heavily depends on exports of its mineral products. Particularly, mineral products comprised 35.2 percent of the total export commodities in 2000, 42.7 percent in 2005 which increased to 81.0 percent in 2010. The increase of the mineral products in the total export commodities are due to growth in coal export which exceeded copper concentrate export, and in iron ores, zinc concentrate, molybdenum ores and concentrate export.

Of the total export commodities, 30.3 percent was comprised of coal, 26.5 percent copper concentrate, 8.7 percent iron ores, 6.1 percent gold, unwrought or in semi-manufactured forms, 5.3 percent crude oils, 4.6 percent zinc concentrate, 2.4 percent combed goat down, 0.8 percent textiles & textiles articles and 15.3 percent other products export in 2010.

Export of gold, unwrought or in semi-manufactured forms comprised 16.4 percent of the export in 2009. It reached 6.1 percent of the export in 2010, down by 10.3 point compared to 2009 while coal export grew by 14.1 point over 2009.

Compared to 2009, volume of sheep or lamb skin leather export increased by 17.2 percent while that of goat and goatling's skin leather rose by 27.8 percent. But combed goat down export decreased by 39.8 percent and greasy cashmere export by 13.2 percent over 2009.

Of the total import commodities, 23.6 percent was comprised of mineral products, 21.3 percent machinery, electronic equipments and appliances, recorders, TV sets and spare parts, 19.0 percent auto, air and water transport vehicles and their spare parts, 7.5 percent food

Overview

products, 6.3 percent base metals and articles thereof, 5.3 percent chemicals and chemical industry products, 3.4 percent plastics, rubber, and articles thereof, 2.8 percent products of vegetable origin and 10.8 percent other products in 2010.

In 2010, Mongolia imported crude oil amounted to 826.2 thous.t or 674.2 mln.US.dollars, which was 21.1 percent of the import. Compared to 2009, the import of oil products grew by 56.2 thous.t or 7.3 percent.

Supply of rice, sugar, and vegetable oil, which are some of main food products of Mongolia, are fully provided by imported products. In 2010, 46.5 percent of rice imported was from Japan, 27.7 percent from China, and 14.3 percent from Vietnam while 27.0 percent of sugar imported was from Thailand, 17.0 percent from Malaysia, and 16.4 percent from South Korea. In 2010, 94.1 percent of vegetable oil imported was from Russian Federation while 78.5 percent of flour imported was from Russian Federation and 18.8 percent from Kazakstan, respectively.

The vehicles import in 2010 increased by 93.1 mln.USD or 2.3 times over the preceding year while trucks import grew by 149.1 mln.USD or 3.5 times against the previous year. Hence, there was an increase in exports of auto transport vehicles and spare parts for auto vehicles and trucks.

In 2010, terms of trade index was 111.9, down by 4.7 points over the preceding year.

BALANCE OF PAYMENTS

For the preliminary result of 2010, the overall balance of payment equaled to 906.4 mln.US dollars and increased by 350.9 mln.US dollars or 63.2 percent compared with the previous year.

For the preliminary result of 2010, the balance of payments current account equaled to 931.5 mln.US dollars. Current account deficit increased by 589.7 mln.US dollars or 2.7 times compared with the previous year. The balance of goods had a deficit of 277.9 mln.US dollars and it was increased by 89.1 mln.US dollars or 47.2 percent compared with the previous year. The balance of services had a deficit of 279.0 mln.US dollars and it was increased by 135.8 mln.US dollars or 94.8 percent compared with the previous year. There were mainly influenced on the growth of current account's deficit.

The income balance deficit has reached to 560.6 mln.US dollars and it has increased by 365.1 mln.US dollars or 2.9 times compared with the previous year cause of distribution dividends of 346.2 mln.US dollars by the entities with foreign investments in Mongolia.

Capital and financial accounts surplus reached to 2148.8 mln.US dollars and increased by 1380.0 mln.US dollars or 2.8 times compared with the previous year. The foreign direct investment increased by 1003.8 mln.US dollars or 2.8 times, and the portfolio investment increased by 960.8 mln.US dollars compared with the previous year. There were mainly influenced on the growth of capital and financial account.

TRADE, HOTELS AND RESTAURANTS

For the preliminary estimates of year 2010, the total sale of the wholesale and retail trade sector was 4918.7 bln.tog., indicating an increase by 1646.6 bln.tog or 50.3 percent compared with the previous year. At the end of year 2010, the total output of trade was 1185.4 bln.tog at current price, showing an increase by 461.3 bln.tog or 63.7 percent compared with the previous year. The increased total output was mainly influenced by the growth of import products for petroleum which reached 176.0 bln.tog. Comparing with the previous year, the total output of wholesale trade was increased by 283.8 bln.tog or 70.7 percent, retail trade

was increased by 177.5 bln.tog or 55.0 percent. The total output comprises 57.8 percent of wholesale and 42.2 percent of retail trade.

For the preliminary estimates of year 2010, the number of people per commercial unit became 54, which was decreased by 13 people comparing with the previous year. It was influenced by the growth of number of commercial units which increased by 11126 units or 27.3 percent compared with the previous year.

At the end of year 2010, the number of people per commercial unit was 86 in the Khangai region, 85 in the Eastern region, 82 in the Western region, 62 in the Central region and 38 in Ulaanbaatar city.

The preliminary estimates of 2010, the total output of hotel sector reached 66.5 bln. togrogs showing an increase by 7.6 bln. tog. or 12.9 percent compared with 2009. At the end of 2010, the total number of employees of the hotel sector was 5.2 thous. people and it was increased by 727 people or 16.4 percent compared with 2009.

The preliminary estimates of 2010, the total output of restaurant sector reached 71.9 bln. togrogs indicating a growth by 22.1 bln. tog. or 44.4 percent compared with 2009. At the end of 2010, the total number of employees of the restaurant sector was 4.6 thous. persons, showing a decline by 470 persons or 9.4 percent compared with 2009.

HOUSING AND COMMUNITY SERVICE

The housing stock reached at 9543.9 thous.m² in 2010, and it shows increases by 17.8 percent from 2007, by 12.5 percent from 2008, and by 7.1 percent compared with the year 2009 respectively, concerning the 722.4 thous.m² housing was commissioned.

Number of water supply stations has reached at 1288 in 2010, and increased by 4.7 percent compared with previous year, as well as, number of households using drinking water brought by transport reached at 416.9 thousand, and increased by 7.9 percent in 2010.

Number of rubbish-dumps was 419 in 2010, it is decreased by 32 or 7.1 percent compared with previous year.

The 551 public bath facilities, that its capacity is 2690 person, were in 2009, while bath facilities reached 662 and capacity come up to 2881 in 2010, and it shows increase by 20.1 and 7.1 percent respectively.

TOURISM

An overlapped number of 3.7 million passengers crossed the border of Mongolia in 2010, showing an increase by 770.1 thousand persons or 26.5 percent compared with 2009. The 46.9 percent of total inbound passengers have crossed through Zamiin-Uud immigration post, 16.7 percent are through Buyant-Ukhaa, 9.3 percent through Altanbulag, 9.3 percent through Gashuun Sukhait, 6.3 percent are through Shivee Khuren and the remaining 13.0 percent have crossed through other immigration posts.

There were 557.5 thousand foreign passengers travelling inbound to Mongolia in 2010, indicating that it has increased by 92.6 thousand persons or 19.9 percent compared with 2009. They comprise of 92.6 percent who stayed until 30 days, 5.0 percent until 90 days and 2.4 percent stayed for 90 days and longer. There were 65.4 percent out of total foreign passengers who came from East Asia and Pacific Ocean region, 30.9 percent came from Europe, 2.9 percent were from America, and remaining 0.8 percent came from the Middle East, South Asia and Africa.

The 52.0 percent of total inbound foreign passengers were citizens of the People's Republic of China, 22.5 percent were citizens of the Russian Federation, 7.6 percent were

Overview

citizens of the Republic of Korea, 2.6 percent were citizens of Japan, 2.3 percent were citizens of the United States of America and the remaining 13.0 percent were citizens of other countries.

The 456.1 thousand persons or 81.8 percent out of total inbound foreign passengers were passengers with tourism purposes, showing an increase by 5.3 percents compared with the same period of the previous year, while the remaining 101.4 thousand persons or 18.2 percent had purposes to work, study and reside in the country. The 41.2 percent of inbound foreign passengers with tourism purposes arrived during the first half of the year of 2010 and 58.8 percent during the second half.

There were 1.3 million citizens of Mongolia who were outbound in 2010, and 85.3 percent of them had private purposes. The 95.0 percent of our outbound citizens travelled to the People's Republic of China (1.0 million persons), of the Russian Federation (173.6 thousand persons) and the Republic of Korea (35.8 thousand persons).

In the Business Register a total number of 426 active enterprises in tourism sector were registered at the end of 2010, indicating a decrease by 46 enterprises or 9.7 percent compared with 2009. At the end of 2010, the total number of employees of the tourism sector was 2.1 thousand people, declined by 310 people or 13.0 percent compared with 2009.

HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARDS

The results of the Household Socio-Economic Survey indicate that the monthly average income per household reached 448.0 thousand tugrugs in 2010 and it increased by 45.5 thousand tugrugs or 11.3 percent compared with 2009. The monetary income share among the total income was 86.4 percent, whereas grants were 4.3 percent and food consumption from own production 9.3 percent.

The average monetary income of a household in 2010 was 387.1 thousand togrogs, showing an increase by 32.1 thousand togrogs or 9.1 percent compared with 2009, from that the share of salaries and wages was increased by 19.1 thousand togrogs or 10.6 percent, income from households' business by 6.8 thousand togrogs or 8.9 percent and other incomes by 6.3 thousand togrogs or 20.6 percent, respectively. Nevertheless pensions and allowances were decreased by 0.1 thousand togrogs or 0.2 percent in 2010 compared with 2009.

The share of income from salaries and wages in the total income of a household was increased by 0.7 points and other income by 1.0 point compared with 2009, while percentage of the income from pensions and allowances decreased by 1.7 points.

The average monthly monetary expenditures per household reached 389.3 thousand togrogs in 2010, indicating a decrease by 0.8 thousand togrogs or 0.2 percent, among which the expenditures for foodstuff was decreased by 16.0 thousand togrogs or 10.8 percent, presents and grants to others was decreased by 0.5 thousand togrogs or 4.0 percent and expenditures for nonfoodstuff and services was increased by 15.7 thousand togrogs or 6.9 percent compared with the previous year.

The composition of the monthly average expenditures compared with the previous year, indicate that the percentage of monetary expenditures to total household expenditure has decreased by 2.6 points, while food and nonfood expenses, and services received as a grant by 0.9 points and the percentage of expenditures on foodstuff from own production increased by 1.7 points.

The estimation of poverty indicators based on results of HSES 2010 show that the poverty headcount was 39.2 percent, poverty gap was 11.3 percent and poverty severity was 4.6 percent in 2010.

Considering incidence of poverty by region, the poverty headcount reached 51.9 percent in Khangai region, 51.1 percent in Western region, 40.6 percent in Eastern region and 29.3 percent in Central region. The headcount rate by residences was 54.2 percent in rural areas, 38.8 percent in soum centers, 36.2 percent in aimag centers, 29.8 percent in the capital city.

The results of the survey 2010, indicate that the inequality of consumption among the population is remaining high. The figures of consumption inequality for 2010 indicate that the average consumption among the richest 20% of the population was 5.3 times higher than the average consumption of the poorest 20% of the population. The average consumption of the urban population was by 10.5 percent higher and rural population was by 27.0 percent higher than the national average.

EDUCATION

The results of the Population and Housing Census 2000 show that an estimated 97.6 percent of population aged 15 and above to be literate. *

The number of general educational schools (GES) reached 751 in the academic year 2010/2011, showing a decrease by 4 schools from the academic year 2009/2010.

At the beginning of the academic year 2010/2011, the number of students and pupils studying in all levels of educational institutions reached (excluding children covered in pre-primary education) 732.0 thousand, indicating a decrease by 4.8 thousand comparing with the previous academic year 2009/2010.

At the beginning of the academic year 2010/2011, pupils enrolled in general educational schools by full time schooling reached 512.2 thousand and pupils studying in evening classes and absentia of general educational schools reached at 2.9 thousands. Hence, it shows a decrease of full-time schooling pupils by 9.9 thousand or 1.9 percent and also a decrease by 0.5 thousand or 14.7 percent among pupils studying in evening classes and absentia comparing with the previous academic year.

The gross enrollment rate in basic educational institutions was 94.8 percent in the academic year 2010/2011, showing an increase by 0.1 points comparing to the previous academic year. The gross enrollment rate in secondary educational institutions was 94.7 percent, showing an increase by 1.5 points, while the gross enrollment rate in primary education reached 98.6 percent and decreased by 0.6 points compared to the from previous academic year.

The number of children of the age group of 6-14 years who dropped-out school reached 3.2 thousand in the academic year 2010/2011 and drop-out rate 0.6 percent. This is a decrease by 1.2 points compared to the previous academic year 2009/2010.

The number children newly enrolled in the first grades of general educational schools in the academic year 2010/2011 reached 46.6 thousand.

The pupil-teacher ratio in general educational schools reached 19.4 thousand in the academic year 2010/2011, showing a decline by 1 pupil from the academic year 2009/2010. The number of teachers in general educational schools is increasing from year to year and it reached 26.4 thousand in the academic year 2010/2011, what shows a growth by 288 teachers or 1.1 percent from the previous academic year 2009/2010.

The number of students studying in universities, institutes, colleges, technical and vocational school is continuously increasing as well. There were 216.9 thousand students studying in the academic year 2010/2011, of which 64.5 percent enrolled in public educational institutions and 35.5 percent in private educational institutions. Out of them, 114.5 thousand students are studying in universities, 55.2 thousand in institutes, 46.1 thousand in technical and vocational schools in the academic year 2010/2011.

Overview

The graduates from domestic universities and institutes were 34.2 thousand in 2009/2010. The commercial and business management graduates were the majority by 25.1 percent, teacher, education studies and pedagogy 14.7 percent, engineering 9.5 percent and law 6.0 percent.

There were 122.1 thousand children enrolled in pre-primary educational institutions in the academic year 2010/2011, indicating an increase by 21.6 percent from 2007/2008, by 19.1 percent from 2008/2009 and 11.5 percent from 2009/2010.

Note: * The changes in this figure should be clarified after the final results of the Population and housing census.

SCIENCE, CULTURE AND ARTS

The number of employees working in the scientific institutions reached 4045 in 2010, showing an increase by 295 persons or 7.9 percent compared with the previous year. From that 52.0% are female, 62.2% are full time staff.

The total expenditure of the science sector was 21.6 billion tugrugs in 2010, indicating a growth by 5.6 billion tugrugs or 35.0%. Hence this figure was affected by the 58.2% increase of technical sciences expenditure, 42.4% of medical sciences, 38.1% of social sciences, 37.0% of agricultural sciences, 36.7% of natural sciences, respectively.

In 2010, from the total expenditure of the scientific institution, 28.5% was allocated to natural sciences, 18.8% to social sciences, 13.5% to agricultural sciences, 8.6% to medical sciences, and 4.8% universities respectively.

The expenditure funded from the state budget for the research works reached 13.3 billion tugrugs in 2010, showing an increase by 20.8% compared to the previous year. Hence, this increase was affected by 19.2% growth of the scientific and technological projects, 23.5% of basic theoretical researches and 3.0% of scientific and technological ready-to-go-works.

From the total expenditure, 50.5% was spent for scientific and technological projects, 47.2% for the basic theoretical researches and 2.3% for the scientific and technological ready-to-go-works.

At the national level, 275.0 thousand readers were served by 368 libraries in 2009, while 297.4 thousand readers were served by 373 libraries in 2010. The number of books per 10 000 population reached 24.7 thousands and decreased by 1.6 percent compared with the previous year.

Number of performances of professional art organizations reached 4947, increased by 9.3 percent from the year 2009 and number of spectators reached 1936.6 thousands, and it decreased by 32.3 percent from the previous year.

Number of museum exhibits reached 236.6 thousands and visitors reached 416.0 thousands in 2010 and they increased by 5.6 percent and 12.8 percent respectively, compared with 2009.

Number of the cultural centers was 341 and it has increased by 1 cultural center from the year 2009, while their seats reached 87.9 thousands and increased by 2.6 thousand seats or 3.0 percent compared with previous year. The number of employees for professional art organizations reached 6233 and it increased by 345 persons or 5.9 percent compared with the previous year.

MONASTERIES AND TEMPLES

Thanks to freedom of conscience and religion guaranteed by the new Constitution of 1992, new monasteries and temples have started to be established again. While there have been Buddhist monasteries and temples being established in large numbers, there is an increase in the number of Christian churches and other religious sects.

The number of total temples and monasteries was 234 in 2010 and it shows a decrease by 15 or 6 percent compared with 2007, and increase by 6 or 2.6 percent from 2008, and by 2 or 0.9 percent compared with 2009 respectively. The 54.3 percent of total temples and monasteries are Buddhist temples, 41 percent is Christian churches, 2.6 percent is Islamic and 2.1 percent is churches and sanctuaries of other religions.

Totally 3.2 thousand people work in religious organizations as end of the year 2010 and out of them, if is showing 2.1 thousands were monks and missionaries. By regions, 96 monks and missionaries or 4.6 percent were in Western region, 398 or 19 percent in Khangai region, 138 or 6.6 percent in Central region, 104 or 5 percent in Eastern region, and 1357 or 64.8 percent were in Ulaanbaatar. In 2010, the number of students studying in religious school and colleges in lamaseries was 1.6 thousands, and it shows an increase by 22.9 percent and the number of pupils studying religious conceptions at home reached 4.5 thousands and increased by 9.2 percent compared with 2009.

PUBLIC HEALTH

As of 2010, 39.6 thousand employees were engaged in the health sector reflecting an increase of 2.3 percent compared to 2009. Of the total employees, 7.5 thous. were senior physicians, 1.2 thous. pharmacists, 15.8 thous. specialized doctors, of which 9.2 thous. were nurses, and 15.1 thous. other employees.

The number of internists, pediatricians, dermatologists, venereologists, physiotherapist, pathoanatomists and hygienists has decreased compared to 2009 while that of physicians from other disciplines has increased. In 2010, the number of specialized doctors increased by 4.6 percent compared to 2007 and by 0.2 percent compared to 2009 and decreased by 1.4 percent compared to 2008. There are 1.2 nurses per senior physician. In 2010, there were 368 persons per senior physician, representing a decrease of 11 persons compared to 2009 and 300 persons per nurse, remaining at the same level of the preceding year. The number of persons per senior physician is highest in western region at 616 and lowest in central region where it reaches 475. At the aimag level, the number is highest or 768 in Bayankhongor and lowest or 320 in Dornogovi. The number of senior physicians has increased by 2.2 percent over 2007 and by 5.0 percent over 2009 and decreased by 1.1 percent compared to 2008.

The number of hospital beds reached 17.8 thousands, reflecting a decrease of 1.0 percent compared to 2007 and of 1.4 percent compared to 2008 and an increase of 0.5 percent compared to 2009. Furthermore, average length of stay in hospital has reached 8.1 days, demonstrating a decrease of 0.8 days compared to 2007, of 1.6 days compared to 2008 and of 0.2 days over 2009.

Leading five causes of death were diseases of the cardiovascular system (23.6 in 10 000), neoplasms (13.0 in 10 000), injury, poisoning and certain other consequences of external causes (10.1 in 10 000), diseases of the digestive system (5.3 in 10000), and diseases of the respiratory system (2.7 in 10 000). Deaths per 10 000 population by leading of type

Overview

malignant neoplasms were liver (5.1 in 10 000), stomach (1.8 in 10 000), lung (1.1 in 10 000), oesophagus (1.1 in 10 000), cervix uteri (0.5 in 10 000).

In 2010, 27 different types of infectious diseases were registered and the number of patients being sick by communicative disease reached 41.4 thousands, showing an increase of 0.7 percent compared to 2007 and of 6.5 percent compared to 2009, and a decrease of 5.5 percent over 2008. Of the total patients with infectious diseases, 22.0 percent was ones with viral hepatitis, 13.9 percent ones with gonococcal infections, 11.2 percent ones with trichomoniasis, 10.7 percent ones with mycoses, 9.5 percent ones with syphilis, 9.1 percent ones with scabies, and 8.3 percent ones with shigellosis.

According to preliminary data for 2010, the total health sector expenditure has reached 247.5 billion tugrugs, reflecting an increase of 1.6 times compared to 2007, of 16.9 percent compared to 2008, and 19.9 percent compared to 2009. In 2010, share of health sector expenditure in the central government budget has reached 8.0 percent, showing a decrease of 0.5 percentage points compared to 2007, of 0.6 percentage points compared to 2008, and 0.8 percentage points compared to 2009.

SOCIAL INSURANCE AND WELFARE

In 2011, 658.0 thousand people had social insurance, of which 594,3 thousand or 90,3 percent were for compulsory insured and 63,7 thousand or 9,7 percent voluntary insured.

The number of insured people increased by 49 thousand people or 8 percent compared to the preceding year. Of the total insured people, the compulsory insured has increased by 37 thousand people or 6,6 percent while the voluntary insured has risen by 12 thousand people or 23,2 percent.

Social insurance fund revenues in 2010 amounted to 622,7 billion tugrugs representing an increase of 36,3 percent compared to the preceding year. The number of pension recipients in 2010 grew by 337,5 thousand over the preceding year amounting to 9,5 thousand or 2,9 percent

Of the total pension paid out in 2010, 70,8 percent were retirement, 15,8 percent disability pensions, 7,3 percent were paid to dependents of deceased breadwinners and 6,1 percent to retired military personnel.

Among all the pension recipients, the percentage of dependants of deceased breadwinners tends to decline whereas that of other types of pension recipients tends to rise. For instance, the percentage of the dependants of deceased breadwinners was 11,9 percent in 2007, 11,1 percent in 2008, 11,3 percent in 2009, and 10,4 percent in 2010, that of the disabled people was 19,9 percent in 2007, 20,6 percent in 2008, 21,3 percent in 2009, and 20,7 percent in 2010, that of retired persons was 64,3 percent in 2007, 64,3 percent in 2008, 63,5 percent in 2009, 64,8 percent in 2010, and that of the retired military personnel was 3,9 percent in 2007, 4,0 percent in 2008, 3,9 percent in 2009, and 4,0 percent in 2010.

In 2010, social welfare revenues reached 136 billion tugrugs demonstrating a decrease of 36,2 percent against the preceding year while social welfare expenditures reached 99,3 billion tugrugs showing a decrease of 144,9 billion tugrugs or 59,3 percent against the previous year.

In 2010, the share of welfare payments in the total social welfare expenditures decreased by 76,8 percent over the preceding year while that of social welfare services and allowances in the total social welfare expenditures grew by 21,7 percent compared to the previous year.

The decrease of the share of welfare payments in the total social welfare expenditures was due to suspension of social programmes for the Newborn Child, the First Marriage, and the Child Money beginning 1st January, 2010.

The increase of the share of the social welfare services and allowances in the total social welfare expenditures was due to a 2 times increase in one-off annual payment for mothers with a Mother's Medal of Honor beginning October 2010.

In 2010, the number of welfare recipients reached 508.4 thousand, a 79.4 percent decrease compared to the previous year.

In 2010, the Human Development Fund distributed 277,1 billion tugrugs to 2,6 million citizens.

CRIME

The total number of committed crime has reached to 19.8 thousand in 2010 and it decreased by 548 cases or 2.7 percent compared with previous year. The total committed offences recorded 7.7 percent in West region, 12.7 percent in Khangai region, 16.3 percent in Central region, 7.0 percent in East region and 54.8 percent has recorded in Ulaanbaatar city, in 2010. As seen the types of offences, crime against human life and health shares 34.4 percent, crime against the right ownership was 40.1 percent, 8.5 percent is crimes against social security, 8.3 percent is crime against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles, and 8.7 percents shared other crimes among the total committed offences.

Crime against human life and health has reached to 6813 in 2010 and it shows an increased by 5 cases or 0.1 percent from the previous year. This increase was mainly due to an increment of crime caused injury to the body of others by 51 cases.

As end of the year 2010, crime against children, family and social morality reached to 410 and increased by 35 cases or 9.3 percent compared with previous year. The number of rape, which shares 83.4 percent into this type of crimes increased by 3.0 percent compared with previous year.

The 7944 crime against the right ownership has committed in 2010 and decreased by 909 cases or 10.3 percent compared with previous year. This decrease was mainly due to a decrease of theft, which shares 72.7 percent in this type by 599 cases. The theft of cattle was 1070 in 2010 and decreased by 224 cases or 17.3 percent compared with previous year.

The mugging reached at 143 in 2010 and decreased by 24 cases or 14.4 percent compared with previous year, as well as, forgery reached 337 and it shows an decrease by 10 cases or 2.9 percent.

The hooliganism reached at 1633 in 2010 and it shares 97.0 percent of total crime against social security and as seen the comparison with previous year, this crime cases increased by 4.2 times in Orkhon aimag, 3.0 times in Arkhangai aimag, 66.7 percent in Sukhbaatar aimag, 54.5 percent in Uvs aimag, 50.0 percent in Govi-Altai aimag, 43.6 percent in Selenge aimag, 40.0 percent in Bayankhongor aimag, 37.9 percent in Khentii aimag, 14.3 percent in Govisumber aimag, 12.0 percent in Darkhan-Uul aimag, and increased by 13.8 percent in Ulaanbaatar city, respectively.

Crime against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles reached to 1639 in 2010 and increased by 249 cases or 17.9 percent compared with previous year, while the 231 crime against environmental protection rules has committed in 2010 and decreased by 27.4 percent compared with previous year.

Number of committed offences per 10000 persons aged 18 and above has reached to 109 and it shows a decrease by 7 or 6.0 percent compared with previous year. This indicator was higher in Khentii (150), Dornogovi (138), Govisumber (128) Selenge (118), and Ulaanbaatar (141) than the national average.

The 7292 people sentenced in 2010 and 8.4 percent of them were females, and 6.2 percent are children (the 3.5 percent of total sentenced children were girls).

Overview

The 1191 people died caused by crime in 2010 and which constitutes 791 or 66.4 percent were died due to crime against human life and health, 325 or 27.3 percent died due to crime against the rules of safety of traffic and use motor vehicles and 75 people or 6.3 percent were occurred by other crime cases.

The amount of damage caused by crime has reached 33.4 billion tog and damage restitution reached to 14.3 billion tog and damage shows an decrease by 32.1 percent, and restitution has showing a decrease by 20.1 percent, respectively. The 73.0 percent or 24.4 billion tog of total amount of damages was occurred on private properties.

THE ENVIRONMENT

The unified land territory of Mongolia is classified by different land types, including 73.9 percent agricultural land, 15.9 percent state special propose land, 9.1 percent forest land, 0.4 percent land under water resources, 0.4 percent urban areas and 0.3 percent land under roads and networks, as of 2010.

In 2010, budget allocated for the protection and rehabilitation of natural resources has reached 11672.1 mln.tog., indicating an increase by 3971.8 mln.tog or 51.6 percent, compared with the previous year. Accordingly, 5.9 percent of the budget was allocated for environmental protection funds, 7.6 percent for centralized measures for nature and environment, 7.7 percent for land protection and rehabilitation, 17.9 percent for environmental agencies and inspectors, 18.3 percent for protection of special protected areas, and 42.7 percent for forestry activities.

The degraded land was 14076.6 thous.hectares in 2007, 12341.4 thous.hectares in 2008, 11167.6 thous.hectares in 2009 and 7359.6 thous.hectares in 2010, indicating a decline by 34.1-47.7 percent compared with the last four years. The land classification of the degraded area show that 6775.3 thous.hectares or 92.1 percent were pasture and grass land, 375.7 thous.hectares or 5.1 percent forest land, 184.5 thous.hectares or 2.5 percent cultivated land, 19.4 thous.hectares or 0.3 percent excavated land, 8.5 thous.hectares or 0.1 percent urban areas, and 0.9 thous.hectares or 0.01 percent land under water resources as of 2010.

In 2010, 2976 disasters and accidents happened, causing 223 deaths, 534.8 bln.tog damages, 1560 dwellings being burnt out and 9.7 mln.heads livestock deaths.

PRODUCTIVITY

In 2010, total productivity reached 685 togrog and has increased by 80 togrog from the previous year.

In the economic activity sectors including wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles, as well as mining industry the total productivity was 943-1310 togrogs. This figure is relatively high comparing with other economic sectors and 1.4-2 times higher than the national average.

As of the national level the total factor productivity was 2042 togrogs, indicating an increase by 294 togrogs from the previous year. In 2010, the fixed capital productivity was 14379 togrogs, electricity productivity was 18784 togrogs, where as the main raw material productivity was 2388 togrogs.

The Labor productivity (at constant prices of 2005) was 3845.3 thous.togrogs, showing growth by 3.5% compared with the previous year.

BUSINESS REGISTER

In the 2010 Business Register Database has registered 73.8 thous.enterprises, of which 40.9 thous.enterprises or 55.4 percent are operating actively.

Among all active enterprises 85.1 percent of enterprises 1-9 employees, 6.7 percent of them 10-19 employees, 5.3 percent of them 20-49 employees and 2.9 percent of them more than 50 employees. It presents that establishments with less employee in the economy are dominant.

The share of active enterprises with 1-9 employees in total active enterprises has increased by 3.0 points compared with 2009. But share of enterprises with 10-19 employees, with 20-49 employees and with more than 50 employees decreased by 1.9 points, 0.8 points, and 0.3 points respectively.

For the last four years the active enterprises in real estate, renting and other bussiness activities have decreased in average per year by 0.6 percent, in financial services by 1.0 percent, in electricity, gas and water supply by 2.5 percent, and number of active enterprises in agriculture, forestry, fishery, and hunting increased by 4.7 percent, in wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods increased by 21.2 percent.

Compared with the previous year the number of enterprises in manufacturing increased by 8.9 percent or 210, in construction by 36.5 percent or 388, in wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods by 344 percent or 5.1 thous. and number of enterprises in hotel and restaurants decreased by 3.7 percent or 51, in financial services by 22.0 percent or 235, in real estate, renting and other bussiness activities by 13.0 percent or 377, and number of other community, social and personal services by 28.1 percent or 1.2 thous. respectively.

HUMAN DEVELOPMENT INDEX

The human devlopment index of Mongolia reached its highest level ever during the recent years and has increased on the national and regional level. Although it is continuously grow, Mongolia is placing among the group of countries with medium human development indicators. Mongolia is relatively low ranked on global ranking in HDI, primarily due to its low per capita GDP.

The human development index rose by 0.13 to 0.763, predominantly due to 1.1 percentage point increase in combined primary, secondary and tertiary gross enrollment ratio and 907.9 US dollars growth in GDP per capita (PPP US\$) in 2010 compared with 2009.

While the HDI measures progress in human development of a population as a whole, two separate indices are used to measure more specifically the progress in reducing gender discrimination. The first one is the Gender development index (GDI), which measures development along the same three dimensions as the HDI but only for women, to allow comparisons with men. And the second is the Gender empowerment measure (GEM), which measures women's status in society compared with men.

Looking separately at the three components that together constitute the GDI one finds that men are advantaged in some indicators as of year 2010. The proportion of the children and youth aged between 6-22 enrolled in schools was 86.3 percent were male and 77.2 percent

Overview |

female. The PPP-adjusted per capita income of men and women was 5680.4 US\$ and 4061.6 US\$. However, compared to male life expectancy of 64.93 years, female life expectancy in Mongolia was 72.26 years in 2010.

The gender empowerment measure 0.395 indicates that women also lag behind in terms of participation in economic and political life and decision-making processes.

INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS

The following shows implementation of selected indicators of MDGS of Mongolia:

Goal 1. Reduce poverty and hunger

As result of the "Household social and economic survey" in 2010, 39.2 percent of total population is poor. Poverty rate is relatively lower in urban area than rural area; poverty headcount is 32.2 percent in urban area and 47.8 percent in rural area. Poverty rate increased by 1.6 percentage points in urban area, and decreased by 1.9 percent in rural area in 2010 compared to the previous year.

Goal 2. Achieve universal primary education

Net proportion of primary enrollment rate was 92.7 and 91.5 percents in 2007 and 2008, respectively. The rate was 94.3 percent in 2009 and 94.7 percent in 2010, reflecting an increase of 0.4 percentage points over the preceding year.

Proportion of pupils starting grade 1 who reach grade 5 was 89.9 and 92.8 percents in 2007 and 2008, respectively. The rate was 89.9 percent in 2009 and 92.9 percent in 2010, and up by 3.0 percentage points from the preceding year.

Goal 3. Promote gender equality and empower women

Ratio of girls to boys in primary education is approximate, although the ratio in secondary and tertiary education shows higher number of girls. In 2010, ratio of girls to boys in primary education was 0.96, in secondary education was 1.07, and in tertiary education was 1.48.

In 2010, the proportion of women in wage employment in the non-agricultural sector is 48.4 percent and decreased by 0.4 percentage points compared to the previous year.

While women are better educated than men, women's involvement in management and decision-making level is still low. Women in national parliament comprised 3.9 percent of total legislators in 1992, 9.2 percent in 1996 and 11.8 per cent in 2000. However it decreased to 6.6 percent in 2004 and 3.9 percent in 2008.

Goal 4. Reduce child mortality

Under-five mortality rate per 1000 live birth rose by 2 to 26 in 2010 compared to the previous year. Infant mortality rate remained stable at 20 in 2010.

Goal 5. Improve maternal health

Maternal mortality ratio per 100 000 live births was reached a peak of 259 in 1993 during the last two decades. The ratio reached 47 in 2010 at national level, down by 37 compared to the previous year.

Goal 6. Combat STIs /HIV/ AIDS and tuberculosis, reverse other diseases

Mongolia is among the seven countries in the WHO Western Pacific Region with the highest tuberculosis (TB) incidence. Incidence of TB per 100 000 populations decreased gradually, i.e it was 167 in 2007, 159 in 2008, 156 in 2009 and 153 in 2010.

Goal 7. Ensure environmental sustainability

In 2010, 13.4 percent of total land area of Mongolia or 20.9 mln.hectare areas were protected. Forest area covers 7.7 percent of total territory.

Goal 8: Develop a global partnership for development

Proportion of ODA in Gross National Income increased by 2.0 percentage points to 2.8 percent in 2010, compared to the previous year.

With efficient introduction of new technology into communication sector, telephone lines per 1000 population reached 52 and cellular subscribers per 1000 population 918 in 2010, demonstrating that 9 people out of the every 10 persons use cellular phone.

Goal 9. Strengthen human rights and foster democratic governance

According to the law, Independent Authority Against Corruption is estimating the index of corruption every 2 years and it was 0.64 in 2009.

Perception of corruption in political organizations, judicial and law enforcement institutions reached 4.07 in 2010, increased by 0.12 percentage points compared to the previous year.

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Суурин хүн ам, оны эцэст, мян.хүн	Resident population, at the end of the year, thous.persons	2 635.2	2 683.5	2 735.8	2 780.8 *
Хүн амын ердийн цэвэр өсөлт, 1000 хүнд ногдохоор	Natural increase of population, per 1000 population	15.5	18.2	19.3	16.3 *
Өрхийн тоо, оны эцэст, мян.өрх	Households, at the end of the year, thous.household	645.7	677.8	716.5	742.3 *
Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчдын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар, мян.хүн	Pupils and students in all levels of educational institutions, as in the beginning of academic year, thous.persons	733.2	735.3	736.8	732.0
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн, мян.хүн Үүнээс: Ажиллагчид	Economically active population,thous.persons of which: Employees	1 054.0 1 024.1	1 071.5 1 041.7	1 137.9 1 006.3	1 147.1 1 033.7
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, мян.хүн	Number of registered unemployed,thous.persons	29.9	29.8	38.1	38.3
Ажилгүйдлийн түвшин, хувиар **	Unemployment rate, percent**	-	-	11.6	9.9
ДНБ, оны үнээр, тэрбум төг	GDP, at current prices, bln.tog	4 956.6	6 555.6	6 590.6	8 255.1 ***
ДНБ, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төг	GDP, at 2005 constant prices, bln.tog	3 640.0	3 964.0	3 913.7	4 154.0 ***
ҮНО, оны үнээр, тэрбум төг	GNI, at current prices, bln.tog	4 842.5	6 353.6	6 309.1	7 493.9 ***
ҮНО, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төг	GNI, at 2005 constant prices, bln.tog	3 556.2	3 841.8	3 746.5	3 771.0 ***
1 хүнд ногдох ДНБ, оны үнээр, мян.төг	GDP per capita, at current prices, thous.tog	1 895.5	2 465.1	2 432.3	2 992.8 ***
1 хүнд ногдох ДНБ, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, мян.төг	GDP per capita, at 2005 constant prices, thous.tog	1 392.0	1 490.6	1 444.3	1 506.0 ***
1 хүнд ногдох ҮНО, оны үнээр, мян.төг	GNI per capita, at current prices, thous.tog	1 851.8	2 389.2	2 328.4	2 716.9 ***
1 хүнд ногдох ҮНО, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, мян.төг	GNI per capita, at 2005 constant prices, thous.tog	1 359.9	1 444.7	1 382.6	1 367.1 ***
Хэрэглээний үнийн улсын индексийн жилийн өөрчлөлт, хувиар	Annual changes of national consumer price index, percent	17.8	22.1	4.2	13.0
Мөнгө M2, тэрбум төг	Money M2, bln.tog	2 401.2	2 270.0	2 880.0	4 680.0
Валютын жилийн дундаж ханш, 1 ам.доллар=төг	Annual average exchange rate,1 USD = togrog	1 169.9	1 166.1	1 437.9	1 355.9
Улсын нэгдсэн төсөв, оны үнээр, тэрбум төг	General Government budget, at current prices, bln.tog				
- Орлого	- Revenue	1 880.5	2 170.4	1 994.0	3 078.4 ***
- Зарлага	- Expenditure	1 747.3	2 466.8	2 336.6	3 076.3 ***
Төсвийн нийт тэнцэл, тэрбум төгрөг	Budget overall balance, bln.tog	133.2	- 296.4	- 342.6	2.2 ***
Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын ДНБ-д эзлэх хувь	Share of Revenue of General Government budget to GDP	37.9	33.1	30.3	37.3 ***
Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагын ДНБ-д эзлэх хувь	Share of Expenditure of General Government budget to GDP	35.3	37.6	35.5	37.3 ***
Төсвийн нийт тэнцлийн ДНБ-д эзлэх хувь	Budget overall balance to GDP	2.7	- 4.5	- 5.2	0.0 ***
Хөрөнгө оруулалт, оны үнээр, тэрбум төг	Investment, at current price, bln.tog	1 252.8	1 785.1	2 146.2	3 370.7 ***
Гадаад худалдаа, сая ам.доллар	Foreign trade, mln.USD				
- Экспорт	- Exports	1 947.5	2 534.5	1 885.4	2 908.5
- Импорт	- Imports	2 061.8	3 244.5	2 137.7	3 200.1
Гадаад худалдааны тэнцэл, сая ам.доллар	Foreign trade balance, mln.USD	-1 947.5	- 710.0	- 252.3	- 291.6
Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төгрөг Үүнээс:	Gross industrial output, at 2005 constant prices, bln.tog of which:	1 773.6	1 823.4	1 763.3	1 938.8
- Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	- Mining and quarrying	1 034.2	1 036.2	1 059.2	1 166.1
- Боловсруулах аж үйлдвэр	- Manufacturing	540.8	575.0	488.2	544.3
- Цахилгаан, дулааны эрчим хүч, усан хангамж	- Electricity, thermal energy and water supply	198.5	212.1	215.9	228.4
Нэг өрхийн сарын дундаж орлого, оны үнээр, мян.төг	Monthly average income per household, at current price, thous.tog	263.7	363.6	402.5	448.0
Нэг өрхийн сарын дундаж зарлага, оны үнээр, мян.төг	Monthly average expenditure per household, at current price, thous.tog	292.5	367.5	437.6	450.2
Малын тоо, мян.тол	Livestock, thous.heads	40 263.8	43 288.5	44 023.9	32 729.5
Хураасан ургац, мян.тонн	Gross harvested, thous.tons				
-Үр тариа	-Grains	114.8	212.9	391.7	355.1
-Төмс	-Potatoes	114.4	134.8	151.2	168.0
-Хүнсний ногоо	-Vegetables	76.4	78.6	78.0	82.3
Барилга угсралт, их засварын ажил, оны үнээр, тэрбум төг	Total amount of construction and capital repair, maintenance, at current price, bln.tog	389.4	508.2	418.0	350.8
Бүх төрлийн тээврээр тээсэн ачаа, сая т	Carried freight, mln.t	23.3	23.9	24.7	29.4
Бүх төрлийн тээврээр зорчсон зорчигчид, давхардсан тоогоор, сая хүн	Carried passengers, double counted, mln.persons	209.9	231.6	232.5	250.7
Бөөний худалдаа, тэрбум төг	Wholesale trade, bln.tog	321.6	465.2	401.4	685.2
Жижиглэн худалдаа, тэрбум төг	Retail trade, bln.tog	296.2	449.5	322.7	500.2

Тайлбар: * Хүн ам, орон сууцны тооллогын эцсийн дүн 2011 оны VII сард гарна

** Ажиллах хүчний судалгааны дүнгээр

*** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Final results of the population and housing census will be announced in July 2011

** By result from the Labour Force Survey

*** Preliminary estimates

ЗАСАГ, ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР

Монгол Улс засаг захиргааны хувьд 21 аймаг, нийслэлд; аймаг нь сумдад, сум нь багт; нийслэл нь дүүрэгт, дүүрэг нь хороодод хуваагдана.

Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлагын тогтолцоо нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, баг, хорооны иргэдийн нийтийн хурал, тухайн Хурлын хуралдааны чөлөөт цагт түүний Тэргүүлэгчид, аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, баг, хорооны Засаг даргаас бүрэлдэнэ. Нутгийн өөрөө удирдах ёсыг төрийн удирдлагатай хослуулах үндсэн дээр нутаг дэвсгэрийнхээ эдийн засаг, нийгмийн амьдралын асуудлыг бие даан зохион байгуулж үйл ажиллагаандаа ардчилсан шударга ёс, эрх чөлөө, тэгш байдал, үндэсний эв нэгдлийг хангах, хууль дээдлэх үндсэн зарчмыг засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлага баримтлана.

Монгол Улс Ази тивийн төвд, хойт өргөргийн 41° 35" – 52° 06", зүүн уртрагийн 87° 47" – 119° 57"-ийн хооронд байрлаж, хойт талаараа Оросын Холбооны Улстай 3543 км, өмнө талаараа Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улстай 4709.6 км хиллэдэг. Нутгийн баруунаас зүүн цэг хүртэл 2392 км, хойноос өмнө цэг хүртэл 1259 км, нийт 1564.1 мянган хавтгай дөрвөлжин км газар нутагтай.

Монгол Улсын нутаг дэвсгэр нь далайн түвшнөөс дээш дунджаар 1580 м өргөгдсөн, хамгийн өндөр цэг нь Хүйтэн уулын оргил 4374 м, хамгийн нам цэг нь Хөх нуурын хотгор 532 м болно. Нийслэл Улаанбаатар хот далайн түвшнээс дээш 1350 м-т оршдог. Монгол Улс нутаг дэвсгэрийн хэмжээгээрээ дэлхийд 17 дугаар байранд ордог. Хөвсгөл нуур цэнгэг тунгалгаараа дэлхийд тэргүүлдэг, 262.4 м гүн бөгөөд үүгээрээ дэлхийд Оросын Холбооны Улсын Байгаль нуурын дараа хоёрдугаарт ордог.

Монгол улсын ойн сан бүхий газар 14.3 сая.га буюу нийт нутаг дэвсгэрийн 9,1 хувийг эзэлж байна.

Монгол орон дөрвөн улирал ээлжилсэн эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай. Хамгийн их салхи шуургатай үе дөрөв, тавдугаар сард тохиодог. Нэгдүгээр сард хамгийн их хүйтэн, долоодугаар сард хамгийн халуун байдаг.

ADMINISTRATIVE UNITS, TERRITORY

The territory of Mongolia is administratively divided into aimags and capital city, aimag into soums, soum into bags, the capital city into districts, and the district into khoroots.

The governing system of the administrative and territorial units consist of Citizens' Representatives' Khurals of aimag, Capital city, soum and district; public meetings of bag and khoroot; in between the sessions of the khurals and public meetings the presidiums and governors of aimag, capital city, soums, district, bagh and khoroot.

The governing bodies of the administrative and territorial units shall independently regulate the economic and social life by combining both self-governance and state-governance based on the principles of democracy, justice, freedom, equality, and national unity and rule of law.

Mongolia is located in the central part of Asia, within the 41° 35" – 52° 06" north latitude and 87° 47" – 119° 57" east longitude. It is neighboring with Russian Federation 3543 km in the north and with the Peoples Republic of China 4709.6 km in the south. The territory of Mongolia comprises 1564.1 thous. sq/km with width of 2392 km from west to east and 1259 km from north to south.

The average altitude of the country is 1580 m above sea level. The highest point is the peak of Khuiten mountain (4374m) and the lowest is Khokh Nuur lake (532 m). The capital city Ulaanbaatar is located 1350 m above sea level. Mongolia is the seventeenth the largest country in the world by size of territory. Lake Khovsgol is 262.4 m deep and it is the second largest freshwater lake in central Asia after Russia's Lake Baikal.

Mongolia has 14.3 million hectares of forest, covering 9,1% of the country.

It has a continental climate with 4 seasons. April and May are the windiest months; January is the coldest whereas July is the warmest month of the year.

SECTION 1. ADMINISTRATIVE UNITS AND TERRITORY

1.1 МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН НЭГЖ, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010
ADMINISTRATIVE AND TERRITORIAL UNITS, by region, aimags and the Capital city, in 2010

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital city</i>	Сүм, дүүргийн тоо	Баг, хорооны тоо	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, мян.км ²	Хүн амын нягтшил (1 км ² -т ногдох хүн)
		<i>Soums and districts</i>	<i>Bags and khoros</i>	<i>Territory thous. km²</i>	<i>Population density (people per km²)</i>
БҮГД	TOTAL	-	-	1 564.9	1.75
Аймгийн	Aimags total	329	1 568	1 560.2	1.02
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Total	91	466	415.7	0.90
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	13	86	45.8	1.95
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	18	83	141.6	0.39
Завхан	<i>Zavkhan</i>	24	114	82.6	0.87
Увс	<i>Uvs</i>	19	92	69.6	1.07
Ховд	<i>Khovd</i>	17	91	76.1	1.08
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Total	99	528	384.3	1.44
Архангай	<i>Arkhangai</i>	19	99	55.3	1.64
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	20	103	115.6	0.70
Булган	<i>Bulgan</i>	16	74	48.7	1.20
Орхон	<i>Orkhon</i>	2	22	0.8	110.88
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	19	105	62.9	1.78
Хөвсгөл	<i>Khovsogol</i>	23	125	101.0	1.23
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Total	95	362	473.6	0.96
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3	10	5.5	2.64
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	4	24	3.3	28.80
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14	60	109.4	0.55
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	15	66	74.7	0.61
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	15	56	165.2	0.32
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	17	49	41.5	2.45
Төв	<i>Tov</i>	27	97	74.0	1.19
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Total	44	212	286.6	0.69
Дорнод	<i>Dornod</i>	14	63	123.6	0.60
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	13	66	82.3	0.67
Хэнтий	<i>Khentii</i>	17	83	80.7	0.87
Нийслэл	Capital city				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	9	132	4.7	246.78

Эх үүсвэр: Газрын харилцаа, барилга, геодези, зураг зүйн газар
Source: Administration of Land Affairs, Geodesy and Cartography

SECTION 1. ADMINISTRATIVE UNITS AND TERRITORY

**1.3 ТОМООХОН УУЛС
MAJOR MOUNTAINS**

Газар зүйн муж ба нэр	Geographical region and name	Өндөр, м Height, m
Монгол Алтайн нуруу	<i>Range of Mongolian Altai</i>	
Хүйтэн	<i>Khuiten</i>	4 374
Цамбагарав	<i>Tsambagarav</i>	4 195
Мөнххайрхан	<i>Munkhkhairkhan</i>	4 204
Сутай	<i>Sutai</i>	4 090
Хархираа	<i>Kharkhiraa</i>	4 037
Түргэн	<i>Turgen</i>	3 965
Говь Алтайн нуруу	<i>Range of Govi Altai</i>	
Их богд	<i>Ikhbogd</i>	3 957
Аж богд	<i>Ajbogd</i>	3 802
Гурвансайхан	<i>Gurvansaikhan</i>	2 825
Хэнтийн нуруу	<i>Range of Khentii</i>	
Асралтхайрхан	<i>Asraltkhairkhan</i>	2 800
Богд хан	<i>Bogd khan</i>	2 256
Хангайн нуруу	<i>Range of Khangai</i>	
Отгонтэнгэр	<i>Otgontenger</i>	4 021
Соёоны нуруу	<i>Range of Soyon</i>	
Мөнхсарьдаг	<i>Munkhsaridaq</i>	3 491

**1.4 ТОМООХОН ГОЛ
MAJOR RIVERS**

Нэр	Name	Урт, км Length of trunk river, km
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 124
Хэрлэн	<i>Kherlen</i>	1 090
Туул	<i>Tuul</i>	819
Завхан	<i>Zavkhan</i>	808
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	593
Тэс	<i>Tes</i>	568
Ховд	<i>Khovd</i>	516
Эг	<i>Eg</i>	475
Идэр	<i>Ider</i>	452
Дэлгэр	<i>Delger</i>	445
Онги	<i>Onqi</i>	435
Хануй	<i>Khanui</i>	421
Чулуут	<i>Chuluut</i>	415
Ерөө	<i>Yeroo</i>	323
Онон	<i>Onon</i>	296
Хараа	<i>Kharaa</i>	291

Эх үүсвэр: Засгийн Газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газар
Source: Water Authority, implementary agency of the Government of Mongolia

**1.5 ТОМООХОН НУУР
MAJOR LAKES**

Нэр	Name	Талбай, км ² Area, km ²
Увс	<i>Uvs</i>	3 350
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 760
Хар ус	<i>Khar us</i>	1 852
Хяргас	<i>Khyargas</i>	1 407
Буйр	<i>Buir</i>	615
Хар	<i>Khar</i>	575

Эх үүсвэр: Засгийн Газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газар
Source: Water Authority, implementary agency of the Government of Mongolia

БҮЛЭГ 1. ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР |

1.6 ОЙН САН БҮХИЙ ГАЗАР , бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010
FOREST LAND, by region, aimags and the Capital city, in 2010

га / hectar

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital city	БҮГД TOTAL	Үүнээс: Of which:				
			Ой, загаар бүрхэгдсэн <i>Forest covered area</i>	Ой модыг нь огтолсон газар <i>Logged area</i>	Мод үржүүлгийн газар <i>Tree nursery</i>	Ой тэлэн ургах нөөц газар <i>Forest rege- neration area</i>	Ойн сангийн бусад газар <i>Non forest area</i>
БҮГД	TOTAL	14 297 872.9	12 010 999.6	151 233.0	29 791.7	784 062.0	1 321 786.6
		Баруун бүс	Western region				
Дүн	Subtotal	2 309 514.7	1 972 141.3	28 916.8	415.1	33 185.5	274 856.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	22 577.0	22 322.0	246.0	9.0	.0	.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 221 267.0	1 215 229.2	5 724.8			313.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	490 729.5	463 235.0	5 039.0	50.5	.0	22 405.0
Увс	<i>Uvs</i>	110 212.5	72 526.5	4 505.5	90.0	33 090.5	.0
Ховд	<i>Khovd</i>	464 728.7	198 828.6	13 401.5	265.6	95.0	252 138.0
		Хангайн бүс	Khangai region				
Дүн	Subtotal	7 531 441.7	6 121 656.8	53 987.2	61.3	567 781.3	787 955.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 082 621.0	847 490.0	2 764.0			232 367.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongo</i>	330 668.8	298 858.5	4 220.0	1.3		27 589.0
Булган	<i>Bulgan</i>	1 904 898.4	1 428 545.5	7 887.0	40.6	468 425.3	
Орхон	<i>Orkhon</i>	15 609.5	15 576.0		16.5		17.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	192 278.0	147 190.8	2 801.2	.0	42 286.0	.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	4 005 366.0	3 383 996.0	36 315.0	3.0	57 070.0	527 982.0
		Төвийн бүс	Central region				
Дүн	Subtotal	3 112 545.0	2 807 204.5	25 329.0	28 188.1	71 195.4	180 628.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	.0					
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	71 837.7	71 420.7	387.0	30.0	.0	.0
Дорноговь	<i>Domogovi</i>	158 432.0	115 464.8	.0	30.2	.0	42 937.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	58 471.0	27 124.0	.0	7.0	31 340.0	.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	745 182.1	723 668.0	920.0	20 593.7	.4	.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 534 111.0	1 376 623.0	20 638.0	15.0	38 306.0	98 529.0
Төв	<i>Tov</i>	544 511.2	492 904.0	3 384.0	7 512.2	1 549.0	39 162.0
		Зүүн бүс	Eastern region				
Дүн	Subtotal	1 267 324.9	1 041 489.5	42 988.0	23.0	111 745.7	71 078.8
Дорнод	<i>Dornod</i>	135 627.4	61 312.4	41 770.3	.0	32 544.7	.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	80.6	27.4	42.3	11.0	.0	.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 131 616.9	980 149.7	1 175.4	12.0	79 201.0	71 078.8
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	77 046.6	68 507.6	12.0	1 104.2	154.0	7 268.8

Эх үүсвэр: Газрын харилцаа, барилга, геодези, зураг зүйн газар

Source: Administration of Land Affairs, Geodesy and Cartography

СОНГУУЛЬ

Энэ бүлэгт Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн болон Улсын Их Хурлын сонгуулийн дүнгийн мэдээллийг оруулсан болно. Уг мэдээллийг Монгол Улсын Сонгуулийн ерөнхий хорооноос гаргасан албан ёсны мэдээллээс авч эмхтгэв.

Монгол Улс 1992 онд ардчилсан шинэ үндсэн хуулийг батлан гаргаж мөрдөж эхэлсэн юм.

Монгол Улс нь Парламентын засаглалтай орон бөгөөд Улсын Их Хурал (Парламент)-ын сонгуулийг 4 жил тутамд нэг удаа явуулж, 76 гишүүн сонгогддог. Орон нутгийн сонгуулийг 4 жил тутам явуулж, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн хурлыг байгуулдаг.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийг нийт ард түмний чөлөөт ардчилсан сонгуулиар 4 жил тутам сонгодог.

ELECTIONS

The section Elections provides statistics on presidential and parliamentary elections and election results of Mongolia. The data is compiled by the General Election Commission, which is the electoral central body to provide with joint managements of professional and methodology for elections of the State Great Khural (Parliament) and the President of Mongolia. The new Constitution was adopted in 1992, which established a parliamentary democracy in Mongolia, guaranteeing freedom of religion, rights, expression, unalienable rights, government setup, election cycle etc.

The State Great Hural (Parliament) 76 members are elected by plurality vote in multi-member constituencies to serve 4-year terms and the President is elected by absolute majority vote through a two-round system to serve a 4-year term.

SECTION 2. ELECTION

 2.1 МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН СОНГУУЛИЙН ДҮН, 1993, 1997, 2001, 2005, 2009
 ELECTION RESULTS OF THE PRESIDENT OF MONGOLIA, 1993, 1997, 2001, 2005, 2009

Нэр дэвшигчид Name of candidates		Нэр дэвшүүлсэн нам Nominating parties		Санал өгсөн сонгогчид Casted vote	
				тоо number	хувь percent
1993					
Дүн	Total			1 025 970	92.7*
Л. Түдэв	L. Tudev	МАХН	MPRP	397 061	38.7
П. Очирбат	P. Ochirbat	МСДН,	MNDP,MSDP	592 836	57.8
1997					
Дүн	Total			982 640	85.1*
Н. Багабанди	N. Bagabandi	МАХН	MPRP	597 573	60.8
П. Очирбат	P. Ochirbat	МҮАН, МСДН-ын "Ардчилсан холбоо" эвсэл	MDU of MNDP and MSDP	292 896	29.8
Ж. Гомбожав	J. Gombojav	МУНН	MUTP	65 201	6.6
2001					
Дүн	Total			1 000 110	82.9*
Н. Багабанди	N. Bagabandi	МАХН	MPRP	581 381	58.1
Р. Гончигдорж	R. Gonchigdorj	АН	DP	365 383	36.5
Л. Дашням	L. Dashnyam	ИЗН	CWP	35 425	3.5
2005					
Дүн	Total			930 976	75.0*
Н. Энхбаяр	N. Enkhbayar	МАХН	MPRP	497 491	53.4
М. Энхсайхан	M. Enkhsaikhan	"Эх орон-Ардчилал" эвсэл	"Motherland-Democratic" coalition	186 646	20.1
Б. Эрдэнэбат	B. Erdenebat	Эх Орон Нам	Motherland party	105 497	11.3
Б. Жаргалсайхан	B. Jargalsaikhan	БНН	RP	128 784	13.8
2009					
Дүн	Total			1 098 875	73.6*
Н. Энхбаяр	N. Enkhbayar	МАХН	MPRP	520 948	47.4
Цлбэгдорж	Ts.Elbegdorj	АН	DP	562 718	51.2

Эх сурвалж: Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо

Source: General Election Commission of Mongolia

*Сонгуульд оролцогчдын хувь

Participation rate (%)

 Тайлбар: МАХН- Монгол Ардын Хувьсгалт Нам
 АН- Ардчилсан Нам
 МСДН-Монголын Социал Демократ Нам
 МҮАН- Монголын Үндэсний Ардчилсан Нам
 МУНН- Монголын Уламжлалын Нэгдсэн Нам
 ИЗН- Иргэний Зориг Нам
 БНН- Бүгд Найрамдах Нам

 Note: MPRP- Mongolian People's Revolutionary Party
 DP- Democratic Party
 MSDP- Mongolian Social Democratic Party
 MNDP- The Mongolian National Democratic Party
 MUTP- Mongolian United Traditional Party
 CWP- Citizens Will Party
 RP-Republican Party

БҮЛЭГ 2. СОНГУУЛЬ

2.2 УЛСЫН ИХ ХУРАЛ, ОРОН НУТГИЙН ИРГЭДИЙН ХУРЛЫН СОНГУУЛЬ, 1992, 1996, 2000, 2004, 2008
STATE GREAT HURAL AND LOCAL CITIZENS' HURAL ELECTION, 1992, 1996, 2000, 2004, 2008

Улс төрийн намын нэр	Name of political parties	Сонгогдсон гишүүдийн тоо Number of elected members									
		Улсын Их Хурал State Great Hural					Орон нутгийн хурал Local Citizens Hural				
		1992	1996	2000	2004	2008	1992	1996	2000	2004	2008
МАХН	MPRP	70	25	72	37	47		358	569	439	434
Ардчилсан Нам	DP					26					242
МСДН	MSDP	1									
АН, МҮДН, НН-ын эвсэл	Union of MDP MNDP MGP	4									
Иргэний эвсэл	CC					1					
Иргэний Зориг Нам	CWP					1					
Эх орон нам	MP										3
АН, Эх орон МАШСН, ИЗ-БНН -ын "Эх орон Ардчилал" эвсэл	MDC MDP MDNSP MCWRP				35				238		
БНН	RP				1				1		2
МҮАН, МСДН-ын "Ардчилсан холбоо" эвсэл	MDU of MNDP and MSDP			50				324	94		
МУНН	MUTP		1								
МАШСН	MDNSP			1					15		
ИЗН, НН-ын эвсэл	Union of MCWP and MGP			1							
МҮАН, МШАН-ын "Ардчилсан холбоо" эвсэл	MDU of MNDP and MRDP			1							
Бие даан нэр дэвшигч	Independent candidate	1		1	3	1			15	12	17
Бүгд	Total	76	76	76	76	76		682	693	690	698

Эх сурвалж: Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо
Source: General Election Commission of Mongolia

Тайлбар: МАХН- Монгол Ардын Хувьсгалт Нам
АН- Ардчилсан Нам
МСДН-Монголын Социал Демократ Нам
ИЗ-Иргэний эвсэл
ЭОН-Эх орон нам
"Эх орон Ардчилал" эвсэл

БНН-Бүгд Найрамдах Нам
МҮАН-Монголын Үндэсний Ардчилсан Нам
МУНН-Монголын Уламжлалын Нэгдсэн Нам
Нам МАШСН-Монголын Ардчилсан Шинэ Социалист
ИЗН-Иргэний Зориг Нам
НН-Ногоон Нам
МШАН-Монголын Шашинтны Ардчилсан Нам

Note: MPRP- Mongolian People's Revolutionary Party
DP- Democratic Party
MSDP- Mongolian Social Democratic Party
CC- Citizens Coalition
MP- Motherland Party
MDC DP MDNSP BCWRP- Motherland Democratic Coalition Of
Democratic Party, Mongolian Democratic New Socialist Party,
Mongolian Citizens Will and Republican Party
RP-Republican Party
MNDP- Mongolian National Democratic Party
MUTR- Mongolian United Traditional Party
MDNSP- Mongolian Democratic New Socialist Party
CWP- Citizens Will Party
MGP- Mongolian Green Party
MRDP- Mongolian Religious Democratic Party

2.3 СОНГОГЧДЫН ОРОЛЦОО VOTERS PARTICIPATION

	Нэрсийн жагсаалтад бүртгэгдсэн хүний тоо <i>Number of persons, registered name-listing</i>	Сонгуульд санал өгсөн хүний тоо <i>Number of participants in election</i>	Сонгогчдын оролцооны хувь <i>Percentage of voters participation</i>
Улсын Их Хурал State Great Hural			
1992	1 085.2	1 037.4	95.6
1996	1 147.3	1 057.2	92.1
2000	1 247.0	1 028.0	82.4
2004	1 329.8	1 088.3	81.8
2008	1 542.6	1 179.5	76.5
Орон нутгийн хурал Local Citizens Hural			
1996	1 061.8	765.4	72.1
2000	1 105.4	728.8	65.9
2004	1 089.3	732.2	67.2
2008	1 265.5	830.6	65.6

Эх сурвалж: Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо

Source: General Election Commission of Mongolia

2.4 МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮД, насны бүлгээр MEMBERS OF STATE GREAT HURAL, by age group

	Бүгд <i>Total</i>	эмэгтэй <i>female</i>	Насны бүлгээр					
			25-35		36-45		46+	
			Бүгд <i>Total</i>	эмэгтэй <i>female</i>	Бүгд <i>Total</i>	эмэгтэй <i>female</i>	Бүгд <i>Total</i>	эмэгтэй <i>female</i>
1992	76	4	8	-	46	3	22	1
1996	76	7	21	2	39	5	16	-
2000	76	9	3	-	26	8	47	1
2004	76	5	5	-	32	3	39	2
2008	76	3	1	-	17	-	58	3

Эх сурвалж: Улсын Их Хурлын Тамгын газар

Source: The Parliament Secretariat

2.5 МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮД, мэргэжлээр, дүнд эзлэх хувь MEMBERS OF STATE GREAT HURAL, by professions, percentage share to total

Мэргэжил	Professions	1992	1996	2000	2004	2008
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Хуульч	Lawyers	14.5	11.8	14.4	13.2	14.5
Эдийн засагч, нягтлан бодогч	Economists, accountants	25.0	32.9	14.4	36.8	18.4
Инженер	Engineer	13.1	14.4	32.8	25.0	38.2
Зохиолч, сэтгүүлч	Writers, journalists	6.6	3.9	1.3	1.3	1.3
Багш	Teachers	14.5	19.7	22.3	6.6	13.2
Эмч	Physicians	7.9	2.6	3.9	2.6	3.9
Түүхч, философич	Historian, philosophers	1.3	7.8	-	1.3	1.3
Бусад мэргэжлийн	Others	17.1	6.9	10.9	13.2	9.2

Эх сурвалж: Улсын Их Хурлын Тамгын газар

Source: The Parliament Secretariat

ХҮН АМ

Энэ бүлэгт Монгол Улсын хүн амын өсөлт, нас, хүйсийн бүтэц, хүн ам зүйн үзүүлэлтийг (төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, үрчлэлт гэх мэт) тусгав.

Хүн амын статистикийн мэдээллийн үндсэн эх үүсвэр нь 10 жил тутамд явуулдаг хүн ам, орон сууцны тооллого, хүн ам, ердийн болон шилжих хөдөлгөөний жил бүрийн мэдээ тайлан болно.

Хүн амын тоог хамгийн сүүлд явагдсан хүн ам, орон сууцны тооллогын дүн, суурин хүн амын тоо, ердийн болон шилжих хөдөлгөөний талаарх албан ёсны статистикийн мэдээллээс гадна Гадаадын иргэн, харьяатын асуудал эрхлэх албаны Монгол Улсад оршин суугаа гадаадын харьяатын тоо, Батлан хамгаалах яамны жагсаалын цэргийн тоо, Шүүхийн шийдвэр биелүүлэх ерөнхий газрын хорих болон баривчлах ял эдэлж байгаа хүний тоо, Гадаад хэргийн яамны Монгол Улсаас гадаадад байнга суугаа иргэдийн тоо, Эрүүл мэндийн яамны нялхсын эндэгдлийн тухай мэдээллийг үндэслэн хүн амын тоог жил бүр тооцон гаргаж байна.

Суурин хүн амд тухайн засаг захиргааны нэгжид 183 хоног буюу 6 сараас дээш хугацаагаар оршин сууж байгаа хүн амыг харуулна.

Өрхөд нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын хэрэгцээгээ хамтран хангадаг нэг буюу хэсэг бүлэг хүмүүсийг ойлгоно. Өрхийн гишүүд нь хоорондоо ураг төрлийн болон гэр бүлийн хамааралтай эсвэл хамааралгүй байж болно.

Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдэд өрх толгойлон амьдарч байгаа эмэгтэйчүүдийг хүүхэдтэй эсэхийг харгалзахгүйгээр хамруулна.

Хотын хүн амд Улаанбаатар хот, аймгийн төв, тосгонд оршин суугаа хүн амыг хамруулна.

Хөдөөгийн хүн амд сумын төв, хөдөө орон нутагт амьдарч байгаа хүн амыг хамруулна.

Бүтэн ба хагас өнчин хүүхдэд эцэг эх нь хоёулаа нас барсан хүүхдийг бүтэн өнчинд, эцэг, эх хоёрын аль нэг нь нас барсан хүүхдийг хагас өнчинд хамааруулна.

Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа нь төрсөн эрэгтэй хүүхдийн тоог төрсөн эмэгтэй хүүхдийн тоонд харьцуулсан харьцаа юм.

Төрөлтийн ерөнхий коэффициент нь 1000 хүнд ногдох тухайн жилд амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлдэг бөгөөд түүнийг тооцохдоо амьд төрсөн хүүхдийн тоог тухайн жилийн хүн амын дундаж тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлэгдэнэ.

Төрөлтийн тусгай коэффициент нь нөхөн үржихүйн нас (15-49)-ны 1000 эмэгтэйчүүдэд ногдох тухайн жилд амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд амьд төрсөн хүүхдийн тоог тухайн жилийн төрөх насны буюу 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент нь тухайн насны бүлгийн 1000 эмэгтэй тутамд ногдох амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд тухайн насны бүлэг дэх эмэгтэйчүүдийн амьд төрүүлсэн хүүхдийн тоог мөн насны бүлгийн эмэгтэйчүүдийн тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Төрөлтийн нийлбэр коэффициент нь нэг эмэгтэйн нөхөн үржихүйн нас (15-49)-ныхаа туршид төрүүлэх нийт хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд дээрх насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициентүүдийн нийлбэрийг насны бүлгийн интервалын уртаар үржүүлж, 1000-д хувааж тодорхойлно.

Нас баралтын хүйсийн харьцааг нас барсан эрэгтэйчүүдийн тоог нас барсан эмэгтэйчүүдийн тоонд харьцуулж тодорхойлно.

Нас баралтын ерөнхий коэффициент нь 1000 хүнд ногдох тухайн жилд нас барсан хүний тоог илэрхийлдэг бөгөөд тухай жилд нас барсан хүний тоог тухайн жилийн хүн амын дундаж тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлэгдэнэ.

Насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициент нь тухайн насны бүлгийн 1000 хүнд ногдох тухайн насны бүлгийн нас барсан хүний тоо бөгөөд тухайн насны бүлэгт нас барсан хүний тоог мөн насны бүлгийн хүн амын тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Гэрлэлтэд тухайн нутаг дэвсгэрийн засаг захиргааны нэгжид гэр бүл болсноо бүртгүүлсэн хүмүүсийг хамааруулна.

Цуцлалт нь зохих шатны шүүхээр гэрлэлтээ цуцлуулсныг илэрхийлнэ.

Үрчлэлтэд үрчлэн авагч нь хүүхэд үрчлэн авсан тухайгаа иргэний гэр бүлийн асуудал эрхэлсэн тухайн шатны албанд бүртгүүлж, гэрчилгээ авсан тохиолдлыг ойлгоно.

Ердийн хөдөлгөөнд төрөлт, нас баралт багтах бөгөөд түүний тохиолдол бүрийг сум, дүүргийн иргэний бүртгэлийн ажилтнууд бүртгэж, тэдгээрийг аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар хянан нэгтгэж, Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлнэ. Монгол Улсад 1951 оноос иргэний бүртгэлийн тогтолцоо бүрэлджээ.

Ердийн цэвэр өсөлтийг төрөлт, нас баралтын абсолют зөрүүгээр тодорхойлно.

POPULATION

This section presents statistics on the growth, age and sex structure, distribution and other demographic characteristics (births, deaths, marriages, divorces and adoptions) of the population.

The main sources of the population statistics include the Population and housing census conducted every 10 years, annual data on resident population, vital statistics and migration statistics.

Population is estimated annually on a basis of the recent Population and housing census, resident population statistics, vital statistics, migration statistics and other data, including data compiled by the Immigration Agency of Mongolia (number of foreign officials residing in Mongolia), the Ministry of Defense (number of soldiers and military), the General Authority for Implementing Court Decisions (number of prisoners), the Ministry of Foreign Affairs and Trade (number of Mongolian diplomats and citizens residing abroad for more than 183 days) and the Ministry of Health (number of infant mortality).

The resident population refers to a number of people in given area residing for more than 6 months (183 days).

A household refers to persons, who individually or in groups, provide themselves with food or other essentials for living, such as pooling of income. Household members may be relatives and non relatives.

A female headed household refer to those heading their households without husbands regardless of having children.

The urban population includes population residing in Ulaanbaatar city, aimag centers and towns.

The rural population includes population residing in soum centers and rural areas.

A double is a child who has lost both parents and an orphan is a child who has lost one of parents.

The sex ratio at birth refers to the number of boys born alive per 100 girls born alive.

The crude birth rate is the number of live births actually occurring among the population of a given geographical area in a given year, per 1000 mid-year population of the given geographical area during the same year.

The general birth rate is a number of births per 1000 women of childbearing age (15-49 years) in a given year.

The total fertility rate refers to the number of children that would be born per woman at child bearing ages.

The age specific fertility rate is calculated by dividing the number of live births in a given age group by the total female population (in thousands) of the respective age group.

The sex ratio at death is calculated by dividing the number of male deaths by the number of female deaths.

The crude death rate is the number of deaths occurring among the population of a given geographical area during a given year, per 1000 mid-year population of the given geographical area during the same year.

The age specific death rate is calculated by dividing the number of deaths in a given age group by the total population (in thousands) of the respective age group.

A married refers to individuals, who have registered their marriage in the administrative units of a given geographical area in accordance with the Law on Marriage of Mongolia.

A divorced refers to individuals, who have registered their divorce by a court resolution.

An adoption is a person who adopts a child by registering in a given administrative unit and obtained a certificate of adoption.

The vital statistics are vital event records such as births and deaths. Civil registration officer registers every vital event in a given soum and district, then statistics division/department of aimags and the capital city checks and compiles them. Then they submit to the NSO. Civil registration system has been introduced in Mongolia since 1951.

The natural increase of a population is a situation when births exceed deaths.

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.1 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, хүйс, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст RESIDENT POPULATION, by sex, urban and rural, at the end of the year

		мян.хүн thous. persons			
Үзүүлэлт	Indicator	2007	2008	2009	2010*
а. Суурин хүн амын тоо, хүйсээр		Resident population, by sex			
Бүгд	Total	2 635.2	2 683.5	2 735.8	2 780.8
Үүнээс:	Of which:				
Эрэгтэй	Male	1 284.4	1 309.9	1 337.7	1 351.7
Эмэгтэй	Female	1 350.8	1 373.6	1 398.1	1 429.1
б. Хот, хөдөөгийн хүн амын тоо		Urban and rural population			
Хотын	Urban	1 601.0	1 659.2	1 713.3	1 760.4
Үүнээс:	Of which:				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 031.2	1 071.7	1 112.3	1 151.5
Хөдөөгийн	Rural	1 034.2	1 024.3	1 022.5	1 020.4
в. Суурин хүн амын жилийн дундаж тоо		Resident population, annual average			
Бүгд	Total	2 615.0	2 659.3	2 709.7	2 758.3
Үүнээс:	Of which:				
Эрэгтэй	Male	1 274.9	1 297.1	1 323.8	1 344.7
Эмэгтэй	Female	1 340.1	1 362.2	1 385.9	1 413.6

3.2 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, насны бүлэг, хүйсээр, оны эцэст RESIDENT POPULATION, by age group and sex, at the end of the year

Насны бүлэг Age group	мян.хүн thous.persons							
	2007		2008		2009		2010*	
	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female
Бүгд Total	2 635.2	1 350.8	2 683.5	1 373.6	2 735.8	1 398.1	2 780.8	1 429.1
1 хүртэлх under 1 years old	53.1	26.2	59.7	29.3	65.0	32.1	56.2	27.7
1-4	181.1	89.6	189.6	93.6	200.0	98.1	222.1	109.6
5-9	248.3	122.8	241.9	119.8	234.8	115.4	229.8	113.5
10-14	270.7	134.4	263.9	130.7	255.7	125.5	250.0	123.5
15-19	308.4	155.7	299.9	149.9	289.0	144.1	277.8	139.5
20-24	267.2	137.9	282.8	145.0	299.1	153.5	308.1	157.8
25-29	232.4	119.7	239.9	123.7	251.6	129.6	262.5	136.1
30-34	216.8	111.5	221.8	114.0	230.7	118.7	236.1	121.8
35-39	195.0	101.3	199.2	103.1	208.3	107.8	214.6	111.3
40-44	176.2	92.0	180.0	93.7	183.1	95.8	189.7	99.6
45-49	152.6	79.6	156.9	82.1	162.4	85.1	165.8	87.2
50-54	104.2	54.4	112.4	59.1	117.5	61.4	127.6	67.7
55-59	69.6	36.7	72.9	38.6	76.6	40.5	78.0	41.7
60-64	51.0	27.4	51.9	28.0	51.0	27.6	52.8	29.1
65-69	44.0	23.3	44.6	23.8	44.5	23.8	41.5	22.7
70+	64.6	38.3	66.1	39.2	66.5	39.1	68.2	40.3

Тайлбар: * Жилийн эцсийн суурин хүн амын мэдээгээр

Note: * Annual report of Resident population

3.3 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 RESIDENT POPULATION, by region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	мян.хүн <i>thous.persons</i>			
		2007	2008	2009	2010*
БҮГД	TOTAL	2 635.2	2,683.5	2 735.8	2,780.8
		Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	411.1	409.1	407.9	402.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	100.8	101.3	101.9	100.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	60.2	59.8	59.4	58.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	81.1	79.8	79.3	76.9
Увс	<i>Uvs</i>	80.4	79.8	78.8	78.2
Ховд	<i>Khovd</i>	88.6	88.4	88.5	88.4
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	555.7	560.6	564.9	567.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	92.8	92.5	92.5	91.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	84.2	85.2	85.4	85.1
Булган	<i>Bulgan</i>	60.5	61.4	62.3	62.6
Орхон	<i>Orkhon</i>	80.1	81.9	83.1	85.8
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	115.7	116.6	117.5	117.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	122.4	123.0	124.1	124.6
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	437.9	442.6	450.6	459.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	12.6	12.9	13.3	13.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	87.6	88.2	90.0	91.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	55.6	57.2	58.3	59.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	48.8	48.2	47.7	46.3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	46.9	47.7	49.3	51.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	100.5	101.6	103.5	106.6
Төв	<i>Tov</i>	85.9	86.8	88.5	90.2
		Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	199.3	199.5	200.1	200.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	72.9	73.6	73.6	73.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	55.1	54.9	55.0	55.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	71.3	71.0	71.5	71.8
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 031.2	1 071.7	1 112.3	1 151.5

Тайлбар: * Жилийн эцсийн суурин хүн амын мэдээгээр

Note: * Annual report of Resident population

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.4 СУУРИН ХҮН АМД ХОТ, ХӨДӨӨГИЙН ХҮН АМЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, бүс, аймаг,
нийслэлээр, оны эцэст
URBAN AND RURAL POPULATION PERCENTAGE OF RESIDENT POPULATION,
by region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	хувь percentage							
		2007		2008		2009		2010*	
		Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural
БҮГД	TOTAL	60.8	39.2	61.8	38.2	62.6	37.4	63.3	36.7
		Баруун бүс				Western region			
Дүн	Subtotal	28.1	71.9	28.6	71.4	29.2	70.8	30.3	69.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	29.8	70.2	31.6	68.4	32.2	67.8	34.1	65.9
Говь-Алтай	Govi-Altai	30.7	69.3	29.7	70.3	29.8	70.2	32.6	67.4
Завхан	Zavkhan	20.4	79.6	21.1	78.9	21.2	78.8	20.4	79.6
Увс	Uvs	27.3	72.7	28.8	71.2	29.9	70.1	30.8	69.2
Ховд	Khovd	32.1	67.9	31.1	68.9	31.7	68.3	32.8	67.2
		Хангайн бүс				Khangai region			
Дүн	Subtotal	35.8	64.2	36.1	63.9	36.3	63.7	37.4	62.6
Архангай	Arkhangai	20.3	79.7	20.2	79.8	19.9	80.1	22.0	78.0
Баянхонгор	Bayankhongor	31.2	68.8	33.4	66.6	32.8	67.2	33.1	66.9
Булган	Bulgan	26.0	74.0	25.0	75.0	25.5	74.5	26.2	73.8
Орхон	Orkhon	92.8	7.2	92.7	7.3	93.2	6.8	94.6	5.4
Өвөрхангай	Ovorkhangai	21.7	78.3	21.6	78.4	22.3	77.7	23.0	77.0
Хөвсгөл	Khovsgol	31.6	68.4	31.3	68.7	31.6	68.4	31.4	68.6
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	40.4	59.6	42.8	57.2	43.1	56.9	42.4	57.6
Говьсүмбэр	Govisumber	60.5	39.5	60.9	39.1	61.7	38.3	62.0	38.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	82.6	17.4	82.1	17.9	81.1	18.9	81.5	18.5
Дорноговь	Dornogovi	56.2	43.8	57.2	42.8	59.9	40.1	60.6	39.4
Дундговь	Dundgovi	21.0	79.0	21.4	78.6	21.4	78.6	22.5	77.5
Өмнөговь	Omnogovi	31.6	68.4	32.2	67.8	33.9	66.1	34.2	65.8
Сэлэнгэ	Selenge	26.9	73.1	33.0	67.0	32.4	67.6	30.0	70.0
Төв	Tov	15.8	84.2	19.7	80.3	19.9	80.1	17.4	82.6
		Зүүн бүс				Eastern region			
Дүн	Subtotal	39.4	60.6	39.6	60.4	41.3	58.7	39.9	60.1
Дорнод	Dornod	53.7	46.3	51.2	48.8	53.3	46.7	54.8	45.2
Сүхбаатар	Sukhbaatar	22.5	77.5	24.1	75.9	25.5	74.5	26.1	73.9
Хэнтий	Khentii	37.7	62.3	39.7	60.3	41.0	59.0	35.1	64.9
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	100.0	-	100.0	-	100	-	100	-

Тайлбар: * Жилийн эцсийн суурин хүн амын мэдээгээр

Note: * Annual report of Resident population

3.5 ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
HOUSEHOLDS, by region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	мян.өрх thous.household			
		2007	2008	2009	2010*
БҮГД	TOTAL	645.7	677.8	716.5	742.3
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	96.4	97.0	97.7	96.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	21.1	21.4	21.2	20.7
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	15.2	15.2	15.6	15.7
Завхан	<i>Zavkhan</i>	20.5	20.4	20.7	20.1
Увс	<i>Uvs</i>	19.9	19.9	20.0	19.7
Ховд	<i>Khovd</i>	19.7	20.1	20.2	20.3
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	146.0	151.0	156.9	158.6
Архангай	<i>Arkhangai</i>	24.4	25.0	25.6	26.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	21.6	22.4	23.0	23.2
Булган	<i>Bulgan</i>	15.5	16.1	16.7	16.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	22.6	23.7	24.4	24.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	29.8	30.8	32.4	32.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	32.1	33.0	34.8	35.1
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	116.9	123.5	131.3	134.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3.8	3.8	4.1	4.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	23.1	25.0	27.2	28.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	15.3	16.1	17.2	17.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	12.7	13.0	13.2	13.1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	13.2	14.3	15.3	16.1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	24.1	26.2	28.2	28.4
Төв	<i>Tov</i>	24.7	25.1	26.1	26.6
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	51.7	54.5	57.4	58.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	19.2	20.4	21.3	21.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	13.7	14.6	15.2	15.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	18.8	19.5	20.9	21.1
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	234.7	251.8	273.2	294.4
Нэг өрхөд ногдох хүний тоо	<i>Persons per household</i>	4.1	4.0	3.8	3.7

Тайлбар: * Жилийн эцсийн суурин хүн амын мэдээгээр

Note: * Annual report of Resident population

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.6 ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэл, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст HOUSEHOLDS, by region, aimags and the Capital, urban and rural, at the end of the year

мян.өрх thous.household

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007		2008		2009		2010*	
		Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural
БҮГД	TOTAL	381.7	264.0	408.3	269.5	440.4	276.1	463.7	278.6
		Баруун бүс				Western region			
Дүн	Subtotal	27.1	69.3	28.2	68.8	28.9	68.8	29.6	66.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	6.3	14.8	6.7	14.7	6.8	14.4	7.0	13.7
Говь-Алтай	Govi-Altai	4.4	10.8	4.4	10.8	4.7	10.9	5.0	10.7
Завхан	Zavkhan	4.2	16.3	4.3	16.1	4.5	16.2	4.3	15.8
Увс	Uvs	5.7	14.2	6.1	13.8	6.1	13.9	6.2	13.5
Ховд	Khovd	6.5	13.2	6.7	13.4	6.8	13.4	7.1	13.2
		Хангайн бүс				Khangai region			
Дүн	Subtotal	51.3	94.7	54.3	96.7	57.4	99.5	58.9	99.7
Архангай	Arkhangai	4.7	19.7	4.9	20.1	4.9	20.7	5.5	21.0
Баянхонгор	Bayankhongor	6.3	15.3	7.3	15.1	7.6	15.4	7.8	15.4
Булган	Bulgan	3.9	11.6	3.8	12.3	4.0	12.7	4.0	12.8
Орхон	Orkhon	21.0	1.6	22.1	1.6	22.8	1.6	23.0	1.4
Өвөрхангай	Ovorkhangai	5.7	24.1	6.2	24.6	7.0	25.4	7.3	25.3
Хөвсгөл	Khovsgol	9.7	22.4	10.0	23.0	11.1	23.7	11.3	23.8
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	47.1	69.8	52.9	70.6	57.3	74.0	57.9	76.7
Говьсүмбэр	Govisumber	2.2	1.6	2.3	1.5	2.4	1.7	2.6	1.7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	18.8	4.3	20.3	4.7	22.4	4.8	23.4	4.9
Дорноговь	Dornogovi	8.8	6.5	9.3	6.8	10.3	6.9	10.7	7.1
Дундговь	Dundgovi	2.6	10.1	2.7	10.3	2.8	10.4	2.9	10.2
Өмнөговь	Omnogovi	4.3	8.9	4.8	9.5	5.4	9.9	5.6	10.5
Сэлэнгэ	Selenge	6.6	17.5	8.7	17.5	8.9	19.3	8.2	20.2
Төв	Tov	3.8	20.9	4.8	20.3	5.1	21.0	4.5	22.1
		Зүүн бүс				Eastern region			
Дүн	Subtotal	21.5	30.2	21.1	33.4	23.6	33.8	22.9	35.3
Дорнод	Dornod	9.9	9.3	10.1	10.3	11.4	9.9	11.7	9.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	3.1	10.6	3.7	10.9	4.1	11.1	4.3	11.2
Хэнтий	Khentii	8.5	10.3	7.3	12.2	8.1	12.8	6.9	14.2
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	234.7	-	251.8	-	273.2	-	294.4	-

Тайлбар: * Жилийн эцсийн суурин хүн амын мэдээгээр
Note: * Annual report of Resident population

3.7. БҮТЭН ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
DOUBLE ORPHAN CHILDREN, by region, aimags and the Capital, at the end of year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	5 074	5 018	4 683	4 666
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	853	871	869	853
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	291	302	352	355
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	135	127	136	136
Завхан	<i>Zavkhan</i>	154	132	104	67
Увс	<i>Uvs</i>	134	130	124	110
Ховд	<i>Khovd</i>	139	180	153	185
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	1 186	1 220	1 101	1 045
Архангай	<i>Arkhangai</i>	188	197	182	171
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	162	185	177	167
Булган	<i>Bulgan</i>	69	58	50	47
Орхон	<i>Orkhon</i>	260	261	243	202
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	201	199	177	194
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	306	320	272	264
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	882	801	755	696
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	19	19	15	17
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	273	256	259	195
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	54	54	59	51
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	49	44	39	58
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	61	51	52	49
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	274	234	190	183
Төв	<i>Tov</i>	152	143	141	143
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	474	397	350	331
Дорнод	<i>Dornod</i>	186	186	173	162
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	138	70	52	52
Хэнтий	<i>Khentii</i>	150	141	125	117
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 679	1 729	1 608	1 741

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.8. ХАГАС ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
ORPHAN CHILDREN, by region, aimags and the Capital, at the end of year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	44 688	43 088	41 174	38 248
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	9 495	9 704	9 453	8 288
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 748	2 770	2 649	2 518
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 260	1 174	1 178	1 106
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 455	1 446	1 431	1 221
Увс	<i>Uvs</i>	2 323	2 148	1 992	2 118
Ховд	<i>Khovd</i>	1 709	2 166	2 203	1 325
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	11 577	10 802	10 190	9 777
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 170	2 142	1 990	1 977
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 180	1 925	1 760	1 571
Булган	<i>Bulgan</i>	958	885	890	884
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 457	1 475	1 591	1 505
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 965	1 912	1 746	1 642
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 847	2 463	2 213	2 198
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	7 288	6 884	6 804	5 969
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	178	150	171	155
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 560	1 557	1 479	1 138
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	834	772	777	736
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	652	582	589	581
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	840	761	698	614
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 700	1 635	1 779	1 490
Төв	<i>Tov</i>	1 524	1 427	1 311	1 255
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	3 919	3 544	3 235	2 921
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 430	1 200	1 154	1 012
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 107	1 044	901	775
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 382	1 300	1 180	1 134
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	12 409	12 154	11 492	11 293

3.9. 16 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ 4 БА ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ ХҮҮХЭДТЭЙ ӨРХИЙН ТОО,
бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
HOUSEHOLDS WITH 4 AND MORE CHILDREN AGED BELOW 16,
by region, aimags and the Capital, at the end of year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	37 925	31 850	26 993	24 146
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	13 300	10 429	8 775	8 347
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 168	3 070	2 856	3 186
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 136	1 099	956	565
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 281	1 123	1 203	924
Увс	<i>Uvs</i>	2 165	1 747	1 744	1 728
Ховд	<i>Khovd</i>	5 550	3 390	2 016	1 944
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	8 155	7 525	6 328	5 285
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 356	1 139	1 087	1 102
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 917	1 852	1 114	782
Булган	<i>Bulgan</i>	575	591	286	295
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 092	1 034	827	769
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 924	1 593	1 352	1 202
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 291	1 316	1 662	1 135
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	4 687	3 445	3 066	2 516
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	87	61	52	101
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	833	613	133	238
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	477	427	370	274
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	538	309	387	329
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	705	490	485	432
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 302	743	1 096	486
Төв	<i>Tov</i>	745	802	543	656
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	3 335	2 463	1 552	1 604
Дорнод	<i>Dornod</i>	834	512	523	570
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 341	973	143	207
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 160	978	886	827
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8 448	7 988	7 272	6 394

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.10. ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 FEMALE HEADED HOUSEHOLDS, by region, aimags and the Capital at the end of year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	72 128	76 793	81 209	81 013
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	10 615	11 095	12 060	11 947
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 630	1 603	2 039	2 000
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 856	1 948	1 970	2 114
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 679	2 629	2 701	2 688
Увс	<i>Uvs</i>	2 463	2 599	2 585	2 670
Ховд	<i>Khovd</i>	1 987	2 316	2 765	2 475
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	17 445	18 108	19 011	19 381
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 478	2 512	2 626	2 701
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 913	3 036	3 186	3 318
Булган	<i>Bulgan</i>	1 555	1 682	1 766	1 773
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 424	2 512	2 652	2 749
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 681	2 759	2 859	2 856
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	5 394	5 607	5 922	5 984
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	13 777	15 113	15 867	16 489
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	581	647	678	569
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 988	3 373	3 793	4 256
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 180	2 190	2 415	2 377
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 598	1 527	1 649	1 820
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 812	2 145	2 205	2 380
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 124	2 585	2 793	2 364
Төв	<i>Tov</i>	2 494	2 646	2 334	2 723
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	6 968	7 086	7 544	7 639
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 405	2 394	2 663	3 001
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 465	1 709	1 910	1 845
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 098	2 983	2 971	2 793
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	23 323	25 391	26 727	25 557

SECTION 3. POPULATION

3.11. 16 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХЭДТЭЙ, ГЭР БҮЛГҮЙ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
SINGLE WOMAN with children aged below 16, by region, aimags and the Capital, at the end of year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	43 517	42 474	42 327	39 937
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	4 659	4 588	4 835	4 112
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 091	1 137	1 235	859
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 053	983	1 001	891
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 225	1 136	1 115	1 055
Увс	<i>Uvs</i>	540	511	649	680
Ховд	<i>Khovd</i>	750	821	835	627
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	10 466	9 536	9 780	9 233
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 215	969	929	903
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 991	2 163	1 971	1 926
Булган	<i>Bulgan</i>	908	875	875	781
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 903	1 228	1 405	1 398
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 750	1 544	1 712	1 672
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 699	2 757	2 888	2 553
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	8 897	9 573	8 930	8 058
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	398	301	324	327
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 770	2 102	1 679	1 766
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 311	1 666	1 664	1 146
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	998	1 008	900	862
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 389	1 300	1 267	1 173
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 744	1 848	1 910	1 540
Төв	<i>Tov</i>	1 287	1 348	1 186	1 244
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	4 001	4 058	3 781	3 993
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 628	1 717	1 626	1 630
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	667	640	601	666
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 706	1 701	1 554	1 697
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	15 494	14 719	15 001	14 541

3.12 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТЫН ТОО, оны эцэст
BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES AND DIVORCES, at the end of the year

		тоо number			
Он Year	Төрсөн хүүхдийн тоо <i>Births</i>	Нас барсан хүний тоо <i>Deaths</i>		Гэрлэлтийн тоо <i>Marriages</i>	Цуцлалтын тоо <i>Divorces</i>
		Бүгд <i>Total</i>	Нялхас <i>Infants</i>		
2007	56 636	16 259	994	40 965	1 757
2008	63 768	15 413	1 240	32 982	1 901
2009	69 167	16 911	1 386	34 071	2 399
2010	63 270	18 293	1 275	9 349	3 054

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.13 1000 ХҮНД НОГДОХ ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ, оны эцэст BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES AND DIVORCES PER 1000 POPULATION, at the end of the year

Он Year	Төрөлт Births	Нас баралт Deaths		18, түүнээс дээш насны 1000 хүнд ногдох Per 1000 person aged 18 and above	
		Бүгд Total	Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдэл Infant mortality rate (per 1000 live births)	Гэрлэлт Marriages	Цуцлалт Divorces
2007	21.7	6.2	17.6	15.7	0.7
2008	24.0	5.8	19.4	12.4	0.7
2009	25.5	6.2	20.0	12.6	0.9
2010	22.9	6.6	20.2	3.4	1.1

3.14 ТӨРӨЛТИЙН КОЭФФИЦИЕНТ, оны эцэст BIRTH RATES, at the end of the year

Коэффициент Coefficient	2007	2008	2009	2010
НБТК ³ / ASFR ³				
15-19	18.7	20.4	19.9	19.1
20-24	132.5	139.9	147.8	127.4
25-29	146.5	160.3	164.9	143.4
30-34	99.3	114.7	116.0	104.1
35-39	52.1	64.7	70.1	62.8
40-44	16.1	16.7	17.6	18.6
45-49	3.0	2.4	2.6	2.6
ТЕК ¹ / CBR ¹	21.7	24.0	25.5	22.9
ТТК ² / GFR ²	72.3	79.7	84.1	75.0
ТНК ⁴ / TFR ⁴	2.3	2.6	2.7	2.4

- Тайлбар: ¹ ТЕК - Төрөлтийн ерөнхий коэффициент
² ТТК - Төрөлтийн тусгай коэффициент
³ НБТК - Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент
⁴ ТНК - Төрөлтийн нийлбэр коэффициент
- Note: ¹ CBR - Crude birth rate
² GFR - General fertility rate
³ ASFR - Age-specific fertility rate
⁴ TFR - Total fertility rate

3.15 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТЫН ТОО БОЛОН ҮРЧЛЭГДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО,
бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010
BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES, DIVORCES AND ADOPTIONS,
by region, aimags and the Capital, in 2010

		тоо number					
Аймаг нийслэл	Aimags and the Capital	Төрсөн хүүхдийн тоо Births	Нас барсан хүний тоо Deaths	Ердийн цэвэр өсөлт Natural increase	Гэрлэлт Marriages	Цуцлалт Divorces	Үрчлэгдсэн хүүхдийн тоо Adoptions
БҮГД	TOTAL	63 270	18 293	44 977	9 349	3 054	2 487
		Баруун бүс			Western region		
Дүн	Subtotal	8 949	2 522	6 427	1 424	147	549
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 213	584	1 629	428	39	246
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 209	348	861	174	12	72
Завхан	Zavkhan	1 586	502	1 084	213	23	81
Увс	Uvs	1 929	567	1 362	213	27	69
Ховд	Khovd	2 012	521	1 491	396	46	81
		Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	12 651	4 195	8 456	2 003	590	681
Архангай	Arkhangai	2 032	707	1 325	426	21	118
Баянхонгор	Bayankhongor	1 767	629	1 138	301	117	115
Булган	Bulgan	1 264	427	837	226	82	67
Орхон	Orkhon	2 104	660	1 444	333	155	30
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 606	818	1 788	301	72	160
Хөвсгөл	Khovsgol	2 878	954	1 924	416	143	191
		Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	10 241	3 129	7 112	1 316	463	318
Говьсүмбэр	Govisumber	347	84	263	39	19	19
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2 061	677	1 384	240	123	53
Дорноговь	Dornogovi	1 346	379	967	216	69	17
Дундговь	Dundgovi	974	314	660	107	30	24
Өмнөговь	Omnogovi	1 159	337	822	109	51	32
Сэлэнгэ	Selenge	2 354	697	1 657	322	92	94
Төв	Tov	2 000	641	1 359	283	79	79
		Зүүн бүс			Eastern region		
Дүн	Subtotal	4 601	1 383	3 218	673	223	235
Дорнод	Dornod	1 805	530	1 275	205	113	99
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 218	367	851	239	20	51
Хэнтий	Khentii	1 578	486	1 092	229	90	85
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	26 828	7 064	19 764	3 933	1 631	704

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.16 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ БОЛОН ҮРЧЛЭЛТ, 1000 хүнд ногдохоор
 бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010
*BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES, DIVORCES AND ADOPTIONS, per 1000 population,
 by region, aimags and the Capital, in 2010*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Төрөлт <i>Births</i>	Нас баралт <i>Deaths</i>	Цэвэр өсөлт <i>Natural increase</i>	Гэрлэлт ¹ <i>Marriages¹</i>	Цуцлалт ¹ <i>Divorces¹</i>	Үрчлэлт <i>Adoptions</i>
БҮГД	TOTAL	22.9	6.6	16.3	3.4	1.1	0.9
		Баруун бүс			Western region		
Дүн	Subtotal	22.1	6.2	15.9	6.2	0.6	1.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	21.8	5.8	16.1	8.1	0.7	2.4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	20.5	5.9	14.6	5.0	0.3	1.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	20.3	6.4	13.9	4.5	0.5	1.0
Увс	<i>Uvs</i>	24.6	7.2	17.3	4.8	0.6	0.9
Ховд	<i>Khovd</i>	22.7	5.9	16.9	7.9	0.9	0.9
		Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	22.4	7.4	14.9	5.5	1.6	1.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	22.1	7.7	14.4	7.5	0.4	1.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	20.7	7.4	13.3	5.9	2.3	1.3
Булган	<i>Bulgan</i>	20.2	6.8	13.4	5.8	2.1	1.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	24.9	7.8	17.1	5.4	2.5	0.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	22.2	7.0	15.2	4.2	1.0	1.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	23.1	7.7	15.5	5.1	1.8	1.5
		Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	22.5	6.9	15.6	4.4	1.5	0.7
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	25.6	6.2	19.4	4.2	2.0	1.4
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	22.7	7.4	15.2	3.7	1.9	0.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	22.8	6.4	16.4	5.6	1.8	0.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	20.7	6.7	14.0	3.5	1.0	0.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	23.1	6.7	16.4	3.3	1.5	0.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	22.4	6.6	15.8	4.8	1.4	0.9
Төв	<i>Tov</i>	22.4	7.2	15.2	4.8	1.3	0.9
		Зүүн бүс			Eastern region		
Дүн	Subtotal	23.0	6.9	16.1	5.1	1.7	1.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	24.5	7.2	17.3	4.1	2.3	1.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	22.2	6.7	15.5	6.6	0.6	0.9
Хэнтий	<i>Khentii</i>	22.0	6.8	15.3	5.1	2.0	1.2
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	23.7	6.2	17.5	5.0	2.1	0.6

Тайлбар: ¹ 18, түүнээс дээш насны хүн амд ногдохоор

Note: ¹ Per population aged 18 and above

3.17 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ, хүйсээр, оны эцэст
LIFE EXPECTANCY AT BIRTH, by sex, at the end of the year

Хүн амын дундаж наслалт	Life expectancy at birth	нас years			
		2004	2006	2008	2010
Бүгд	Total	64.58	65.85	67.23	68.05
Эрэгтэй	Male	61.64	62.59	63.69	64.93
Эмэгтэй	Female	67.77	69.38	70.98	72.26

3.18 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
LIFE EXPECTANCY AT BIRTH, by region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг нийслэл	Aimags and the Capital	нас years			
		2004	2006	2008	2010
БҮГД	TOTAL	64.58	65.85	67.23	68.05
		Баруун бүс		Western region	
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	66.90	67.86	68.94	69.80
Говь-Алтай	Govi-Altai	62.77	63.94	65.19	66.03
Завхан	Zavkhan	62.99	64.24	65.56	66.37
Увс	Uvs	62.15	63.40	64.70	65.50
Ховд	Khovd	65.36	66.61	67.93	68.78
		Хангайн бүс		Khangai region	
Архангай	Arkhangai	64.26	65.51	66.87	67.66
Баянхонгор	Bayankhongor	61.43	63.91	65.22	66.08
Булган	Bulgan	66.36	67.40	68.57	69.35
Орхон	Orkhon	64.53	65.78	67.09	67.94
Өвөрхангай	Ovorkhangai	64.47	65.72	67.04	67.87
Хөвсгөл	Khovsgol	60.32	61.57	62.85	63.63
		Төвийн бүс		Central region	
Говьсүмбэр	Govisumber	66.76	67.84	69.01	69.89
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	62.43	63.60	64.97	65.71
Дорноговь	Dornogovi	63.91	65.16	66.50	67.31
Дундговь	Dundgovi	67.18	68.22	69.41	70.23
Өмнөговь	Omnogovi	65.62	66.58	67.61	68.53
Сэлэнгэ	Selenge	65.49	66.74	68.18	68.93
Төв	Tov	66.37	67.62	69.11	69.83
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дорнод	Dornod	59.55	61.85	63.17	63.97
Сүхбаатар	Sukhbaatar	65.52	66.69	68.03	68.85
Хэнтий	Khentii	64.62	65.87	67.20	68.04
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	65.28	66.34	67.46	68.33

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.19 ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010
 BIRTHS, by sex, urban and rural, region, aimags and the Capital, in 2010

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Төрсөн хүүхэд Births				Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа Sex ratio at birth
		Хүйсээр By sex		Байршлаар By location		
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Хот Urban	Хөдөө Rural	
БҮГД	TOTAL	63 270	30 971	41 907	21 363	104.3
			Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	8 949	4 474	2 716	6 233	100.0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 213	1 097	718	1 495	101.7
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 209	612	390	819	97.5
Завхан	Zavkhan	1 586	802	349	1 237	97.8
Увс	Uvs	1 929	969	610	1 319	99.1
Ховд	Khovd	2 012	994	649	1 363	102.4
			Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	12 651	6 171	4 754	7 897	105.0
Архангай	Arkhangai	2 032	1 000	385	1 647	103.2
Баянхонгор	Bayankhongor	1 767	816	604	1 163	116.5
Булган	Bulgan	1 264	622	274	990	103.2
Орхон	Orkhon	2 104	1 031	2 040	64	104.1
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 606	1 305	620	1 986	99.7
Хөвсгөл	Khovsgol	2 878	1 397	831	2 047	106.0
			Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	10 241	5 044	5 171	5 070	103.0
Говьсүмбэр	Govisumber	347	182	269	78	90.7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2 061	1 018	1 628	433	102.5
Дорноговь	Dornogovi	1 346	659	841	505	104.2
Дундговь	Dundgovi	974	461	290	684	111.3
Өмнөговь	Omnogovi	1 159	593	379	780	95.4
Сэлэнгэ	Selenge	2 354	1 162	1 328	1 026	102.6
Төв	Tov	2 000	969	436	1 564	106.4
			Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	4 601	2 219	2 438	2 163	107.3
Дорнод	Dornod	1 805	876	1 001	804	106.1
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 218	586	377	841	107.8
Хэнтий	Khentii	1 578	757	1 060	518	108.5
			Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	26 828	13 063	26 828	-	105.4

3.20 ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО, эхийн насны бүлгээр, оны эцэст
 BIRTHS, by mother's age group, at the end of the year

Насны бүлэг Age group	тоо number			
	2007	2008	2009	2010
Бүгд Total	56 636	63 768	69 167	63 240
15-19	2 917	3 010	2 826	2 638
20-24	18 269	19 998	22 397	19 864
25-29	17 533	19 551	21 057	19 286
30-34	11 067	12 896	13 562	12 522
35-39	5 277	6 577	7 439	6 908
40-44	1 354	1 545	1 664	1 828
45-49	219	191	222	224

SECTION 3. POPULATION

3.21 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 WOMEN WHO GAVE BIRTH, by region, aimags and the Capital ,
 at the end of the year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	56 411	63 451	68 735	62 942
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	9 182	10 370	10 487	8 954
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 561	2 685	2 557	2 207
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 133	1 249	1 326	1 204
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 624	1 885	1 950	1 610
Увс	<i>Uvs</i>	1 892	2 308	2 466	1 921
Ховд	<i>Khovd</i>	1 972	2 243	2 188	2 012
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	11 266	13 141	14 025	12 589
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 906	2 145	2 154	2 029
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 631	1 963	1 968	1 747
Булган	<i>Bulgan</i>	1 077	1 247	1 394	1 261
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 733	2 070	2 300	2 080
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 382	2 696	2 971	2 599
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 537	3 020	3 238	2 873
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	9 170	9 992	11 495	10 170
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	288	330	381	346
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 904	1 947	2 387	2 049
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 247	1 276	1 435	1 338
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 021	1 107	1 245	970
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	935	1 224	1 357	1 154
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 033	2 165	2 537	2 329
Төв	<i>Tov</i>	1 742	1 943	2 153	1 984
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	4 180	4 664	4 996	4 536
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 479	1 763	1 934	1 799
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 117	1 127	1 253	1 198
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 584	1 774	1 809	1 539
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	22 613	25 284	27 732	26 693

3.22 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮД, боловсролын түвшингээр, оны эцэст
 WOMEN WHO GAVE BIRTH, by educational level, at the end of the year

		тоо number			
Боловсролын түвшин	<i>Educational level</i>	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	56 411	63 451	68 735	62 942
Дээд	<i>Tertiary</i>	13 365	16 043	19 758	18 900
ТМС/МСҮТ*	<i>Technical and vocational schools</i>	3 556	3 129	3 688	3 510
Бүрэн дунд	<i>High</i>	21 697	24 794	26 491	25 026
Бүрэн бус дунд	<i>Basic</i>	13 536	14 886	14 050	11 285
Бага	<i>Primary</i>	3 853	4 220	4 265	3 766
Боловсролгүй	<i>Not educated</i>	404	379	483	455

Тайлбар: * ТМС/МСҮТ - Техник мэргэжлийн сургууль/Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв

Note: * Technical and vocational schools

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.23 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО, хот, хөдөө, гэрлэлтийн байдлаар, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010
 WOMEN WHO GAVE BIRTH, by urban, rural and marital status, regions aimags and the Capital, in 2010

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	тоо number					
		Төрсөн эх Women given births			Гэрлэлтийн байдлаар By marital status		
		Бүгд Total	Үүнээс: Of which:		Гэр бүлтэй Married	Үүнээс: Of which: registered	Гэр бүлгүй Single, divorced
Хот Urban	Хөдөө Rural						
БҮГД	TOTAL	62 942	41 449	21 493	53 673	46 824	9 269
		Баруун бүс			Western region		
Дүн	Subtotal	8 954	2 743	6 211	8 340	8 112	614
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 207	716	1 491	2 188	2 188	19
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 204	388	816	1 093	1 004	111
Завхан	Zavkhan	1 610	349	1 261	1 408	1 320	202
Увс	Uvs	1 921	607	1 314	1 827	1 815	94
Ховд	Khovd	2 012	683	1 329	1 824	1 785	188
		Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	12 589	4 712	7 877	10 867	10 006	1 722
Архангай	Arkhangai	2 029	380	1 649	1 883	1 825	146
Баянхонгор	Bayankhongor	1 747	596	1 151	1 510	1 350	237
Булган	Bulgan	1 261	274	987	1 095	1 085	166
Орхон	Orkhon	2 080	2 016	64	1 832	1 481	248
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 599	620	1 979	2 222	2 068	377
Хөвсгөл	Khovsgol	2 873	826	2 047	2 325	2 197	548
		Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	10 170	4 979	5 191	8 373	7 092	1 797
Говьсүмбэр	Govisumber	346	268	78	306	271	40
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2 049	1 616	433	1 749	1 279	300
Дорноговь	Dornogovi	1 338	836	502	1 053	880	285
Дундговь	Dundgovi	970	290	680	862	795	108
Өмнөговь	Omnogovi	1 154	378	776	887	741	267
Сэлэнгэ	Selenge	2 329	1 162	1 167	1 827	1 706	502
Төв	Tov	1 984	429	1 555	1 689	1 420	295
		Зүүн бүс			Eastern region		
Дүн	Subtotal	4 536	2 322	2 214	3 441	3 201	1 095
Дорнод	Dornod	1 799	1 003	796	1 270	1 184	529
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 198	369	829	979	979	219
Хэнтий	Khentii	1 539	950	589	1 192	1 038	347
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	26 693	26 693	-	22 652	18 413	4 041

SECTION 3. POPULATION

3.24 ТӨРӨЛТ, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр
CRUDE BIRTH RATE, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	21.7	24.0	25.5	22.9
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	22.5	25.3	25.8	22.1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	24.1	26.6	25.2	21.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	18.9	20.6	22.3	20.5
Завхан	Zavkhan	20.2	23.5	24.7	20.3
Увс	Uvs	23.8	29.0	31.2	24.6
Ховд	Khovd	22.4	25.4	25.0	22.7
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	20.4	23.7	25.1	22.4
Архангай	Arkhangai	20.6	23.2	23.3	22.1
Баянхонгор	Bayankhongor	19.4	23.4	23.4	20.7
Булган	Bulgan	17.9	20.5	22.6	20.2
Орхон	Orkhon	21.9	25.8	28.2	24.9
Өвөрхангай	Ovorkhangai	20.7	23.3	25.5	22.2
Хөвсгөл	Khovsgol	20.9	24.8	26.3	23.1
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	21.0	22.8	25.9	22.5
Говьсүмбэр	Govisumber	23.6	26.2	29.3	25.6
Дархан-Уул	Darkhan Uul	21.7	22.2	27.1	22.7
Дорноговь	Dornogovi	22.6	22.7	24.9	22.8
Дундговь	Dundgovi	20.9	23.0	26.1	20.7
Өмнөговь	Omnogovi	20.1	26.1	28.2	23.1
Сэлэнгэ	Selenge	20.0	21.6	24.8	22.4
Төв	Tov	20.4	22.6	24.8	22.4
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	21.0	23.5	25.0	23.0
Дорнод	Dornod	20.3	24.2	26.2	24.5
Сүхбаатар	Sukhbaatar	20.3	20.6	22.8	22.2
Хэнтий	Khentii	22.3	25.1	25.5	22.0
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	22.4	24.2	25.6	23.7

3.25 НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, боловсролын түвшингээр, оны эцэст
DEATHS, by educational level, at the end of the year

Боловсролын түвшин	Educational level	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	16 259	15 413	16 911	18 293
Дээд	Tertiary	1 836	1 768	1 763	2 223
ТМС/МСҮТ*	Technical and vocational schools	1 975	1 702	1 833	1 863
Бүрэн дунд	High	3 288	3 184	3 781	4 051
Бүрэн бус дунд	Basic	3 125	2 760	3 088	3 253
Бага	Primary	3 747	3 474	3 798	4 004
Боловсролгүй	Not educated	2 288	2 525	2 648	2 899

Тайлбар: * ТМС/МСҮТ - Техник мэргэжлийн сургууль/Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв

Note: * Technical and vocational schools

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ
3.26 НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст
DEATHS, by sex and age group, at the end of the year

Насны бүлэг <i>Age group</i>	тоо <i>number</i>							
	2007		2008		2009		2010	
	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>
Бүгд <i>Total</i>	16 259	6 383	15 413	6 296	16 911	7 066	18 293	7 512
1 хүртэл <i>under 1 years old</i>	994	447	1 240	509	1 386	591	1 275	554
1-4	285	134	306	141	367	181	446	213
5-9	122	48	124	35	100	37	124	50
10-14	99	38	99	31	113	40	122	51
15-19	194	52	221	66	188	72	219	67
20-24	401	91	351	95	339	106	424	130
25-29	455	115	462	127	455	140	493	158
30-34	598	142	559	136	549	173	703	198
35-39	813	208	688	188	712	225	843	208
40-44	1105	301	996	311	967	283	1073	333
45-49	1 347	401	1 179	366	1 289	427	1 455	458
50-54	1 352	422	1 229	443	1 431	489	1 623	534
55-59	1 199	415	1 047	395	1 254	446	1 364	499
60-64	1 251	492	1 111	462	1 176	471	1 361	521
65-69	1504	626	1358	579	1578	640	1437	610
70+	4 540	2 451	4 443	2 412	5 007	2 745	5 331	2 928

3.27 НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010
DEATHS by sex, urban and rural, region, aimags and the Capital, in 2010

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Нас барсан хүний тоо Deaths				тоо number
		Хүйсээр By sex		Байршлаар By location		Нас баралтын хүйсийн харьцаа Sex ratio at death
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Хот Urban	Хөдөө Rural	
БҮГД	TOTAL	18 293	7 512	11 580	6 713	143.5
		Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	2 522	1 143	763	1 759	120.6
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	584	272	181	403	114.7
Говь-Алтай	Govi-Altai	348	153	126	222	127.5
Завхан	Zavkhan	502	240	106	396	109.2
Увс	Uvs	567	234	166	401	142.3
Ховд	Khovd	521	244	184	337	113.5
		Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	4 195	1 750	1 631	2 564	139.7
Архангай	Arkhangai	707	303	153	554	133.3
Баянхонгор	Bayankhongor	629	290	227	402	116.9
Булган	Bulgan	427	169	110	317	152.7
Орхон	Orkhon	660	278	645	15	137.4
Өвөрхангай	Ovorkhangai	818	319	188	630	156.4
Хөвсгөл	Khovsgol	954	391	308	646	144.0
		Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	3 129	1 290	1 560	1 569	142.6
Говьсүмбэр	Govisumber	84	33	61	23	154.5
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	677	278	546	131	143.5
Дорноговь	Dornogovi	379	144	197	182	163.2
Дундговь	Dundgovi	314	146	101	213	115.1
Өмнөговь	Omnogovi	337	147	124	213	129.3
Сэлэнгэ	Selenge	697	281	362	335	148.0
Төв	Tov	641	261	169	472	145.6
		Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	1 383	585	562	821	136.4
Дорнод	Dornod	530	211	274	256	151.2
Сүхбаатар	Sukhbaatar	367	164	120	247	123.8
Хэнтий	Khentii	486	210	168	318	131.4
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	7 064	2 744	7 064	-	157.4

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

 3.28 НАС БАРАЛТ, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
CRUDE DEATH RATE, by region, aimags and the Capital, at the end of year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	6.2	5.8	6.2	6.6
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	5.6	5.3	6.3	6.2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4.8	5.1	6.2	5.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5.6	5.4	6.5	5.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	6.2	5.4	6.4	6.4
Увс	<i>Uvs</i>	6.5	6.0	7.3	7.2
Ховд	<i>Khovd</i>	5.0	4.6	5.4	5.9
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	6.5	6.2	6.8	7.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	6.5	6.4	6.7	7.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	6.5	6.5	6.8	7.4
Булган	<i>Bulgan</i>	5.7	5.4	6.2	6.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	6.8	6.2	7.3	7.8
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	5.9	6.0	6.6	7.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7.1	6.4	7.1	7.7
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	6.1	5.9	6.4	6.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	5.8	5.8	6.6	6.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	6.9	6.2	7.2	7.4
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	5.4	5.7	5.3	6.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	6.1	5.3	5.8	6.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	4.3	6.0	6.9	6.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	6.0	5.8	6.2	6.6
Төв	<i>Tov</i>	6.6	6.2	6.8	7.2
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	6.6	6.4	6.5	6.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	6.6	6.3	6.7	7.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6.3	6.0	6.0	6.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	6.8	6.8	6.8	6.8
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	6.3	5.6	5.8	6.2

3.29 НАСНЫ БҮЛЭГ ДЭХ НАС БАРАЛТЫН КОЭФФИЦИЕНТ, оны эцэст
AGE-SPECIFIC DEATH RATE, at the end of the year

Насны бүлэг Age group	2007	2008	2009	2010
0-4	5.5	6.3	6.7	6.3
5-9	0.5	0.5	0.4	0.5
10-14	0.4	0.4	0.4	0.5
15-19	0.6	0.7	0.7	0.8
20-24	1.5	1.3	1.2	1.4
25-29	2.0	2.0	1.8	1.9
30-34	2.8	2.6	2.4	3.0
35-39	4.2	3.5	3.5	4.0
40-44	6.3	5.6	5.4	5.7
45-49	8.8	7.6	8.1	8.9
50-54	13.0	11.1	12.4	12.9
55-59	17.2	14.6	16.6	17.7
60-64	24.5	21.7	23.4	26.1
65-69	34.2	30.9	36.0	35.1
70+	70.2	68.1	76.4	79.1

3.30 ГЭРЛЭЛТЭЭ БҮРТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст
REGISTERED MARRIAGES, by sex and age group, at the end of the year

Насны бүлэг Age group	тоо number							
	2007		2008		2009		2010	
	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
Бүгд Total	40 965	40 965	32 982	32 982	34 071	34 071	9 349	9 349
18-19	770	2 257	1 182	2 731	1 742	3 283	254	563
20-24	12 660	15 180	13 447	15 643	15 582	17 343	3 453	3 955
25-29	14 965	13 836	11 263	9 698	10 852	8 841	2 661	2 271
30-34	9 191	7 057	5 298	3 684	4 219	3 187	1 204	1 104
35-39	2 322	1 864	1 181	846	1 057	1 003	781	771
40-44	662	526	362	261	369	274	552	405
45-49	306	203	166	80	147	95	267	190
50+	89	42	83	39	103	45	177	90

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ

3.31 ГЭР БҮЛ ЦУЦЛАЛТЫН ТОО, гэр бүл байсан хугацаагаар, оны эцэст *DIVORCES, by duration of marriage, at the end of the year*

		тоо number			
Хугацаа, жил	<i>Duration, year</i>	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	1 757	1 901	2 399	3 054
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
1 жил хүртэл	<i>Until 1 year</i>	48	99	60	101
1-3	<i>1-3</i>	143	290	421	576
4-6	<i>4-6</i>	279	267	341	601
7-9	<i>7-9</i>	387	298	402	395
10 ба дээш	<i>10 and over</i>	900	947	1 175	1 381

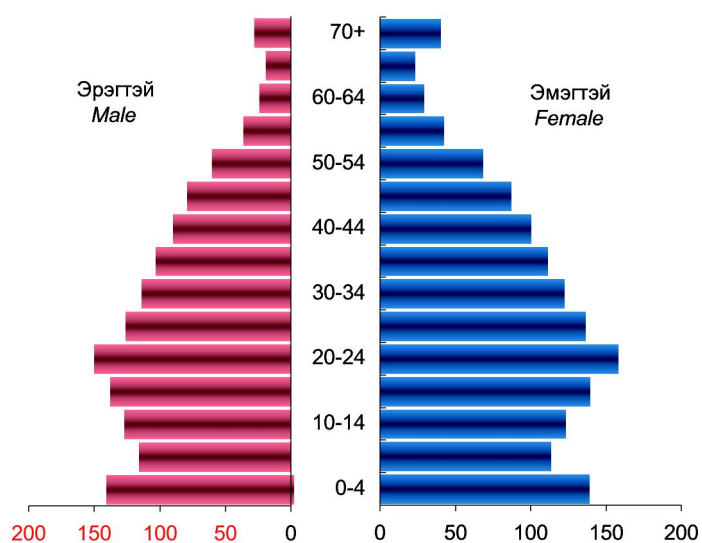
3.32 ҮРЧЛҮҮЛСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, насны бүлгээр, оны эцэст *ADOPTIONS, by child age group, at the end of the year*

		тоо number			
Насны бүлэг	<i>Age group</i>	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	2 469	2 406	2 167	2 487
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
3 нас хүртэл	<i>Until 3 age</i>	849	939	921	915
3-6	<i>3-6</i>	612	710	505	596
7-9	<i>7-9</i>	479	426	288	357
10 ба дээш	<i>10 and over</i>	529	426	453	619

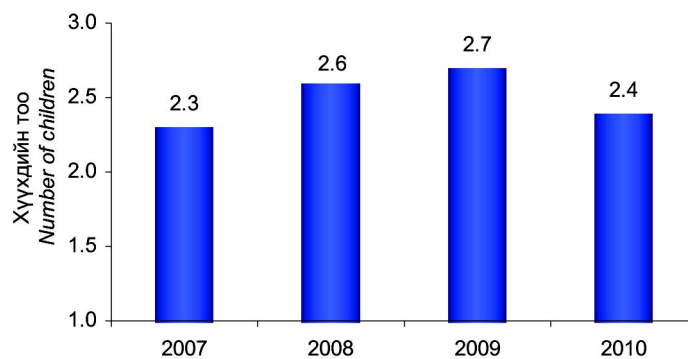
Тайлбар: * Жилийн эцсийн суурин хүн амын мэдээгээр
Note: * Annual report of Resident population

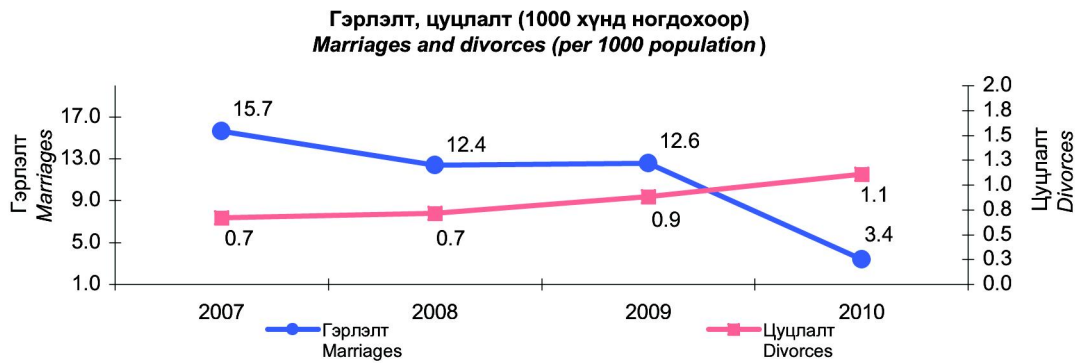
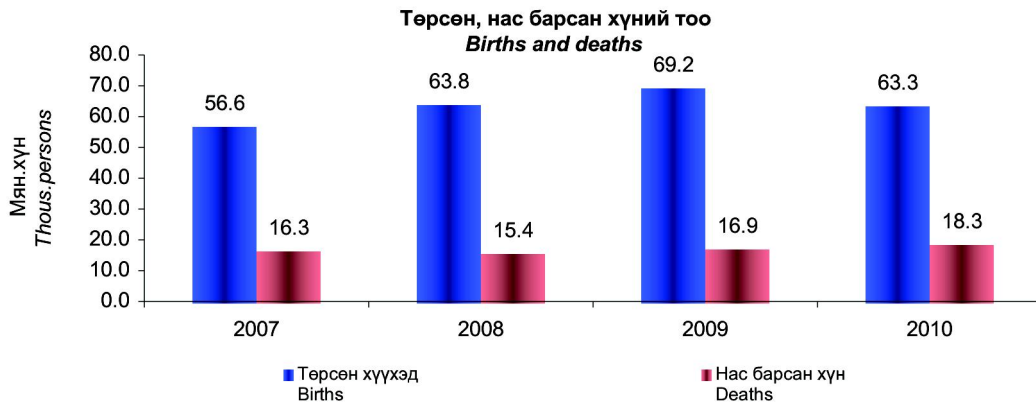
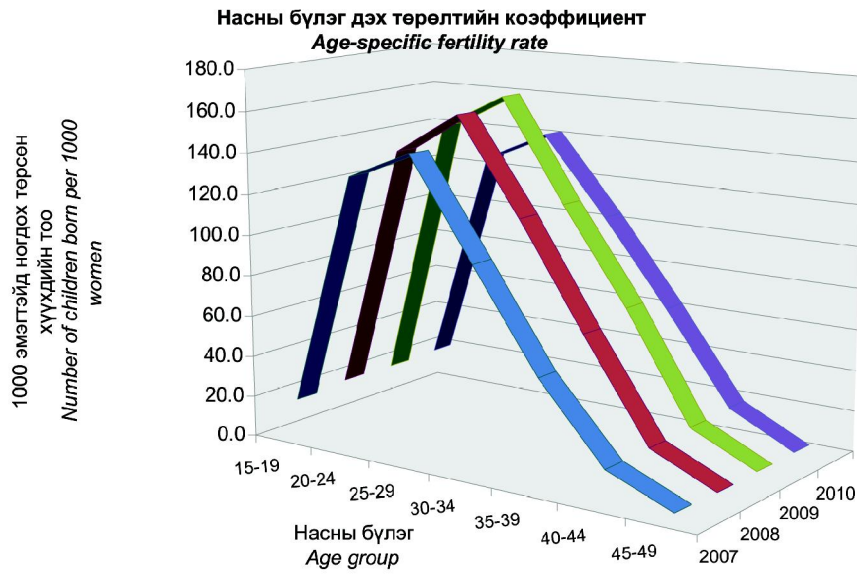
Хүн амын нас, хүйсийн суврага, 2010*
Population pyramid, in 2010*

Тайлбар: * Жилийн эцсийн суурин хүн амын мэдээгээр
Note: * Annual report of Resident population

Төрөлтийн нийлбэр коэффициент
Total fertility rate

АЖИЛЛАХ ХҮЧ

Энэ бүлэгт хөдөлмөрийн насны хүн ам, ажиллах хүч, ажиллагчид, ажилгүй иргэдийн талаарх мэдээллийг тусгалаа. Эдгээр үзүүлэлтийг тооцохдоо Үндэсний статистикийн хорооноос жил, улирал тутам гаргадаг “Ажиллах хүчний судалгаа”, “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын цалингийн мэдээ”, “Төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх статистикийн тойм” зэрэг хөдөлмөрийн статистикийн холбогдолтой түүвэр судалгаа, мэдээ тайлангийн үр дүнг ашигласан болно.

Монгол Улсад Ажиллах хүчний судалгаа (АХС) –г анх удаа 2002-2003 онд олон улсын нийтлэг аргачлалын дагуу улирлаар явуулсан нь хөдөлмөрийн зах зээл дэх улирлын нөлөөллийг тусгасан хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний хэмжээний суурь судалгаа болсон билээ. Харин Монгол Улсын “Статистикийн тухай” хуулинд 2004 онд оруулсан нэмэлт өөрчлөлт ёсоор 2006 оноос эхлэн жил тутам АХС-г улирлаар явуулж, үр дүнг нэгтгэн тархаадаг болсон юм.

Ажиллах хүчний судалгаагаар сонгогдсон өрхөөс мэдээллийг сар бүр цуглуулж, улирлаар нэгтгэж, үр дүнг гаргадаг.

Улсын хэмжээнд хүн амын хөдөлмөр эрхлэлт, ажиллах хүчний мэдээ, тайлан гаргах, судалгаа явуулахад ҮСХ-ны дарга, Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайдын 2009 оны 01/68/94 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан “Хөдөлмөр эрхлэлт, ажиллах хүчний статистикийн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал”-ыг мөрдөж байна.

Эдийн засгийн үйл ажиллагаанд зах зээлд болон хувийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бараа, үйлчилгээний үйл ажиллагааг хамруулна. Үндэсний тооцооны системийн хүрээнд бараа, үйлчилгээнд худалдах, солилцох, өөрийн аж ахуйд хэрэглэх зорилгоор боловсруулсан түүхий эд материал, зах зээлд нийлүүлж байгаа бүхий л бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, зах зээлд худалдах, өөртөө хэрэглэх зорилгоор өрхөд үйлдвэрлэж байгаа бараа, үйлчилгээг хамруулна.

Эдийн засгийн бус үйл ажиллагаанд хүүхэд, өндөр настан асрах, гэр цэвэрлэх, хоол унд бэлтгэх зэрэг цалин хөлс, орлого олохгүй үйл ажиллагааг хамруулна.

Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам (ажиллах хүч)-д Үндэсний тооцооны системийн хүрээнд тухайн цаг хугацаанд бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх үйлчилгээ үзүүлэхэд ажиллах хүчээ нийлүүлж байгаа ажиллагч, нийлүүлэхэд бэлэн байгаа ажилгүй иргэдийг хамруулна. Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амыг эдийн засгийн байнгын идэвхтэй хүн ам, эдийн засгийн тухайн үеийн идэвхтэй хүн ам гэж хоёр ангилна. Эмхтгэлд мэдээллийг эдийн засгийн байнгын идэвхтэй хүн амаар гаргасан болно.

Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амд эдийн засгийн идэвхтэй хүн амд хамаарагдахгүй хөдөлмөрийн насны нийт хүн ам болон хөдөлмөрийн насанд хүрээгүй хүн ам, хөдөлмөрийн наснаас дээш насны хүн амыг хамруулна. Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амд хөдөлмөрийн нөхцөл, онцлогоос шалтгаалан тэтгэврийн наснаас өмнө тэтгэвэр, тэтгэмж тогтоолгосон хүн ам, хөдөлмөрийн чадвараа 6 сараас дээш хугацаагаар түр болон бүрэн алдсан иргэн, хөдөлмөрийн насны өдрөөр суралцагч, хүндэтгэх ба хүндэтгэх бус шалтгаанаар хөдөлмөр эрхлээгүй болон хөдөлмөрийн насанд хүрээгүй хүн амыг хамруулна. Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амыг эдийн засгийн байнгын идэвхгүй хүн ам, эдийн засгийн тухайн үеийн идэвхгүй хүн ам гэж хоёр ангилна.

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ |

Ажиллагч гэж цалин хөлс, орлого олох зорилгоор эдийн засгийн үйл ажиллагаанд оролцож, хөдөлмөр эрхлэлтийн аль нэг хэв шинж (статус)-д хамрагдаж буй иргэнийг хэлнэ. Цалин хөлс, орлого олох зорилгоор эдийн засгийн үйл ажиллагаанд сүүлийн 7 хоногт нэгээс дээш цагаар оролцсон бол ажиллагч гэж үзнэ.

Ажилгүй иргэн гэж тухайн хугацаанд ажилгүй байсан, ажил хийхэд бэлэн, ажил идэвхтэй хайж байгаа хөдөлмөрийн насны, хөдөлмөрийн чадвартай иргэнийг хэлнэ.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд. Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхитэй хайж байгаа хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэст бүртгүүлсэн хүмүүсийг ажилгүйчүүдэд хамруулав.

Төрийн албан хаагч гэж төрийн албан тушаалыг эрхэлж, бүрэн эрхээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс авч, ажиллах нөхцөл, баталгаагаар хангагдан ажиллаж байгаа этгээдийг хэлнэ.

“Ажиллах хүчний оролцооны түвшин”. Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоог хөдөлмөрийн насны хүн амын тоонд харьцуулж оролцооны түвшинг тооцно.

$$\text{Ажиллах хүчний оролцооны түвшин} = \frac{\text{Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо}}{\text{Хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо}} \times 100$$

Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшинг тооцохдоо ажиллагчдын тоог эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоонд харьцуулна.

$$\text{Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин} = \frac{\text{Ажиллагчдын тоо}}{\text{Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо}} \times 100$$

Ажилгүйдлийн түвшинг тооцохдоо ажилгүй иргэдийн тоог эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоонд хуваана.

$$\text{Ажилгүйдлийн түвшин} = \frac{\text{Ажилгүй иргэдийн тоо}}{\text{Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо}} \times 100$$

“Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн хувь”. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоог эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоонд харьцуулж тооцно.

$$\text{Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн хувь} = \frac{\text{Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо}}{\text{Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо}} \times 100$$

ДУНДАЖ ЦАЛИН

Бодит цалингийн индекс нь цалингийн худалдан авах чадварын өөрчлөлтийг хэрэглээний үнийн индексээр засварлан тооцсон үзүүлэлт юм.

Нэрлэсэн цалин нь тайлант хугацаанд татвар суутгалыг хассаны дараа ажиллагчдын гар дээр очсон, хэрэглээний үнийн индексээр засварлаагүй цэвэр цалин, хөлсний дүн юм.

Бодит цалингийн индексийг дараах байдлаар тооцно. Үүнд:

Нэрлэсэн цалингийн индексийг тооцох Тайлант хугацааны нэрлэсэн дундаж цалинг суурь хугацаа (жил, улирал)-ны нэрлэсэн дундаж цалинд харьцуулж тооцно.

$$I_{\text{НЦ}} = \frac{ДЦ_t}{ДЦ_0} * 100$$

$I_{\text{НЦ}}$ - нэрлэсэн цалингийн индекс

$ДЦ_t$ – тайлант оны нэрлэсэн дундаж цалин

$ДЦ_0$ – суурь оны нэрлэсэн дундаж цалин

Бодит цалингийн индексийг тооцох Нэрлэсэн цалингийн индексийг тайлант оны хэрэглээний үнийн индекс харьцуулж тооцно.

$$I_{\text{БЦ}} = \frac{I_{\text{НЦ}}}{ХҮИ} * 100$$

$I_{\text{БЦ}}$ - бодит цалингийн индекс

$I_{\text{НЦ}}$ – нэрлэсэн цалингийн индекс

ХҮИ- хэрэглээний үнийн индекс

LABOUR FORCE

This section provides information on working age population, labour force, employed and unemployed people. Basic data sources for estimates of these indicators are sample surveys and statistical reports relevant to labour statistics such as reports on “Labour Force Survey (LFS)” and “Wages and Salaries Survey”, and “Statistical Overview on Civil Servant Structure and Movement” produced by the National Statistical Office on an annual and quarterly basis.

Conducting its first national “Labor Force Survey” on a quarterly basis during 2002-2003 in accordance with internationally common methodologies allowed Mongolia to have a national employment baseline survey that captured seasonal variations in the labor market. According to amendments of the Law on Statistics of Mongolia made in 2004, the NSO has conducted the LFS on a quarterly basis and published its results since 2006.

The Labour Force Survey data are collected from selected households, and compiled and disseminated on a quarterly basis.

“A Methodology for Estimating Employment and Labor Force Statistics” approved by a Joint Resolution 01/68/94 of 2009 from the Chairman of the NSO and the Minister for Social Welfare and Labour are being followed to prepare and compile employment and labour force statistics and conduct relevant surveys at the national level.

“Economic activity” means a process, i.e. the combination of actions that result in a certain set of products and services produced for the market or for personal use. National Account System comprises all goods and services, raw materials produced or processed for sell or exchange in the market or domestically produced ones for personal use or for market supply.

“Non-economic activity” means activities which are carried out not for profit and wages, such as looking after children and erdes, cooking, etc.

“Economically active population (Labour force)” comprises all persons of either sex unemployed for the moment, who are ready to furnish or employed ones who furnish the supply of labour for the production of economic goods and services as defined by the United Nations System of National Accounts during a specified time-reference period. Economically active population is divided into “usually active” or “currently active” during a specified time-reference period.

“Employed” means all citizens engaged in economic activity for pay (wages or salary) and have an employment status. Person who are engaged in economic activity for pay for a period of more than one week can be regarded as employe.

“Unemployed” are work age citizens with full work capabilities who have been unemployed for some time, available for more work and actively looking for a job.

Registered unemployed, are those segments of the population in the working age who are currently not involved in a paid or self-employed job and actively looking for job and registered at the Department of Labour and Social Welfare according to the International Standard Methodology.

“Government employee” Civil servants shall be the persons who are paid and ensured working conditions and guarantees by the state for holding a civil position and for exercising their powers.

“Labour force participation rate” ratio of the economically active population to the working age population, expressed in percentages.

$$\text{Labour force participation rate} = \frac{\text{Economically active population}}{\text{Working age population}} \times 100$$

“Employment rate” ratio of the number of employed to the economically active population, expressed in percentages.

$$\text{Employment rate} = \frac{\text{Number of employed}}{\text{Economically active population}} \times 100$$

“Unemployment rate” ratio of the number of unemployed to the economically active population, expressed in percentages.

$$\text{Unemployment rate} = \frac{\text{Number of unemployed}}{\text{Economically active population}} \times 100$$

“Registered unemployment rate” ratio of the number of registered unemployed to the economically active population, expressed in percentages.

$$\text{Registered unemployment rate} = \frac{\text{Number of registered unemployed}}{\text{Economically active population}} \times 100$$

AVERAGE WAGES AND SALARIES

Real wage index is nominal wage index corrected for changes in purchasing power measured by the consumer price index.

Nominal wage is net wages and salaries of employees after deduction for taxes and contributions, and which are not adjusted by consumer price index.

Calculation of the real wage index is as follows:

A nominal wage index (I-NW) is first calculated for year of account by expressing the value for year of account as a percentage of the value for the base year, by means of the following formula.

$$I_{NW} = \frac{W_t}{W_0} * 100$$

I_{NW} - Nominal wage index

W_t – Nominal wage for the base year

W₀ – Nominal wage for year of account

The real wage index is then computed by dividing, for each year of account the nominal wage index by the corresponding consumer price index.

$$I_{RW} = \frac{I_{NW}}{CPI} * 100$$

I_{RW} - Real wage index

I_{NW} - Nominal wage index

CPI - Consumer price index

SECTION 4. LABOUR FORCE
4.1 ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, оны эцэст
EMPLOYMENT, at the end of the year

 мян.хүн *thous.persons*

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009*	2010*
БҮГД	TOTAL				
Хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо	<i>Population of working age</i>	1 642.2	1 688.7	1 704	1 863.4
Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо	<i>Economically active popula</i>	1 054.0	1 071.5	1 137.9	1 147.1
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Ажиллагчдын тоо	<i>Employed</i>	1 024.1	1 041.7	1 006.3	1 033.7
Ажилгүй иргэдийн тоо	<i>Unemployed</i>	-	-	131.6	113.4
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо	<i>Registered unemployed</i>	29.9	29.8	38.1	38.3
Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амын тоо	<i>Economically inactive popu</i>	-	-	715.6	716.3
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	<i>Labour force participation r</i>	64.2	63.5	66.8	61.6
Ажил эрхлэлтийн түвшин, %	<i>Employment to population r</i>	62.4	61.7	88.4	90.1
Ажилгүйдлийн түвшин, %	<i>Unemployment rate, %</i>	-	-	11.6	9.9
	Үүнээс: Эмэгтэй				
	Of which: Female				
Хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо	<i>Population of working age</i>	848.8	870.8	877.9	960.8
Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо	<i>Economically active popula</i>	536.9	546.6	542.9	540.3
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Ажиллагчдын тоо	<i>Employed</i>	519.9	529.0	480.1	490.6
Ажилгүй иргэдийн тоо	<i>Unemployed</i>	-	-	62.7	49.7
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо	<i>Registered unemployed</i>	17.0	17.6	21.1	20.1
Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амын тоо	<i>Economically inactive popu</i>	-	-	418.2	420.6
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	<i>Labour force participation r</i>	63.2	62.8	61.8	56.2
Ажил эрхлэлтийн түвшин, %	<i>Employment to population r</i>	61.2	60.8	88.4	90.8
Ажилгүйдлийн түвшин, %	<i>Unemployment rate, %</i>	-	-	11.5	9.2

* Үндэсний статистикийн хорооны дарга, Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайдын 2009 оны 01/68/94 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Хөдөлмөр эрхлэлт, ажиллах хүчний статистик үзүүлэлтийг тооцох аргачлал"-ын дагуу "Ажиллах хүчний судалгаа"-ны дүнгээр тоо

* Estimated using results from the Labour Force Survey according to the "Methodology for Estimation of Employment and Labour Force Indicators", adopted by the Joint Resolution 01/68/94 of 2009 from the Chairman of the NSO and the Minister for Social Welfa

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.2 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИДЭВХТЭЙ ХҮН АМЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION, by region, aimags and the Capital, at the end of the year

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009*	2010*
БҮГД	TOTAL	1 054.0	1 071.5	1 137.9	1 147.1
	Баруун бүс				
	Western region				
Дүн	Subtotal	170.7	164.4	188.6	187.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	34.6	33.8	43.9	43.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	26.3	25.5	29.3	31.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	38.8	36.3	32.8	39.0
Увс	<i>Uvs</i>	33.6	33.8	42.1	38.7
Ховд	<i>Khovd</i>	37.4	35.0	40.5	35.9
	Хангайн бүс				
	Khangai region				
Дүн	Subtotal	249.7	249.4	268.8	268.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	41.3	41.5	47.4	49.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	42.0	42.3	37.9	37.6
Булган	<i>Bulgan</i>	24.2	23.6	27.7	30.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	34.2	34.4	41.2	37.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	51.6	52.0	57.7	54.5
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	56.4	55.6	56.9	58.4
	Төвийн бүс				
	Central region				
Дүн	Subtotal	183.2	185.5	215.6	215.4
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4.3	4.3	6.1	5.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	29.2	34.5	40.4	39.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	20.1	20.8	25.3	29.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	23.6	22.7	24.1	24.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	22.5	20.6	27.3	27.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	38.8	39.2	50.1	47.1
Төв	<i>Tov</i>	44.7	43.4	42.3	42.4
	Зүүн бүс				
	Eastern region				
Дүн	Subtotal	75.1	74.0	76.9	80.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	22.3	23.0	24.3	26.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	25.4	23.5	28.9	30.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	27.4	27.5	23.7	23.7
	Улаанбаатар				
	Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	375.3	398.2	388.0	395.1

* Шинэчлэн батлагдсан аргачлалын дагуу "Ажиллах хүчний судалгаа"-гаар тооцож гаргав.

* Estimated using the "Labour Force Survey" according to the new methodology.

SECTION 4. LABOUR FORCE
4.3 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, салбараар, оны эцэст
EMPLOYEES, by divisions, at the end of the year

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Салбар	Divisions	2007	2008	2009*	2010*
БҮГД	TOTAL	1 024.1	1 041.7	1 006.3	1 033.7
Үүнээс:	Of which:				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry, fishing and hunting</i>	385.6	377.6	348.8	346.6
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	44.1	46.5	34.8	34.1
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	47.9	47.5	62.7	64.8
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	31.1	30.1	9.5	12.4
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	-	-	6.1	7.8
Барилга	<i>Construction</i>	60.0	66.8	49.6	48.8
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles</i>	162.2	169.7	160.3	146.2
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	33.2	35.8	68.7	76.5
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	32.4	34.5	23.3	27.7
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information, communicatio</i>	10.9	10.5	10.2	14.5
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance</i>	17.4	19.8	12.3	15.2
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	14.5	12.0	0.2	0.5
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	-	-	10.9	9.5
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	-	-	8.9	9.4
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	<i>Public administration and defence; compulsory social insurancy</i>	48.5	50.9	56.1	61.0
Боловсрол	<i>Education</i>	64.8	66.2	74.9	85.3
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	40.2	42.3	35.7	40.3
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and rec</i>	-	-	6.9	8.5
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	19.7	19.7	22.3	21.4
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа	<i>Activities of households as employers</i>	7.5	7.7	1.9	0.9
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	<i>Activities of extraterritorial organizations and bodies</i>	4.1	4.1	2.2	2.3

* Шинэчлэн батлагдсан аргачлалын дагуу "Ажиллах хүчний судалгаа"-гаар тооцож гаргав.

* Estimated using the "Labour Force Survey" according to the new methodology.

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.4 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст EMPLOYEES, by region, aimags and the Capital, at the end of the year

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009*	2010*
БҮГД	TOTAL	1024.1	1041.7	1006.3	1033.7
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	164.6	158.5	174.5	169.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	32.7	32.6	40.2	42.1
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	25.3	24.5	27.4	28.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	37.3	34.8	31.5	33.2
Увс	<i>Uvs</i>	32.7	32.3	38.8	32.9
Ховд	<i>Khovd</i>	36.6	34.3	36.6	32.6
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	238.9	238.5	236.6	236.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	39.8	39.8	44.0	46.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	39.7	40.0	37.8	36.3
Булган	<i>Bulgan</i>	23.0	22.5	24.0	26.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	32.6	32.7	29.2	28.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	49.4	49.9	53.6	51.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	54.4	53.6	48.0	48.3
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	179.3	181.4	191.4	195.4
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4.2	4.2	4.8	5.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	28.2	33.3	34.1	34.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	19.8	20.5	20.1	24.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	23.0	22.2	20.9	21.8
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	22.2	20.1	23.2	23.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	37.8	38.2	48.8	46.1
Төв	<i>Tov</i>	44.1	42.9	39.5	39.8
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	72.6	71.4	70.0	72.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	21.3	22.1	23.7	23.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	24.8	22.8	24.3	26.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	26.5	26.5	22.0	22.7
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	368.7	391.9	333.8	360.9

* Шинэчлэн батлагдсан аргачлалын дагуу "Ажиллах хүчний судалгаа"-гаар тооцож гаргав.

* Estimated using the "Labour Force Survey" according to the new methodology.

4.5 АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО*, хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр

THE NUMBER OF UNEMPLOYED PEOPLE*, sex, region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007/2008	2009	2010
	Ажилгүй иргэд-бүгд	Unemployed-total		
БҮГД	TOTAL	90 828	131 618	113 438
	Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	12 743	14 131	18 914
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 722	3 653	1 231
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2 179	1 939	2 803
Завхан	<i>Zavkhan</i>	763	1 322	5 784
Увс	<i>Uvs</i>	3 494	3 277	5 787
Ховд	<i>Khovd</i>	4 585	3 940	3 309
	Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	22 488	32 200	31 874
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 496	3 354	3 459
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	597	111	1 352
Булган	<i>Bulgan</i>	1 586	3 663	4 662
Орхон	<i>Orkhon</i>	8 781	12 036	9 789
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 191	4 121	2 639
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	6 837	8 915	9 973
	Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	20 791	24 122	19 977
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1 080	1 282	830
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	7 048	6 280	4 291
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	4 204	5 194	4 608
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 267	3 217	2 456
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2 669	4 073	4 269
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 310	1 282	982
Төв	<i>Tov</i>	2 213	2 794	2 541
	Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	3 378	6 976	8 408
Дорнод	<i>Dornod</i>	562	619	3 222
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	2 086	4 625	4 196
Хэнтий	<i>Khentii</i>	730	1 732	990
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	31 428	54 189	34 265

* Ажиллах хүчний судалгааны дүнгээр.

* By results of the Labour Force Survey

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

(Хүснэгт 4.5-ын үргэлжлэл - Table 4.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007/2008	2009	2010
	Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female		
БҮГД	TOTAL	43 153	62 778	49 698
	Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	6 897	8 038	9 568
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 045	2 363	807
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	935	952	1 139
Завхан	<i>Zavkhan</i>	549	953	2459
Увс	<i>Uvs</i>	2 246	1 618	3 698
Ховд	<i>Khovd</i>	2 122	2 152	1 465
	Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	10 795	15 757	13 591
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 052	1 708	1 820
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	509	111	323
Булган	<i>Bulgan</i>	618	1 902	1 993
Орхон	<i>Orkhon</i>	4 286	6 126	4 357
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 073	1 976	1 153
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 257	3 934	3 945
	Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	9 664	9 880	8 163
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	590	329	173
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3 644	2 637	1 944
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 252	2 359	1 740
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	776	1338	933
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 051	1 648	1 837
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	611	615	423
Төв	<i>Tov</i>	740	954	1 113
	Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	1 673	3 340	4 453
Дорнод	<i>Dornod</i>	183	318	1 409
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 218	2 373	2 451
Хэнтий	<i>Khentii</i>	272	649	593
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14 124	25 763	13 923

4.6 АЖИЛГҮЙДЛИЙН ТҮВШИН*, бүс, аймаг, нийслэлээр
UNEMPLOYMENT RATE, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007/2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	9.2	11.6	9.9
	Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	7.0	7.5	10.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4.4	8.4	2.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	7.9	6.6	9.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2.0	4.0	14.8
Увс	<i>Uvs</i>	9.2	7.8	15.0
Ховд	<i>Khovd</i>	12.0	9.6	9.2
	Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	8.9	12.0	11.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	5.1	7.2	7.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1.6	0.3	3.6
Булган	<i>Bulgan</i>	6.6	13.3	15.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	23.5	29.2	25.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	4.5	7.1	4.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	12.2	15.7	17.1
	Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	10.9	11.2	9.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	17.2	21.2	14.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	20.1	15.5	11.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14.5	20.7	15.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	9.4	13.3	10.1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	12.8	15.0	15.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3.7	2.5	2.1
Төв	<i>Tov</i>	5.4	6.5	6.0
	Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	4.4	9.0	10.5
Дорнод	<i>Dornod</i>	2.3	2.6	12.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	7.2	15.9	13.8
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3.1	7.3	4.2
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	10.9	14.0	8.7

* Ажиллах хүчний судалгааны дүнгээр.

* By results of the Labour Force Survey

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.7 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
REGISTERED UNEMPLOYED, by sex, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд-бүгд		Registered unemployed-total			
БҮГД	TOTAL	29 945	29 813	38 077	38 250
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	5 958	5 725	7 886	7 158
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 841	1 173	1 292	1 140
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 028	984	996	817
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 419	1 526	2 225	2 651
Увс	<i>Uvs</i>	880	1 404	2 252	1 230
Ховд	<i>Khovd</i>	790	638	1 121	1 320
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	10 660	11 109	14 463	12 400
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 500	1 779	1 824	2 132
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 297	2 299	2 995	2 291
Булган	<i>Bulgan</i>	1 166	1 118	2 945	1 616
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 626	1 755	1 804	1 748
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 147	2 115	2 568	2 230
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 924	2 043	2 327	2 383
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	4 161	3 972	5 379	6 868
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	164	113	157	128
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 066	1 159	1 641	1 773
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	385	322	532	642
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	589	448	554	848
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	339	492	484	979
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 008	978	1 120	998
Төв	<i>Tov</i>	610	460	891	1 500
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	2 622	2 680	2 672	2 736
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 008	917	730	786
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	680	696	1 041	907
Хэнтий	<i>Khentii</i>	934	1 067	901	1 043
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	6 544	6 327	7 677	9 088

SECTION 4. LABOUR FORCE

(Хүснэгт 4.7-гийн үргэлжлэл - Table 4.7 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
	Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female			
БҮГД	TOTAL	16 981	17 611	21 064	20 116
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	3 099	3 390	4 319	3 856
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	743	550	546	493
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	580	607	686	516
Завхан	<i>Zavkhan</i>	831	984	1326	1343
Увс	<i>Uvs</i>	507	832	1 116	736
Ховд	<i>Khovd</i>	438	417	645	768
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	5 907	6 201	7 995	6 649
Архангай	<i>Arkhangai</i>	659	811	797	993
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 321	1 349	1 803	1 390
Булган	<i>Bulgan</i>	662	643	1 616	798
Орхон	<i>Orkhon</i>	938	1 011	1 003	942
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 231	1 203	1 407	1 146
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 096	1 184	1 369	1 380
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	2 585	2 598	3 219	3 786
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	97	83	96	67
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	751	835	994	1 003
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	239	279	370	427
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	351	280	324	458
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	214	285	307	571
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	563	552	620	479
Төв	<i>Tov</i>	370	284	508	781
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	1 551	1 657	1 419	1 337
Дорнод	<i>Dornod</i>	699	681	395	435
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	380	390	630	544
Хэнтий	<i>Khentii</i>	472	586	394	358
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 839	3 765	4 112	4 488

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.8 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИДЭВХГҮЙ ХҮН АМ*, бүс, аймаг, нийслэлээр ECONOMICALLY INACTIVE POPULATION, by region, aimags and the Capital

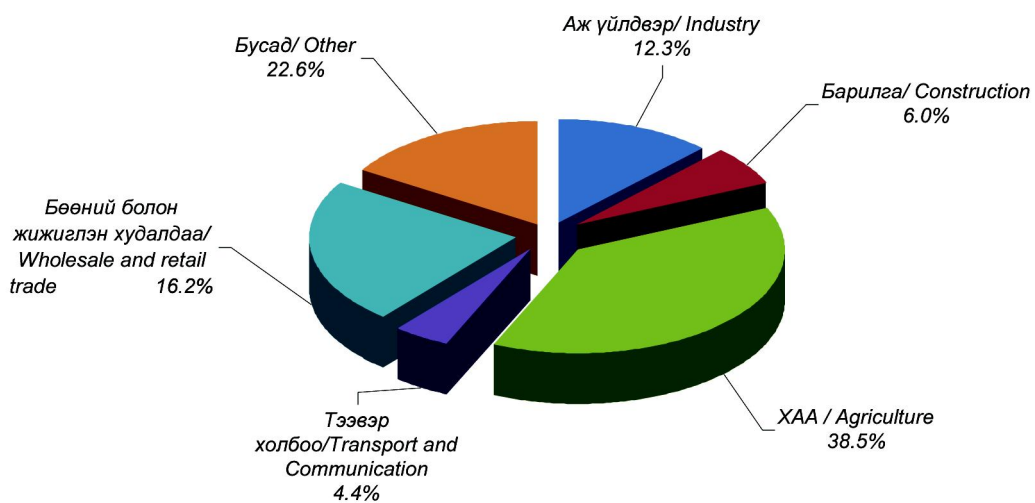
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2009	2010
БҮГД	TOTAL	715 616	716 237
	Баруун бүс	Western region	
Дүн	Subtotal	68 069	68 040
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	12 483	12 536
Говь-Алтай	Govi-Altai	7 103	7 288
Завхан	Zavkhan	22 958	21 047
Увс	Uvs	11 655	12 912
Ховд	Khovd	13 870	14 257
	Хангайн бүс	Khangai region	
Дүн	Subtotal	119 551	124 740
Архангай	Arkhangai	14 316	13 427
Баянхонгор	Bayankhongor	17 245	17 745
Булган	Bulgan	19 113	15 649
Орхон	Orkhon	23 163	28 895
Өвөрхангай	Ovorkhangai	20 295	22 053
Хөвсгөл	Khovsgol	25 419	26 971
	Төвийн бүс	Central region	
Дүн	Subtotal	111 102	100 992
Говьсүмбэр	Govisumber	4 183	4 201
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	29 252	30 147
Дорноговь	Dornogovi	14 153	10 958
Дундговь	Dundgovi	10 710	9 224
Өмнөговь	Omnogovi	15 594	11 574
Сэлэнгэ	Selenge	23 424	19 690
Төв	Tov	13 786	15 198
	Зүүн бүс	Eastern region	
Дүн	Subtotal	71 619	69 916
Дорнод	Dornod	34 001	31 315
Сүхбаатар	Sukhbaatar	12 481	10 800
Хэнтий	Khentii	25 137	27 081
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	345 275	353 269

* Ажиллах хүчний судалгааны дүнгээр.

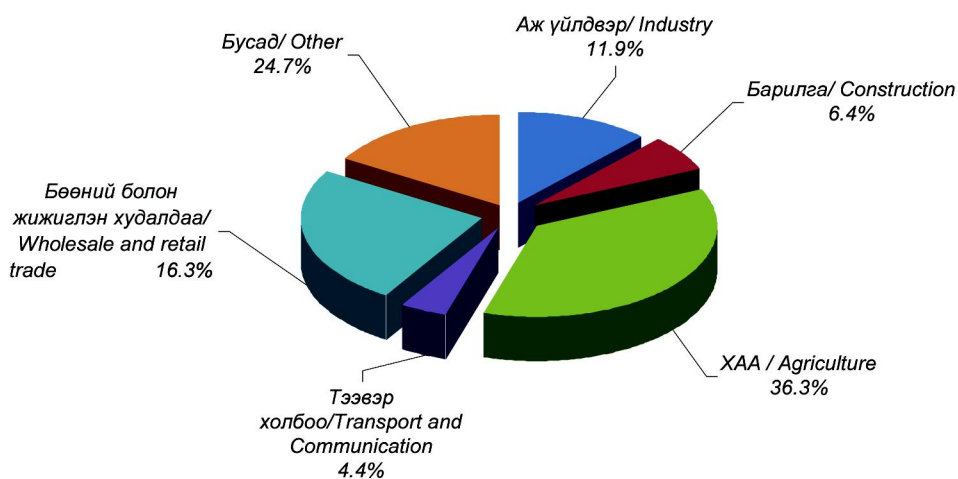
* By results of the Labour Force Survey

Ажиллагчид, салбараар, нийт дүнд харьцуулсан хувиар
Employees, by industries, percentage share to total

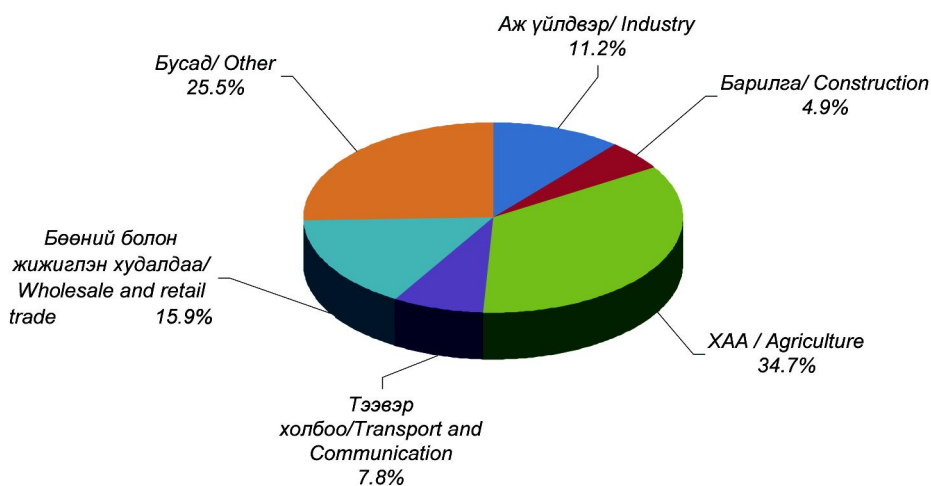
2007

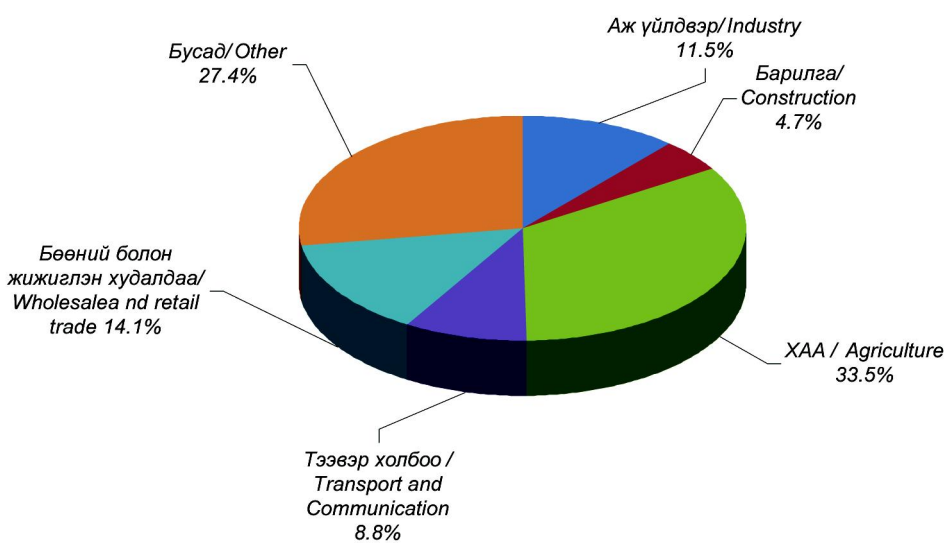
2008

Ажиллагчид, салбараар, нийт дүнд харьцуулсан хувиар
Employees, by industries, percentage share to total
2009

2010

SECTION 4. LABOUR FORCE

4.9 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, төрийн албаны ангиллаар,
 жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар
 GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA*, by classification of Government service,
 1st of January of selected years

		мян.хүн thous. persons			
Төрийн албаны ангилал	Classification of Government service	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	128.1	140.3	144.1	148.2
Төрийн улс төрийн алба	Political positions	2.7	2.6	2.7	2.9
Төрийн захиргааны алба	Public administration positions	9.9	10.5	13.1	14.4
Төрийн тусгай алба	Special service positions	24.1	25.4	25.7	28.5
Төрийн үйлчилгээний алба	Support service positions	91.4	101.8	102.6	102.4

4.10 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, бүс, аймаг, нийслэлээр,
 жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар
 GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA*, by region, aimags and the Capital,
 1st of January of selected years

		мян.хүн thous. persons			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	128.1	140.3	144.1	148.2
	Баруун бүс				
	Western region				
Дүн	Subtotal	16.0	18.7	19.1	20.2
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	3.7	4.2	4.1	4.5
Говь-Алтай	Govi-Altai	2.5	3.1	3.3	3.4
Завхан	Zavkhan	3.0	3.7	4.2	4.1
Увс	Uvs	3.5	3.9	3.7	4.0
Ховд	Khovd	3.3	3.8	3.8	4.2
	Хангайн бүс				
	Khangai region				
Дүн	Subtotal	19.8	22.8	23.2	24.4
Архангай	Arkhangai	3.4	3.7	3.8	3.9
Баянхонгор	Bayankhongor	3.3	3.5	3.7	4.0
Булган	Bulgan	2.7	2.9	3.2	3.3
Орхон	Orkhon	3.1	3.4	3.1	3.3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2.9	4.2	4.2	4.4
Хөвсгөл	Khovsgol	4.4	5.1	5.2	5.5
	Төвийн бүс				
	Central region				
Дүн	Subtotal	17.4	20.6	20.0	21.4
Говьсүмбэр	Govisumber	0.6	0.7	0.8	0.9
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3.5	4.1	4.1	4.1
Дорноговь	Dornogovi	2.2	2.5	2.4	2.8
Дундговь	Dundgovi	2.2	2.5	2.6	2.9
Өмнөговь	Omnogovi	2.1	2.5	2.4	2.6
Сэлэнгэ	Selenge	3.5	4.2	3.9	4.2
Төв	Tov	3.3	4.1	3.8	3.9
	Зүүн бүс				
	Eastern region				
Дүн	Subtotal	8.5	9.5	9.7	10.1
Дорнод	Dornod	3.3	3.7	3.5	3.6
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2.2	2.3	2.6	2.7
Хэнтий	Khentii	3.0	3.5	3.6	3.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	66.4	68.7	72.1	72.1

Эх үүсвэр: * Монгол Улсын төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх статистикийн тойм, Төрийн албаны зөвлөл

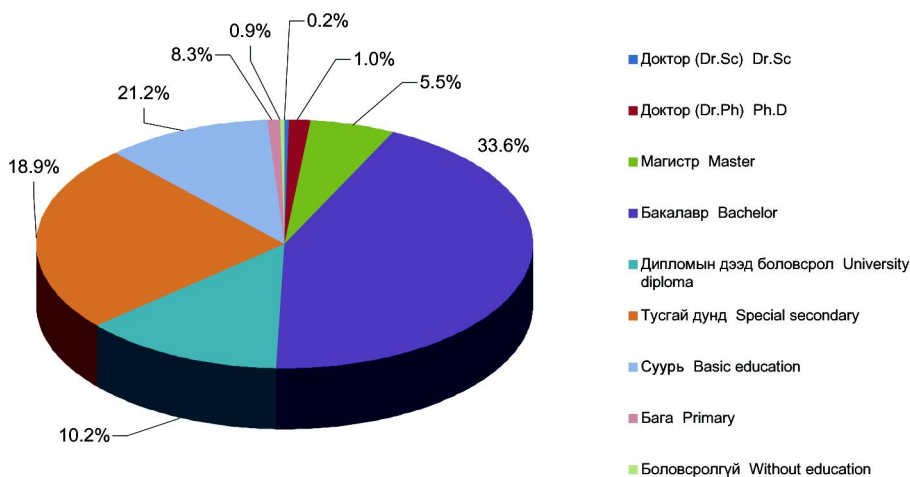
Source: * Statistical overview on Government Employees structure and movement, Government Service Council

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.11 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, албан тушаалын ангиллаар,
 жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар
*PUBLIC ADMINISTRATION GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA**,
 by classification of officers, 1st of January of selected years

Албан тушаалын ангилал	Classification of officers	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	9 940	10 503	13 104	14 420
Тэргүүн түшмэл	Leading officers	83	91	89	94
Эрхэлсэн түшмэл	Principal officers	336	346	410	417
Ахлах түшмэл	Senior officers	1 628	1 729	1 520	1 688
Дэс түшмэл	Executive officers	6 802	6 005	8 383	9 314
Туслах түшмэл	Assistant officers	1 091	2 332	2 702	2 907
Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female	5 329	5 555	7 206	7 878
Тэргүүн түшмэл	Leading officers	10	6	7	8
Эрхэлсэн түшмэл	Principal officers	53	54	147	150
Ахлах түшмэл	Senior officers	721	724	676	770
Дэс түшмэл	Executive officers	3 990	3 542	5 115	5 500
Туслах түшмэл	Assistant officers	555	1 229	1 261	1 450

Монгол Улсын төрийн албан хаагчдын боловсролын бүтэц*,
 2010 оны 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар, хувиар
*Composition of educational level of Government employees of Mongolia**
 1st of January of the 2010

Эх үүсвэр: * Монгол Улсын төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх статистикийн тойм, Төрийн албаны зөвлөл
 Source: * *Statistical overview on Government Employees structure and movement,*

SECTION 4. LABOUR FORCE

4.12 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, эдийн засгийн
үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар
AVERAGE MONTHLY WAGES AND SALARIES, by economic sectors

		мян.төг thous.tog			
Салбар	Sectors	2007	2008	2009	2010
Улсын дундаж	National average	173.0	274.2	300.5	341.5
Үүнээс:	Of which:				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry, fishing and hunting	90.5	158.1	175.2	172.5
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	219.7	328.6	405.8	572.2
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	160.2	268.0	271.9	326.2
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas and water supply	165.7	240.9	297.3	337.5
Барилга	Construction	167.7	223.2	235.2	247.5
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагаа	Wholesale and retail trade, repair and household goods	123.1	193.8	214.0	231.6
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels and restaurants	153.2	193.2	239.7	267.1
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage and communication	174.1	255.6	294.7	369.0
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	Financial intermediation	361.9	471.4	600.3	696.7
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting and other business activities	132.4	251.7	264.9	277.3
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, нийгмийн даатгал	Public administration and defence, social insurance	194.0	327.3	332.0	351.1
Боловсрол	Education	174.3	289.2	297.3	311.6
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health and social security	166.0	295.8	298.4	319.1
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Community, social and other personal services	147.1	213.9	265.0	257.6

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.13 САРЫН БОДИТ ЦАЛИНГИЙН ИНДЕКС, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар
 MONTHLY REAL WAGE INDEX, by economic sectors

		2005=100 %			
Салбар	Sectors	2007	2008	2009	2010
Улсын дундаж	National average	149.4	185.1	188.6	194.7
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry, fishing and hunting</i>	149.9	204.6	210.7	188.5
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	156.4	182.8	209.8	268.8
Боловсруулах аж үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	139.5	182.3	171.9	187.3
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	121.2	137.6	157.9	162.8
Барилга	<i>Construction</i>	132.2	137.5	134.7	128.8
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагаа	<i>Wholesale and retail trade, repair and household goods</i>	147.5	181.5	186.3	183.1
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	115.5	113.8	131.2	132.8
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communication</i>	135.4	155.4	166.6	189.4
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial intermediation</i>	193.1	196.5	232.6	245.3
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other business activities</i>	169.6	251.9	246.4	234.3
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, нийгмийн даатгал	<i>Public administration and defence, social insurance</i>	159.7	210.6	198.6	190.7
Боловсрол	<i>Education</i>	164.3	213.0	203.5	193.7
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	<i>Health and social security</i>	171.6	238.9	224.0	217.6
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Community, social and other personal services</i>	188.1	213.8	246.2	217.4

SECTION 4. LABOUR FORCE

4.14 САРЫН БОДИТ ЦАЛИНГИЙН ИНДЕКС, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, өмнөх онтой харьцуулснаар
MONTHLY REAL WAGE INDEX, by economic sectors compared to the previous year

Салбар	Sectors	хувь percentage			
		2007	2008	2009	2010
Улсын дундаж	National average	123.5	123.9	101.9	103.2
Үүнээс:	Of which:				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry, fishing and hunting	113.7	136.5	103.0	89.5
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	135.7	116.9	114.8	128.1
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	112.9	130.7	94.3	109.0
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas and water supply	108.5	113.6	114.7	103.1
Барилга	Construction	111.5	104.0	97.9	95.6
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагаа	Wholesale and retail trade, repair and household goods	133.7	123.0	102.6	98.3
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels and restaurants	113.8	98.5	115.3	101.2
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage and communication	121.4	114.8	107.2	113.7
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	Financial intermediation	124.3	101.8	118.3	105.4
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting and other business activities	129.9	148.6	97.8	95.1
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, нийгмийн даатгал	Public administration and defence, social insurance	125.7	131.9	94.3	96.1
Боловсрол	Education	151.2	129.6	95.5	95.2
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health and social security	126.1	139.2	93.8	97.1
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Community, social and other personal services	146.4	113.6	115.2	88.3

4.15 АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр
AVERAGE MONTHLY WAGES AND SALARIES, by legal status

Хариуцлагын хэлбэр	Type of legal status	мян.төг thous.tog			
		2007	2008	2009	2010
Улсын дундаж	National average	173.0	274.2	300.5	341.5
Үүнээс:	Of which:				
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	State owned enterprises	200.5	272.6	325.2	392.0
Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар	Local government owned enterprises	135.1	242.6	265.6	298.0
Хувьцаат компани	Shareholding companies	157.9	261.8	290.3	350.9
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	Limited liability companies	168.7	259.9	307.6	360.8
Хоршоо	Co operatives	139.1	154.5	155.5	191.1
Бүх гишүүд бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	Total responsibility partnerships	117.7	209.0	226.2	249.9
Зарим гишүүд бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	Partly responsibility partnerships	106.6	173.1	196.1	232.0
Төсөвт байгууллага	Budget organization	173.8	302.2	306.1	324.7
Төрийн бус байгууллага	Non governmental organizations	135.2	157.4	169.3	178.2

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.16 САРЫН БОДИТ ЦАЛИНГИЙН ИНДЕКС, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр MONTHLY REAL WAGE INDEX, by legal status

		2005=100 %		percentage	
Хариуцлагын хэлбэр	Type of legal status	2007	2008	2009	2010
Улсын дундаж	National average	149.4	185.1	188.6	194.7
Үүнээс:	Of which:				
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	State owned enterprises	125.2	133.0	147.4	161.5
Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар*	Local government owned enterprises*	110.7	131.3	133.7	136.2
Хувьцаат компани	Shareholding companies	127.4	148.9	153.5	168.5
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	Limited liability companies	162.4	197.2	216.9	231.1
Хоршоо	Co operatives	151.7	167.9	157.2	175.4
Бүх гишүүд бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	Total responsibility partnerships	166.7	224.7	226.0	226.8
Зарим гишүүд бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	Partly responsibility partnerships	123.7	173.0	182.2	195.8
Төсөвт байгууллага	Budget organization	156.8	213.1	200.7	193.3
Төрийн бус байгууллага	Non governmental organizations	105.4	119.2	119.2	114.0

Тайлбар: * Дундаж цалингийн суурийг 2006 оноор авсан.

Note: * Used year 2006 as a base year of average wage.

4.17 САРЫН БОДИТ ЦАЛИНГИЙН ИНДЕКС, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр, өмнөх онтой харьцуулснаар MONTHLY REAL WAGE INDEX, by legal status compared to the previous year

				хувь percentage	
Хариуцлагын хэлбэр	Type of legal status	2007	2008	2009	2010
Улсын дундаж	National average	123.5	123.9	101.9	103.2
Үүнээс:	Of which:				
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	State owned enterprises	116.3	106.3	110.9	109.5
Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар	Local government owned enterprises	110.7	118.6	101.8	101.9
Хувьцаат компани	Shareholding companies	114.0	116.9	103.1	109.8
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	Limited liability companies	133.4	121.4	110.0	106.6
Хоршоо	Co operatives	116.8	110.7	93.6	111.6
Бүх гишүүд бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	Total responsibility partnerships	127.9	134.8	100.6	100.3
Зарим гишүүд бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	Partly responsibility partnerships	104.0	139.9	105.3	107.5
Төсөвт байгууллага	Budget organization	127.8	135.9	94.1	96.4
Төрийн бус байгууллага	Non governmental organizations	118.0	113.1	100.0	95.6

SECTION 4. LABOUR FORCE

4.18 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН,
ажил мэргэжлийн ангиллаар
AVERAGE MONTHLY WAGES AND SALARIES, by occupation

		мян.төг <i>thous.tog</i>			
Ажил мэргэжлийн ангилал	<i>Classification of occupation</i>	2007	2008	2009	2010
Улсын дундаж	<i>National average</i>	173.0	274.2	300.5	341.5
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Хууль тогтоогч, төрийн ба төрийн бус байгууллагын удирдах ажилтан, менежер	<i>Legislators, senior officials managers of governmental and non governmental organizations</i>	282.8	439.5	475.5	538.7
Мэргэжилтэн	<i>Professionals</i>	203.1	327.2	363.5	389.8
Инженер, техникийн ажилтан	<i>Technicians and associate professionals</i>	179.1	288.8	314.3	363.2
Бичиг хэргийн туслах ажилтан	<i>Clerks</i>	138.5	217.3	251.4	288.1
Үйлчилгээний ажилтан	<i>Service workers, shop and market sales workers</i>	139.7	219.0	240.9	272.8
Хөдөө аж ахуйн болон загасны аж ахуйн ажилтан	<i>Skilled agricultural and fishery workers</i>	133.1	201.7	230.6	344.9
Үйлдвэрийн ба худалдааны ажилтан	<i>Craft and related trades workers</i>	159.4	236.8	261.7	314.3
Машин, тоног төхөөрөмжийн операторч, угсрагч	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>	200.1	321.6	329.3	394.8
Энгийн ажил мэргэжил	<i>Elementary occupations</i>	129.5	201.3	212.8	253.6

4.19 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН,
өмчийн хэлбэрээр
AVERAGE MONTHLY WAGES AND SALARIES, by ownership type

		мян.төг <i>thous.tog</i>			
Өмчийн хэлбэрээр	<i>Type of ownership</i>	2007	2008	2009	2010
Улсын дундаж	<i>National average</i>	173.0	274.2	300.5	341.5
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
100 хувь - төрийн	<i>100 percent - state</i>	178.8	293.9	312.8	341.8
Гадаадтай хамтарсан -төрийн	<i>Joint venture with foreign investment - state</i>	200.0	296.7	343.6	415.4
Төрийн өмчийн оролцоотой	<i>State owned property enterprises</i>	270.1	335.9	290.9	393.3
Орон нутгийн өмчийн	<i>Local owned property</i>	143.6	248.5	257.2	296.4
Орон нутгийн өмчийн оролцоотой	<i>Local authority property enterprises</i>	95.5	154.0	212.4	210.3
100 хувь - хувийн	<i>100 percent - private</i>	148.4	225.2	265.8	322.4
Гадаадтай хамтарсан - хувийн	<i>Joint venture with foreign investment - private</i>	253.7	362.8	436.6	548.8
Цэвэр гадаадын хөрөнгө оруулалттай	<i>Foreign investment</i>	151.0	231.4	275.5	309.3

ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) тухайн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд тодорхой хугацаанд дотоод, гадаадын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн шинээр бүтээсэн нийт нэмэгдэл өртгийн хэмжээ мөн.

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, үндэсний нийт орлогын анхдагч мэдээллийн эх үүсвэр нь аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын албан ёсны жилийн тайлан тэнцэл, түүнд тусгагдсан үзүүлэлтүүд болно.

ДНБ нь үйлдвэрлэлийн, эцсийн ашиглалтын, орлогын гэсэн 3 аргаар тооцогддог.

Нийт үйлдвэрлэлтээс завсрын хэрэглээг хасч нэмэгдэл өртгөөр тооцохыг үйлдвэрлэлийн; эцсийн хэрэглээ, хуримтлал, цэвэр экспортын нийлбэрээр тодорхойлохыг эцсийн ашиглалтын; хөдөлмөрийн хөлс, үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ буюу үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, үйлдвэрлэл болон импортын цэвэр татвар, үйл ажиллагааны цэвэр ашиг, холимог орлого зэрэг орлогын элементийн нийлбэрээр тооцохыг орлогын арга гэж нэрлэнэ.

Үндэсний нийт орлого (ҮНО) тухайн улсын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн шинээр бүтээсэн нийт нэмэгдэл өртгийн дүн байна. ҮНО-ыг ДНБ дээр гадаад эдийн засгаас орж ирсэн цэвэр орлого буюу эдийн засгийн харьяатаас орж ирсэн орлогоос харьяат бусад төлсөн зардлыг хасч тооцоолно. Гадаад эдийн засгаас орж ирэх орлогод эдийн засгийн харьяат, харьяат бусын хооронд хийгдэх 2 төрлийн ажил гүйлгээ байх ба энэ нь харьяат бус ажиллагчдад төлсөн цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлого, гадаад хөрөнгө оруулалтын орлого байна. Уг мэдээ нь Монгол улсын төлбөрийн тэнцэлд тусгагддаг.

Нэг хүнд ногдох ДНБ, ҮНО-ыг тооцдог дэлхийн банкны атласын арга нь үнийн болон мөнгөний ханшны нөлөөллийг бууруулах зорилгоор боловсруулсан арга юм. Энэ тооцоонд атласын хөрвүүлэх коэффициентийг ашигладаг ба хөрвүүлэх хүчин зүйлийг тухайн жилийн валютын дундаж ханш болон өмнөх хоёр оны валютын ханш, тухайн орны инфляцийн түвшин болон G-5 орнуудын (Франц, ХБНГУ, Япон, Их Британи, АНУ) инфляцийн түвшний өөрчлөлтөөр засвар хийж тооцдог.

GROSS DOMESTIC PRODUCT

Gross Domestic Product (GDP) is the market value of all final goods and services produced within a country during a given time period.

The primary data sources for Gross Domestic Product (GDP) and Gross National Income (GNI) are the estimates of annual value added of different economic activities. These estimates are based on data collected from enterprises, organizations as an official statistics.

The GDP shall estimate by 3 approaches as production approach, expenditure approach and income approach.

GDP is estimated by the production approach is the difference of output and intermediate consumption; expenditure approach is the value of final consumption expenditure, gross capital formation and net exports of goods and services; income approach is sum of compensation of employees, consumption of fixed capital, net taxes on production and imports and net operating surplus or mixed income.

Gross National Income (GNI) shows total gross value added produced by all economic residents of the country. GNI is estimated sum of GDP and net income from rest of world or income from economic residents minus expenses paid to non-residents. In income from rest of world is identified 2 type of transaction between resident and non-resident. Which are compensation of employees paid to non-resident workers and foreign investment income. These data shown in the Mongolian balance of payment.

In calculating GNI and GDP per capita in U.S. dollars for certain operational purposes, the World Bank uses the Atlas conversion factor. The purpose of the Atlas conversion factor is to reduce the impact of exchange rate fluctuations in the cross-country comparison of national incomes. The Atlas conversion factor for any year is the average of a country's exchange rate (or alternative conversion factor) for that year and its exchange rates for the two preceding years, adjusted for the difference between the rate of inflation in the country and that in the G-5 countries (France, Germany, Japan, the United Kingdom, and the United States).

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

5.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН (ДНБ), салбараар, оны үнээр *
GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP), by sectors, at current prices*

Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010**
ДНБ, сая төг	GDP, mln.tog	4 956 647.2	6 555 569.4	6 590 637.1	8 255 060.9
1 хүнд ногдох ДНБ, мян.төг	GDP per capita, thous.tog	1 895.5	2 465.1	2 432.3	2 992.8
1 хүнд ногдох ДНБ, Дэлхийн банкны атласын аргаар, ам.доллар	GDP per capita, by World Bank Atlas method, USD	1 436	1 837	1 817	2 251
ДНБ, салбараар, сая төг	GDP by sectors, mln.tog				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	913 409.2	1 259 660.8	1 177 380.3	1 312 433.5
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	1 340 854.4	1 324 247.7	1 285 899.7	1 800 805.6
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	309 500.4	430 179.4	425 000.6	532 925.6
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	97 309.1	119 968.0	157 422.9	198 790.1
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	16 294.7	26 015.0	26 356.8	32 503.8
Барилга	Construction	106 421.1	122 051.0	86 238.7	106 960.0
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	313 204.4	472 226.5	432 646.2	595 254.1
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	322 307.0	419 323.2	546 745.5	671 834.8
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	Accommodation and food service activities	28 806.4	38 971.4	43 680.8	54 538.5
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	166 189.0	221 339.0	215 504.0	261 895.6
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	155 198.1	236 327.4	212 724.0	158 143.8
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	186 823.5	345 984.2	479 635.3	512 399.1
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	36 068.4	76 694.6	65 655.8	70 251.9
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	51 218.0	98 499.8	88 804.4	99 956.3
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	141 514.3	247 723.6	267 246.3	301 222.9
Боловсрол	Education	170 563.4	272 562.3	312 138.4	346 196.9
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	72 616.0	119 817.4	123 042.0	138 524.5
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	12 980.0	23 211.4	27 876.2	30 965.2
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	23 503.6	27 950.0	24 871.5	27 694.2
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	491 866.0	672 817.0	591 767.8	1 001 764.5

Тайлбар: * Салбар хоорондын 2005 оны тэнцлийн үр дүнгээр тодотгосон гүйцэтгэл

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Data benchmarked by Input-Output Table, 2005

** Preliminary estimates

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.2 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр*
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by sectors, at 2005 constant prices*

Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010**
ДНБ, сая төг	GDP, mln.tog	3 639 987.7	3 963 960.0	3 913 673.2	4 153 972.8
1 хүнд ногдох ДНБ, мян.төг	<i>GDP per capita, thous.tog</i>	1 392.0	1 490.6	1 444.3	1 506.0
1 хүнд ногдох ДНБ, Дэлхийн банкны атласын аргаар, ам.доллар	<i>GDP per capita, by World Bank Atlas method, USD</i>	1 054	1 111	1 079	1 133
ДНБ, салбараар, сая төг	GDP by sectors, mln. tog				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	734 097.9	768 399.4	796 318.3	662 566.5
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	683 848.5	672 649.2	711 478.9	756 378.0
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	250 807.8	257 538.2	234 276.8	260 682.6
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	83 531.6	90 303.7	96 023.7	101 461.3
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	15 219.4	16 539.3	17 333.8	18 162.9
Барилга	<i>Construction</i>	90 895.4	78 397.1	51 716.6	59 788.2
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	274 253.4	315 490.3	278 185.3	343 241.1
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	356 819.6	425 540.7	459 404.4	501 156.3
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	24 150.3	25 539.8	24 669.4	26 378.6
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	132 439.7	157 640.1	169 469.7	184 303.7
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance activities</i>	130 038.2	169 610.9	143 092.9	98 059.8
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	166 500.6	180 334.4	195 502.6	188 628.9
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	16 835.4	27 355.3	30 391.8	29 277.3
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	41 049.4	54 818.8	59 911.0	62 393.3
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	68 845.0	70 979.8	75 588.6	76 298.6
Боловсрол	<i>Education</i>	90 357.5	96 087.4	100 168.8	102 390.1
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	44 476.2	46 581.0	47 910.3	48 078.0
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	8 660.7	9 882.0	9 315.0	8 968.8
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	17 631.8	20 118.5	18 961.2	18 268.2
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	409 529.3	480 154.2	393 954.1	607 490.7

Тайлбар: * Салбар хоорондын 2005 оны тэнцлийн үр дүнгээр тодотгосон гүйцэтгэл

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Data benchmarked by Input-Output Table, 2005

** Preliminary estimates

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭЖҮҮН

5.3 ҮНДЭСНИЙ НИЙТ ОРЛОГО (ҮНО)* GROSS NATIONAL INCOME (GNI)*

Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010**
а. Оны үнээр		a. At current prices			
ҮНО, сая төг	GNI, mln. tog	4 842 484.2	6 353 583.3	6 309 065.1	7 493 911.0
1 хүнд ногдох ҮНО, мян.төг	GNI per capita, thous.tog	1 851.8	2 389.2	2 328.4	2 716.9
б. 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр		b. At 2005 constant prices			
ҮНО, сая төг	GNI, mln. tog	3 556 150.4	3 841 825.0	3 746 469.3	3 770 959.7
1 хүнд ногдох ҮНО, мян.төг	GNI per capita, thous.tog	1 359.9	1 444.7	1 382.6	1 367.1
в. Нэг хүнд ногдох ҮНО, Дэлхийн банкны атласын аргаар		c. GDP, GNI per capita by World Bank Atlas method			
1 хүнд ногдох ҮНО, ам.доллар, оны үнээр	GNI per capita, USD, at current prices	1 403	1 781	1 739	2 044
1 хүнд ногдох ҮНО, ам.доллар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	GNI per capita, USD, at 2005 constant prices	1 030	1 077	1 033	1 028

5.4 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЖИЛИЙН ЦЭВЭР ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, салбараар* ANNUAL CHANGE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, by sectors*

Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010**
ДНБ	GDP	10.2	8.9	-1.3	6.1
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	14.4	4.7	3.6	-16.8
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	1.1	-1.6	5.8	6.3
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	27.5	2.7	-9.0	11.3
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	6.2	8.1	6.3	5.7
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	6.5	8.7	4.8	4.8
Барилга	Construction	7.2	-13.8	-34.0	15.6
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	5.5	15.0	-11.8	23.4
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	25.2	19.3	8.0	9.1
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	Accommodation and food service activities	14.7	5.8	-3.4	6.9
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	24.2	19.0	7.5	8.8
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	19.5	30.4	-15.6	-31.5
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	-0.3	8.3	8.4	-3.5
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	-12.1	62.5	11.1	-3.7
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	10.4	33.5	9.3	4.1
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	3.4	3.1	6.5	0.9
Боловсрол	Education	0.9	6.3	4.2	2.2
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	9.4	4.7	2.9	0.4
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	6.5	14.1	-5.7	-3.7
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	6.5	14.1	-5.8	-3.7
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	6.8	17.2	-18.0	54.2

Тайлбар: * Салбар хоорондын 2005 оны тэнцлийн үр дүнгээр тодотгосон гүйцэтгэл

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Data benchmarked by Input-Output Table, 2005

** Preliminary estimates

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.5 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ САЛБАРЫН БҮТЭЦ, салбараар, оны үнээр*
INDUSTRIAL COMPOSITION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, by sectors, at current prices*

Салбар	Sector	дүнд харьцсан хувь percentage to total			
		2007	2008	2009	2010**
ДНБ	GDP	100.0	100.0	100.0	100.0
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	18.4	19.2	17.9	15.9
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	27.4	20.6	19.8	22.7
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	8.2	8.3	8.3	8.5
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2.0	1.8	2.4	2.2
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	0.4	0.4	0.4	0.4
Барилга	Construction	2.8	2.5	1.6	1.7
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	12.4	13.7	12.2	15.0
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	6.6	6.5	8.3	8.3
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	Accommodation and food service activities	0.7	0.7	0.8	0.8
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	3.8	3.9	3.8	3.8
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	3.1	3.6	3.3	1.9
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	3.8	5.3	7.3	6.3
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	0.8	1.2	1.1	0.9
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	1.1	1.6	1.4	1.3
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	2.9	3.8	4.1	3.7
Боловсрол	Education	3.4	4.2	4.7	4.2
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	1.5	1.8	1.9	1.7
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	0.3	0.4	0.4	0.4
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	0.5	0.4	0.4	0.4

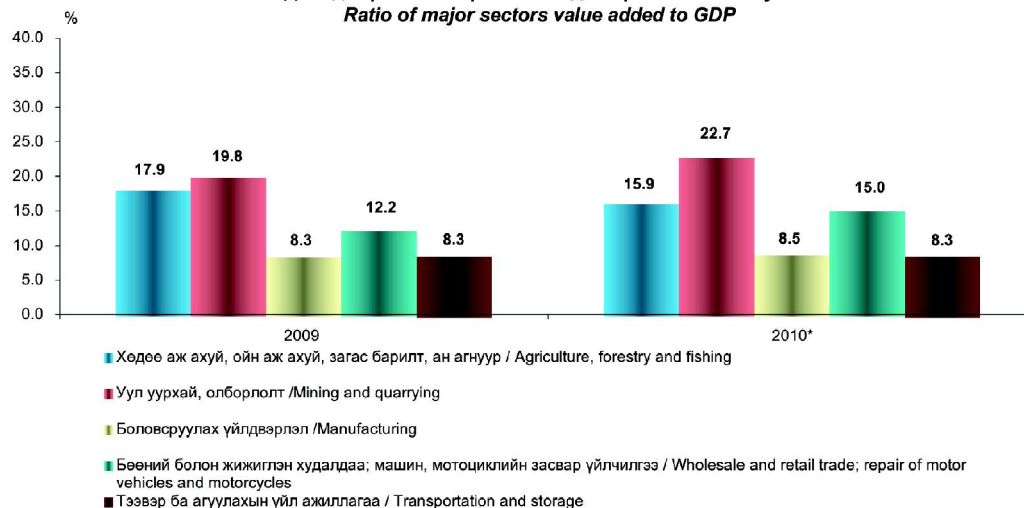
Тайлбар: * Салбар хоорондын 2005 оны тэнцлийн үр дүнгээр тодотгосон гүйцэтгэл

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Data benchmarked by Input-Output Table, 2005

** Preliminary estimates

ДНБ-д зарим салбарын нэмэгдэл өртгийн эзлэх хувь
Ratio of major sectors value added to GDP

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

5.6 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНД ХУВИЙН ХЭВШИЛД БҮТЭЭГДСЭН НЭМЭГДЭЛ ӨРТГИЙН
ЭЗЛЭХ ХУВЬ, салбараар, оны үнээр*
PRIVATE SECTOR VALUE ADDED SHARE TO GROSS DOMESTIC PRODUCT, by sectors, at current price.

Салбар	Sector	дүнд харьцсан хувь percentage to total			
		2007	2008	2009	2010**
Нийт дүнд эзлэх хувь	Share to total	68.3	72.5	73.0	73.4
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	100.0	100.0	100.0	100.0
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	37.3	41.4	46.8	49.2
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	91.9	93.5	93.8	94.0
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	13.4	14.0	16.5	17.8
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	26.7	20.4	21.8	24.5
Барилга	<i>Construction</i>	93.4	95.2	94.8	95.0
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	99.9	99.9	99.9	99.9
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	56.3	67.0	67.3	68.1
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	98.7	98.0	98.8	98.8
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	81.8	89.9	93.2	93.3
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance activities</i>	86.4	95.2	97.9	98.2
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	99.8	98.6	98.6	98.6
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	56.1	59.2	58.0	62.7
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	99.4	98.8	99.3	99.5
Боловсрол	<i>Education</i>	14.0	10.1	15.5	15.6
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	14.4	13.0	17.2	17.6
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	21.3	19.9	34.4	33.6
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	98.3	97.4	98.2	98.2

Тайлбар: * Салбар хоорондын 2005 оны тэнцлийн үр дүнгээр тодотгосон гүйцэтгэл

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Data benchmarked by Input-Output Table, 2005

** Preliminary estimates

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.7 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН (ДНБ), эцсийн ашиглалтын аргаар, оны үнээр*
GROSS DOMESTIC PRODUCT(GDP), by expenditure approach, at current prices*

		ДНБ, сая төг				GDP, mln.tog				бүтэц, хувиар share to total, percentage			
		2007	2008	2009	2010**	2007	2008	2009	2010**	2007	2008	2009	2010**
ДНБ	GDP	5 042 488.7	6 639 320.4	6 568 403.4	8 420 684.3	100.0	100.0	100.0	100.0				
Эцсийн хэрэглээ	Final consumption	3 057 172.6	4 646 283.1	4 781 471.6	5 726 100.9	60.6	70.0	72.8	68.0				
өрхийн аж ахуйн хэрэглээ	Household final consumption expenditure	2 409 280.9	3 642 008.5	3 809 608.5	4 522 092.3	47.8	54.9	58.0	53.7				
төрийн удирдлагын байгууллагын хэрэглээ	General government final consumption expenditure	598 566.1	959 880.4	930 206.0	1 149 986.3	11.9	14.5	14.2	13.7				
төрийн бус байгууллагын хэрэглээ	NPISHs final consumption expenditure	49 325.6	44 394.1	41 657.0	54 022.3	1.0	0.7	0.6	0.6				
Нийт хуримтлал	Gross capital formation	1 918 477.2	2 856 008.6	2 265 264.3	3 484 783.4	38.0	43.0	34.5	41.4				
үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал	Gross fixed capital formation	1 740 220.5	2 374 102.4	1 903 968.8	3 103 326.1	34.5	35.8	29.0	36.9				
материаллаг эргэлтийн хөрөнгийн үлдэгдлийн өөрчлөлт болон үнэт зүйлсийн хуримтлал	Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	178 256.7	481 906.2	361 295.5	381 457.2	3.5	7.3	5.5	4.5				
Цэвэр экспорт	Net export	66 838.9	- 862 971.3	- 478 332.5	- 790 200.0	1.3	-13.0	-7.3	-9.4				
барaa, үйлчилгээний экспорт	Exports of goods and services	2 954 877.9	3 541 124.3	3 313 640.5	4 689 303.8	58.6	53.3	50.4	55.7				
барaa, үйлчилгээний импорт	Imports of goods and services	2 888 039.0	4 404 095.6	3 791 973.0	5 479 503.7	57.3	66.3	57.7	65.1				

5.8 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, орлогын аргаар, оны үнээр*
GROSS DOMESTIC PRODUCT by income approach, at current prices*

		ДНБ, сая төг				GDP, mln.tog				бүтэц, хувиар share to total, percentage			
		2007	2008	2009	2010**	2007	2008	2009	2010**	2007	2008	2009	2010**
ДНБ	GDP	4 956 647.2	6 555 569.4	6 590 637.1	8 255 060.9	100.0	100.0	100.0	100.0				
Цалин, түүнтэй адилтгах орлого	Compensation of employees	1 115 427.7	1 684 981.8	2 025 747.0	2 353 749.1	22.5	25.7	30.7	28.5				
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	Consumption of fixed capital	285 926.2	375 236.8	467 351.9	579 112.9	5.8	5.7	7.1	7.0				
Үйлдвэрлэл, импортын цэвэр татвар	Net taxes on production and imports	1 037 561.5	1 277 012.7	1 006 423.1	1 763 776.9	20.9	19.5	15.3	21.4				
Үйл ажиллагааны цэвэр ашиг/цэвэр холимог орлого	Operating surplus, net / mixed income, net	2 517 731.7	3 218 338.1	3 091 115.1	3 558 422.0	50.8	49.1	46.9	43.1				

Тайлбар: * Салбар хоорондын 2005 оны тэнцлийн үр дүнгээр тодотгосон гүйцэтгэл
** Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Data benchmarked by Input-Output Table, 2005
** Preliminary estimates

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭЖҮҮН

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the capital</i>	2007						2008						2009						2010**					
	ДНБ, сая төг GDP, mln.tog	Дүнд эзлэх хувь Share to total, %			ДНБ, сая төг GDP, mln.tog	Дүнд эзлэх хувь Share to total, %			ДНБ, сая төг GDP, mln.tog	Дүнд эзлэх хувь Share to total, %			ДНБ, сая төг GDP, mln.tog	Дүнд эзлэх хувь Share to total, %			ДНБ, сая төг GDP, mln.tog	Дүнд эзлэх хувь Share to total, %						
		Хөдөө аж ахуй Agriculture	Дарлгара, Industry	Үйлчилгээ Services		Хөдөө аж ахуй Agriculture	Дарлгара, Industry	Үйлчилгээ Services		Хөдөө аж ахуй Agriculture	Дарлгара, Industry	Үйлчилгээ Services		Хөдөө аж ахуй Agriculture	Дарлгара, Industry	Үйлчилгээ Services		Хөдөө аж ахуй Agriculture	Дарлгара, Industry	Үйлчилгээ Services				
БҮГД TOTAL	4 956 647.2	18.4	40.7	40.9	6 555 569.4	19.2	33.6	47.2	6 590 637.1	17.9	32.5	49.6	8 255 060.9	15.9	35.6	48.5								
Баруун бүс																								
Бүгд Total	342 456.9	72.6	3.0	24.4	480 585.7	64.0	1.8	34.2	377 119.8	63.1	1.8	35.2	388 964.7	58.4	5.2	36.3								
Баян-Өлгий	60 358.2	60.0	3.5	36.5	84 661.4	51.2	4.4	44.4	69 913.9	49.5	5.2	45.4	77 688.0	47.0	5.9	47.2								
Говь-Алтай	55 716.5	76.8	- 1.7	24.9	75 002.9	67.9	- 2.8	34.9	62 783.6	65.1	- 2.9	37.9	58 314.9	55.6	1.0	43.3								
Завхан	74 364.7	75.1	3.1	21.8	111 939.8	68.3	- 1.6	33.3	82 102.8	71.5	- 3.1	31.6	77 291.4	65.4	0.5	34.1								
Увс	71 077.1	72.0	5.7	22.3	93 200.8	61.4	3.2	35.4	75 929.3	56.9	7.3	35.9	84 020.9	55.9	11.3	32.9								
Ховд	80 940.4	77.2	3.5	19.4	115 780.8	68.9	5.1	26.0	86 390.2	70.1	2.3	27.7	91 649.5	66.5	5.8	27.7								
Хангайн бүс																								
Бүгд Total	1 338 768.9	24.5	66.4	9.1	1 474 995.9	31.9	52.6	15.5	1 299 049.8	34.0	48.0	18.0	1 496 104.7	30.7	53.9	15.4								
Архангай	93 911.4	82.8	1.5	15.7	147 309.7	77.4	1.4	21.2	142 737.3	77.7	1.2	21.1	141 325.8	77.6	1.6	20.8								
Баянхонгор	63 154.0	70.0	4.5	25.6	103 733.8	58.1	8.5	33.4	89 333.8	55.3	6.6	38.1	91 729.6	54.5	8.9	36.6								
Булган	66 977.4	79.1	1.8	19.0	108 411.9	76.5	1.6	21.9	112 398.3	75.9	2.3	21.8	121 171.7	78.7	1.8	19.5								
Орхон	84 326.1	71.2	3.1	25.6	116 826.9	65.8	3.5	30.7	121 042.7	58.6	3.2	38.2	118 804.6	60.3	2.3	37.4								
Өвөрхангай	110 796.2	76.4	2.1	21.5	170 639.6	71.9	2.5	25.7	154 817.9	71.7	2.7	25.6	160 367.1	73.0	2.8	24.2								
Хөвсгөл	919 603.8	0.9	95.5	3.6	828 074.0	1.6	91.2	7.2	678 719.7	2.0	89.3	8.7	862 705.8	1.8	91.3	6.9								
Төвийн бүс																								
Бүгд Total	468 074.2	44.4	32.9	22.7	725 189.8	45.1	25.9	29.0	736 087.3	47.6	25.4	27.1	915 132.5	48.4	28.6	23.1								
Говьсүмбэр	27 753.7	44.3	6.0	49.7	53 309.7	41.5	4.3	54.1	55 096.1	44.6	4.4	51.0	61 097.3	49.3	5.0	45.7								
Дархан-Уул	42 681.6	74.1	3.1	22.8	58 863.4	64.1	1.9	34.0	53 152.2	67.4	1.9	30.7	54 313.5	67.3	2.9	29.9								
Дорноговь	82 999.3	28.7	58.4	12.9	110 507.3	33.8	47.6	18.6	141 666.4	25.1	56.5	18.4	182 366.8	17.2	66.3	16.5								
Дундговь	132 415.4	40.6	44.2	15.2	208 347.6	48.9	32.6	18.5	189 243.5	57.4	22.8	19.8	251 631.7	66.1	18.2	16.7								
Өмнөговь	91 198.1	76.5	3.3	20.2	139 293.0	70.9	4.3	24.8	151 027.4	75.9	2.9	21.2	182 114.8	79.2	2.3	18.5								
Сэлэнгэ	82 693.3	16.1	47.7	36.1	135 379.7	18.7	37.0	44.3	127 433.6	21.7	35.9	42.3	154 965.0	21.2	43.0	35.9								
Төв	8 332.8	40.4	17.1	42.5	19 489.1	18.8	41.5	39.7	18 468.2	17.0	53.3	29.7	28 643.4	13.3	67.1	19.6								
Зүүн бүс																								
Бүгд Total	271 530.3	41.1	43.4	15.5	279 893.7	47.0	24.5	28.5	264 477.7	46.7	26.7	26.6	280 750.7	52.7	20.8	26.5								
Дорнод	60 197.9	50.2	21.2	28.6	80 856.5	52.9	11.8	35.4	77 421.7	50.5	7.9	41.6	82 412.6	50.5	11.8	37.7								
Сүхбаатар	149 868.4	23.8	69.1	7.1	116 289.0	31.8	48.7	19.5	111 730.3	30.4	55.5	14.1	111 488.9	42.2	39.5	18.3								
Хэнтий	61 464.0	74.2	2.6	23.2	82 748.1	62.7	2.8	34.6	75 325.7	66.9	3.3	29.9	86 849.1	68.1	5.4	26.5								
Улаанбаатар																								
Улаанбаатар Ulaanbaatar	2 535 816.8	0.7	33.4	65.9	3 594 904.3	0.7	32.3	67.0	3 913 902.5	0.7	32.0	67.3	5 174 108.4	0.7	34.6	64.7								

Тайлбар: * Салбар хоорондын 2005 оны тэнцлийн үр дүнгээр тодотгосон гүйцэтгэл

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Data benchmarked by Input-Output Table, 2005

** Preliminary estimates

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.10 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, улирлаар, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр*
 GROSS DOMESTIC PRODUCT, by quarter, by sectors, at 2005 constant prices*

		сая төг. <i>mln.tog</i>			
Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010 **
ДНБ	GDP	3 639 987.7	3 963 960.0	3 913 673.3	4 153 972.8
I улирал	<i>I quarter</i>	631 308.2	722 911.8	706 458.5	766 102.2
II улирал	<i>II quarter</i>	977 468.2	1 059 471.6	1 052 958.1	1 102 649.4
III улирал	<i>III quarter</i>	941 157.9	1 036 050.2	1 005 662.4	1 078 295.6
IV улирал	<i>IV quarter</i>	1 090 053.5	1 145 526.4	1 148 594.3	1 206 925.6
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	734 097.9	768 399.4	796 318.3	662 566.5
I улирал	<i>I quarter</i>	39 348.8	41 129.6	42 576.6	35 551.6
II улирал	<i>II quarter</i>	283 810.6	297 326.5	308 383.8	256 869.2
III улирал	<i>III quarter</i>	219 332.5	231 277.5	241 428.5	203 751.5
IV улирал	<i>IV quarter</i>	191 606.0	198 665.8	203 929.4	166 394.1
Аж үйлдвэр, барилга	Industry, construction	1 124 302.6	1 115 427.4	1 110 829.7	1 196 472.9
I улирал	<i>I quarter</i>	220 694.8	223 469.1	218 645.8	245 561.6
II улирал	<i>II quarter</i>	272 057.0	270 348.9	263 867.7	283 951.1
III улирал	<i>III quarter</i>	263 829.9	289 185.7	275 551.7	316 488.7
IV улирал	<i>IV quarter</i>	367 721.0	332 423.7	352 764.5	350 471.5
Үйлчилгээ	Services	1 372 057.9	1 599 979.0	1 612 571.0	1 687 442.7
I улирал	<i>I quarter</i>	292 955.1	355 404.9	373 741.6	385 021.4
II улирал	<i>II quarter</i>	330 575.0	376 835.4	376 985.4	416 003.6
III улирал	<i>III quarter</i>	344 320.8	405 036.8	377 912.6	381 519.1
IV улирал	<i>IV quarter</i>	404 207.0	462 701.9	483 931.4	504 898.6
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	409 529.3	480 154.2	393 954.3	607 490.7
I улирал	<i>I quarter</i>	78 309.5	102 908.1	71 494.5	99 967.5
II улирал	<i>II quarter</i>	91 025.6	114 960.7	103 721.2	145 825.5
III улирал	<i>III quarter</i>	113 674.8	110 550.2	110 769.6	176 536.3
IV улирал	<i>IV quarter</i>	126 519.5	151 735.1	107 969.0	185 161.4

Тайлбар: * Салбар хоорондын 2005 оны тэнцлийн үр дүнгээр тодотгосон гүйцэтгэл

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Data benchmarked by Input-Output Table, 2005

** Preliminary estimates

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ) нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нэг өрхийнхийг биш, нийт өрхөөр тооцсон үнийн дундаж өөрчлөлтийг харуулна.

Хэрэглээний үнийн индексийг инфляцийн түвшинг тодорхойлох, төрөөс санхүү, мөнгө зээлийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, хүн амын цалин, тэтгэвэр, тэтгэмж, бусад орлогын хэмжээг индексжүүлэхэд тооцооны гол үзүүлэлт болгон ашигладаг.

ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн 2 гол үзүүлэлтийг ашигладаг.

Хэрэглээний сагс нь дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлөөс бүрдэх бөгөөд одоогоор Хувийн зориулалттай хэрэглээний бараа, үйлчилгээний ангилалын 12 бүлгээр 287 нэрийн бараа, үйлчилгээг энэ сагсанд сонгож авсан.

Сагсанд багтдаг бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тооцоход бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, төрөл, чанар зэргийг тогтмолоор авч үздэг.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин нь өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчлүүлсэн үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь юм.

ХҮИ-ийн тооцоонд тогтмол бүтэцтэй үнийн Ласпейресийн индексийг ашигладаг. Лас-Пейресийн томъёо нь дараахь байдлаар илэрхийлэгдэнэ. Үүнд:

$$I_t^L = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{P_{it}}{P_{oi}} Q_{io}}{\sum_{i=1}^n Q_{io}} * 100$$

энд, I_t^L – t тайлант үеийн Ласпейресийн индекс,
 P_{it} - “i” барааны t - тайлант үеийн үнэ,
 P_{oi} - “i” барааны суурь үеийн үнэ,
 Q_{io} - суурь үеийн “i” барааны худалдан авсан тоо, хэмжээ/жин/,
 \sum - сагс дахь бүх нэр төрлийг хамарч буйг илэрхийлсэн нийлбэрийн тэмдэг

Үнэ өсч, тэр хэмжээгээр мөнгөний ханш буурахыг инфляци гэдэг. Инфляцийн түвшинг тооцоходоо дараахь томъёог ашиглана. Үүнд:

$$\text{Инфляцийн түвшин} = \frac{I_t - I_0}{I_0} * 100 \quad \text{энд: } \begin{matrix} I_t - \text{тайлант үеийн үнийн индекс} \\ I_0 - \text{суурь үеийн үнийн индекс} \end{matrix}$$

Үндэсний статистикийн хороо 1991 оноос Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын аргачлалаар ХҮИ-ийг тооцож эхэлсэн бөгөөд 1991 оноос хойш ХҮИ тооцдог хэрэглээний сагсны нэр төрөл, жин болон суурь үеийг 3 удаа шинэчилсэн.

Хэрэглээний сагсны нэр төрлийг 2006 оноос 287 болгон нэмэгдүүлж (аймгуудад 194 нэр төрөл), өрхийн орлого, зарлагын 2004 оны судалгааны (ӨОЗС) зардлын жинг ашиглан, 2005 оны 12 дугаар сарын үнийг суурь үеийн үнэ болгон тооцож байв. Олон улсын холбогдох аргачлалд бараа, үйлчилгээний суурь үеийн үнэ болон хэрэглээний жин ижил суурьтай байх нь Ласпейресийн индексийг үнэн зөв тооцох нөхцлийг бүрдүүлдэг

талаар зөвлөсөн байдаг бөгөөд 2008 онд Улаанбаатар хот, аймгийн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жинг 2005 оны ӨОЗС-ны үр дүнгээр шинэчилсэн.

ҮСХ нь 2008 оны 1 дүгээр сараас эхлэн хэрэглээний үнийн улсын индексийг Улаанбаатар хотын ХҮИ-ээр тооцож байсан аргачлалаа шинэчилж, олон улсын аргачлалын дагуу **улсын** индексийг аймаг, нийслэлийн өрхийн хэрэглээний зардлаар жигнэсэн дундаж үзүүлэлтээр тооцох аргачлалд шилжсэн. Уг аргачлалын дагуу хэрэглээний үнийн улсын индексийг 2005 оны 12 дугаар сарын суурь үетэй харьцуулснаар 2006-2009 оноор тооцон нийтэд мэдээлж байгаа билээ.

Хэрэглээний үнийн улсын индексийг хувийн зориулалттай хэрэглээний бараа, үйлчилгээний ангиллын 12 үндсэн бүлгийн түвшинд нэгтгэн тооцсон.

Хэрэглээний үнийн түүвэр судалгааг нийт 150 гаруй дэлгүүр, зах, үйлчилгээний газруудаар сар бүр тогтсон хугацаанд, хүнсний гол нэрийн 20 орчим барааны үнийг 7 хоног тутам судалж, ажиглалт хийн, үнийг нь дундажлан индексийн тооцоонд ашиглаж байна.

Хэрэглээний үнийн судалгааг 1997 оноос аймгийн төвүүдэд сар тутам явуулж байгаа бөгөөд аймаг тус бүрийн хэрэглээний үнийн индексийг ҮСХ тооцож гаргадаг.

Мөн 2008 оноос эхлэн бүх аймгаас хүнсний гол нэрийн зарим барааны үнийг 7 хоног бүр судалж, ҮСХ-ны вэб хуудсаар нийтэд тархааж байна.

CONSUMER PRICE INDEX (CPI)

The CPI is a measure of the average change in prices over time fixed in terms of quantity and quality of goods and services purchased either by all consumers. The CPI reflects the collective experience of inflation for all households in a particular expenditure range and may not correspond to the experience of an individual household.

A CPI is used for general index of inflation for the economy as a whole and also used as a main indicator for the purposes of government or central bank's monetary and fiscal policy and used to indexation of wages, pensions, social security benefits and other income.

The main parts in compilation CPI are selection of consumer basket and consumption weight.

Consumer basket a specified set of quantities of goods and services representing pattern of average household's consumption and widely used by most of population. In our country there are 287 items in consumer basket and they classified into 12 groups using COICOP.

To measure of price changes the number, description and quality of goods and services in the consumer basket are taken fixed.

Weights of items are calculated on the basis of average expenditure per household and actual shares of goods and services in all household's purchased goods and services.

The modified Laspeyres index is used for the compilation of the CPI.

Laspeyres index formula is shown below:

$$I_t^L = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{P_{it}}{P_{oi}} Q_{io}}{\sum_{i=1}^n Q_{io}} * 100$$

where I_t^L – Laspeyres index in the current period (t)

P_{it} - price of item "i" in the current period (t)

P_{oi} - price of item "i" in the base period (0)

Q_{io} - weight for item "i" in the base period(0)

\sum - sum of all items

Inflation rate is defined as a sustained increase in the general level of prices . Inflation rate can be calculated as follows:

$$\text{Inflation rate} = \frac{I_t - I_0}{I_0} * 100 \quad \text{where } I_t - \text{price index in the current period "t"}$$

$$I_0 - \text{price index in the base period "0"}$$

Since September 1991 the National Statistical Committee has begun to estimate CPI using ILO methodology. Since 1991 for calculation the CPI National Statistical Office updated the number of items in the consumer basket, the weights and the reference period 3 times.

Since 2006 the number of items in the consumer basket increased up to 287 (in aimags to 194) the expenditure weights were derived from the 2004 HIESurvey and prices of December 2005 were taken as the reference period.

The expenditure weights for CPI was updated by results from 2005 HIES in accordance with an internationally accepted methodology, to have the consistency between the weighting period and the price reference period which gives to calculate the true Laspeyres index.

Since January 2008 having revised its methodology for CPI by which CPI for Ulaanbaatar city was taken a national CPI, the National Statistics Office has moved to the international methodology by which the national CPI is estimated on the basis of weighted average for 2005 HIES consumption expenditure of the Capital city and all aimags.

According to this methodology, national consumer price indexes for 2006 and 2007 has been re-estimated comparing with reference period of December 2005 and launched to the public.

The national indices were compiled for main 12 groups of COICOP.

The monthly consumer price survey is collected mainly by personal visits to about 100 shops and other retail outlets. The price of the main 20 food commodities are taken every week and averaged for the calculation of the CPI.

Since 1997 the Monthly Consumer Price Survey has been conducted in aimag centers and prices of goods and services reported to the National Statistical Office to estimate the CPI for each aimag.

Moreover, since 2008, price of main good commodities being collected from every aimags weekly and disseminated on the website of the NSO.

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

6.3 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ҮЛСВЫН ИНДЕКС, сарын өөрчлөлт, бүлгээр
 NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS AND SERVICES, monthly percent change, by groups

Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Согтууруулах ундаа, талхи Alcoholic beverages and tobacco	Хувцас, бес бараа, гууц Clothing, footwear and cloth	Орчн сууц, ус, цахилгаан, тулш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавира, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тарма эмнэлтийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шүүдэн гийн үйлчилгээ Communication	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	Ерөнхий индекс Overall index
2007	I	1.6	0.3	-0.3	-3.3	0.0	0.5	-0.5	0.2	0.0	1.0	0.1	0.2
	II	4.6	-0.5	-0.3	-0.4	0.1	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.1	0.1	1.7
	III	2.2	0.5	0.7	-0.4	0.3	0.2	0.5	-0.4	-0.1	0.0	0.8	1.0
	IV	3.1	-0.2	-0.1	-0.6	1.8	0.5	0.0	0.3	0.0	0.0	0.3	0.5
	V	2.1	-0.1	-0.7	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	1.3
	VI	0.5	0.7	0.2	-0.5	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.8
	VII	0.8	0.1	-0.1	0.0	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
	VIII	2.1	3.5	0.8	2.6	3.1	5.7	4.5	1.2	-0.2	11.7	1.3	0.0
	IX	0.9	5.4	2.7	4.9	4.0	7.0	8.4	1.0	0.1	1.3	2.8	2.0
	X	0.1	1.6	1.9	8.1	1.8	2.3	8.4	0.2	1.7	0.0	0.9	1.6
	XI	2.3	-0.2	2.4	0.6	1.8	1.1	4.2	0.1	1.9	0.0	1.0	0.9
	XII	4.9	0.2	0.9	-1.2	0.6	2.8	-3.8	0.0	1.0	0.0	2.1	0.0
2008	I	4.0	1.3	0.8	0.3	0.8	0.5	0.0	0.9	0.0	0.0	0.4	2.0
	II	5.2	4.2	0.2	1.9	0.6	1.1	0.2	0.5	0.0	0.0	0.3	2.7
	III	6.3	1.0	0.7	-1.1	2.1	2.6	4.0	-0.1	1.7	0.0	3.7	3.4
	IV	11.1	1.0	1.6	0.7	2.1	5.4	0.5	-0.5	0.6	0.0	2.2	5.7
	V	7.4	0.4	1.7	0.5	1.1	9.2	0.9	-0.4	0.7	0.0	8.0	4.3
	VI	-0.5	0.7	0.8	1.3	0.9	0.4	1.1	-0.4	0.0	0.0	1.1	0.6
	VII	-1.6	1.0	1.0	4.6	0.4	0.4	1.9	-1.7	-0.2	0.0	0.7	0.0
	VIII	-2.1	1.1	1.7	4.0	1.9	1.4	23.4	0.1	1.1	39.9	7.5	3.7
	IX	-2.1	0.6	1.6	8.4	2.3	2.4	1.6	0.0	1.0	0.0	1.6	1.2
	X	-3.3	0.2	1.8	-1.2	1.3	0.1	-1.6	0.0	1.3	0.0	0.9	1.8
	XI	-2.4	-0.6	2.9	-1.8	0.2	0.1	-1.4	0.0	0.0	0.0	1.4	0.5
	XII	0.7	1.0	0.6	0.9	0.2	0.4	-5.0	0.0	0.9	0.0	0.0	0.5
2009	I	1.7	7.3	0.6	-0.8	0.7	0.2	0.0	1.1	0.0	0.4	1.7	0.8
	II	1.8	2.5	0.3	-1.2	0.2	1.7	-2.7	0.0	0.0	0.0	1.0	0.6
	III	3.0	2.7	0.6	-0.7	1.2	0.4	2.5	-0.2	0.3	0.0	1.7	1.8
	IV	4.4	2.0	0.6	-1.5	1.9	0.7	0.4	4.0	0.4	0.0	0.9	1.9
	V	0.5	2.1	0.3	-0.2	0.3	3.3	-3.7	-0.1	0.7	0.0	1.8	2.2
	VI	-3.7	0.6	0.3	0.7	1.1	0.2	0.2	1.8	0.0	0.0	3.5	0.1
	VII	-4.2	0.5	0.6	0.4	0.5	0.5	4.1	-0.2	-0.1	0.0	0.2	0.6
	VIII	-3.9	0.6	1.2	0.3	1.1	0.3	1.7	0.0	-0.1	9.9	1.6	-1.3
	IX	-1.9	0.4	1.5	2.9	0.6	-0.1	1.1	0.0	0.5	0.0	0.7	0.7
	X	-1.1	0.1	1.3	-0.2	0.6	-0.1	1.1	-0.3	-0.4	0.0	1.2	-0.1
	XI	2.9	-0.2	2.0	0.7	0.4	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
	XII	1.3	0.2	0.8	0.3	0.3	0.1	0.0	-0.3	0.0	0.0	0.2	0.2
2010	I	4.6	0.2	0.9	1.6	0.4	-0.3	0.0	0.1	0.0	3.4	0.0	2.3
	II	6.2	0.3	1.5	-0.1	1.1	0.1	-0.9	0.6	0.0	2.9	1.0	3.0
	III	4.2	-0.2	0.1	-1.0	0.4	0.4	0.9	0.3	0.0	0.4	0.8	2.0
	IV	4.3	0.3	0.7	-0.4	0.9	-0.1	0.0	0.1	0.2	0.0	0.3	2.1
	V	6.4	0.6	0.6	0.5	0.2	0.5	0.9	-0.1	0.2	1.0	-0.1	3.2
	VI	-4.0	0.0	-0.1	3.4	0.8	0.5	0.2	0.7	-0.5	0.0	-0.2	-1.5
	VII	-6.5	0.3	1.0	0.3	0.3	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.7	-2.8
	VIII	-2.1	0.5	0.4	3.0	0.6	0.2	0.0	0.0	0.3	17.9	0.5	0.7
	IX	0.7	0.0	0.7	0.6	0.3	0.1	0.0	-0.1	0.4	0.8	0.0	-0.7
	X	-0.5	0.6	1.6	1.7	1.8	0.6	0.1	0.0	0.4	0.0	1.7	0.4
	XI	2.2	0.7	1.8	2.3	-0.4	-0.3	0.5	0.0	0.2	0.0	0.0	1.5
	XII	5.2	0.9	0.9	0.3	0.1	0.1	0.1	0.0	0.2	0.0	0.3	2.4

6.4 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, 1991-1-16=100
 CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS AND SERVICES, 1991-1-16=100

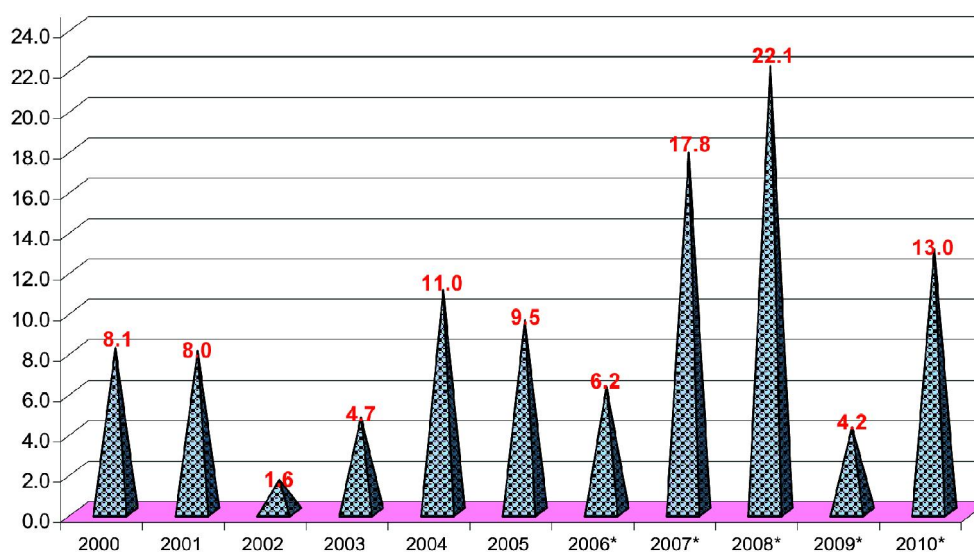
(хувь, percentage)

Он Year	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ХҮИ CPI	152.7	649.8	1838.8	3057.8	4681.8	6768.7	8156.9	8646.0	9507.6	10279.4

(Хүснэгт 6.4-ийн үргэлжлэл- Table 6.4 continuation)

Он Year	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	2007*	2008*	2009*	2010*
ХҮИ CPI	11099.2	11291.5	11821.9	13120.4	14361.7	15246.5	17955.5	21920.5	22850.6	25821.2

Инфляцийн жилийн түвшин, жилийн эцэст, оноор, %
 Annual inflation rate, by end of period, by year, %

6.5 ИНФЛЯЦИЙН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ТҮВШИН*, 2006-2010

INFLATION RATE, ANNUAL AVERAGE, * 2006-2010

хувь, percentage

Он Year	2006	2007	2008	2009	2010
Инфляцийн жилийн дундаж түвшин Inflation rate, annual average	4.3	9.6	28.0	8.0	10.1

*-Хэрэглээний үнийн улсын индексээр шинэчлэн тооцов.

*- Updated using national CPI

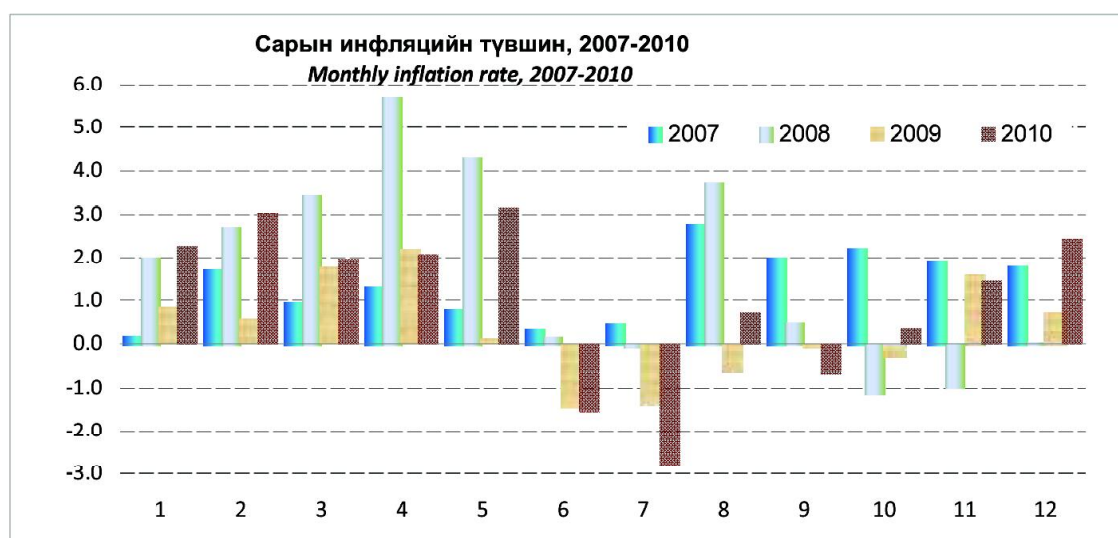
6.7 УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРГЭЛСЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНДИЙН ИНДЕКС, сарын өөрчлөлт, барамны бүлгээр
 CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS AND SERVICES, IN THE CAPITAL CITY, monthly changes, by groups

Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Сэтгүүрүүлэх ундаа, тамхи Alcoholic beverages and tobacco	Хувцас, бөс бараа, гуури Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, тулш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн таавилга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шүүдэн- гийн үйлчилгээ Communication	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид, зүүдэл, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	Хувь, Percentage	Ерөнхий индекс
													Overall Index	
2007	I	1.3	0.0	-1.1	-6.4	0.2	0.1	0.7	-3.4	0.3	0.0	1.5	0.0	-0.5
	II	5.5	0.0	-0.5	-0.3	0.2	0.0	0.0	-0.2	0.0	0.0	0.6	0.0	2.2
	III	1.3	0.0	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.0	-0.5	-0.8	0.0	0.8	0.1	0.4
	IV	3.5	0.0	-1.2	-1.4	2.2	0.3	-0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	1.2
	V	2.9	0.0	-1.8	-0.1	-0.2	0.0	0.0	0.3	0.4	0.0	0.3	0.2	1.1
	VI	4.9	0.0	-1.0	-1.0	-0.5	0.3	2.4	-2.6	-2.5	0.0	0.0	0.1	2.1
	VII	1.0	0.0	-0.5	1.6	0.0	0.0	0.0	-2.2	0.9	0.0	0.0	0.1	0.6
	VIII	1.7	3.8	0.7	3.6	1.5	7.3	3.4	1.5	-0.7	20.2	1.6	0.5	2.7
	IX	0.0	0.1	2.6	6.0	3.1	4.8	0.0	0.2	-0.6	0.0	3.2	0.2	1.3
	X	-3.7	0.7	1.5	10.5	1.4	0.9	14.8	0.2	2.0	0.0	-0.3	2.2	1.3
	XI	0.1	-2.4	2.1	-2.1	2.2	0.1	-2.4	-0.3	2.7	0.0	0.4	0.8	0.4
	XII	4.0	0.7	0.6	-2.6	1.2	3.6	-11.0	0.0	1.5	0.0	2.0	-0.3	0.5
2008	I	4.4	2.0	0.5	-1.6	0.3	1.2	0.1	0.2	0.0	0.0	1.1	0.1	1.9
	II	5.7	2.0	0.3	3.5	0.9	0.2	-0.2	0.2	1.3	0.0	-0.6	0.1	3.1
	III	5.0	1.2	1.0	-3.0	4.2	2.3	3.2	-0.3	3.2	0.0	4.1	0.6	2.7
	IV	12.0	0.0	0.5	-0.5	2.1	13.8	0.0	0.0	0.4	0.0	2.0	3.4	6.1
	V	10.5	-1.3	4.1	-0.9	1.6	1.3	0.7	-0.5	1.1	0.0	10.6	6.1	6.0
	VI	2.7	1.8	2.0	2.2	0.8	0.3	1.0	-0.1	-1.1	0.0	0.6	0.7	1.9
	VII	0.3	1.7	3.0	7.1	1.1	0.1	2.5	-3.2	-0.3	0.0	0.3	0.5	1.1
	VIII	-3.3	0.4	2.0	6.4	0.5	1.2	30.5	0.0	0.2	37.6	9.8	0.9	3.2
	IX	-3.9	0.2	3.4	8.2	1.5	5.8	1.4	0.0	1.0	0.0	1.4	1.4	-0.2
	X	-4.9	0.3	2.7	-1.0	1.3	-0.6	-1.3	0.0	1.7	0.0	0.1	0.3	-2.1
	XI	-3.6	-1.2	4.0	-3.4	-0.5	0.2	-1.4	0.0	0.1	0.0	1.2	-0.1	-1.8
	XII	-0.6	1.4	-0.1	0.0	-0.2	-0.4	-3.2	0.0	0.9	0.0	0.1	0.1	-0.5
2009	I	0.9	4.2	-0.2	-1.5	1.4	0.6	-3.2	0.0	0.4	0.0	0.0	1.9	0.1
	II	1.0	3.0	-2.0	-2.3	-1.5	0.0	-1.0	0.0	0.5	0.0	0.0	1.2	-0.1
	III	5.0	2.2	0.1	0.1	3.1	0.4	2.2	-0.3	-0.2	0.0	2.3	2.4	2.8
	IV	4.7	1.6	-0.1	-3.1	1.2	0.7	-1.7	7.8	0.8	0.0	1.0	1.1	1.9
	V	2.5	5.2	-0.1	0.6	-1.0	6.9	-5.0	-0.2	1.3	0.0	1.1	2.3	-0.7
	VI	-2.2	2.1	0.1	0.9	1.7	0.0	0.8	0.2	0.5	0.0	3.6	0.6	-0.7
	VII	-2.5	0.6	0.6	0.5	-0.4	1.1	4.7	-0.4	0.0	0.0	0.0	1.0	-0.6
	VIII	-3.2	0.9	0.9	-3.2	0.5	1.9	0.0	0.0	0.1	9.0	2.2	1.1	-0.6
	IX	-4.0	-0.1	2.5	1.4	-0.2	-0.3	-0.2	-0.1	-2.2	0.0	1.1	0.1	-1.2
	X	-2.9	-0.1	0.3	-1.2	-0.3	2.5	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	-1.3
	XI	0.6	0.6	1.2	0.0	0.6	1.3	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.2
	XII	0.2	0.1	0.3	0.3	-0.2	0.0	0.3	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2
2010	I	4.8	0.3	2.0	1.8	0.2	0.1	0.0	-0.2	0.0	4.4	0.0	0.0	2.6
	II	7.6	0.8	1.8	-0.2	0.1	-0.5	-0.6	16.3	0.0	0.0	3.9	0.4	3.9
	III	4.2	0.2	-0.1	-1.9	-0.3	0.7	1.4	0.7	0.3	0.6	0.6	0.9	1.9
	IV	5.3	0.2	-0.2	1.1	0.0	0.4	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.5	2.5
	V	8.5	0.4	-0.3	-0.1	0.0	0.0	1.8	0.0	0.8	0.0	0.8	0.2	4.2
	VI	-0.3	0.0	-0.4	4.2	0.0	0.9	-1.2	0.0	-1.4	0.0	0.6	-0.3	0.1
	VII	-8.5	0.0	2.5	0.3	0.4	0.0	-0.2	0.0	0.4	0.0	0.0	0.1	-3.9
	VIII	-0.7	0.2	0.4	6.2	0.5	0.1	-0.1	0.0	0.4	20.4	0.7	0.4	1.5
	IX	-3.3	0.6	1.0	-0.2	-0.1	0.2	0.0	-0.1	0.5	0.0	0.0	0.5	-1.4
	X	-3.6	1.1	3.5	0.2	2.3	1.5	-0.1	0.0	0.2	0.0	2.4	0.0	-1.0
	XI	1.2	2.4	0.7	1.9	0.4	0.0	0.6	0.0	0.4	0.0	0.0	0.2	1.0
	XII	5.2	1.9	0.6	0.1	-0.3	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0	0.4	0.1	2.4

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

6.8 УЛААНБААТАР ХОТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ ANNUAL AVERAGE PRICES OF MAIN GOODS AND SERVICES, IN ULAANBAATAR

		төг, tog			
Бараа, үйлчилгээ	Goods & services	2007	2008	2009	2010
Гурил, 1-р зэрэг, кг	Flour, grade 1, kg	493	783	726	637
Талх, "Атар" ш	Bread, "Atar"	360	592	612	631
Цагаан будаа, кг	Rice, kg	722	1 133	1 373	1 639
Хонины мах, кг	Mutton, kg	2 642	3 371	2 860	3 790
Үхрийн мах, кг	Beef, kg	2 851	3 674	3 309	4 291
Шингэн сүү, л	Milk, l	568	843	974	1 087
Тараг, 1л	Kefir, litre	768	1 153	1 273	1 403
Хуурай сүү, 1 кг	Condensed milk, kg	3 597	5 670	6 465	6 171
Элсэн чихэр, кг	Sugar, kg	870	918	1 289	1 696
Ногоон цай, 2 кг	Green tea, 2 kg	2 732	3 200	4 164	4 603
Алим, кг	Apple, kg	1 212	1 565	1 713	1 900
Төмс, кг	Potato, kg	558	890	954	971
Байцаа, кг	Cabbage, kg	550	771	847	1 045
Лууван, кг	Carrot, kg	592	950	1 039	961
Манжин, кг	Turnip, kg	542	917	1 091	922
Бөөрөнхий сонгино, кг	Onion, kg	580	678	782	1 037
Давс, цагаан, кг	Salt, white, kg	257	340	367	354
Ургамлын тос, л,	Vegetable oil, l	1 848	2 853	3 009	2 781
Өндөг, ш	Egg, piece	146	203	208	215
Архи, 0.5 л	Alcohol, domestic, 0.5l	3 064	3 584	4 324	4 409
Дүнсэн тамхи, 350 гр	Pipe tobacco, 350 gr	1 917	2 010	2 827	3 719
Савхин бээлий, эр, хос	Leather gloves, pair	6 533	7 088	7 580	8 080
Өмд, ш	Trousers, piece	12 100	15 556	18 002	21 833
Ноосон цамц, ш	Woollen sweater, piece	13 467	16 963	21 588	23 083
Нэхий дээл, эм, ш	Sheep skin overcoat, piece	296 667	330 833	299 167	297 500
Юбка, гадаад, ш	Skirt, imported, piece	21 500	24 000	24 896	26 188
Хүүхдийн ноосон цамц, ш	Children's woollen sweater, piece	7 563	10 965	11 148	11 370
Охидын даашинз, ш	Girl's dress, piece	18 092	24 229	22 121	24 517

(Хүснэгт 6.8-ын үргэлжлэл - Table 6.8 continuation)		төг, тог			
Бараа, үйлчилгээ	Goods & services	2007	2008	2009	2010
Эр. хүний өвлийн гутал, хос	<i>Men's winter leather shoes, pair</i>	45 542	55 496	57 929	60 706
Эм. хүний хавар намрын гутал, хос	<i>Women's warm leather boots pair</i>	52 417	52 725	59 442	73 500
Хятад торго, метр	<i>Chinese silk, m</i>	3 373	3 584	3 978	4 160
Эрээн даавуу, метр	<i>Cotton cloth, m</i>	722	958	1 320	1 567
Даалимба, метр	<i>Cloth "Daalimba", m</i>	814	1 102	1 555	1 888
Талбайн хөлс, м ²	<i>Housing space fees, m²</i>	83	83	91	93
Халаалт, м ²	<i>Heating fees, m²</i>	210	237	292	334
Цэвэр усны үнэ, сард, 1 хүний	<i>Monthly water use fees per capita</i>	2101	2101	2 101	2 665
Цахилгаан, 1 кВтц	<i>Electricity, 1 kWh</i>	57	64	70.4	77.0
Түлшний мод, 1 шуудай	<i>Fire wood, 1 sack</i>	866	1206	1 094	1 040
Тосон будаг, цагаан, л	<i>White oil paint, litre</i>	1129	1477	1 812	1 898
2 спиральтай плитка, ш	<i>Electric cooker, piece</i>	49 167	57 542	61 583	63 667
Чийдэнгийн шил, 60 В	<i>Light bulb, 60W</i>	277	310	400	428
Хивс, "Алтанбулаг", 2х3 м	<i>Carpet "Altanbulag", 2x3m</i>	147 917	191 833	196 529	188 150
Угаалгын нунтаг, 200 гр	<i>Washing detergent, 200gr</i>	445	448	514	550
Эдийн саван, ш	<i>Laundry soap, piece</i>	257	340	359	379
Гар нүүрийн саван, ш	<i>Beauty soap, piece</i>	327	365	518	576
Шүдний оо, 100 гр	<i>Tooth-paste, 100 gr</i>	650	657	751	824
Аспирин, 10 ш	<i>Aspirin, 10 tablets</i>	162	199	224	246
Пенициллин, тариа, 1 сая	<i>Pennicillin, injection, 1 mln</i>	219	212	226	245
Автобусны тасалбар	<i>Bus fare</i>	213	242	300	300
Онгоцны тасалбар, 655 км	<i>Airticket fare, 655 km</i>	97 150	152 833	170 700	171 533
Бензин, АИ-80, 1 л	<i>Petrol "AI-80", litre</i>	817	1 192	1 057	1 176
Бензин, АИ-93, 1 л	<i>Petrol "AI-93", litre</i>	952	1 321	1 193	1 366
Дизелийн түлш, 1 л	<i>Diesel fuel, litre</i>	976	1 478	1 227	1 303
Дотоодод захиа илгээх тариф	<i>Domestic postal charge</i>	467	600	600	600
Зурагтын сарын хураамж	<i>TV monthly charge</i>	1 100	1 100	1 100	1 100
УБ-Дорнод 3 мин утсаар ярих хөлс	<i>UB-Dornod tel.call, 3 min</i>	320	240	240	290
"Өдрийн сонин"-ы улирлын захиалга	<i>Quarterly subscription of "Daily news" newspaper</i>	9 550	12 792	15 200	15 200
Сурагчийн дэвтэр	<i>Notebook, piece</i>	110	118	127	131
Эрэгтэй хүний үс засах	<i>Men's hair cut</i>	1 253	1 831	2 300	2 500
Хими цэвэрлэгээ	<i>Dry cleaning</i>	5 533	6 525	6 803	7 083

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

6.9 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, бүлгээр, аймгаар
CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS AND SERVICES, by groups, by aimags

Аймаг Aimags	2005-XII=100%												(хувь, percentage)																
	Хүнсний бараа, ундаа ус Food and non-alcoholic beverages			Согтууруулах ундаа тамхи Alcoholic beverages, tobacco			Хувцас, бөс бараа, гулал Clothing, footwear and cloth			Орон сууц, ус, цажлгаан, түлш Housing, water, electricity and fuels			Гэр ахуйн тавилга, бараа Furnishings, household equipment			Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ Health		Тээвэр Transport											
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009		
Баруун бүс																													
Баян-Өлгий	158.7	185.8	180.0	202.7	138.7	147.6	170.9	171.3	99.7	108.4	116.4	147.9	134.5	188.5	175.2	185.3	123.4	142.0	146.5	154.8	144.8	201.6	204.7	192.2	133.7	173.4	183.0	195.6	
Говь-Алтай	141.3	170.0	180.7	203.0	130.1	134.0	158.0	145.5	130.7	148.1	148.7	159.2	133.7	181.4	187.6	193.9	139.5	136.0	170.2	177.9	137.8	140.1	144.3	149.1	144.0	161.9	170.9	170.7	
Завхан	153.0	184.0	190.5	220.4	104.9	122.4	149.8	141.3	126.3	133.2	150.5	181.7	139.8	179.0	177.4	234.7	121.9	145.7	150.9	168.0	129.9	162.1	170.5	163.7	131.6	176.0	165.7	165.1	
Увс	147.1	190.0	184.1	209.1	107.3	127.0	146.8	149.6	109.4	121.0	143.5	173.9	115.6	157.6	185.9	188.0	122.8	135.7	178.6	202.3	116.3	158.1	163.0	153.3	144.4	164.8	156.1	155.7	
Хөвд	158.1	193.1	186.0	206.4	120.4	1*5.3	139.9	149.8	124.4	134.1	143.5	144.0	138.0	165.5	169.5	169.5	130.8	145.8	153.2	154.1	132.0	164.2	164.2	164.2	150.4	183.4	184.0	175.8	
Хангайн бүс																													
Архангай	138.5	171.6	179.8	213.0	106.9	125.9	152.4	162.5	102.8	118.9	150.4	157.4	125.1	165.7	166.1	168.7	122.1	136.7	153.4	161.2	158.0	204.9	223.5	214.5	130.6	151.1	164.1	165.4	
Баянхонгор	134.5	156.6	161.4	204.5	139.2	151.9	162.4	162.4	104.3	110.1	115.9	115.6	140.2	144.9	132.0	149.0	127.4	133.1	144.0	147.8	143.8	146.3	175.3	175.3	135.4	152.6	157.2	158.8	
Булган	128.9	165.9	156.8	197.9	105.8	140.1	167.2	189.3	107.2	144.0	167.1	202.4	113.7	161.0	170.3	195.9	107.8	139.7	145.3	167.7	133.9	146.7	146.7	151.3	127.6	140.4	144.8	144.4	
Орхон	129.8	161.5	151.7	192.9	114.7	144.9	154.5	155.0	121.3	126.8	133.3	133.8	116.2	140.3	134.9	152.7	118.6	125.2	137.9	144.3	143.9	178.9	185.3	184.1	139.8	201.6	207.6	215.6	
Өвөрхангай	136.6	160.3	172.3	218.5	120.3	136.4	168.2	170.1	122.4	123.2	134.3	139.9	141.8	155.7	179.7	184.6	126.4	126.7	145.7	150.0	123.6	164.2	173.6	192.2	146.9	156.5	160.6	159.5	
Хөвсгөл	142.9	174.7	188.3	217.6	142.2	148.1	179.9	183.1	118.6	137.0	168.0	187.3	151.4	166.7	183.7	199.6	138.2	160.7	176.3	160.7	176.3	107.0	122.9	141.2	141.4	141.5	181.7	189.1	195.2
Төвийн бүс																													
Говьсүмбэр	130.9	154.0	152.9	182.7	123.7	1*9.9	149.3	164.5	109.5	121.1	137.2	136.0	125.3	163.7	161.4	191.2	137.8	146.4	148.5	166.3	174.6	278.0	278.7	262.2	122.1	165.2	170.2	150.2	
Дархан-Уул	131.3	157.7	152.9	191.4	114.6	121.2	144.6	144.3	115.1	160.1	172.5	184.5	139.1	175.6	199.1	256.3	113.1	140.3	160.3	168.1	124.7	165.9	188.7	184.9	129.6	157.1	161.1	162.8	
Дорноговь	143.7	169.6	173.2	200.4	116.4	200.0	220.8	223.9	106.0	141.7	166.8	170.2	132.0	163.0	169.5	191.9	117.7	134.5	187.2	203.1	116.4	183.9	200.4	202.9	123.1	141.4	157.7	155.0	
Дундговь	139.0	176.9	180.3	206.0	116.0	146.4	175.9	181.7	101.9	115.1	122.8	109.1	173.0	162.8	203.2	125.9	134.9	153.8	161.0	122.2	156.2	158.2	168.6	135.1	158.4	178.1	173.0		
Өмнөговь	127.5	158.5	170.9	193.7	103.8	142.8	192.9	193.4	123.8	156.8	183.1	187.8	102.1	149.9	150.3	168.8	104.2	176.4	183.2	195.6	146.5	179.0	185.2	190.2	153.7	193.3	203.1	148.8	
Сэлэнгэ	130.7	170.9	180.3	197.4	117.1	134.5	170.6	164.1	101.9	105.4	131.4	143.8	125.6	138.2	164.6	180.8	121.9	143.4	160.4	184.6	142.9	178.7	181.4	210.0	117.9	129.8	130.3	130.5	
Төв	136.8	179.2	178.3	205.0	113.4	128.6	158.9	164.7	102.2	115.1	124.5	142.7	124.8	159.2	162.8	175.9	122.1	132.9	165.0	183.7	146.5	204.0	203.7	203.7	129.0	156.9	156.9	155.5	
Зүүн бүс																													
Дорнод	132.1	166.7	178.2	186.7	107.7	1*7.6	150.2	156.2	106.0	151.0	208.7	226.3	122.9	142.8	155.1	166.9	116.7	139.6	148.8	174.4	109.2	115.5	115.5	118.7	128.6	155.4	154.5	149.8	
Сүхбаатар	129.1	164.4	164.4	190.8	119.5	139.2	159.8	161.8	133.8	145.9	177.4	180.3	113.3	151.4	159.3	177.6	123.6	134.5	154.5	162.0	138.1	174.1	182.4	189.1	124.9	139.9	150.1	148.8	
Хэнтий	138.5	179.7	186.3	208.5	178.3	192.7	226.7	258.0	136.7	147.1	181.1	214.4	157.7	275.8	287.2	358.0	131.3	132.9	140.5	152.0	147.0	211.5	265.9	282.5	119.1	126.4	138.6	138.8	

(Хүснэгт 6.9-ийн үргэлжлэл - Table 6.9 continuation)

Аймаг Aimags	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication				Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ Recreation and culture				Боловсролын үйлчилгээ Education				Зочид буудал, зөстийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels				Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services				Ерөнхий индекс Overall index				
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	
Баруун бүс																									
Баян-Өлгий	97.5	79.8	79.8	93.9	104.7	104.7	111.4	112.8	125.0	175.0	200.0	200.0	200.0	128.7	176.4	210.3	297.2	108.8	112.3	145.6	153.5	133.6	161.6	164.5	181.5
Говь-Алтай	100.0	101.4	101.4	84.9	119.8	133.8	141.8	141.8	143.5	156.5	160.9	220.9	220.9	134.2	206.9	214.0	214.0	113.5	138.3	145.4	154.1	137.6	165.8	167.9	179.4
Завхан	91.6	91.6	91.6	115.6	98.4	111.5	118.3	125.5	141.7	205.2	234.5	255.0	255.0	114.8	118.2	187.1	242.5	114.9	149.2	155.2	191.3	137.6	164.7	173.8	200.0
Увс	100.0	86.6	86.6	114.4	88.3	105.0	109.9	118.1	167.7	187.1	225.8	255.2	255.2	121.1	180.1	188.1	220.0	108.8	150.2	158.5	165.2	131.9	163.4	169.1	190.1
Ховд	100.2	100.2	104.0	109.5	101.5	110.2	126.9	127.0	106.8	172.7	172.7	195.3	195.3	133.3	171.6	171.6	171.6	124.5	134.7	138.0	142.9	140.1	167.3	168.2	178.6
Хангайн бүс																									
Архангай	101.1	101.6	59.3	51.8	101.1	106.4	113.8	116.2	131.0	200.0	224.1	254.9	254.9	112.1	145.5	174.0	179.5	120.9	138.8	157.6	155.3	126.5	155.6	169.6	188.3
Баянхонгор	102.7	102.7	102.7	85.3	95.3	108.4	122.9	127.7	96.6	115.9	183.1	237.3	237.3	136.2	184.3	218.3	218.3	125.3	140.7	151.1	156.7	125.9	141.0	148.4	171.7
Булган	100.0	101.2	101.2	102.4	97.7	107.6	107.7	104.7	130.6	194.4	206.0	254.2	254.2	113.4	204.0	224.9	186.9	114.9	150.9	156.9	166.4	120.8	156.8	160.3	189.5
Орхон	76.4	77.4	96.0	101.0	101.2	112.3	117.6	124.4	116.9	174.9	219.1	271.1	271.1	118.4	138.6	131.1	132.7	112.4	128.8	144.0	158.6	121.4	143.5	147.3	165.6
Өвөрхангай	102.6	102.6	103.4	190.0	110.9	110.9	115.5	116.0	130.6	194.4	206.0	206.0	206.0	105.3	105.3	104.5	81.5	126.4	136.3	157.5	157.8	131.6	148.5	161.8	181.9
Хөвсгөл	100.0	100.0	100.0	100.4	107.9	135.3	149.9	148.4	146.6	165.7	180.0	214.3	214.3	181.4	245.0	259.2	280.7	114.5	127.4	150.7	155.1	133.0	157.8	176.9	197.1
Төвийн бүс																									
Говьсүмбэр	100.0	87.2	87.2	101.5	112.9	114.4	118.5	145.8	128.6	240.0	254.3	240.0	240.0	156.2	201.9	215.8	176.3	124.3	126.5	145.9	145.6	126.2	149.9	152.5	173.0
Дархан-Уул	70.4	70.4	70.3	88.0	108.7	135.8	135.4	135.6	134.7	173.9	183.8	222.3	222.3	112.3	135.3	135.3	144.0	116.6	124.5	138.8	140.2	126.1	154.7	159.7	188.9
Дорноговь	100.0	100.0	100.4	96.4	104.1	126.3	120.7	120.3	110.5	148.0	184.9	210.0	210.0	101.6	128.7	138.6	138.7	108.4	143.4	164.1	193.4	131.0	161.1	171.4	189.9
Дундговь	90.5	90.5	90.5	90.5	94.9	96.8	109.7	116.4	120.4	194.4	206.0	244.7	244.7	110.9	151.5	204.4	204.4	120.1	122.7	129.3	143.5	123.8	154.2	167.6	181.4
Өмнөговь	94.9	96.2	96.2	103.4	110.9	122.9	140.1	141.8	107.1	139.3	153.2	153.2	153.2	145.7	160.2	181.9	199.8	130.1	148.0	181.8	183.7	125.0	159.4	173.7	176.3
Сэлэнгэ	99.1	99.1	99.1	111.3	121.2	139.6	152.3	152.3	128.6	231.4	254.3	305.7	305.7	95.6	98.1	123.6	141.0	127.9	137.5	170.4	172.5	122.8	152.5	161.5	186.6
Төв	111.1	111.1	111.1	144.2	96.9	111.3	112.1	118.5	130.6	194.4	206.0	247.7	247.7	120.3	161.4	166.2	170.5	143.1	165.7	187.0	196.6	124.4	155.1	162.3	181.8
Зүүн бүс																									
Дорнод	100.0	100.0	100.0	91.9	103.3	112.1	117.9	134.2	120.0	193.3	193.3	240.0	240.0	139.9	177.7	196.9	255.1	121.7	139.0	156.5	176.0	123.9	157.0	171.4	184.3
Сүхбаатар	100.7	91.6	91.6	120.2	130.0	140.4	139.6	155.1	116.8	125.2	128.6	147.0	147.0	121.1	132.9	144.0	144.0	118.1	129.4	137.0	137.1	126.1	150.4	159.3	174.4
Хэнтий	105.8	103.1	103.1	128.1	125.4	125.4	143.7	148.8	130.6	194.4	206.0	247.7	247.7	134.0	140.9	142.4	164.2	104.6	115.9	135.8	137.0	135.3	169.0	183.2	208.1

6.10 ГЭЛ НЭРИЙН ЗАРИМ БАРААНЫ ЖИЛИЙН ДҮНДАЖ ҮНЭ, аймгаар
ANNUAL AVERAGE PRICE OF MAIN SELECTED COMMODITIES, by aimags

Аймаг Aimags	Гурил, кг Flour, kg			Хонины мах, кг Mutton, kg			Цагаан будаа, кг Rice, kg				Шингэн сүү, л Milk, l					
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
	Баруун бүс															
Баян-Өлгий	467	751	577	573	2 300	2 758	2 225	2 750	658	1 108	1 192	1 517	817	1 542	1 683	1 475
Говь-Алтай	680	966	842	751	2 058	2 433	2 225	3 275	671	1 088	1 342	1 617	863	1 183	1 408	1 833
Завхан	558	890	831	708	2 233	2 833	2 725	3 442	646	1 033	1 400	1 583	704	950	1 242	1 625
Увс	508	842	779	708	2 025	2 800	2 325	2 933	629	992	1 233	1 417	725	1 033	1 108	1 292
Ховд	523	882	814	792	2 458	3 150	2 700	3 192	621	1 058	1 242	1 475	792	1 258	1 283	1 375
	Хангайн бүс															
Архангай	520	857	774	588	2 208	2 742	2 417	3 108	605	1 035	1 248	1 592	646	850	1 025	1 408
Баянхонгор	547	892	760	759	2 225	2 533	2 258	3 358	663	942	1 200	1 550	733	1 013	1 092	1 467
Булган	464	769	704	562	2 650	3 142	2 642	3 117	645	1 208	1 313	1 646	438	542	800	1 050
Орхон	486	773	658	561	2 425	3 042	2 658	3 283	557	993	1 213	1 471	496	758	896	1 125
Өвөрхангай	514	914	817	708	2 092	2 442	2 083	3 175	638	1 050	1 157	1 492	692	1 150	1 158	1 950
Хөвсгөл	552	904	800	760	2 400	2 833	2 408	3 375	650	958	1 300	1 663	496	821	867	1 167
	Төвийн бүс															
Говьсүмбэр	546	836	698	670	2 167	2 858	2 292	2 917	590	923	1 192	1 578	571	831	1 058	1 125
Дархан-Уул	519	810	734	674	2 400	3 071	2 729	3 383	631	1 001	1 253	1 625	421	633	788	979
Дорноговь	525	854	742	638	2 400	2 892	2 436	3 002	600	858	1 200	1 481	958	1 250	1 441	1 603
Дундговь	539	863	818	725	2 217	2 867	2 097	3 104	586	984	1 214	1 494	875	1 367	1 475	1 887
Өмнөговь	600	978	822	817	2 467	2 800	2 600	4 117	629	929	1 206	1 499	1 000	1 275	1 525	2 208
Сэлэнгэ	527	903	833	688	2 433	3 100	2 808	3 333	633	1 133	1 258	1 567	404	554	733	908
Төв	486	752	658	582	2 417	2 946	2 650	3 492	586	1 012	1 254	1 586	542	838	971	1 104
	Зүүн бүс															
Дорнод	465	853	703	584	2 225	2 775	2 525	3 192	596	838	1 030	1 346	483	717	792	983
Сүхбаатар	527	826	708	637	2 067	2 775	2 442	3 150	600	929	1 150	1 400	650	1 108	1 175	1 317
Хэнтий	530	965	888	743	2 300	3 067	2 533	3 083	650	1 033	1 232	1 617	542	900	983	1 058

(Хүснэгт 6.10-ын үргэлжлэл- Table 6.10 continuation)

Аймаг	Аймаг	Элсэн чихэр, кг Sugar, kg			Цахилгаан, 1кВтц Electricity, 1KWH			Халаалт, м ² Heating fee, m ²			Бензин АИ-80, л Petrol AI-80, l						
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010				
		Баруун бүс															
		Western region															
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 058	1 167	1 308	1 746	66	66	66	66	400	467	627	850	923	1 353	1 267	1 238
Говь-Алтай	Govt-Altai	911	1 117	1 292	1 733	60	60	60	67	288	339	440	440	928	1 319	1 344	1 328
Завхан	Zavkhan	888	979	1 308	1 808	57	57	57	57	290	300	300	375	941	1 338	1 365	1 294
Увс	Uvs	917	1 075	1 283	1 675	66	66	66	66	266	276	312	312	920	1 313	1 309	1 188
Ховд	Khovd	975	1 150	1 300	1 733	66	66	66	66	164	174	187	187	930	1 363	1 348	1 338
		Хангайн бүс															
		Khangai region															
Архангай	Arkhangai	840	946	1 263	1 667	57	66	73	81	219	222	315	315	871	1 255	1 168	1 239
Баянхонгор	Bayankhongor	954	975	1 217	1 750	57	65	75	79	455	470	457	392	883	1 275	1 238	1 272
Булган	Bulgan	908	971	1 283	1 767	59	59	59	71	145	164	220	226	878	1 245	1 142	1 231
Орхон	Orkhon	747	811	1 196	1 600	59	65	70	77	217	278	291	334	847	1 220	1 113	1 205
Өвөрхангай	Ovorkhangai	950	950	1 183	1 733	58	63	70	77	500	517	600	600	870	1 253	1 163	1 249
Хөвсгөл	Khovsgol	821	929	1 333	1 717	55	65	75	79	180	180	180	250	933	1 274	1 213	1 260
		Төвийн бүс															
		Central region															
Говьсүмбэр	Govisumber	809	883	1 166	1 623	58	67	75	79	120	140	200	217	862	1 232	1 178	1 304
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	767	942	1 304	1 708	57	64	70	77	191	262	290	328	848	1 187	1 090	1 190
Дорноговь	Dornogovi	850	879	1 242	1 664	57	64	70	77	101	101	154	192	891	1 284	1 249	1 396
Дундговь	Dundgovi	774	810	1 232	1 688	59	67	75	79	100	125	200	200	840	1 233	1 193	1 283
Өмнөговь	Omnogovi	817	942	1 242	1 731	66	66	66	75	192	192	192	216	888	1 293	1 271	1 363
Сэлэнгэ	Selenge	763	925	1 175	1 692	57	64	70	77	219	229	231	251	856	1 205	1 107	1 203
Төв	Tov	714	810	1 280	1 688	57	62	70	77	180	176	177	180	805	1 200	1 081	1 183
		Зүүн бүс															
		Eastern region															
Дорнод	Dornod	783	945	1 196	1 642	69	69	69	76	220	228	250	273	920	1 278	1 215	1 324
Сүхбаатар	Sukhbaatar	900	967	1 244	1 658	66	70	75	78	207	207	207	231	892	1 289	1 243	1 326
Хэнтий	Khentii	833	892	1 229	1 729	59	65	70	77	130	148	250	646	894	1 267	1 132	1 226

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

6.11 УЛААНБААТАР ХОТОД ЗАРАГДСАН БАРИЛГЫН ГОЛ НЭРИЙН МАТЕРИАЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, үйлдвэрлэгч улс орон, улирал, жилийн дундаж үнээ
 AVERAGE PRICES OF MAJOR CONSTRUCTION MATERIALS IN ULAANBAATAR, by producing countries, quarterly and annual average

Материалын нэр, үйлдвэрлэгч улс орноор	Materials, by producing country	2007	2008	2009	2010	Улирлын дундаж Quarterly average			
						I	II	III	IV
Монгол Улс Mongolia									
Бетон зуурмаг М-200, м ³ **	Concrete mortar M-200, m ³ **	77 000	78 667	77 000	77 000	77 000	83 667
Хөнгөн бетон 700, м ³ **	Iron concrete 700, m ³ **	83 000	88 583	84 333	85 333	89 167	95 500
Улаан тоосго М-100, мян.ш	Brick made from clay M-100, thous.piece	90 458	201 083	178 333	142 500	160 000	160 000	130 000	120 000
Цемент М-500, 50 кг*	Cement M-500, 50 kg*	...	6 496	5 327	5 800	5 800	5 800	5 800	5 800
Вакуум цонх (15x15), м2	Vacuum window (15x15), m2	85 417	87 500	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Шалны банз (ховилгүй), м3	Plank for floor (without groove), m3	64 417	140 833	119 167	132 917	126 667	131 667	133 333	140 000
Захалсан банз, м3	Edged plank, m3	14 317	26 917	20 917	26 500	23 000	23 667	24 333	35 000
Палк (15x15), хуурай, ш	Stick (15x15), dry, piece	7 483	15 542	13 542	16 167	13 667	14 333	16 667	20 000
Эмульс (дотор), кг**	Emulsion (inward), kg**	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Хөөсөнцөр (2.44x1.22м), м ² **	Polystyrene (2.44x1.22m), m ² **	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Замаск, 25 кг**	Varnish, 25 kg**	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
ОХУ Russian Federation									
Хар цаас (чулуутай), боодол**	Roofing paper (with stone) 1x10m, pack**	14 958	15 167	15 000	16 000	15 000	14 667
Олиф, кг***	Oil, kg***	4 222	...	4 000	4 000	4 667
Шохой (мель), кг	Lime (mell), kg	375	500	567	600	600	600	600	600
БНХАУ People's Republic of China									
Цемент М-500, 50 кг*	Cement M-500, 50 kg*	...	6 875	7 042	6 750	7 000	7 000	6 500	6 500
Цонхны шил 5мм (нөлөөгүй), м2	Window glass 5mm (without reflection), m ²	7 292	10 542	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Цонхны шил 5мм (нөлөөтэй), м2	Window glass 5mm (with reflection), m ²	5 625	8 792	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Хар цаас (чулуугүй), боодол	Roofing paper (without stone) 1x15, pack	4 317	6 025	6 317	6 875	6 500	7 000	7 000	7 000
Хадаас 100мм, кг	Spike 100 mm, kg	1 317	1 767	2 325	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Тосон будаг, кг	Oil paint, kg	1 075	1 450	1 858	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Ханын цаас (10x0.53 м), боодол	Wallpaper (10x0.53 m), pack	4 792	6 958	6 708	7 775	7 500	7 600	8 000	8 000
Эмульс (гадна), 18 кг**	Emulsion (external), 18 kg**	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Эмульс (дотор), 18 кг**	Emulsion (inward), 18 kg**	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500
Шохой (мель), кг	Lime (mell), kg	300	300	317	500	500	500	500	500
Хавтан 30x30 (шалны), ш	Slab stone 30x30,(for floor), piece	429	483	671	804	800	800	800	817
Шаазан угаагуур, ш	Ceramic sink, piece	35 000	40 167	43 000	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Шаазан суултуур, ш	Ceramic lavatory pan, piece	50 000	58 333	62 083	79 167	76 667	80 000	80 000	80 000
Өдрийн гэрэл (суурьгүй), ш	Electric filament lamp (without pivot), piece	1 000	1 167	1 500	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Хаалга (төмөр), ш	Building door (metal), piece	120 000	130 000	130 000	134 167	131 667	135 000	135 000	135 000
Крант, ком**	Tap, set**	25 000	37 500	30 000	40 000	40 000	40 000
Уян шүршүүр, ш*	Flexible shower kits, piece*	...	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Паркетан шал, м ²	Parquet floor, m ²	7 500	8 375	8 708	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Дүүжин тааз, м ²	False ceiling, m ²	2 500	2 750	3 467	3 917	3 800	3 867	4 000	4 000
Цавуу (тарган), кг**	Glue (adhesive), kg**	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
ХБНГУ Federal Republic of Germany									
Эмульс (гадна), 18 кг**	Emulsion (external), 18 kg**	59 167	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Эмульс (дотор), 18 кг**	Emulsion (inward), 18 kg**	46 167	47 000	47 000	47 000	47 000	47 000
БНСУ Republic of Korea									
Ханын цаас 12x0.5, боодол	Wallpaper 12x0.5, pack	3 875	4 250	4 450	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500

Тайлбар: * - Бүтээгдэхүүний тодорхойлолт 2007 оны 10-р сараас эхлэн өөрчлөгдсөн болно.

** - Бүтээгдэхүүний тодорхойлолт 2009 оны 8-р сараас эхлэн өөрчлөгдсөн болно.

*** - Бүтээгдэхүүний тодорхойлолт 2010 оны 5-р сараас эхлэн өөрчлөгдсөн болно.

Note: * - Definition of these materials has been changed in October 2007.

** - Definition of these materials has been changed in August 2009.

*** - Definition of the material has been changed since May 2010.

6.12 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
AVERAGE MARKET PRICE OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

төг / tog.

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 ширхэгийн дундаж үнэ Average price of 1 piece							
		Хонины /ноостой/ нэхий* Sheep skin with wool*				Ямааны /ноолууртай/ арьс* Goat skin with cashmere *			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
		Баруун бүс				Western region			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	6 000	1 600	2 650	6 000	15 000	2 900	12 500	21 000
Говь-Алтай	Govi-Altai	7 500	2 200	3 300	7 000	14 000	3 000	12 300	17 200
Завхан	Zavkhan	7 000	1 500	2 900	7 500	13 000	2 400	12 000	-
Увс	Uvs	6 500	2 000	2 500	5 000	13 500	2 500	11 500	19 000
Ховд	Khovd	7 500	1 600	-	-	12 000	2 700	8 000	19 500
		Хангайн бүс				Khangai region			
Архангай	Arkhangai	7 000	2 500	3 000	8 000	13 000	2 000	9 000	-
Баянхонгор	Bayankhongor	7 500	2 000	4 000	8 500	13 500	1 500	12 000	20 000
Булган	Bulgan	6 000	1 500	2 000	7 300	11 000	-	-	15 500
Орхон	Orkhon	7 000	2 000	3 000	8 000	12 000	4 000	9 000	11 500
Өвөрхангай	Ovorkhangai	7 500	2 000	3 500	10 000	12 500	4 000	11 000	21 000
Хөвсгөл	Khovsgol	6 600	2 000	1 500	6 500	14 000	2 000	10 000	16 000
		Төвийн бүс				Central region			
Говьсүмбэр	Govisumber	7 000	2 500	-	8 000	15 000	1 500	9 000	20 000
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	6 500	1 500	3 500	9 000	14 000	2 000	12 500	19 500
Дорноговь	Dornogovi	5 500	1 700	-	8 000	11 700	1 900	-	20 000
Дундговь	Dundgovi	7 500	2 500	4 000	9 000	14 000	3 700	11 700	21 700
Өмнөговь	Omnogovi	6 500	2 000	3 500	8 000	15 500	3 000	9 500	22 000
Сэлэнгэ	Selenge	6 500	1 500	3 500	6 000	10 000	1 500	5 500	17 000
Төв	Tov	6 800	2 300	3 500	8 500	13 000	2 700	-	-
		Зүүн бүс				Eastern region			
Дорнод	Dornod	9 000	4 500	2 500	5 600	8 000	3 000	7 000	16 000
Сүхбаатар	Sukhbaatar	5 200	1 600	1 800	4 500	12 000	2 000	11 000	15 000
Хэнтий	Khentii	6 500	1 000	2 500	-	12 000	2 500	12 000	19 000
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8 000	-	2 500	7 500	16 500	3 100	10 000	19 000

Тайлбар:
Note:

* Өлөн гэдэс дагалдуулсан арьсны үнэ болно.

* Price of sheep skin with small intestine.

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 ширхэгийн дундаж үнэ Average price of 1 piece							
		Үхрийн шир Cattle hide							
		2 м-ээс доош урттай Less than 2 m				2 м-ээс дээш урттай More than 2 m			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
		Баруун бүс				Western region			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	20 000	-	6 000	12 000	30 000	5 000	8 000	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	23 000	10 000	6 500	10 000	25 000	12 000	8 700	15 000
Завхан	Zavkhan	28 000	4 000	-	-	32 000	7 000	-	12 000
Увс	Uvs	25 000	6 000	5 000	11 000	28 000	8 000	6 000	14 000
Ховд	Khovd	24 000	8 300	10 000	12 300	27 000	10 000	16 000	16 000
		Хангайн бүс				Khangai region			
Архангай	Arkhangai	20 000	7 000	7 500	14 000	32 000	9 000	17 000	25 000
Баянхонгор	Bayankhongor	27 000	8 000	7 000	10 000	30 000	8 000	13 000	12 000
Булган	Bulgan	22 000	5 000	7 000	12 500	28 000	5 000	12 000	21 500
Орхон	Orkhon	20 000	8 000	7 000	11 000	40 000	12 000	15 000	21 000
Өвөрхангай	Ovorkhangai	30 000	8 000	6 000	-	28 000	10 000	8 000	15 000
Хөвсгөл	Khovsgol	15 000	6 000	8 000	13 000	35 000	13 000	15 000	20 000
		Төвийн бүс				Central region			
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	7 000	12 000	30 000	10 000	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	27 000	6 000	8 500	9 500	41 000	10 000	16 000	23 000
Дорноговь	Dornogovi	21 000	7 200	-	-	24 000	14 100	7 500	14 000
Дундговь	Dundgovi	28 000	2 000	6 000	14 500	30 000	5 000	8 000	19 700
Өмнөговь	Omnogovi	15 000	3 000	10 000	11 000	25 000	4 000	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	28 000	10 000	8 000	12 000	38 000	23 000	17 000	24 000
Төв	Tov	25 000	11 700	8 000	13 000	35 000	15 600	14 700	20 000
		Зүүн бүс				Eastern region			
Дорнод	Dornod	20 000	14 000	8 000	11 000	28 000	18 000	9 000	18 000
Сүхбаатар	Sukhbaatar	21 000	7 000	5 500	11 000	29 000	13 000	11 000	17 000
Хэнтий	Khentii	12 000	6 000	8 000	13 000	-	-	14 000	14 000
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	30 000	10 000	10 000	15 300	35 000	23 000	19 000	24 000

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 ширхэгийн дундаж үнэ Average price of 1 piece			
		Адууны шир		Horse hide	
		2007	2008	2009	2010
		Баруун бүс		Western region	
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	30 000	7 000	16 500	25 000
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	23 000	10 000	12 700	19 700
Завхан	<i>Zavkhan</i>	30 000	5 000	13 900	19 800
Увс	<i>Uvs</i>	30 000	7 000	15 000	22 000
Ховд	<i>Khovd</i>	28 000	8 000	14 000	18 000
		Хангайн бүс		Khangai region	
Архангай	<i>Arkhangai</i>	32 000	10 000	14 000	25 000
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	30 000	8 000	14 000	22 000
Булган	<i>Bulgan</i>	22 000	5 000	12 000	19 000
Орхон	<i>Orkhon</i>	25 000	10 000	15 000	17 500
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	32 000	10 000	15 000	25 000
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	30 000	10 000	18 000	23 000
		Төвийн бүс		Central region	
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	30 000	15 000	-	22 000
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	32 000	10 000	16 000	23 000
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	24 000	9 900	17 000	24 000
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	31 000	10 000	16 000	25 000
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	25 000	6 000	12 000	21 000
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	25 000	7 000	12 000	20 000
Төв	<i>Tov</i>	31 500	10 700	16 000	22 000
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дорнод	<i>Dornod</i>	28 000	14 000	12 300	17 800
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	27 000	11 000	16 000	19 000
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	10 000	17 000	24 000
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	28 500	12 000	20 000	24 600

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 кг-ын дундаж үнэ Average price of 1 kg							
		Ямааны ноолуур			Greasy cashmere				
		Цагаан		White	Бор		Brown		
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
		Баруун бүс			Western region				
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	-	-	30 000	-	35 000	15 500	30 000	-
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	33 500	16 000	28 000	-	33 500	16 000	28 000	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	-	14 000	28 000	49 700	-	14 000	-	-
Увс	<i>Uvs</i>	34 000	15 000	25 000	-	32 000	12 000	-	-
Ховд	<i>Khovd</i>	33 000	13 000	25 000	-	31 500	12 500	-	-
		Хангайн бүс			Khangai region				
Архангай	<i>Arkhangai</i>	-	15 000	24 000	43 000	33 000	13 000	24 000	43 000
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	32 000	17 000	30 000	47 000	32 000	17 000	30 000	-
Булган	<i>Bulgan</i>	30 000	15 000	-	-	28 000	15 000	-	42 000
Орхон	<i>Orkhon</i>	35 000	18 000	22 500	43 300	30 000	15 000	-	41 500
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	37 000	15 000	26 000	49 000	37 000	15 000	26 000	49 000
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	30 000	12 000	26 000	47 000	30 000	15 000	28 000	48 000
		Төвийн бүс			Central region				
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	30 000	12 000	27 000	40 000	-	-	27 000	40 000
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	28 000	16 700	27 000	48 000	25 000	16 400	27 000	-
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	-	15 000	-	-	33 000	15 000	27 000	41 700
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	37 000	15 000	26 000	48 000	36 000	14 000	26 000	48 000
Төв	<i>Tov</i>	30 600	15 300	26 500	50 000	30 500	15 500	26 500	50 000
		Зүүн бүс			Eastern region				
Дорнод	<i>Dornod</i>	35 000	-	-	-	32 000	-	-	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	24 500	-	21 000	40 000	-	-	18 000	35 000
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	-	20 000	-	-	-	-	-
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	33 000	-	30 000	49 000	31 500	15 000	-	-

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Үхрийн дундаж үнэ, мян.төг Average price for 1 cattle, thous.tog															
		Нас гүйцсэн үхэр Adult cattle								Өсвөр насны үхэр Young cattle							
		Эр Male				Эм Female				Эр Male				Эм Female			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
		Баруун бүс								Western region							
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	350	250	229	318	330	230	202	292	210	180	165	246	210	180	154	234
Говь-Алтай	Govii-Altai	317	342	281	341	263	293	251	316	196	195	198	256	185	205	177	239
Завхан	Zavkhan	450	550	296	409	300	320	236	342	-	160	187	265	-	160	174	282
Увс	Uvs	300	310	316	349	280	200	242	299	180	180	203	214	200	200	183	215
Ховд	Khovd	292	223	251	406	223	-	207	322	164	176	168	255	166	168	158	230
		Хангайн бүс								Khangai region							
Архангай	Arkhangai	400	450	312	369	280	300	249	319	130	140	178	245	130	140	166	233
Баянхонгор	Bayankhongor	300	280	257	392	290	260	215	325	260	-	156	232	280	-	147	230
Булган	Bulgan	500	550	461	510	450	450	405	370	300	300	276	276	300	300	261	266
Орхон	Orkhon	600	600	470	548	500	550	280	535	320	480	220	370	350	500	200	350
Өвөрхангай	Ovorkhangai	450	500	297	445	350	330	243	361	350	400	195	300	300	400	180	279
Хөвсгөл	Khovsgol	435	450	322	512	260	300	261	337	110	160	194	242	110	160	181	235
		Төвийн бүс								Central region							
Говьсүмбэр	Govisumber	370	370	400	-	250	250	355	-	-	-	290	300	-	-	255	300
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	400	460	408	675	380	420	388	625	180	270	261	453	180	280	244	430
Дорноговь	Dornogovi	398	466	419	507	345	387	411	475	214	234	267	336	194	240	247	300
Дундговь	Dundgovi	414	430	354	446	338	345	319	420	218	235	217	320	209	240	209	290
Өмнөговь	Omnogovi	403	453	390	563	311	410	350	525	233	300	260	404	228	300	-	300
Сэлэнгэ	Selenge	425	650	400	550	390	620	400	450	250	460	348	375	260	450	335	350
Төв	Tov	493	513	474	592	382	407	402	488	256	278	284	345	256	282	272	334
		Зүүн бүс								Eastern region							
Дорнод	Dornod	510	550	380	541	470	500	332	472	350	300	210	316	320	300	198	304
Сүхбаатар	Sukhbaatar	420	490	360	527	287	320	307	425	199	180	236	296	180	200	209	278
Хэнтий	Khentii	370	500	422	501	370	500	344	412	135	160	308	298	135	160	261	269
		Улаанбаатар								Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	475	500	320	360	395	430	300	340	150	-	250	250	150	300	230	230

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хонины дундаж үнэ, мян.төг Average price for 1 sheep, thous.tog									
		Нас гүйцсэн хонь Adult sheep									
		Эр Wether sheep					Эм Ewe				
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010		
		Баруун бүс					Western region				
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	68	43	41	75	43	36	33	58		
Говь-Алтай	Govii-Altai	53	48	44	65	40	36	32	48		
Завхан	Zavkhan	55	50	47	66	40	35	31	44		
Увс	Uvs	60	45	44	60	30	30	29	41		
Ховд	Khovd	50	47	37	71	36	32	27	53		
		Хангайн бүс					Khangai region				
Архангай	Arkhangai	55	60	46	60	45	46	38	50		
Баянхонгор	Bayankhongor	55	45	46	59	45	40	34	46		
Булган	Bulgan	60	65	58	72	55	55	47	53		
Орхон	Orkhon	80	50	50	65	65	45	35	55		
Өвөрхангай	Ovorkhangai	60	60	41	72	45	40	30	53		
Хөвсгөл	Khovsgol	55	55	45	68	40	50	33	49		
		Төвийн бүс					Central region				
Говьсүмбэр	Govisumber	50	50	53	60	45	45	34	45		
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	70	55	57	78	60	45	45	65		
Дорноговь	Dornogovi	55	71	67	80	44	60	49	60		
Дундговь	Dundgovi	58	62	49	79	41	44	34	56		
Өмнөговь	Omnogovi	63	55	43	70	50	44	33	57		
Сэлэнгэ	Selenge	60	70	50	85	55	70	45	66		
Төв	Tov	75	75	64	83	57	57	49	62		
		Зүүн бүс					Eastern region				
Дорнод	Dornod	55	65	51	60	52	60	36	47		
Сүхбаатар	Sukhbaatar	54	60	58	77	35	37	36	48		
Хэнтий	Khentii	45	70	59	74	33	50	46	59		
		Улаанбаатар					Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	68	71	35	55	50	55	33	52		

SECTION 6. PRICE

(Хүснэгт 6.12-ын үргэлжлэл-Table 6.12 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Ямааны дундаж үнэ, мян.төг Average price for 1 goat, thous.tog							
		Нас гүйцсэн ямаа Adult goat							
		Эр ямаа Wether goat				Эм ямаа Female goat			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
		Баруун бүс				Western region			
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	50	30	24	44	37	20	22	38
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	40	39	31	48	31	30	23	38
Завхан	<i>Zavkhan</i>	45	45	29	43	35	32	22	33
Увс	<i>Uvs</i>	35	35	28	41	28	25	21	30
Ховд	<i>Khovd</i>	35	33	25	55	27	24	19	42
		Хангайн бүс				Khangai region			
Архангай	<i>Arkhangai</i>	35	40	31	39	30	30	27	35
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	45	40	34	48	35	35	25	40
Булган	<i>Bulgan</i>	40	40	42	48	35	40	34	38
Орхон	<i>Orkhon</i>	50	40	30	40	45	40	25	35
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	45	55	30	52	35	45	22	43
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	43	38	30	49	30	35	23	39
		Төвийн бүс				Central region			
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	35	35	45	50	25	25	23	40
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	60	50	43	59	50	43	35	51
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	41	49	46	54	33	40	35	46
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	42	42	30	58	32	33	23	46
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	50	42	31	53	40	31	24	42
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	50	65	40	65	48	65	40	50
Төв	<i>Tov</i>	52	54	45	59	44	44	35	48
		Зүүн бүс				Eastern region			
Дорнод	<i>Dornod</i>	45	50	32	44	40	45	27	37
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	37	37	38	50	26	28	27	36
Хэнтий	<i>Khentii</i>	38	50	44	56	23	30	34	42
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	45	55	28	35	38	48	20	32

САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

МӨНГӨ, ЗЭЭЛ

Монгол Улс 1991 оноос Төв банк, арилжааны банк гэсэн хоёр шатлалтай банкны тогтолцоонд шилжсэн. Арилжааны банкны үйл ажиллагааг Монгол Улсын “Банкны тухай” хуулиар зохицуулж байна. Монголбанк арилжааны банкуудын тайлан тэнцлийн мэдээллийг нэгтгэн мөнгөний нийлүүлэлт, мөнгөний тойм, банкуудын нэгдсэн тайлан, олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл, хадгаламж, зээлийн хүү, гадаад валютын зах зээлийн ханшийн талаарх статистикийн мэдээг сар бүр бэлтгэдэг бөгөөд мөнгө, зээлийн бодлогын үр дүнгийн жилийн тайланг хэвлүүлж байна.

Гүйлгээнд гаргасан бэлэн мөнгө. Банкнаас гадуурх мөнгө болон банкны касс дахь бэлэн мөнгөний нийлбэрээр тооцно.

Бага мөнгө /M1/. Банкнаас гадуурх мөнгө болон төгрөгийн харилцах дансан дахь мөнгөний нийлбэрээр тооцно.

Банкнаас гадуурх мөнгө. Төв банкнаас гүйлгээнд гаргасан цаасан болон зоосон мөнгөнөөс банкуудын эзэмшиж буй цаасан болон зоосон мөнгийг хасч тооцно.

Төгрөгийн харилцах дансан дахь мөнгө. Иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын төгрөгийн харилцах дансны үлдэгдлийн нийлбэрээр тооцно.

Бараг мөнгө. Төгрөг болон гадаад валютын хадгаламж, валютын харилцах, цэвэршүүлсэн алтны харилцах, хадгаламжийн сертификатын нийлбэрээр тооцно.

Төгрөг болон валютын хадгаламж. Иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын төгрөг, валютын хадгаламжийн үлдэгдлийн нийлбэрээр тооцно.

Валютын харилцах. Иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын валютын харилцах дансны үлдэгдлийн нийлбэрээр тооцно.

Цэвэршүүлсэн алтны харилцах нь мөнгөний нийлүүлэлтэд үлдэгдлээрээ хамрагдах ба бусад үнэт металлын харилцах дансны үлдэгдлийг энд хамруулдаггүй.

Хадгаламжийн сертификат. Арилжааны банкнаас гаргасан иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшиж буй хадгаламжийн сертификатаар тооцно.

Мөнгөний нийлүүлэлт /M2/. Банкнаас гадуурх мөнгө, төгрөгийн болон валютын харилцах, хадгаламж, цэвэршүүлсэн алтны харилцах, хадгаламжийн сертификатын нийлбэрээр тооцно. Өөрөөр хэлбэл бага мөнгө болон бараг мөнгөний нийлбэр юм.

Нөөц мөнгө /M0/. Банкны касст байгаа бэлэн мөнгө, банкнаас гадуурх мөнгө болон Монголбанк дахь банкуудын төгрөг, валютын харилцах, валютын хадгаламжийн нийлбэрээр тооцно.

Хэвийн зээл. Төлөвлөгдсөн хугацаанд байгаа зээл, түүний хүүг ойлгоно.

Хугацаа хэтэрсэн зээл. Зээл, хүүгийн хугацаа 90 хүртэл хоног хэтэрсэн зээлээр тодорхойлогдоно.

Чанаргүй зээл. Хэвийн бус, эргэлзээтэй, муу зээл буюу зээл, хүүгийн хугацаа 91-ээс дээш хоног хэтэрсэн зээлээр тодорхойлогдоно.

Гадаад валютын албан нөөц. Монголбанкны эзэмшилд байгаа, захиран зарцуулахад бэлэн, чөлөөтэй хөрвөдөг гадаад валют хамрагдана.

ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛ

Монголын хөрөнгийн бирж (МХБ) 1991 онд байгуулагдсан. Хөрөнгийн бирж үнэт цаасны зах зээлийн мэдээллийг сар бүр Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг. Үндэсний статистикийн хороо үнэт цаасны зах зээлийн талаарх статистикийн мэдээллийг сарын бюллетень, жилийн статистикийн эмхтгэлд тусгадаг.

Үнэт цаас. Засгийн газар болон бусад эрх бүхий этгээдээс гаргасан өрийн бичиг /бонд/, компанийн бүх төрлийн хувьцаа, компанийн гаргасан, эсхүл гаргахаар санал болгож буй хувьцааг худалдах, худалдан авах эрхийн бичиг /опцион/, хөрөнгө оруулалтын сангийн хувьцаа, түүнчлэн Санхүүгийн зохицуулах хорооноос “Үнэт цаасны зах зээлийн тухай” Монгол Улсын хуульд нийцүүлэн үнэт цаас гэж тодорхойлсон баримтыг;

Өрийн бичиг /бонд/. Тодорхой хугацааны дараа үндсэн төлбөр болон хүүг мөнгөн, эсхүл тодорхой эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийн хэлбэрээр эргүүлэн төлөх үүргийг гэрчилсэн үнэт цаасыг;

Хувьцаа. Компанид хөрөнгө оруулж, түүнийг үндэслэн хувь нийлүүлэгчдийн хуралд оролцож санал өгөх, ногдол ашиг авах, компанийг татан буулгасны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдан борлуулснаас олсон орлогоос хувь хүртэх болон хуулиар тогтоосон бусад эрхийг гэрчилсэн үнэт цаасыг;

Брокерийн үйл ажиллагаа. Үнэт цаасны зах зээл дээр бусдын нэрийн өмнөөс үнэт цаасыг зуучлан худалдах, худалдан авах ажиллагааг;

Дилерийн үйл ажиллагаа. Үнэт цаасны зах зээл дээр ашиг олох зорилгоор үнэт цаасыг өөрийн хөрөнгөөр худалдан авах, худалдах, арилжих ажиллагааг;

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ |

Хэлцэл. Үнэт цаасыг худалдах захиалгын үнийн саналыг худалдан авах иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллага зөвшөөрснөөр үнэт цаас арилжаалахыг;

Бүртгэлтэй компанийн тоо. Монголын хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй, хувьцааны арилжааг идэвхитэй хийдэг хувьцаат компанийн тоог;

Зах зээлийн үнэлгээ нь Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй хувьцаат компанийн нийтэд гаргасан үнэт цаасны тоо тухайн өдрийн үнэт цаасны арилжааны хаалтын ханшны үржвэрээр тодорхойлогдоно.

ТОП -20 индекс: Тухайн индекс тооцох багцад орсон үнэт цааснуудын үнийн ерөнхий өөрчлөлтийг илэрхийлсэн үзүүлэлт бөгөөд Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй хувьцаат компаниудын үнэт цаасны зах зээлийн үнэлгээ, үнэт цаасны өсөлт, бууралт зэргээр үнэт цаасны зах зээлийн ерөнхий чиг хандлагыг энэхүү индексээр тодорхойлно. Индексийг дараахь томъёогоор тооцно.

$$I = \frac{P}{C} \cdot 100$$

I- Тухайн өдрийн индекс

P - Тухайн өдрийн зах зээлийн үнэлгээ

C - Зах зээлийн суурь үнэлгээ

САНХҮҮГИЙН БУСАД САЛБАР

Монгол Улсын Төв банк болон арилжааны банкнаас бусад санхүүгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага (даатгал, банк бус санхүүгийн байгууллага, хадгаламж, зээлийн хоршоо, барьцаалан зээлдүүлэх үйлчилгээ гэх мэт) багтана.

Санхүүгийн зохицуулах хороо нь даатгал, банк бус санхүүгийн байгууллага, хадгаламж, зээлийн хоршоодын тайлан тэнцлийн мэдээллийг нэгтгэн үйл ажиллагааны нэгдсэн тайлан, статистикийн мэдээллийг улирал бүр гаргаж байна.

Даатгалын үйл ажиллагаа. Даатгалын гэрээний дагуу даатгагч нь хэлэлцэн тохирсон даатгалын нөхөн төлбөрийг төлөх үүргийг тодорхой этгээдийн өмнө хүлээж буй үйл ажиллагаа юм.

Даатгалын хураамж. Даатгуулагч даатгалын зүйлээ даатгуулсны төлөө даатгагчид төлөх төлбөр.

Даатгалын нөхөн төлбөр. Гэрээний дагуу даатгалын тохиолдол үүссэн нөхцөлд даатгагчаас даатгуулагчид олгох мөнгөн хөрөнгө.

Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлт. Даатгагч нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хэрэгжүүлэх зорилгоор даатгалын нөөцийн сан бүрдүүлнэ. Энэхүү нөөцийн сангийн хэмжээ, бүрдүүлэх болон хөрөнгө оруулалтад байршуулах нөхцлийг даатгалын

багц дүрмээр тогтооно. Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлтийг даатгалын байгууллагуудын оны эхний болон оны эцсийн нөөцийн сангийн зөрүүгээр тодорхойлно.

Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа. Зээл олгох, факторингийн үйлчилгээ (зээлдэгчийн зүгээс зээлдүүлэгчээс мөнгөн төлбөрийн үүргийг шаардах эрхээ гуравдагч этгээдэд бүхэлд нь худалдах болон шилжүүлэх, энэхүү эрхийг хүлээн авагч нь эрхээ хэрэгжүүлэх болон үүсэн гарах үр дагаврыг бүрэн хариуцах үйл ажиллагаа), санхүүгийн түрээсийн үйлчилгээ (түрээслүүлэгч нь түрээслэгчийн захиалсан буюу сонгосон эд хөрөнгийг өөрөө үйлдвэрлэх, эсхүл худалдагч буюу нийлүүлэгчээс өөрийн нэр дээр худалдан авах замаар түрээслэгчид тодорхой нөхцөл, хугацаа, төлбөртэйгээр түрээслэх үйл ажиллагаа), төлбөрийн баталгаа болон төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах үйлчилгээ, цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулга, гадаад валютын арилжаа, итгэлцлийн үйлчилгээ, богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх, хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх зэрэг үйл ажиллагааг багтаана.

Санхүүгийн орлогод бүх төрлийн хүүгийн орлого, санхүүгийн түрээсийн орлого, факторингийн үйлчилгээний хүүгийн орлого, гадаад валютын ханшийн тэгшитгэлийн орлого, үнэт цаасны үнэлгээний тэгшитгэлийн орлого, гадаад валют болон үнэт цаасны арилжааны орлого, итгэлцлийн үйл ажиллагаанаас орох орлого, мөнгөн гуйвуулгын орлого, санхүүгийн зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх үйлчилгээний орлого, харилцах дансны хүүгийн орлого, банкин дахь хадгаламжийн хүүгийн орлого болон үйлчилгээний хураамж, шимтгэлийн орлого орно.

Санхүүгийн зардалд бүх төрлийн хүүгийн зардал, санхүүгийн түрээсийн үйл ажиллагаатай холбоотой гарсан зардлууд, факторинги, итгэлцлийн үйл ажиллагаатай холбоотой гарсан зардлууд, гадаад валют, үнэт цаасны арилжааны зардлууд болон тэгшитгэлийн зардлууд, шимтгэлийн зардал, хүүгийн зардлын буцаалт орно.

Санхүүгийн цэвэр ашиг. Санхүүгийн орлогоос санхүүгийн зардал болон болзошгүй эрсдэлийн зардлыг хасч тооцно.

Болзошгүй эрсдэлийн зардал. Банк бус санхүүгийн байгууллагын үйл ажиллагааны явцад гарсан эрсдэлд зарцуулсан зардал юм. Энэхүү зардалд үнэт цаасны арилжаа, зээл, санхүүгийн түрээс, факторингийн үйлчилгээ, үл хөдлөх хөрөнгө, авлагын эрсдэлийн зардал хамаарагдана.

Хоршоо. Эдийн засгийн болон нийгэм, соёлын нийтлэг хэрэгцээгээ хангах зорилгоор хэд хэдэн этгээд сайн дураараа нэгдсэн, ардчилсан, хамтын удирдлага, хяналт бүхий, дундын эд хөрөнгө дээр үндэслэн үйл ажиллагаа явуулахаар хамтран байгуулсан хуулийн этгээд юм.

FINANCIAL MARKET

MONEY, LOAN

Banking system. In 1991, Mongolia introduced a two-tiered banking system, including the Central bank and commercial banks. Activities of commercial banks in Mongolia are regulated under the Banking Law of Mongolia. The Bank of Mongolia collects balance sheet data from all commercial banks and publishes a monthly bulletin which includes statistics on money supply, monetary survey, deposit and loan interest rate and market rates by dates. The Bank of Mongolia publishes the Annual Report that describes monetary policy it uses and its results.

Currency in circulation includes bank's vault and currency outside banks.

Money M1 consists of currency outside banks and domestic current account.

Currency outside banks. Banknotes and coins of the Central bank for circulation minus banknotes and coins of the commercial banks.

Domestic current account includes individual's domestic current account and enterprise's domestic current account.

Quasi money consists of domestic and foreign currency deposits, foreign current account, refined gold current account and certificate of deposits.

Domestic and foreign currency deposits includes domestic and foreign currency deposits of individuals and enterprise's domestic and foreign currency deposits.

Foreign current account includes individual's foreign current accounts and enterprise's foreign current accounts.

Refined gold current account to count in Money M2.

Certificate of deposits includes individual's certificate of deposits and enterprise's certificate of deposits of the commercial banks.

Money M2 consists of currency outside banks, domestic and foreign current account, domestic and foreign currency deposits, refined gold current account and certificate of deposits.

Reserve Money consists of currency outside banks, bank's cash, bank's deposits in Mongolbank.

Loans is a sum of money given from one party to another for use over a period of time. The money is paid back according to terms agreed upon by both parties, including the specified interest rates and the timeframe over which the loan will be repaid.

Principal in arrears is a loan and/or interest that are past due by 90 days or more.

Non-performing loans mean doubtful and loss loans that are past due by 90 days or more.

Official net international reserves are the foreign currency deposits and bonds held by the Bank of Mongolia.

STOCK MARKET

The Mongolian Stock Exchange was established in 1991. Monthly data on stock market are sent to the National Statistical Office of Mongolia. The National Statistical Office publishes monthly data on stock market in the monthly bulletin and yearbook.

Securities means debt instruments /bonds/ issued by the Government and other authorized bodies, all kinds of company shares, options entitling to sell or purchase shares issued or proposed to be issued by a company, shares of an investment fund, and other instrument declared by the Securities Commission (hereinafter referred to as “the Commission”) to be a security for the purposes of this Law.

Share is a security certifying the investment into a company, which allows to participate in the shareholders meeting and vote, to receive dividends and portion from the proceedings from the sale of assets in case of the company bankruptcy and to certify other rights specified by the law.

Bond is a security which certifies the obligation to repay after a specific period principal and interest rates in the form of cash, assets and rights for the assets.

Brokerage activities means selling and buying of securities at the securities markets on behalf of others.

Dealers activities means selling, buying and trading of securities using own assets for the purpose of making profit.

Number of executed orders – shares traded upon consent from individuals and business entities which are to buy price offers of orders for sale of shares.

Number of companies with registration – number of stock companies, registered with the Mongolian Stock Exchange, trade shares actively.

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ |

Market capitalization – It is defined as multiplication of the number of shares issued by registered companies at the Mongolian Stock Exchange and close price of certain day.

TOP-20 index – This index defines a general trend of stock market such as market value of companies limited with a registration in the Mongolian stock market, activeness of sales of stocks, and increases and decreases in stocks.

$$I = \frac{P}{C} \cdot 100$$

I - Index in current day

P - Market capitalization in current day

C - Market capitalization in base day

OTHER FINANCIAL INSTITUTIONS

These include being organizations of financial sector and insurance, non-bank financial institutions, saving and credit cooperative. But this class does not include central bank and commercial banks. The Financial Regulatory Commission of Mongolia collects balance sheet data for all insurance companies, non-bank financial institutions, saving and credit cooperatives then makes quarterly statistics report.

Insurance is activity that insurer is obligated to pay incurred loss of the entity when the event of risk, according to the insurance agreement between the counterparties.

Insurance premium is the amount of money charged by an insurance company for coverage.

Insurance reimbursement is when one is reimbursed in accordance with an insurance policy for expenses that have been incurred and are covered under the policy.

Change of insurance reserves. In order to insurer use premiums to fund accounts reserved for later payment claim which is on insurance agreement. The quantity and all benchmarks of reserves and investment funding are set up on the regulations of insurance. The quantity of reserves change is defined as the difference between outstanding volumes of reserves at the beginning and at the end of the reporting period.

Activities of non-bank financial institutions include factoring (the seller/creditor sells account receivables at a discounted price to the third party, whom we call the factor, to obtain cash. The debtor then directly pays the full value of the debt to the factor instead of creditor), capital lease (capital or property is rent by lessee to possess it from less or at the specified payment and price after specified time duration), payment guarantee, financial instruments, e-payment, money transfer, foreign exchange trade, trust, advisory services for investment and providing information.

| SECTION 7. FINANCIAL MARKET

Operating income is the amount of profit realized from a business's operations after taking out operating expenses - such as cost of goods sold (COGS) or wages - and depreciation. Operating income takes the gross income (revenue minus COGS) and subtracts other operating expenses and then removes depreciation. These operating expenses are costs which are incurred from operating activities and include things such as office supplies and heat and power. Operating Income is typically a synonym for earnings before interest and taxes (EBIT) and is also commonly referred to as "operating profit" or "recurring profit".

Operating expenses is a term used frequently in the corporate world. It refers to ongoing costs necessary to run a business. In other words, operating expenses are the cost of what occurs behind the scenes. This includes any costs related to the actual operation of the company. Sometimes the term operating expenses is abbreviated as OPEX, particularly in internal documents or communications about company earnings. The most common operating expense is employee salaries and benefits, which is often the largest single expense for a business. Other items that may be included in a list of expenses are advertising and marketing costs, office supplies, legal and licensing fees, office utilities and accounting fees, research and development costs and raw materials.

Net operating income after provisions is the gross annual income after all operating expenses have been paid, but before adjustments to the income have been made to cover income taxes, interest payments, and any amount of depreciation or amortization that is applicable.

Provisions that in operating activity expenses for provisions. This expenses include provisions for stock trading, provisions for losses on loans, provisions for capital lease, provisions for factoring, provision for finance, provision for claims etc.

A cooperative is a group of several individuals united voluntarily to meet their common economic, social, and cultural needs and aspirations through a jointly-owned and democratically-controlled property.

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

7.1 МӨНГӨНИЙ НИЙЛҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эцсийн байдлаар MONEY SUPPLY, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгө	Currency in circulation	364 074.4	407 210.5	371 831.9	519 692.4
үүнээс: банкнаас гадуурхи мөнгө	of which: currency outside banks	283 325.3	328 724.0	284 993.9	388 202.7
Мөнгө M1	Money M1	590 471.6	647 335.3	651 247.0	1 157 617.9
Мөнгө M2	Money M2	2 401 249.7	2 270 001.4	2 880 033.9	4 679 981.4
Нөөц мөнгө	Reserve money	535 047.7	633 682.0	733 060.9	945 477.3

7.2 ГАДААД ВАЛЮТЫН ЦЭВЭР АЛБАН НӨӨЦ, жил бүрийн эцсийн байдлаар NET INTERNATIONAL RESERVES, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Гадаад валютын цэвэр албан нөөц, сая ам.долл	Net international reserves, mln. US dollars	972.4	637.2	1145.3	2091.2
Импорт хангах нөөц, долоо хоногоор	Reserves in weeks of goods imports	23.9	9.2	25.6	33.3

7.3 ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, арилжааны банкуудаар, жил бүрийн эцсийн байдлаар OUTSTANDING LOANS, by commercial banks, by the end of the year

Банкууд	Banks	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	2 056 060.8	2 635 551.6	2 655 000.4	3 264 778.0
Анод	Anod	143 329.6	184 170.0	157 552.3	95 717.6
Голомт	Golomt	329 356.6	442 755.3	499 661.8	762 599.0
Зоос	Zoos	146 127.2	169 736.7	104 032.2	79 278.3
Капитрон	Capitron	69 306.5	88 147.8	79 687.7	83 444.1
Кредит	Credit	5 531.1	4 525.2	4 439.6	3 096.1
Монгол шуудан	Mongol Post	161 432.9	156 044.9	122 392.6	-
Тээвэр хөгжил	Transport Development	6 631.8	11 226.8	8 999.2	4 380.7
Хадгаламж	Savings	43 308.1	54 045.9	132 285.2	232 974.3
Хас	Xac	100 683.1	149 749.7	196 367.5	324 880.4
Хаан	Khan	476 778.1	608 364.7	596 567.0	791 128.0
Худалдаа хөгжил	Trade Development	349 705.9	431 431.8	406 573.1	469 282.2
Улаанбаатар хот	Ulaanbaatar city	99 042.5	141 723.0	131 094.5	157 790.3
Эрэл	Erel	6 949.8	9 150.5	8 862.4	12 951.3
Капитал	Capital	33 125.0	59 096.1	46 508.4	57 432.8
Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	National investment bank	10 138.3	25 185.2	21 341.4	11 377.7
Чингис хаан	Chinggis khaan	74 614.5	100 198.0	83 700.7	79 095.2
Төрийн банк	State bank	-	-	54 934.7	62 743.1
Бусад	Others	-	-	-	36 606.9

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

7.4 ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХҮҮ, арилжааны банкуудаар
INTEREST RATES, by commercial banks

Банкууд	Banks	2007	2008	2009	2010
1. Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү, хувиар		Annual average togrog deposit rate, percentage			
Анод	<i>Anod</i>	6.0-10.0	12.0	12.0	8.3
Голомт	<i>Golomt</i>	7.2	8.4-12.0	8.4	12.3
Зоос	<i>Zoos</i>	6.0-7.2	9.6	-	-
Капитрон	<i>Capitron</i>	4.8-8.4	4.8-10.2	4.8-8.4	13.7
Капитал	<i>Capital</i>	7.2	7.2	7.2	16.2
Кредит	<i>Credit</i>	8.4	8.4	8.4	8.4
Монгол шуудан	<i>Mongol Post</i>	8.4	8.4	8.4	15.4
Тээвэр хөгжил	<i>Transport & Development</i>	6.0	8.0	8.0	17.1
Хадгаламж	<i>Savings</i>	6.0	6.0	7.2	13.2
Хас	<i>Xac</i>	4.8-6.0	4.8-10.2	6.0-8.5	13.1
Хаан	<i>Khan</i>	10.0	8.4-10.0	0.0-8.4	10.2
Худалдаа хөгжил	<i>Trade & Development</i>	6.0-6.9	6.0-6.9	6.0	13.2
Улаанбаатар хот	<i>Ulaanbaatar city</i>	7.2	7.2	7.2	15.8
Эрэл	<i>Erel</i>	6.0-8.4	6.0-8.4	6.0-8.4	17.8
Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	<i>National investment bank</i>	-	-	3.6	16.4
Чингис хаан	<i>Chinggis khaan</i>	-	-	-	11.4
Төрийн банк	<i>State bank</i>	-	-	8.4	13.4
2. Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү, хувиар		Annual average togrog loan rate, percentage			
Анод	<i>Anod</i>	28.1	25.0	27.7	27.8
Голомт	<i>Golomt</i>	19.3	19.3	21.4	18.9
Зоос	<i>Zoos</i>	20.1	20.8	21.6	-
Капитрон	<i>Capitron</i>	20.4	21.4	20.4	19.6
Капитал	<i>Capital</i>	22.1	22.1	20.5	20.9
Кредит	<i>Credit</i>	-	18.5	-	20.0
Монгол шуудан	<i>Mongol Post</i>	24.0	22.5	20.2	21.3
Тээвэр хөгжил	<i>Transport & Development</i>	18.5	23.6	21.6	24.0
Хадгаламж	<i>Savings</i>	22.3	21.6	20.6	20.1
Хас	<i>Xac</i>	13.5	25.5	27.5	22.1
Хаан	<i>Khan</i>	21.8	21.1	22.2	20.4
Худалдаа хөгжил	<i>Trade & Development</i>	16.0	17.4	20.8	18.8
Улаанбаатар хот	<i>Ulaanbaatar city</i>	19.9	19.1	18.4	17.3
Эрэл	<i>Erel</i>	23.4	23.1	25.8	25.5
Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	<i>National investment bank</i>	18.0	14.8	7.6	11.7
Чингис хаан	<i>Chinggis khaan</i>	12.0	14.4	17.2	15.8
Төрийн банк	<i>State bank</i>	-	-	16.0	18.9

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: *Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia*

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

7.5 ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар
 LOANS OUTSTANDING, by region, aimags and the Capital city, by the end of the year

		сая төг mln. tog			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	2 056 060.8	2 635 551.6	2 655 000.4	3 264 778.0
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	114 675.8	136 258.4	118 089.4	145 773.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	21 275.4	27 809.2	23 619.1	32 541.4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	17 900.6	16 386.0	14 110.3	21 334.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	21 988.0	27 096.9	21 465.5	25 574.0
Увс	<i>Uvs</i>	25 535.1	28 958.7	25 853.9	32 002.0
Ховд	<i>Khovd</i>	27 976.7	36 007.6	33 040.6	34 321.6
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	149 092.7	182 138.2	155 000.0	215 460.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	16 620.0	20 362.6	19 625.4	26 057.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	21 103.6	24 892.0	19 716.3	26 658.5
Булган	<i>Bulgan</i>	14 682.4	17 078.3	15 003.0	20 860.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	36 929.4	49 076.0	40 229.1	66 827.8
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	28 676.5	38 589.9	31 948.8	36 145.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	31 080.8	32 139.4	28 477.3	38 910.6
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	135 368.8	181 042.2	158 406.3	220 703.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	7 172.9	8 421.3	8 370.1	9 826.4
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	43 420.7	67 386.1	53 031.2	64 368.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14 369.4	25 791.1	23 541.8	27 410.9
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	11 963.2	10 635.6	10 696.7	14 514.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	18 224.8	23 189.8	19 937.5	33 833.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	22 902.8	28 597.7	26 690.5	47 690.3
Төв	<i>Tov</i>	17 315.1	17 020.6	16 138.4	23 059.5
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	46 364.4	52 543.9	48 782.0	80 439.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	16 097.4	19 465.3	18 204.1	33 467.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	11 859.3	13 225.1	13 002.3	19 582.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	18 407.7	19 853.5	17 575.6	27 389.5
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 610 559.1	2 083 568.9	2 174 722.7	2 602 401.1

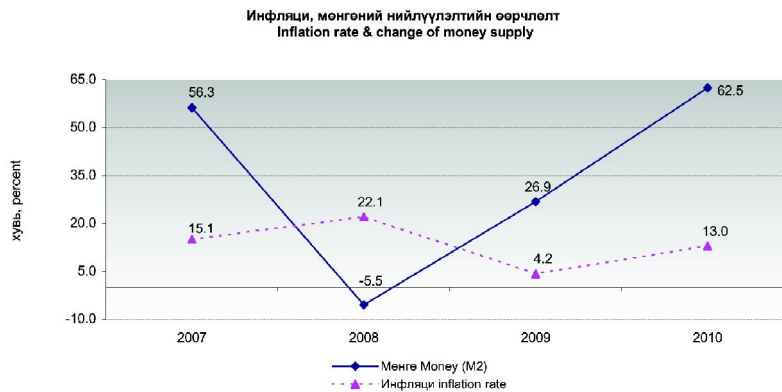
Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
 Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

SECTION 7. FINANCIAL MARKET

7.6 ИРГЭДИЙН ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар
OUTSTANDING INDIVIDIAL DEPOSITS, by region, aimags and Capital city, by the end of the year

		сая төг mln. tog			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	1 361 659.7	1 191 473.3	1 651 277.3	2 366 698.8
	Баруун бүс				
	Western region				
Дүн	Subtotal	54 459.6	51 094.7	72 511.2	99 445.6
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	12 916.6	13 280.5	18 086.5	24 639.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	8 672.8	7 985.2	11 751.2	16 981.9
Завхан	Zavkhan	9 374.4	8 630.2	10 960.1	17 848.7
Увс	Uvs	11 516.6	11 145.7	15 155.4	21 320.6
Ховд	Khovd	11 979.1	10 053.1	16 558.0	18 655.0
	Хангайн бүс				
	Khangai region				
Дүн	Subtotal	74 787.3	72 599.6	99 214.5	149 786.4
Архангай	Arkhangai	8 799.8	9 206.6	11 377.9	19 340.4
Баянхонгор	Bayankhongor	7 590.4	7 530.7	10 607.1	16 093.9
Булган	Bulgan	5 216.2	5 111.2	5 861.8	9 608.4
Орхон	Orkhon	29 388.9	28 999.5	38 534.2	56 506.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	13 972.7	11 613.4	18 207.8	24 139.5
Хөвсгөл	Khovsgol	9 819.3	10 138.2	14 625.7	24 097.6
	Төвийн бүс				
	Central region				
Дүн	Subtotal	69 693.7	66 370.0	79 636.2	118 820.8
Говьсүмбэр	Govisumber	1 539.3	1 346.1	1 897.6	2 437.5
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	28 116.5	23 869.8	31 022.6	42 634.3
Дорноговь	Dornogovi	7 250.2	10 456.3	9 030.1	12 411.4
Дундговь	Dundgovi	5 069.8	4 974.3	6 263.8	8 559.8
Өмнөговь	Omnogovi	8 155.1	8 516.3	12 766.2	22 535.3
Сэлэнгэ	Selenge	8 777.6	9 612.0	10 747.8	17 803.1
Төв	Tov	10 785.1	7 595.2	7 908.1	12 439.4
	Зүүн бүс				
	Eastern region				
Дүн	Subtotal	21 472.6	22 646.4	31 243.3	45 550.2
Дорнод	Dornod	7 788.6	8 753.1	14 395.4	19 272.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	6 488.7	6 225.3	7 336.7	11 309.0
Хэнтий	Khentii	7 195.2	7 668.0	9 511.2	14 968.5
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 141 246.6	978 762.6	1 368 672.1	1 953 095.7

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

7.7 ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар
OUTSTANDING NON-PERFORMING LOANS, by region, aimags and the Capital city, by the end of the year

		сая төг <i>mln. tog</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	68 071.3	188 667.2	462 001.5	374 357.6
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	898.1	4 079.5	7 975.3	5 403.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	103.5	1 077.8	963.7	834.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	39.7	890.8	841.4	159.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	256.7	1 302.6	1 498.7	1 012.3
Увс	<i>Uvs</i>	144.0	320.5	1 339.1	493.2
Ховд	<i>Khovd</i>	354.2	487.8	3 332.4	2 903.8
	Хангайн бүс		Khangaï region		
Дүн	Subtotal	1 422.9	3 351.8	8 800.0	4 953.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	135.9	114.0	480.6	328.1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	60.3	526.8	915.3	559.4
Булган	<i>Bulgan</i>	101.7	463.5	809.9	420.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	660.8	1 614.9	3 876.8	1 625.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	63.1	114.1	1 100.4	1 149.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	401.1	518.5	1 617.0	870.9
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	3 154.7	4 470.2	14 409.8	11 323.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	163.4	478.0	1 109.2	829.7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 002.4	1 725.3	10 456.4	8 686.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	265.6	180.5	682.2	293.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	237.6	467.2	380.5	293.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	88.8	670.8	1 087.4	613.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	924.1	794.4	442.5	318.7
Төв	<i>Tov</i>	472.8	154.0	251.6	287.9
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	1 165.7	1 346.3	2 069.0	1 010.5
Дорнод	<i>Dornod</i>	995.5	785.6	1 066.3	500.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	94.0	227.8	451.2	240.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	76.2	332.9	551.5	269.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	61 430.0	175 419.4	428 747.4	351 667.0

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
 Source: *Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia*

7.8 ГАДААД ВАЛЮТЫН ХАНШ
EXCHANGE RATES OF FOREIGN CURRENCIES

		төг /tog			
		2007	2008	2009	2010
Гадаад валютын ханш, жилийн дундаж		Exchange rates of foreign currencies, annual average			
АНУ-ын доллар	USD	1 169.85	1 166.06	1 437.91	1 355.93
Евро	EUR	1 595.90	1 715.00	2 004.85	1 801.41
Рубль	RUB	45.62	47.05	45.48	44.71
Юань	CNY	153.35	167.82	210.49	200.25
Вон	KRW	1.26	1.08	1.13	1.17
Иен	JPY	9.94	11.32	15.39	15.46
Фунт	GBP	2 336.01	2 159.94	2 249.67	2 096.18
Гадаад валютын ханш, жилийн эцэст		Exchange rates of foreign currencies, at the end of period			
АНУ-ын доллар	USD	1 169.97	1 267.51	1 442.84	1 257.18
Евро	EUR	1 717.16	1 786.75	2 071.34	1 679.97
Рубль	RUB	47.68	43.12	47.67	41.13
Юань	CNY	160.18	185.25	211.35	190.78
Вон	KRW	1.25	1.01	1.24	1.12
Иен	JPY	10.33	14.04	15.66	15.45
Фунт	GBP	2 337.54	1 837.19	2 295.77	1 948.57

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

7.9 ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF STOCK MARKET

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Бүртгэлтэй компанийн тоо	Number of registered companies	383	376	358	336
Зах зээлийн үнэлгээ (сая төг)	Market capitalization (mln.tog)	716 272.3	515 872.4	620 705.7	1 373 946.2
Хувьцааны арилжаа		Stock trading			
Үнийн дүн (сая төг)	Trading value (mln.tog)	62 126.8	60 349.3	23 181.5	62 873.1
Арилжигдсан хувьцааны тоо (сая ш)	Trading volume (mln.pcs)	116.3	170.2	89.9	64.5
Бондын арилжаа		Bond trading			
Засгийн газрын (сая төг)	Government bond value (mln.tog)	39 599.3	1 494.7	-	30 000.0
Компанийн (сая төг)	Company's bond value (mln.tog)	850.7	502.0	-	-
ТОП-20 индекс		TOP-20 index			
дундаж	average	6 699.9	9 722.9	5 551.9	10 582.8
хамгийн их	maximum	13 677.0	13 074.9	7 937.1	15 040.0
хамгийн бага	minimum	2 031.9	5 511.0	4 538.0	6 144.3
хаалт	closing	10 618.8	5 583.2	6 189.9	14 759.8
Хийгдсэн хэлцлийн тоо (мянга)	Total deals made (thous)	28.9	34.0	14.0	25.5
Брокер, дилерийн компанийн тоо	Number of Broker and dealer companies	30	41	45	45

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

7.10 ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХАМГИЙН ӨНДӨРТЭЙ БАЙСАН 30 КОМПАНИ, 2010 30 LEADING COMPANIES IN MARKET CAPITALIZATION IN 2010

Компанийн нэр	Name of companies	сая төг <i>mln. tog</i> Зах зээлийн үнэлгээ Market value
Таван толгой	<i>Tavan tolgoi</i>	303 351.6
Багануур	<i>Baganuur</i>	220 230.8
Шивээ овоо	<i>Shivee ovoo</i>	174 448.3
АПУ	<i>APU</i>	147 832.5
Мон.цахилгаан холбоо	<i>Mon.telecommunication</i>	90 546.0
Шарын гол	<i>Shariin gol</i>	75 929.6
Говь	<i>Gobi</i>	43 686.3
Бидисек	<i>Bidisec</i>	27 500.0
Адуунчулуун	<i>Aduunchuluun</i>	25 210.4
Хөх ган	<i>Khukh gan</i>	18 946.4
Монголиан девелопмент ресорсес	<i>Mongolian devolopment resources</i>	17 875.0
Улсын их дэлгүүр	<i>State dep. store</i>	15 827.4
Баянгол зочид буудал	<i>Bayangol zochid buudal</i>	10 111.3
Ээрмэл	<i>Eermel</i>	10 003.0
Могойн гол	<i>Mogoin gol</i>	9 789.5
Женко тур бюро	<i>Jenco tour bureau</i>	9 400.0
Улаанбаатар зочид буудал	<i>Ulaanbaatar zochid buudal</i>	9 220.7
Ремикон	<i>Remicon</i>	9 190.3
Монгол эмимпекс	<i>Mongol emimpex</i>	8 402.2
Сүү	<i>Suu</i>	7 219.5
Махимпекс	<i>Makhimpex</i>	6 841.3
Монгол шилтгээн	<i>Mongol shiltgeen</i>	5 600.0
Дархан нэхий	<i>Darkhan nekhii</i>	5 416.8
УБ бүк	<i>Ub buk</i>	5 128.0
Гермес центр	<i>Germes center</i>	4 241.3
Монгол секьюритиес	<i>Mongol securities</i>	4 200.0
Нако түлш	<i>Nako tulsh</i>	4 100.1
Тахь Ко	<i>Takhi co</i>	3 891.2
Талх чихэр	<i>Talkh chikher</i>	3 787.7
Мон ит булигаар	<i>Mon it buligaar</i>	3 481.8

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

7.11 ҮНЭТ ЦААС НЬ ИДЭВХТЭЙ АРИЛЖИГДСАН 30 КОМПАНИ, 2010
30 COMPANIES WITH MOST ACTIVE TRADED STOCKS IN 2010

Компанийн нэр	Name of companies	Арилжигдсан үнэт цаас, ш Trading volume, pcs
Хөх ган	<i>Khukh gan</i>	19 891 855
Женко тур бюро	<i>Jenco tour bureau</i>	8 687 575
Гермес центр	<i>Germes center</i>	7 894 709
Нако түлш	<i>Nako tulsh</i>	4 568 959
Багануур	<i>Baganuur</i>	3 319 473
Монголиан девелопмент ресорсес	<i>Mongolian devolopment resources</i>	2 994 295
Хай би ойл	<i>Khai bi oil</i>	2 730 312
АПУ	<i>APU</i>	2 204 612
Ремикон	<i>Remicon</i>	1 993 167
Шарын гол	<i>Shariin gol</i>	1 914 379
Бэрх уул	<i>Berkh uul</i>	1 664 777
Оллоо	<i>Olloo</i>	1 377 952
Улсын их дэлгүүр	<i>State dep. store</i>	1 107 785
Бидисек	<i>Bidisec</i>	1 010 010
Говь	<i>Gobi</i>	782 014
Монинжбар	<i>Moninjbar</i>	516 280
Шивээ овоо	<i>Shivee ovoo</i>	223 647
Монгол шилтгээн	<i>Mongol shiltgeen</i>	174 184
Махимпекс	<i>Makhimpex</i>	101 368
Мон.цахилгаан холбоо	<i>Mon.telecommunication</i>	82 848
Ар хуст шунхлай	<i>Ar khust shunkhlai</i>	72 530
Зоос гоёл	<i>Zoos goyol</i>	63 458
Мөнх үндэс	<i>Munkh undes</i>	62 378
Баянтээг	<i>Bayanteeg</i>	59 614
Могойн гол	<i>Mogoin gol</i>	59 596
Улаанбаатар зочид буудал	<i>Ulaanbaatar zochid buudal</i>	51 341
Автозам Архангай	<i>Autozam Arkhangai</i>	50 051
Дархан нэхий	<i>Darkhan nekhii</i>	46 660
Эрчим Баян-Өлгий	<i>Erchim Bayan-Ulgii</i>	40 821
Сор	<i>Sor</i>	40 558

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

7.12 ХУВЬЦААНЫ АРИЛЖААНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ INDICATORS OF TRADING STOCK

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Trading days	Арилжигдсан хувьцааны тоо Volume in piece		Үнийн дүн (сая төг) Total value (mln.tog)	
		Нийт (сая ш) Total (mln.pcs)	Өдрийн дундаж (мян.ш) Daily average (thous.pcs)	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average
2007	253	116.1	458.9	62 126.8	245.6
2008	258	170.1	659.5	60 349.3	233.9
2009	255	89.9	352.6	23 181.5	90.9
2010	253	64.5	255.0	62 873.1	248.5

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

7.13 ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БОНДЫН АРИЛЖАА GOVERNMENT BOND TRADING

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Trading days	Арилжигдсан бондын тоо (мян.ш) Volume (thous.pcs)		Үнийн дүн (сая төг) Total value (mln.tog)		Хөрөнгө оруулагчид (сая төг) Purchased by investors (mln.tog)			
		Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Арилжааны банкууд Commercial banks	Бизнесийн байгууллагууд Business companies	Төрийн байгууллагууд State institutions	Хувь хүмүүс Individuals
2007	10	408.6	40.9	39 599.3	3 959.9	39 539.3	59.3	-	0.8
2008	4	16.1	4.0	1 494.7	373.7	1 213.4	279.3	-	2.0
2010	1	3.0	3.0	30 000.0	30 000.0	17 500.0	-	12 500.0	-

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

7.14 КОМПАНИЙН БОНДЫН АРИЛЖАА COMPANY BOND TRADING

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Trading days	Арилжигдсан бондын тоо (мян.ш) Volume (thous.pcs)		Үнийн дүн (сая төг) Total value (mln.tog)		Хөрөнгө оруулагчид (сая төг) Purchased by investors (mln.tog)		
		Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Арилжааны банкууд Commercial banks	Бизнесийн байгууллагууд Business companies	Хувь хүмүүс Individuals
2007	55	134.2	2.4	850.0	15.5	-	225.5	625.2
2008	1	50.2	50.2	502.0	502.0	502.0	-	-

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

7.15 ДААТГАЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эцсийн байдлаар
 MAIN INDICATORS OF INSURANCE INSTITUTIONS, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Даатгалын хураамжийн орлого, сая төг	<i>Insurance premium, mln.tog</i>	13 823.1	21 266.9	23 259.0	31 768.5
Нөхөн төлбөр, сая төг	<i>Insurance reimbursement, mln.tog</i>	3 375.3	4 899.9	5 511.3	8 826.8
Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлт, сая төг	<i>Changes of insurance reserves, mln.tog</i>	3 580.5	2 963.9	3 461.9	2 128.0
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан даатгалын байгууллагын тоо	<i>Number of Insurance institutions, at the reporting period</i>	15	15	17	17
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан даатгалын байгууллагын ажиллагчдын тоо	<i>Number of employed persons</i>	429	496	559	510

7.16 БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эцсийн байдлаар
 MAIN INDICATORS OF NON-BANK FINANCIAL INSTITUTION, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Санхүүгийн орлого, сая төг	<i>Operating income, mln.tog</i>	13 069.5	18 247.2	26 337.5	29 004.4
Санхүүгийн зардал, сая төг	<i>Operating expenses, mln.tog</i>	5 069.4	5 967.6	11 121.1	8 766.9
Болзошгүй эрсдэлийн зардал, сая төг	<i>Provisions, mln.tog</i>	747.2	1 289.0	1 799.7	2 247.0
Санхүүгийн цэвэр ашиг, сая төг	<i>Net operating income after provisins, mln.tog</i>	7 253.0	10 990.7	13 416.7	17 990.5
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан банк бус санхүүгийн байгууллагын тоо	<i>Number of Non bank financial instituions at the reporting period</i>	137	132	177	182

7.17 ХАДГАЛАМЖ ЗЭЭЛИЙН ХОРШООДЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эцсийн байдлаар
 MAIN INDICATORS OF SAVING AND CREDIT COOPERATIVE, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Хүүгийн орлого, сая төг	<i>Interest income, mln.tog</i>	8 311.4	11 092.6	10 764.2	11 171.4
Хүүгийн зарлага, сая төг	<i>Interest expenses, mln.tog</i>	5 655.4	6 516.4	6 169.1	6 361.0
Хүүгийн цэвэр орлого, сая төг	<i>Net interest income, mln.tog</i>	2 656.0	4 576.3	4 595.1	4 810.4
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан хадгаламж зээлийн хоршоодын тоо	<i>Number of Saving and credit cooperatives, at the reporting period</i>	168	209	212	179

УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

Монгол Улсын нэгдсэн төсөв нь улсын төсөв, орон нутгийн төсөв, Хүний хөгжлийн сангийн төсөв /2010 он хүртэл Монгол улсыг хөгжүүлэх сан гэсэн нэртэй байсан/ болон нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс бүрдэнэ. Улсын Их Хурлаас баталсан, Засгийн газар бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг улсын төсөв гэнэ. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас баталсан, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг орон нутгийн төсөв гэнэ. Орон нутгийн төсөв нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн төсвөөс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого нь урсгал орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлогоос бүрдэнэ. Татварын болон татварын бус орлогоос урсгал орлого бүрдэнэ. Татварын орлогод орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж, өмчийн татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, гадаад худалдааны татварын орлого болон бусад татвар орно. Төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн төрийн өмчид ногдох хувьцааны ногдол ашиг, хүү, торгуулийн орлого, түрээсийн орлого, төсөвт газрын өөрийн орлого болон татварын бус бусад орлогоос татварын бус орлого бүрдэнэ.

Төсвийн зарлага нь урсгал зардал, хөрөнгийн зардал, цэвэр зээл гэж ангилагдана. Бараа, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс урсгал зардал бүрдэнэ.

Төсвийн нийт ашиг /алдагдал/ гэж нийт орлого, тусламжийн дүн нийт зарлага, цэвэр зээлийн дүнгээс их /бага/ байхыг хэлнэ. Урсгал тэнцлийг урсгал орлого ба урсгал зардлын зөрүүгээр тодорхойлно.

Монгол Улсын төсвийн жил тухайн оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхэлж 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болдог.

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Сангийн яам нэгтгэн гаргаж байна.

GENERAL GOVERNMENT BUDGET

Mongolian General government budget consists of the Central budget, local budget, Human development fund budget/ it was named as Mongolian development fund till 2010/ and Social security fund. The Central budget is a budget that has been approved by State Great Khural for the collection and expenditure of the government. The Local budget is a budget that has been approved by Heads of Khurals of Representatives of the citizens for the collection and expenditure of the Aimag, the capital city, soum, and district's governors. The Local budget consists of the budget of the aimag, the capital city, the soum and the district.

Budget revenue consists of the current revenue, capital revenue and grants. The current revenue consists of the tax revenue and non-tax revenue. Tax revenue includes income taxes, social contributions, taxes on property, taxes on domestic goods and services, taxes on foreign trade and other tax. Non-tax revenue includes dividends from enterprises with state shares, interest and fines, revenue from rent, own revenue of budget and other non-tax revenue.

Budget expenditure is classified the current expenditure, capital expenditure and net lending. Current expenditure includes goods and services, interest payment and subsidies and transfers.

Overall budget surplus /deficit/ is total revenue and grants, more /less/ than total expenditure, and net lending. Current balance is calculated as the difference between current revenue and current expenditure.

The financial year of Mongolia is from 1st, January to 31st, December.

The Ministry of Finance compiles and consolidates General budget revenue and expenditure of Mongolia.

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.1 МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
MONGOLIAN GENERAL GOVERNMENT REVENUE, by classification of revenue, at current prices

		сая төг mln. tog			
		2007	2008	2009	2010*
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL REVENUE AND GRANTS	1 880 488.9	2 170 370.0	1 993 995.6	3 078 418.6
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	1 855 963.6	2 151 049.8	1 972 619.3	3 035 868.6
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	1 502 309.9	1 890 896.6	1 620 549.6	2 673 573.3
Орлогын албан татвар	Income tax	648 514.4	754 839.9	520 170.6	973 956.2
Аж ахуйн нэгжийн	Corporation tax	219 817.5	253 279.9	205 403.2	390 582.7
Хүн амын	Personal income tax	74 984.3	116 712.7	128 240.6	160 201.8
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн	Price increase tax of some	353 712.6	384 847.3	186 526.8	423 171.8
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	160 522.8	229 353.2	263 563.4	321 659.1
Өмчийн татвар	Property taxes	8 257.9	9 199.3	11 154.6	13 644.8
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар	Taxes on domestic goods & services	411 776.7	562 018.1	508 808.2	863 467.8
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	Value added tax	265 051.2	368 049.5	325 956.4	577 275.8
Дотоодын бараа, үйлчилгээний	on domestic goods & services	107 931.8	138 250.6	158 085.7	208 292.4
Импортын барааны	on imported goods	198 967.2	289 579.6	247 128.6	420 390.5
НӨАТ-ын буцаан олголт	repayment of VAT	41 847.8	59 780.8	79 257.9	51 407.0
Онцгой албан татвар	Excise taxes	133 757.8	178 466.9	166 743.3	268 519.9
Дотоодын архины	on domestic alcoholic drinks	37 216.5	52 828.5	55 724.8	68 039.9
Дотоодын тамхины	on domestic tobacco	10 100.4	9 196.5	10 343.3	11 348.0
Автобензин, дизелийн түлшний	on fuel and gasoline	29 304.3	20 064.5	33 472.1	92 546.4
Импортын архи, тамхины	on imported alcoholic drinks and tobacco	11 014.3	14 904.5	27 794.9	24 791.8
Импортын пивоны	on imported beer	3 190.9	4 248.6	3 495.1	5 090.8
Суудлын автомашины	on vehicles	38 939.3	70 713.2	26 745.7	54 525.2
Дотоодын пивоны	on domestic beer	3 992.0	6 511.0	9 167.3	12 177.8
Тусгай зориулалтын орлого	Income of special purposes	12 967.7	15 501.8	16 108.6	17 672.1
Автобензин, дизелийн түлшний татвар	tax on fuel and gasoline	6 666.0	7 891.9	6 947.6	7 390.6
Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн татвар	tax on vehicles	6 301.7	7 609.9	9 161.0	10 281.5
Гадаад худалдааны татварын орлого	Taxes on foreign trade	102 480.8	140 838.7	115 987.5	193 321.7
Импортын барааны гаалийн албан татвар	Customs duties	96 262.4	132 056.3	111 232.6	193 131.9
Экспортын гаалийн албан татвар	Exports duties	6 218.4	8 782.4	4 754.9	189.8
Бусад татвар	Other taxes	170 757.3	194 647.4	200 865.4	307 523.7
Улсын тэмдэгтийн хураамж	Stamp fees	47 048.5	17 719.0	16 552.6	55 976.5
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	Fee for exploration and mining special permit of the mineral resources	-	27 292.0	33 394.5	31 682.8
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	94 388.9	109 115.5	107 985.3	171 186.9
Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордны нөхөн төлбөр	Payment for deposit explored by the state budget	-	5 032.8	2 000.7	3 045.8
Газрын төлбөр	Land payment	20 065.2	25 563.4	29 615.7	32 849.8
Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр	Fee on usage of timber	1 481.5	1 550.5	1 758.2	1 981.9
Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	Hunting fee	3 091.9	3 628.4	4 601.7	3 698.0
Бусад татвар, хураамж	Other fees	4 681.2	4 745.9	4 956.6	7 101.9
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	353 653.7	260 153.2	352 069.7	362 295.4
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	141 951.4	32 972.2	108 456.3	55 102.7
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	34 398.4	30 320.4	36 012.5	29 973.3
Түрээсийн орлого	Rent	1 868.8	1 108.8	1 212.4	1 723.8
Газрын тосны орлого	Oil petroleum	10 475.1	33 784.5	26 859.0	55 933.3
Навигацийн орлого	Navigation fee	22 798.9	19 072.6	22 143.1	31 521.5
Төсөвт газрын өөрийн орлого	Revenues from budget entities	135 093.5	124 205.4	137 299.2	140 110.3
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	7 067.7	18 689.2	20 087.2	47 930.5
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	CAPITAL REVENUE	2 521.2	3 201.6	2 308.6	7 988.5
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	22 004.1	16 118.6	19 067.7	34 561.4
Гадаадын тусламжийн орлого	From foreign Governments grants	22 004.1	16 118.6	19 067.7	34 561.4

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.2 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
REVENUE OF CENTRAL GOVERNMENT, by classification of revenue, at current prices

		сая төг mln. tog			
		2007	2008	2009	2010*
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL REVENUE AND GRANTS	1 781 594.9	1 463 943.7	1 431 875.4	2 451 137.8
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	1 735 219.6	1 364 731.1	1 251 071.2	2 221 006.0
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	1 401 251.6	1 126 244.5	933 245.4	1 932 183.0
Орлогын албан татвар	Income tax	636 593.8	355 115.6	205 403.2	813 754.4
Аж ахуйн нэгжийн	Corporate income tax	219 817.5	253 279.9	205 403.2	390 582.7
Хүн амын	Personal income tax	63 063.7	101 835.7	-	-
Цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах орлогын татвар	Taxes on wages and salaries	63 063.7	101 989.1	-	-
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	Personal income tax refund	-	153.4	-	-
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	Price increase tax of some products	353 712.6	-	-	423 171.8
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	165 842.3	-	-	-
Дотоодын бараа, үйлчилгээний Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	Taxes on domestic goods & Value added tax	391 741.5	524 684.4	499 647.2	853 186.3
Дотоодын бараа, үйлчилгээний	on domestic goods & services	94 198.2	108 526.8	158 085.7	208 292.4
Импортын барааны	on imported goods	198 967.2	289 579.6	247 128.6	420 390.5
НӨАТ-ын буцаан олголт	Repayment of VAT	41 847.8	59 780.8	79 257.9	51 407.0
Онцгой албан татвар	Excise taxes	133 757.8	178 466.9	166 743.3	268 519.9
Дотоодын архины	on domestic alcoholic	37 216.5	52 828.5	55 724.8	68 039.9
Дотоодын тамхины	on domestic tobacco	10 100.4	9 196.5	10 343.3	11 348.0
Автобензин, дизелийн түлшний	on fuel and gasoline	29 304.3	20 064.5	33 472.1	92 546.4
Импортын архи, тамхины	on imported alcoholic and tobacco	11 014.3	14 904.5	27 794.9	24 791.8
Импортын пивоны	on imported beer	3 190.9	4 248.6	3 495.1	5 090.8
Суудлын автомашины	on vehicles	38 939.3	70 713.2	26 745.7	54 525.2
Дотоодын пивоны	on domestic beer	3 992.0	6 511.0	9 167.3	12 177.8
Тусгай зориулалтын орлого	Income of special purposes	6 666.0	7 891.9	6 947.6	7 390.6
Автобензин, дизелийн түлшний татвар	on fuel and gasoline	6 666.0	7 891.9	6 947.6	7 390.6
Гадаад худалдааны татварын орлого	Taxes on foreign trade	102 480.8	140 838.7	115 987.5	193 321.7
Импортын барааны гаалийн албан татвар	Customs duties	96 262.4	132 056.3	111 232.6	193 131.9
Экспортын гаалийн албан татвар	Exports duties	6 218.4	8 782.4	4 754.9	189.8
Бусад татвар	Other taxes	104 593.2	105 605.8	112 207.5	71 920.6
Улсын тэмдэгтийн хураамж	Stamp fees	32 963.9	10 147.0	8 779.9	48 211.9
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	Fee for exploration and mining special permit of the mineral resources	-	15 332.2	20 809.7	17 520.6
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	68 941.2	72 210.4	76 662.8	-
Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордны нөхөн төлбөр	Payment for deposit explored by the state budget	-	5 032.8	2 000.7	3 045.8
Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	Hunting fee	2 688.1	2 883.4	3 954.3	3 142.3
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	333 968.1	238 486.6	317 825.8	288 823.1
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	138 720.7	26 742.3	99 232.4	6 118.0
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	23 691.5	22 460.5	22 308.0	17 020.1
Түрээсийн орлого	Rent	1 082.4	282.3	401.9	830.0
Газрын тосны орлого	Oil petroleum	10 475.1	33 784.5	26 859.0	55 933.3
Навигагийн орлого	Navigation fee	22 798.9	19 072.6	22 143.1	31 521.5
Төсөвт газрын өөрийн орлого	Revenues from budget entities	132 199.4	120 415.9	130 737.8	134 254.7
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	5 000.1	15 728.5	16 143.6	43 145.5
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	46 375.3	99 212.6	180 804.2	230 131.8
Гадаадын тусламжийн орлого	From foreign Governments	22 004.1	16 002.5	19 067.7	34 561.4
Улсын эмнэлгүүдэд олгох татаас	Subsidy for state hospital	-	40 269.7	47 776.7	62 137.4
Орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлсэн орлого	From Local Gov't to Central Gov't	24 371.3	42 940.3	113 959.9	133 433.0

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
 LOCAL GOVERNMENT REVENUE, by classification of revenue, at current prices

		сая төг <i>mln.tog</i>			
		2007	2008	2009	2010*
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL REVENUE AND GRANTS	153 508.4	202 494.3	283 717.0	361 531.3
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	126 063.5	171 259.1	267 168.9	333 406.2
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	106 377.9	150 451.6	237 214.0	300 888.1
Орлогын албан татвар	Income tax	11 920.6	14 877.0	128 240.6	160 201.8
Хүн амын	Personal income tax	11 920.6	14 877.0	128 240.6	160 201.8
Цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах орлогын татвар	Taxes on wages and salaries	-	-	114 639.9	148 943.6
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	Personal income tax refund	-	-	3 727.6	5 985.2
Хувиараа аж ахуй эрхлэгчдийн орлогын татвар	Taxes on self-employment	4 105.8	4 863.1	4 963.1	6 429.3
Мал бүхий иргэдийн орлогын татвар	Taxes of Herdsmen	2 709.8	3 153.1	1 901.9	190.9
Орлогыг тодорхойлох боломжгүй иргэдийн татвар	Unidentified business revenues	2 303.9	2 577.4	2 960.0	3 310.3
Бусад	Others	2 801.1	4 283.5	7 503.2	7 312.9
Өмчийн татвар	Property taxes	8 257.9	9 199.3	11 154.6	13 644.8
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар	Taxes on domestic goods & services	20 035.3	37 333.7	9 161.0	10 281.5
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	Value added tax	13 733.5	29 723.8	-	-
Тусгай зориулалтын орлого	Income of special purposes	6 301.7	7 609.9	9 161.0	10 281.5
Бусад татвар	Other taxes	66 164.1	89 041.6	88 657.9	116 760.0
Улсын тэмдэгтийн хураамж	Stamp fees	5 988.6	7 572.0	7 772.7	7 764.6
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	Fee for exploration and mining special permit of the mineral resources	-	11 959.7	12 584.8	14 162.3
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	25 447.7	36 905.1	31 322.5	52 343.8
Газрын төлбөр	Land payment	20 065.2	25 563.4	29 615.7	32 849.8
Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр	Fee on usage of timber	1 481.5	1 550.5	1 758.2	1 981.9
Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	Hunting fee	403.8	1 550.5	647.3	555.7
Бусад татвар, хураамж	Other fees	12 777.3	4 745.9	4 956.6	7 101.9
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	19 685.7	20 807.5	29 955.0	32 518.1
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	3 230.7	6 229.9	9 223.9	8 030.5
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	10 706.9	7 000.8	9 753.0	12 953.3
Түрээсийн орлого	Rent	786.4	826.5	810.5	893.8
Төсөвт газрын өөрийн орлого	Revenues from budget entities	2 894.1	3 789.5	6 561.4	5 855.6
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	2 067.6	2 960.7	3 606.2	4 785.0
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	CAPITAL REVENUE	5 459.2	3 201.6	2 899.9	7 988.5
Хөрөнгө худалдсаны орлого	Revenue from immovable assets	5 459.2	3 201.6	2 899.9	7 988.5
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	21 985.7	28 033.6	13 648.2	20 136.6
Улсын төсвөөс авсан санхүүгийн дэмжлэг	From Central Gov't to Local Gov't	21 985.7	28 033.6	13 554.1	20 136.6

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.4 МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
 MONGOLIAN GENERAL GOVERNMENT EXPENDITURE, by classification of expenditure, at current prices

	сая төг mln. tog			
	2007	2008	2009	2010*
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1 747 310.5	2 466 774.4	2 336 629.7	3 076 262.8
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE			
Бараа, үйлчилгээний зардал	672 733.0	1 054 940.0	970 143.8	1 193 766.5
Цалин, хөлс	296 289.9	544 450.3	575 912.4	650 551.7
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	65 123.2	47 451.7	54 761.7	61 724.3
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	376 443.1	510 489.8	394 231.4	543 214.8
Гэрэл, цахилгааны зардал	11 070.6	13 604.0	13 988.9	17 115.7
Түлш, халаалтын зардал	46 421.0	57 789.0	62 176.6	80 079.1
Тээвэр, шатахууны зардал	26 061.3	35 087.9	25 832.8	31 151.9
Шуудан, холбооны зардал	6 374.0	7 529.8	6 349.6	6 636.7
Цэвэр, бохир усны зардал	7 438.0	9 391.1	10 975.3	12 389.9
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	5 225.9	11 576.4	43.4	-
Эд хогшил авах зардал	10 694.6	13 882.5	5 500.6	10 987.8
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	10 308.2	14 532.9	10 101.5	12 967.0
Хоолны зардал	26 767.0	46 407.7	43 629.7	50 223.7
Эмийн зардал	20 661.9	29 722.9	31 555.0	42 188.2
Урсгал засвар	10 423.4	13 506.8	9 365.6	12 109.3
Байрны түрээс	2 307.0	3 016.7	3 838.2	4 854.9
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	192 690.3	254 442.1	170 874.0	262 510.6
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	Interest payments			
Гадаад зээлийн хүү	17 656.7	19 026.8	27 108.0	37 709.2
Дотоод зээлийн хүү	918.8	922.2	2 513.6	4 210.5
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers			
Татаас	Subsidies to public enterprises			
Эрчим хүчний	8 745.8	13 790.1	17 169.3	37 234.9
Хотын нийтийн тээврийн	6 720.2	12 284.1	10 994.3	27 033.1
Бусад шилжүүлэг	269 198.6	213 799.5	1 545.6	-
Улаан буудайн татаас	-	9 795.1	4 959.5	6 243.3
Зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт	-	12 265.3	-	-
Хувийн хэвшлийн байгууллагад үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэх зорилгоор олгох татаас	-	24 580.4	1 130.8	2 049.2
Төсөв хоорондын бусад шилжүүлэг	-	-	15 635.8	13 852.5
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers			
Нийгмийн даатгалын зарлага	252 664.5	357 512.6	374 022.8	399 707.6
Халамжийн сангийн зарлага	114 437.0	212 867.7	228 344.5	97 065.0
Нөхөн олговор	410.2	614.3	1 185.1	136.5
Хэлмэгдэгсдийн нөхөн олговор	202.4	180.6	204.5	102.9
Бусад урсгал шилжүүлэг	23 070.1	14 053.4	34 319.4	307 134.7
Бусад шилжүүлэг	-	27 234.0	97 416.7	143 098.8
Олон улсын байгууллагын гишүүний	910.8	1 059.0	1 463.9	1 805.4
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE			
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources			
Хөрөнгө оруулалт	218 629.7	476 876.3	379 506.1	502 373.5
Их засварын зардал	28 405.6	27 530.5	11 783.8	24 416.9
Авто замын сан	20 685.8	5 784.1	17 074.4	8 950.8
Геологи хайгуулын зардал	2 147.7	2 310.8	1 964.8	3 724.4
Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	751.3	4 097.1	3 143.7	5 224.6
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	5 562.2	87 608.6	20 434.2	6 814.5
Гадаад эх үүсвэрээр	Foreign financed			
ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	80 144.2	81 194.0	87 907.6	240 402.0
Гадаад зээлээр санхүүжих төсөл	72 716.5	64 470.3	86 848.2	59 949.8
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	7 427.7	16 723.7	1 059.3	180 452.2

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.5 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
EXPENDITURE OF CENTRAL GOVERNMENT, by classification of expenditure, at current prices

	сая төг mln. tog				
	2007	2008	2009	2010*	
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE AND NET LENDING	1 652 988.9	1 745 484.3	1 746 616.9	2 376 197.4
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	1 317 829.5	1 415 475.2	1 406 273.3	1 632 065.6
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	609 169.6	983 320.4	912 597.1	1 118 898.1
Цалин, хөлс	Wages and salaries	275 654.6	497 202.0	523 977.4	591 445.0
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	59 803.7	42 701.9	48 675.7	54 675.1
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	333 515.0	443 416.5	339 944.1	472 778.0
Гэрэл, цахилгааны зардал	Electricity	10 245.0	12 217.7	12 260.1	15 421.7
Түлш, халаалтын зардал	Heating	42 948.5	53 281.7	57 609.1	73 678.8
Тээвэр, шатахууны зардал	Fuel and transportation	21 831.2	29 347.2	21 315.9	25 166.3
Шуудан, холбооны зардал	Communication and post service	5 069.2	5 941.4	5 050.8	5 118.7
Цэвэр, бохир усны зардал	Water	7 170.5	9 015.8	10 537.0	11 758.9
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	Training expenditure	5 153.9	11 417.7	3.9	-
Эд хогшил авах зардал	Purchase of stationery, effects	8 750.7	11 448.0	4 282.8	8 847.5
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	Purchase of uniforms and special clothes	10 209.5	14 370.5	9 874.9	12 757.8
Хоолны зардал	Food	26 525.3	46 091.9	43 342.2	49 801.0
Эмийн зардал	Medicine	20 659.8	29 720.5	31 551.5	41 915.4
Урсгал засвар	Repair	8 633.0	11 433.6	7 400.8	9 942.0
Байрны түрээс	Rent	2 254.0	2 923.5	3 710.8	4 642.4
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Others	164 064.6	206 206.8	133 004.3	213 727.6
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	Interest payments	18 575.5	19 949.0	29 621.6	41 919.7
Гадаад зээлийн хүү	External	17 656.7	19 026.8	27 108.0	37 709.2
Дотоод зээлийн хүү	Domestic	918.8	922.2	2 513.6	4 210.5
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	690 084.4	412 205.8	464 054.6	471 247.7
Татаас	Subsidies to public enterprises	278 604.6	210 063.3	168 940.0	214 263.1
Эрчим хүчний	Energy	8 510.8	13 625.1	16 919.3	36 464.9
Хотын нийтийн тээврийн	Public transportation	913.0	913.0	-	888.0
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	269 180.8	173 464.8	145 930.3	170 667.0
Улаан буудайн татаас	Subsidies of wheat	-	9 795.1	4 959.5	6 243.3
Зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт	Rebate of interest rate	-	12 265.3	-	-
Хувийн хэвшлийн байгууллагад үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэх зорилгоор олгох татаас, тусламж	Subsidies of enterprise for increasing production	-	-	1 130.8	-
Засгийн газар хоорондын	Intergovernmental transfers	26 842.3	36 158.6	29 161.0	20 156.6
Орон нутгийн төсөвт өгөх санхүүгийн дэмжлэг	Grants to local government	21 985.7	28 033.6	13 554.1	20 136.6
Төсөв хоорондын бусад шилжүүлэг	Other intergovernmental transfers	4 856.6	8 125.0	15 606.9	20.0
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	388 583.3	142 710.7	168 361.9	99 388.7
Нийгмийн даатгалын зарлага	Social security fund	252 664.5	-	-	-
Халамжийн сангийн зарлага	Social assistance fund	114 437.0	127 894.0	138 238.3	97 065.0
Нөхөн олговор	Reimbursement	410.2	614.3	1 185.1	136.5
Хэлмэгдэгсдийн нөхөн олговор	Repression reimbursement	198.1	173.1	195.3	102.9
Бусад урсгал шилжүүлэг	Other current transfers	20 873.5	14 029.3	28 743.2	2 084.2
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	-	22 464.7	96 127.8	135 872.4
Олон улсын байгууллагын гишүүний	To international organizations	910.8	808.4	1 463.9	1 567.0
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	255 015.3	248 815.1	252 436.0	503 729.8
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	231 699.3	228 632.6	225 778.7	490 523.7
Хөрөнгө оруулалт	Domestic investment	197 858.2	180 725.3	193 320.8	442 792.5
Их засварын зардал	Capital Repairs	18 806.6	26 932.6	11 783.8	24 416.9
Авто замын сан	Road Fund	6 665.3	5 784.1	9 056.0	8 950.8
Геологи хайгуулын зардал	Geological survey	2 147.7	2 310.8	1 964.8	3 724.4
Ойжуулалт, байгаль орчны	Forest and other environment	659.3	4 095.4	3 070.0	5 224.6
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	Commodity stocks	5 562.2	8 784.5	6 583.3	5 414.5
Гадаад эх үүсвэрээр	Foreign financed	23 316.0	20 182.5	26 657.3	13 206.1
ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	NET LENDING	80 144.2	81 194.0	87 907.6	240 402.0
Гадаад зээлээр санхүүжих төсөл	On-lent foreign project loans	72 716.5	64 470.3	86 848.2	59 949.8
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	Other lending minus repayments	7 427.7	16 723.7	1 059.3	180 452.2

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.6 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
 LOCAL GOVERNMENT EXPENDITURE, by classification of expenditure, at current prices

		2007	2008	2009	2010*
		сая төг mln.tog			
НИЙТ ЗАРЛАГА	TOTAL EXPENDITURE	145 998.0	203 315.8	268 150.7	353 251.5
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	101 515.0	159 167.6	234 876.3	294 699.8
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	68 882.9	99 795.9	103 297.5	127 431.7
Цалин, хөлс	Wages and salaries	20 635.3	41 509.9	46 154.6	53 211.7
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	5 319.5	4 144.3	4 957.5	6 361.3
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	42 928.1	54 141.7	52 185.4	67 858.8
Гэрэл цахилгааны зардал	Electricity	825.7	1 332.8	1 669.5	1 615.8
Түлш халаалтын зардал	Heating	3 472.5	4 327.3	4 329.5	6 099.4
Тээвэр шатахууны зардал	Fuel and transportation	4 230.2	5 479.9	4 294.7	5 805.4
Шуудан холбооны зардал	Communication and post service	1 304.8	1 409.6	1 135.1	1 379.7
Цэвэр бохир усны зардал	Water	267.5	345.8	405.1	591.7
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	Training expenditure	72.0	99.1	39.5	-
Эд хогшил авах зардал	Purchase of stationery, effects	1 943.9	2 328.7	1 108.5	2 053.7
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	Purchase of uniforms and special clothes	98.7	162.3	226.6	209.0
Хоолны зардал	Food	241.6	315.8	287.5	191.0
Эмийн зардал	Medicine	2.0	2.4	3.5	2.6
Урсгал засвар	Repair	1 790.4	2 002.7	1 913.6	2 100.8
Байрны түрээс	Rent	53.0	90.2	111.0	195.5
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Others	28 625.7	36 244.8	36 661.3	47 614.2
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	32 632.1	59 371.6	131 578.8	167 268.1
Татаас	Subsidies to public enterprises	6 060.0	11 601.1	11 303.7	26 915.1
Эрчим хүчний	Energy	235.0	165.0	250.0	770.0
Хотын нийтийн тээврийн	Public transportation	5 807.2	11 371.1	10 994.3	26 145.1
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	17.8	65.0	59.4	-
Орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого	Grants to central government	24 371.3	42 824.3	-	-
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	-	121.3	5 792.8	-
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	2 200.8	4 574.4	522.6	6 681.6
Олон улсын байгууллагын гишүүний	To international organizations	-	250.6	-	238.4
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	44 483.0	44 148.2	33 274.4	58 551.7
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	44 483.0	44 148.2	33 274.4	58 551.7
Хөрөнгө оруулалт	Domestic investment	20 771.5	41 148.5	22 800.7	57 151.7
Их засварын зардал	Capital Repairs	9 599.0	597.9	-	-
Авто замын сан	Road Fund	14 020.5	-	8 018.5	-
Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	Forest and other environment expenditure	92.0	1.8	73.8	-
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	Commodity stocks	-	2 400.0	2 381.5	1 400.0

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.7 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
 REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT, by region, aimags and the Capital, at current prices

сая төг mln.tog

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010*
БҮГД	TOTAL	153 508.4	202 494.3	283 717.0	361 531.3
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	16 885.4	23 606.8	20 486.2	25 608.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 792.6	4 190.2	3 739.6	4 332.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3 489.8	4 857.9	3 878.4	5 175.7
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3 598.9	4 886.7	4 089.8	5 067.0
Увс	<i>Uvs</i>	3 483.6	4 939.3	4 212.3	5 295.9
Ховд	<i>Khovd</i>	3 520.4	4 732.7	4 566.2	5 737.3
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	43 170.9	56 715.2	55 291.5	68 974.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	3 387.6	4 786.7	3 788.5	5 191.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3 443.8	5 080.1	4 228.6	5 379.5
Булган	<i>Bulgan</i>	3 612.7	4 560.1	4 562.2	5 170.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	24 438.5	31 114.9	32 710.4	40 711.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 958.2	5 268.3	4 822.8	5 883.5
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	4 330.2	5 905.1	5 179.1	6 639.2
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	30 696.4	47 205.8	60 942.5	85 181.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1 199.9	1 946.5	1 603.9	2 483.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3 608.7	4 210.5	6 023.9	7 695.2
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	4 343.5	5 882.2	7 164.2	8 767.9
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 750.5	3 496.9	3 182.1	3 987.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	7 911.0	13 671.7	24 862.4	40 912.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	5 324.0	10 563.6	11 485.0	14 413.7
Төв	<i>Tov</i>	5 558.8	7 434.4	6 621.0	6 920.3
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	10 295.8	12 570.5	13 615.7	18 395.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	3 149.0	4 080.2	4 609.6	5 382.7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	3 436.1	3 861.9	4 615.7	7 445.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 710.7	4 628.3	4 390.4	5 567.7
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	52 459.8	62 396.0	133 381.0	163 371.6

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.8 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
 EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT, by region, aimags and the Capital, at current prices

сая төг mln.tog

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010*
БҮГД	TOTAL	145 998.0	203 315.8	268 150.7	353 251.5
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	16 523.8	23 081.7	19 566.1	24 648.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 706.7	4 049.2	3 372.7	4 310.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3 487.8	4 916.2	3 843.2	4 928.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3 546.5	4 738.6	4 191.0	5 649.8
Увс	<i>Uvs</i>	3 336.8	4 736.5	4 313.9	4 520.0
Ховд	<i>Khovd</i>	3 446.0	4 641.1	3 845.4	5 238.9
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	42 444.2	56 897.9	51 847.5	68 473.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	3 239.4	4 962.6	3 791.8	5 199.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3 358.6	4 989.8	4 202.2	5 046.3
Булган	<i>Bulgan</i>	3 280.9	4 619.3	4 521.4	4 901.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	24 583.6	31 248.4	30 020.1	40 443.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 782.4	5 363.2	4 655.0	6 156.5
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	4 199.3	5 714.5	4 656.9	6 726.3
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	28 526.2	47 987.5	59 259.6	83 360.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1 212.7	1 804.2	1 541.9	2 228.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3 231.8	4 322.2	5 852.7	6 694.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	4 120.8	7 008.5	7 074.4	8 288.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 653.1	3 506.0	3 144.2	3 496.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	7 209.8	14 112.0	24 294.9	41 605.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	4 686.0	9 761.1	10 589.5	13 683.7
Төв	<i>Tov</i>	5 412.0	7 473.6	6 762.0	7 364.5
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	9 793.5	12 592.7	13 399.0	18 584.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 686.8	4 235.8	4 565.8	5 282.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	3 529.5	4 148.3	4 616.3	7 557.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 577.3	4 208.6	4 216.9	5 744.3
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	48 710.3	62 756.0	124 078.6	158 184.8

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.9 УЛСЫН ТӨСВӨӨС ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВТ ОЛГОСОН САНХҮҮГИЙН ДЭМЖЛЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
GRANTS FROM CENTRAL GOVERNMENT TO LOCAL GOVERNMENT,
by region, aimags and the Capital city, at current prices

сая төг mln.tog

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010*
БҮГД	TOTAL	21 985.7	28 033.6	13 554.1	20 136.6
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	10 274.7	12 715.7	6 776.1	8 852.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 507.2	2 044.0	1 089.3	1 583.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	2 152.6	2 512.7	1 117.1	832.8
Завхан	Zavkhan	2 317.9	2 889.1	1 624.4	2 218.9
Увс	Uvs	2 221.9	2 892.0	1 837.1	2 420.5
Ховд	Khovd	2 075.1	2 377.9	1 108.1	1 797.3
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	6 029.7	9 765.8	5 675.5	10 021.8
Архангай	Arkhangai	1 482.8	1 930.2	938.5	2 218.6
Баянхонгор	Bayankhongor	1 250.7	2 433.0	1 354.4	2 217.0
Булган	Bulgan	244.0	454.2	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	980.8	2 223.3	1 503.8	2 520.9
Хөвсгөл	Khovsgol	2 071.4	2 725.1	1 878.8	3 065.4
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	2 950.7	4 324.5	1 102.5	1 261.9
Говьсүмбэр	Govisumber	697.7	1 043.1	119.0	217.6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	597.0	-	-
Дундговь	Dundgovi	1 504.9	1 613.1	983.4	1 044.3
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-
Төв	Tov	748.1	1 071.3	-	-
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	2 730.6	1 227.6	-	-
Дорнод	Dornod	714.0	279.5	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	538.8	-	-	-
Хэнтий	Khentii	1 477.9	948.1	-	-

8.10 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС УЛСЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ОРЛОГО, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
GRANTS FROM LOCAL GOVERNMENT TO CENTRAL GOVERNMENT,
by aimags and the Capital city, at current prices

сая төг mln.tog

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010*
БҮГД	TOTAL	24 371.3	42 824.3	113 959.9	133 433.0
Булган	Bulgan	-	-	700.0	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	307.8	-	2 736.1	2 636.5
Дорноговь	Dornogovi	645.5	1 213.1	3 779.9	3 300.6
Дорнод	Dornod	-	-	1 162.5	974.3
Орхон	Orkhon	18 833.8	25 140.0	26 226.2	33 306.2
Өмнөговь	Omnogovi	1 935.4	4 835.8	10 552.0	31 259.2
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	706.1	1 000.0
Сэлэнгэ	Selenge	1 108.8	2 503.1	4 260.9	4 274.4
Төв	Tov	-	-	614.1	164.7
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 539.9	9 132.2	62 751.2	56 158.6
Хэнтий	Khentii	-	-	470.8	358.5

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.11 УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар, оны үнээр
EXPENDITURE OF GENERAL GOVERNMENT, by Portfolio of Ministers, at current prices

		сая төг mln.tog			
		2007	2008	2009	2010*
Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын дарга	<i>Chairman, Presidential office of Mongolia</i>	1 495.8	1 758.3	1 414.9	2 949.0
Монгол Улсын Их хурлын Тамгын газрын дарга	<i>Chairman Secretariat of the Parliament of Mongolia</i>	4 968.6	6 615.5	9 432.3	11 986.5
Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн дарга	<i>Chairman of Constitutional Court of Mongolia</i>	182.5	734.2	1 163.1	476.1
Улсын Дээд шүүхийн ерөнхий шүүгч	<i>General Judge, Supreme Court</i>	512.5	939.9	700.8	966.6
Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга	<i>Chairman of General Council of Court</i>	6 038.6	12 321.0	9 116.0	11 137.7
Улсын ерөнхий прокурор	<i>General Prosecutor of Mongolia</i>	4 166.9	7 494.7	5 727.8	7 320.0
Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга	<i>Secretariat of National Security Council of Mongolia</i>	209.2	440.5	508.0	839.9
Монгол Улсын Ерөнхий сайд	<i>Prime Minister of Mongolia</i>	20 687.4	17 490.1	18 120.0	28 585.8
Монгол Улсын Тэргүүн шадар сайд	<i>First Deputy Premier of Mongolia</i>	-	6 834.1	18 177.9	24 000.2
Монгол Улсын Шадар сайд	<i>Deputy Premier of Mongolia</i>	33 194.7	57 381.9	44 821.6	54 319.3
Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дарга	<i>Cabinet Secretariat of Government of Mongolia</i>	8 662.8	11 803.5	6 735.4	11 573.7
Гадаад харилцааны сайд	<i>Minister of Foreign Affairs and Trade</i>	16 220.6	19 493.2	24 848.2	28 891.0
Сангийн сайд	<i>Minister of Finance</i>	450 537.1	182 597.0	199 817.2	371 680.2
Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд	<i>Minister of Justice and Internal Affairs</i>	92 759.0	156 708.4	112 956.2	158 140.6
Байгаль орчны сайд	<i>Minister of Environment</i>	11 724.2	-	-	-
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд	<i>Minister of Nature, Environment and Tourism</i>	-	25 889.0	21 692.0	27 409.9
Батлан хамгаалахын сайд	<i>Minister of Defense</i>	40 663.1	66 614.1	54 087.5	78 107.3
Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайд	<i>Minister of Education, Culture and Science</i>	273 271.5	414 243.6	430 533.9	523 949.6
Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд	<i>Minister of Social Welfare and Labour</i>	392 444.9	328 229.8	318 175.4	331 713.5
Үйлдвэр, худалдааны сайд	<i>Minister of Industry and Commerce</i>	10 636.2	-	-	-
Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд	<i>Minister of Food and Agriculture</i>	25 500.4	-	-	-
Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд	<i>Minister of Food, Agriculture and Light Industry</i>	-	67 236.0	76 520.0	135 321.2
Эрүүл мэндийн сайд	<i>Minister of Health</i>	149 125.1	211 669.2	206 429.0	247 477.6
Зам тээвэр, аялал жуулчлалын сайд	<i>Minister of Roads, Transportation and Tourism</i>	105 509.1	-	-	-
Зам тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд	<i>Minister of Roads, Transportation, Construction and Urban Development</i>	-	73 097.0	99 687.0	183 791.0
Барилга, хот байгуулалтын сайд	<i>Minister of Construction and Urban</i>	18 122.8	-	-	-
Түлш, эрчим хүчний сайд	<i>Minister of Fuel and Energy</i>	33 575.9	-	-	-
Эрдэс баялаг, эрчим хүчний сайд	<i>Minister of Mineral Resources and Energy</i>	-	48 352.0	41 839.7	93 016.8
Улсын мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн сайд	<i>Minister of State Professional Inspection Agency</i>	-	-	-	-
Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн сайд	<i>Minister of General Authority for Disaster Protection</i>	-	-	-	-
Улсын ерөнхий аудитор	<i>National General Auditor</i>	358.8	539.3	514.0	846.6
Үндэсний статистикийн хорооны дарга	<i>Chairman of National Statistical Office</i>	1 618.5	2 482.7	3 018.8	3 813.7
Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга	<i>Chairman of Financial Regulatory Commission</i>	698.9	743.4	891.7	904.5
Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах комиссын дарга	<i>Chairman State Commission on Management and Organization Rehabilitation Political Repression</i>	511.4	509.4	471.2	444.5
Төрийн албаны зөвлөлийн дарга	<i>Chairman of Government Service Council</i>	181.0	278.4	291.4	295.9
Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга	<i>Chairman of General Election Commission</i>	158.2	5 546.3	4 103.5	166.2
Хүний эрхийн үндэсний хорооны дарга	<i>Chairman of National Human Rights Commission</i>	129.7	264.7	175.8	237.9
Монголын үндэсний олон нийтийн радио телевизийн ерөнхий захиргаа	<i>Mongolian National Public Radio and Television</i>	7 873.5	9 742.7	7 272.3	4 199.6
Авилгатай тэмцэх газрын дарга	<i>Chairman of Independent authority agency corruption</i>	1 620.6	2 621.1	2 651.4	2 766.9
Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын болон ИТХ даргын төсвийн багц	<i>Head of Hural of Representatives of the citizens and Aimag and the Capital Governors Budget batch</i>	145 998.0	160 491.5	154 190.8	219 818.6
Орон нутгийн засаг захиргаа	<i>Local Administration</i>	-	8 546.5	24 722.6	28 868.1

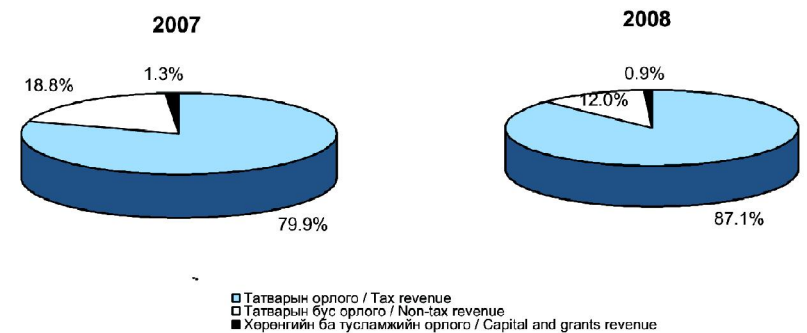
* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

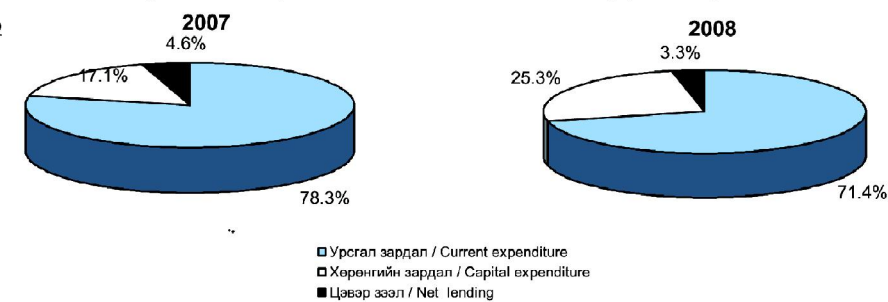
Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын бүтэц, хувиар
Composition of Revenue of General Government, by percentage

Зураг 1

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагын бүтэц, хувиар
Composition of Expenditure of General Government, by percentage

Зураг 2

* Урьдчилсан гүйцэтгэл
* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.12 ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
HUMAN DEVELOPMENT FUND REVENUE, EXPENDITURE by classification, at current prices

		сая төг mln. tog		
		2008	2009	2010*
НИЙТ ОРЛОГЫН ДҮН	TOTAL REVENUE	385 706.4	190 815.7	159 797.3
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	385 706.4	190 815.7	159 797.3
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	384 847.3	186 526.8	118 843.1
Орлогын албан татвар	Income tax	384 847.3	186 526.8	-
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	Price increase tax of some products	384 847.3	186 526.8	-
Бусад татвар	Other taxes	-	-	118 843.1
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	-	-	118 843.1
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	859.1	4 289.0	40 954.2
НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE	438 238.8	262 280.1	315 957.1
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	109 555.4	90 106.3	315 957.1
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	1.3	-	0.5
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	1.3	-	0.5
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	109 554.1	90 106.3	315 956.6
Татаас	Subsidies to public enterprises	24 580.4	-	-
Орон нутгийн төсөвт өгөх санхүүгийн дэмжлэг	To local government	-	-	10 906.1
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	84 973.7	90 106.3	305 050.4
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	328 683.3	172 173.9	-
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	328 683.3	172 173.9	-

* Урьдчилсан гүйцэтгэл
* Preliminary results

8.13 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА нэр төрлийн ангиллаар, оны үнээр
SOCIAL SECURITY FUND REVENUE, EXPENDITURE by classification, at current prices

		сая төг mln. tog		
		2008	2009	2010*
НИЙТ ОРЛОГЫН ДҮН	TOTAL REVENUE	458 394.7	472 388.9	564 976.5
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	284 930.0	326 458.6	394 309.5
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	284 930.0	326 458.6	394 309.5
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	284 930.0	326 458.6	394 309.5
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	173 464.8	145 930.3	170 667.0
НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE	419 904.6	443 792.2	489 881.1
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	417 161.5	441 111.9	487 451.9
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	19 274.1	9 010.9	9 160.4
Цалин, хөлс	Wages and salaries	5 738.4	5 780.5	5 895.0
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	605.4	1 128.5	688.0
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	12 930.3	2 101.9	2 577.4
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	397 887.4	432 101.1	478 291.4
Татаас	Subsidies to public enterprises	40 269.7	49 357.0	64 186.6
Төсөв хоорондын бусад шилжүүлэг	Other intergovernmental transfers	-	-	13 852.5
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	357 617.7	382 744.1	399 707.6
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	-	-	544.8
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	2 743.1	2 680.3	2 429.3

* Урьдчилсан гүйцэтгэл
* Preliminary results

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БАРИЛГА

Хөрөнгө оруулалт гэж аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн хуримтлалыг шинээр бий болгох, түүний техникийн зэвсэглэмжийг дээшлүүлэн өргөтгөх, сайжруулахад зориулж, тайлант жилд зарцуулсан хөрөнгө, хайгуулын ажлын зардлыг ойлгоно. Хөрөнгө оруулалтыг гадаад, дотоод санхүүжилтийн эх үүсвэрээр гаргана.

Улс, орон нутгийн төсвөөр санхүүжсэн хөрөнгө оруулалт, гадаадын зээл, тусламжийн шугамаар санхүүжсэн хөрөнгө оруулалтын мэдээг Сангийн яам гаргаж Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлэх бөгөөд гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын мэдээг Монголбанкнаас гаргадаг төлбөрийн тэнцлийн статистикийн мэдээнээс тооцон гаргана. Харин орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт болон аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн өөрийн хөрөнгө оруулалтын мэдээг статистикийн байгууллагын шугамаар авч нэгтгэн гаргадаг.

Хөрөнгө оруулалтын мэдээг барилга угсралтын ажил, машин, тоног төхөөрөмж, бусад зардал (зураг төсөв, хайгуулын ажил) гэсэн ангиллаар жилд нэг удаа гаргаж байна.

Барилга угсралтын ажилд барилга байшин барих болон зам, гүүр, далан зэрэг инженерийн байгууламжийг барих хэлбэрээр үндсэн хөрөнгийг бий болгох, шинэчлэх, засварлах, өргөтгөхөд чиглэсэн үйл ажиллагааг хамруулна.

Машин, тоног төхөөрөмжид бүх төрлийн тээврийн хэрэгсэл, механик тоног төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийг хамруулна.

Барилга. Барилгын салбарын гүйцэтгэсэн барилга угсралтын ажил (барилгын төрөл, объектоор), ашиглалтад оруулсан барилга байгууламж, тэдгээрийн хүчин чадал, барилга угсралтын ажлын зардал, ажиллагчдын тоо, дундаж цалин, барилгын гол нэрийн материалын үнэ зэрэг тайлан мэдээг аймаг, нийслэлийн статистикийн газар, хэлтэс Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Барилга угсралт, их засвар гэдэг нь барилга байшин барих болон инженерийн зориулалтаар зам, гүүр, далан зэрэг инженерийн бусад байгууламжийг барих хэлбэрээр үндсэн хөрөнгийг бий болгох, шинэчлэх, засварлах, өргөтгөхөд чиглэсэн үйл ажиллагаа юм.

Орон сууцны барилга нь хамгийн багадаа гэхэд түүний тал хэсгийг нь орон сууцны зориулалтаар ашигладаг байгууламж юм.

Барилгын багахан хэсгийг (нийт талбайн талаас бага хэсэг) орон сууцны зориулалтаар ашигладаг барилгыг орон сууцны бус барилга гэнэ.

Инженерийн барилгын ажилд төмөр зам, зам, гүүр, хурдны зам, онгоцны буудлын талбай, ус хангамж, бохирын шугам, далан хаалт, усжуулалтын байгууламж зэрэг барилга угсралтад ангилагддаггүй барилга байгууламжийн бүх ажил орно.

Үндсэн хөрөнгө нь үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны үр дүнд гаргалт хэлбэрээр үйлдвэрлэгдэж, үйлдвэрлэлийн бусад үйл ажиллагаанд нэг ба түүнээс дээш жилийн хугацаанд дахин давтагдан, эсхүл үргэлжлэн ашиглагддаг биет эсхүл биет бус хөрөнгө болно.

INVESTMENT AND CONSTRUCTION

Investment refers to the expenditure of capital investment and geological works of current year for the new accumulation and expansion and improvement of technical equipments of establishments and enterprises. The investment consists of foreign and domestic financial resources.

The Ministry of Finance of Mongolia compiles data on investment from the state and local budget and investment financed from foreign aid and loan and sends to the National Statistical Office while the Mongolbank compiles data on foreign direct investment which is calculated by balance form of payment statistics.

The data on local budget investment and investment of establishment and individuals from the own resources are collected by statistical divisions of aimags and Capital city.

Data on investment is produced once a year by classification as construction, machinery and equipment and others (design and geological works) and compiled once a year.

Construction work includes the activities of building of houses, bridges, banks as engineering construction and creating of fixed capital, expansion, repairs, restoration.

Machinery, equipments includes all types of vehicles, mechanic equipment, electric appliances and those spare parts.

Construction. The statistics of construction industry are collected through statistical divisions of aimags and the capital city. This indicator contains construction work done (by type and purpose of construction), buildings given for exploitation, their capacity, cost, number of employees, average wages and price of main construction materials.

The current repairs and maintenances include all construction work performed for others and not classified as capital repairs, restoration or conversion, that is to say, such work as is performed in order to prevent the normal deterioration of existing structures or to maintain them in a normal functional state.

A residential building refers to a construction of which at least half is used for residential purposes.

A building is regarded as a non-residential building if the minor part of the building (i.e. less than half of its gross floor area) is used for dwelling purposes.

A civil engineering refers to all construction works not classified under building construction, including construction of railways, roads, bridges, highways, airports, sewages, dams and irrigation, etc.

Fixed assets are tangible or intangible assets produced as outputs from processes of production that are used repeatedly or continuously in other processes of production for more than one year.

БҮЛЭГ 9. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БАРИЛГА

9.1 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ТҮҮНИЙ БҮТЭЦ, технологийн бүтэц, санхүүжилтийн эх үүсвэрээр, оны үнээр
INVESTMENT, ITS COMPOSITION, by technological composition and financial sources, at current prices

Эх үүсвэр	Source	Хөрөнгө оруулалт, тэрбум төг. Investment, billion tog.				Хөрөнгө оруулалтын бүтэц, хувиар Investment composition, percentage			
		2007	2008	2009	2010*	2007	2008	2009	2010*
Бүгд	Total	1 252.8	1 785.1	2 146.2	3 370.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Технологийн бүтэцээр	By technological composition								
Барилга угсралт	Construction work	389.4	586.2	418.0	350.8	31.1	32.8	19.5	10.4
Тоног төхөөрөмж	Machinery, equipments	729.7	854.7	1 042.6	1 801.7	58.2	47.9	48.6	53.5
Бусад	Others	133.7	344.2	685.6	1 218.2	10.7	19.3	31.9	36.1
Санхүүжилтийн эх үүсвэрээр	By financial sources								
Дотоод	Domestic	778.5	950.5	843.2	1 038.5	62.1	53.2	39.3	30.8
Улсын төсөв	State budget	407.7	519.3	433.9	551.5	32.5	29.1	20.2	16.4
Бусад	Others	370.8	431.2	409.3	487.0	29.6	24.2	19.1	14.4
Гадаад	Foreign	474.3	834.6	1 303.0	2 332.2	37.9	46.8	60.7	69.2
Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт	Foreign direct investment	369.8	693.5	819.3	2 133.8	29.5	38.8	38.2	63.3
Бусад	Others	104.5	141.1	483.7	198.4	8.3	7.9	22.5	5.9

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary estimates

9.2 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, оны үнээр
CONSTRUCTION, CAPITAL REPAIRS AND MAINTENANCES, at current prices

Гүйцэтгэгчийн төрөл	Type of construction unit	сая төг. mln. tog			
		2007	2008	2009	2010*
Барилга угсралт, их засварын ажил -бүгд	Construction, capital repairs and maintenances total	389 358.3	508 247.9	417 951.8	350 807.6
Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн	Carried out by domestic construction entities	364 404.4	479 623.4	373 605.2	326 486.1
Үүнээс:	Of which:				
Гадаадад хамтарсан байгууллагын гүйцэтгэсэн	Carried out by joint ventures	34 150.1	33 692.7	26 043.8	11 346.8
Гадаадын байгууллагын гүйцэтгэсэн	Carried out by foreign entities	24 953.9	28 624.5	44 346.6	24 321.5

9.3 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖЛЫН БҮТЭЦ, төрлөөр
STRUCTURE OF COSTRUCTION, CAPITAL REPAIR AND MAINTENANCES, by type

		хувь percentage			
		2007	2008	2009	2010*
Барилга угсралт, их засварын ажил- бүгд	Construction, capital repairs and maintenances work - total	100.0	100.0	100.0	100.0
Үүнээс:	Of which:				
- Орон сууц	- Residential building	26.8	29.9	35.9	26.6
- Орон сууцны биш	- Non residential building	15.3	17.4	24.7	28.8
Үйлдвэрийн	House building industry	2.9	4.1	5.3	2.1
Худалдаа, үйлчилгээний	Trade and service	29.0	29.6	14.6	3.4
Эмнэлэг, сургууль, соёлын	Hospital, school, cultural institutions	59.7	41.6	51.9	12.8
Бусад	Others	8.4	24.8	28.2	10.5
- Инженерийн байгууламж	- General engineering construction	41.9	38.8	26.8	33.5
Эрчим хүчний	Energetics	53.0	38.9	15.4	7.0
Холбооны	Communication	1.0	0.0	-	0.0
Төмөр зам	Railway	0.8	1.1	1.6	1.5
Авто зам	Road	17.2	21.4	26.8	3.4
Гүүр, гүүрэн гарц	Bridge	2.5	1.8	7.2	1.1
Далан, суваг, шугам, сүлжээ	Dam, ditch, cable, network	22.0	23.7	31.5	9.7
Бусад (зам, талбайн бусад ажил)	Minor works and other	3.4	13.1	17.3	10.8
- Их засварын ажил	- Capital repairs and maintenances	15.9	13.9	12.6	11.1
Шинээр барьсан болон барьж байгаа барилга, байгууламж-бүгд	New construction-total	84.1	86.1	87.4	88.9
- Барилга угсралт	- Construction	50.1	54.9	69.3	62.3
- Инженерийн байгууламж	- General engineering construction	49.9	45.1	30.7	37.7
Гүйцэтгэгчийн төрлөөр:	By type of construction unit:	100.0	100.0	100.0	100.0
Хувийн байгууллагын	Done by private (units) entities	89.0	92.8	92.8	91.8
Төрийн өмчийн байгууллагын	Done by government (units) entities	11.0	7.2	7.2	8.2

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр
Note: * Preliminary estimates

SECTION 9. INVESTMENT AND CONSTRUCTION

9.4 АШИГЛАЛТАД ОРУУЛСАН ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ GIVEN FOR EXPLOITATION BUILDING'S BASIC FUND

		2007	2008	2009	2010
1. Барилгын төрлөөр, оны үнээр, сая төг					
Type of building, at current prices, mln.tog					
БҮГД	TOTAL	228 501.1	376 094.3	388 870.6	600 492.3
Үүнээс:	Of which:				
Орон сууцны барилга	Residential building	71 603.2	270 264.5	208 891.5	344 485.5
Худалдаа, үйлчилгээний барилга	Trade and service	10 785.6	20 651.0	56 652.0	33 459.3
Эмнэлгийн барилга	Hospital	2 212.0	1 423.7	2 676.0	6 219.0
Сургууль, соёлын барилга	Educational, cultural institution	13 588.3	8 503.2	26 151.0	35 996.3
Авто зам	Road	9 075.2	10 222.3	10 124.1	16 525.7
Гүүр, гүүрэн гарц	Bridge	1 570.5	1 114.9	2 276.5	6 499.1
Бусад	Other	119 666.3	63 914.6	82 099.5	157 307.3
2. Хүчин чадал, биет хэмжээгээр					
Basic fund, capacity by real volume					
Орон сууцны барилга, сууцны тоогоор	Residential building, number of apartment	3 725	5 416	6 338	9 899
Эмнэлэг, орны тоогоор	Hospital, number of beds	320	246	221	305
Сургууль, соёлын барилга, суудлын тоогоор	Educational, cultural institution, number of sits	11 641	7 894	9 965	17 593
Авто зам, км-ээр	Road, kms	280	174	60	53
Гүүр, гүүрэн гарц, метрээр	Bridge, meters	564	458	293	275

9.5 ДОТООДЫН БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭСЭН БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр CONSTRUCTION AND CAPITAL REPAIRS DONE BY DOMESTIC CONSTRUCTION ENTITIES, by regions, aimags and the Capital, at current prices

Аймаг, нийслэл		сая төг mln. tog			
Aimags and the Capital city		2007	2008	2009	2010*
БҮГД	TOTAL	364 404.4	479 623.4	373 605.2	326 486.1
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	17 873.5	45 224.0	43 902.4	41 440.3
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	4 540.5	6 791.2	8 060.3	6 938.7
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 853.8	5 002.7	9 409.7	14 839.6
Завхан	Zavkhan	3 489.7	12 147.2	3 561.2	3 788.9
Увс	Uvs	4 640.1	9 907.2	10 669.2	7 579.6
Ховд	Khovd	3 349.4	11 375.7	12 202.0	8 293.4
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	41 811.7	60 900.2	34 090.4	33 867.3
Архангай	Arkhangai	2 856.0	3 873.7	2 378.6	3 399.2
Баянхонгор	Bayankhongor	1 583.6	4 552.0	3 956.9	2 504.6
Булган	Bulgan	1 588.9	2 426.7	1 346.1	2 009.2
Орхон	Orkhon	27 294.0	39 259.0	13 327.8	15 342.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	3 985.7	3 207.8	2 776.0	1 942.4
Хөвсгөл	Khovsgol	4 503.4	7 581.0	10 305.1	8 669.1
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	10 995.4	21 609.0	21 229.9	23 048.5
Говьсүмбэр	Govisumber	-	55.8	737.1	2 443.5
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	5 304.9	8 150.5	8 585.8	6 216.4
Дорноговь	Dornogovi	1 138.0	1 603.5	868.4	717.1
Дундговь	Dundgovi	325.4	1 828.3	1 727.1	2 819.4
Өмнөговь	Omnogovi	669.3	4 392.8	2 021.2	2 261.0
Сэлэнгэ	Selenge	352.3	1 350.3	683.0	1 218.8
Төв	Tov	3 205.6	4 227.8	6 607.3	7 372.3
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	5 486.6	9 512.7	8 824.5	9 836.3
Дорнод	Dornod	3 416.7	5 917.5	4 594.5	5 623.6
Сүхбаатар	Sukhbaatar	736.9	1 062.6	787.2	1 277.5
Хэнтий	Khentii	1 333.0	2 532.6	3 442.8	2 935.3
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Дүн	Subtotal	288 237.2	342 377.4	265 558.0	218 293.7
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	274 952.3	318 749.6	261 971.5	212 149.2
Бусад**	Others**	13 284.9	23 627.9	3 586.5	6 144.5

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

** Барилгын цэрэг, төмөр замын барилгын байгууллагыг оруулсан бөгөөд бүс, аймаг, нийслэлээр салгаж харуулаагүй болно.

Note: * Preliminary estimates

** The military purpose constructions and railway transport offices are not shown by region, aimags and the capital city.

БҮЛЭГ 9. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БАРИЛГА

9.6 БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮЛЭГЛЭЛТ GROUPING OF CONSTRUCTION UNITS

Ажлын хэмжээ сая төг	Amount of work mln tog	хувь percentage			
		2007	2008	2009	2010*
	Байгууллагын тоогоор	By construction units			
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
10 сая хүртэл	<i>Up to 10</i>	20.6	43.8	8.8	1.2
10-50	<i>10-50</i>	22.6	10.5	17.2	14.8
50-100	<i>50-100</i>	14.9	7.9	11.1	12.5
100-500	<i>100-500</i>	28.7	21.4	37.3	49.5
500 саяас дээш	<i>And over 500</i>	13.2	16.4	25.6	22.0
	Гүйцэтгэсэн барилга угсралтын ажлын хэмжээгээр	By construction work and capital repair			
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
10 сая хүртэл	<i>Up to 10</i>	0.3	0.1	0.1	0.0
10-50	<i>10-50</i>	1.7	0.7	0.9	0.9
50-100	<i>50-100</i>	3.0	1.4	1.4	1.7
100-500	<i>100-500</i>	18.6	12.6	17.1	26.0
500 саяас дээш	<i>And over 500</i>	76.5	85.2	80.5	71.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Note: * Preliminary estimates

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Хөдөө аж ахуйн нийт үйлдвэрлэлийн хэмжээг жилийн туршид мал, амьтдыг өсгөн үржүүлсний болон үр тариа, хүнсний ногоо, тэжээлийн ургамал, тарьж ургуулсны үр дүнд бий болсон хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний өртгийн нийлбэр дүнгээр тодорхойлно.

Мал аж ахуй. Малын жил бүрийн тооллого, мөн хашаа, худгийн болон бусад тооллого, судалгаа нь мал аж ахуйн салбарын мэдээллийн гол эх үүсвэр юм.

Мал тооллогыг зун, намрын улиралд буюу ихэвчлэн 8, 9 дүгээр сард явуулж байснаа 1961 оноос мал, тэжээвэр амьтдыг жилийн эцэст 12 дугаар сард тоолдог болов. Энэ хугацаа нь мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн жилтэй тохирдог, малын орлого, зарлагын үзүүлэлт бүрэн гарч дууссан байдаг зэрэг давуу талтай.

Мал тооллогын дүн нь зөвхөн мал, гэрийн тэжээвэр амьтдын тоо толгойн өсөлт, бууралтыг харуулах төдийгүй сүргийн нөхөн үйлдвэрлэлийн үзүүлэлтийг тодорхойлж судлах, шинжлэх бололцоог олгодог.

Хөдөө аж ахуйн салбарын боловсон хүчин, ашиглаж байгаа машин, техник, хашаа, худгийн тооллогыг 1996 оноос хойш гурван жил тутамд явуулж байна.

Манай улсын хувьд мал аж ахуйн гол үйлдвэрлэгчид нь малчдын өрхийн аж ахуй мөн билээ.

Малтай өрхөд малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэйгээр өсгөн үржүүлдэг өрхийг хамааруулна.

Малчин өрх гэж жилийн 4 улирлын туршид малаа малладаг бөгөөд малын ашиг шим тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа өрхийг хэлнэ.

Хээлтэгч малд нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Төл бойжилтын хувийг тооцохдоо бойжсон төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулан 100–гаар үржүүлнэ.

100 эхээс бойжуулсан төлийг бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж тооцно.

Зүй бусаар хорогдсон малын тоонд халдвартай, халдваргүй өвчин, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюул болон араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг хариулга, маллагаатай холбоотой бусад шалтгаанаар хорогдсон малыг хамруулна.

Хүнсэнд хэрэглэсэн малын тоог тооцохдоо оны эхний малын тоон дээр бойжуулсан төлийг нэмж, том малын зүй бус хорогдол, оны эцсийн малын тоог хасна.

Дулаан байр гэдэгт нэг төрлийн мал сүрэгт зориулан барьсан битүү ханатай, салхивчтай, цонхтой хашааг оруулна.

Саравчтай хашаа гэдэгт гурван тал буюу тал дугуй ханан хашаанд саравчин дээвэр тавьсан, хана нь завсаргүй дулаалагдсан байхаас гадна саравчны өмнө талд мал нарлуулах буюу тэжээх талбайтай баригдсан хашааг хэлнэ.

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

Саравчгүй хашаа гэдэгт дээвэргүй дөрвөлжин буюу тал дугуй, бүрэн дугуй маягийн хэлбэртэй хашааг оруулна.

Малын хашааны хангамжийг тооцохдоо хашааны багтаамжийг малын тоонд харьцуулна.

Энгийн уурхайн /гар худаг/ гэж хөрс, геологийн тогтолцоог ажиглаж судалсны үндсэн дээр хөрсний өнгөн хэсэгт ус байх магадлал бүхий газарт гараар ухаж гаргасан цооногийн ханыг мод, чулуу зэрэг материалаар хашиж бэхэлсэн худгийг хэлнэ.

Инженерийн хийцтэй гэж газрын доорхи усны эрэл хайгуул хийж уст цэг тогтоосны үндсэн дээр нэг загварын зураг төслийн дагуу өрөмдлөгийн техник, тоног төхөөрөмжөөр ухсан, мал услах талбай, механикжсан ус өргүүр зэрэг иж бүрдэл бүхий худгийг хэлнэ.

Усан сан гэж улс, орон нутгийн хүчээр баригдсан 4 ба түүнээс дээш куб м багтаамжтай мал услах талбай, онгоцтой усалгааны цэгийг хэлнэ.

Газар тариалан. Газар тариалан эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс тариалсан талбай, ургацын мэдээг баг, хороод авч сум, дүүрэгт нэгтгэж, улмаар аймаг, нийслэлийн статистикийн байгууллагаар дамжин Үндэсний статистикийн хороонд нэгтгэн боловсруулдаг.

Гол төлөв үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, малын тэжээлийн ургамал зэргийг тарьж ургуулдаг бөгөөд тэдгээрийн тариалсан талбай, ургац хураалт, га-гийн ургацын хэмжээг улс, орон нутгийн түвшинд тодорхойлно.

Хөдөө аж ахуйн газарт бэлчээр, хадлан, тариалан, атаршсан газар, хөдөө аж ахуйн барилга байгууламжийн дэвсгэр, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд зориулсан бусад газар хамаарна.

Тариалангийн талбай гэж хөдөө аж ахуйн ургамал тариалсан талбайг хэлэх бөгөөд тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт хэмжээгээр тодорхойлно.

Нийт хураасан ургац нь тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг таримал ургамалын хэмжээгээр тодорхойлогдоно.

Га-гийн ургац гэж талбайн нэг нэгжээс /1 га-гаас/ авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний /ургацын/ хэмжээ юм. Га-гийн ургацыг тодорхойлохдоо нэг төрлийн ургамал тариалсан талбайгаас хураан авсан бүх ургацыг тариалсан талбайн хэмжээнд нь харьцуулна.

AGRICULTURE

The total output of agriculture is the total value of agricultural products, which is determined by the result of the rearing of livestock and domestic animals and cultivation of plants during the year.

Livestock. The core data source of the livestock sector consists of annual livestock census, fences and water wells and other related census and surveys.

The livestock census was conducted mostly in summer and autumn months of August and September. Since 1961 it has been conducted in December. The advantage of this period is that it conforms to livestock production year and data of indicators for livestock income and expenditure has been finalized.

The result of the livestock census shows not only the growth and decline of livestock and domestic animals, but also gives opportunity to study some indicators of flock reproduction.

Since 1996 the census of staff, machinery and fences in operation in the agriculture sector is held every 3 years.

In the livestock sector, the main producer is a herder household.

Household with livestock A household with livestock ownership which primarily is engaged in other activities as its main source of livelihood.

Herder household consists of herder(s) and their immediate family which conducts livestock activities year around for the purpose as main livelihood and source of income.

Female breeding stock are those female animals at least two years old or greater and can give birth to young.

Survival percentage is calculated as the number of young surviving divided by the total births times by 100 percent.

Average survival rate per 100 females is equal to the total number of surviving divided by the total female breeding stock times 100.

Losses of adult animals consists of losses due to disaster (zud, heavy rain, fire, lightning), losses due to diseases (infectious and non infectious) and other losses (animal depredation and losses due to accidents).

Warm fence consists of fence with warm enwall, fan and window for livestock.

Fence with roof consists of a fence that is three sided and has a half round bracket with roof, warm enwall, fence with area in front of roof for put on sunshine of livestock or feed down.

Fence without roof consists of fence that four square or half round bracket and whole round bracket without roof.

Supply of fence calculated by dividing the fence capacity by number of livestock.

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

Simple mine well is a well that is fenced by wood and rock at the water expected site at its upper part of soil based on soil and geological structure study.

Engineer construction-well is a complex well with a tank for livestock and mechanical water lift that is drilled for the purposes of underground water search.

Tank for livestock is the well which has a capacity of 4 or above square meters, the area to water livestock and water trough that is built by the state and provincial labour.

Crop. Bag and Khoroo collect data on sown area and harvest from establishments, enterprises and households, engaged in agricultural production and send to Statistical Department and Divisions of aimags and the Capital city through soums and districts. From there, the compiled data are sent to the National Statistical Office for further processing.

Main grains of crop production are cereals, potatoes, vegetables and fodder. The sown area and the total harvest, yield rate are estimated at the state and aimag levels.

Agricultural land shall include pastureland, hayfields, crop lands, lands for cultivation of fruits and berries, fallow lands, lands under agricultural constructions and other land for agricultural production.

Arable land is the land under temporary and permanent agricultural crops and sown area is the land under cultivation during the year.

Crop production data refer to the actual harvested production from the sown area and field orchard or garden such a cereals, potatoes, vegetables, fruits, fodder, technical and oil crops.

Crop yield is the average quantity of a crop harvested from a specified unit area. It is calculated as the yield per hectare. The yield is calculated as the crop yield for each crop planted during the year.

SECTION 10. AGRICULTURE
10.1 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT

 сая төг *mln.tog*

Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010*
Оны үнээр		At current prices			
Бүгд	Total	1 297 524.8	1 691 652.4	1 737 353.2	2 016 583.9
Үүнээс:	Of which:				
мал аж ахуй	livestock	1 124 804.3	1 377 085.4	1 307 739.4	1 331 761.7
газар тариалан	crops	172 720.5	314 567.0	429 613.8	684 822.2
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр		At constant prices of 2005			
Бүгд	Total	1 066 837.6	1 143 404.7	1 208 323.5	1 021 259.3
Үүнээс:	Of which:				
мал аж ахуй	livestock	919 704.9	962 342.6	1 001 654.8	810 917.4
газар тариалан	crops	147 132.7	181 062.1	206 668.7	210 341.9

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Note: *Preliminary data

10.2 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ
OUTPUT OF MAIN AGRICULTURAL PRODUCTS

 мян.т *thous.t*

Бүтээгдэхүүн	Commodities	2007	2008	2009	2010*
Мах, нядалгааны жингээр	Meat, slaughter weight	191.2	221.3	269.1	204.4
Үүнээс:	Of which:				
үхрийн	beef	46.8	56.3	58.6	47.5
хонь, ямааны	mutton & goat	102.8	119.9	168.9	126.4
гахайн	pork	0.3	0.2	0.3	0.2
Арьс, шир, мян.ш	Hide and skin, thous.pcs	7 218.4	9 762.4	13 076.3	16 784.7
Үүнээс:	Of which:				
адууны	horse	287.9	364.9	306.8	406.3
үхрийн	cattle	379.9	520.6	517.1	735.7
хонины	sheep	3 519.7	4 294.2	5 317.3	6 955.9
ямааны	goat	2 797.5	3 788.6	5 957.2	6 371.5
Хонины ноос	Sheep wool	18.2	20.8	22.4	23.5
Ноолуур	Cashmere	4.9	5.9	6.4	6.3
Сүү	Milk	465.6	457.4	493.7	338.4
Өндөг, сая ш	Eggs, mln.pcs	46.2	47.9	30.8	47.9
Үр тариа	Cereals	114.8	212.9	391.7	355.1
буудай	wheat	109.6	209.8	388.1	345.5
Төмс	Potato	114.5	134.8	151.2	168.0
Хүнсний ногоо	Vegetables	76.4	78.6	78.0	82.3
Үүнээс:	Of which:				
байцаа	cabbage	20.6	18.1	19.0	17.9
манжин	turnip	16.4	16.6	19.3	22.0
лууван	carrot	22.5	23.5	22.5	24.4
сонгино	onion	3.4	4.0	3.9	5.4
өргөст хэмх	cucumber	2.9	2.8	3.1	3.4
улаан лооль	tomato	2.4	2.8	1.4	1.6
тарвас, гуатан	watermelon	5.3	6.5	4.9	3.9

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Note: *Preliminary data

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

10.3 НЭГ ХҮНД НОГДОХ ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН MAIN AGRICULTURAL PRODUCTION PER CAPITA

Бүтээгдэхүүн	Commodities	2007	2008	2009	2010*
Мах, нядал- гааны жингээр	<i>Meat, by slaughter weight</i>	73.1	83.2	99.3	74.1
Сүү	<i>Milk</i>	178.1	172.0	182.2	122.7
Өндөг, ш	<i>Eggs, pcs</i>	18	18	11	17
Үр тариа	<i>Cereals</i>	43.9	80.1	144.6	128.7
Төмс	<i>Potato</i>	43.8	50.7	55.8	60.9
Хүнсний ногоо	<i>Vegetables</i>	29.2	29.6	28.8	29.8

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Note: *Preliminary data

10.4 МАЛ, ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО NUMBER OF LIVESTOCK & HOUSEHOLD ANIMALS

Төрөл	Type	2007	2008	2009	2010
	Мал, мян.тол	Livestock, thous.heads			
Бүгд	Total	40 263.8	43 288.5	44 023.9	32 729.5
адуу	<i>horse</i>	2 239.5	2 186.9	2 221.3	1 920.3
үхэр	<i>cattle</i>	2 425.8	2 503.4	2 599.3	2 176.0
тэмээ	<i>camel</i>	260.6	266.4	277.1	269.6
хонь	<i>sheep</i>	16 990.1	18 362.3	19 274.7	14 480.4
ямаа	<i>goat</i>	18 347.8	19 969.4	19 651.5	13 883.2

Үүнээс: хувийн өмчийн мал *Of which: private livestock*

Бүгд	Total	39 752.0	42 771.9	43 496.5	32 392.2
адуу	<i>horse</i>	2 215.7	2 164.1	2 198.2	1 901.7
үхэр	<i>cattle</i>	2 398.0	2 473.2	2 565.8	2 151.0
тэмээ	<i>camel</i>	257.1	263.2	274.0	267.1
хонь	<i>sheep</i>	16 681.0	18 052.6	18 954.6	14 273.9
ямаа	<i>goat</i>	18 200.2	19 818.9	19 503.9	13 798.5

Тэжээвэр амьтад, тол

Household animals, heads

гахай	<i>pig</i>	35 974	29 285	25 808	24 842
шувуу, мян.тол	<i>poultry, thous.heads</i>	295.2	359.9	399.4	425.8
цаа буга	<i>reindeer</i>	926	1 021	1 157	1 344
илжиг, луус	<i>donkey</i>	324	316	228	99
зөгий, бүл	<i>bees, hives</i>	2 393	2 617	1 341	1 628
туулай	<i>rabbit</i>	371	356	653	736

10.5 МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр
 NUMBER OF LIVESTOCK, by region, aimags and the Capital, by type of livestock

		мян. тол thous. Heads			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		БҮГД	TOTAL		
БҮГД	TOTAL	40 263.8	43 288.5	44 023.9	32 729.5
		Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	12 301.7	12 157.5	10 888.4	7 418.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 597.4	1 529.6	1 301.5	1 126.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2 486.6	2 505.9	2 171.8	1 315.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 999.9	3 136.0	2 827.6	1 717.7
Увс	<i>Uvs</i>	2 653.5	2 499.3	2 319.1	1 619.3
Ховд	<i>Khovd</i>	2 564.3	2 486.7	2 268.4	1 639.1
		Хангайн бүс	Khangaï region		
Дүн	Subtotal	14 030.7	15 971.1	16 716.2	12 216.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 912.5	3 379.2	3 619.1	2 679.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 284.8	2 643.5	2 684.7	1 963.0
Булган	<i>Bulgan</i>	2 008.1	2 414.1	2 611.6	2 293.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	210.0	268.9	256.2	169.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 190.1	3 449.7	3 620.2	2 010.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 425.2	3 815.7	3 924.5	3 101.3
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	8 400.2	9 619.5	10 527.0	7 558.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	188.7	170.9	168.7	153.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	230.4	345.3	361.5	249.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	814.7	932.7	1 076.9	1 056.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 109.6	2 040.6	2 147.1	1 111.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 400.0	1 684.9	1 755.2	1 010.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 030.2	1 442.1	1 553.4	1 265.6
Төв	<i>Tov</i>	2 626.6	3 003.0	3 464.2	2 710.7
		Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	5 199.7	5 155.6	5 491.5	5 273.8
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 307.3	1 476.2	1 450.7	1 113.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 709.2	1 542.5	1 789.7	1 979.8
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 183.2	2 136.9	2 251.1	2 180.7
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	331.2	384.8	400.8	262.9

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл Table 10.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		Үхэр		Cattle	
БҮГД	TOTAL	2 425.8	2 503.4	2 599.3	2 176.0
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	529.5	501.4	446.4	323.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	94.8	82.2	70.7	66.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	42.4	42.0	36.3	18.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	146.9	149.8	137.4	73.7
Увс	<i>Uvs</i>	130.2	118.2	104.0	84.4
Ховд	<i>Khovd</i>	115.2	109.3	97.9	81.0
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	1 046.7	1 139.9	1 218.8	985.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	316.3	352.8	385.9	302.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	118.4	122.4	127.2	101.5
Булган	<i>Bulgan</i>	138.5	162.2	183.9	176.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	18.3	21.1	21.9	17.8
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	133.5	134.8	141.1	76.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	321.7	346.6	358.9	312.4
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	376.5	423.0	475.1	418.2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	5.0	3.9	3.4	3.7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	26.1	32.6	37.5	32.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	30.0	34.3	40.0	40.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	42.6	34.2	33.7	18.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	10.1	12.4	13.1	7.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	105.5	134.1	153.2	143.5
Төв	<i>Tov</i>	157.2	171.6	194.2	172.0
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	415.0	380.2	399.5	393.5
Дорнод	<i>Dornod</i>	117.5	123.8	126.8	107.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	124.6	97.8	110.1	128.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	172.9	158.6	162.6	157.7
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	58.2	59.0	59.5	54.9

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл Table 10.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		Адуу		Horse	
БҮГД	TOTAL	2 239.5	2 186.9	2 221.3	1 920.3
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	441.5	431.1	397.6	300.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	65.7	59.7	51.0	43.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	71.6	73.8	66.0	38.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	127.2	129.4	124.0	93.4
Увс	<i>Uvs</i>	84.8	79.3	74.8	59.7
Ховд	<i>Khovd</i>	92.2	89.0	81.8	64.7
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	799.5	841.6	876.8	726.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	219.7	236.2	251.2	196.1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	86.0	91.6	89.6	74.4
Булган	<i>Bulgan</i>	158.9	177.7	185.5	182.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	10.5	11.3	11.4	10.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	174.9	173.0	183.4	113.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	149.5	151.8	155.7	148.7
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	491.3	487.9	517.1	445.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	11.2	7.3	6.9	6.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	7.9	10.4	11.1	10.2
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	60.8	64.6	72.8	77.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	104.7	84.0	82.0	51.3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	46.4	53.0	53.7	37.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	45.3	55.8	57.6	61.8
Төв	<i>Tov</i>	215.0	212.7	233.1	199.8
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	487.9	407.5	407.8	428.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	142.9	145.5	140.1	136.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	166.0	118.8	131.5	148.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	179.0	143.3	136.3	143.7
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	19.0	18.7	22.0	20.8

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

 (Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл *Table 10.5 continuation*)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		Тэмээ		Camel	
БҮГД	TOTAL	260.6	266.4	277.1	269.6
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	73.0	71.3	70.9	64.8
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4.3	3.9	3.9	3.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	27.3	27.0	26.9	24.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	6.8	6.6	6.6	5.8
Увс	<i>Uvs</i>	16.5	16.0	15.9	14.5
Ховд	<i>Khovd</i>	18.1	17.7	17.7	16.3
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	42.3	45.2	49.1	49.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	0.8	0.7	0.8	0.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	25.2	27.4	29.7	30.1
Булган	<i>Bulgan</i>	0.4	0.5	0.8	0.9
Орхон	<i>Orkhon</i>	0.1	0.2	0.2	0.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	13.5	14.1	15.2	14.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2.3	2.3	2.4	2.3
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	123.2	129.8	136.7	135.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.5	0.5	0.5	0.5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	0.4	0.5	0.4	0.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	24.5	25.1	26.1	28.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	19.8	19.9	20.7	18.9
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	75.4	80.8	85.7	83.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	0.5	0.7	0.7	0.8
Төв	<i>Tov</i>	2.1	2.4	2.6	2.2
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	21.9	20.0	20.2	20.5
Дорнод	<i>Dornod</i>	6.3	6.3	6.4	6.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	10.8	9.6	10.1	10.9
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4.8	4.0	3.7	3.7
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.1	0.1	0.2	0.2

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл Table 10.5 continuation)

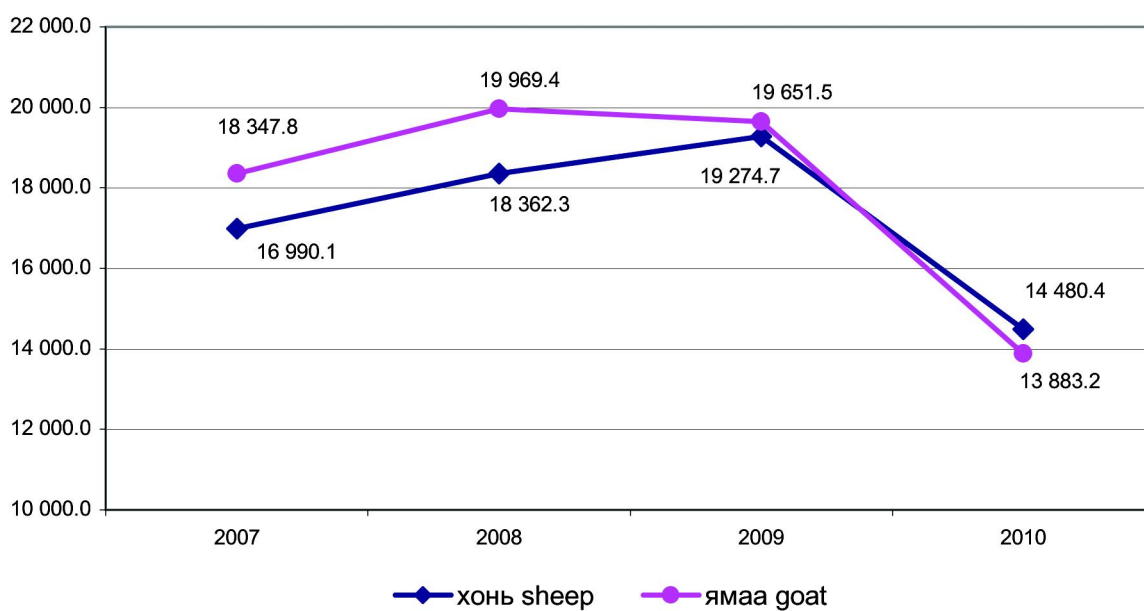
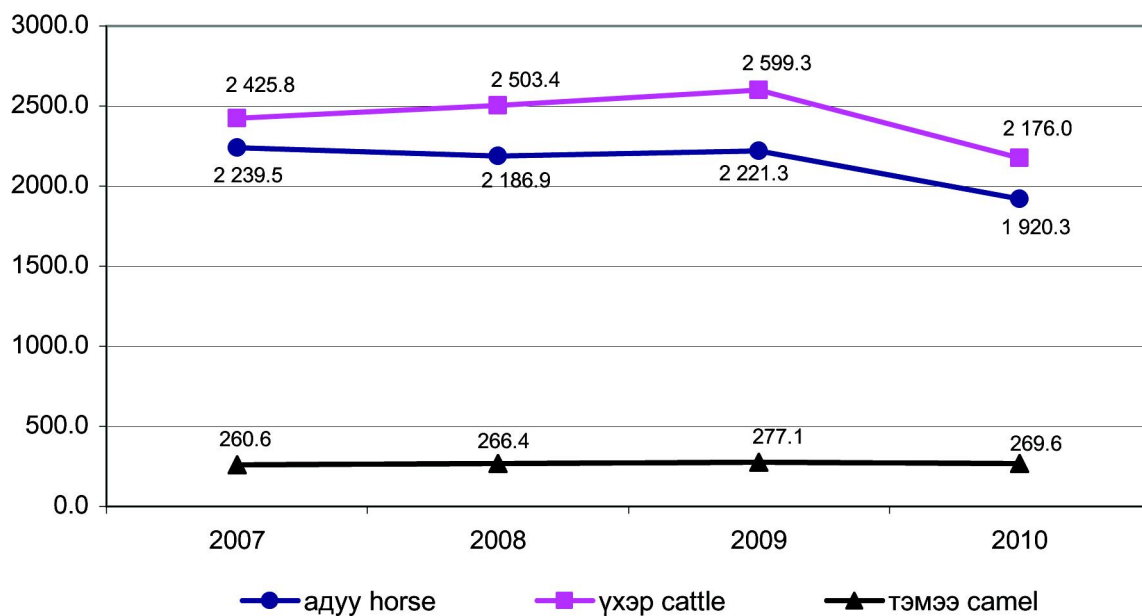
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		Хонь		Sheep	
БҮГД	TOTAL	16 990.1	18 362.3	19 274.7	14 480.4
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	5 066.8	5 008.2	4 633.0	3 086.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	641.0	605.0	524.3	459.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	775.1	769.1	694.1	396.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 465.3	1 554.6	1 462.0	859.1
Увс	<i>Uvs</i>	1 278.2	1 215.0	1 145.1	776.9
Ховд	<i>Khovd</i>	907.2	864.4	807.4	594.2
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	5 967.7	6 817.6	7 379.5	5 384.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 358.1	1 614.5	1 786.1	1 327.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	628.1	705.2	724.8	543.8
Булган	<i>Bulgan</i>	989.9	1 199.7	1 332.7	1 179.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	87.6	111.0	111.8	73.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 462.1	1 569.2	1 691.4	896.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 441.9	1 618.0	1 732.7	1 363.9
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	3 430.9	3 952.1	4 450.9	3 327.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	74.2	66.5	69.7	65.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	102.2	163.0	176.5	127.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	310.9	352.0	408.7	421.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	944.3	917.9	973.8	529.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	296.5	351.2	375.7	212.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	453.5	651.7	732.1	612.2
Төв	<i>Tov</i>	1 249.3	1 449.8	1 714.5	1 358.7
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	2 396.0	2 430.0	2 643.4	2 580.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	611.4	688.6	704.1	550.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	776.3	733.1	853.7	961.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 008.3	1 008.2	1 085.7	1 068.3
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	128.7	154.5	167.9	101.6

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл Table 10.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		Ямаа		Goat	
БҮГД	TOTAL	18 347.8	19 969.4	19 651.5	13 883.2
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	6 190.9	6 145.4	5 340.5	3 643.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	791.6	778.7	651.6	553.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 570.2	1 594.0	1 348.5	837.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 253.7	1 295.6	1 097.6	685.7
Увс	<i>Uvs</i>	1 143.8	1 070.9	979.3	683.8
Ховд	<i>Khovd</i>	1 431.6	1 406.3	1 263.6	882.9
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	6 174.5	7 127.0	7 192.0	5 070.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 017.6	1 175.0	1 195.1	852.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 427.1	1 696.9	1 713.3	1 213.3
Булган	<i>Bulgan</i>	720.4	874.1	908.7	753.6
Орхон	<i>Orkhon</i>	93.5	125.3	111.0	67.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 406.1	1 558.7	1 589.1	909.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 509.8	1 697.0	1 674.8	1 274.0
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	3 978.3	4 626.5	4 947.2	3 232.2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	97.8	92.7	88.2	76.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	93.8	138.8	136.0	78.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	388.5	456.7	529.4	489.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	998.2	984.6	1 036.9	493.1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	971.6	1 187.5	1 227.0	668.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	425.4	599.8	609.8	447.4
Төв	<i>Tov</i>	1 003.0	1 166.5	1 319.9	977.9
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	1 878.9	1 918.0	2 020.6	1 851.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	429.2	512.0	473.4	312.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	631.5	583.2	684.3	731.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	818.2	822.8	862.9	807.3
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	125.2	152.4	151.2	85.4

Малын тоо, мян.тол
Number of Livestock, thous.heads

10.6 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр
 NUMBER OF BREEDING STOCK, by region, aimags and Capital, by type of livestock

Аймаг, нийслэл	Бүгд Total				Гүү Mare				Тол мян. thous. heads			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
БҮГД	16 784.8	18 531.3	19 005.3	15 533.8	632.8	631.5	649.6	593.0	931.7	971.6	1 023.8	901.9
Дүн	5 073.3	5 212.1	4 761.1	3 568.9	121.0	123.3	118.0	93.5	206.3	201.7	187.4	147.2
Баян-Өлгий	681.5	664.8	602.9	519.3	18.9	17.3	16.2	13.8	38.9	34.6	31.2	30.5
Говь-Алтай	985.2	1 034.8	908.0	684.0	19.4	20.9	19.6	12.8	16.2	16.7	15.0	8.8
Завхан	1 215.2	1 300.4	1 192.3	782.2	33.8	35.4	35.2	27.5	52.9	55.1	52.5	31.3
Увс	1 144.4	1 136.1	1 077.7	803.4	22.7	22.7	22.1	18.5	54.1	50.6	47.3	40.1
Ховд	1 047.0	1 076.0	980.0	780.0	26.2	26.9	24.8	20.9	44.2	44.7	41.4	36.5
Дүн	5 784.5	6 662.5	7 102.5	5 718.3	223.5	237.3	249.8	222.7	385.9	422.7	457.9	396.1
Архангай	1 194.7	1 401.5	1 526.6	1 238.5	62.4	67.2	71.9	60.3	116.0	128.0	143.2	121.8
Баянхонгор	902.3	1 055.8	1 114.3	937.2	22.9	24.6	25.1	22.8	43.9	46.4	49.3	42.7
Булган	880.3	1 058.0	1 174.9	1 078.4	48.1	54.3	57.2	58.9	51.6	60.0	68.2	67.2
Орхон	92.5	121.2	112.7	83.5	3.0	3.5	3.6	3.8	6.7	8.3	9.2	7.9
Өвөрхангай	1 251.8	1 397.7	1 434.2	933.3	47.7	48.4	51.3	35.9	48.5	49.0	49.0	30.2
Хөвсгөл	1 462.9	1 628.2	1 739.9	1 447.6	39.4	39.4	40.7	41.0	121.2	131.0	138.9	126.3
Дүн	3 509.3	4 134.2	4 483.5	3 663.2	143.4	144.1	152.0	140.9	152.5	169.0	190.7	177.6
Говьсүмбэр	83.4	78.2	79.1	73.2	3.4	2.3	2.2	2.3	2.0	1.5	1.6	1.7
Дархан-Уул	103.7	161.2	169.5	130.0	2.3	2.7	3.2	3.2	10.8	13.3	16.0	14.7
Дорноговь	332.1	387.6	447.1	464.8	17.9	18.3	20.2	22.1	13.3	13.9	16.1	16.7
Дундговь	860.5	883.3	879.0	559.2	31.3	26.7	25.1	17.7	18.1	15.1	14.9	8.4
Өмнөговь	540.2	657.1	702.0	521.7	12.7	14.6	14.6	11.9	4.2	4.8	5.0	3.3
Сэлэнгэ	438.9	626.3	658.1	605.4	12.7	15.2	16.0	18.7	42.2	51.5	58.7	59.9
Төв	1 150.5	1 340.5	1 548.8	1 308.9	63.1	64.5	70.8	65.0	61.9	68.9	78.6	73.0
Дүн	2 265.6	2 339.8	2 467.8	2 444.6	139.3	121.2	123.1	129.3	160.2	151.1	159.3	153.2
Дорнод	579.4	660.6	647.8	543.6	40.6	41.3	41.1	41.8	45.2	48.2	49.9	42.6
Сүхбаатар	716.1	683.9	774.1	858.7	47.7	36.6	39.3	43.2	47.6	39.7	43.8	48.8
Хэнтий	970.1	995.3	1 045.9	1 042.3	51.0	43.3	42.7	44.2	67.4	63.3	65.5	61.8
Улаанбаатар	152.1	182.8	190.4	138.9	5.6	5.5	6.6	6.6	27.0	27.0	28.5	27.8

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.6-гийн үргэлжлэл Table 10.6 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Ингэ Female camel						Эм хонь Ewe						Эм ямаа Female goat									
		2008		2009		2010		2007		2008		2009		2010		2007		2008		2009		2010	
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010		
БҮГД	TOTAL	81.0	85.2	89.7	90.7	7 490.9	8 253.5	8 672.8	7 097.5	7 648.5	8 589.6	8 569.5	6 850.7										
Дүн	Subtotal	19.7	20.0	20.7	20.2	2 186.0	2 209.9	2 074.0	1 506.0	2 540.7	2 657.2	2 360.9	1 802.0										
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1.1	1.0	1.0	1.1	283.5	268.8	243.5	213.2	339.2	342.0	311.1	260.8										
Говь-Алтай	Govi-Altai	7.6	7.8	8.0	7.8	320.6	324.6	294.8	209.8	621.5	664.7	570.7	444.8										
Завхан	Zavkhan	1.2	1.2	1.5	1.4	620.4	667.9	632.9	400.2	507.0	540.9	470.3	321.8										
Увс	Uvs	4.8	5.0	5.1	4.9	576.5	570.2	549.2	397.9	486.4	487.5	454.0	341.9										
Ховд	Khovd	5.0	5.0	5.2	5.0	385.0	377.3	353.7	284.8	586.6	622.1	554.9	432.7										
Дүн	Subtotal	12.5	13.9	15.1	15.8	2 605.7	3 004.4	3 273.1	2 611.3	2 556.7	2 984.1	3 106.6	2 472.4										
Архангай	Arkhangai	0.2	0.2	0.2	0.2	589.1	711.8	792.4	645.4	427.0	494.3	518.8	410.8										
Баянхонгор	Bayankhongor	7.6	8.5	9.3	9.8	262.9	297.2	315.6	261.5	565.0	679.1	714.9	600.3										
Булган	Bulgan	0.1	0.1	0.2	0.2	458.0	552.0	628.6	579.2	322.4	391.5	420.7	372.9										
Орхон	Orkhon	0.0	0.0	0.0	0.1	39.9	51.4	50.8	36.1	42.8	58.1	49.1	35.6										
Өвөрхангай	Ovorkhangai	4.0	4.4	4.7	5.0	604.0	658.7	681.9	423.7	549.6	637.2	647.2	438.6										
Хөвсгөл	Khovsgol	0.6	0.6	0.6	0.6	651.8	733.3	803.7	665.4	649.9	723.9	755.9	614.3										
Дүн	Subtotal	42.0	44.7	46.7	47.4	1 518.1	1 791.4	1 986.0	1 660.3	1 653.6	1 985.0	2 108.0	1 637.0										
Говьсүмбэр	Govisumber	0.2	0.2	0.2	0.2	34.5	30.7	33.6	31.6	43.3	43.5	41.5	37.5										
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	0.2	0.2	0.2	0.3	47.8	80.2	85.3	68.2	42.6	64.9	64.8	43.6										
Дорноговь	Dornogovi	9.0	9.2	9.7	10.3	133.3	155.0	179.0	192.7	158.6	191.2	222.1	222.9										
Дундговь	Dundgovi	6.9	7.2	7.3	7.1	401.8	406.5	413.1	266.3	402.6	428.0	418.6	259.7										
Өмнөговь	Omnogovi	24.9	26.9	28.2	28.4	121.0	143.6	153.3	114.3	377.4	467.2	501.0	363.8										
Сэлэнгэ	Selenge	0.2	0.2	0.2	0.3	202.0	298.5	322.5	305.5	181.9	260.9	260.7	221.1										
Төв	Tov	0.6	0.8	0.9	0.8	577.7	677.1	799.2	681.7	447.2	529.3	599.3	488.4										
Дүн	Subtotal	6.7	6.6	7.0	7.2	1 121.4	1 171.8	1 258.1	1 264.6	837.8	889.0	920.2	890.3										
Дорнод	Dornod	1.9	2.1	2.2	2.1	297.0	332.9	337.1	290.7	194.6	236.1	217.4	166.3										
Сүхбаатар	Sukhbaatar	3.4	3.2	3.6	3.8	345.2	341.1	389.9	438.6	272.2	263.3	297.5	324.2										
Хэнтий	Khentii	1.4	1.2	1.2	1.2	479.2	497.8	531.1	535.3	371.0	389.7	405.4	399.7										
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.0	0.1	0.1	0.1	59.7	75.9	81.5	55.4	59.8	74.3	73.8	49.0										

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АЖУЙ

10.7 МАЛЫН ТООНЫ ДЭЭД ХЭМЖЭЭ, төрлөөр, оноор
 HIGHEST NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock and years

Төрөл	Type	ОН year	МЯН.ТОЛ thous.heads
Бүгд	Total	2009	44 023.9
Адуу	Horse	1999	3 163.5
Үхэр	Cattle	1999	3 824.7
Тэмээ	Camel	1954	895.3
Хонь	Sheep	2009	19 274.7
Ямаа	Goat	2008	19 969.4

10.8. ЦЭВЭР, ЭРЛИЙЗ, НУТГИЙН ШИЛМЭЛ ОМГИЙН БОЛОН НУТГИЙН САЙЖРУУЛСАН
 ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ТОО, төрлөөр
 NUMBER OF FRESHBRED, CROSSBRED, THOROUGHBRED AND IMPROVED BRED
 LIVESTOCK, by type

Төрөл	Type	МЯН.ТОЛ thous.heads			
		2007	2008	2009	2010
Цэвэр үүлдрийн мал		Freshbred livestock			
Бүгд	Total	1 997.4	1 794.7	1 595.2	1 194.3
Үхэр	Cattle	33.1	28.3	35.5	28.5
Хонь	Sheep	1 574.7	1 418.3	1 331.7	981.1
Ямаа	Goat	389.6	348.1	228.1	184.7
Эрлийз мал		Crossbred livestock			
Бүгд	Total	475.8	641.9	668.8	409.8
Үхэр	Cattle	67.9	78.8	78.8	63.2
Хонь	Sheep	59.9	98.9	111.9	95.8
Ямаа	Goat	348.0	464.2	478.0	250.8
Нутгийн шилмэл омгийн мал		Thoroughbred livestock			
Бүгд	Total	745.6	721.0	829.5	736.4
Тэмээ	Camel	9.4	10.8	12.0	11.3
Адуу	Horse	27.7	19.3	31.2	25.1
Үхэр	Cattle	0.1	-	2.3	2.1
Хонь	Sheep	65.2	63.3	142.6	136.5
Ямаа	Goat	643.2	627.6	641.5	561.4
Нутгийн сайжруулсан		Improved bred animals			
Бүгд	Total	1 601.0	1 783.9	2 131.2	1 403.4
Тэмээ	Camel	0.7	0.6	0.9	1.5
Адуу	Horse	10.3	10.5	12.0	9.2
Үхэр	Cattle	20.3	12.6	13.7	13.6
Хонь	Sheep	918.4	949.8	1 162.2	688.8
Ямаа	Goat	651.3	810.4	942.5	690.3

10.9 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, тэрлээр
REARING OF YOUNG ANIMALS, by type

Он Year	Бүгд Total	Үүнээс: Of which:				
		унага foals	тугал calves	ботго young camels	хурга lambs	ишиг kids
Бойжуулсан төл, мян.тол.		Number of survival, thous.heads				
2007	12 767.6	431.0	688.1	34.8	5 857.0	5 756.6
2008	12 780.0	377.5	670.0	40.5	6 003.5	5 688.4
2009	13 767.4	420.8	719.1	40.1	6 549.4	6 038.0
2010	7 399.2	274.0	541.0	36.4	3 895.8	2 652.0
Төл бойжилтын хувь		Survival percentage				
2007	97.1	94.7	97.3	95.7	97.7	96.8
2008	91.0	89.4	94.3	95.3	91.8	89.8
2009	89.4	91.5	93.9	93.4	91.2	86.9
2010	68.0	80.8	85.6	89.0	69.3	62.5
100 эхээс бойжуулсан төл, толгой		Average survival rate				
per 100 female breeding stock, head						
2007	87	73	82	45	89	87
2008	76	60	72	50	80	74
2009	74	67	74	47	79	70
2010	39	42	53	41	45	31

10.10 ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛЫН ТОО, тэрлээр
LOSSES OF ADULT ANIMALS, by type

Төрөл	Type	мян. тол <i>thous. heads</i>			
		2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	294.1	1 640.6	1 732.9	10 319.9
Адуу	Horse	24.6	122.0	62.9	369.7
Үхэр	Cattle	27.9	132.9	107.1	581.0
Тэмээ	Camel	2.0	3.4	2.9	17.0
Хонь	Sheep	119.9	652.8	681.4	4 363.8
Ямаа	Goat	119.8	729.4	878.5	4 988.4

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АЖУЙ

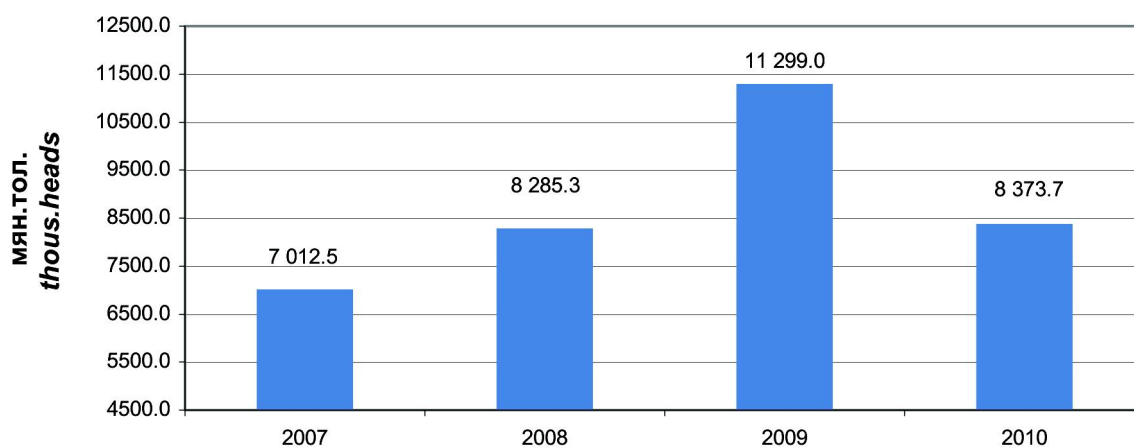
10.11 ХҮНСЭНД ХЭРЭГЛЭСЭН МАЛЫН ТОО, төрлөөр TOTAL LIVESTOCK FOR CONSUMPTION, by type

		МЯН.ТОЛ <i>thous.heads</i>			
Төрөл	Type	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	7 012.5	8 285.3	11 299.0	8 373.7
Адуу	Horse	281.6	312.5	323.5	205.3
Үхэр	Cattle	402.3	459.5	516.0	383.3
Тэмээ	Camel	25.7	32.1	26.6	26.9
Хонь	Sheep	3 562.2	4 076.7	4 955.5	4 326.3
Ямаа	Goat	2 740.7	3 404.4	5 477.4	3 431.9

Оны эхний малд эзлэх хувь Percentage to total livestock at the beginning of the year

Бүгд	Total	20.1	20.6	26.1	19.0
Адуу	Horse	13.3	14.0	14.8	9.2
Үхэр	Cattle	18.6	18.9	20.6	14.7
Тэмээ	Camel	10.1	12.3	10.0	9.7
Хонь	Sheep	24.0	24.0	27.0	22.4
Ямаа	Goat	17.7	18.6	27.4	17.5

Хүнсэнд хэрэглэсэн мал Livestock slaughtered for consumption

10.12 МАЛЫН ТООГООР 2010 ОНД ЭХНИЙ ТАВАН БАЙРТ ОРСОН

АЙМАГ, СУМ, малын төрлөөр

RANK OF FIRST FIVE AIMAGS AND SOUMS BY NUMBER OF LIVESTOCK,
in 2010, by type of livestock

Аймаг, Aimags	Малын тоо,мян.тол Number of livestock, thous.heads	Аймгийн нэр Aimags	Сумын нэр Soums	Малын тоо, мян.тол Number of livestock, thous.heads
Нийт малын тоогоор By total livestock				
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	3 101.3	Хэнтий <i>Khentii</i>	Өмнөдэлгэр <i>Omnodelger</i>	299.5
Төв <i>Tov</i>	2 710.7	Сүхбаатар <i>Sukhbaatar</i>	Баяндэлгэр <i>Bayandelger</i>	269.0
Архангай <i>Arkhangai</i>	2 679.2	Архангай <i>Arkhangai</i>	Эрдэнэмандал <i>Erdenemandal</i>	263.5
Булган <i>Bulgan</i>	2 293.2	Булган <i>Bulgan</i>	Гурванбулаг <i>Gurvanbulag</i>	262.9
Хэнтий <i>Khentii</i>	2 180.7	Төв <i>Tov</i>	Эрдэнэсант <i>Erdenesant</i>	249.5
Адуугаар By horses				
Т?в <i>Tov</i>	199.8	Булган <i>Bulgan</i>	Сайхан <i>Saikhan</i>	28.3
Архангай <i>Arkhangai</i>	196.1	Сүхбаатар <i>Sukhbaatar</i>	Эрдэнэцагаан <i>Erdenetsagaan</i>	23.3
Булган <i>Bulgan</i>	182.8	Булган <i>Bulgan</i>	Могод <i>Mogod</i>	20.2
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	148.7	Т?в <i>Tov</i>	Эрдэнэсант <i>Erdenesant</i>	19.1
Сүхбаатар <i>Sukhbaatar</i>	148.1	Булган <i>Bulgan</i>	Орхон <i>Orkhon</i>	18.9
Үхрээр By cattle				
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	312.4	Архангай <i>Arkhangai</i>	Өндөр -Улаан <i>Ondor-Ulaan</i>	31.1
Архангай <i>Arkhangai</i>	302.0	Архангай <i>Arkhangai</i>	Тариат <i>Tariat</i>	29.5
Булган <i>Bulgan</i>	176.1	Архангай <i>Arkhangai</i>	Чулуут <i>Chuluut</i>	29.2
Төв <i>Tov</i>	172.0	Архангай <i>Arkhangai</i>	Ихтамир <i>Ikhtamir</i>	26.7
Хэнтий <i>Khentii</i>	157.7	Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	Ренчинлх?мбэ <i>Renchinlkhumbé</i>	26.4

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.12-ын үргэлжлэл Table 10.12 continuation)

Аймаг, <i>Aimags</i>	Малын тоо,мян.тол <i>Number of livestock, thous.heads</i>	Аймгийн нэр <i>Aimags</i>	Сумын нэр <i>Soums</i>	Малын тоо, мян.тол <i>Number of livestock, thous.heads</i>
Тэмээгээр <i>By camels</i>				
Өмнөговь <i>Omnogovi</i>	83.8	Өмнөговь <i>Omnogovi</i>	Ханбогд <i>Khanbogd</i>	17.5
Баянхонгор <i>Bayankhongor</i>	30.1	Баянхонгор <i>Bayankhongor</i>	Баянлиг <i>Bayanlig</i>	12.6
Дорноговь <i>Dornogovi</i>	28.1	Өмнөговь <i>Omnogovi</i>	Мандал-Овоо <i>Mandal-Ovoo</i>	12.1
Говь-Алтай <i>Govi-Altai</i>	24.3	Өмнөговь <i>Omnogovi</i>	Манлай <i>Manlai</i>	7.7
Дундговь <i>Dundgovi</i>	18.9	Дундговь <i>Dundgovi</i>	Өлзийт <i>Ulziit</i>	6.1
Хониор <i>By sheep</i>				
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	1 363.9	Архангай <i>Arkhangai</i>	Эрдэнэмандал <i>Erdenemandal</i>	163.3
Төв <i>Tov</i>	1 358.7	Булган <i>Bulgan</i>	Гурванбулаг <i>Gurvanbulag</i>	149.6
Архангай <i>Arkhangai</i>	1 327.5	Хэнтий <i>Khentii</i>	Өмнөдэлгэр <i>Omnodelger</i>	141.3
Булган <i>Bulgan</i>	1 179.8	Архангай <i>Arkhangai</i>	Хашаат <i>Khashaat</i>	132.9
Хэнтий <i>Khentii</i>	1 068.3	Төв <i>Tov</i>	Эрдэнэсант <i>Erdenesant</i>	132.3
Ямаагаар <i>By goat</i>				
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	1 274.0	Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	Богд <i>Bogd</i>	125.0
Баянхонгор <i>Bayankhongor</i>	1 213.3	Хэнтий <i>Khentii</i>	Өмнөдэлгэр <i>Omnodelger</i>	121.6
Төв <i>Tov</i>	977.9	Сүхбаатар <i>Sukhbaatar</i>	Баяндэлгэр <i>Bayandelger</i>	109.2
Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	909.2	Ховд <i>Khovd</i>	Манхан <i>Mankhan</i>	104.0
Ховд <i>Khovd</i>	882.9	Баянхонгор <i>Bayankhongor</i>	Баацагаан <i>Baatsagaan</i>	101.1

10.13 МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF HERDER HOUSEHOLDS, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	171 588	171 124	170 142	160 265
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	49 848	48 051	46 837	42 791
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	11 102	9 723	10 380	9 436
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	8 371	8 241	8 033	7 185
Завхан	<i>Zavkhan</i>	10 822	10 782	10 098	8 707
Увс	<i>Uvs</i>	10 139	9 905	9 392	8 963
Ховд	<i>Khovd</i>	9 414	9 400	8 934	8 500
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	69 344	69 970	69 708	67 188
Архангай	<i>Arkhangai</i>	16 123	15 858	15 732	15 786
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	11 595	11 581	11 593	11 055
Булган	<i>Bulgan</i>	7 376	7 739	7 791	7 459
Орхон	<i>Orkhon</i>	944	1 254	1 012	1 264
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	16 575	17 015	16 855	15 536
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	16 731	16 523	16 725	16 088
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	31 230	31 844	32 620	30 631
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	522	503	495	490
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	976	1 121	1 309	1 205
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	3 430	3 305	3 353	3 395
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	7 631	7 510	7 132	6 249
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	6 258	6 408	6 301	5 628
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3 158	3 841	4 341	4 187
Төв	<i>Tov</i>	9 255	9 156	9 689	9 477
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	18 567	18 765	18 313	17 950
Дорнод	<i>Dornod</i>	4 391	4 574	4 432	4 063
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6 925	6 746	7 057	6 909
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7 251	7 445	6 824	6 978
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 599	2 494	2 664	1 705

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

10.14 МАЛЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF HERDSMEN, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	366 199	360 255	349 303	327 154
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	108 704	105 094	100 364	88 171
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	23 682	22 886	21 141	18 685
Говь-Алтай	Govi-Altai	17 945	17 207	16 359	14 776
Завхан	Zavkhan	23 737	22 586	21 696	17 762
Увс	Uvs	21 902	20 640	19 606	18 905
Ховд	Khovd	21 438	21 775	21 562	18 043
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	146 164	145 666	141 644	135 009
Архангай	Arkhangai	32 892	34 563	31 256	30 241
Баянхонгор	Bayankhongor	24 251	23 969	23 681	22 340
Булган	Bulgan	15 123	14 528	15 521	15 300
Орхон	Orkhon	1 917	2 328	2 087	2 397
Өвөрхангай	Ovorkhangai	33 587	33 985	32 847	30 771
Хөвсгөл	Khovsgol	38 394	36 293	36 252	33 960
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	64 289	64 012	63 933	61 561
Говьсүмбэр	Govisumber	974	922	788	936
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2 244	2 521	2 784	3 206
Дорноговь	Dornogovi	7 239	6 914	6 774	6 750
Дундговь	Dundgovi	15 910	15 315	14 535	12 377
Өмнөговь	Omnogovi	12 261	11 926	11 612	10 258
Сэлэнгэ	Selenge	6 731	7 552	9 123	8 948
Төв	Tov	18 930	18 862	18 317	19 086
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	40 632	39 387	38 003	37 109
Дорнод	Dornod	9 097	9 187	8 499	8 302
Сүхбаатар	Sukhbaatar	17 012	15 737	15 973	15 142
Хэнтий	Khentii	14 523	14 463	13 531	13 665
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	6 410	6 096	5 359	5 304

10.15 МАЛЧДЫН НАСНЫ БҮТЭЦ
AGE COMPOSITION OF HERDSMEN

Насны бүлэг	Age group	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Үүнээс:	Of which:				
16-35	16-35	48.5	46.9	45.1	43.5
36-55*/60**	36-55*/60**	38.7	40.0	41.1	43.5
56*+/61**+	56*+/61**+	12.8	13.1	13.8	13.0

Тайлбар: * Эмэгтэй
** Эрэгтэй

Note: * Female
** Male

10.16 ХУВИЙН МАЛТАЙ ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тооны бүлгээр
 GROUPING OF HOUSEHOLDS WITH LIVESTOCK, by group for number of livestock

Малын тооны бүлэг <i>Number of livestock</i>	2007	2008	2009	2010
Дүн Total	226 116	227 547	226 649	216 574
≤10	19 326	17 391	17 344	21 886
11÷30	24 373	23 202	23 757	30 944
31÷50	21 002	20 707	20 541	23 666
51÷100	40 962	40 168	37 080	39 507
101÷200	54 441	54 469	54 828	49 040
201÷500	51 200	54 265	54 865	39 923
501÷999	11 460	13 337	14 124	9 202
1000÷1499	2 922	3 501	3 508	2 041
1500÷2000	251	325	403	246
2001+	179	182	199	119

10.17 МАЛЧИН ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тооны бүлгээр, 2010
 GROUPING OF HERDER HOUSEHOLDS, by group for number of livestock, in 2010

Малын тооны бүлэг <i>Number of livestock</i>	Малчин өрхийн тоо <i>Number of herder households</i>	Малчин өрхийн малын тоо, мян.топ <i>Number of livestock in herder households, thous.heads</i>	үүнээс: <i>of which:</i>				
			<i>Адуу Horse</i>	<i>Үхэр Cattle</i>	<i>Тэмээ Camel</i>	<i>Хонь Sheep</i>	<i>Ямаа Goat</i>
Дүн Total	160 265	29 079.1	1 711.0	1 816.3	251.6	12 992.8	12 307.4
≤10	7 696	44.2	5.4	15.3	0.5	8.1	14.9
11÷30	16 984	344.7	28.0	62.4	3.1	92.7	158.5
31÷50	15 502	616.3	44.9	76.1	5.6	192.7	296.9
51÷100	30 142	2 220.2	147.8	217.4	22.3	760.9	1 071.8
101÷200	41 932	6 004.8	358.6	420.5	59.2	2 272.7	2 893.7
201÷500	36 859	11 168.3	616.3	595.7	109.1	4 924.4	4 922.9
501÷999	8 795	5 691.6	322.3	285.3	37.1	2 989.3	2 057.6
1000÷1499	1 997	2 279.7	136.6	107.9	10.2	1 326.0	699.0
1500÷2000	242	407.9	29.4	20.3	3.5	244.3	110.5
2001+	116	301.3	21.6	15.5	1.1	181.6	81.5

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

10.18 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ SELECTED INDICATORS OF HERDER HOUSEHOLDS

мян. өрх *thous.households*

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Цахилгаан үүсгүүртэй	<i>With electric engine</i>	103.9	129.0	131.3	132.6
Телевизортой	<i>With TV</i>	91.1	111.7	117.3	120.6
Бүх төрлийн автомашинтай	<i>With cars</i>	33.8	38.8	40.2	44.6
Трактортой	<i>With tractor</i>	2.7	3.0	2.8	2.6
Мотоциклтой	<i>With motorcycle</i>	53.6	63.5	62.7	66.9
Хийсэн эсгий, мян.м	<i>Actual produced felt, thous.m</i>	182.4	168.9	138.0	99.8

10.19 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 SELECTED INDICATORS OF HERDER HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the Capital, in 2010

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Малчин өрхийн тоогоор <i>By number of herder households</i>				
		цахилгаан үүсгүүртэй <i>with electric engine</i>	теле- визор- той <i>with TV</i>	авто- машин- тай <i>with cars</i>	мото- цикл- той <i>with motor cycle</i>	трактор- той <i>with tractor</i>
БҮГД	TOTAL	132 635	120 598	44 578	66 883	2 645
		Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	39 614	37 399	11 913	18 547	473
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	9 124	8 524	2 778	2 869	64
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	7 181	6 297	2 452	4 395	36
Завхан	<i>Zavkhan</i>	8 607	8 360	2 896	4 430	87
Увс	<i>Uvs</i>	7 347	7 228	1 788	3 519	101
Ховд	<i>Khovd</i>	7 355	6 990	1 999	3 334	185
		Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	50 491	44 801	15 260	27 953	617
Архангай	<i>Arkhangai</i>	10 708	9 132	3 380	4 559	87
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	9 002	8 184	2 825	6 304	59
Булган	<i>Bulgan</i>	6 076	5 447	2 083	2 483	220
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 163	923	279	235	27
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	11 892	9 962	3 247	7 583	43
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	11 650	11 153	3 446	6 789	181
		Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	26 580	24 187	11 582	13 337	695
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	427	335	133	258	13
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 205	1 175	705	142	115
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 913	2 174	1 097	1 691	11
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4 578	4 252	2 237	3 875	14
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	5 351	3 847	1 949	3 580	46
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3 366	3 113	1 673	679	261
Төв	<i>Tov</i>	8 740	9 291	3 788	3 112	235
		Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	14 279	12 506	4 894	6 711	805
Дорнод	<i>Dornod</i>	3 908	3 518	1 075	1 668	352
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	5 370	4 418	1 701	2 694	36
Хэнтий	<i>Khentii</i>	5 001	4 570	2 118	2 349	417
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 671	1 705	929	335	55

SECTION 10. AGRICULTURE
10.20 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН МЭРГЭЖИЛТНИЙ ТОО, мэргэжлийн төрлөөр
NUMBER OF AGRICULTURAL SPECIALIST, by type of profession

Үзүүлэлт	Indicators	мян.хүн thous.person			
		2000	2003	2006	2009
Мал зүйч	Livestock specialist	1 135	892	821	778
Малын эмч	Veterinarian	2 032	2 009	1 838	1 748
Агрономич	Agronomist	477	465	534	673
Механикжуулагч	Mechanics	4 263	3 695	2 411	2 689

10.21 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ТЕХНИКИЙН ТОО, төрлөөр
NUMBER OF AGRICULTURAL MACHINERIES, by type

Үзүүлэлт	Indicators	мян.ш thous.pcs.			
		2000	2003	2006	2009
Трактор	Tractors	4 733	4 193	3 891	2 898
Үр тарианы комбайн	Grain harvester	1 086	1 072	617	967
Тариа үрлэгч	Tractor drills	1 995	1 585	934	1 859
Ачааны машин	Vehicles	6 621	5 717	6 257	6 750

10.22 МАЛЫН ХАШААНЫ ТОО, БАГТААМЖ, төрлөөр
NUMBER OF LIVESTOCK FENCE, CAPACITY, by type

Төрөл	Type	ХЭМЖИХ нэгж	Unit	2000	2003	2006	2009
Хашаа-бүгд	Fence-total	мян.ш	thous.pcs	113.5	121.2	129.4	140.7
Бодын	Fence for cattle	мян.ш	thous.pcs	23.9	27.9	30.8	32.3
Багтаамж	Capacity	сая тол	mln.head	36.8	29.0	37.3	45.0
Бодын хашааны	Fence for cattle	сая тол	mln.head	2.8	2.5	3.4	3.4
Дулаан байр	Warm fence	мян.ш	thous.pcs	11.4	14.6	17.2	16.3
Багтаамж	Capacity	сая тол	mln.head	1.8	2.1	3.6	2.9
Саравчтай хашаа	Fence with roof	мян.ш	thous.pcs	71.2	73.5	79.3	85.0
Багтаамж	Capacity	сая тол	mln.head	19.5	17.0	21.5	28.4
Саравчгүй хашаа	Fence without roof	мян.ш	thous.pcs	30.9	33.1	32.9	39.3
Багтаамж	Capacity	сая тол	mln.head	15.4	9.8	12.1	13.6

10.23 УСТ ЦЭГИЙН ТОО, төрлөөр
NUMBER OF WELLS, by type

Төрөл	Type	ХЭМЖИХ нэгж	Unit	2000	2003*	2006	2009
Худаг -бүгд	Well-total	мян.ш	thous.pcs	30.9	40.9	38.7	42.3
Инженерийн хийцтэй	Engineer construction	мян.ш	thous.pcs	8.2	19.5	10.0	10.2
Энгийн	Simple mine well	мян.ш	thous.pcs	22.7	21.4	28.6	32.1
Бэлчээрт байршдаг	In the pasture	мян.ш	thous.pcs	21.7	32.3	24.8	26.8
Ашиглагдахгүй байгаа	Unused well	мян.ш	thous.pcs	5.8	12.8	4.8	3.0
Усан сан	Tank for livestock	мян.ш	thous.pcs	1.0	1.6	0.8	0.5
Багтаамж	Capacity	мян.м ³	thous.м ³	14.9	115.0	71.9	92.5

Эх сурвалж: Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны мэдээ
 Source: Data of the Ministry of Food, Agriculture and Light Industry

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

10.24 МАЛЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНД ХАМРАГДСАН МАЛЫН ТОО, ЗАРДАЛ
NUMBER OF LIVESTOCK COVERED BY PRECAUTION ACTIVITIES FROM INFECTIOUS DISEASES AND EXPENDITURE

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд:	<i>For precaution of infection disease:</i>				
хамрагдсан малын тоо, мян.тол /давхардсан тоогоор/	<i>number of covered livestock, thous.head (duplicated)</i>	24 538.8	37 416.6	33 826.0	30 451.7
зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	2 238.3	3 342.2	3 436.1	3 573.2
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	91.0	89.3	101.6	117.3
Лабораторийн оношлогоо, шинжилгээнд:	<i>By laboratory diagnosis:</i>				
хамрагдсан малын тоо, мян.тол	<i>number of covered livestock, thous.head</i>	786.2	1 133.5	922.1	1 029.0
зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	76.3	159.9	180.0	1 069.9
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	97.0	141.1	195.2	1 039.7
Гоц халдварт өвчний вакцинжуулалтад:	<i>By vaccinations anti-contagious:</i>				
хамрагдсан малын тоо, мян.тол	<i>number of covered livestock, thous.head</i>	5 816.0	7 685.0	6 718.1	9 245.7
зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	1 990.0	1 530.5	1 217.6	1 714.3
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	342.0	199.2	181.2	185.4

Эх сурвалж: Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны мэдээ
Source: Data of the Ministry of Food, Agriculture and Light Industry

10.25 ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, ПАРАЗИТТАХ ӨВЧНӨӨР ӨВЧИЛСӨН, ЭДГЭРСЭН МАЛЫН ТОО
NUMBER OF LIVESTOCK SUFFERED FROM INFECTIOUS AND PARASITE DISEASES AND SURVIVED

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2007	2008	2009	2010
Халдварт өвчин Infectious disease					
Өвчин гарсан сум, давхардсан тоогоор	<i>Number of soums affected by infectious diseases, (by duplicated numbers)</i>	319	338	358	520
Өвчилсөн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of diseased livestock, thous.heads</i>	35.4	44.4	42.3	22.3
Эдгэрсэн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of livestock that survived, thous.heads</i>	32.7	39.9	39.4	19.8
Паразиттах өвчин Parasite disease					
Өвчин гарсан сум, давхардсан тоогоор	<i>Number of soums affected by infectious diseases, (by duplicated numbers)</i>	527	801	1 105	605
Өвчилсөн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of diseased livestock, thous.heads</i>	552.8	597.4	721.9	609.4
Эдгэрсэн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of livestock that survived, thous.heads</i>	550.9	594.7	719.3	603.8

Эх сурвалж: Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны мэдээ
Source: Data of the Ministry of Food, Agriculture and Light Industry

SECTION 10. AGRICULTURE
**10.26 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЭДЭЛБЭР ГАЗАР
AGRICULTURAL AREAS**

		мян.га thous.hectar			
Төрөл	Type	2007	2008	2009	2010
Хөдөө аж ахуйн газар	Agricultural land	115 992.8	115 824.7	115 586.2	115 525.8
Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар-бүгд	Agricultural areas-total	114 207.3	114 144.1	113 676.1	113 587.6
Үүнээс:	Of which:				
хадлан, бэлчээрийн талбай	meadows & pastures	113 502.8	113 308.4	113 052.3	112 970.5
хагалсан газар	arable land natural	704.5	835.7	623.9	617.1
Нийт тариалсан талбай	Sown area-total	202.7	192.5	282.2	315.3
Үүнээс:	Of which:				
үр тариа	cereals	121.8	154.0	252.4	259.2
төмс	potato	11.5	12.3	13.5	13.8
хүнсний ногоо	vegetables	6.1	6.4	6.5	7.0
тэжээлийн ургамал	fodder crops	4.9	5.5	3.3	11.1

**10.27 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр
SOWN AREAS, by region, aimags and the Capital, by type of plants**

		га hectar			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
		Бүгд		Total	
БҮГД	TOTAL	202 729.3	192 495.7	282 167.7	315 295.1
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	8 639.5	8 566.5	9 392.5	12 525.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	684.3	709.0	741.6	1 134.2
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 308.2	1 509.5	1 934.4	1 642.8
Завхан	Zavkhan	608.7	599.7	867.5	1 522.3
Увс	Uvs	3 390.7	2 971.4	3 553.0	5 583.0
Ховд	Khovd	2 647.6	2 776.9	2 296.0	2 643.7
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	34 511.6	32 489.0	52 318.3	60 340.0
Архангай	Arkhangai	1 631.3	2 291.3	4 810.0	5 307.2
Баянхонгор	Bayankhongor	407.1	437.1	484.9	533.1
Булган	Bulgan	17 640.3	17 641.1	28 510.2	33 042.3
Орхон	Orkhon	3 280.3	2 492.1	2 793.5	3 634.2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 353.4	1 221.4	1 637.9	3 050.6
Хөвсгөл	Khovsgol	9 199.2	8 406.0	14 081.8	14 772.6
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	147 864.0	143 302.5	207 969.4	226 151.2
Говьсүмбэр	Govisumber	28.7	23.0	47.3	43.6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	10 781.9	8 234.1	12 064.4	13 706.7
Дорноговь	Dornogovi	32.9	50.5	116.9	96.8
Дундговь	Dundgovi	43.0	59.7	99.0	124.9
Өмнөговь	Omnogovi	229.0	202.3	175.9	155.6
Сэлэнгэ	Selenge	101 322.9	105 799.9	145 022.2	147 210.3
Төв	Tov	35 425.6	28 933.0	50 443.7	64 813.3
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	10 521.9	6 991.2	11 353.4	15 143.8
Дорнод	Dornod	2 701.9	3 441.8	2 945.4	4 572.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	64.1	73.4	185.1	261.4
Хэнтий	Khentii	7 755.9	3 476.0	8 222.9	10 309.7
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 192.3	1 146.5	1 134.1	1 134.3

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.27-гийн үргэлжлэл Table 10.27 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		Үр тариа		Cereals	
БҮГД	TOTAL	121 777.0	153 951.3	252 389.8	259 196.7
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	2 737.9	3 715.4	4 552.9	6 328.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	5.7	7.5	4.5	18.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	614.7	714.2	776.2	594.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	-	91.2	256.5	270.0
Увс	<i>Uvs</i>	1 562.0	2 220.0	2 940.8	4 724.5
Ховд	<i>Khovd</i>	555.5	682.5	574.9	720.3
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	26 796.5	27 979.0	47 880.3	53 317.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	728.0	1 280.0	4 000.0	3 515.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	12.4	4.0	4.2	23.0
Булган	<i>Bulgan</i>	14 627.0	16 398.0	27 249.1	31 114.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 009.2	1 746.0	2 008.0	2 911.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 145.9	573.0	981.0	1 716.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	8 274.0	7 978.0	13 638.0	14 038.0
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	83 095.0	117 266.9	189 766.6	186 524.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 308.0	4 858.0	8 659.0	6 823.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	66 690.0	92 432.9	136 850.6	129 416.7
Төв	<i>Tov</i>	14 097.0	19 976.0	44 257.0	50 284.3
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	9 147.6	4 990.0	10 190.0	13 027.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 370.0	2 370.0	2 670.0	4 130.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	-	100.0	80.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	6 777.0	2 620.0	7 420.0	8 817.0

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.27-гийн үргэлжлэл Table 10.27 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		Төмс		Potatoes	
БҮГД	TOTAL	11 461.5	12 291.5	13 524.0	13 813.7
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	1 760.9	1 929.3	1 757.4	1 930.2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	317.6	344.3	346.4	359.7
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	204.2	230.7	218.8	200.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	234.9	237.1	228.5	251.1
Увс	<i>Uvs</i>	182.7	225.3	239.5	222.7
Ховд	<i>Khovd</i>	821.5	891.9	724.2	896.8
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	2 377.2	2 586.9	2 800.7	2 501.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	434.0	613.4	600.5	363.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	217.9	229.2	291.1	271.8
Булган	<i>Bulgan</i>	771.2	832.0	875.5	847.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	487.6	399.0	482.8	416.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	219.2	241.0	252.6	281.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	247.3	272.3	298.2	321.7
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	6 018.0	6 441.8	7 715.5	8 039.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	13.0	7.4	18.5	9.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	654.8	801.3	1 085.4	960.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	13.4	20.6	66.1	40.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	24.3	40.0	55.2	60.3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	132.6	117.4	94.8	83.2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 001.4	2 573.3	2 831.7	2 903.1
Төв	<i>Tov</i>	3 178.5	2 881.8	3 563.8	3 983.3
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	656.1	702.7	609.6	804.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	224.7	297.5	180.1	312.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	42.2	43.7	46.7	59.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	389.2	361.5	382.8	432.6
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	649.3	630.8	640.8	538.6

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.27-гийн үргэлжлэл Table 10.27 continuation)

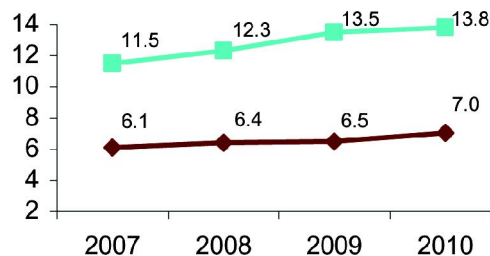
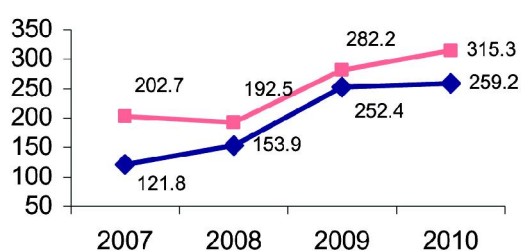
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		Хүнсний ногоо		Vegetables	
БҮГД	TOTAL	6 134.5	6 409.9	6 517.9	7 032.2
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	1 247.4	1 390.1	1 179.6	1 181.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	107.0	111.0	109.3	126.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	96.4	125.2	117.5	109.7
Завхан	<i>Zavkhan</i>	130.7	130.7	95.0	104.7
Увс	<i>Uvs</i>	127.3	167.7	151.2	172.1
Ховд	<i>Khovd</i>	786.0	855.5	706.6	668.4
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	1 039.8	1 103.8	1 150.0	1 196.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	181.3	167.9	170.0	128.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	112.6	137.1	113.1	136.1
Булган	<i>Bulgan</i>	214.1	230.1	312.0	329.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	323.6	337.2	302.7	299.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	114.3	122.8	131.6	142.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	93.9	108.7	120.6	160.6
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	3 153.8	3 205.8	3 516.3	3 952.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	10.2	4.2	5.8	12.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	700.3	606.0	600.0	916.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	19.0	26.8	42.8	48.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	18.1	15.7	17.8	18.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	75.4	62.0	56.3	44.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 406.7	1 588.0	1 694.2	1 792.2
Төв	<i>Tov</i>	924.1	903.1	1 099.4	1 119.2
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	316.7	303.2	299.6	358.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	107.2	114.3	95.3	130.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	19.8	24.4	24.2	28.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	189.7	164.5	180.1	200.1
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	376.8	407.0	372.4	344.7

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.27-гийн үргэлжлэл Table 10.27 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
		Тэжээлийн ургамал		Fodder crops	
БҮГД	TOTAL	4 939.4	5 549.6	3 305.5	11 133.2
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	2 887.3	1 530.2	1 659.1	2 611.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	254.0	246.2	281.4	629.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	392.9	439.4	580.4	532.0
Завхан	Zavkhan	243.1	140.7	287.5	896.5
Увс	Uvs	1 518.7	358.9	221.5	198.8
Ховд	Khovd	478.6	345.0	288.3	355.2
		Хангайн бүс		Khangaï region	
Дүн	Subtotal	679.2	647.5	487.3	2 429.1
Архангай	Arkhangai	288.0	230.0	39.5	1 300.0
Баянхонгор	Bayankhongor	64.2	66.8	76.5	97.7
Булган	Bulgan	30.0	11.0	73.6	397.0
Орхон	Orkhon	65.0	10.0	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	224.0	282.7	272.7	482.1
Хөвсгөл	Khovsgol	8.0	47.0	25.0	152.3
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	1 205.2	2 597.9	1 023.9	5 750.4
Говьсүмбэр	Govisumber	2.5	11.4	23.1	22.2
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	12.8	12.8	-	208.0
Дорноговь	Dornogovi	0.5	3.0	8.0	7.0
Дундговь	Dundgovi	0.6	4.0	26.0	46.4
Өмнөговь	Omnogovi	21.0	22.8	24.8	27.5
Сэлэнгэ	Selenge	488.8	1 011.9	342.5	1 264.2
Төв	Tov	679.0	1 532.0	599.5	4 175.1
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	1.5	665.3	14.2	94.4
Дорнод	Dornod	-	660.0	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1.5	5.3	14.2	94.4
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	166.2	108.7	121.0	247.5

Нийт тариалсан талбай, мян.га
Total sown area, thous.hectar

■ Тариалсан талбай Sown areas

◆ Үр тариа-бүгд Cereals total

■ Төмс Potatoes

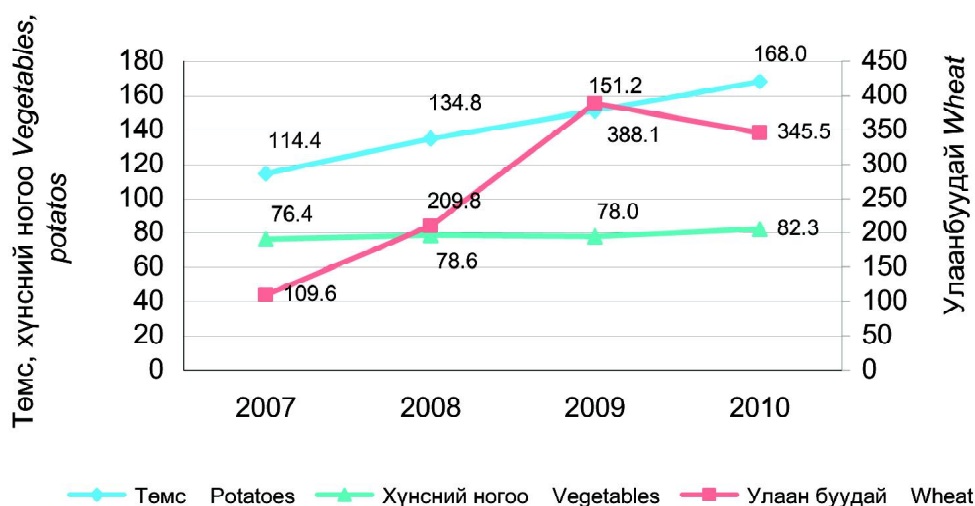
◆ Хүнсний ногоо Vegetables

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

10.28 ХУРААСАН НИЙТ УРГАЦ, ургамлын төрлөөр TOTAL CROPS, by type of plants

		мян.т <i>thous.t</i>			
Төрөл	Type	2007	2008	2009	2010
Үр тариа-бүгд	Cereals-total	114.8	212.9	391.7	355.1
Улаан буудай	Wheat	109.6	209.8	388.1	345.5
Арвай	Barley	3.9	1.4	1.8	4.3
Овьёос	Oats	1.0	1.2	1.5	4.3
Төмс	Potatoes	114.4	134.8	151.2	168.0
Хүнсний ногоо	Vegetables	76.4	78.6	78.0	82.3
Тэжээлийн ургамал	Fodder crops	14.1	19.9	10.4	34.8
Техникийн ургамал	Technical crops	17.2	6.6	3.6	11.1

Хураасан ургац, мян.т Total crops, thous.t

10.29 НЭГ ГА ТАЛБАЙГААС ХУРААСАН УРГАЦ, ургамлын төрлөөр YIELDS OF STAPLE AGRICULTURAL CROPS PER HECTAR, by type of plants

		цн <i>centner</i>			
Төрөл	Type	2007	2008	2009	2010
Үр тариа	Cereals	9.4	13.8	15.5	13.7
Улаан буудай	Wheat	9.4	14.0	15.6	13.8
Арвай	Barley	13.8	10.5	12.6	9.0
Овьёос	Oats	8.4	11.0	10.7	12.8
Төмс	Potatoes	99.8	109.6	111.8	121.6
Тэжээлийн ургамал	Fodder crops	28.6	35.8	29.5	31.3
Техникийн ургамал	Technical crops	2.9	4.6	5.9	4.8

10.30 ХУРААСАН УРГАЦ, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр
TOTAL CROPS, by region, aimags and the Capital, by type of plants

		T t			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	114 778.2	212 894.1	391 658.7	355 060.8
		Үр тариа		Cereals	
		114 778.2	212 894.1	391 658.7	355 060.8
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	3 325.5	5 098.1	6 435.5	7 823.5
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	6.4	6.5	4.1	43.7
Говь-Алтай	Govi-Altai	676.0	956.7	1 293.2	838.9
Завхан	Zavkhan	-	1.8	118.1	616.0
Увс	Uvs	2 157.7	3 149.7	4 011.4	5 715.5
Ховд	Khovd	485.4	983.4	1 008.7	609.4
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	26 369.6	41 078.9	81 573.2	64 830.3
Архангай	Arkhangai	190.0	1 925.0	2 480.0	2 843.0
Баянхонгор	Bayankhongor	7.2	6.9	7.5	11.7
Булган	Bulgan	15 231.8	24 850.0	48 427.1	36 422.4
Орхон	Orkhon	1 349.8	4 668.4	4 977.0	6 367.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	4.4	150.3	702.0	1 088.5
Хөвсгөл	Khovsgol	9 586.4	9 478.3	24 979.6	18 097.7
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	82 519.6	161 689.1	288 932.5	270 047.4
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 748.2	4 132.6	9 642.6	9 737.6
Сэлэнгэ	Selenge	67 666.3	136 455.1	211 772.7	177 658.8
Төв	Tov	13 105.1	21 101.4	67 517.2	82 651.0
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	2 563.5	5 028.0	14 717.5	12 359.7
Дорнод	Dornod	483.5	3 010.0	4 357.5	4 993.6
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	60.0	40.0
Хэнтий	Khentii	2 080.0	2 018.0	10 300.0	7 326.1

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.30-ийн үргэлжлэл Table 10.30 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		Төмс	Potatoes		
БҮГД	TOTAL	114 439.9	134 772.7	151 211.0	167 955.7
		Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	18 514.1	21 356.1	17 513.6	21 681.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 294.3	3 508.4	3 289.4	3 992.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 390.3	1 365.6	1 815.8	1 269.6
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 440.1	2 616.7	1 673.7	2 201.8
Увс	<i>Uvs</i>	1 960.4	2 321.0	2 231.1	2 194.6
Ховд	<i>Khovd</i>	9 429.0	11 544.4	8 503.6	12 022.8
		Хангайн бүс	Khangaï region		
Дүн	Subtotal	20 624.8	23 988.0	23 965.8	24 836.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 926.5	4 520.0	3 283.9	4 015.1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 882.0	1 988.1	2 494.6	2 418.6
Булган	<i>Bulgan</i>	7 595.9	8 544.0	8 137.3	8 251.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	4 465.2	3 849.7	4 587.1	4 733.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 025.0	2 230.7	2 492.0	2 655.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 730.2	2 855.5	2 970.9	2 763.0
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	65 419.4	80 345.3	98 975.5	108 406.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	54.9	31.2	96.9	91.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	5 703.8	11 166.2	13 626.6	13 645.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	57.9	106.2	166.9	213.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	84.3	219.8	460.4	304.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 229.3	1 084.3	781.4	621.1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	30 902.1	40 298.5	43 669.4	42 749.6
Төв	<i>Tov</i>	27 387.1	27 439.1	40 173.9	50 780.4
		Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	4 341.6	5 004.0	6 758.0	7 733.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 717.4	1 774.6	1 777.2	2 816.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	284.8	323.6	366.4	437.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 339.4	2 905.8	4 614.4	4 480.0
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5 540.0	4 079.3	3 998.1	5 297.5

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.30-ийн үргэлжлэл Table 10.30 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	76 430.5	78 552.7	77 976.0	82 266.4
		Хүнсний ногоо		Vegetables	
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	13 826.3	15 669.7	12 658.9	12 719.8
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	942.0	1 087.7	1 124.8	1 611.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	521.7	489.5	838.0	711.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 357.5	1 286.0	888.0	1 062.6
Увс	<i>Uvs</i>	1 498.2	1 818.2	2 822.8	1 865.8
Ховд	<i>Khovd</i>	9 506.9	10 988.3	6 985.3	7 467.8
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	9 907.5	10 345.6	11 082.2	12 232.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 255.4	1 120.0	1 103.8	1 247.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 082.1	1 168.0	1 040.6	1 218.9
Булган	<i>Bulgan</i>	2 192.0	2 455.0	3 215.7	3 217.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	3 375.9	3 163.2	3 125.7	3 732.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 281.8	1 327.0	1 446.4	1 458.5
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	720.3	1 112.4	1 150.0	1 358.1
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	46 754.4	47 000.0	48 722.5	50 752.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	53.0	10.8	22.3	69.7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	9 234.8	7 505.8	7 829.6	7 829.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	229.1	105.6	133.2	169.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	56.7	46.2	73.2	48.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	823.2	671.7	468.6	408.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	28 051.7	29 913.9	29 206.4	30 252.9
Төв	<i>Tov</i>	8 305.9	8 746.0	10 989.2	11 973.3
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	2 125.4	2 676.8	3 743.8	3 547.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	778.5	789.3	993.8	887.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	151.0	182.2	176.0	217.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 195.9	1 705.3	2 574.0	2 442.5
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 816.9	2 860.6	1 768.6	3 014.4

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.30-ийн үргэлжлэл Table 10.30 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
	Тэжээлийн ургамал			Fodder crops	
БҮГД	TOTAL	14 109.7	19 887.8	10 357.0	34 792.3
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	4 408.5	5 257.7	4 700.8	12 472.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	838.9	615.1	570.0	4 824.1
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 512.1	1 869.1	1 467.4	1 528.1
Завхан	<i>Zavkhan</i>	301.0	580.0	549.1	2 584.5
Увс	<i>Uvs</i>	215.0	1 160.0	456.0	2 413.3
Ховд	<i>Khovd</i>	1 541.5	1 033.5	1 658.3	1 122.1
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	1 897.5	2 597.4	1 270.0	5 269.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 180.0	1 630.0	416.0	3 396.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	334.9	218.8	206.0	359.0
Булган	<i>Bulgan</i>	51.9	33.0	277.0	480.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	32.2	25.0	-	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	298.5	382.6	371.0	703.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	-	308.0	-	330.3
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	7 252.5	11 563.9	4 130.9	16 612.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	-	70.0	0.8	81.1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	-	20.0	215.0	215.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	0.2	25.0	22.0	0.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	217.6	24.8	3.9	37.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	36.5	247.4	210.2	266.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	6 105.4	6 910.7	618.5	2 237.2
Төв	<i>Tov</i>	892.8	4 266.0	3 060.5	13 774.9
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	0.9	7.1	33.3	14.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	-	-	14.5	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	0.9	7.1	18.8	14.4
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	550.3	461.7	222.0	424.5

10.31 НЭГ ГА ТАЛБАЙГААС ХУРААСАН ҮР ТАРИА, ТӨМС, бүс, аймаг, нийслэлээр
 YIELDS OF CEREALS, POTATOES PER HECTAR, by region, aimags and the Capital

		цн centner			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
		Үр тариа		Cereals	
Улсын дундаж	National average	9.4	13.8	15.5	13.7
		Баруун бүс		Western region	
Бүсийн дундаж	Regional average	12.1	13.7	14.1	12.4
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	11.2	8.7	9.1	23.2
Говь-Алтай	Govi-Altai	11.0	13.4	16.7	14.1
Завхан	Zavkhan	-	0.2	4.6	22.8
Увс	Uvs	13.8	14.2	13.6	12.1
Ховд	Khovd	8.7	14.4	17.5	8.5
		Хангайн бүс		Khangai region	
Бүсийн дундаж	Regional average	9.8	14.7	17.0	12.2
Архангай	Arkhangai	2.6	15.0	6.2	8.1
Баянхонгор	Bayankhongor	5.8	17.3	17.9	5.1
Булган	Bulgan	10.4	15.2	17.8	11.7
Орхон	Orkhon	6.7	26.7	24.8	21.9
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	2.6	7.2	6.3
Хөвсгөл	Khovsgol	11.6	11.9	18.3	12.9
		Төвийн бүс		Central region	
Бүсийн дундаж	Regional average	9.9	13.8	15.2	14.5
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	7.6	8.5	11.1	14.3
Сэлэнгэ	Selenge	10.1	14.8	15.5	13.7
Төв	Tov	9.3	10.6	15.3	16.4
		Зүүн бүс		Eastern region	
Бүсийн дундаж	Regional average	2.8	10.1	14.4	9.5
Дорнод	Dornod	2.0	12.7	16.3	12.1
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	6.0	5.0
Хэнтий	Khentii	3.1	7.7	13.9	8.3

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.31-ийн үргэлжлэл Table 10.31 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
		Төмс	Potatoes		
Улсын дундаж	National average	99.8	109.6	111.8	121.6
		Баруун бүс	Western region		
Бүсийн дундаж	Regional average	105.1	110.7	99.7	112.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	103.7	101.9	95.0	111.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	68.1	59.2	83.0	63.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	103.9	110.4	73.2	87.7
Увс	<i>Uvs</i>	107.3	103.0	93.2	98.6
Ховд	<i>Khovd</i>	114.8	129.4	117.4	134.1
		Хангайн бүс	Khangai region		
Бүсийн дундаж	Regional average	86.8	92.7	85.6	99.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	67.4	73.7	54.7	110.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	86.4	86.7	85.7	89.0
Булган	<i>Bulgan</i>	98.5	102.7	92.9	97.4
Орхон	<i>Orkhon</i>	91.6	96.5	95.0	113.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	92.4	92.6	98.7	94.5
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	70.0	104.9	99.6	85.9
		Төвийн бүс	Central region		
Бүсийн дундаж	Regional average	108.7	124.7	128.3	134.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	42.2	42.2	52.4	99.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	87.1	139.4	125.5	142.1
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	43.2	51.6	25.2	53.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	34.7	55.0	83.4	50.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	92.7	92.4	82.4	74.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	154.4	156.6	154.2	147.3
Төв	<i>Tov</i>	86.2	95.2	112.7	127.5
		Зүүн бүс	Eastern region		
Бүсийн дундаж	Regional average	66.2	71.2	110.9	96.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	76.4	59.7	98.7	90.1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	67.5	74.1	78.5	74.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	60.1	80.4	120.5	103.6
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	85.3	64.7	62.4	98.4

SECTION 10. AGRICULTURE

10.32 БАЙГАЛИЙН ХАДЛАН, БЭЛТГЭСЭН ТЭЖЭЭЛ, төрлөөр
GROSS HAY HARVEST AND LAYING-IN OF FODDER, by type

		мян.т thous.t			
Төрөл	Type	2007	2008	2009	2010
Бэлтгэсэн өвс хадлан	Gross hay harvest	933.1	1 030.9	912.3	1 137.3
Ашигласан сүрэл	Used straw-total	8.5	11.1	8.5	8.3
Гар тэжээл, тэжээлийн нэгжээр	Hand made fodder, in terms of fodder unit	35.4	34.4	25.8	32.7
Бэлтгэсэн эрдэс тэжээл	Produced mineral fodder	50.5	53.8	47.0	48.0
Ашигласан үр тарианы хаягдал	Wastage of the used cereals	3.1	2.4	8.9	11.1
Тэжээл-бүгд, тэжээлийн нэгжээр	Fodder-total, in terms of fodder unit	513.4	560.5	499.2	618.6

10.33 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, бүс, аймаг, нийслэл, тэжээлийн нэгжид шилжүүлснээр
FODDER, by region, aimags and the Capital, in terms of fodder unit

		мян.т thous.t			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	513.4	560.5	499.2	618.6
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	120.3	119.0	95.2	112.4
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	29.9	23.3	26.1	33.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	6.0	7.7	4.0	4.9
Завхан	Zavkhan	17.5	17.8	9.0	9.8
Увс	Uvs	32.0	32.3	25.7	27.4
Ховд	Khovd	34.9	38.0	30.4	36.9
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	156.4	186.1	143.5	196.7
Архангай	Arkhangai	28.5	37.6	25.3	40.7
Баянхонгор	Bayankhongor	3.1	1.5	1.1	3.7
Булган	Bulgan	40.2	47.9	38.7	49.9
Орхон	Orkhon	4.1	4.2	4.0	4.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	22.9	30.4	17.9	26.9
Хөвсгөл	Khovsgol	57.5	64.6	56.4	71.0
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	146.8	163.8	166.7	193.5
Говьсүмбэр	Govisumber	0.3	0.3	0.7	1.8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	22.0	25.1	27.6	28.1
Дорноговь	Dornogovi	0.5	0.7	1.0	0.8
Дундговь	Dundgovi	2.8	7.5	1.6	4.7
Өмнөговь	Omnogovi	8.5	7.7	3.2	3.5
Сэлэнгэ	Selenge	72.2	70.9	75.4	103.5
Төв	Tov	40.5	51.7	57.2	51.0
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	79.7	78.1	75.8	107.1
Дорнод	Dornod	27.2	27.6	24.4	29.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	9.6	9.3	7.0	11.9
Хэнтий	Khentii	42.9	41.2	44.4	65.4
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	10.3	13.5	18.0	8.9

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

10.34 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр
FODDER, by region, aimags and the Capital, by type

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
Бэлтгэсэн өвс хадлан, мян.т					
Gross hay harvest, thous.t					
БҮГД	TOTAL	933.1	1 030.9	912.3	1137.3
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	189.3	183.0	153.7	196.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	48.1	40.5	42.8	55.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4.3	4.9	3.0	5.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	25.5	28.6	10.4	17.1
Увс	<i>Uvs</i>	51.1	50.8	43.2	48.0
Ховд	<i>Khovd</i>	60.3	58.2	54.3	70.2
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	297.9	365.9	272.8	378.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	55.0	81.0	53.5	84.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3.2	2.6	1.6	3.8
Булган	<i>Bulgan</i>	80.5	97.2	82.3	101.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	8.9	9.0	8.8	9.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	28.7	38.7	14.5	31.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	121.6	137.4	112.1	147.1
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	275.7	305.6	298.1	345.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.4	0.3	0.8	3.1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	48.0	54.0	54.7	59.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	0.8	1.2	1.3	1.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	0.4	0.4	0.2	0.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	5.4	4.5	1.5	3.1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	150.2	152.7	152.7	203.1
Төв	<i>Tov</i>	70.6	92.5	86.8	76.1
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	149.2	148.0	149.3	198.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	51.9	55.3	50.8	58.7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6.5	7.7	7.2	12.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	90.8	85.0	91.3	127.9
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	21.0	28.4	38.5	18.1

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.34-ийн үргэлжлэл Table 10.34 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
Ашигласан сүрэл, т <i>Used straw, t</i>					
БҮГД	TOTAL	8 498.2	11 081.9	8 531.5	8 277.2
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	2 004.5	763.2	107.3	732.7
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	359.5	5.0	44.0	10.5
Увс	<i>Uvs</i>	1 640.0	728.0	19.0	712.0
Ховд	<i>Khovd</i>	5.0	30.2	44.3	10.2
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	1 134.5	6 315.0	1 679.2	1 435.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	13.5	-	1 000.0	855.0
Булган	<i>Bulgan</i>	574.0	5 970.0	537.0	78.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	11.0	10.0	-	3.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	130.0	40.0	31.8	49.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	406.0	295.0	110.4	450.5
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	5 351.0	3 973.3	6 730.0	6 058.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	43.0	76.5	-	80.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	-	-	-	75.1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	4 607.0	688.0	2 891.6	4 174.7
Төв	<i>Tov</i>	701.0	3 208.8	3 838.4	1 729.0
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	8.2	30.4	15.0	50.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	8.2	-	-	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	-	15.0	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	30.4	-	50.0

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.34-ийн үргэлжлэл Table 10.34 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
Гар тэжээл, тэжээлийн нэгжээр, т <i>Hand made fodder, in terms of fodder unit, t</i>					
БҮГД	TOTAL	35 388.7	34 440.8	25 814.9	32 745.2
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	16 432.1	13 472.9	12 172.6	12 021.2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	7 937.0	4 857.7	6 615.0	6 293.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	407.0	1 083.6	171.3	208.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 104.2	2 122.7	1 089.4	984.1
Увс	<i>Uvs</i>	3 261.2	2 919.5	1 805.7	1 644.0
Ховд	<i>Khovd</i>	2 722.7	2 489.4	2 491.2	2 891.1
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	8 123.6	9 073.1	7 655.7	10 630.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	710.0	986.5	795.3	1 026.1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	756.0	308.2	332.9	877.5
Булган	<i>Bulgan</i>	575.0	530.0	1 064.0	1 420.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	79.2	11.3	33.6	54.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	5 554.6	6 852.4	5 221.8	6 860.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	448.8	384.7	208.1	392.4
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	6 507.8	8 339.6	3 889.1	7 637.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	68.4	42.3	353.1	347.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	43.9	158.5	559.5	725.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	144.5	75.9	249.2	72.7
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 349.5	4 638.5	890.4	3 839.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3 119.5	2 178.5	435.3	654.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	210.0	173.5	320.0	284.1
Төв	<i>Tov</i>	1 572.0	1 072.4	1 081.6	1 713.7
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	3 686.7	2 845.4	1 538.0	1 906.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	449.9	1 277.1	413.0	113.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	2 937.5	1 271.6	1 020.5	1 661.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	299.3	296.7	104.5	131.9
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	638.5	709.8	559.5	550.0

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.34-ийн үргэлжлэл Table 10.34 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
Бэлтгэсэн эрдэс тэжээл, т <i>Produced mineral fodder, t</i>					
БҮГД	TOTAL	50 574.6	53 813.1	46 995.9	48 044.8
		Баруун бүс	<i>Western region</i>		
Дүн	Subtotal	17 106.0	21 007.8	11 764.7	7 007.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	-	-	-	95.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2 955.0	3 731.5	1 797.1	1 768.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3 972.0	2 624.0	3 047.5	181.8
Увс	<i>Uvs</i>	5 288.0	5 760.8	4 103.8	3 037.2
Ховд	<i>Khovd</i>	4 891.0	8 891.5	2 816.3	1 925.4
		Хангайн бүс	<i>Khangai region</i>		
Дүн	Subtotal	12 774.5	9 445.4	10 959.0	12 718.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 439.0	107.2	-	92.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	928.0	-	-	980.0
Булган	<i>Bulgan</i>	3 122.5	1 375.0	2 563.8	2 223.9
Орхон	<i>Orkhon</i>	14.0	76.0	33.0	73.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	4 110.0	5 945.9	6 013.3	5 311.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 161.0	1 941.3	2 348.9	4 037.6
		Төвийн бүс	<i>Central region</i>		
Дүн	Subtotal	11 865.1	14 782.0	18 519.2	12 796.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	65.6	59.1	22.5	96.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	26.1	236.0	1 410.8	219.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	-	62.9	202.0	98.7
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 299.0	2 668.1	569.0	756.8
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2 874.4	3 358.5	1 975.7	1 337.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 200.0	798.4	3 031.0	2 180.0
Төв	<i>Tov</i>	6 400.0	7 599.0	11 308.2	8 107.9
		Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>		
Дүн	Subtotal	8 829.0	8 577.9	5 753.0	15 517.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	3 400.0	1 406.6	1 118.5	3 177.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	3 700.0	4 537.9	2 714.5	4 700.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 729.0	2 633.4	1 920.0	7 639.6
		Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>		
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	-	-	-	5.0

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.34-ийн үргэлжлэл *Table 10.34 continuation*)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
Ашигласан үр тарианы хаягдал, т <i>Wastage of the used cereals, t</i>					
БҮГД	TOTAL	3 089.8	2 401.8	8 941.2	11 120.3
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	103.1	91.8	166.3	189.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	78.4	5.5	53.5	46.3
Увс	<i>Uvs</i>	20.4	74.5	61.0	64.3
Ховд	<i>Khovd</i>	4.3	11.8	51.8	78.9
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	201.7	965.2	2 143.3	722.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	-	-	-	-
Булган	<i>Bulgan</i>	127.5	725.0	440.3	535.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	10.0	2.0	-	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	15.0	15.0	-	50.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	49.2	223.2	1 703.0	137.4
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	2 780.5	1 339.8	5 421.6	10 004.4
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	245.0	158.0	857.7	332.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	-	-	-	6.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 150.5	885.7	2 319.1	8 577.4
Төв	<i>Tov</i>	385.0	296.1	2 244.8	1 088.1
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	4.5	5.0	1 210.0	203.5
Дорнод	<i>Dornod</i>	4.5	5.0	-	75.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	-	10.0	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	-	1 200.0	128.0

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн салбарын эдийн засгийн төлөв байдлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчид, зардал, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн хэмжээ (биет болон үнийн дүнгээр), борлуулалт, үндсэн хөрөнгө болон санхүүгийн үндсэн үзүүлэлтүүдээр илэрхийлсэн байна. Эдгээрийг аж ахуйн нэгжийн сар, жилийн тайлан, тооллого, судалгааны үр дүнгийн тоон мэдээллийг ашиглан гаргаж байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний индекс сар бүр тооцогдож, статистикийн бюллетеньд тусгагддаг. Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлийг тооцоход 1967, 1986, 1995, 2000 оны зэрэгцүүлэх үнийг суурь болгож байсныг 2008 оны 1 дүгээр сараас эхлэн 2005 оныг суурь болгож байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын 300 орчим нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг сар бүрийн мэдээлэлд хамруулан судалж, үйлдвэрлэлийн биет хэмжээний индексийг тооцож байна. Уг индекс нь Ласпейрсын биет хэмжээний индекс буюу тайлант онд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний суурь оны үнээр үржүүлсэн хэмжээг суурь оны нийт өртөгт харьцуулсан харьцаа байна.

$$IQ = \frac{\sum(Q_1 * P_0)}{\sum(Q_0 * P_0)} * 100$$

Үйлдвэрлэл нь тухайн аж ахуйн нэгжийн зах зээлд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бараа, үйлчилгээнээс бүрдэнэ.

Тайлангийн хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээг бүтээгдэхүүний борлуулалт гэнэ.

Хэд хэдэн төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, ажил үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгжийн өндөр хувийн жинтэй бүтээгдэхүүн, ажил үйлчилгээгээр холбогдох салбарт нь хамруулдаг онцлогтой.

Цахилгаан станц, нүүрсний уурхайн мэдээг үндэслэн цахилгаан, дулааны эрчим хүч, нүүрсний тэнцлийг жилд нэг удаа нэгтгэн гаргаж байна.

Үйлдвэрлэсэн болон импортлосон цахилгаан эрчим хүч, нүүрсний хэмжээ, цахилгаан станцын дотоод хэрэглээ, түгээлтийн болон шугамын алдагдал, хуваарилалтыг эдийн засгийн үйл ажиллагааны голлох салбараар ангилж, зөвхөн биет хэмжээгээр тэнцэлд тусгаж байна.

INDUSTRY

This section provides statistics on the economic state of the industrial sector by number, size, expenditures, volume of production (real and price), sales and the main indicators of fixed assets and financing of establishments. These statistics are compiled by using the monthly and annual Establishment reports, census and surveys.

The index for the industrial production is calculated monthly and reflected in the statistical bulletins. The total industrial production was estimated on a basis of constant prices of 1967, 1986, 1995 and 2000. However since January, 2008 it has been estimated on the base of constant prices of year 2005.

About 300 varieties of the industrial sector commodities are reflected in the monthly reports and the production volume index is being calculated. The production volume index is calculated by multiplication of the product's volume of the current year and prices of the product of the base year divided into the product's volume of the last year and prices of the product of the base year.

$$IQ = \frac{\sum (Q_1 * P_0)}{\sum (Q_0 * P_0)} * 100$$

The production output refers to the products and services for the particular establishment market and the products and services for their final use.

Selling of products is defined as the amount of the production sold and services executed out in current year. The entities that produce different types of products and services are classified by the products and services which they produce mostly.

The National Statistical Office compiles the balance figures of electricity, thermal energy and coal once a year based on information of power stations and coal mines. The amount produced and imported electric energy, volume of coal, internal use of electric power stations, energy losses during the transmissions and distributions are classified by the main sectors of economic activities and reflected in a balance with volume.

SECTION 11. INDUSTRY

11.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбар, дэд салбараар, оны үнээр
 GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by divisions and subdivisions, at current prices

сая төг mln.tog

Салбар	Divisions	2007	2008	2009	2010*
Бүгд	Total	3 060 550.4	3 513 960.2	3 441 909.0	4 726 980.3
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	1 938 905.8	1 981 453.7	2 157 886.5	3 150 732.4
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	147 518.3	210 911.5	482 850.4	1 037 442.0
Газрын тос олборлолт	Extraction of crude petroleum	31 659.5	45 026.9	147 261.1	203 376.6
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	1 710 678.7	1 655 536.1	1 439 102.6	1 796 136.3
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	49 049.2	69 979.3	88 672.4	113 777.5
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	877 649.6	1 214 122.0	932 449.1	1 130 022.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	237 565.2	424 430.0	395 372.2	504 382.0
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	23 492.6	23 577.1	22 678.4	24 495.0
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	209 656.1	232 631.8	197 601.7	169 174.1
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	36 656.2	27 218.2	18 646.4	22 612.4
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	11 501.6	8 857.3	9 534.8	5 498.3
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	12 693.4	26 611.9	25 621.1	36 457.3
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	3 127.6	14 218.4	10 453.3	14 285.3
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	23 428.8	37 779.2	35 806.8	42 544.9
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	434.9	338.1	230.5	286.8
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	14 190.8	32 560.4	27 095.3	52 646.2
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	11 013.3	7 765.2	5 026.7	5 649.8
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	45 829.4	89 495.9	67 103.6	87 380.0
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	226 685.3	241 370.2	78 169.8	104 575.9
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment	5 071.9	18 757.4	16 666.1	43 410.2
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery and equipment	439.1	1 467.1	2 488.3	-
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	1 652.0	1 216.5	265.1	2 596.2
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical apparatus	2 828.3	9 926.2	7 425.4	3 638.4
Радио, телевизор, холбооны хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of radio, television and communication equipment	95.7	6.8	31.0	-
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks	1 724.3	1 783.8	1 687.4	835.8
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	2 205.4	2 268.3	2 263.4	1 689.5
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture and others	6 931.2	10 886.2	7 922.0	7 864.7
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	Recycling	426.4	956.0	359.8	-
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	243 995.0	318 384.6	351 573.4	446 225.0
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	215 025.4	270 227.4	311 949.0	403 828.4
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	28 969.6	48 157.2	39 624.4	42 396.6

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary data

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЦ, салбар, дэд салбараар
COMPOSITION OF GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by divisions and subdivisions

Салбар	Divisions	Дүнд харьцсан хувь Percentage share to total			
		2007	2008	2009	2010*
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	63.4	56.4	62.7	66.7
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	4.8	6.0	14.0	22.0
Газрын тос олборлолт	Extraction of crude petroleum	1.0	1.3	4.3	4.3
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	55.9	47.1	41.8	38.0
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	1.6	2.0	2.6	2.4
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	28.7	34.5	27.1	23.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	7.8	12.1	11.5	10.7
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	0.8	0.7	0.7	0.5
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	6.9	6.6	5.7	3.6
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	1.2	0.8	0.5	0.5
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	0.4	0.3	0.3	0.1
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	0.4	0.8	0.7	0.8
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	0.1	0.4	0.3	0.3
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	0.8	1.1	1.0	0.9
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	0.0	0.0	0.0	0.0
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	0.5	0.9	0.8	1.1
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	0.4	0.2	0.1	0.1
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	1.5	2.5	1.9	1.8
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	7.4	6.9	2.3	2.2
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment	0.2	0.5	0.5	0.9
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery and equipment	0.0	0.0	0.1	-
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	0.1	0.0	0.0	0.1
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical apparatus	0.1	0.3	0.2	0.1
Радио, телевизор, холбооны хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of radio, television and communication equipment	0.0	0.0	0.0	-
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks	0.1	0.1	0.0	0.0
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	0.1	0.1	0.1	0.0
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture and others	0.2	0.3	0.2	0.2
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	Recycling	0.0	0.0	0.0	-
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	7.9	9.1	10.2	9.4
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	7.0	7.7	9.1	8.5
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	0.9	1.4	1.1	0.9

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary data

SECTION 11. INDUSTRY

11.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ажиллагчдын тооны бүлгээр, оны үнээр GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by employment size class, at current prices

		сая төг mln.tog			
Ажиллагчдын тооны бүлэг	Employment size class	2007	2008	2009	2010*
Бүгд	Total	3 060 550.4	3 513 960.2	3 441 909.0	4 726 980.3
1-9	1-9	228 020.0	273 377.0	267 771.6	362 555.8
10-29	10-29	72 463.5	82 947.8	81 247.0	111 693.9
30-49	30-49	224 705.1	255 449.1	250 211.3	344 771.5
50-99	50-99	126 123.3	144 371.3	141 411.1	194 404.2
100-199	100-199	91 211.9	104 408.7	102 267.9	140 592.3
200-299	200-299	87 374.7	100 016.3	97 965.6	134 677.7
300-399	300-399	55 855.7	63 937.1	62 626.1	86 094.9
400-499	400-499	394 318.7	451 370.1	442 115.1	607 795.5
500 ба түүнээс дээш	500 and over	1 780 477.4	2 038 083.0	1 996 293.5	2 744 394.6

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary data

11.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, дэд салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by division, at constant prices of 2005

		сая төг mln.tog			
Салбар	Divisions	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	1 773 555.9	1 823 397.6	1 763 271.5	1 938 791.4
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	1 034 196.4	1 036 237.7	1 059 193.6	1 166 141.5
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	83 148.6	91 421.3	122 709.5	235 338.6
Газрын тос олборлолт	Extraction of crude petroleum	45 580.2	64 231.1	102 292.2	119 326.4
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	876 631.6	851 553.8	808 288.5	780 510.0
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	28 836.0	29 031.5	25 903.3	30 966.6
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	540 847.4	575 032.5	488 179.5	544 281.2
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	156 388.2	186 476.0	222 532.9	291 601.5
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	21 206.0	23 444.9	20 020.5	20 597.9
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	124 400.2	130 034.1	116 201.8	91 538.1
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	23 486.6	17 355.8	9 150.4	10 752.4
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	4 704.1	2 076.3	2 958.6	1 321.2
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	3 501.7	4 306.5	3 402.1	4 613.1
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	1 746.7	1 585.8	2 982.4	2 682.7
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	9 103.8	13 599.2	10 685.7	11 499.7
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш үйлдвэрлэл	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	6.2	15.0	9.5	9.2
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	5 130.5	6 036.9	7 684.6	9 081.4
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	471.3	326.1	460.2	848.7
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	16 833.8	27 586.8	18 787.4	28 930.4
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	165 084.8	135 739.2	48 797.7	63 262.7
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment	1 823.3	2 147.3	2 125.3	1 596.3
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery and equipment	70.4	23.5	-	-
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	1 298.2	2 886.8	294.7	1 613.9
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical apparatus	776.6	1 859.4	786.4	388.1
Эмнэлгийн багаж, хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks	849.5	700.2	663.9	279.3
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	1 827.4	16 446.9	18 274.3	1 827.4
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture and others	2 138.1	2 385.8	2 361.4	1 837.1
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	198 512.1	212 127.4	215 898.4	228 368.7
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	178 411.0	191 824.9	196 250.9	209 199.3
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	20 101.1	20 302.4	19 647.6	19 169.4

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.5 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БОРЛУУЛАЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
 SALES OF INDUSTRIAL PRODUCTS, by regions, aimags and the Capital, at current prices

		сая төг mln.tog			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	2 625 171.1	2 928 278.7	3 099 967.8	4 468 170.3
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	15 653.7	19 558.1	25 016.4	32 062.1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	3 230.0	2 309.4	4 277.0	7 566.7
Говь-Алтай	Govi-Altai	3 184.4	6 411.1	5 353.8	6 155.1
Завхан	Zavkhan	2 651.5	2 657.2	3 223.1	4 719.0
Увс	Uvs	4 906.7	6 028.5	7 568.0	10 714.9
Ховд	Khovd	1 681.1	2 151.9	4 594.6	2 906.5
Хангайн бүс		Khangaï region			
Дүн	Subtotal	1 168 080.9	1 142 307.9	897 582.8	1 232 688.4
Архангай	Arkhangai	1 696.4	5 250.4	4 965.2	4 929.2
Баянхонгор	Bayankhongor	1 371.3	3 735.4	6 335.5	6 708.5
Булган	Bulgan	4 745.7	3 214.5	4 468.9	3 503.2
Орхон	Orkhon	1 155 385.9	1 123 761.2	874 873.4	1 208 343.6
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 712.4	2 958.1	3 856.7	4 632.0
Хөвсгөл	Khovsgol	2 169.2	3 388.3	3 083.1	4 571.8
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	190 926.8	269 952.2	360 601.1	714 879.2
Говьсүмбэр	Govisumber	12 294.0	16 305.7	16 568.9	25 890.8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	57 274.2	71 513.4	68 180.5	109 039.9
Дорноговь	Dornogovi	4 146.5	3 354.1	2 335.1	3 267.4
Дундговь	Dundgovi	1 674.7	1 704.2	1 529.0	3 277.2
Өмнөговь	Omnogovi	63 825.6	84 412.4	175 124.0	352 600.5
Сэлэнгэ	Selenge	46 422.6	86 748.2	88 409.7	211 928.6
Төв	Tov	5 289.2	5 914.2	8 453.9	8 874.9
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	147 152.2	81 296.7	110 177.8	118 574.1
Дорнод	Dornod	5 633.1	4 619.9	6 179.2	7 636.2
Сүхбаатар	Sukhbaatar	139 387.7	74 293.0	100 876.2	103 560.3
Хэнтий	Khentii	2 131.4	2 383.8	3 122.4	7 377.5
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 103 357.3	1 415 163.8	1 706 589.7	2 369 966.4

SECTION 11. INDUSTRY

11.6 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ* , салбараар, оны үнээр
INDUSTRIAL LABOUR PRODUCTIVITY*, by divisions, at current prices

мян.төг *thous.tog*

Салбар	Divisions	2007	2008	2009	2010**
Бүгд	Total	60 666.0	68 896.7	69 566.2	92 025.5
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	131 421.5	131 373.6	149 065.6	198 113.6
Нүүрс олборлолт	<i>Mining of coal and lignite, extraction of peat</i>	55 681.3	67 621.5	118 909.1	225 821.3
Газрын тос олборлолт	<i>Extraction of crude petroleum</i>	165 756.4	154 201.7	369 075.4	509 715.7
Төмрийн хүдэр олборлолт	<i>Mining of metal ores</i>	174 645.2	174 826.7	181 138.8	202 489.9
Бусад ашигт малтмал олборлолт	<i>Other mining and quarrying</i>	23 160.1	31 779.9	42 802.5	55 764.2
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	39 337.2	54 305.1	43 554.9	51 758.6
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of food products and beverages</i>	33 362.0	57 468.7	47 504.5	56 785.4
Тамхи үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of tobacco products</i>	469 852.8	398 486.2	240 407.4	216 291.4
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of textiles</i>	43 143.6	49 806.1	47 966.4	43 150.2
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	<i>Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur</i>	7 408.9	10 246.5	15 957.6	18 277.6
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	<i>Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear</i>	17 905.9	18 455.9	18 164.4	14 195.3
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of wood and wooden products</i>	16 067.6	35 286.5	34 985.6	43 770.6
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of paper and paper products</i>	16 997.8	62 751.4	41 385.6	46 494.0
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	<i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	25 561.0	37 563.2	30 872.4	38 277.0
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	<i>Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel</i>	36 626.0	5 482.3	7 902.8	8 986.6
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	20 316.1	42 488.5	30 003.2	58 746.0
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of rubber and plastics products</i>	221 372.4	121 806.4	129 164.6	156 575.6
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Production of other non-metallic mineral products</i>	25 635.2	43 094.2	31 974.4	39 537.0
Төмрийн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of basic metals</i>	181 602.5	171 773.4	74 827.6	97 054.2
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment</i>	26 882.7	67 411.9	58 925.4	128 242.8
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of machinery and equipment</i>	86 386.2	73 355.4	17 043.3	-
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of office accounting and computing machinery</i>	80 052.8	66 527.7	13 310.0	126 131.3
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of electrical apparatus</i>	103 224.3	242 595.8	120 902.5	63 645.7
Радио, телевизор, холбооны хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of radio, television and communication equipment</i>	31 902.7	6 802.7	5 174.0	-
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks</i>	11 419.0	15 224.8	14 932.4	7 512.7
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of other transport equipment</i>	16 707.7	16 678.6	22 824.1	16 350.0
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	<i>Manufacture of furniture and others</i>	39 344.5	66 923.7	46 921.9	49 855.5
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	<i>Recycling</i>	25 081.8	39 833.9	16 352.5	-
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	18 229.1	23 473.9	25 866.0	32 739.0
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	<i>Electricity, thermal energy, steam</i>	21 107.0	26 446.9	30 545.3	39 401.1
Ус ариутгал, усан хангамж	<i>Collection, purification and distribution of water</i>	9 060.1	14 394.3	11 725.2	12 541.2

Тайлбар:

* Нэг ажиллагчид ногдох нийт бүтээгдэхүүн

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note:

*Gross output per employee

** Preliminary data

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.7 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ PRODUCTION OF MAJOR COMMODITIES

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2007	2008	2009	2010
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж Electricity, thermal energy and water supply							
Цахилгаан эрчим хүч	Electricity	сая кВт.цаг	mln.kW.h	3 700.7	4 000.6	4 038.8	4 312.8
Дулааны эрчим хүч	Thermal energy	мян.Гкал	thous.Gkal	7 723.5	7 759.6	8 320.5	8 362.5
Түгээсэн ус	Distribution of water	сая м ³	mln.m ³	64.7	65.4	63.3	61.7
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр Mining and quarrying							
Нүүрс	Coal	мян.т	thous.t	9 237.6	10 071.9	14 442.1	25 161.9
Газрын тос	Crude oil	мян.баррель	thous.barrel	850.2	1 174.2	1 870.0	2 181.4
Зэсийн баяжмал, 35%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Copper concentrate with 35%	мян.т	thous.t	371.9	362.3	370.9	357.1
Молибдений баяжмал, 47%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Molybdenium concentrate with 47%	т	t	4 209.1	4 042.0	5 125.0	4 677.1
Алт	Gold	кг	kg	17 472.5	15 183.8	9 803.3	6 037.1
Хайлуур жонш	Fluor spar	мян.т	thous.t	637.9	545.8	628.8	727.0
Хайлуур жоншны баяжмал	Fluor spar concentrate	мян.т	thous.t	131.8	142.9	115.3	140.7
Төмрийн хүдэр	Iron ore	мян.т	thous.t	265.1	1 387.4	1 379.0	3 203.2
Цайрын баяжмал	Zincum concentrate	мян.т	thous.t	154.7	143.6	141.5	112.6
Гянтболдын баяжмал	Tangsten concentrate	т	t	244.5	141.9	38.6	19.9
Давс олборлолт	Salt mining	т	t	4.0	115.0	5.0	-
Боловсруулах аж үйлдвэр Manufacturing							
Катодын зэс, 99%	Copper, 99%	т	t	3 006.5	2 586.6	2 470.1	2 746.2
Метал бэлдэц	Metal steel	мян.т	thous.t	80.4	81.4	50.1	64.2
Метал цувимал	Metal foundries	мян.т	thous.t	67.4	75.9	37.7	61.8
Цахилгаан дамжуулах утас	Electrical conductor wire	т	t	294.8	705.8	298.5	147.3
Зүсмэл материал	Sawn wood	мян.м ³	thous.m ³	11.0	17.4	14.5	20.2
Төмөр замын дэр мод	Railway sleeper	мян.м ³	thous.m ³	16.7	16.7	14.3	12.5
Цемент	Cement	мян.т	thous.t	179.8	269.3	234.8	322.5
Шохой	Lime	мян.т	thous.t	43.3	54.8	43.1	50.2
Бетон зуурмаг	Concrete mortar	мян.м ³	thous.m ³	47.0	91.9	35.9	36.9
Бетонон дэр	Metal sleeper	мян.ш	thous.pcs	68.5	34.5	78.9	68.2
Улаан тоосго	Bricks made from clay	сая ш	mln.pcs	20.8	28.9	18.0	27.7
Хүрмэн блок	Khurmen block	мян.ш	thous.pcs	287.6	601.3	418.8	647.7
Барилгын модон хаалга, цонх	Building wooden door and windows	мян.м ²	thous.m ²	2.8	6.2	2.5	13.8
Самнасан ноолуур	Combed down	т	t	1 554.7	1 723.8	1 586.7	824.7
Угаасан ноос	Scoured wool	мян.т	thous.t	1.7	1.8	1.3	2.3
Ээрсэн утас	Spun thread	т	t	32.8	28.1	56.4	90.2
Хивс	Carpet	мян.м ²	thous.m ²	658.1	856.5	542.2	609.6
Тэмээний ноосон хөнжил	Camel woollen blanket	мян.м	thous.m	37.7	35.0	36.9	15.3
Эсгий	Felt	мян.м	thous.m	87.8	86.5	128.7	134.9
Эсгий гутал	Felt boots	мян.хос	thous.pairs	9.3	6.3	13.0	27.9
Сүлжмэл эдлэл	Knitted goods	мян.ш	thous.pcs	4 220.1	2 148.2	639.2	801.1
Ноосон даавуу	Woollen fabrics	мян.тууш.м	thous.runnin.	120.2	195.8	258.7	330.2

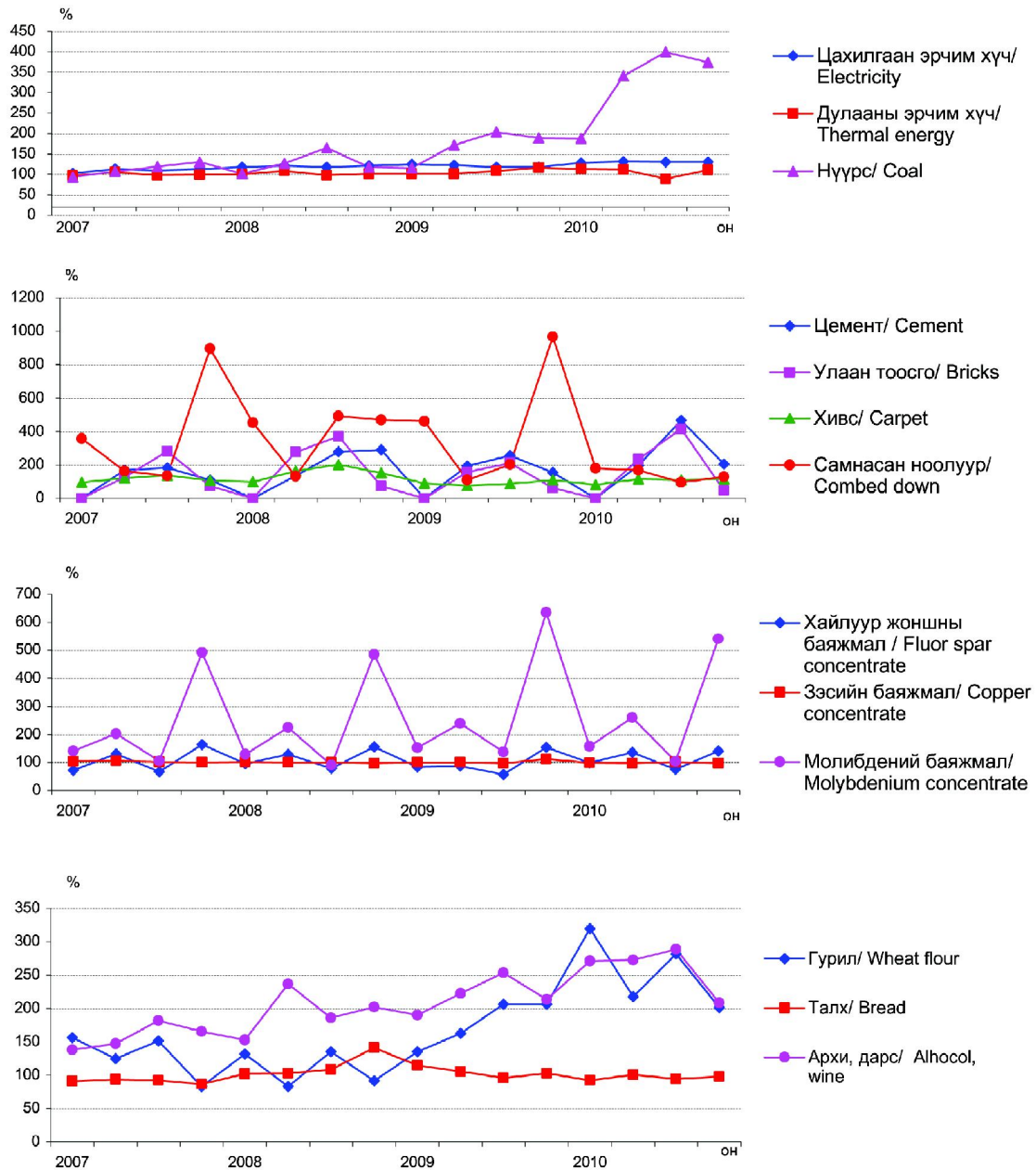
SECTION 11. INDUSTRY

(Хүснэгт 11.7-гийн үргэлжлэл - Table 11.7 continuation)

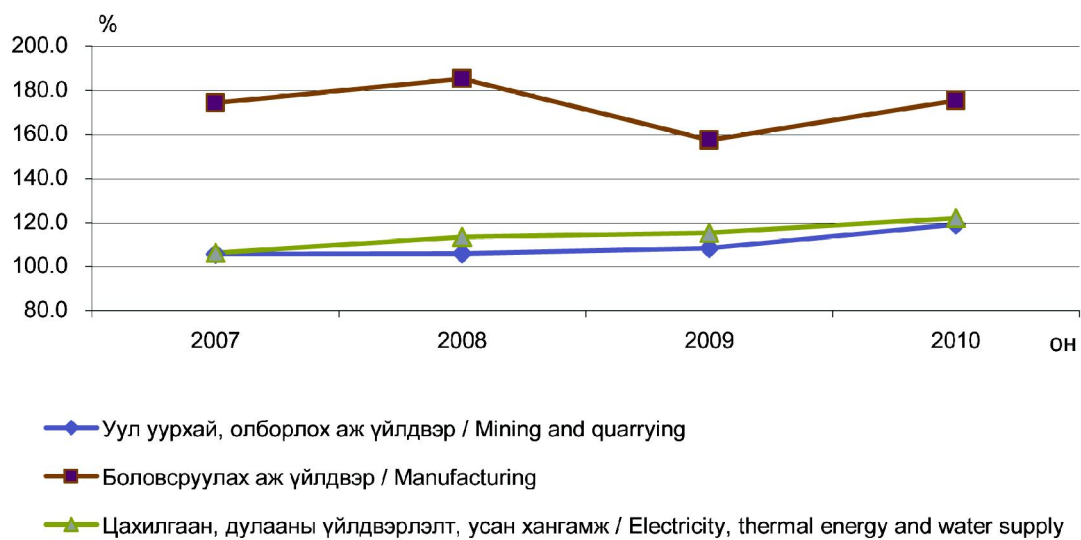
Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2007	2008	2009	2010
Улны шир	<i>Hides large</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	0.5	1.1	1.0	0.8
Шевро	<i>Goat skin</i>	мян.м ²	<i>thous.m²</i>	29.4	3.7	1.4	1.2
Хром, булигаар	<i>Hide skin</i>	мян.м ²	<i>thous.m²</i>	1.9	1.2	1.8	1.6
Савхин гутал, ботинк	<i>Leather boots, shoes</i>	мян.хос	<i>thous.pairs</i>	21.4	5.5	5.3	9.9
Савхин дээл	<i>Leather coat</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	4.0	2.9	7.0	9.0
Савхин цамц, пиджак	<i>Leather jacket, shirt</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	4.0	0.4	5.4	5.6
Нэхий дээл	<i>Skin coat</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	12.4	11.4	12.1	16.6
Костюм	<i>Suits</i>	мян.хос	<i>thous.pairs</i>	12.9	14.7	0.3	0.4
Оёмол өмд	<i>Stitched pants</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	4 523.4	1 996.5	163.2	23.5
Оёмол богино өмд	<i>Stitched short</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	426.6	311.0	-	-
Оёмол цамц	<i>Stitched shirt</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	4 375.4	678.7	0.6	22.6
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	<i>Milk, dairy products</i>	сая л	<i>mln.l</i>	10.4	17.3	24.8	33.8
Малын мах	<i>Meat</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	6.8	12.0	18.3	12.0
Махан нөөш	<i>Canned meat</i>	т	<i>t</i>	139.3	538.9	343.3	178.4
Хиамны зүйл	<i>Sausages</i>	т	<i>t</i>	1 412.3	1 784.1	1 651.6	1 734.8
Хүнсний давс	<i>Salt</i>	т	<i>t</i>	1 143.4	1 176.8	1 401.8	1 861.7
Малын тэжээл	<i>Fodder</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	22.3	26.3	39.3	65.8
Өлөн гэдэс	<i>Small intestine</i>	мян.гогц	<i>thous.roll</i>	644.3	641.1	1 057.1	1 288.5
Спирт	<i>Spirit</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	5 721.5	6 778.9	3 541.4	3 609.1
Архи, дарс	<i>Alcohol, wine</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	12 591.3	15 277.4	17 410.9	20 396.7
Шар айраг	<i>Beer</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	18 377.7	19 891.1	32 445.1	44 878.5
Амтат ус, ундаа	<i>Soft drinks</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	69 732.1	85 975.8	86 967.9	135 372.0
Гурил	<i>Flour</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	70.8	62.0	105.3	143.5
Гоймон	<i>Macaroni noodles</i>	т	<i>t</i>	1 361.4	2 309.8	4 495.0	2 084.8
Талх	<i>Bread</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	20.4	25.8	23.5	21.7
Нарийн боов	<i>Bakery products</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	13.0	13.2	12.8	12.9
Жигнэмэг	<i>Biscuit</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	0.4	0.5	0.3	0.3
Чихэр	<i>Sweets</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	0.1	0.1	0.1	0.1
Тамхи	<i>Cigarettes</i>	мян.блок	<i>thous.blocks</i>	7 068.7	7 815.0	6 673.5	6 866.0
Ном	<i>Book</i>	сая х.д.х	<i>mln.pr.p</i>	27.7	42.1	49.7	55.5
Сонин	<i>Newspaper</i>	сая х.д.х	<i>mln.pr.p</i>	45.5	64.8	37.5	42.2
Хүснэгт, маягт	<i>Forms</i>	сая х.д.х	<i>mln.pr.p</i>	7.9	6.7	5.7	6.5
Тарилгын эм	<i>Injection</i>	мян.ампул	<i>thous.amp</i>	11 596.5	7 867.9	4 370.1	3 250.5
Шингэн эм	<i>Liquid medicine</i>	т	<i>t</i>	285.1	850.9	1 311.1	2 002.0
Шахмал эм	<i>Medical tablets</i>	мян.боодол	<i>thous.packs</i>	7 913.2	8 374.8	11 205.0	9 844.0
Монгол эм	<i>Mongolian medicine</i>	мян.төг	<i>thous.tog</i>	55 630.2	10 046.2	23 466.3	29 139.9
Нэг удаагийн тариур	<i>Disposable injection syringe</i>	сая ш	<i>mln.pcs</i>	12.6	10.9	10.3	4.0
Нэг удаагийн зүү	<i>Disposable injection needle</i>	сая ш	<i>mln.pcs</i>	2.0	-	-	-
Алт, мөнгөн эдлэл	<i>Jewellery</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	1.5	1.1	1.3	1.3
Лаа	<i>Candle</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	3 647.7	2 119.5	4 743.4	1 422.5

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР

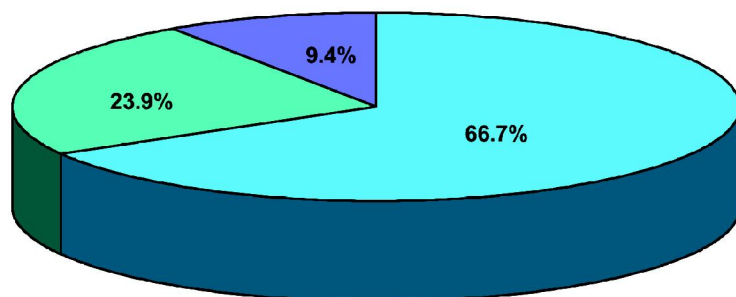
Зарим гол нэрийн бүтээгдэхүүний биет хэмжээний индекс, улирлаар, 2005=100%
Quantity index of some major industrial commodities, by quarter, 2005=100%

Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлийн индекс, 2005=100%
Index of gross industrial output,
2005=100%

Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлийн 2010 оны
салбарын бүтэц, оны үнээр
Composition of gross industrial output of 2010, by divisions,
at current prices

- Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр / Mining and quarrying
- Боловсруулах аж үйлдвэр / Manufacturing
- Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэлт, усан хангамж / Electricity, thermal energy and water supply

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

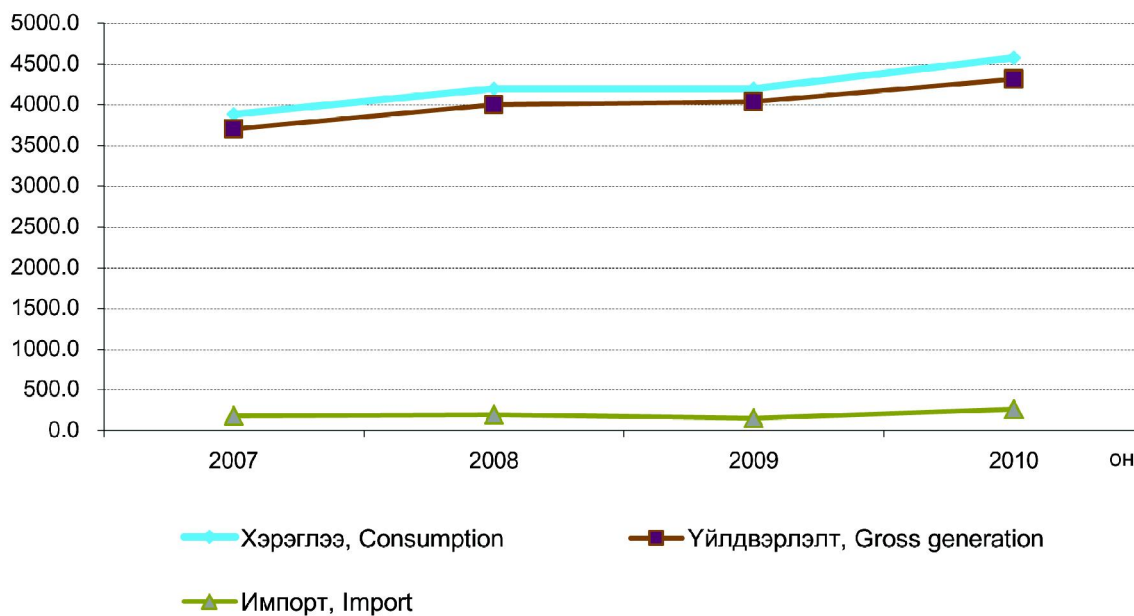
11.8 НЭГ ХҮНД НОГДОХ АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ЗАРИМ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ SOME INDUSTRIAL PRODUCTION PER CAPITA

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2007	2008	2009	2010
Дулааны эрчим хүч	Thermal energy	Гкал	Gkal	3.0	2.9	3.1	3.0
Нүүрс	Coal	тн	t	3.5	3.8	5.3	9.1
Газрын тос	Crude oil	баррель	barrel	0.3	0.4	0.7	0.8
Зэсийн баяжмал, 35%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Copper concentrate with 35%	кг	kg	142.2	136.2	135.6	129.5
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	Milk, dairy products	л	l	4.0	6.5	9.2	12.3
Мальн мах	Meat	кг	kg	2.6	4.5	6.7	4.4
Хиамны зүйл	Sausages	кг	kg	0.5	0.7	0.6	0.6
Архи, дарс	Alcohol, wine	л	l	4.9	5.7	6.4	7.4
Шар айраг	Beer	л	l	7.1	7.4	12.0	16.3
Амтат ус, ундаа	Soft drinks	л	l	27.0	32.0	32.1	49.1
Гурил	Flour	кг	kg	27.1	23.3	38.9	52.0
Талх	Bread	кг	kg	7.9	9.6	8.7	7.9
Нарийн боов	Bakery products	кг	kg	5.0	4.9	4.7	4.7
Цемент	Cement	кг	kg	68.8	101.2	86.7	116.9
Улаан тоосго	Bricks made from clay	ш	psc	8	11	7	10

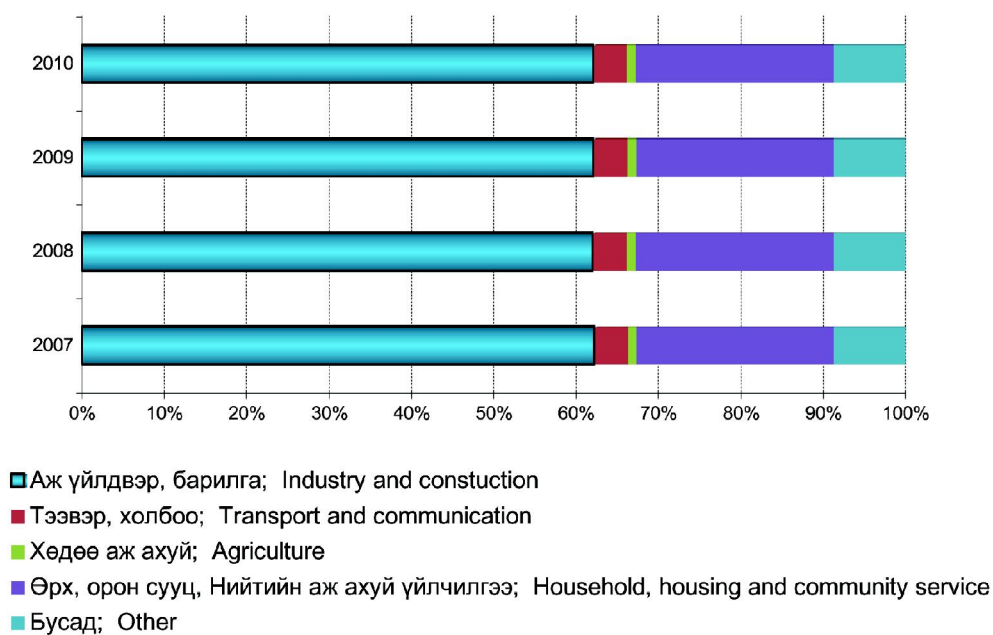
11.9 ЦАХИЛГААН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ТЭНЦЭЛ BALANCE OF ELECTRICITY

Үзүүлэлтүүд	Indicators	сая кВт.цаг mln. kW.h			
		2007	2008	2009	2010
Нөөц-Бүгд	Resources- Total	3 896.1	4 198.2	4 195.4	4 575.7
Үйлдвэрлэсэн	Gross generation	3 700.7	4 000.6	4 038.8	4 312.8
Импорт	Import	195.4	197.6	156.5	262.9
Хуваарилалт-Бүгд	Distribution -Total	3 896.1	4 198.2	4 195.4	4 575.7
Хэрэглэсэн	Consumption	2 829.1	3 093.3	3 034.1	3 375.9
Үүнээс:	Of which:				
Үйлдвэр, барилга	Industry and construction	1 745.6	1 918.1	1 883.1	2 093.8
Тээвэр, холбоо	Transport and communication	117.3	128.7	126.2	140.4
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	26.1	32.6	32.1	35.6
Өрх, орон сууц, нийтийн аж ахуй	Household and communal housing	694.6	742.3	727.6	809.7
Бусад	Other	245.5	271.5	265.1	296.2
Түгээлтийн болон шугамын алдагдал	Losses in transmission and distribution	442.4	435.9	493.9	505.4
Цахилгаан станцын дотоодын хэрэглээ	Station internal use	614.5	653.2	649.4	672.2
Экспорт	Export	10.1	15.9	18.1	22.2
Нэг хүн амд ногдох үйлдвэрлэсэн цахилгаан эрчим хүч, кВт.ц	Electricity produced per capita, kW.h	1 415.4	1 504.4	1 490.5	1 563.6

Цахилгааны эрчим хүчний үйлдвэрлэлт, хэрэглээ, импорт
Electricity generation and consumption, import

Цахилгааны эрчим хүчний хэрэглээний бүтэц, хувиар, салбараар
Composition of electricity consumption, in percent, by divisions

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.10 НҮҮРСНИЙ ТЭНЦЭЛ BALANCE OF COAL

		мян.т <i>thous.t</i>			
Үзүүлэлтүүд	Indicators	2007	2008	2009	2010
Нөөц-Бүгд	Resources- Total	9 555.5	10 453.7	14 883.5	26 506.1
Эхний үлдэгдэл	<i>Stock at the beginning of the year</i>	317.3	381.3	441.2	1 344.0
Үйлдвэрлэсэн	<i>Produced</i>	9 237.6	10 071.9	14 442.1	25 161.9
Төрийн өмчит уурхай	<i>State owned mining company</i>	6 259.7	6 674.2	7 186.7	10 459.5
Хувийн хэвшлийн уурхай	<i>Private sector's mining company</i>	2 977.9	3 397.7	7 255.4	14 702.4
Импорт	<i>Import</i>	0.6	0.5	0.2	0.2
Хэрэглэсэн-Бүгд	<i>Consumption-Total</i>	5 906.1	5 843.2	6 426.2	6 905.8
Дулааны цахилгаан станцад хэрэглэсэн	<i>Consumed by thermal power stations</i>	4 935.1	4 849.9	5 077.9	5 533.2
Эдийн засгийн салбар болон өрхөд нийлүүлсэн:	<i>Distributed to economic sectors and households</i>	971.0	993.3	1 348.3	1 372.6
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Үйлдвэр, барилга	<i>Industry & construction</i>	203.0	190.1	226.3	179.6
Тээвэр, холбоо	<i>Transport & communication</i>	121.7	41.3	41.2	49.5
Хөдөө аж ахуй	<i>Agriculture</i>	3.4	7.2	13.6	10.0
Орон сууц, нийтийн аж ахуй	<i>Communal housing</i>	454.8	580.6	598.2	614.9
үүнээс: өрхөд	<i>of which: household</i>	375.2	406.6	596.5	612.3
Бусад	<i>Other</i>	188.1	174.1	469.0	518.6
Экспорт	<i>Export</i>	3 268.1	4 169.3	7 113.2	16 726.2
Эцсийн үлдэгдэл	<i>Stock at the end of the year</i>	381.3	441.2	1 344.0	2 874.1

11.11 ДУЛААНЫ ТЭНЦЭЛ BALANCE OF THERMAL ENERGY

		мян.Гкал <i>thous.Gkal</i>			
Үзүүлэлтүүд	Indicators	2007	2008	2009	2010
Үйлдвэрлэсэн	Gross generation	7 723.5	7 759.6	8 320.5	8 362.5
Дулааны цахилгаан станцын дотоод хэрэглээ	<i>Power and thermal station's internal use</i>	414.8	396.6	335.3	338.4
Эдийн засгийн салбар болон өрхөд түгээсэн-Бүгд	<i>Distributed to economic sectors and households</i>	7 165.0	7 237.9	7 828.5	7 820.2
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Үйлдвэр, барилга	<i>Industry and construction</i>	2 068.4	2 167.6	2 002.2	2 082.9
Тээвэр, холбоо	<i>Transport and communication</i>	285.5	278.6	264.4	281.7
Хөдөө аж ахуй	<i>Agriculture</i>	38.3	39.7	37.8	40.5
Өрх, орон сууц, нийтийн аж ахуй	<i>Household and communal housing</i>	3 372.0	3 429.8	3 573.9	3 361.8
Бусад	<i>Other</i>	1 400.8	1 322.2	1 950.2	2 053.4
Түгээлтийн алдагдал	<i>Losses in transmission and distribution</i>	143.7	125.1	156.8	203.9

ТЭЭВЭР

Тээврийн салбар нь өргөн уудам нутагтай, хүн ам харьцангуй сийрэг суурьшилтай манай орны хувьд эдийн засагт чухал ач холбогдолтой салбарын нэг юм.

Манай оронд авто, төмөр зам, агаар, усан замын 4 үндсэн төрлийн тээвэр үйлчилж байна.

Авто тээврийн статистикийн мэдээ тайланг аж ахуйн нэгж, байгууллагууд аймаг нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газраар дамжуулан, харин агаарын болон төмөр замын тээврийн мэдээг иргэний агаарын тээврийн компаниуд болон Төмөр замын хэрэг эрхлэх газар шууд Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлж байна.

Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан авто тээврийн хэрэгслийн дүнг Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо, хяналт зохицуулалтын алба нэгтгэж, аймаг, нийслэлээр салгаж мэдээлдэг.

Ачаа эргэлт- Нэг т ачаа нь нэг км-ээс дээш зайд тээвэрлэгдсэн, тээврийн хэмжих нэгж;

Зорчигч эргэлт- Нэг зорчигчийн нэг км-ээс дээш зайд тээвэрлэгдсэн, тээврийн хэмжих нэгж;

Авто зам нь дараах байдлаар ангилагддаг. Үүнд:

- хатуу хучилттай /цемент, асфальт, хөнгөвчилсөн хар зам/,
- хайрган зам /засч, сайжруулсан хөрсөн зам дээр хайрга, чулуу асгаж нягтруулсан/,
- сайжруулсан хөрсөн зам /энгийн хөрсөн замыг тэгшлэн, засч, нягтруулсан/,
- энгийн шороон зам буюу ердийн хөрсөн зам /хээрийн зам/.

TRANSPORTATION

Mongolia has a vast territory and is one of most sparsely populated countries in the world. Therefore, the transportation sector plays a vital role for the country's economy.

Modes of transport of Mongolia include air, rail, road and water.

The National Statistical Office receives data of transportation from statistical divisions of the aimags and the capital city. They collect data from the respective entities and enterprises. Airline companies and Mongolian Railway Authority forward the summarized data to the NSO as well.

Vehicle Inspection, Supervision and Regulatory Body of Mongolia compiles data on Technical Inspection and presents the number of vehicles by aimags and capital city.

Freight turnover is a basic conventional physical indicator of transport efficiency. It is measured by the weight of transported cargo and shipping distance;

Passenger turnover is measured by passengers transported and shipping distance.

Auto roads are classified as:

- Hard cover roads (cement and asphalt roads),*
- Gravel roads (repaired and improved soil roads are covered with stones and gravel, thereby increasing road solidity),*
- Improved soil roads (ordinary soil road is repaired, made dense and which edges are leveled off),*
- Ordinary soil roads (steppe roads).*

SECTION 12. TRANSPORTATION

12.1 БҮХ ТӨРЛИЙН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, төрлөөр MAIN INDICATORS OF TRANSPORTATION, by types

Тээврийн төрөл		Types of transport	2007	2008	2009	2010
Ачаа эргэлт, сая т.км		Freight turnover, mln t.km				
Бүгд	Total		9 030.2	9 051.4	9 016.4	12 124.8
төмөр замын	railway		8 360.7	8 261.4	7 852.1	10 286.7
авто	road		661.9	782.1	1 160.7	1 834.0
агаарын	air		7.7	7.9	3.7	4.2
Тээсэн ачаа, мян.т		Carried freight, thous.t				
Бүгд	Total		23 281.6	23 904.4	24 736.7	29 415.9
төмөр замын	railway		14 072.6	14 646.9	14 171.5	16 804.0
авто	road		9 207.1	9 255.7	10 563.8	12 610.2
агаарын	air		1.9	1.8	1.4	1.6
Зорчигч эргэлт, сая хүн км		Passenger turnover, mln.pass.km				
Бүгд	Total		3 263.1	3 607.3	3 179.2	3 372.4
төмөр замын	railway		1 406.4	1 400.4	1 008.5	1 220.0
авто	road		869.7	1 215.0	1 535.9	1 480.2
агаарын	air		987.1	991.9	634.9	672.2
Зорчигчид, сая хүн		Carried passengers, mln.passengers				
Бүгд	Total		209.9	231.6	232.5	250.7
төмөр замын	railway		4.5	4.3	3.1	3.5
авто	road		205.0	226.9	229.0	246.7
агаарын	air		0.4	0.4	0.3	0.4

12.2 АВТО МАШИНЫ ТОО, төрлөөр NUMBER OF VEHICLES, by type

Төрөл		Types of vehicles	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total		161 989	190 459	224 068	254 486
Авто машины төрлөөр		By type				
суудлын	passenger automobile		110 150	127 538	153 906	172 583
ачааны	truck		33 676	41 138	47 291	61 841
автобус	bus		13 038	15 780	16 136	16 366
тусгай зориулалтын	vehicle for special purposes		5 125	6 003	6 735	3 696
Ашиглагдсан жилээр		By used year				
3 жил хүртэл	up to 3 years		10 620	14 028	14 950	8 585
4-6 жил	4-6 years		20 481	18 567	24 897	54 283*
7-10 жил	7-10 years		49 101	43 832	72 855	191 618**
11-ээс дээш	11 and over		81 787	114 032	111 366	-

Тайлбар: Ашиглагдсан жилийн ангилал өөрчлөгдсөн болно.

* 4-9 жил

** 10-аас дээш жил

Note: Classification of used year was changed.

* 4-9 years

** 10 and over years

БҮЛЭГ 12. ТЭЭВЭР

12.3 ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГТ ХАМРАГДСАН АВТО МАШИНЫ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF INCLUDED THE TECHNICAL INSPECTION VEHICLES, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010	Үүнээс:				Of which:			
					төрлөөр By type				ашиглагдсан жилээр By used year			
					суудлын passenger automobile	ачааны truck	автобус bus	тусгай зориулалтын special purpose's	3 жил хүртэл up to 3 years	4-9 жил 4-9 years	10-ээс дээш 10 and over	
БҮГД	TOTAL	161 989	190 459	224 068	254 486	172 583	61 841	16 366	3 696	8 585	54 283	191 618
		Баруун бүс				Western region						
Дүн	Subtotal	16 142	19 492	19 452	20 796	13 537	5 611	1 444	204	405	3 328	17 063
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4 305	4 623	4 813	5 152	3 530	1 386	214	22	57	741	4 354
Говь-Алтай	<i>Gobi-Altai</i>	2 789	3 451	3 517	3 453	2 324	690	369	70	56	623	2 774
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 639	4 683	3 605	3 467	1 854	1 246	335	32	45	549	2 873
Увс	<i>Uvs</i>	2 697	3 472	3 225	3 947	2 661	1 016	224	46	90	698	3 159
Хөвд	<i>Khovd</i>	3 712	3 263	4 292	4 777	3 168	1 273	302	34	157	717	3 903
		Хангайн бүс				Khangai region						
Дүн	Subtotal	23 390	27 440	31 133	32 473	19 245	9 789	3 209	230	578	5 181	26 714
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 656	3 377	3 727	4 361	2 215	1 858	268	20	73	693	3 595
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 617	3 350	3 553	3 894	2 500	812	549	33	104	580	3 210
Булган	<i>Bulgan</i>	2 475	3 373	3 297	4 276	2 373	1 619	240	44	73	575	3 628
Орхон	<i>Orkhon</i>	5 485	6 564	7 760	6 900	4 828	1 249	767	56	162	1 354	5 384
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	5 079	5 287	6 177	6 463	3 597	2 169	667	30	47	906	5 510
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	5 078	5 489	6 619	6 579	3 732	2 082	718	47	119	1 073	5 387
		Төвийн бүс				Central region						
Дүн	Subtotal	20 996	27 353	31 222	28 402	15 726	10 100	1 892	684	1 469	4 969	21 964
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	759	901	1 152	817	480	276	44	17	19	154	644
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 986	4 793	6 040	5 296	3 537	1 318	408	33	33	783	4 480
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 954	2 883	4 383	4 317	2 702	1 340	201	74	76	698	3 543
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 816	3 126	4 012	2 456	1 556	674	172	54	41	420	1 995
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3 420	4 978	4 999	5 293	2 142	2 240	461	450	1 186	1 533	2 574
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3 568	5 430	5 067	5 048	2 454	2 273	292	29	42	653	4 353
Төв	<i>Tov</i>	4 493	5 242	5 569	5 175	2 855	1 979	314	27	72	728	4 375
		Зүүн бүс				Eastern region						
Дүн	Subtotal	8 755	9 326	10 814	10 105	5 502	3 997	517	89	264	1 894	7 947
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 940	3 287	3 980	3 566	1 954	1 290	250	72	166	704	2 696
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	2 452	2 632	3 427	3 529	1 861	1 539	118	11	51	688	2 790
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 363	3 407	3 407	3 010	1 687	1 168	149	6	47	502	2 461
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar						
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	92 706	106 848	131 447	162 710	118 573	32 344	9 304	2 489	5 869	38 911	117 930

Эх үүсвэр: Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо, хяналт зохицуулалтын албаны мэдээлэл
 Source: Data from Vehicle Inspection, Supervision and Regulatory Body

SECTION 12. TRANSPORTATION
12.4 ТӨМӨР ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF RAILWAY TRANSPORTATION

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Тээсэн ачаа, мян.т	<i>Carried freight, thous.t</i>	14 072.6	14 646.9	14 171.5	16 804.0
орон нутгийн	<i>local</i>	7 512.6	8 016.2	7 656.3	8 304.4
олон улсын	<i>international</i>	6 560.0	6 630.7	6 515.3	8 499.6
гаргалт	<i>exit</i>	1 776.3	2 565.0	2 954.9	4 638.8
оруулалт	<i>entry</i>	1 310.4	1 727.3	1 263.7	1 546.2
дамжин өнгөрөх	<i>transit</i>	3 473.3	2 338.4	2 296.6	2 314.6
Ачаа эргэлт, сая т.км	<i>Freight turnover, mln.t.km</i>	8 360.7	8 261.4	7 852.1	10 286.7
орон нутгийн	<i>local</i>	2 440.6	2 662.8	2 363.6	2 631.2
олон улсын	<i>international</i>	5 920.1	5 598.6	5 488.5	7 655.5
гаргалт	<i>exit</i>	1 404.1	2 132.5	2 352.2	4 315.9
оруулалт	<i>entry</i>	660.6	870.6	587.1	770.4
дамжин өнгөрөх	<i>transit</i>	3 855.4	2 595.6	2 549.3	2 569.2
Зорчигчид, мян.хүн	<i>Passengers carried, thous.person</i>	4 482.4	4 358.8	3 118.3	3 516.3
олон улсын	<i>international</i>	203.7	185.2	127.3	144.2
дотоодын	<i>local</i>	4 278.7	4 173.7	2 991.0	3 372.1
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	<i>Passenger turnover, mln.pass.km</i>	1 406.4	1 400.4	1 008.5	1 220.0
Төмөр замын нийт урт, км	<i>Total railway length, km</i>	1 815	1 815	1 815	1 815
1000 км ² нутаг дэвсгэрт ногдох төмөр зам, км	<i>Railway length km, per 1000 km² territory</i>	1.2	1.2	1.2	1.2
1 км төмөр замд ногдох ачаа эргэлт, мян.т.км	<i>Freight turnover, thous.t.km per 1 km railway length</i>	4 606.4	4 551.7	4 326.2	5 667.6
зорчигч эргэлт, мян.хүн км	<i>Passengers turnover thous.km person</i>	774.9	771.6	555.6	672.2

12.5 АВТО ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF ROAD TRANSPORTATION

		2007	2008	2009	2010
Тээсэн ачаа, мян.т	<i>Carried freight, thous.t</i>	9 207.1	9 255.7	10 563.8	12 610.2
Ачаа эргэлт, сая т.км	<i>Freight turnover, mln t.km</i>	661.9	782.1	1 160.7	1 834.0
Зорчигчид, сая хүн	<i>Carried passengers, mln.passengers</i>	205.0	226.9	229.0	246.7
Зорчигч эргэлт, сая хүн.км	<i>Passenger turnover, mln.pass.km</i>	869.7	1 215.0	1 535.9	1 480.2
Сайжруулсан авто замын нийт урт, км	<i>Total improved auto road, km</i>	6 461.2	6 545.0	6 692.3	6 734.4
1000 км ² нутаг дэвсгэрт ногдох сайжруулсан авто зам, км	<i>Improved auto road km, per 1000 km² territory</i>	4.1	4.2	4.3	4.3
1 км сайжруулсан авто замд ногдох ачаа эргэлт, мян.т.км	<i>Freight turnover, thous.t.km per 1 km improved auto road</i>	102.4	119.5	173.4	272.3
зорчигч эргэлт, мян.хүн км	<i>Passengers turnover thous.km person</i>	134.6	185.6	229.5	219.8

12.6 ИРГЭНИЙ АГААРЫН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF CIVIL AIR TRANSPORTATION

		2007	2008	2009	2010
Тээсэн ачаа, т	<i>Carried freight, t</i>	1 887.2	1 847.0	1 369.1	1 641.6
шуудан	<i>mail</i>	434.2	401.3	320.1	381.3
тээш	<i>luggage</i>	297.4	262.6	348.6	272.4
ачаа	<i>freight</i>	1 155.5	1 183.2	700.3	987.9
Зорчигчид	<i>Passengers</i>				
мян.хүн	<i>carried, thousand person</i>	388.4	365.5	309.3	397.1
олон улсын	<i>international</i>	266.3	262.8	235.9	276.0
дотоодын	<i>domestic</i>	122.2	102.7	73.4	121.1
Олон улсын нислэгийн тоо	<i>Number of international flight</i>	65 329	69 922	64 899	72 984
дамжин өнгөрөлтийн тоо	<i>number of overflight</i>	61 245	65 543	60 778	67 936
олон улсын буулт, хөөрөлт	<i>international landing & take off</i>	4 084	4 379	4 121	5 048
Орон нутгийн нислэгийн тоо	<i>Number of local flight</i>	4 330	4 140	4 321	6 748

12.7 САЙЖРУУЛСАН АВТО ЗАМЫН УРТ, км
IMPROVED AUTO ROAD, km

		2007	2008	2009	2010
Сайжруулсан зам	<i>Improved auto road-total</i>	6 461.2	6 545.0	6 692.3	6 734.4
үүнээс:	<i>of which:</i>				
хатуу хучилттай	<i>with hard cover</i>	2 597.2	2 671.2	2 824.0	3 015.6
хайрган хучилттай	<i>with gravel cover</i>	1 962.0	1 999.8	1 994.3	2 071.6
сайжруулсан хөрсөн зам	<i>improved soil road</i>	1 902.0	1 874.0	1 874.0	1 647.2

ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

Харилцаа холбооны үйл ажиллагааны нийт орлого, үүнээс хүн амаас орсон орлого, суурин болон үүрэн утас, утасгүй холбоо, шугамын радио цэг, сансрын холбооны хэрэглэгч, интернэтийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага, интернэт үйлчилгээний цэг (интернэт кафе)-ийн тоо, интернэтийн байнгын хэрэглэгчид болон компьютерийн тоо зэрэг үндсэн үзүүлэлтийг энд тусгав.

Монголын цахилгаан холбоо, Монгол шуудан компани нь нийслэлийн нутаг дэвсгэрт байрладаг үндсэн нэгжүүдээс статистикийн мэдээллийг авч нэгтгээд нийслэлийн статистикийн газарт, аймгийн холбооны газар нь сумдаас авч нэгтгээд аймгийн статистикийн хэлтэст мэдээлдэг бөгөөд аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Харилцаа холбооны салбарын үйл ажиллагааны нийт орлогод цахилгаан болон хөдөлгөөнт холбоо, мэдээллийн технологи, шуудангийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын тайлант хугацааны нийт орлогыг хамруулна.

Үүрэн утас хэрэглэгч гэж цахилгаан холбооны нийтийн сүлжээнд хөдөлгөөнт технологийг ашиглан холбогдох боломж бүхий хэрэглэгчдийг хэлнэ.

Утасгүй холбооны хэрэглэгч гэж тухайн байгуулсан сүлжээний хүрээнд ажиллах радио долгионы холбооны хэрэглэгчийг хэлнэ.

Сансрын холбооны хэрэглэгч гэж сансрын хиймэл дагуул ашиглан холбогдож буй холбооны хэрэглэгчийг хэлнэ.

Интернэт кафе гэдэг нь олон нийтэд нэг цэгт интернэт үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага, аж ахуйн нэгж юм.

Интернэтийн байнгын хэрэглэгчид гэж сар бүр тодорхой хэмжээний төлбөр төлж интернэтийг тогтмол хэрэглэдэг хэрэглэгчийг хэлнэ.

Интернэтийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагад Харилцаа холбооны зохицуулах хорооноос интернэтийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан эрх бүхий байгууллагыг оруулав.

COMMUNICATION

The telecommunication section provides main statistics on total revenue from the telecommunication sector of Mongolia, hence the revenue gained from the population, number of telephone lines, mobile phone subscribers, wireless phones, wired radio stations, satellite communication subscribers, internet service providers, internet cafes, permanent internet users and computers.

The Mongolian Telecommunication Company and the Postal Company of Mongolia compile relevant data from their units in the capital city and submit them to the statistical department of the Capital city. The aimag's (provincial) Telecommunication offices collect data from the respective soums, followed by submitting them to the aimag's statistical divisions, which then provide them to the National Statistical Office.

Total revenue of the telecommunication sector includes revenue of companies and entities which provide telecommunication, mobile communication, postal and information technology services in the reporting period.

Mobile phone subscribers refer to users of portable telephones subscribing to public mobile telephone services using cellular technology, which provide access to the PSTN.

Wireless communication subscribers are the users who use the radio waved communication in a certain network.

Satellite communication subscribers are the users who use satellite communications.

Internet cafe is an entity or company which provides internet service to the public in one location.

Permanent internet users are the users who permanently use internet and pay monthly for this service.

Internet Service Provider is an organization that has an official authority and was granted a special license to operate internet service by Communications Regulatory Committee.

БҮЛЭГ 13. ХАРИЛЦАА ХОЛБОО |

13.1 ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ MAIN INDICATORS OF TELECOMMUNICATION SECTOR

	2007	2008	2009	2010	
Харилцаа холбооны салбарын тоо тоо	<i>Telecommunication offices</i>	344	333	333	320
Шуудангийн салбарын тоо	<i>Post offices</i>	391	391	395	405
Харилцаа холбооны үйлчилгээний орлого, оны үнээр, сая төг	<i>Revenue from telecommunication services mln. tog, at current prices</i>	246 801.4	343 405.0	380 058.6	401 631.1
Хүн амаас орсон орлого, сая төг	<i>Revenue from population, mln.tog</i>	203 326.4	297 355.3	309 159.3	315 027.5
Суурин утасны цэг, мян.	<i>Telephone lines, thous.</i>	149.6	151.6	142.9	143.2
1000 хүнд ногдох суурин цэг	<i>Telephone lines, per 1000 inhabitants</i>	57	57	53	52
Телевизийн нэвтрүүлэх, дахин дамжуулах станцын тоо*	<i>Transmitting TV stations*</i>	367	359	373	378
Шугамын радио цэг, мян.	<i>Wired-radio stations, thous.</i>	60.0	52.1	54.6	56.2
Телевизор, мян.	<i>TV sets, thous.</i>	400.1	454.0	489.5	554.4
Кабелийн телевизийн хэрэглэгчдийн тоо	<i>Cabel television users</i>	89 689	101 332	112 921	120 551
Үүрэн утас хэрэглэгчийн тоо (давхардсан тоогоор), мян.	<i>Mobile phone subscribers, thous. (by duplicated number)</i>	1 175.1	1 745.9	2 208.7	2 532.9
Утасгүй холбооны хэрэглэгч	<i>Wireless telephone (WLL) subscribers</i>	25 123	35 404	45 490	45 461
Сансрын холбооны хэрэглэгч	<i>Satellite communication subscribers</i>	378	417	674	773
Интернетийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагын тоо*	<i>Internet service providers (ISP)*</i>	34	30	56	77
Интернэт кафе*	<i>Internet cafes*</i>	105	110	120	200
Интернэтийн байнгын хэрэглэгчдийн тоо, мян.*	<i>Permanent internet users (subscriber) thous.*</i>	30.0	42.0	106.0	199.8
Компьютерийн тоо*	<i>Computers*</i>	119 527	150 963	189 500	234 871
1000 хүнд ногдох компьютерын тоо	<i>Computers, per 1000 inhabitants</i>	46	57	70	85

Эх үүсвэр: * Мэдээлэл, шуудан, харилцаа холбоо, технологийн газар
Source: * Information, Communication Technology and Post Authority

SECTION 13. COMMUNICATION
13.2 ХАРИЛЦАА ХОЛБОО, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ, нэр төрлөөр
TELECOMMUNICATION AND POSTAL SERVICE INDICATORS, by type

		2007	2008	2009	2010
Явуулсан бичиг, захидал, боодол, мян.ш	<i>Sent letters, mails, wrappers and parcels, thous.pcs</i>	665.9	604.9	673.8	744.0
1000 хүнд ногдох, ш	<i>per 1000 population, piece</i>	255	227	249	270
Хүргэсэн тогтмол хэвлэл, сая ш	<i>Delivered periodicals, mln.pcs</i>	17.7	19.0	11.4	10.6
нэг хүнд ногдох, ш	<i>per capita, piece</i>	7	7	4	4
Цахилгаан мэдээ, мян.ш	<i>Telegrams, thous.pcs</i>	88.7	52.8	25.8	19.5
1000 хүнд ногдох, ш	<i>per 1000 population, piece</i>	34	20	10	7
Утасны яриа*, сая минут	<i>Trunk calls*, mln.minutes</i>	247.7	187.8	140.5	97.6
нэг хүнд ногдох, минут	<i>per capita, minutes</i>	95	71	52	35

Тайлбар: * Зөвхөн суурин утасны яриагаар тооцов.

Note: * Estimated by calls of fixed line only.

13.3 СУУРИН УТАСНЫ ЦЭГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF TELEPHONE LINES, by regions, aimags and the Capital city

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	149 581	151 558	142 862	143 193
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	11 313	10 823	9 357	8 146
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 203	3 330	3 356	3 179
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2 121	1 779	1 350	1 055
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 900	1 880	1 761	1 145
Увс	<i>Uvs</i>	2 113	2 100	1 765	1 504
Ховд	<i>Khovd</i>	1 976	1 734	1 125	1 263
	Хангайн бүс			Khangaï region	
Дүн	Subtotal	19 624	18 757	15 800	14 630
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 414	929	707	589
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 786	1 723	1 333	1 430
Булган	<i>Bulgan</i>	2 237	2 107	1 763	1 489
Орхон	<i>Orkhon</i>	8 227	8 651	7 553	7 340
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 386	2 356	1 629	1 391
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 574	2 989	2 595	2 365
Дүн	Subtotal	21 721	21 267	18 599	17 864
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	523	489	459	421
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	9 756	9 544	8 689	8 692
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	4 148	4 383	3 582	3 240
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 797	1 327	931	795
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2 086	1 930	1 783	1 614
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 761	1 933	1 631	1 674
Төв	<i>Tov</i>	1 650	1 661	1 524	1 428
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	5 543	5 314	4 221	3 686
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 798	1 716	1 344	1 277
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 527	1 422	1 090	935
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 218	2 176	1 787	1 474
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	91 380	95 397	94 885	98 867

ГАДААД ХУДАЛДАА

Гаалийн ерөнхий газраас эрхлэн гаргаж буй мэдээллийг үндэслэн гадаад худалдааны салбарын үндсэн үзүүлэлтүүдийг тооцдог. Түүнчлэн дэлхийн худалдааны байгууллагаас боловсруулсан “Барааг тодорхойлох, кодлох, уялдуулсан систем”-ийн ангиллын дагуу барааны бүлэг, нэр төрлийг тогтоож байна.

Гадаад худалдааны гаалийн статистик нь улс орны материаллаг нөөцийг нэмэгдүүлэн эдийн засгийн нутаг дэвсгэрт орж байгаа /импорт/, мөн тус нөөцөөс хасагдан эдийн засгийн нутаг дэвсгэрээс гарч байгаа /экспорт/ бүх төрлийн барааг бүртгэн мэдээлж байна. Харин тухайн улс орны нутаг дэвсгэрээр дамжуулан өнгөрүүлж байгаа /транзит/ болон түр хугацаагаар оруулж, буцаан гаргаж байгаа /дотоодод болон хилийн чанадад боловсруулалт хийх бараанаас бусад/ бараа улс орны материаллаг нөөцийн хэмжээнд нөлөөлдөггүй тул эдгээрийг гадаад худалдааны статистикт бүртгэдэггүй.

Гадаад худалдааны гаалийн статистикийн мэдээллийн үндсэн эх үүсвэр нь гаалийн мэдүүлэг бөгөөд гаалийн бүрдүүлэлт хийсэн эцсийн өдрөөр экспорт, импортыг бүртгэж, статистикийн албан ёсны мэдээлэлд тусгадаг.

Экспорт, импортын нийт хэмжээ дараах бүлгээр ангилагдаж байна.

Үүнд : - Валютын төлбөрт худалдаа

- Бараа солилцоо

- Төлбөрт зориулсан бараа

- Гадаадын захиалагчийн материал, түүгээр хийсэн бараа

- Гадаадын зээлийн хөрөнгөөр нийлүүлсэн бараа

- Гадаадын тусламжийн бараа

- Хөрөнгө оруулалтаар нийлүүлсэн бараа

Барааны экспорт. Тодорхой барааг гаалийн нутаг дэвсгэрээс гарган, тухайн нутаг дэвсгэрийн гадна бүрмөсөн үлдээх зорилго бүхий гаалийн горим юм.

Бүртгэлийн ерөнхий системийн дагуу экспортод дараахи горимын барааг хамруулна.

Үүнд:

• Дотоодын бараа

• Үйлдвэрлэлийн чөлөөт бүсээс гаралтай дотоодын бараа

• Гаалийн нутаг дэвсгэрт боловсруулсан бараа

• Өөрчлөлт оруулахгүй, буцаан гаргах нөхцөлтэй түр оруулан буцаан гаргасан бараа /реэкспорт/

Экспортын барааг ДАФ буюу Монгол улсын хил нөхцлийн үнээр тооцно.

Барааны импорт. Гадаадын барааг гаалийн нутаг дэвсгэрт бүрмөсөн оруулах гаалийн горим юм. Энэхүү горим ёсоор бараанд ногдуулах ёстой аливаа импортын татвар, хураамжуудын төлбөр тооцоог хийж гаалийн бүхий л шаардагдах үйл ажиллагааг дуусгавар болгосон байна.

Бүртгэлийн ерөнхий системийн дагуу импортод дараахи горимын барааг хамруулна.

Үүнд:

• Гадаадын бараа

• Хилийн чанадад боловсруулалт хийгдсэн гадаадын бараа

• Өөрчлөлт оруулахгүй буцаан оруулах нөхцөлтэй түр гарган буцаан оруулсан бараа/реимпорт/

SECTION 14. FOREIGN TRADE

Импортын барааг Монгол улсын хил хүртэлх бүх зардлыг шингээсэн СИП буюу Монгол улсын хил нөхцлийн үнээр үнэлж статистик мэдээлэлд бүртгэнэ. Экспорт, импортын барааны үнийн дүнг америк долларт шилжүүлэхэд гаалийн бүрдүүлэлт хийсэн өдрийн Монголбанкны валютын ханшийг мөрдөнө.

Гадаад худалдааны үнийн болон биет хэмжээний индекс нь гадаад худалдааны үйл ажиллагаа, үр ашиг, нөхцлийг бодитой үнэлж дүгнэх, түүний үзүүлэлтүүдийн тооцооны үндэслэлийг сайжруулахын зэрэгцээ дотоодын нийт бүтээгдэхүүний тооцоог боловсронгуй болгох, үндэсний тооцооны системд ордог зарим үзүүлэлтийг тооцоход ашиглагддаг.

Гадаад худалдааны үнийн болон тоо хэмжээний индекс тооцох аргачлалын дагуу гадаад худалдааны үнийн индексийг доорх (1) томъёогоор, биет хэмжээний индексийг доорх (2) томъёогоор, гадаад худалдааны нөхцлийн индексийг доорх (3) томъёогоор, суурь оноор 2005 оныг аван, индексийн тооцоог хийлээ.

$$PIL = \frac{\sum p_{nt} q_{no}}{\sum p_{no} q_{no}}; \quad (1) \quad \begin{array}{l} PIL - \text{Экспорт, импортын үнийн индекс} \\ QIP - \text{Экспорт, импортын биет хэмжээний индекс} \end{array}$$

$$QIP = \frac{\sum p_{no} q_{nt}}{\sum p_{no} q_{no}}; \quad (2) \quad \begin{array}{l} TOT - \text{Гадаад худалдааны нөхцлийн индекс} \\ P_{nt} - n \text{ нэр төрлийн барааны тайлант оны үнэ} \\ P_{no} - n \text{ нэр төрлийн барааны суурь оны үнэ} \end{array}$$

$$TOT = \frac{PIL}{QIP}; \quad (3) \quad \begin{array}{l} q_{nt} - n \text{ нэр төрлийн барааны тайлант оны биет хэмжээ} \\ q_{no} - n \text{ нэр төрлийн барааны суурь оны биет хэмжээ} \end{array}$$

FOREIGN TRADE

International merchandise trade statistics are based on data produced by the General Customs Office of Mongolia. Commodity groups and product nomenclature are classified according to the “Harmonized Commodity Description and Coding System” developed by the World Customs Organization.

Customs statistics for external trade record all goods which add to or subtract from the stock of material resources of a country by entering (imports) or leaving (exports) its economic territory. Goods in transit or temporarily admitted or withdrawn (except for goods inward or outward processing) do not add to or are not included in the international merchandise trade statistics.

For the customs statistics, a primary source of information is the customs declaration. Goods are recorded at the time when they are cleared for export and import and reflected in the official statistics.

Exports and imports are classified as follows:

- trade with payment at foreign currency;*
- barter;*
- goods for repayment;*
- goods made from foreign customers materials;*
- goods delivered by foreign loan;*
- goods of foreign aid; and*
- goods delivered by investment.*

Exportation of goods means the customs procedure applicable to goods which, being in free circulation, leave the customs territory and are intended to remain permanently outside it. According to the General Trade System, general exports consist of:

- exports of domestic goods;*
- exports of domestic goods originating in industrial free zones;*
- exports of domestic goods comprised of compensating products after inward processing; and*
- re-exports of foreign goods in the same state as previously imported.*

DAF valuation is used for exports.

Importation of goods, means the customs procedure which provides that imported goods may remain permanently in the customs territory. This procedure implies the payment of any import duties and taxes chargeable and the accomplishment of all the necessary customs formalities.

According to the General Trade System, general imports consist of:

- imports of foreign goods;*
- imports of foreign goods comprised of compensating products after outward processing; and*
- re-imports of domestic goods in the same state as exported.*

CIP valuation is used for imports.

In converting the value of exported and imported goods into U.S. dollars, Mongol Bank exchange rate for the day when the goods are cleared for export and import shall be employed.

SECTION 14. FOREIGN TRADE

Export and import price and volume indices are essential for assessing the impact of international trade on the domestic economy and used for analyzing developments in the trade balance and estimating the volume of GDP as well as estimating some indicators for national accounts.

The estimates of price index (by formula 1) and of volume index (by formula 2) and terms of trade index (by formula 3) are based on the Methodology for Calculating Foreign Trade Price and Volume Indices of Mongolia.

$$PIL = \frac{\sum p_{nt} q_{no}}{\sum p_{no} q_{no}}; \quad (1)$$

PIL- Price index of export, import
QIP- Quantity index of export, import

$$QIP = \frac{\sum p_{no} q_{nt}}{\sum p_{no} q_{no}}; \quad (2)$$

TOT- Terms of trade index
 P_{nt} - *n* product's price of accounting period
 P_{no} - *n* product's price of period

$$TOT = \frac{PIL}{QIP}; \quad (3)$$

q_{nt} - *n* product's quantity of accounting period
 q_{no} - *n* product's quantity of period

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ЖУДАЛДАА

14.1 НИЙТ ЭРГЭЛТ, улсаар, оны үнээр TOTAL TURNOVER, by countries, at current prices

		сая ам.долл <i>mln.USD</i>			
Улсаар	By countries	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	4 009.3	5 779.0	4 023.1	6 108.6
үүнээс:	of which:				
Австрали	<i>Australia</i>	19.8	18.5	16.1	38.9
Австри	<i>Austria</i>	6.1	7.5	9.7	4.4
АНУ	<i>USA</i>	155.6	198.3	117.6	164.9
Арабын Нэгдсэн Эмират	<i>United Arab Emirates</i>	4.7	4.2	0.6	0.7
Белорусь	<i>Belarus</i>	7.4	8.9	11.4	15.2
Бельги	<i>Belgium</i>	7.6	15.8	5.6	13.8
БНСУ	<i>South Korea</i>	161.1	224.7	170.6	212.3
БНХАУ	<i>China</i>	1 980.3	2 534.6	1 932.5	3 437.2
Болгар	<i>Bulgaria</i>	2.9	3.8	2.8	3.8
Вьетнам	<i>Viet Nam</i>	6.6	10.5	8.9	35.4
Дани	<i>Denmark</i>	2.8	4.0	2.2	4.7
Израиль	<i>Israel</i>	5.9	4.0	2.9	2.2
Индонез	<i>Indonesia</i>	3.9	7.4	5.1	6.4
Испани	<i>Spain</i>	3.7	9.7	2.8	6.1
Итали	<i>Italy</i>	58.7	57.0	47.9	54.9
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	35.9	183.2	139.4	87.3
Казахстан	<i>Kazakhstan</i>	31.0	26.8	20.0	9.9
Канад	<i>Canada</i>	188.6	185.4	155.0	163.9
Киргизстан	<i>Kyrgyzstan</i>	4.2	3.1	1.9	2.1
Малайз	<i>Malaysia</i>	19.8	26.1	19.4	31.3
Мексик	<i>Mexico</i>	2.1	1.0	6.3	8.4
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	12.7	17.5	7.8	13.2
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	803.5	1 328.6	841.0	1 129.4
Польш	<i>Poland</i>	24.3	32.7	17.5	29.8
Сингапур	<i>Singapore</i>	29.7	46.0	28.4	53.5
Тайвань	<i>Taiwan</i>	3.7	7.3	3.9	5.4
Тайланд	<i>Thailand</i>	6.8	17.2	15.9	19.5
Турк	<i>Turkey</i>	5.3	12.5	5.9	9.9
Украин	<i>Ukraine</i>	41.6	54.4	43.9	44.2
Унгар	<i>Hungary</i>	3.9	5.5	3.2	4.6
Финлянд	<i>Finland</i>	7.5	6.7	3.6	13.0
Франц	<i>France</i>	29.4	64.0	61.6	56.7
ХБНГУ	<i>Germany</i>	94.3	103.6	85.9	109.3
БНЧех Улс	<i>Czech Republic</i>	6.3	16.9	8.1	8.3
Швед	<i>Sweden</i>	7.6	12.1	19.4	16.9
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	2.9	5.1	5.9	7.1
Энэтхэг	<i>India</i>	10.6	19.8	12.5	17.5
Япон	<i>Japan</i>	155.3	266.1	101.6	199.2
Бусад	<i>Other</i>	55.2	228.5	78.2	67.4

SECTION 14. FOREIGN TRADE

14.2 ЭКСПОРТ, улсаар, оны үнээр
EXPORTS, by countries, at current prices

		сая ам.долл <i>mln.USD</i>			
Улсаар	<i>By countries</i>	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	1 947.5	2 534.5	1 885.4	2 908.5
үүнээс:	<i>of which:</i>				
Австрали	<i>Australia</i>	1.2	0.8	0.8	0.3
АНУ	<i>USA</i>	99.9	114.2	13.9	6.0
Арабын Нэгдсэн Эмират	<i>United Arab Emirates</i>	2.3	3.3	0.4	0.5
Бельги	<i>Belgium</i>	0.5	0.5	0.2	0.5
БНСУ	<i>South Korea</i>	41.5	29.9	15.5	30.5
БНХАУ	<i>China</i>	1 411.4	1 635.9	1 393.9	2 466.3
Итали	<i>Italy</i>	56.7	42.2	31.4	31.8
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	22.1	165.8	126.9	67.4
Казакстан	<i>Kazakhstan</i>	0.8	1.2	3.2	1.5
Канад	<i>Canada</i>	178.6	174.6	147.5	141.6
Люксембург	<i>Luxembourg</i>	3.7	162.0	46.2	0.0
Мексик	<i>Mexico</i>	0.1	0.0	0.0	2.3
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	7.2	6.0	0.2	0.2
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	58.5	86.3	68.2	82.7
Польш	<i>Poland</i>	0.1	0.1	0.0	0.4
Сингапур	<i>Singapore</i>	0.4	0.4	0.7	2.5
Турк	<i>Turkey</i>	0.0	0.0	0.0	0.2
Узбекстан	<i>Uzbekstan</i>	0.2	0.1	0.1	0.4
Украин	<i>Ukraine</i>	6.6	5.3	2.1	2.6
Франц	<i>France</i>	5.4	30.3	2.2	3.9
ХБНГУ	<i>Germany</i>	17.8	11.0	15.6	22.1
БНЧех Улс	<i>Czech Republic</i>	0.1	3.1	0.1	0.2
Швед	<i>Sweden</i>	0.1	0.5	0.2	0.1
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	1.8	2.1	2.8	2.9
Энэтхэг	<i>India</i>	2.2	0.9	1.0	0.7
Япон	<i>Japan</i>	15.1	27.6	4.6	2.7
Бусад	<i>Other</i>	13.2	30.4	7.7	38.3

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ЖУДАЛДАА

14.3 ИМПОРТ, улсаар, оны үнээр IMPORTS, by countries, at current prices

		сая ам.долл <i>mln.USD</i>			
Улсаар	By countries	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	2 061.8	3 244.5	2 137.7	3 200.1
үүнээс:	of which:				
Австрали	<i>Australia</i>	18.6	17.7	15.3	38.6
Австри	<i>Austria</i>	5.4	6.3	9.1	3.6
АНУ	<i>USA</i>	55.7	84.1	103.7	158.9
Белорусь	<i>Belarus</i>	7.4	8.9	11.4	15.2
Бельги	<i>Belgium</i>	7.1	15.3	5.4	13.3
БНСУ	<i>South Korea</i>	119.6	194.8	155.1	181.8
БНХАУ	<i>China</i>	568.9	898.7	538.6	971.0
Болгар	<i>Bulgaria</i>	2.9	3.8	2.7	2.9
Вьетнам	<i>Vietnam</i>	6.3	9.6	7.7	12.4
Дани	<i>Denmark</i>	2.8	4.0	2.2	4.6
Израиль	<i>Israel</i>	5.9	3.8	2.7	2.2
Индонез	<i>Indonesia</i>	3.9	6.8	5.1	6.4
Испани	<i>Spain</i>	8.4	9.5	2.7	6.0
Итали	<i>Italy</i>	9.8	14.8	16.5	23.1
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	13.8	17.4	12.5	20.0
Казакстан	<i>Kazakhstan</i>	30.2	25.6	16.8	8.3
Канад	<i>Canada</i>	10.6	10.8	7.5	22.3
Киргизстан	<i>Kyrgyzstan</i>	1.8	1.5	1.8	1.9
Малайз	<i>Malaysia</i>	19.8	26.1	19.3	31.3
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	5.5	11.5	7.6	12.9
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	745.0	1 242.3	772.8	1 046.7
Польш	<i>Poland</i>	24.3	32.6	17.5	29.4
Сингапур	<i>Singapore</i>	29.3	45.6	27.7	51.0
Тайвань	<i>Taiwan</i>	3.7	7.2	3.8	5.2
Тайланд	<i>Thailand</i>	6.6	16.9	15.9	18.4
Турк	<i>Turkey</i>	5.3	12.5	5.9	9.6
Украин	<i>Ukraine</i>	35.0	49.1	41.8	41.6
Унгар	<i>Hungary</i>	3.9	5.5	3.1	4.5
Финлянд	<i>Finland</i>	7.5	6.7	3.6	13.0
Франц	<i>France</i>	24.0	33.7	59.4	52.8
ХБНГУ	<i>Germany</i>	76.5	92.6	70.3	87.2
БНЧех Улс	<i>Czech Republic</i>	6.3	13.8	8.0	8.1
Швед	<i>Sweden</i>	7.5	11.6	19.2	16.7
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	1.1	3.0	3.1	4.2
Энэтхэг	<i>India</i>	8.4	18.9	11.5	16.8
Япон	<i>Japan</i>	140.2	238.5	97.0	196.5
Бусад	<i>Other</i>	32.8	43.0	33.2	61.6

SECTION 14. FOREIGN TRADE

 14.4 НИЙТ ЭРГЭЛТ, ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, тивээр, бүсээр, оны үнээр
 EXPORTS AND IMPORTS, by continent, by region, at current prices

		сая ам.долл <i>mln.USD</i>			
Бүс	Region	2007	2008	2009	2010
Нийт эргэлт		Total turnover			
Бүгд	Total	4 009.3	5 779.0	4 023.1	6 108.6
Ази	Asia	2 437.1	3 218.1	2 339.1	4 060.2
Зүүн өмнөд Азийн орнууд	Southeast Asian countries	68.1	108.7	79.2	147.5
Ойрхи Дорнодын орнууд	Middle East countries	25.6	27.7	15.4	27.3
Европ	Europe	1 194.2	2 126.6	1 377.0	1 639.6
Европын холбоо	European Union	338.1	727.0	473.8	449.1
Америк	America	355.6	412.3	286.2	349.2
Африк	Africa	1.2	2.5	1.2	9.9
Австрали	Australia	21.2	19.5	19.7	49.6
Экспорт		Export			
Бүгд	Total	1 947.5	2 534.5	1 885.4	2 908.5
Ази	Asia	1 480.6	1 706.8	1 424.4	2 540.4
Зүүн өмнөд Азийн орнууд	Southeast Asian countries	1.2	2.5	1.9	26.8
Ойрхи Дорнодын орнууд	Middle East countries	8.9	8.2	4.0	11.6
Европ	Europe	185.9	528.5	297.4	217.4
Европын холбоо	European Union	118.8	434.4	224.0	131.6
Америк	America	279.2	297.3	162.5	149.9
Африк	Africa	0.6	1.1	0.2	0.5
Австрали	Australia	1.2	0.8	0.8	0.3
Импорт		Import			
Бүгд	Total	2 061.8	3 244.5	2 137.7	3 200.1
Ази	Asia	956.5	1 511.3	914.7	1 519.8
Зүүн өмнөд Азийн орнууд	Southeast Asian countries	66.9	106.2	77.3	120.7
Ойрхи Дорнодын орнууд	Middle East countries	16.7	19.5	11.3	15.6
Европ	Europe	1 008.3	1 598.1	1 079.6	1 422.2
Европын холбоо	European Union	219.3	292.6	249.8	317.5
Америк	America	76.4	115.0	123.6	199.3
Африк	Africa	0.6	1.4	1.0	9.5
Австрали	Australia	20.0	18.7	18.8	49.3

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.5 ЭКСПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА MAIN EXPORT COMMODITIES

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2007	2008	2009	2010
	Түүхий эд		Raw material				
Бохир ноолуур	<i>Greasy cashmere</i>	т	<i>t</i>	1 510.5	1 929.2	3 576.6	3 103.9
Хонины							
самнаагүй ноос	<i>Sheep wool</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	9.1	9.3	5.7	7.9
Тэмээний ноос	<i>Camel wool</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	0.9	0.6	1.1	1.1
Адууны дэл	<i>Horse mane</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	0.4	0.4	0.5	0.4
Үхрийн шир	<i>Cattle hide</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	0.1	-	0.0	2.9
Адууны шир	<i>Horse hide</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	237.4	276.5	264.8	342.2
Хонины арьс	<i>Sheep skin</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	-	-	0.1	1.5
Ямааны арьс	<i>Goat skin</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	-	1.8	17.0	-
Малын дайвар	<i>Edible meet</i>						
бүтээгдэхүүн	<i>offal</i>	т	<i>t</i>	1 082.3	1 561.6	568.4	2 048.6
Боловсруулаагүй							
газрын тос	<i>Crude petroleum oils</i>	мян.барр	<i>thous. barrel</i>	812.3	1 058.9	1 938.5	2 070.8
Нүүрс	<i>Coal</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	3 269.0	4 169.3	7 113.2	16 726.2
	Боловсруулсан, хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн		Processed, semi-processed product				
Зэсийн	<i>Copper</i>						
баяжмал	<i>concentrate</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	607.8	582.9	587.0	568.7
Молибдений	<i>Molybdenium</i>						
баяжмал	<i>concentrate</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	3.2	4.1	6.7	4.8
Жоншны	<i>Flourspar</i>						
баяжмал	<i>concentrate</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	360.0	348.8	314.0	405.6
Тунгаасан зэс,	<i>Refined copper &</i>						
хайлш	<i>copper alloys</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	3.2	2.6	2.3	2.8
Боловсруулаагүй	<i>Gold, unwrought or</i>						
буюу хагас	<i>in semi-manufactured</i>						
боловсруулсан алт	<i>forms</i>	т	<i>t</i>	11.6	22.1	10.9	5.1
Цайрын баяжмал	<i>Zinc concentrate</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	132.6	137.5	150.7	119.8
Гуалин	<i>Timber</i>	м ³	<i>m³</i>	87.3	-	-	184.3
Зүсмэл материал	<i>Sawn wood</i>	мян.м ³	<i>thous.m³</i>	0.3	0.1	-	0.6
Самнасан ноолуур	<i>Combed goat down</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	1.8	1.6	1.6	1.0
Ноолууран топс	<i>Tops of cashmere</i>	т	<i>t</i>	15.5	4.0	0.2	-
Өлөн гэдэс	<i>Intestine</i>	т	<i>t</i>	290.7	438.5	380.8	644.9
Мах	<i>Meat</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	10.9	10.3	18.0	26.8
Бугын ясан эвэр	<i>Deer bone horns</i>	т	<i>t</i>	37.5	-	2.1	5.0
Ясны гурил	<i>Bonedust</i>	т	<i>t</i>	8 914.0	9 770.0	2 097.0	120.4
Архи	<i>Vodka</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	95.2	92.9	70.0	114.5
Сүлжмэл гадуур	<i>Knitted or crocheted</i>						
хүрэм, цув	<i>coat, jacket</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	2.3	6.8	5.1	11.8
Сүлжмэл дотуур	<i>Knitted or crocheted</i>						
хувцас	<i>underwear</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	7 675.1	2 802.2	196.2	356.7
Сүлжмэл гадуур	<i>Knitted or crocheted</i>						
цамц	<i>sweater (jumper)</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	1 809.4	671.3	65.0	51.5
Сулжмэл бээлий	<i>Knitted or crocheted</i>						
	<i>and gloves mittens</i>	мян.хос	<i>thous.pairs</i>	2.5	4.9	4.8	13.8
Оёмол гадуур хүрэм,							
цув, нөмрөг	<i>Sewn coat, jacket</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	4.2	3.4	1.7	0.2
Оёмол дотуур							
хувцас	<i>Sewn underwear</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	1 639.4	377.4	191.4	112.4
Нейлон, резин							
материалаар хийсэн		мян.ш	<i>thous.p</i>	0.1	0.3	0.1	-
оёмол хувцас	<i>Sewn synthetic wearing a</i>						

SECTION 14. FOREIGN TRADE

(Хүснэгт 14.5 -ын үргэлжлэл Table 14.5 continuation)

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2007	2008	2009	2010
Хивс	<i>Carpets</i>	сая м ²	<i>mln.m²</i>	0.2	0.2	2.0	0.1
Хөнжил ба аяны хөнжил	<i>Blankets & travelling rugs</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	11.6	17.5	4.7	7.6
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Тэмээний ноосон	<i>Camel wool</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	5.6	7.5	2.6	4.3
	Хаягдал бүтээгдэхүүн		Waste product				
Хар төмөр	<i>Iron scrap</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	1.4	0.9	0.7	1.0
Хар тугалга	<i>Lead waste & scrap</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	0.3	0.1	0.2	1.0

**14.6 ИМПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА
MAIN IMPORT COMMODITIES**

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2007	2008	2009	2010
	Өргөн хэрэглээний бараа		Consumer goods				
	Хүнсний бараа		Food commodities				
Үр тариа	<i>Wheat</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	92.8	171.3	114.7	66.2
Гурил	<i>Flour</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	112.3	132.9	105.7	65.2
Ургамлын тос	<i>Vegetable oil</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	3.6	1.3	6.7	8.7
Маргарин	<i>Margarin</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	5.2	4.7	3.2	5.1
Цэцгийн тос	<i>Butter</i>	т	<i>t</i>	114.5	77.1	83.2	106.1
Элсэн чихэр	<i>Granulated sugar</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	36.7	42.9	26.3	38.0
Хатуу чихэр	<i>Candy</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	7.1	7.3	6.7	7.1
Амтлаг гурилан зүйлс	<i>Flavoured flour product</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	9.2	11.2	9.2	11.9
Лаазалсан жимс, самар	<i>Canned fruits, nuts</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	0.0	0.2	0.0	0.0
Цагаан будаа	<i>Rice</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	28.4	27.9	19.0	25.9
Шар будаа	<i>Millet</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	5.7	3.8	1.9	1.3
Ногоон цай	<i>Green tea</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	2.5	2.7	2.5	2.3
Янжуур тамхи	<i>Cigarette</i>	сая ш	<i>mln.p</i>	1 512.4	1 867.2	1 549.4	1 320.9
Дүнсэн тамхи	<i>Tobacco</i>	т	<i>t</i>	1 405.5	1 532.2	1 316.6	459.9
Төмс	<i>Potato</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	30.2	35.4	23.2	8.5
Сонгино, сармис	<i>Onion, garlic</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	1.9	14.4	11.2	14.6
Жимс, жимсгэнэ	<i>Fresh fruit</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	17.0	17.0	17.5	15.8
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Алим, лийр	<i>Apple, pear</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	10.0	6.5	10.0	8.3
Согтууруулах биш ундаа	<i>Soft drinks</i>	сая л	<i>mln.l</i>	6.6	9.9	7.2	12.5
Согтууруулах ундаа	<i>Alcohol drinks</i>	сая л	<i>mln.l</i>	19.9	22.9	11.9	21.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Шар айраг	<i>Beer</i>	сая л	<i>mln.l</i>	17.0	20.5	10.6	18.8
	Хүнсний бус		Non-food commodities				
Саван	<i>Soap</i>	т	<i>t</i>	6 791.0	6 953.1	5 945.8	5 586.8
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Гар нүүрийн саван	<i>Toilet soap</i>	т	<i>t</i>	1 928.1	1 704.7	1 604.5	2 174.0
Эдийн саван	<i>Laundry soap</i>	т	<i>t</i>	4 424.4	4 662.8	3 995.1	2 902.4
Угаалгын нунтаг	<i>Detergent</i>	т	<i>t</i>	4 459.2	5 052.1	5 241.7	5 496.3
Тунгаар савлагдсан эм	<i>Packet medicine</i>	т	<i>t</i>	1 068.6	1 217.7	997.8	1 192.0

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ЖУДАЛДАА

(Хүснэгт 14.6 -гийн үргэлжлэл Table 14.6 continuation)

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2007	2008	2009	2010
Хуванцар лонх, сав	Plastic bottle, box	сая ш	mln.p	188.4	243.4	197.5	280.4
Үүнээс:	Of which:						
Хуванцар шуудай	Sacks & bags						
болон уут		сая ш	mln.p	51.6	79.6	45.4	23.0
Нийлэг мяндсан	Synthetic paper						
даавуу	fabric	сая м ²	mln.m ²	4.8	3.6	1.6	1.1
Хөвөн цаасан							
даавуу	Cotton fabrics	сая м ²	mln.m ²	3.5	1.3	0.3	0.4
Савхин түрийтэй	Leather						
гутал	footwear	мян.хос	thous.pairs	47.7	105.0	87.6	104.1
Хөргөх, хөлдөөх	Refrigerator,						
төхөөрөмж	freezer	мян.ш	thous.p	55.0	75.6	41.4	69.1
Үүнээс:	Of which:						
Ахуйн зориулалттай	Household						
шахуургат	compression-						
хөргөгч	type refrigerator	ш	p	922	3 653	4 942	5 129
Ахуйн зориулалттай	Absorption-type,						
шингэнт, шахуургат	electrical						
цахилгаан хөргөгч	refrigerator	ш	p	-	-	-	6
Ахуйн угаалгын	Washing machines						
машин		ш	p	41 507	58 250	37 171	51 029
Ус халаах	Electric						
зэрэг ахуйн	domestic						
цахилгаан хэрэгсэл	appliances	мян.ш	thous.p	162.2	256.6	143.0	209.2
Үүнээс:	Of which:						
Цахилгаан зуух	Electric ovens	мян.ш	thous.p	58.9	95.3	60.0	81.7
Цахилгаан индүү	Electric						
	smoothing irons	мян.ш	thous.p	23.9	31.5	13.6	29.7
Тоос сорогч	Vacuum cleaner	мян.ш	thous.p	1.8	5.5	3.1	4.9
Оёдлын машин	Sewing machines	мян.ш	thous.p	0.6	1.2	0.4	0.9
Телевизор, видео	Television,						
дэлгэц ба видео	video monitors &						
проектор	video projectors	мян.ш	thous.p	67.7	91.1	49.8	113.5
Үүнээс:	Of which:						
Өнгөт телевизор	Colour TV	мян.ш	thous.p	37.1	68.1	24.4	58.0
Хар, цагаан	Black & white TV						
телевизор		мян.ш	thous.p	0.5	3.1	0.3	1.1
Дуу хураагч	Cassette player	ш	thous.p	-	-	12	131
Дамжуулагч	Line telephone						
утасгүй	sets with cordless						
утасны аппарат	handsets	мян.ш	thous.p	4.5	4.0	5.1	1.1
Мэдээлэл	Data processing						
боловсруулах	equipment						
машин, түүний	its spare parts						
бүрдэл		мян.ш	thous.p	89.6	105.7	57.1	102.4
Үүнээс:	Of which:						
Мэдээлэл	Other units						
боловсруулах	of automatic						
автоматмашины блок	data processing	мян.ш	thous.p	3.9	2.5	8.3	5.5
Үйлдвэр, техникийн зориулалттай			For production and technical purposes				
Цонхны шил	Window glass	мян.м ²	thous.m ²	936.3	1 436.6	963.2	923.4
Азотын бордоо	Nitrogen	мян.т	thous.t	18.7	27.3	23.1	31.2
Цемент	Cement	мян.т	thous.t	415.4	643.7	307.8	455.9
Сонины цаас	Paper	мян.т	thous.t	1.9	3.3	1.2	1.9
Шинэ дугуй	New tyre	мян.ш	thous.p	186.6	163.8	111.2	191.5
Үүнээс:	Of which:						
Суудлын автомашины	Cars'	мян.ш	thous.p	109.4	84.8	49.8	102.2
Автобус,	Buses' or trucks'						
ачааны машины		мян.ш	thous.p	43.5	38.6	41.3	69.2

SECTION 14. FOREIGN TRADE

(Хүснэгт 14.6 -гийн үргэлжлэл Table 14.6 continuation)

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2007	2008	2009	2010
Ган хоолой ба ган огтолбор	Steel tubes, steel parts	т	t	17 008.9	26 222.3	37 016.4	8 628.7
Хар төмрөн бусад хоолой хөндий огтолбор	Other tubes, pipes & hollow profiles	т	t	19 580.4	20 776.7	11 625.1	17 461.5
Шингэн зүйлсийн шахуурга	Liquid pump	мян.ш	thous.p	339.1	198.3	101.6	84.7
Өрөөний агаар тохируулах төхөөрөмж	Air conditioning machines, motordriven fan	ш	p	22 172	25 957	3 109	13 853
Үүнээс:	Of which:						
Хана буюу цонхонд бэхлэх агааржуулагч төхөөрөмж	Window or wall types, self-contained	ш	p	1 614	7 564	474	890
Хэвлэгч машин механизм тэдгээрийн туслах эд анги	Printing machinery, machines & their auxiliary parts	ш	p	48 329	98 255	62 998	76 225
Нэхмэлийн мяндас бэлдэх, зэрэх, ороох машин	Machines for preparing textile, spinning	ш	p	924	533	10 672	202
Үүнээс:	Of which:						
Нэхмэлийн самнах машин	Combing machines	ш	p	99	54	58	12
Сүлжээс, нэхээс, үслэг гадаргын нэхээсний машин	Knitting & stitch-bonding machines	ш	p	53	177	143	157
Үүнээс:	Of which:						
Сүлжмэл оёдлын машин	Stitch-bonding machines	ш	p	24	14	43	33
Шороо, чулуу ялгах, холих машин	Machinery for sorting, screening mixing of stones	мян.ш	thous.p	20.6	32.2	24.7	41.9
Цахилгаан хөдөлгүүр, үүсгүүр	Electric motors, engines	мян.ш	thous.p	3.0	3.1	2.3	3.2
Бульдозер, авто хусуур, индүүдэгч, тэгшлэгч, экскаватор	Bulldozer, grader, leveller road, roll	ш	p	1 249	1 402	456	771
Үүнээс:	Of which:						
Гинжит бульдозер	Track laying bulldozer	ш	p	92	113	54	83
Нийтийн тээврийн хэрэгсэл	Public transport means	ш	p	2 791	3 172	1 178	1 634
Суудлын автомашин	Cars	ш	p	22 150	38 526	11 658	26 378
Үүнээс:	Of which:						
Цилиндрийн багтаамж нь:	Cylinder capacity: not exceeding:						
1000 см ³ -с ихгүй	1000 cc	ш	p	713	1 928	390	496
1000-1500 см ³ -с ихгүй	1000-1500 cc	ш	p	9 562	17 277	4 891	11 182
1500-3000 см ³ -с ихгүй	1500-3000 cc	ш	p	7 301	12 220	4 199	8 770
3000 см ³ -с ихгүй	3000 cc	ш	p	2 156	3 898	1 146	2 415
1500-2500 см ³ -с ихгүй	1500-2500 cc	ш	p	214	477	213	252
	exceeding:						
2500 см ³ -с их	2500 cc	ш	p	1 548	2 218	534	1 358

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

(Хүснэгт 14.6 -гийн үргэлжлэл Table 14.6 continuation)

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2007	2008	2009	2010
Ачааны тэрэг	Trucks	ш	p	13 116	18 073	4 559	12 221
Үүнээс:	Of which:						
даац нь	g.v.w. not exceeding 5 tons	ш	p	11 455	15 002	3 719	8 414
даац нь 5-20 тонн	g.v.w. exceeding 5 tons but not exceeding 20 tons	ш	p	682	1 420	232	968
даац нь 20 тонноос их	g.v.w. exceeding 20 tons	ш	p	129	483	98	2 107
Оч асаагуурт:	Stark ignition:						
даац нь	g.v.w. not exceeding 5 tons	ш	p	125	68	122	76
даац нь 5 тонноос их	g.v.w. exceeding 5 tons	ш	p	24	19	9	13
Тээврийн хэрэгслэлийн сэлбэг эд анги	Spare parts for vehicles	мян.ш	thous.p	501.0	511.8	449.6	621.3
Төрөл бүрийн трактор, өөрөө явагч механизм	Tractors and selfpropelled mechanisms	ш	p	1 282	2 398	2 167	996
Түлш, эрчим хүч	Fuel, energy						
Автобензин	Petrol	мян.т	thous.t	346.2	366.0	323.0	284.7
Дизелийн түлш	Diesel	мян.т	thous.t	387.6	428.3	416.2	499.4
Онгоцны түлш	Jet fuel	мян.т	thous.t	39.2	31.6	14.7	16.2
Түлшний мазут	Mazut	мян.т	thous.t	7.6	6.8	4.6	5.3
Тослох материал	Lubricants	мян.т	thous.t	2.6	2.8	2.9	3.0
Цахилгаан эрчим хүч	Electricity	сая кВт.ц	mln.kwt.h	207.6	197.6	156.5	262.9

14.7 ЭКСПОРТЫН БҮТЭЦ, барааны бүлгээр
COMPOSITION OF EXPORT, by groups of commodities

Барааны бүлэг	Groups of commodities	2007	2008	2009	2010
Дүн	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Мал, амьтад тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	<i>Live animals, animals origin products</i>	1.4	1.3	2.4	2.4
Ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүн	<i>Vegetable origin products</i>	0.1	0.0	0.3	0.0
Мал, амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	<i>Animal and vegetable fat and oil</i>	0.0	0.0	0.0	0.0
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	<i>Food products</i>	0.1	0.1	0.3	0.2
Эрдэс бүтээгдэхүүн	<i>Mineral products</i>	66.8	60.3	66.4	81.0
Химийн болон химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	<i>Chemical and chemical industry products</i>	0.1	1.3	0.0	0.0
Хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэл	<i>Plastics, rubber, and articles thereof</i>	0.1	0.1	0.0	0.0
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	<i>Raw and processed hides, skins and fur and articles thereof</i>	2.1	1.6	1.5	1.1
Мод, модон эдлэл	<i>Wood and wooden articles</i>	0.1	0.0	0.0	0.0
Целлюлоз, цаас, картон, тэдгээрээр хийсэн зүйл	<i>Cellulose, paper, cardboard and articles thereof</i>	0.0	0.0	0.0	0.0
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	<i>Textiles and textile articles</i>	13.5	8.9	10.2	7.4
Гутал, малгай, шүхэр, өд, хиймэл цэцэг	<i>Footwear, headwear, umbrellas feather and artificial flowers</i>	0.0	0.1	0.1	0.0
Чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуу тэдгээрээр хийсэн зүйл	<i>Articles of stone, plaster, cement, asbestos, glass and glassware</i>	0.0	0.0	0.0	0.0
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйл	<i>Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery</i>	12.1	23.7	16.4	6.1
Үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	<i>Base metals and articles thereof</i>	1.4	0.9	0.9	0.8
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, эдгээрийн сэлбэг, эд анги	<i>Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets and spare parts</i>	0.8	0.6	0.8	0.3
Авто, агаарын ба усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	<i>Auto, air and water transport vehicles and their spare parts</i>	1.0	0.8	0.5	0.5
Хараа зүй, гэрэл, кино зураг, хэмжүүр, хяналт, эмнэлэг, мэс заслын багаж, цаг, хөгжмийн зэмсэг	<i>Optical, photographic, cinematographic, measuring, control, medical, surgical and musical instruments, watches</i>	0.3	0.2	0.1	0.0
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бараа	<i>Various industrial goods</i>	0.1	0.1	0.1	0.1
Бусад	Other	0.0	0.0	0.0	0.0

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.8 ИМПОРТЫН БҮТЭЦ, барааны бүлгээр COMPOSITION OF IMPORT, by groups of commodities

Барааны бүлэг	Groups of commodities	2007	2008	2009	2010
Дүн	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Мал, амьтад, тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	<i>Live animals, animals, origin products</i>	0.5	0.5	0.8	0.9
Ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүн	<i>Vegetable origin products</i>	3.8	4.9	4.6	2.8
Мал, амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	<i>Animal and vegetable fat and oil</i>	0.9	0.9	0.9	0.9
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	<i>Food products</i>	7.7	7.1	8.3	7.5
Эрдэс бүтээгдэхүүн	<i>Mineral products</i>	29.2	29.7	26.7	23.6
Химийн болон химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	<i>Chemical and chemical industry products</i>	5.2	4.7	6.0	5.3
Хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэл	<i>Plastics, rubber, and articles thereof</i>	3.3	2.6	3.1	3.4
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	<i>Raw and processed hides, skins and fur and articles thereof</i>	0.1	0.1	0.2	0.1
Мод, модон эдлэл	<i>Wood and wooden articles</i>	0.6	0.6	0.7	0.5
Целлюлоз, цаас, картон, тэдгээрээр хийсэн зүйл	<i>Cellulose, paper, cardboard and articles thereof</i>	1.7	1.4	1.7	1.4
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	<i>Textiles and textile articles</i>	2.4	1.2	1.3	1.1
Гутал, малгай, шүхэр, өд, хиймэл цэцэг	<i>Footwear, headwear, umbrellas feather and artificial flowers</i>	0.1	0.2	0.2	0.2
Чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуу, тэдгээрээр хийсэн зүйл	<i>Articles of stone, plaster, cement, asbestos, glass and glassware</i>	2.3	2.0	2.4	1.9
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйл	<i>Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery</i>	0.0	0.0	0.0	0.0
Үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	<i>Base metals and articles thereof</i>	8.0	8.3	7.7	6.3
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, эдгээрийн сэлбэг, эд анги	<i>Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets and spare parts</i>	20.6	18.7	19.8	21.3
Авто, агаарын ба усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	<i>Auto, air and water transport vehicles and their spare parts</i>	10.8	14.1	12.7	19.0
Хараа зүй, гэрэл, кино зураг, хэмжүүр, хяналт, эмнэлэг, мэс заслын багаж, цаг, хөгжмийн зэмсэг	<i>Optical, photographic, cinematographic, measuring, control, medical, surgical and musical instruments, watches</i>	1.5	1.6	1.4	1.3
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бараа	<i>Various industrial goods</i>	1.3	1.4	1.5	1.8
Бусад	<i>Other</i>	0.0	0.0	0.0	0.6

SECTION 14. FOREIGN TRADE

14.9 ГАДААД ХУДАЛДААНЫ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны гол бүлгээр, хувиар
PRICE INDEXES OF FOREIGN TRADE, by main groups of commodities, percent

		2005=100							
Барааны бүлэг	Groups of commodities	Үнийн индекс							
		Price Index							
		Экспорт Exports				Импорт Imports			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Мал, амьтад тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	<i>Live animals, animals origin products</i>	90.7	90.4	81.2	79.3	110.3	142.7	161.0	200.9
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	<i>Food products</i>	228.9	279.2	225.4	42.2	122.3	156.4	152.3	168.1
Эрдэс бүтээгдэхүүн	<i>Mineral products</i>	223.0	243.9	161.6	236.2	132.0	191.1	127.2	150.1
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс эдгээрээр хийсэн эдлэл	<i>Raw & processed hides, skins, fur & articles thereof</i>	81.8	134.1	83.5	163.5	177.7	221.4	372.1	356.5
Нэхмэл, нэхмэл бүтээгдэхүүн	<i>Textiles & textile articles</i>	118.8	147.5	391.0	471.8	106.2	93.1	143.2	350.6
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл гоёлын зүйлс	<i>Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery</i>	145.7	194.7	203.7	253.1	126.6	662.5	787.8	1151.3
Үндсэн төмөрлөг, түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	<i>Base metals & articles thereof</i>	272.0	256.8	165.6	240.5	94.8	122.4	108.7	115.8
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд анги	<i>Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets & spare parts</i>	-	-	-	-	267.8	262.8	205.2	384.4
Авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	<i>Auto, air & water transport vehicles & their spare parts</i>	-	-	-	-	108.2	133.9	220.4	218.5

14.10 ГАДААД ХУДАЛДААНЫ ИНДЕКС, ХУДАЛДААНЫ НӨХЦЛИЙН ИНДЕКС, хувиар
INDEXES OF FOREIGN TRADE AND TERMS OF TRADE, percent

		2005=100			
		2007	2008	2009	2010
Үнийн индекс:	<i>Price indexes:</i>				
Экспорт	<i>Exports</i>	171.4	202.0	210.3	275.4
Импорт	<i>Imports</i>	159.2	190.5	180.3	246.1
Биет хэмжээний индекс:	<i>Volume indexes:</i>				
Экспорт	<i>Exports</i>	109.4	118.4	118.4	113.3
Импорт	<i>Imports</i>	179.5	217.0	150.5	198.5
Худалдааны нөхцлийн индекс:	<i>Terms of trade index:</i>	107.7	106.0	116.6	111.9

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.11 ГАДААД ХУДАЛДААНЫ БИЕТ ХЭМЖЭЭНИЙ ИНДЕКС, барааны гол бүлгээр, хувиар
VOLUME INDEXES OF FOREIGN TRADE, by main groups of commodities, percent

2005=100

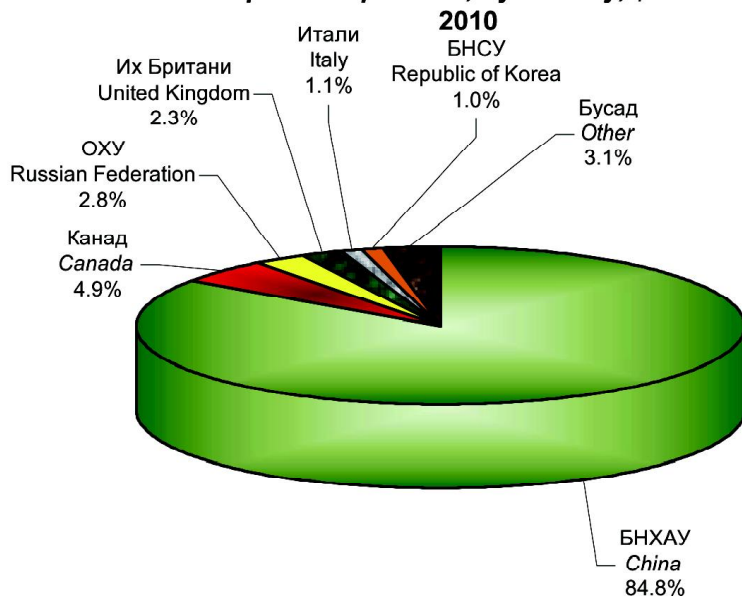
Барааны бүлэг	Groups of commodities	Биет хэмжээний индекс Volume index							
		Экспорт Exports				Импорт Imports			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Мал, амьтад тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	Live animals, animals origin products	105.9	134.9	154.5	158.1	125.6	186.3	166.6	161.9
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	Food products	145.3	130.2	172.1	196.5	169.3	197.3	165.0	200.1
Эрдэс бүтээгдэхүүн	Mineral products	116.1	123.0	147.9	165.8	144.2	158.4	139.8	154.7
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс эдгээрээр хийсэн эдлэл	Raw & processed hides, skins, fur & articles thereof	175.1	159.0	157.1	209.5	190.3	343.7	365.1	259.2
Нэхмэл, нэхмэл бүтээгдэхүүн	Textiles & textile articles	194.0	155.0	176.0	137.8	62.5	48.4	34.8	38.0
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл гоёлын зүйлс	Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery	48.6	92.9	45.7	21.2	71.3	218.7	179.0	297.1
Үндсэн төмөрлөг, түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	Base metals & articles thereof	140.6	95.1	92.3	100.3	260.9	353.0	290.8	244.7
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд анги	Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets & spare parts	-	-	-	-	232.7	320.3	180.3	277.8
Авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	Auto, air & water transport vehicles & their spare parts	-	-	-	-	193.9	262.8	110.8	211.2

14.12 ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, барааны бүлгээр, олон улсын худалдааны стандарт ангиллаар
EXPORT AND IMPORT, by some groups of commodities, by Standard Classification of International Trade

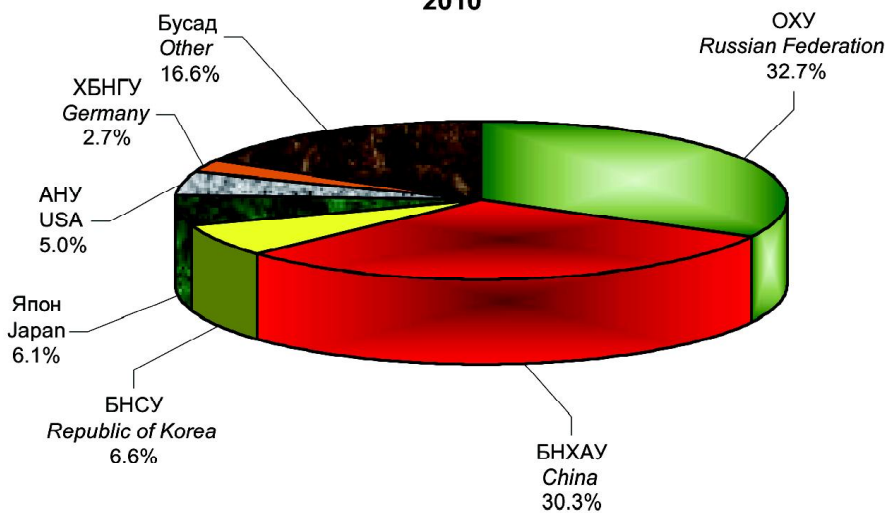
сая ам.долл. mln.USD

Барааны бүлэг	Commodity groups	Экспорт Exports				Импорт Imports			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Дүн	Total	1 947.5	2 534.5	1 885.4	2 908.5	2 061.8	3 244.5	2 137.7	3 200.1
Хүнс ба мал, амьтад	Food and live animals	33.6	27.1	42.7	60.2	208.3	344.0	240.4	295.4
Тамхи, ундаа	Beverages and tobacco	0.6	0.4	1.1	4.3	40.8	70.0	51.5	64.9
Түлшнээс бусад түүхий эд, материал	Crude materials, inedible, expect fuels	1 366.9	1 435.6	1 005.4	1 505.0	14.3	14.9	15.6	20.8
үүнээс: Зэсийн баяжмал	of which: Copper concentrate	811.5	835.7	501.9	770.6	-	-	-	0.0
Бүх төрлийн түлш шатах, тослох материал	Mineral fuels, lubricants and related materials	88.9	297.4	437.5	1 055.6	634.8	919.0	544.4	713.8
Амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	Animal and vegetable oils, fats and waxes	0.0	0.1	0.0	0.0	13.4	21.8	16.7	22.8
Хими, химийн бүтээгдэхүүн	Chemicals and related products	2.0	34.2	1.0	1.3	118.3	172.3	143.1	195.1
Бүх төрлийн түүхий эд материалаар хийсэн үйлдвэрийн бараа бүтээгдэхүүн	Manufactured goods classified chiefly by material	84.1	67.4	46.3	53.9	325.3	485.2	321.7	414.4
Машин, тоног төхөөрөмж, тээврийн хэрэгсэл	Machinery and transport equipment	21.6	34.9	23.7	22.8	613.1	1 060.5	689.7	1 261.7
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бусад бараа	Miscellaneous manufactured articles	114.7	37.5	19.1	27.0	93.5	156.8	114.5	211.1
Бусад бараа бүтээгдэхүүн, шилжүүлэг	Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	234.9	599.9	308.5	178.3	0.0	0.0	0.0	0.1
үүнээс: Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	of which: Gold unwrought or in semi-manufactured forms	234.9	599.9	308.5	178.3	-	-	-	-

Экспортын бүтэц, орноор, хувиар
Export composition, by country, percent

Импортын бүтэц, орноор, хувиар
Import composition, by country, percent

ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

Төлбөрийн тэнцлийг Монголбанк улирал, жилээр тооцон гаргаж байна.

Төлбөрийн тэнцэл гэж тодорхой хугацаанд эдийн засгийн харьяат болон эдийн засгийн харьяат бусын хооронд хийсэн худалдаа, үйлчилгээ, орлого, урсгал шилжүүлэг, санхүүгийн болон хөрөнгийн урсгалын орлого, зарлагын гүйлгээг системчлэн нэгтгэсэн статистикийн тайлан юм. Төлбөрийн тэнцлийг үндсэн 3 бүлгээр боловсруулна. Үүнд:

1. Урсгал данс
2. Хөрөнгө ба санхүүгийн данс
3. Нөөцийн өөрчлөлт

Урсгал данс нь эдийн засгийн харьяат болон харьяат бусын хоорондох бараа, үйлчилгээ, анхдагч орлого, орлогын дахин хуваарилалтын урсгалыг харуулах бөгөөд бараа болон үйлчилгээ, орлого, урсгал шилжүүлгийн нийлбэрээс бүрдэнэ.

Хөрөнгө ба санхүүгийн данс нь хөрөнгийн данс (хөрөнгийн эзэмшлийн өөрчлөлт) ба санхүүгийн данс (мөнгөн хөрөнгийн өөрчлөлт) гэсэн үндсэн хоёр хэсгээс бүрдэнэ.

Цэвэр нөөц гэж гадаад валютын улсын нөөцийг Олон Улсын Валютын сангийн зээлийн үлдэгдэл болон богино хугацаат гадаад пассивын дүнгээр цэвэрлэж тооцсон нөөцийг хэлнэ. Монголбанкны гадаад цэвэр нөөцийн мэдээнээс цэвэр нөөцийн өөрчлөлтийг тооцно.

Гадаад валютын цэвэр албан нөөцийн өөрчлөлтийг тооцохдоо ханшийн өөрчлөлт, нөөцийг бий болгодог гүйлгээ (алтны мөнгөжүүлэлт, зээлжих тусгай эрхийг байршуулах/буцаах)-г төлбөрийн тэнцэлд тусгаж тооцохгүй.

Мөнгөжсөн алтны гүйлгээнд зөвхөн бусад орны төв банкууд, мөнгөний бодлогыг хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллагууд эсвэл олон улсын санхүүгийн байгууллагуудтай хийж буй гүйлгээ хамаарна.

Төлбөрийн тэнцлийн мэдээллийн эх сурвалж нь гаалийн статистикийн сарын мэдээ, Засгийн Газрын гадаадын зээлийн ашиглалт, төлбөрийн сар тутмын мэдээ, арилжааны банкуудын гадаад гүйлгээний сарын тайлан, гадаадын хөрөнгө оруулалтын мэдээ, гадаадад зорчигч иргэдийн талаархи мэдээ, Монголбанкны сарын тайлан тэнцэл, дотоодын болон гадаадын хөрөнгө оруулалттай томоохон компаниудын гадаад гүйлгээний мэдээ, гадаадаас авсан валютын зээлийн бүртгэл болон түүвэр судалгааны тоо мэдээлэл юм.

Орлого, зарлагын давхар бичилтийн зарчмыг мөрдлөг болгон эдийн засгийн харьяат болон харьяат бусын хооронд хийсэн гүйлгээг үндэслэн төлбөрийн тэнцлийг зохионо.

Монгол Улсын төлбөрийн тэнцэлд аливаа гүйлгээг ам.доллараар бүртгэж, төлбөрийн тэнцлийн гүйцэтгэлийг сая ам.доллараар зохиодог. Төгрөгийн гүйлгээг ам.долларт хөрвүүлэхдээ тухайн жил, улирлын валютын дундаж ханшийг хэрэглэнэ.

Төлбөрийн тэнцэлд 2004 оноос өмнө гадаад худалдааны импортыг СИФ нөхцлөөр тусгаж байсан. Харин 2004 оноос хойш СИФ нөхцлөөрх импортын дүнгээс даатгал, тээврийн өртгийг хасч, үйлчилгээний бүлэгт оруулан тооцож, барааны импортыг ФОВ нөхцлөөр төлбөрийн тэнцэлд оруулж эхэлсэн болно.

Монголбанкны ерөнхийлөгч, ҮСХ-ны даргын 2009 оны 439/01/86 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан “Монгол улсын төлбөрийн тэнцлийг зохиох аргачлал”-ын дагуу төлбөрийн тэнцлийг зохиож байна.

BALANCE OF PAYMENTS

Balance of Payments is compiled by the Bank of Mongolia in quarterly and annual basis.

“Balance of Payments” is an aggregated statistical report on trade, service, income, current transfers, financial and capital flow income, expenditure transactions made between economical residents and non-residents. The Balance of Payments is compiled by three main accounts, which are:

- 1. Current account*
- 2. Capital and financial account*
- 3. Reserve assets*

The current account shows flows of goods and services, primary income and income redistribution between resident and non-resident entities in territory of Mongolia and it consists of goods and services income and current transfers.

The capital and financial account has two major components – the capital account and the financial account.

“Net reserve” is reserve estimation of deducting outstanding liability of Mongolia to the International Monetary Fund and the short-term foreign liabilities. The “Net reserve” is estimated from the report of “Net international reserve” of Bank of Mongolia.

Estimates of variation of net international reserve and related items (the pure foreign official currency), do not reflect the currency exchange rate and transactions related to reserve creation (monetary gold, arrangement are special drawing rights SDR) on the balance of payments.

The transactions of monetary gold refer only to the Central Bank of other countries and the implementing agency of monetary policy or international financial organizations.

The data source of Balance of Payment transactions are monthly data of General Customs Office, monthly data on foreign loan usage and payments compiled by the Government, monthly report of foreign transactions, foreign investment, information of citizens traveling abroad compiled by commercial banks, quarterly report and balance sheet of the Bank of Mongolia, foreign transaction reports of big enterprises, foreign currency loan registry and sample survey data.

In the balance of payments transactions between residents and non-residents are registered using income and expenditure double entry principle.

In the Balance of payment of Mongolia any transaction is registered in US dollars and balance is compiled in million US dollars. In converting tog transactions into US dollar transactions average rate of quarter or year is used.

Before 2004 foreign trade import was reflected by c.i.f. valuation. Since 2004 from General Customs Office data’s imports c.i.f. insurance, transportation costs were separated and included in the service sector using f.o.b. valuation.

The “Methodology for Balance of payments” was revised and approved by the Joint Resolution with order number 439/01/86 of the President of Mongolbank and Chairman of the NSO in 2009. According to the revised methodology, data on balance of payments has been aggregate.

БҮЛЭГ 15. ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

15.1 ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ BALANCE OF PAYMENTS

		сая ам.долл <i>mln. USD</i>			
Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010*
I. Урсгал тэнцэл (А+Б+В)	I. Current account (A+B+C)	171.8	- 690.1	- 341.8	- 931.5
A. Бараа ба үйлчилгээний худалдаа (a+b)	A. Goods and services (a+b)	57.0	- 738.0	- 332.0	- 556.8
а. Бараа (1+2+3)	a. Goods (1+2+3)	- 52.4	- 627.2	- 188.8	- 277.9
1. Ерөнхий эд бараа (1.1-1.2)	1. General merchandise (1.1-1.2)	- 287.3	- 1 213.2	- 471.8	- 428.1
1.1 Экспорт FOB	1.1 Exports FOB	1 715.8	1 908.7	1 572.4	2 720.2
Үүнээс: Зэсийн баяжмал	Of which: Copper concentrate	811.5	835.7	501.8	770.6
1.2 Импорт FOB	1.2 Imports FOB	2 003.1	3 121.9	2 044.2	3 148.4
Үүнээс: Нефтийн бүтээгдэхүүн	Of which: Petroleum products		888.9	523.6	676.2
Хүнсний бүтээгдэхүүн	Food products		409.9	193.4	336.2
2. Мөнгөжөөгүй алт	2. Non-monetary gold	234.9	599.9	308.5	178.3
3. Бусад	3. Other	0.0	- 13.9	- 25.5	- 28.1
б. Үйлчилгээ	b. Services	109.4	- 110.8	- 143.2	- 279.0
B. Цэвэр орлого	B. Net income	- 97.5	- 172.8	- 195.5	- 560.6
В. Урсгал шилжүүлэг (a+b+в)	C. Current transfers (a+b+c)	212.3	220.7	185.7	185.9
а. Засгийн газрын шилжүүлэг /цэвэр/	a. General government /net/	108.2	32.5	59.5	49.4
б. Ажилчдын гуйвуулга (1-2)	b. Worker's remittances (1-2)	83.9	68.9	120.1	101.8
1. Хүлээн авсан	1. Credit	174.3	218.2	191.5	226.9
2. Шилжүүлсэн	2. Debit	90.3	149.3	71.4	125.1
в. Бусад шилжүүлэг /цэвэр/	c. Other transfers /net/	20.1	119.3	6.0	34.7
II. Хөрөнгө ба санхүүгийн тэнцэл (А+Б)	II. Capital and financial account (A+B)	328.7	1 232.1	768.8	2 148.8
A. Хөрөнгийн данс**	A. Capital account**		84.1	160.5	174.5
Б. Санхүүгийн данс (a+b+в)	B. Financial account (a+b+c)	328.7	1 148.1	608.3	1 974.3
а. Шууд хөрөнгө оруулалт /цэвэр/	a. Direct investment /net/	360.0	838.5	569.8	1 573.6
б. Санхүүгийн хөрөнгө оруулалт	b. Portfolio investment	74.9	- 36.0	- 82.1	878.7
1. Актив	1. Assets	- 1.2	- 51.2	- 138.8	120.2
2. Пассив	2. Liabilities	76.1	15.2	56.7	758.5
в. Бусад хөрөнгө оруулалт (1+2+3+4)	c. Other investment (1+2+3+4)	- 106.2	345.6	120.6	- 478.0
1. Худалдааны зээл /цэвэр/	1. Trade credits /net/	- 13.2	0.0	14.4	53.0
2. Зээл /цэвэр/ (2.1+2.2)	2. Loans /net/ (2.1+2.2)	44.9	231.3	235.9	93.5
2.1 Урт хугацааны зээл /цэвэр/	2.1 Long-term	75.5	225.8	202.0	167.4
2.2 Богино хугацааны зээл	2.2 Short-term	- 30.6	5.5	33.9	- 73.9
3. Бэлэн мөнгө ба харилцах /цэвэр/	3. Currency and deposits /net/	- 109.5	114.6	- 205.8	- 624.4
4. Бусад цэвэр актив	4. Other net assets	- 28.4	- 0.3	76.1	0.0
III. Алдаа болон орхигдуулга	III. Net Errors and Omissions	- 212.5	- 774.6	128.5	- 310.9
IV. Төлбөрийн тэнцлийн нийт дүн (I+II+III)	IV. Overall Balance of Payments (I+II+III)	288.0	- 232.6	555.5	906.4
V. Гадаад валютын цэвэр нөөцийн өөрчлөлт	V. Reserves and Related items	- 288.0	232.6	- 555.5	- 906.4

Эх үүсвэр: Монголбанкны төлбөрийн тэнцлийн жилийн тойм

Source: Annual report on Balance of Payments of the Bank of Mongolia

Тайлбар:

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

** 2008 оноос эхлэн төлбөрийн тэнцлийн хөрөнгийн дансны тооцоо хийгдэж эхэлсэн болно.

Note:

* Preliminary results

** Balance of payments of capital account estimated for since 2008.

ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ ГАЗАР

Худалдааны байгууллагууд ихэнхдээ бөөний болон жижиглэн худалдаа дагнах эсвэл холимог хэлбэрээр үйл ажиллагаа явуулж байна.

Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын стандарт ангилалын дагуу дотоод худалдааны салбар нь дараахь 3 дэд салбараас бүрдэнэ. Үүнд:

1. Машин, мотоцикль, түлш, шатахууны худалдаа, засвар үйлчилгээ гэсэн дэд салбарт шинэ болон хуучин автомашин мотоциклийн бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа, техникийн засвар үйлчилгээ, сэлбэг шатахууны жижиглэн худалдаа орно.
2. Машин, мотоциклээс бусад барааны бөөний болон комиссын худалдаа-дэд салбарт жижиглэн худалдаа, үйлдвэр, байгууллагын хэрэгцээнд барааг бөөнөөр нийлүүлдэг байгууллага, экспорт, импорт эрхэлдэг аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагаа хамрагдана.
3. Машин, мотоциклээс бусад барааны жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээнд хүн ам, гэр ахуйн хэрэгцээнд дэлгүүр, лангуу, үүргийн болон захиалга, дуудлагаар бараа худалдах үйл ажиллагаа орно.

Худалдааны нийт борлуулалт Тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний борлуулалтын дүн бөгөөд тайлант хугацаанд худалдааны салбарын аж ахуйн нэгжийн цэвэр борлуулалтын нийлбэрээр тооцно. Цэвэр борлуулалт (электрон худалдааны борлуулалтыг оруулаад)-ыг тооцохдоо нийт борлуулалтаас борлуулалтын буцаалт, хөнгөлөлтийг хасна.

Худалдааны нийт үйлдвэрлэлтэд бөөний болон жижиглэн худалдааны байгууллагуудын худалдаж авсан бараа, бүтээгдэхүүнийг борлуулснаас орсон орлого буюу худалдааны нэмэгдэл, ажиллагчиддаа цалингийн оронд олгосон бүтээгдэхүүн, барилга, байшин, машин, тоног төхөөрөмж түрээслүүлснээс олсон орлого, үндсэн бус үйл ажиллагаа (хоёрдогч, гуравдагч салбарын үйл ажиллагааны орлого, туслах чанарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого зэрэг)-наас орсон орлого, бусад орлого (үндсэн хөрөнгө худалдсанаас орсон орлого, ногдол ашиг, даатгалын нөхөн төлбөр, валютын ханшийн өөрчлөлтөөс олсон орлого орохгүй)-ыг оруулна.

Нийт цэгийн тоонд тайлант хугацаанд бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй худалдааны салбарын аж ахуйн нэгжийн тоо, албан бус секторын тооцоонд хамрагддаг цэг (чингэлэг, түргэн үйлчилгээний цэг, лангуу, гутал засвар, авто засварын газар гэх мэт)-үүдийг хамааруулна.

Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоог тодорхойлоход тайлант үеийн хүн амын нийт тоог тухайн хугацааны худалдааны салбарын нийт цэгийн тоонд харьцуулна.

$$\text{Худалдааны нэг цэгт} = \frac{\text{Хүн амын тоо}}{\text{Нийт цэгийн тоо}}$$

ногдох хүний тоо

БҮЛЭГ 16. ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ ГАЗАР |

TRADE, HOTELS AND RESTAURANTS

It is common that the trade organizations (outlets) are engaged in wholesale and retail trade activities or in both of them as a compounding (mixed) form of trade.

According to the ISIC, the trade sector is divided into three sub-sectors:

- 1. The sub-sector of vehicles (machinery), motorcycles, fuel trade and auto service consists of wholesale and retail trade of new, used vehicles, motorcycles, auto service and retail trade of spare parts and fuel.*
- 2. The sub-sector of other wholesale and second hand sale except vehicles and motorcycles consists of retail trade, production, the entities which provide other entities with wholesale products and the entities which engage export and import activities.*
- 3. The other retail trade except vehicles, motorcycles and repair and service of furnishings consists of stores for population and household demand and door to door trade activities.*

Total trade sale is a sale amount for sold or outwards executed works and services during the reported period and it is calculated as a sum of net sales of a business entity in the trade sector within the reported period. The sales returns and discounts will be deducted in order to estimate net sales (including e-commerce sales).

Total trade output includes income earned from sales of goods and products bought by wholesale and retail trade institutes, income earned from products granted to employees by employers instead of salary, income earned from renting of constructions, buildings, automobiles and equipments, non-basic operational revenue (operational income of secondary and third sectors, revenue of assistant productions and services and etc) and other revenues (excluding from revenues from sales of fixed capital, dividends, insurance compensations and change of exchange rate).

Number of total units consists of number of business entities for trade sector officially registered in business registration fund and number of units included in estimation of unofficial sectors (including containers, fast service outlets, counters, boot-repairing units and etc) during the reported period.

The total number of population in reported period will be compared to a number of total trade sector units of that period in order to determine number of population for commercial unit.

Number of population per

$$\text{commercial unit} = \frac{\text{Number of population}}{\text{Number of total units}}$$

SECTION 16. TRADE, HOTELS AND RESTAURANTS

 16.1 ХУДАЛДААНЫ САЛБАРЫН НИЙТ БОРЛУУЛАЛТ, ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, оны үнээр
 TOTAL SALES AND OUTPUT OF WHOLESALE AND RETAIL TRADE SECTOR, at current prices

		тэрбум төг bln tog			
		2007	2008	2009	2010*
Нийт борлуулалт	Total sales	2 550.0	3 789.6	3 272.1	4 918.7
Нийт үйлдвэрлэлт	Total output	617.8	914.7	724.1	1185.4
Бөөний худалдаа	Wholesale trade	321.6	465.2	401.4	685.2
Жижиглэн худалдаа	Retail trade	296.2	449.5	322.7	500.2

 16.2 ХУДАЛДААНЫ НЭГ ЦЭГТ НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 POPULATION PER COMMERCIAL UNIT, by region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010*
БҮГД	TOTAL	64	63	67	54
	Баруун бүс		Western region		
Бүгд	Total	94	113	104	82
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	76	94	87	73
Говь-Алтай	Govi-Altai	104	139	137	100
Завхан	Zavkhan	78	78	72	61
Увс	Uvs	121	166	159	95
Ховд	Khovd	118	145	125	103
	Хангайн бүс		Khangai region		
Бүгд	Total	109	105	104	86
Архангай	Arkhangai	171	189	178	133
Баянхонгор	Bayankhongor	105	91	98	86
Булган	Bulgan	135	166	137	103
Орхон	Orkhon	39	37	37	33
Өвөрхангай	Ovorkhangai	167	165	152	132
Хөвсгөл	Khovsgol	217	191	202	166
	Төвийн бүс		Central region		
Бүгд	Total	87	72	71	62
Говьсүмбэр	Govisumber	79	78	69	49
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	66	60	63	54
Дорноговь	Dornogovi	63	50	50	47
Дундговь	Dundgovi	122	113	118	84
Өмнөговь	Omnogovi	101	98	102	86
Сэлэнгэ	Selenge	94	60	58	52
Төв	Tov	119	109	104	90
	Зүүн бүс		Eastern region		
Бүгд	Total	118	118	112	85
Дорнод	Dornod	145	126	130	100
Сүхбаатар	Sukhbaatar	93	97	92	71
Хэнтий	Khentii	120	130	114	87
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	42	41	48	38

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
 Note: * Preliminary result

БҮЛЭГ 16. ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ ГАЗАР

16.3 ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, оны үнээр
TOTAL OUTPUT OF HOTEL AND RESTAURANT SECTOR, at current prices

		тэрбум төг <i>bln. tog</i>			
		2007	2008	2009	2010*
Нийт үйлдвэрлэлт	Total output	100.0	99.0	115.8	133.5
Бүгд	Total				
Зочид буудал	<i>Hotel</i>	44.1	49.5	58.9	66.5
Нийтийн хоол	<i>Restaurant</i>	55.9	49.5	56.9	67.0

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary result

16.4 ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ САЛБАРЫН НИЙТ АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, оны эцэст
TOTAL NUMBER OF EMPLOYEES OF HOTEL AND RESTAURANT SECTOR, at the end of the year

		2007	2008	2009	2010
Ажиллагчдын тоо	Number of employees				
Бүгд	Total	10 401	11 302	9 457	9 714
Зочид буудал	<i>Hotel</i>	4 850	4 954	4 436	5 163
Нийтийн хоол	<i>Restaurant</i>	5 551	6 348	5 021	4 551

ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

Ашиглалтад оруулсан орон сууцны тухай мэдээг баг, хорооны Засаг дарга гаргаж, сум, дүүргийн Засаг даргын тамгын газарт, сум, дүүргийн Засаг даргын тамгын газраас аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газарт хүргүүлж, статистикийн хэлтэс, газар нэгтгэсэн мэдээллийг Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлнэ. Орон сууцны фондыг байшингийн сууцны талбайгаар тодорхойлно. Энэ тооцоонд монгол үндэсний гэрийн талбайг оруулаагүй болно.

Нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний цэгийн үйл ажиллагааны тайлан мэдээг сум, дүүргийн Засаг даргын тамгын газраас гаргаж, аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газраар дамжуулан Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлнэ.

Нийт талбайд унтлагын, амралтын, зочны, ажлын, гал тогооны, ариун цэврийн өрөө болон сууцны доторх коридор, агуулахын талбайг оруулна.

Сууцны талбайд унтлагын, амралтын, зочны болон ажлын өрөөний талбайг хамруулна.

Ундны ус түгээх байр гэж хот, суурин газрын гэр хорооллын айлыг усаар хангахад зориулагдсан бөгөөд усан хангамжийн төвлөрсөн системд холбогдсон болон холбогдоогүй худгийг хэлнэ. Эрх бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллага зориулалтын автомашинаар ус зөөвөрлөн худагт юүлж байвал төвлөрсөн системд холбогдоогүй гэж үзнэ.

Зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхөд ус түгээх байр, ус тээврийн машин, ердийн хөсөг болон булаг, шандаас ундны усыг авч хэрэглэж байгаа өрхийг хамруулна.

HOUSING, COMMUNITY SERVICE

The data on commissioned housing is collected by bag and khoroo governors and submitted to the governors' offices of respective soums and districts, which consequently are submitted by those governors' offices to aimags' statistical divisions and capital city's statistical departments. The NSO receives the compiled data and based on them, estimates housing stock by living areas, not including national dwelling's (ger) areas.

The governors of soums and districts collect data on facilities for public services and amenities and submit them to the NSO through respective aimags' statistical divisions and capital city's statistical departments.

The total area of housing is a sum of bedroom, living room, working room, kitchen, bathroom, corridor/ passage and storage's areas.

Living areas refer to the sum of bed, living, dining and working rooms' areas.

The drinking water supply stations are stations supplying drinking water to households of ger districts' areas in towns and refers it is connected or not connected to the central water supply system. The water supply stations which are not connected to the central water supply system are distributing water brought by transportation of certified entities.

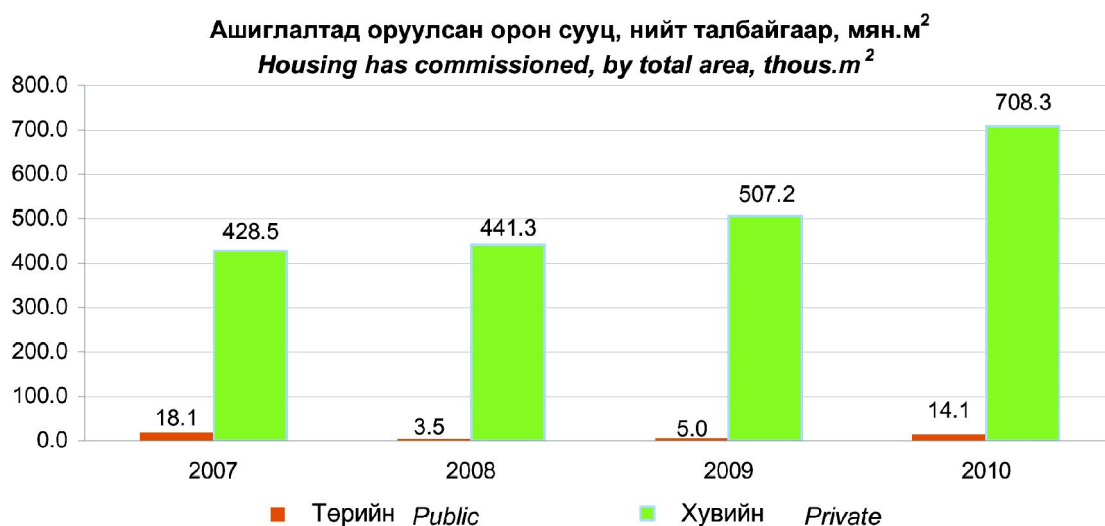
The households using water brought by transportation refers households, which use drinking water from various sources such as drinking water supply stations, water brought by water-tank, cistern and carting, springs and wells.

17.1 ОРОН СУУЦ, оны эцэст
HOUSING, at the end of year

		2007	2008	2009	2010
Орон сууцны фонд*, сууцны талбайгаар, мян.м²					
Housing stock*, by living areas, thous.m²					
Бүгд	Total	8 105.1	8 483.2	8 913.0	9 543.9
Ашиглалтад оруулсан орон сууц, мян.м²					
Housing has commissioned, thous.m²					
Нийт талбай	Total area	446.6	444.8	512.2	722.4
Үүнээс:	Of which:				
Төрийн	Public	18.1	3.5	5.0	14.1
Хувийн	Private	428.5	441.3	507.2	708.3
Сууцны талбай	Living area	363.0	378.1	429.8	630.9
Үүнээс:	Of which:				
Төрийн	Public	16.9	2.9	3.8	4.4
Хувийн	Private	346.1	375.2	426.0	626.5

Тайлбар: * Гэр ороогүй

Note: * National dwelling /ger/ is not included

БҮЛЭГ 17. ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

17.2 ХОТ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр

SOME STATISTICS OF FACILITIES FOR PUBLIC SERVICES AND AMENITIES, by region, aimags and the Capital city

тоо number

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital city</i>		Цэвэр усны хангамж <i>Drinking water supply</i>					
		Ус түгээх байр <i>Water supply stations</i>		Ус тээврийн автомашин <i>Transport means for water distribution</i>		Зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо <i>Households using water brought by transport</i>	
		2009	2010	2009	2010	2009	2010
БҮГД	TOTAL	1 230	1 288	170	165	386 501	416 862
		Баруун бүс			Western region		
Дүн	Subtotal	71	68	12	10	57 517	55 689
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	13	13	0	1	8 696	6 381
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	13	9	7	5	8 928	9 151
Завхан	<i>Zavkhan</i>	6	7	3	3	12 610	12 633
Увс	<i>Uvs</i>	22	23	2	1	8 083	8 286
Ховд	<i>Khovd</i>	17	16	0	0	19 200	19 238
		Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	205	214	35	35	78 940	81 668
Архангай	<i>Arkhangai</i>	16	22	5	4	14 620	14 617
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	35	34	4	5	20 211	20 211
Булган	<i>Bulgan</i>	12	15	4	2	7 028	8 268
Орхон	<i>Orkhon</i>	42	47	7	8	10 750	12 880
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	78	67	11	11	16 831	15 117
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	22	29	4	5	9 500	10 575
		Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	365	358	46	41	71 510	72 766
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	15	15	3	1	2 183	2 152
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	49	50	5	6	12 102	12 030
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	46	46	17	12	9 179	8 566
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	47	46	1	3	11 256	11 126
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	40	37	4	1	8 244	8 679
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	63	59	5	6	12 966	12 868
Төв	<i>Tov</i>	105	105	11	12	15 580	17 345
		Зүүн бүс			Eastern region		
Дүн	Subtotal	85	89	17	16	32 348	33 729
Дорнод	<i>Dornod</i>	31	31	2	2	18 378	18 348
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	23	23	10	9	6 128	7 300
Хэнтий	<i>Khentii</i>	31	35	5	5	7 842	8 081
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	504	559	60	63	146 186	173 010

Тайлбар: Үзүүлэлтийн ойлголт, тодорхойлолт өөрчлөгдсөн учир 2009 оны зарим тоог засварласан болно.

Note: Concerning to update concepts and definitions of indicator, some data of the year 2009 has changed.

SECTION 17. HOUSING, COMMUNITY SERVICE

(Хүснэгт 16.2-ын үргэлжлэл - Tab 16.2 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital city	Хог цэвэрлэгээ, тээвэрлэлт Garbage collecting and transportation				Халуун усны үйлчилгээ Bathing service			
		Хог устгах цэгийн тоо Rubbish-dump		Хог тээврийн машины тоо Garbage trucks		Цэгийн тоо Bathhouses		Багтаамж (хүн) Capacity (persons)	
		2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
БҮГД	TOTAL	451	419	498	551	551	662	2 690	2 881
		Баруун бүс				Western region			
Дүн	Subtotal	132	116	56	85	113	138	525	533
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	28	29	16	33	22	45	142	154
Говь-Алтай	Govi-Altai	36	20	19	20	21	18	86	68
Завхан	Zavkhan	25	25	3	4	31	32	96	112
Увс	Uvs	22	21	8	8	21	25	114	112
Ховд	Khovd	21	21	10	20	18	18	87	87
		Хангайн бүс				Khangai region			
Дүн	Subtotal	98	94	76	88	119	135	552	534
Архангай	Arkhangai	20	19	6	5	16	19	64	64
Баянхонгор	Bayankhongor	19	19	27	27	11	11	107	84
Булган	Bulgan	17	17	3	7	27	27	122	109
Орхон	Orkhon	1	2	11	14	6	13	40	38
Өвөрхангай	Ovorkhangai	30	25	23	28	27	33	115	135
Хөвсгөл	Khovsgol	11	12	6	7	32	32	104	104
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	134	134	121	128	166	152	663	592
Говьсүмбэр	Govisumber	8	10	5	6	3	3	36	40
Дархан-Уул	Darkhan Uul	6	5	11	13	3	4	9	13
Дорноговь	Dornogovi	14	14	28	24	30	29	127	91
Дундговь	Dundgovi	17	19	14	15	17	14	104	83
Өмнөговь	Omnogovi	15	14	9	16	21	19	58	62
Сэлэнгэ	Selenge	31	27	22	24	49	42	131	119
Төв	Tov	43	45	32	30	43	41	198	184
		Зүүн бүс				Eastern region			
Дүн	Subtotal	74	65	44	51	55	47	151	154
Дорнод	Dornod	21	21	14	17	19	18	35	41
Сүхбаатар	Sukhbaatar	14	13	18	21	10	13	31	43
Хэнтий	Khentii	39	31	12	13	26	16	85	70
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	13	10	201	199	98	190	799	1 068

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

Энэ бүлгийн үндсэн үзүүлэлтүүдийг Хил хамгаалах ерөнхий газрын хилээр нэвтэрсэн иргэдийн судалгааг үндэслэв.

Нэг жилээс бага хугацаагаар амралт, зугаалга, албан ажил болон бусад зорилгоор нутаг орондоо болон гадаадад аялан явсан үйл ажиллагааг аялал жуулчлалд хамааруулдаг.

Жуулчин гэж зочилж ирсэн орон нутагт зочид буудал, нийтийн болон хувийн байр, сууцанд нэг хоногоос багагүй хугацаагаар байрласан аялагчдыг ойлгоно.

Улсын хилээр гарсан дотоодын зорчигчдод албан болон хувийн ажил, аялал жуулчлал, суралцах зорилгоор зорчсон Монгол Улсын харьяат иргэдийг хамруулна.

Аяллыг зорилгоор нь албан, хувийн, жуулчлал, дамжин өнгөрөх, суралцах, байнга оршин суух, бусад гэж ангилна.

TOURISM

This chapter covers information on tourists' arriving and departing from and to foreign countries and data on in and outbound passengers, which is derived from semi-annual and annual reports of The Border Protection General Board.

*According to the recommendation on “**Building up a Registration of Tourism**” adopted by the United Nations Statistical Commission on March of 1993, a tourism refers to all types of activities related to travel for a duration of less than one year for purposes of vocation, leisure, business and others, within and out of border of the respective country.*

A tourist refers a person who travels to and stays for more than one day at a hotel, a dormitory or private houses/apartments in a visiting country.

The outbound passengers of Mongolia refer to Mongolian citizens, who have traveled overseas by official, business, private, leisure and study purposes.

By purposes, tours are classified as official, private, tourism, transit, study, for permanent residence and others.

БҮЛЭГ 18. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

18.1 УЛСЫН ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН НИЙТ ЗОРЧИГЧДЫН ТОО, боомтоор, оны эцэст NUMBER OF INBOUND AND OUTBOUND PASSENGERS, by immigration posts

Боомтын нэр <i>Name of immigration posts</i>	Гарсан зорчигчид <i>Outbound passengers</i>	тоо number							
		Орсон зорчигчид <i>Inbound passengers</i>							
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	1 446 935	1 527 026	1 461 068	1 847 411	1 416 155	1 519 861	1 447 761	1 833 499
Алтанбулаг	<i>Altanbulag</i>	119 712	129 920	134 844	163 605	126 969	138 857	140 997	169 863
Арцсуурь	<i>Artssuuri</i>	14 186	17 507	22 656	25 568	13 146	18 426	22 211	25 782
Бага Илэнх	<i>Baga Ilenkh</i>	254	7	-	-	254	7	-	-
Байтаг	<i>Baitag</i>	1 524	653	369	5	1 603	883	355	5
Баянхошуу	<i>Bayankhoshuu</i>	14 435	9 656	10 269	4 619	15 061	9 690	10 479	4 779
Бичигт	<i>Bichigt</i>	18 806	24 131	28 886	23 626	18 986	23 827	28 734	23 402
Боршоо	<i>Borshoo</i>	14 101	18 227	17 698	16 502	14 240	18 358	18 429	16 629
Булган	<i>Bulgan</i>	25 817	25 971	23 676	31 896	28 581	25 053	22 998	30 892
Бургастай	<i>Burgastai</i>	1 874	1 116	2 734	4 025	1 723	1 023	2 718	3 926
Буянт-Ухаа	<i>Buyant-Ukhaa</i>	246 198	270 711	247 292	287 791	230 380	258 644	241 959	279 291
Гашуун сухайт	<i>Gashuun sukhait</i>	42 257	42 609	76 518	168 679	42 788	42 920	72 655	170 915
Даян	<i>Dayan</i>	432	475	827	1 352	394	373	541	791
Замын-Үүд	<i>Zamiin-Uud</i>	766 219	809 551	701 544	863 416	750 175	809 121	697 545	860 589
Өлгий	<i>Olgii</i>	2 969	3 452	2 000	2 195	2 913	3 454	1 981	2 414
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	58 939	53 028	45 945	52 924	52 445	49 963	43 147	46 031
Тэс	<i>Tes</i>	6 450	6 468	5 253	3 850	5 932	6 200	4 714	3 436
Ульхан	<i>Ulikhan</i>	10 548	4 247	2 080	1 603	10 563	4 124	2 150	1 807
Харигийн гол	<i>Kharigiin gol</i>	-	45	-	-	-	45	-	-
Хавирга	<i>Khavirga</i>	26 064	22 232	16 137	15 444	24 682	22 127	16 166	15 167
Ханги	<i>Khangi</i>	13 700	16 995	13 304	21 299	13 333	16 572	11 992	20 736
Ханх	<i>Khankh</i>	7 924	9 783	9 189	9 902	7 614	9 614	9 184	9 872
Цагааннуур	<i>Tsagaannuur</i>	19 162	18 043	21 778	24 531	18 989	18 317	21 213	23 317
Шивээ хүрэн	<i>Shivee khuren</i>	32 866	39 562	72 544	117 080	32 958	39 693	72 218	116 277
Эрэнцав	<i>Ereentsav</i>	2 498	2 637	5 525	6 153	2 426	2 570	5 375	6 080
Чойбалсан	<i>Choibalsan</i>	-	-	-	1 202	-	-	-	1 369
Ховд	<i>Khovd</i>	-	-	-	144	-	-	-	129

18.2 УЛСЫН ХИЛЭЭР ГАРСАН ДОТООДЫН ЗОРЧИГЧДЫН ТОО, боомт, аяллын зорилгоор, 2010
 OUTBOUND DOMESTIC PASSENGERS, by immigration posts, purpose of visit, as of 2010

Боомтын нэр	Name of immigration posts	Гарсан зорчигчид Outbound passengers	Үүнээс: аяллын зорилго Of which: purpose of visit				
			Албан ажил Official	Хувийн ажил Private	Жуулч-лал Tourism	Байнга суух Permonent residing	Бусад Others
Бүгд	Total	1294 199	87 147	1103 977	39 532	9 377	54 166
Алтанбулаг	Altanbulag	112 625	2 450	109 284	296	121	474
Арцсуурь	Artssuuri	3 014	311	2 572	86	40	5
Бага Илэнх	Baga Ilenkh	-	-	-	-	-	-
Байтаг	Baitag	4	-	4	-	-	-
Баянхошуу	Bayankhoshuu	1 948	-	1 948	-	-	-
Бичигт	Bichigt	10 181	-	10 181	-	-	-
Боршоо	Borshoo	6 393	126	4 501	4	413	1 349
Булган	Bulgan	29 709	96	29 045	8	29	531
Бургастай	Burgastai	2 048	1 743	296	-	-	9
Буянт-Ухаа	Buyant-Ukhaa	146 327	36 853	58 109	21 972	4 332	25 061
Гашуун сухайт	Gashuun sukhait	59 170	3 015	49 978	-	669	5 508
Даян	Dayan	1 233	2	983	18	-	230
Замын-Үүд	Zamiin-Uud	784 111	19 553	730 652	15 262	2 566	16 078
Өлгий	Olgii	1 215	79	920	34	10	172
Сүхбаатар	Sukhbaatar	28 378	5 403	18 389	1 524	29	3 033
Тэс	Tes	420	8	412	-	-	-
Ульхан	Ulikhan	1 119	189	897	-	22	11
Харигийн гол	Kharigiin gol	-	-	-	-	-	-
Хавирга	Khavirga	12 297	895	10 964	298	-	140
Ханги	Khangi	20 168	-	19 491	-	445	232
Ханх	Khankh	7 882	46	7 180	12	-	644
Цагааннуур	Tsagaannuur	8 523	662	6 506	4	701	650
Шивээ хүрэн	Shivee khuren	50 760	15 019	35 741	-	-	-
Эрэнцав	Ereentsav	6 000	416	5 584	-	-	-
Чойбалсан	Choibalsan	546	192	302	14	-	38
Ховд	Khovd	128	89	38	-	-	1
Баянхошуу	Bayankhoshuu	1 948	-	1 948	-	-	-
Чойбалсан	Choibalsan	546	192	302	14	-	38
Ханги	Khangi	20 168	-	19 491	-	445	232
Ховд	Khovd	128	89	38	-	-	1
Тэс	Tes	420	8	412	-	-	-

БҮЛЭГ 18. АЯЛал ЖУУЛЧЛАЛ

 18.3 УЛСЫН ХИЛЭЭР ОРСОН НИЙТ ЗОРЧИГЧДЫН ТОО, аяллын зорилгоор, 2010
INBOUND PASSENGERS, by purpose of visit, as of 2010

тоо number

Боомтын нэр	Name of Immigration posts	Орсон зорчигчид Inbound passengers	Үүнээс: аяллын зорилго Of which: Purpose of visit			
			Албан ажил Official	Хувийн ажил Private	Байнга оршин суух Permonent residing	Бусад Others
Бүгд	Total	1 833 499	136 075	258 043	1 199 892	239 489
Алтанбулаг	<i>Altanbulag</i>	169 863	2 690	43 544	114 704	8 925
Арцсуурь	<i>Artssuuri</i>	25 782	467	20 908	3 037	1 370
Бага Илэнх	<i>Baga Ilenkh</i>	-	-	-	-	-
Байтаг	<i>Baitag</i>	5	-	1	4	-
Баянхошуу	<i>Bayankhoshuu</i>	4 779	11	738	1 569	2 461
Бичигт	<i>Bichigt</i>	23 402	134	1 314	10 196	11 758
Боршоо	<i>Borshoo</i>	16 629	1 411	8 559	4 577	2 082
Булган	<i>Bulgan</i>	30 892	257	420	25 285	4 930
Бургастай	<i>Burgastai</i>	3 926	769	4	1 936	1 217
Буянт-Ухаа	<i>Buyant-Ukhaa</i>	279 291	41 849	18 759	141 674	77 009
Гашуун сухайт	<i>Gashuun sukhait</i>	170 915	2 577	29 041	49 215	90 082
Даян	<i>Dayan</i>	791	66	14	700	11
Замын-Үүд	<i>Zamiin-Uud</i>	860 589	5 657	56 549	784 321	14 062
Өлгий	<i>Olgii</i>	2 414	428	471	1 395	120
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	46 031	5 595	7 505	19 455	13 476
Тэс	<i>Tes</i>	3 436	227	3 147	62	-
Ульхан	<i>Ulikhan</i>	1 807	160	37	1 295	315
Харигийн гол	<i>Kharigiin gol</i>	-	-	-	-	-
Хавирга	<i>Khavirga</i>	15 167	260	2 028	11 071	1 808
Ханги	<i>Khangj</i>	20 736	2	11 560	8 740	434
Ханх	<i>Khankh</i>	9 872	56	652	7 703	1 461
Цагааннуур	<i>Tsagaannuur</i>	23 317	630	13 987	6 450	2 250
Шивээ хүрэн	<i>Shivee khuren</i>	116 277	72 634	38 325	-	5 318
Эрээнцав	<i>Ereentsav</i>	6 080	57	90	5 918	15
Чойбалсан	<i>Choibalsan</i>	1 369	138	376	471	384
Ховд	<i>Khovd</i>	129	-	14	114	1

18.4 УЛСЫН ХИЛЭЭР ОРСОН ЖУУЛЧДЫН ТОО, улсаар
 INBOUND TOURISTS CROSSED THE BORDER OF MONGOLIA, by country

		тоо number			
Улс	Country	2007	2008	2009	2010
БҮГД	Total	451 788	446 446	492 836	456 090
АНУ	USA	12 223	12 474	11 344	12 808
Австрали	Australia	4 502	4 466	3 725	5 443
БНСУ	Rep. of Korea	43 930	43 396	38 273	42 231
БНХАУ	PR of China	211 007	196 832	229 451	193 730
Их Британи	United Kingdom	6 717	6 781	5 872	6 209
Итали	Italy	2 744	2 454	2 415	2 810
Казахстан	Kazakhstan	4 882	5 473	5 053	5 757
Канад	Canada	2 422	2 645	2 259	2 864
Нидерланд	Netherlands	3 380	3 255	2 775	3 244
ОХУ	Russian Fed.	98 759	109 975	108 105	121 647
Франц	France	6 341	6 688	6 706	7 527
ХБНГУ	Germany	8 250	8 027	6 867	8 095
Швед	Sweden	2 112	1 894	1 665	1 625
Швейцарь	Switzerland	2 580	2 377	2 163	2 394
Япон	Japan	17 238	14 939	11 401	14 140
Бусад	Others	30 661	30 402	59 700	31 204

БҮЛЭГ 18. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

18.5 УЛСЫН ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН ГАДААДЫН ЗОРЧИГЧДЫН ТОО, улсаар
FOREIGN PASSENGERS CROSSED THE BORDER OF MONGOLIA, by country

		тоо number							
Улс	Country	Орсон зорчигчид Inbound passengers				Гарсан зорчигчид Outbound passengers			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	454 762	468 797	464 850	557 483	456 347	470 443	471 960	553 175
АНУ	USA	12 342	12 663	11 508	12 982	12 322	12 521	11 515	12 931
Австрали	Australia	4 514	4 491	3 741	5 471	4 496	4 593	3 744	5 396
БНСУ	Rep. of Korea	44 204	43 750	38 551	42 551	44 814	44 097	39 243	42 400
БНХАУ	PR of China	212 158	217 127	232 038	290 092	212 280	218 044	236 107	285 432
Их Британи	United Kingdom	6 743	6 808	5 895	6 228	6 770	6 946	5 927	6 271
Итали	Italy	2 748	2 468	2 417	2 819	2 762	2 465	2 466	2 825
Казахстан	Kazakhstan	4 922	5 493	5 094	5 792	4 798	5 590	5 134	5 617
Канад	Canada	2 443	2 681	2 273	2 887	2 384	2 720	2 288	2 864
Нидерланд	Netherlands	3 392	3 267	2 791	3 248	3 367	3 291	2 757	3 252
ОХУ	Russian Fed.	99 662	110 955	109 391	125 543	100 695	110 623	111 113	126 746
Франц	France	6 357	6 714	6 737	7 543	6 310	6 693	6 695	7 577
ХБНГУ	Germany	8 332	8 085	6 995	8 220	8 378	8 159	7 052	8 225
Швед	Sweden	2 117	1 900	1 667	1 632	2 102	1 886	1 679	1 629
Швейцарь	Switzerland	2 591	2 393	2 184	2 399	2 625	2 398	2 151	2 386
Япон	Japan	17 307	15 036	11 496	14 279	17 365	15 112	11 586	14 222
Бусад	Others	24 930	24 966	22 072	25 797	24 879	25 305	22 503	25 402

18.6 УЛСЫН ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН ГАДААДЫН ЗОРЧИГЧДЫН БҮТЭЦ, аяллын зорилго, бүс нутгаар, 2010
COMPOSITION OF FOREIGN PASSENGERS, by purpose of visit and geographical regions, 2010

		дүнд харьцсан хувь percentage						
Аяллын зорилго	Бүгд	Үүнээс: бүс нутгаар Of which: by regions						
		Америк	Зүүн Ази, Номхон далайн бүс нутаг	Европ	Ойрхи Дорнод	Өмнөд Ази	Африк	
Purpose of visit	Total	America	East Asia and the Pacific	Europe	Middle East	South Asia	Africa	
Нийт	Total	100.0	2.9	65.4	30.9	0.4	0.3	0.1
Үүнээс:	Of which:							
Албан ажил	Official	100.0	3.1	78.4	16.6	1.1	0.7	0.1
Хувийн ажил	Private	100.0	1.8	50.4	47.4	0.2	0.1	0.1
Жуулчлал	Tourism	100.0	8.1	49.9	40.9	0.7	0.3	0.1
Ажиллах	Work	100.0	-	97.8	2.2	-	-	-
Дамжин өнгөрөх	Transit	100.0	2.1	43.5	54.3	-	-	0.1

18.7 АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЭЛЖ БУЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ,
БАЙГУУЛЛАГА, АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, оны эцэст
ENTERPRISES IN THE TOURISM SECTOR AND THEIR EMPLOYEES end of the year

		2007	2008	2009	2010
Байгууллагын тоо	Enterprises	403	493	472	426
Ажиллагчдын тоо	Employees	1 864	2 033	2 389	2 079

ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

Үндэсний статистикийн хороо Өрхийн орлого, зарлагын судалгааг 1966 оноос эхлэн явуулж ирсэн бөгөөд Өрхийн орлого, зарлагын судалгаа, Амьжиргааны түвшний түүвэр судалгааг нэгтгэн 2007 оны 7 дугаар сарын 1-нээс “Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа”-г зохион байгуулан явуулж байна. Судалгаанд жил бүр Монгол Улсын 11232 өрхийг түүвэрлэн авч, тэднээс өрхийн гишүүдийн нас, хүйс, боловсрол, ажил эрхлэлтийн байдал, өрхийн орлого, зарлага, хэрэглээний хэмжээтэй холбоотой үзүүлэлтүүдийг цуглуулан судалж байна.

Өрхийн нийт орлого (зарлага) нь өрхийн мөнгөн орлого (зарлага) дээр өрхийн өөрийн аж ахуйгаас бэлтгэж хэрэглэсэн болон бусдаас үнэгүй авч хэрэглэсэн зүйлсийн мөнгөн дүнг нэмснээр тодорхойлогдох бөгөөд нэг өрхөд ногдох дундаж үзүүлэлтүүдийг жилийн турш уг судалгаанд хамрагдсан 11232 өрхийн сарын дунджаар тооцсон болно. Хүн амын хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэглээг тооцохдоо тухайн өрх худалдаж авсан, хувийн аж ахуйгаасаа болон бусад хүмүүсээс үнэ төлбөргүй авч хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүнийг оруулж байна.

“Хүн амын амьжиргааны доод түвшинг тодорхойлох тухай” Монгол Улсын хуулийн /1998 оны 1 дүгээр сарын 8-ны өдрийн/ 5 дугаар зүйлд заасны дагуу 1998 оноос эхлэн “Хүн амын амьжиргааны доод түвшин”-г бүс нутгаар тодорхойлж байна. Хуулийн 3 дугаар зүйлд хүн амын амьжиргааны доод түвшин гэж хэрэглээний доод хэмжээг мөнгөн хэлбэрээр илэрхийлснийг, хэрэглээний доод хэмжээ гэж хүний нэн тэргүүний зайлшгүй хэрэгцээг хангах хүнсний болон хүнсний бус хэрэглээний сагсаар тодорхойлсон бараа, үйлчилгээний шинжлэх ухааны үндэслэлтэй тогтоосон тоо, хэмжээг ойлгоно гэж заасан байдаг.

Ядуурлын хамралтын хүрээний индекс буюу ядуурлын түвшин нь нийт хүн амд ядуурлын шугамаас доогуур хэрэглээтэй байгаа хүн амын эзлэх хувийг харуулна. Ядуурлын хамралтын хүрээний индекс нь ядуурлыг хэмжих хамгийн энгийн бөгөөд өргөн хэрэглэгддэг үзүүлэлт юм. Гэвч ядуурлын дүр төрхийг илүү тодорхой болгох зорилгоор ядуурлын гүнзгийрэлтийн индекс, ядуурлын мэдрэмжийн индекс гэсэн хоёр үзүүлэлтийг нэмж тодорхойлох шаардлагатай байдаг.

Ядуурлын гүнзгийрэлтийн индекс нь ядуу хүн амын хэрэглээний дундаж түвшин ядуурлын шугамаас хэдэн хувиар доогуур байгааг илэрхийлдэг.

Ядуурлын мэдрэмжийн индекс нь ядуу хүн амын дундах хэрэглээний тархалтыг харуулна. Тухайн өрхийн хэрэглээ нэмэгдсэн ч хэмжээ нь ядуурлын шугамаас доогуур байвал ядуурлын хамрах хүрээ, гүнзгийрэлт өөрчлөгдөхгүй харин ядуурлын мэдрэмж нь нэмэгдэнэ.

БҮЛЭГ 19. ӨРЖИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДЧУРАЛ

“Тогтвортой амьжиргаа-II” төслийн танилцуулга

Монгол Улсын Засгийн Газар, Олон Улсын Хөгжлийн Ассоциаци /Дэлхийн Банк/-тай харилцан тохиролцсоны дагуу “Тогтвортой амьжиргаа” төслийг 2002 оноос эхлэн 12 жилийн турш хэрэгжүүлж байгаа бөгөөд 2002-2007 онд төслийн нэгдүгээр үе шат хэрэгжиж дууссан. Төслийн хоёрдугаар үе шат буюу “Тогтвортой амьжиргаа-II” төсөл 2008-2012 онд нийслэл, бүх аймагт хэрэгжиж байна.

Тогтвортой амьжиргаа-II төслийн зорилго нь эрүүл мэнд, боловсрол, дэд бүтцийг сайжруулах, нийгмийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, малчдын байгаль цаг уурын эрсдэлд бэлэн байх чадварыг нэмэгдүүлэх, алслагдсан орон нутагт жижиг зээлийн үйлчилгээг хүргэх замаар амьжиргааг баталгаажуулах, тогтворжуулахад иргэдийн хэрэгцээ, оролцоонд тулгуурласан механизмыг улсын хэмжээнд төлөвшүүлэх явдал юм.

“Тогтвортой амьжиргаа” төслийн үйл ажиллагааны мэдээллийг 2006 оноос эхлэн статистикийн эмхтгэл болон хагас, бүтэн жилийн бюллетеньд тогтмол хэвлэн нийтэлж байна.

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

Since 1966, the National Statistical Office conducted the Household Income and Expenditure Survey on a regular basis. However since July 1, 2007, the Living Standards Measurement Survey and the Household Income and Expenditure Survey were combined into one survey namely the Household Socio-Economic Survey. Yearly 11232 households and quarterly 2808 households, which represent Mongolian households are engaged in the sample survey. The survey covers information on households' living standards, poverty, household income and expenditure in relation with socio-economic data.

The total income (expenditure) of a household is defined by summation of the households' monetary income (expenditure), consumption of goods from own resources and received free of charge. The average indicators per household are determined by the monthly average of 11232 selected households, who were surveyed along the year for this perennial survey. The food consumption includes purchased, received free of charge and consumed from own production foodstuff.

The National Statistical Office has been defining and publishing the "Minimum subsistence level of population" by region since 1998 according to the article 5 of The Law on Defining Minimum Subsistence Level of Population (dated January 8, 1998) of Mongolia, which states that the National Statistical Office shall determine the minimum subsistence level of population based on minimum consumption. As stated in the article 3 of The Law on Defining Minimum Subsistence Level of Population of Mongolia, "the minimum subsistence level refers to a minimum consumption level expressed in monetary value; and minimum consumption level refers to a scientific estimation on quantity of consumption to satisfy basic survival requirement defined by food and non-food consumption basket".

The poverty headcount index refers to the proportion of the population with a standard of living below the poverty line to total population. This is the most widely used poverty index, thus it is comparably easy to interpret and understand, while other two including the poverty gap and severity of poverty are used in order to get more comprehensive description of the poverty situation.

The poverty gap is the average distance below the poverty line as a proportion of the poverty line where the mean is taken over the whole population, counting the non-poor as having zero poverty gaps.

The severity of poverty is the distribution of the consumption among the poor population. However, household consumption has increased, its amount is below poverty line, and poverty headcount and gap do not change, while poverty severity increases.

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

Introduction to “Sustainable Livelihood project-II”

According to the Development Credit Agreement between Government of Mongolia and the World Bank, Sustainable Livelihoods Program has been implemented since 2002 for 12 years. The first stage of the project was successfully implemented in 2002-2007. Second stage of Program or Sustainable Livelihoods Project –II has been implemented at the Capital city and all aimags in 2008-2012.

The overall objective of the SLP-II is to address community needs and participation based institutional mechanisms by improving health, education and infrastructure development, enhance quality and accessibility of social services, ability of herdsman to overcome natural risks and enhancing microloans in remote areas.

Beginning in the year 2006, information on the “Sustainable Livelihood” project outputs has been published in a statistical yearbook and semi-annual and annual bulletin regularly.

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

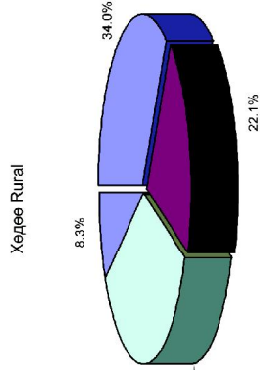
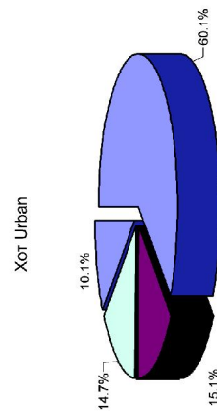
19.1 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГО, хот, хөдөөгөөр, оны үнээр
MONTHLY AVERAGE INCOME PER HOUSEHOLD, by urban and rural, at current prices

Орлогын төрөл	Улсын дундаж National average					Хот Urban					Хөдөө Rural				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
НИЙТ ОРЛОГО - БҮГД	263 681	363 994	402 525	448 027	406 667	454 854	406 667	454 854	498 172	254 050	331 600	305 216	331 600	386 605	317 354
1. Мөнгөн орлого - Бүгд	239 179	325 270	354 967	387 099	394 877	441 871	394 877	441 871	476 690	205 758	230 924	205 758	230 924	277 354	217 354
Цалин, хөлс	105 058	158 963	181 022	200 167	136 188	225 070	136 188	225 070	259 347	53 522	69 358	53 522	69 358	74 863	94 345
Тэтгэвэр, тэтгэмж	40 205	61 055	67 237	67 131	40 943	66 825	40 943	66 825	73 547	38 963	53 235	38 963	53 235	58 684	61 376
Өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	72 019	78 534	76 082	82 855	57 401	65 257	57 401	65 257	69 818	96 254	96 533	96 254	96 533	84 524	98 566
Бусад	21 897	26 718	30 646	36 946	24 842	37 725	24 842	37 725	48 276	17 019	11 798	17 019	11 798	19 109	23 087
2. Бусдаас үнэгүй авсан	8 134	10 451	14 743	19 356	7 808	9 931	7 808	9 931	11 258	8 676	11 159	8 676	11 159	19 467	23 429
3. Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	16 368	27 873	32 815	41 572	2 310	1 859	2 310	1 859	1 725	5 450	39 656	63 133	39 656	74 953	85 822

19.2 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГЫН БҮТЭЦ
COMPOSITION OF MONTHLY AVERAGE INCOME PER HOUSEHOLD

Орлогын төрөл	Улсын дундаж National average					Хот Urban					Хөдөө Rural				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
НИЙТ ОРЛОГО - БҮГД	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1. Мөнгөн орлого - Бүгд	90.7	89.4	88.2	86.4	86.4	97.1	97.1	97.1	95.7	81.0	75.6	81.0	75.6	71.5	71.8
Цалин, хөлс	39.8	43.7	45.0	44.7	50.5	55.4	44.7	50.5	57.0	21.1	22.7	21.1	22.7	22.6	24.4
Тэтгэвэр, тэтгэмж	15.3	10.8	10.7	15.0	15.2	10.4	10.4	10.2	14.4	15.3	17.4	15.3	17.4	17.7	15.9
Өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	27.3	21.6	18.9	18.5	21.3	16.0	15.3	16.0	15.3	14.1	37.9	14.1	37.9	31.6	25.5
Бусад	8.3	7.3	7.6	8.2	9.2	9.3	8.6	9.2	9.7	6.7	3.9	6.7	3.9	5.7	6.0
2. Бусдаас үнэгүй авсан	3.1	2.9	3.7	4.3	2.9	2.4	2.5	2.4	3.2	3.4	3.7	3.4	3.7	5.9	6.0
3. Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	6.2	7.7	8.1	9.3	0.9	0.5	0.4	0.5	1.1	15.6	20.7	15.6	20.7	22.6	22.2

Өрхийн мөнгөн орлогын бүтэц, 2010
Composition of household monetary income, 2010

19.3 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГА, хот, хөдөөгөөр, оны үнээр
MONTHLY AVERAGE EXPENDITURE PER HOUSEHOLD, by urban and rural, at current prices

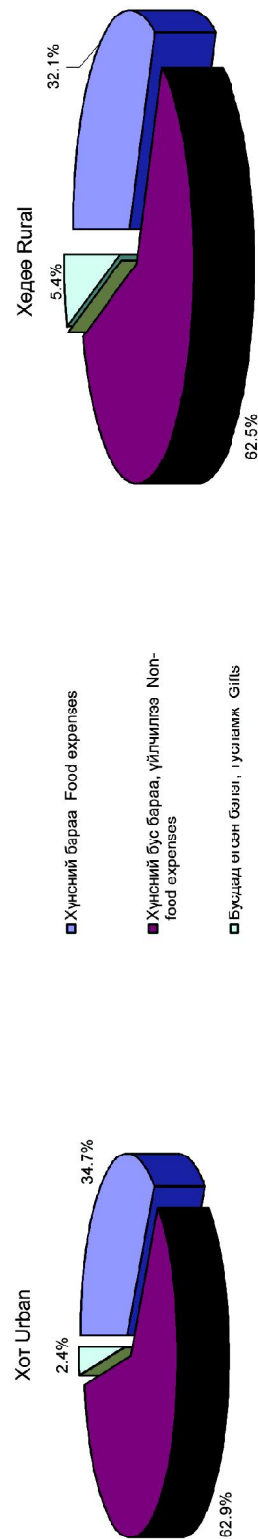
Зарлагын төрөл Types of expenditure	Улсын дундаж National average					Хот Urban					Хөдөө Rural				
	2007	2008	2009	2010	2010	2007	2008	2009	2010	2010	2007	2008	2009	2010	
Өрхийн зарлага - Бүгд Expenditure - Total	292 488	367 466	437 602	450 206	450 206	308 016	421 924	471 336	501 042	501 042	266 768	293 653	391 883	387 937	
1. Мөнгөн зарлага - Бүгд Monetary expenditure - Total	267 986	329 142	390 044	389 278	389 278	297 898	410 134	458 353	479 560	479 560	218 436	219 361	297 463	278 686	
Хүнсний зүйлийн зарлага Food expenses	92 480	119 533	147 906	131 940	131 940	106 120	151 853	158 215	166 614	166 614	69 884	75 724	133 934	89 466	
Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлага and services	171 599	200 247	228 667	244 404	244 404	187 702	251 185	287 510	301 709	301 709	144 925	131 204	148 915	174 206	
Бусдад өгсөн бэлэг, тусламж and offerings	3 907	9 362	13 471	12 934	12 934	4 076	7 096	12 628	11 237	11 237	3 627	12 433	14 614	15 014	
2. Бусдаас үнэгүй авсан - Бүгд Received from other free of charge	8 134	10 451	14 743	19 356	19 356	7 808	9 931	11 258	16 032	16 032	8 676	11 159	19 467	23 429	
Хүнсний зүйлийн зарлага Food expenses	3 775	4 503	6 333	9 265	9 265	2 700	2 220	1 707	4 273	4 273	5 556	7 599	12 603	15 381	
Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлага and services	4 359	5 948	8 410	10 091	10 091	5 108	7 711	9 551	11 759	11 759	3 120	3 560	6 864	8 048	
3. Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн Foodstuff, which consumed from private farm or enterprise	16 368	27 873	32 815	41 572	41 572	2 310	1 859	1 725	5 450	5 450	39 656	63 133	74 953	85 822	

19.4 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ
COMPOSITION OF MONTHLY AVERAGE EXPENDITURE PER HOUSEHOLD

Зарлагын төрөл Types of expenditure	Улсын дундаж National average					Хот Urban					Хөдөө Rural				
	2007	2008	2009	2010	2010	2007	2008	2009	2010	2010	2007	2008	2009	2010	
Өрхийн зарлага - Бүгд Expenditure - Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
1. Мөнгөн зарлага - Бүгд Monetary expenditure - Total	91.6	89.6	89.1	86.5	86.5	96.7	97.2	97.2	95.7	95.7	81.8	74.7	75.9	71.8	
Хүнсний зүйлийн зарлага Food expenses	31.6	32.5	33.8	29.3	29.3	34.5	36.0	33.5	33.3	33.3	26.2	25.8	34.2	23.0	
Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлага and services	58.7	54.5	52.2	54.3	54.3	60.9	59.5	61.0	60.2	60.2	54.3	44.7	38.0	44.9	
Бусдад өгсөн бэлэг, тусламж and offerings	1.3	2.6	3.1	2.9	2.9	1.3	1.7	1.7	2.2	2.2	1.3	4.2	3.7	3.9	
2. Бусдаас үнэгүй авсан - Бүгд Received from other free of charge	2.8	2.8	3.4	4.3	4.3	2.6	2.3	2.4	3.2	3.2	3.3	3.8	5.0	6.1	
Хүнсний зүйлийн зарлага Food expenses	1.3	1.2	1.5	2.1	2.1	0.9	0.5	0.4	0.9	0.9	2.1	2.6	3.2	4.0	
Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлага and services	1.5	1.6	1.9	2.2	2.2	1.7	1.8	2.0	2.3	2.3	1.2	1.2	1.8	2.1	
3. Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн Foodstuff, which consumed from private farm or enterprise	5.6	7.6	7.5	9.2	9.2	0.7	0.5	0.4	1.1	1.1	14.9	21.5	19.1	22.1	

Дүнд харьцуулсан хувь, percentage

Өрхийн мөнгөн зарлагын бүтэц, 2010
Composition of household monetary expenditure, 2010

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

19.5 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХҮНСНИЙ ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ УЛСЫН ДУНДАЖ ХЭРЭГЛЭЭ, жишсэн хүнээр, хот, хөдөөгөөр
MONTHLY AVERAGE CONSUMPTION OF SOME FOODSTUFF PER PERSON, by adult equivalent, urban and rural

Хүнсний бүтээгдэхүүн Foodstuff	Улсын дундаж National average						Хот Urban				Хөдөө Rural					
	2007		2008		2009		2010		2007		2008		2009		2010	
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Мах, махан бүтээгдэхүүн, маханд шилжүүлснээр in terms of meat	7.6	7.6	8.4	8.4	6.5	6.5	6.5	6.6	6.6	8.9	9.1	10.4	10.6			
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, сүүнд шилжүүлснээр in terms of milk	12.3	12.3	13.6	10.5	7.0	7.3	7.1	6.3	6.3	18.6	18.4	21.8	15.9			
Цөцгийн тос Butter	0.4	0.3	0.3	0.3	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.2	0.2	0.2	0.2			
Гурил, гурилан бүтээгдэхүүн, гурилд шилжүүлснээр in terms of flour	10.7	10.5	10.6	10.7	11.0	10.6	10.6	10.5	10.5	10.4	10.4	10.6	10.9			
Будаа Rice	1.9	1.7	1.7	1.7	1.9	1.6	1.7	1.7	1.7	1.9	1.8	1.8	1.8			
Чихэр, сахарын зүйл, сахарт шилжүүлснээр in terms of sugar	1.7	1.5	1.9	1.4	1.5	1.6	1.8	1.4	1.4	1.8	1.4	1.9	1.3			
Өндөг, ширхэг Egg, piece	1.9	2.3	2.3	2.7	3.2	3.7	3.9	4.1	4.1	0.4	0.5	0.5	0.8			
Төмс Potatoes	3.3	3.4	3.2	3.3	4.1	4.3	4.0	4.0	4.0	2.4	2.3	2.1	2.4			
Хүнсний ногоо Vegetables in terms of fresh vegetable	2.0	1.7	1.8	1.8	2.7	2.2	2.1	2.3	2.3	1.1	1.0	1.4	1.1			
Жимс, жимсгэнэ Fruits	0.7	0.7	0.5	0.7	0.9	0.9	0.7	0.7	0.7	0.5	0.5	0.3	0.6			
Ургамлын болон өөхөн тос Vegetable oil	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5	0.5	0.5			

19.6 НЭГ ХҮНИЙ ХОНОГТ ХЭРЭГЛЭСЭН ХҮНСНИЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ИЛЧЛЭГ, НАЙРЛАГА, жишсэн хүнээр, хот, хөдөөгөөр
COMPOSITION OF DAILY FOODSTUFF CONSUMPTION AND CALORIES PER PERSON, by adult equivalent, urban and rural

	Улсын дундаж National average						Хот Urban				Хөдөө Rural					
	2007		2008		2009		2010		2007		2008		2009		2010	
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Илчлэг, ккал Calorie, kkal	2 874.2	2 793.7	2 917.4	2 798.3	2 741.0	2 657.3	2 678.4	2 603.6	3 034.0	2 962.9	3 216.5	3 040.7	2 874.2	2 793.7	2 917.4	2 798.3
Уураг, гр Protein, gram	102.9	102.2	108.3	105.4	92.3	90.7	91.9	90.1	115.5	116.5	129.0	124.4	102.9	102.2	108.3	105.4
Өөх тос, гр Fat, gram	93.1	90.0	94.9	90.6	83.0	78.7	78.8	77.9	105.3	104.0	115.1	106.4	93.1	90.0	94.9	90.6
Нүүрс ус, гр Carbohydrate, gram	386.8	374.9	387.8	371.5	387.9	378.7	382.6	368.1	385.5	370.1	394.2	375.8	386.8	374.9	387.8	371.5

19.7 ЯДУУРЛЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ хот, хөдөө, бүс, суурьшлаар
POVERTY MEASURES, by urban and rural, region and location

	Ядуурлын хамралтын хүрээ Poverty Headcount						Ядуурлын гүнзгийрэлт Poverty Gap						Ядуурлын мөдрөмж Poverty Severity						
	2002-2003*		2007-2008		2010		2002-2003*		2007-2008		2010		2002-2003*		2007-2008		2010		
	2002-2003*	2007-2008	2009	2010	2009	2010	2002-2003*	2007-2008	2009	2010	2009	2010	2002-2003*	2007-2008	2009	2010	2009	2010	
Улсын дундаж	36.1	35.2	38.7	39.2	38.7	39.2	11.0	10.1	10.6	11.3	11.3	11.3	4.7	4.0	4.1	4.1	4.1	4.6	
Хот	30.3	26.9	30.6	32.2	30.6	32.2	9.2	7.7	7.9	8.7	8.7	8.7	4.0	3.1	2.9	2.9	2.9	3.4	
Хөдөө	43.4	46.6	49.6	47.8	49.6	47.8	13.2	13.4	14.4	14.6	14.6	14.6	5.6	5.2	5.6	5.6	5.6	6.1	
Бүс																			
Баруун	51.1	47.1	48.7	51.1	48.7	51.1	14.6	12.8	12.5	16.0	16.0	16.0	5.7	4.7	4.6	4.6	4.6	6.7	
Хангай	38.7	46.6	55.2	51.9	55.2	51.9	12.3	13.6	17.4	16.0	16.0	16.0	5.2	5.3	7.2	7.2	7.2	6.7	
Төв	34.4	30.7	29.3	29.3	29.3	29.3	10.1	8.4	7.7	7.7	7.7	7.7	4.3	3.3	2.8	2.9	2.9	2.9	
Зүүн	34.5	46.7	43.8	40.6	43.8	40.6	12.4	14.9	12.4	12.3	12.3	12.3	6.6	6.6	4.8	4.8	4.8	5.2	
Улаанбаатар	27.3	21.9	26.7	29.8	26.7	29.8	8.1	6.3	6.4	7.7	7.7	7.7	3.3	2.6	2.3	2.3	2.3	2.8	
Суурьшил																			
Улаанбаатар	27.3	21.9	26.7	29.8	26.7	29.8	8.1	6.3	6.4	7.7	7.7	7.7	3.3	2.6	2.3	2.3	2.3	2.8	
Аймгийн төв	33.9	34.9	37.0	36.2	37.0	36.2	10.5	9.9	10.3	10.4	10.4	10.4	4.7	3.9	4.0	4.0	4.0	4.2	
Сумын төв	44.5	42.0	42.6	38.8	42.6	38.8	14.4	12.7	12.9	11.4	11.4	11.4	6.4	5.2	5.3	5.3	5.3	4.7	
Хөдөө нутаг	42.7	49.7	53.2	54.2	53.2	54.2	12.6	13.9	15.1	16.9	16.9	16.9	5.1	5.3	5.8	5.8	5.8	7.1	

* Амьжиргааны түвшний түүвэр судалгаагаар

* Living Standards Measurement Survey

19.8 ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, нэг хүнд сард ногдохоор, бүс нутгаар
MINIMUM SUBSISTANCE LEVEL OF POPULATION, per capita per month, by region

Бүс	Region	2007	2008 I	2008 X	2009	2010	2011
Баруун	Western	54 700	70 700	94 300	96 100	97 000	104 300
Хангай	Khangai	54 600	70 600	89 000	90 600	91 500	105 100
Төв	Central	56 700	73 100	90 800	91 200	91 700	106 600
Зүүн	Eastern	51 800	65 600	85 100	86 300	90 900	103 500
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	60 100	73 300	94 800	101 100	101 600	118 100

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

19.9 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХЭРЭГЛЭЭ, ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНДСЭН БҮЛЭГ, ХОТ, ХЕДӨӨГӨӨР. 2010
CONSUMPTION PER CAPITA PER MONTH, by main categories of consumption, urban and rural, 2010

	Улсын дундаж		Төг. төг	
	National average	Urban	Хот	Хөдөө
Нийт хэрэглээ	126 184	139 440		109 780
<i>Total consumption</i>				
Хүнс	47 759	46 930		48 786
Food				
Согтууруулах ундаа, тамхи	2 066	1 351		2 952
Alcoholic beverages and tobacco				
Боловсрол	7 510	8 719		6 014
Education				
Эрүүл мэнд	5 844	5 761		5 947
Health				
Удаан эдэлгээтэй бараа	2 091	2 544		1 531
Durable goods				
Түрээс	7 717	12 124		2 262
Rent				
Халаалт	4 967	6 505		3 063
Heating				
Үйлчилгээ	3 738	5 539		1 509
Utilities				
Хувцас	18 859	19 383		18 211
Clothing				
Тээвэр, холбоо	15 425	18 850		11 186
Transportation and communication				
Бусад	10 208	11 734		8 319
Others				

19.10 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХЭРЭГЛЭЭ, ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНДСЭН БҮЛЭГЭЭР, ЯДУУРЛЫН БАЙДЛААР, ХОТ, ХЕДӨӨГӨӨР, 2010
CONSUMPTION PER CAPITA PER MONTH, by main categories of consumption, poverty status, urban and rural, 2010

	Нийт		Хот		Хөдөө		Төг. төг
	Total		Urban		Rural		
	Ядуу бус	Ядуу	Ядуу бус	Ядуу	Ядуу бус	Ядуу	
	Non-poor	Poor	Non-poor	Poor	Non-poor	Poor	
Нийт хэрэглээ	167 107	62 621	175 105	64 315	154 250	61 210	
<i>Total consumption</i>							
Хүнс	58 308	31 374	55 349	29 195	63 064	33 191	
Food							
Согтууруулах ундаа, тамхи	2 609	1 223	1 656	707	4 141	1 654	
Alcoholic beverages and tobacco							
Боловсрол	10 270	3 223	11 186	3 524	8 798	2 973	
Education							
Эрүүл мэнд	8 753	1 325	7 889	1 278	10 143	1 364	
Health							
Удаан эдэлгээтэй бараа	2 989	697	3 454	629	2 242	753	
Durable goods							
Түрээс	11 386	2 019	16 462	2 987	3 224	1 211	
Rent							
Халаалт	6 109	3 192	7 154	5 196	4 429	1 572	
Heating							
Үйлчилгээ	5 074	1 663	6 842	2 793	2 231	721	
Utilities							
Хувцас	25 308	8 843	24 716	8 151	26 260	9 419	
Clothing							
Тээвэр, холбоо	22 364	4 647	25 349	5 161	17 566	4 219	
Transportation and communication							
Бусад	13 937	4 415	15 048	4 754	12 152	4 133	
Others							

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

19.11 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХЭРЭГЛЭЭ, өрхийн тооны тэнцүү 10 бүлгээр, хот, хөдөөгөөр, 2010
PER CAPITA MONTHLY CONSUMPTION, by household deciles, urban and rural, 2010

	Улсын дундаж <i>National average</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>
I	41 060	45 163	37 547
II	57 902	64 291	52 735
III	70 805	78 671	63 378
IV	82 900	92 114	73 820
V	96 024	106 833	84 817
VI	111 612	124 000	97 434
VII	130 322	143 651	113 931
VIII	154 260	171 162	134 639
IX	193 675	212 719	166 391
X	323 382	356 098	273 510
Нийт	126 185	139 440	109 780

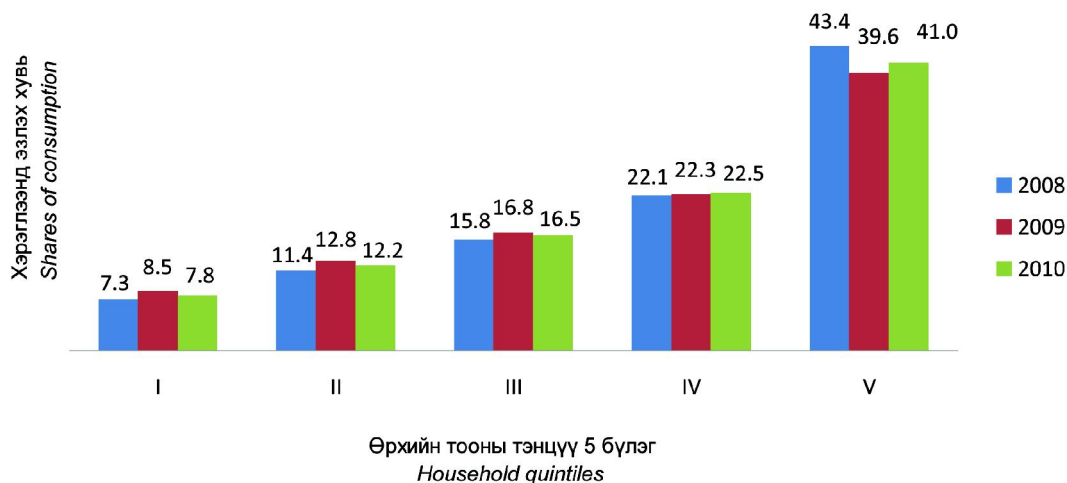
төг *tog*

19.12 ХҮН АМЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БҮТЭЦ, өрхийн тооны тэнцүү 5 бүлгээр, хот, хөдөөгөөр, 2010
CONSUMPTION SHARES, by household quintiles, urban and rural, 2010

	Улсын дундаж <i>National average</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>
I	7.8	7.8	8.2
II	12.2	12.2	12.5
III	16.5	16.6	16.6
IV	22.5	22.6	22.7
V	41.0	40.8	40.0
Нийт	100.0	100.0	100.0

хувь *percentage*

Хүн амын хэрэглээний бүтэц, өрхийн тооны тэнцүү 5 бүлгээр
Composition of consumption by household quintiles

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

19.13 "ТОГТВОРТОЙ АМЬЖИРГАА-II" ТӨСЛИЙН ХҮРЭЭНД ЭРҮҮЛ МЭНД, БОЛОВСРОЛ, ДЭД БҮТЦИЙГ САЙЖРУУЛАХАД
ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГӨ, бүс, аймаг, нийслэлээр

INVESTMENTS FOR THE IMPROVEMENT OF THE HEALTH, EDUCATION AND INFRASTRUCTURE
WITHIN THE FRAMEWORK OF "SUSTAINABLE LIVELIHOODS PROJECT-II", by regions, aimags and the Capital

Бүс, аймаг, нийслэл Regions, aimags and the Capital	Боловсрол Education							
	2007		2008		2009		2010	
	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/
БҮГД	279	1 288.7	257	1 529.2	659	3 796.0	604	4 223.7
TOTAL								
Баруун бүс			Western region					
Subtotal	58	272.4	33	208.6	178	943.8	155	1 079.9
Баян-Өлгий	15	85.8	17	79.9	27	208.6	33	236.9
Говь-Алтай	2	6.0	-	-	46	179.9	25	202.0
Завхан	15	63.1	-	-	31	182.5	36	266.7
Увс	16	82.5	16	128.7	39	234.2	33	227.4
Ховд	10	35.0	-	-	35	138.6	28	146.9
Хангайн бүс			Khangai region					
Subtotal	75	352.7	55	390.8	161	867.1	139	887.8
Архангай	2	8.2	-	-	34	119.8	18	140.8
Баянхонгор	24	129.5	27	233.1	19	209.2	31	265.0
Булган	5	40.5	-	-	37	109.3	12	52.4
Орхон	1	13.4	11	47.4	14	170.4	12	98.5
Өвөрхангай	31	110.4	17	110.3	-	-	9	43.5
Хөвсгөл	12	50.7	-	-	57	258.4	57	287.6
Төвийн бүс			Central region					
Subtotal	75	344.1	74	434.4	168	1 012.6	166	1 127.7
Говьсүмбэр	3	6.9	-	-	6	24.1	5	22.2
Дархан-Уул	3	18.3	-	-	6	34.8	8	74.0
Дорноговь	9	32.0	-	-	19	109.6	17	108.7
Дундговь	23	73.1	27	108.1	35	176.4	24	156.7
Өмнөговь	11	67.4	14	84.2	20	140.3	24	166.4
Сэлэнгэ	5	15.2	-	-	51	211.7	47	224.2
Төв	21	131.2	33	242.1	31	315.7	41	375.5
Зүүн бүс			Eastern region					
Subtotal	32	128.1	10	53.8	99	500.8	98	610.5
Дорнод	9	53.8	10	53.8	30	185.1	21	194.9
Сүхбаатар	10	27.3	-	-	29	143.1	44	274.6
Хэнтий	13	47.0	-	-	40	172.6	33	141.0
Улаанбаатар	39	191.4	85	441.6	53	471.7	46	517.8
Улаанбаатар			Ulaanbaatar					

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Project office of the "Sustainable livelihoods-II"

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

(Хүснэгт 19.13-ын үргэлжлэл Table 19.13 continuation)

Бүс, аймаг, нийслэл Regions, aimags and the Capital	Эрүүл мэнд Health									
	2007		2008		2009		2010		2010	
	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ /mln.tog/
БҮГД	166	485.0	75	407.1	280	1 275.0	231	1 400.3		
Баруун бүс										
Subtotal	54	122.6	20	106.5	99	415.6	64	338.9		
Баян-Өлгий	6	36.1	12	62.8	10	67.2	9	56.2		
Говь-Алтай	38	56.0	-	-	26	68.0	12	42.5		
Завхан	2	16.1	-	-	12	88.7	9	74.2		
Увс	2	4.0	8	43.7	18	111.5	13	98.3		
Ховд	6	10.4	-	-	33	80.2	21	67.7		
Хангайн бүс										
Subtotal	45	138.6	19	77.8	61	248.3	71	447.7		
Архангай	15	46.5	-	-	14	40.3	10	135.4		
Баянхонгор	14	28.7	6	37.9	7	58.2	14	93.8		
Булган	1	3.3	-	-	15	79.7	9	54.2		
Орхон	-	-	-	-	-	-	1	6.4		
Өвөрхангай	9	33.5	13	39.9	-	-	9	20.6		
Хөвсгөл	6	26.6	-	-	25	70.1	28	137.3		
Төвийн бүс										
Subtotal	49	159.9	24	130.8	56	333.8	57	341.8		
Говьсүмбэр	2	8.1	-	-	4	17.7	-	-		
Дархан-Уул	1	4.7	-	-	-	-	5	27.0		
Дорноговь	3	12.8	-	-	14	56.9	10	42.7		
Дундговь	12	22.2	9	35.4	9	75.2	3	39.1		
Өмнөговь	10	44.3	8	45.7	15	84.8	12	61.3		
Сэлэнгэ	3	8.0	-	-	7	35.3	14	81.6		
Төв	18	59.8	7	49.7	7	63.9	13	90.1		
Зүүн бүс										
Subtotal	9	20.1	6	53.4	51	170.0	28	167.9		
Дорнод	-	-	6	53.4	10	52.2	6	39.0		
Сүхбаатар	4	11.6	-	-	14	67.4	10	74.6		
Хэнтий	5	8.5	-	-	27	50.4	12	54.3		
Улаанбаатар	9	43.8	6	38.6	13	107.3	11	104.0		

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Project office of the "Sustainable livelihoods-II"

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

(Хүснэгт 19.13-ын үргэлжлэл Table 19.13 continuation)

Бүс, аймаг, нийслэл Regions, aimags and the Capital	Дэд бүтэц Infrastructure							
	2007		2008		2009		2010	
	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/
БҮГД	17	137.4	14	106.7	517	3 725.3	506	4 056.1
Баруун бүс								
TOTAL								
Subtotal	4	23.4	6	57.7	170	881.1	124	793.5
Баян-Өлгий	-	-	6	57.7	9	105.4	17	73.6
Говь-Алтай	1	5.0	-	-	33	105.3	22	196.3
Завхан	1	10.0	-	-	47	315.5	25	202.2
Увс	2	5.5	-	-	29	145.6	17	115.5
Ховд	-	2.9	-	-	52	209.3	43	205.9
Хангайн бүс								
Subtotal	4	32.3	2	10.3	111	699.1	151	1 020.3
Архангай	1	8.7	-	-	27	159.8	20	338.1
Баянхонгор	-	-	1	5.4	7	176.6	8	95.5
Булган	-	-	-	-	32	144.4	51	-
Орхон	1	3.7	1	4.9	5	33.4	3	15.9
Өвөрхангай	2	19.9	-	-	-	-	18	213.7
Хөвсгөл	-	-	-	-	40	184.9	51	357.1
Төвийн бүс								
Subtotal	3	35.5	4	19.5	111	898.4	117	1 058.3
Говьсүмбэр	-	-	-	-	3	10.1	5	41.1
Дархан-Уул	-	-	-	-	8	69.5	10	162.9
Дорноговь	-	-	-	-	12	96.3	17	133.8
Дундговь	-	-	-	-	16	107.3	13	167.8
Өмнөговь	2	14.0	-	-	15	170.6	7	75.9
Сэлэнгэ	-	-	-	-	34	150.4	55	363.4
Төв	1	21.5	4	19.5	23	294.2	10	113.4
Зүүн бүс								
Subtotal	2	11.7	2	19.2	74	522.9	69	639.2
Дорнод	2	8.1	2	19.2	18	176.7	12	85.5
Сүхбаатар	-	3.6	-	-	20	138.1	25	288.9
Хэнтий	-	-	-	-	36	208.1	32	264.8
Улаанбаатар								
Улаанбаатар	4	34.5	-	-	51	723.8	45	544.8

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Project office of the "Sustainable livelihoods-II"

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

19.14 "ТОГТВОРТОЙ АМЬЖИРГАА-II" ТӨСЛӨӨС БЭЛЧЭЭРИЙН МАЛ АЖ АХУЙН ЭРСДЭЛИЙГ БУУРУУЛАХАД ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГӨ, бүс, аймгаар
INVESTMENTS FOR THE PASTURAL RISK MANAGEMENT IN THE FRAMEWORK OF "SUSTAINABLE LIVELIHOODS PROJECT-II", by regions and aimags

Аймаг	Aimags	2007		2008		2009		2010	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/
ХУДАГ ЗАСВАР				RENOVATED WELLS					
БҮГД	TOTAL	6	33.4	1	0.7	171	273.0	506	19 678.9
	Баруун бүс			Western region					
Дүн	Subtotal	-	-	1	0.7	9	13.7	43	72.3
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	1	0.7	2	3.3	-	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	-	-	-	-	-	8	19.4
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	-	-	8	16.1
Увс	Uvs	-	-	-	-	7	10.4	4	5.0
Ховд	Khovd	-	-	-	-	-	-	23	31.8
	Хангайн бүс			Khangaï region					
Дүн	Subtotal	1	3.5	-	-	46	111.1	130	19 272.1
Архангай	Arkhangai	-	-	-	-	7	12.6	31	58.3
Баянхонгор	Bayankhongor	1	3.5	-	-	13	25.8	15	19 105.1
Булган	Bulgan	-	-	-	-	12	41.9	31	19.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	-	-	29	37.5
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	-	-	14	30.8	24	51.7
	Төвийн бүс			Central region					
Дүн	Subtotal	5	29.9	-	-	32	81.5	142	188.7
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	-	-	8	23.1	3	1.9
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	-	-	9	27.3
Дорноговь	Dornogovi	-	-	-	-	-	-	80	71.5
Дундговь	Dundgovi	-	12.4	-	-	-	-	10	19.9
Өмнөговь	Omnogovi	-	4.8	-	-	12	31.5	12	17.3
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-	-	-	17	34.5
Төв	Tov	5	12.7	-	-	12	26.9	11	16.3
	Зүүн бүс			Eastern region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	84	66.7	191	145.8
Дорнод	Dornod	-	-	-	-	26	20.4	53	45.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	-	-	92	70.7
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	58	46.3	46	29.2
АГУУЛАХ БАРИХ, ЗАСАХ				CONSTRUCT AND REPAIR WAREHOUSE					
БҮГД	TOTAL	5	91.5	4	21.5	13	159.7	72	979.0
	Баруун бүс			Western region					
Дүн	Subtotal	2	33.2	-	-	4	31.9	21	241.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1	11.3	-	-	1	3.3	-	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	10.4	-	-	-	-	4	88.7
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	-	-	10	95.7
Увс	Uvs	1	11.5	-	-	2	9.6	1	7.5
Ховд	Khovd	-	-	-	-	1	19.0	6	49.8
	Хангайн бүс			Khangaï region					
Дүн	Subtotal	1	13.5	-	-	3	44.0	14	215.3
Архангай	Arkhangai	-	-	-	-	-	-	5	88.5
Баянхонгор	Bayankhongor	1	2.0	-	-	1	6.8	1	3.2
Булган	Bulgan	-	-	-	-	-	-	3	76.2
Орхон	Orkhon	-	-	-	-	1	16.4	1	12.1
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	-	-	4	35.3
Хөвсгөл	Khovsgol	-	11.5	-	-	1	20.8	-	-
	Төвийн бүс			Central region					
Дүн	Subtotal	2	44.8	4	21.5	5	62.4	20	359.3
Говьсүмбэр	Govisumber	-	19.9	-	-	1	23.1	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	-	-	1	53.4
Дорноговь	Dornogovi	-	-	-	-	1	19.9	9	83.0
Дундговь	Dundgovi	1	19.9	-	-	-	-	3	20.2
Өмнөговь	Omnogovi	1	5.0	-	-	-	-	1	33.9
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-	-	-	2	78.1
Төв	Tov	-	-	4	21.5	3	19.4	4	90.7
	Зүүн бүс			Eastern region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	1	21.4	17	162.7
Дорнод	Dornod	-	-	-	-	-	-	2	6.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	-	-	12	128.8
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	1	21.4	3	27.1

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Project office of the "Sustainable livelihoods-II"

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

(Хүснэгт 19.14-ийн үргэлжлэл Table 19.14 continuation)

Аймаг	Aimags	2007		2008		2009		2010	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /min.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /min.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /min.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /min.tog/
		ХАШИЖ, ХАМГААЛСАН БЭЛЧЭЭР				PROTECTED PASTURES			
БҮГД	TOTAL	-	-	11	49.5	170	496.8	444	1 486.2
		Баруун бүс		Western region					
Дүн	Subtotal	-	-	4	19.2	52	177.3	162	557.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	4	19.2	18	61.7	11	36.1
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	-	-	-	-	-	21	89.8
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	-	-	86	294.8
Увс	Uvs	-	-	-	-	34	115.6	20	51.4
Ховд	Khovd	-	-	-	-	-	-	24	85.6
		Хангайн бүс		Khangai region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	44	98.5	136	447.2
Архангай	Arkhangai	-	-	-	-	13	31.4	29	89.8
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	-	-	15	35.2	27	105.2
Булган	Bulgan	-	-	-	-	1	2.1	23	57.9
Орхон	Orkhon	-	-	-	-	-	-	7	25.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	-	-	16	98.3
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	-	-	15	29.8	34	70.5
		Төвийн бүс		Central region					
Дүн	Subtotal	-	-	7	30.3	67	205.9	108	373.2
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	-	-	-	-	11	27.8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	-	-	4	13.4
Дорноговь	Dornogovi	-	-	-	-	-	-	11	24.7
Дундговь	Dundgovi	-	-	-	-	41	92.3	42	143.6
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	-	-	14	52.9	15	49.8
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-	-	-	9	32.8
Төв	Tov	-	-	7	30.3	12	60.7	16	81.1
		Зүүн бүс		Eastern region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	7	15.1	38	108.1
Дорнод	Dornod	-	-	-	-	1	3.4	4	12.6
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	-	-	26	84.4
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	6	11.7	8	11.1
		УС ХУРИМТЛУУЛАХ ДАЛАН, ШУУДУУ				WATER RESERVATION CANALS AND DAMS			
БҮГД	TOTAL	19	77.0	8	31.5	12	55.0	37	135.9
		Баруун бүс		Western region					
Дүн	Subtotal	2	6.5	8	31.5	11	53.4	35	126.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2	6.5	8	31.5	9	35.9	13	37.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	-	-	-	-	-	8	29.6
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	-	-	-	3.7
Увс	Uvs	-	-	-	-	2	17.5	2	16.9
Ховд	Khovd	-	-	-	-	-	-	12	39.2
		Хангайн бүс		Khangai region					
Дүн	Subtotal	6	22.5	-	-	-	-	1	2.2
Баянхонгор	Bayankhongor	4	14.5	-	-	-	-	1	2.2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2	8.0	-	-	-	-	-	-
		Төвийн бүс		Central region					
Дүн	Subtotal	6	30.0	-	-	1	1.6	1	6.9
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	-	-	1	1.6	-	-
Дундговь	Dundgovi	3	15.0	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	1	5.0	-	-	-	-	-	-
Төв	Tov	2	10.0	-	-	-	-	1	6.9
		Зүүн бүс		Eastern region					
Дүн	Subtotal	5	18.0	-	-	-	-	-	-
Дорнод	Dornod	5	18.0	-	-	-	-	-	-

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Project office of the "Sustainable livelihoods-II"

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

(Хүснэгт 19.14-гийн үргэлжлэл Table 19.14 continuation)

Аймаг	Aimags	2007		2008		2009		2010	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо The number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln.tog/
		ХАШИЖ, ХАМГААЛСАН БУЛАГ, ШАНД				PROJECTS ON THE SPRINGS PROTECTION			
БҮГД	TOTAL	-	-	-	-	146	236.2	236	386.2
		Баруун бүс		Western region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	12	24.2	25	51.3
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	-	-	1	2.7	1	4.9
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	-	-	15	25.9
Увс	Uvs	-	-	-	-	11	21.5	3	5.4
Ховд	Khovd	-	-	-	-	-	-	6	15.1
		Хангайн бүс		Khangai region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	68	95.2	111	197.3
Архангай	Arkhangai	-	-	-	-	28	18.5	27	25.4
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	-	-	12	33.5	18	72.5
Булган	Bulgan	-	-	-	-	11	17.5	25	28.3
Орхон	Orkhon	-	-	-	-	-	-	1	1.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	-	-	17	35.9
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	-	-	17	25.7	23	34.2
		Төвийн бүс		Central region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	18	80.8	32	59.1
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	-	-	1	1.9	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	-	-	-	-	-	-	6	4.4
Дундговь	Dundgovi	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	-	-	6	25.5	8	28.9
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-	-	-	17	21.8
Төв	Tov	-	-	-	-	11	53.4	1	4.0
		Зүүн бүс		Eastern region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	48	36	68	78.5
Дорнод	Dornod	-	-	-	-	11	6.9	10	18.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	-	-	16	25.7
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	37	29.1	42	34.1
		БУСАД				OTHERS			
БҮГД	TOTAL	-	-	-	-	115	289.0	450	1 837.8
		Баруун бүс		Western region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	12	37.3	110	387.4
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	-	-	7	21.7	20	70.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	-	-	-	-	-	16	67.1
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	-	-	32	115.1
Увс	Uvs	-	-	-	-	5	15.6	10	47.5
Ховд	Khovd	-	-	-	-	-	-	32	86.9
		Хангайн бүс		Khangai region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	50	131.1	120	530.1
Архангай	Arkhangai	-	-	-	-	31	72.8	31	113.3
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	-	-	1	3.1	3	14.4
Булган	Bulgan	-	-	-	-	2	6.6	9	52.3
Орхон	Orkhon	-	-	-	-	2	11.7	23	115.6
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	-	-	32	171.4
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	-	-	14	36.9	22	63.1
		Төвийн бүс		Central region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	13	60.8	119	451.8
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	-	-	4	17.6	4	18.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	-	-	3	46.1
Дорноговь	Dornogovi	-	-	-	-	-	-	22	49.9
Дундговь	Dundgovi	-	-	-	-	-	-	29	89.7
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	-	-	4	16.5	9	42.8
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-	-	-	42	168.8
Төв	Tov	-	-	-	-	5	26.7	10	36.5
		Зүүн бүс		Eastern region					
Дүн	Subtotal	-	-	-	-	40	59.8	101	468.5
Дорнод	Dornod	-	-	-	-	8	13.2	12	62.2
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	-	-	38	180.6
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	32	46.6	51	225.7

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл

Тайлбар: Бусад санхүүжилтэнд далан хаших, мал угаах байр, үржлийн хуц, ухна, эм тариа худалдаж авах зэрэг мал аж ахуйн туслах үйлчилгээний санхүүжилтийг хамааруулав.

Source: Project office of the "Sustainable livelihoods-II"

Note: Other financial sources include the financing to auxiliary services of the livestock industry such as a building barrage, washing pool, purchasing pedigree cattle and medicines.

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

19.15 "ТОГТВОРТОЙ АМЬЖИРГАА-II" ТӨСЛИЙН ХҮРЭЭНД БИЧИЛ САНХҮҮГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГААС ОЛГОСОН ЗЭЭЛ, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛЭЭР
 LOANS PROVIDED BY THE MICRO FINANCE DEVELOPMENT FUND, WITH IN FRAMEWORK OF "SUSTAINABLE LIVELIHOODS PROJECT-II", by regions, aimags and the Capital

Бүс, аймаг, нийслэл Regions, aimags and the Capital	2007			2008			2009			2010		
	Зээлдэгчдийн Тоо Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ Amount of funds/ loan /mln. tog/	Зээлдэгчдийн Тоо Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ Amount of funds/ loan /mln. tog/	Зээлдэгчдийн Тоо Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ Amount of funds/ loan /mln. tog/	Зээлдэгчдийн Тоо Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ Amount of funds/ loan /mln. tog/	Зээлдэгчдийн Тоо Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ Amount of funds/ loan /mln. tog/		
БҮГД	4 453	5 026.9	1 903	3 312.0	1 611	3 331.4	2 518	4 370.5				
Баруун бүс			Western region									
Дүн	872	888.1	425	736.9	258	445.7	517	659.7				
Баян-Өлгий	4	6.1	-	-	-	-	187	389.7				
Говь-Алтай	597	641.5	116	192.8	-	-	-	-				
Завхан	180	168.5	134	203.5	175	251.8	-	-				
Увс	-	-	103	148.0	35	64.8	330	270.0				
Ховд	91	72.0	72	192.6	48	129.1	-	-				
Хангайн бүс			Khangai region									
Дүн	2 165	2 638.5	419	933.3	515	1 132.8	543	700.4				
Архангай	216	247.2	51	119.9	73	212.7	230	270.0				
Баянхонгор	217	267.1	104	267.4	177	230.3	-	-				
Булган	682	691.9	-	-	-	-	124	170.0				
Орхон	46	84.7	79	212.6	141	403.1	-	-				
Өвөрхангай	191	220.1	38	133.5	24	43.7	189	260.4				
Хөвсгөл	813	1 127.5	147	199.9	100	243.0	-	-				
Төвийн бүс			Central region									
Дүн	1 268	1 256.6	600	704.8	311	609.1	873	1 693.7				
Говьсүмбэр	5	15.3	10	59.0	51	129.3	113	190.0				
Дархан-Уул	25	78.5	74	148.4	174	303.7	107	260.3				
Дорноговь	695	825.6	-	-	-	-	228	452.8				
Дундговь	-	-	69	195.1	51	116.1	-	-				
Өмнөговь	70	38.2	-	-	-	-	160	370.6				
Сэлэнгэ	189	200.4	85	190.0	19	47.6	-	-				
Төв	284	98.6	362	112.3	16	12.4	265	420.0				
Зүүн бүс			Eastern region									
Дүн	129	168.6	387	464.5	245	308.9	313	570.0				
Дорнод	21	26.0	26	65.8	14	30.3	140	285.1				
Сүхбаатар	-	-	93	97.9	122	119.6	173	284.9				
Хэнтий	108	142.6	268	300.8	109	159.0	-	-				
Улаанбаатар	19	75.1	72	472.5	282	834.9	272	746.7				

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
 Source: Project office of the "Sustainable livelihoods-II"

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ, СҮМ ХИЙД

Боловсрол: Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагын тоо, суралцагчид, төгсөгчид, элсэгчид, багш нарын тоог боловсролын түвшин, бүс, аймаг, нийслэлээр гаргав. Ерөнхий боловсролын сургууль (ЕБС)-д хамран сургалтын хувь, сурагч-багшийн харьцаа, сургууль завсардалтын хувь, их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуульд суралцагчид, төгсөгчдийн тоог Боловсролын олон улсын стандарт ангиллын дагуу гаргалаа. Энэхүү ангиллыг 1997 онд шинэчлэн мөрдөж эхэлсэн бөгөөд уг ангиллаар боловсролыг 0-6 түвшингээр гаргав.

Мэдээллийн эх сурвалж. Ерөнхий боловсролын талаархи мэдээллийг ЕБС-иуд гаргаж, аймгуудын Боловсрол, соёлын газар, Нийслэлийн боловсролын газар нэгтгэн Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам (БСШУЯ)-нд, мэргэжлийн болон дээд боловсролын мэдээллийг их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвүүд Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яаманд шууд ирүүлдэг. Боловсролын салбарын статистикийн мэдээллийг Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Хамран сургалтын хувь (бохир)-ийг тодорхойлоход тухайн шатанд суралцаж буй хүүхдийн тоог суралцвал зохих хүүхдийн тоонд харьцуулна.

Сурагч-багшийн харьцааг тооцохдоо тухайн шатанд сургуульд суралцагчдын тоог тухайн түвшний боловсролын байгууллагын багшийн тоонд хуваана.

Сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхдийн тоог нийт суралцагчдын тоонд харьцуулж сургууль завсардалтын хувийг гарна.

Шинжлэх ухаан: Шинжлэх ухааны салбарын статистик мэдээллийг холбогдох эрдэм шинжилгээний байгууллагууд гаргаж, БСШУЯ нэгтгэн ҮСХ-нд ирүүлдэг.

Эрдэм шинжилгээний байгууллагуудад судалгаа шинжилгээ, туршилт, зохион бүтээх ажил эрхэлж буй байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд хамрагдах бөгөөд тэдгээрийн тоо, ажиллагчид болон зардлын мэдээллийг салбараар харуулав.

Соёл, урлаг: Соёл урлагийн салбарын статистик мэдээллийг аймгуудын Боловсрол, соёлын газар, Нийслэлийн соёл, урлагийн газар цуглуулан боловсруулж, БСШУЯ нэгтгэн ҮСХ-нд ирүүлдэг.

10000 хүнд ногдох номын тоог номын фондыг тухайн оны жилийн суурин хүн амын дундаж тоонд харьцуулж гаргана.

Сүм хийд: Энэ бүлэгт сүм хийд, шашны байгууллагуудын тоо, ажиллагчид, хурлын лам нар, шашны сургууль дацанд суралцагчид зэрэг сүм хийдийн үйл ажиллагааны үндсэн үзүүлэлтийг тусгав.

Сүм хийдийн тайланг аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс/ газар нэгтгэн, улирал бүрийн дараа сарын 21-нд, жилийн эцсийн мэдээг жил бүрийн 3-р сарын 4-нд Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Сүсэгтэн олны шашин-номын эрэлт хэрэгцээг хангах зорилгоор шашны зан үйл, хурал ном, боловсролын ажлыг эрхлэн гүйцэтгэж буй хийд, сүм, дацан төв болон тэдгээрийн удирдах байгууллагыг шашны байгууллага гэнэ.

EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

The sub-section **Education** presents data primarily concerning formal educational institutions, school enrollment and attainment by at various levels, regions, aimags and the capital city. The data on gross enrollment ratio (GER), student-teacher ratio, drop-out rate and number of university, institute, college, technical and vocational school students and graduates is compiled in accordance with the International Standard Classification of Education (ISCED), which is being followed since 1997. According to this classification there are in total from 0-6 different educational levels

Data sources - The data on general education is compiled by elementary/secondary schools and submitted to the Education and Culture departments of aimags (ECD) and the capital city, which is then submitted to the Ministry of Education, Culture and Science (MECS). Universities, institute, colleges, technical and vocational schools send data on vocational and tertiary education directly to the MECS as well. MECS compiles education data and sends it to the National Statistical Office.

Gross enrollment ratio is the ratio between the number of students enrolled in a particular level of education amongst residents in a given jurisdiction in a given school year.

Pupil-teacher ratio refers to the number of teachers in a school or university with respect to the number of students who attend the institution in a given school year.

Drop-out rate represents the percentage of 6 through 14 year old school drop outs with respect to the number of students who are enrolled in school, in a given school year.

The subsection **Science** presents data concerning institutions involved in scientific, research and experiential activities, including their number, personnel and financial aspects by branches. The data is collected by the relevant scientific and research institutions and submitted to the MECS, which compiles and sends the data to the NSO.

The subsection **Culture and Arts** presents data on art and culture by aimag and capital city ECDs compiled by the MECS, which is then sent to the NSO.

The number of books per 10 000 inhabitants refers to proportion of library book stock with respect to the average number of resident population in a given year.

Monasteries, temples and churches: This section provides preliminary data on monasteries, temples, churches and other religious organizations, their staff, monks and students studying in religious schools and colleges.

The reports of religious bodies are compiled by aimag statistical divisions and the Capital city statistical department, followed by sending them to the National Statistical Office on 21st of each next month of the quarter and the annual report on March 4.

A religious organization refers to monasteries, temples, churches and their authorities, which are managing religious rituals and education conformity for religious worshippers.

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.1. БҮХ ШАТНЫ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, хичээлийн жилийн эхний байдлаар
EDUCATIONAL INSTITUTIONS, as in the beginning of academic year

Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	тоо number			
		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Ерөнхий боловсролын сургууль-Бүгд	General educational schools-Total	754	748	755	751
Бага	Primary	71	65	69	65
Суурь	Basic	167	159	157	147
Ахлах	High	516	524	529	539
Орой, эчнээ ангитай ерөнхий боловсролын сургууль	General educational schools with evening and externate classes	173	140	115	97
Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв-Бүгд	Universities, institutes colleges, technical and vocational schools-Total	218	214	210	176
Төрийн өмчийн:	Public:	89	90	86	60
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв	Technical and vocational schools	42	42	44	44
Дээд сургууль, коллеж	Institutes, colleges	36	37	32	7
Их сургууль	Universities	11	11	10	9
Төрийн өмчийн бус:	Private:	123	119	119	116
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв	Technical and vocational schools	14	18	19	19
Дээд сургууль, коллеж	Institutes, colleges	106	98	96	88
Их сургууль	Universities	3	3	4	4
Монголд үйл ажиллагаа явуулж буй гадаадын сургууль	Foreign affiliated schools which perform operations in Mongolia	6	5	5	5

20.2. БҮХ ШАТНЫ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГАД СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, хичээлийн жилийн эхний байдлаар
PUPILS AND STUDENTS IN ALL LEVELS OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS, as in the beginning of academic year

Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	мян.хүн thous.persons			
		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Бүгд	Total	733.2	735.3	736.8	732.0
Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчид-Бүгд	Pupils studying in general educational schools full-time-Total	537.5	532.1	522.1	512.2
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	273.3	269.2	262.6	257.3
Бага	Primary	239.7	252.6	274.0	265.6
Дунд	Basic	212.2	202.9	178.7	172.9
Ахлах	High	85.6	76.6	69.4	73.7
Ерөнхий боловсролын сургуульд орой, эчнээгээр суралцагчид	Pupils studying in general educational schools in evening classes and externates	3.9	3.5	3.4	2.9
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	1.7	1.6	1.5	1.3
Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв-Бүгд	Students studying in universities, institutes, colleges, technical and vocational schools-Total	180.8	199.7	210.2	216.9
Төрийн өмчийн:	Public:	124.7	138.6	134.0	139.1
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд	Technical and vocational schools	25.7	32.0	33.4	34.7
Дээд сургууль, коллежид	Institutes, colleges	29.0	31.2	26.3	6.0
Их сургуульд	Universities	70.0	75.4	74.3	98.4
Төрийн өмчийн бус:	Private:	55.0	60.0	75.1	76.7
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд	Technical and vocational schools	4.2	5.9	11.3	11.4
Дээд сургууль, коллежид	Institutes, colleges	39.8	43.8	49.1	49.2
Их сургуульд	Universities	11.0	10.3	14.7	16.1
Монголд үйл ажиллагаа явуулж буй гадаадын сургуульд	Foreign affiliated schools which perform operations in Mongolia	0.4	0.4	0.4	0.4
Гадаадад суралцагчид*	Students studying abroad*	0.7	0.7	0.7	0.7

Тайлбар: * Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр, Төрийн сангийн зээлээр гадаадын их, дээд сургуульд элссэн оюутны тоо.

Note: * Number of students enrolled in foreign universities by the Intergovernmental Agreement and State Concessional Loan.

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

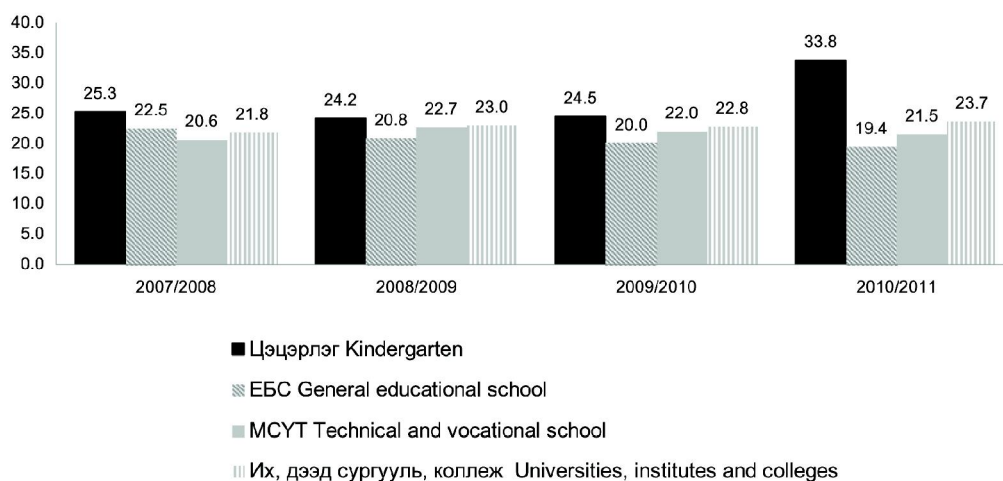
20.3 БҮХ ШАТНЫ СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫГ ТӨГСӨГЧДИЙН ТОО, хичээлийн жилийн эхний байдлаар GRADUATES OF ALL LEVEL EDUCATIONAL INSTITUTIONS, as in the beginning of academic years

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Бүгд	Total	132.8	134.5	134.0	139.5
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	72.9	74.1	73.8	76.3
Ерөнхий боловсролын сургуулийг төгсөгчид	General educational schools	99.9	96.2	89.8	90.2
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	52.6	50.7	47.5	46.9
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийг төгсөгчид	Technical and vocational schools	7.0	8.7	11.2	15.1
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	3.4	4.0	5.3	7.3
Их, дээд сургууль, коллежийг төгсөгчид	Universities, Institutes, colleges	25.9	29.6	33.0	34.2
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	16.9	19.4	21.0	22.1

20.4 БҮХ ШАТНЫ СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ НАРЫН ТОО, хичээлийн жилийн эхний байдлаар TEACHERS OF ALL LEVEL EDUCATIONAL INSTITUTIONS, as in the beginning of academic years

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Бүгд	Total	36.1	38.4	39.8	40.4
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	28.3	30.2	31.2	31.7
Цэцэрлэгийн	Kindergartens	3.9	4.2	4.5	4.7
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	3.9	4.2	4.4	4.6
Ерөнхий боловсролын сургуулийн	General educational schools	23.9	25.5	26.1	26.4
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	19.5	20.8	21.3	21.6
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийн	Technical and vocational schools	1.4	1.7	2.0	2.1
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	0.9	1.1	1.3	1.3
Их, дээд сургууль, коллежийн	Universities, Institutes, colleges	6.9	7.0	7.2	7.2
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	4.0	4.1	4.2	4.2

Сурагч-багшийн харьцаа, хичээлийн жилийн эхний байдлаар Pupil-teacher ratio, as in the beginning of academic years

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

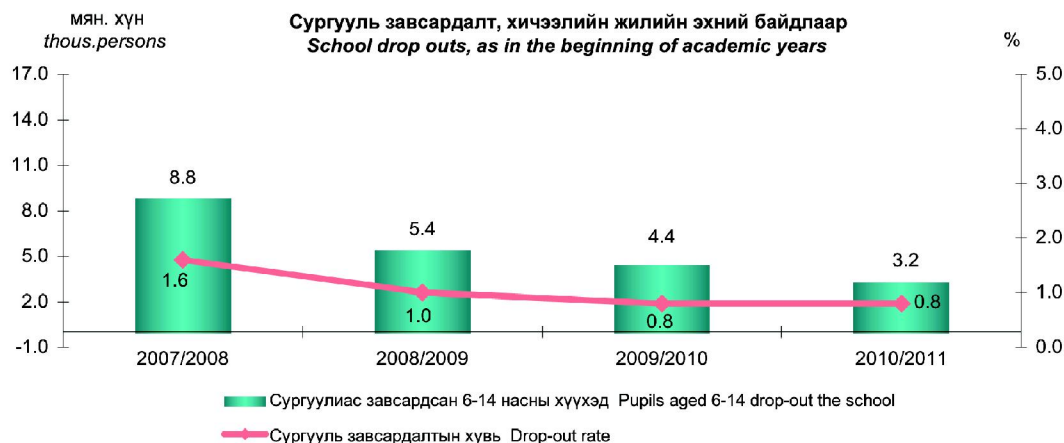
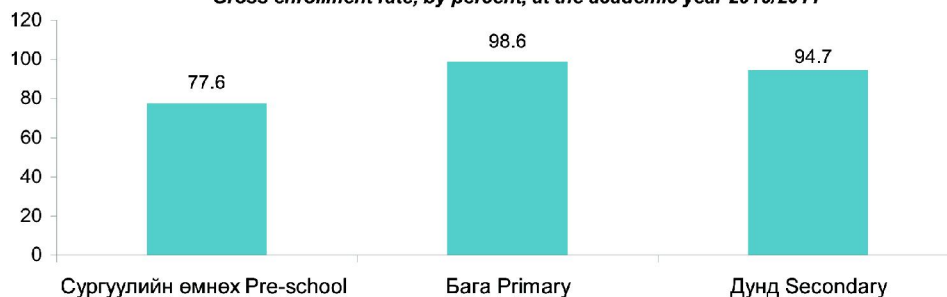
20.5 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ SOME INDICATORS OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOL

Үзүүлэлт	Indicators	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Хамран сургалтын хувь (бохир)		Gross enrollment rate (GER), %			
Суурь боловсролын	GER in general education	95.1	94.4	94.7	94.8
Бага боловсролын	GER in primary education	94.8	93.6	99.2	98.6
Дунд боловсролын	GER in secondary education	95.4	95.5	93.2	94.7
Сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхэд, мян.хүүхэд		Number of pupils dropped-out of school aged 6-14, thous.children			
Бүгд	Total	8.8*	5.4	4.4	3.2
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	3.6	2.2	1.7	1.2
Сургууль завсардалтын хувь	Drop-out rate	1.6	1.0	0.8	0.8
Багшийн тоо, мян.хүн		Number of teachers, thous.persons			
Бүгд	Total	23.9	25.5	26.1	26.4
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	19.5	20.8	21.3	21.6
Бага ангийн	Primary	7.7	8.3	9.1	9.1
Суурь ангийн	Basic	10.9	11.3	11.1	11.1
Ахлах ангийн	High	5.3	5.9	5.9	6.2
1-р ангид элсэгчдийн тоо, мян.хүүхэд		Number of new entrants in the 1-st grade, thous.children			
Бүгд	Total	60.0	63.2	50.2	46.6
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	29.4	30.5	24.2	22.7
Дотуур байранд амьдардаг суралцагчид, мян.хүүхэд		Number of dormitory pupils, thous.children			
Бүгд	Total	44.0	42.1	42.2	40.5
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	24.0	22.7	22.4	21.6
ЕБС-ийг төгсөгчид, мян.хүн		Graduates of general educational school, thous.persons			
Бүгд	Total	96.2	89.8	90.2	-
Үүнээс: Өдрөөр	Of which: Day class or full-time	93.8	87.1	88.0	-
Эмэгтэй	Female	49.7	46.5	-	-
9-р анги	9-th grade	51.4	47.0	53.5	-
11-р анги	11-th grade	44.8	40.1	34.5	-

Тайлбар: * Сургуулиас завсардсан 7-15 насны хүүхэд

Note: * Pupils dropped-out the school aged 7-15

Сургуульд хамрагдалтын хувь (бохир) 2010/2011 оны хичээлийн жилд
Gross enrollment rate, by percent, at the academic year 2010/2011

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.6 ДОТООДЫН ИХ, ДЭЭД СУРГУУЛЬ, КОЛЛЕЖИД СУРАЛЦАГЧИД, ТӨГСӨГЧДИЙН ТОО,
 мэргэжлийн чиглэлээр
STUDENTS AND GRADUATES OF DOMESTIC HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS,
 by professional areas

		<i>moo number</i>			
Мэргэжлийн чиглэл	<i>Professional areas</i>	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Суралцагчид* Students*					
Бүгд	Total	150 326	161 111	164 773	170 126
Багш, боловсрол судлал,	<i>Education studies and</i>				
сурган хүмүүжүүлэх	<i>pedagogy</i>	18 249	20 506	21 969	22 471
Хүмүүнлэгийн ухаан	<i>Humanity</i>	9 950	10 700	10 797	11 610
Урлагийн төрөл,	<i>Fine and applied</i>				
урлаг судлал	<i>arts</i>	2 919	3 175	3 360	3 147
Хууль, эрх зүй	<i>Law</i>	7 856	8 301	8 181	8 261
Нийгмийн шинжлэл	<i>Social science</i>	13 164	13 604	12 835	11 864
Худалдаа, бизнесийн	<i>Commercial and business</i>				
удирдлага	<i>management</i>	34 892	35 799	35 831	36 375
Нийтийн мэдээлэл,	<i>Public information and</i>				
бичиг хэрэг	<i>journalism</i>	1 893	1 943	2 180	2 149
Математик, компьютер	<i>Mathematics and</i>	5 867	6 478	6 617	6 722
	<i>computer science</i>				
Үйлчилгээ	<i>Service</i>	8 412	8 728	8 734	8 843
Байгалийн шинжлэл	<i>Natural science</i>	4 151	4 395	4 877	5 210
Анагаах ухаан	<i>Medical science</i>	13 148	15 032	16 097	17 995
Инженер	<i>Engineering</i>	20 311	22 319	22 582	24 274
Архитектур, хот	<i>Architecture and urban</i>				
төлөвлөлт	<i>planning</i>	4 105	4 944	5 560	5 710
Хөдөө аж ахуй, ойн аж	<i>Agriculture, forestry and</i>				
ахуй, загас агнуур	<i>fishery</i>	4 115	4 568	4 589	4 902
Бусад мэргэжил	<i>Other fields</i>	1 294	619	564	593
Төгсөгчид* Graduates*					
Бүгд	Total	29 599	33 007	34 211	-
Багш, боловсрол судлал,	<i>Education studies and</i>				
сурган хүмүүжүүлэх	<i>pedagogy</i>	3 908	4 516	5020	-
Хүмүүнлэгийн ухаан	<i>Humanity</i>	2 415	2 505	2740	-
Урлагийн төрөл,	<i>Fine and applied</i>				
урлаг судлал	<i>arts</i>	497	628	752	-
Хууль, эрх зүй	<i>Law</i>	1 779	2 111	2052	-
Нийгмийн шинжлэл	<i>Social science</i>	3 002	3 403	2972	-
Худалдаа, бизнесийн	<i>Commercial and business</i>				
удирдлага	<i>management</i>	8 227	8 704	8601	-
Нийтийн мэдээлэл,	<i>Public information and</i>				
бичиг хэрэг	<i>journalism</i>	344	439	524	-
Математик, компьютер	<i>Mathematics and</i>	937	990	1039	-
	<i>computer science</i>				
Үйлчилгээ	<i>Service</i>	1 651	1 882	2061	-
Байгалийн шинжлэл	<i>Natural science</i>	728	798	821	-
Анагаах ухаан	<i>Medical science</i>	2 189	2 367	2814	-
Инженер	<i>Engineering</i>	1 410	3 277	3257	-
Архитектур, хот	<i>Architecture and urban</i>				
төлөвлөлт	<i>planning</i>	511	585	745	-
Хөдөө аж ахуй, ойн аж	<i>Agriculture, forestry and</i>				
ахуй, загас агнуур	<i>fishery</i>	761	802	804	-
Бусад мэргэжил	<i>Other fields</i>	1 240	-	9	-

Тайлбар: * Мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуульд суралцагчид, төгсөгчид ороогүй.

Note: * Excluding students and graduates of technical and vocational schools

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.7 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд
 GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by region, aimags and the Capital at the beginning of academic years

тоо number

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
БҮГД	TOTAL	754	748	755	751
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	154	151	151	152
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	41	41	42	43
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	29	28	28	28
Завхан	<i>Zavkhan</i>	33	32	31	30
Увс	<i>Uvs</i>	27	27	27	28
Ховд	<i>Khovd</i>	24	23	23	23
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	166	165	171	170
Архангай	<i>Arkhangai</i>	36	35	35	35
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	29	30	31	29
Булган	<i>Bulgan</i>	25	24	24	24
Орхон	<i>Orkhon</i>	16	16	18	18
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	28	28	30	30
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	32	32	33	34
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	157	157	157	155
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4	4	4	4
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	29	29	29	28
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	22	20	20	20
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	19	19	18	18
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	18	18	18	18
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	33	34	35	35
Төв	<i>Tov</i>	32	33	33	32
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	67	68	67	67
Дорнод	<i>Dornod</i>	25	26	26	26
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	15	15	15	15
Хэнтий	<i>Khentii</i>	27	27	26	26
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	210	207	209	207

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.8 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД ӨДРӨӨР СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, бүс аймаг, нийслэлээр,
хичээлийн жилийн эхэнд

*PUPILS WITH FULL-TIME SCHOOLING IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by region, aimags and
the Capital, at the beginning of academic years*

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
БҮГД	TOTAL	537.5	532.1	522.1	512.2
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	96.8	96.2	93.6	90.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	23.7	24.0	23.8	23.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	12.9	12.9	12.6	12.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	17.8	17.5	16.9	15.6
Увс	<i>Uvs</i>	20.5	20.4	19.8	19.6
Ховд	<i>Khovd</i>	21.9	21.4	20.5	19.6
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	123.5	121.3	117.9	114.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	20.8	20.6	20.2	19.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	19.5	18.9	18.1	17.2
Булган	<i>Bulgan</i>	11.7	11.2	10.7	10.4
Орхон	<i>Orkhon</i>	20.1	19.7	19.0	18.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	24.3	24.3	23.7	22.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgul</i>	27.1	26.6	26.2	25.9
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	91.1	88.5	86.5	84.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3.0	2.9	3.0	3.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	20.6	19.8	19.1	18.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	11.1	11.2	11.1	11.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	9.5	9.2	8.9	8.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	10.8	10.7	10.5	10.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	20.7	19.7	19.4	18.9
Төв	<i>Tov</i>	15.4	15.0	14.5	14.3
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	41.8	41.1	39.8	38.6
Дорнод	<i>Dornod</i>	15.7	15.0	14.3	14.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	11.3	11.1	10.7	10.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	14.8	15.0	14.8	14.2
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	184.3	185.0	184.3	184.7

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.9 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАГЧ, БАГШИЙН ХАРЬЦАА, бүс, аймаг, нийслэлээр,
хичээлийн жилийн эхэнд
PUPIL-TEACHER RATIO FOR GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by region, aimags and the Capital at the
beginning of academic years

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Бүгд Total				хувь ratio			
		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Улсын дундаж	National average	22.5	20.8	20.0	19.4	30.9	30.4	30.2	29.3
Баруун бүс					Western region				
Дүн	Subtotal	22.4	20.8	19.8	19.0	29.6	29.1	28.5	27.1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	21.1	19.9	18.7	17.9	27.2	27.4	27.5	26.0
Говь-Алтай	Govi-Altai	21.5	20.1	19.5	18.7	29.0	28.4	26.8	25.6
Завхан	Zavkhan	21.4	19.7	19.1	17.9	29.7	28.7	28.0	26.8
Увс	Uvs	23.3	21.2	20.3	20.0	29.5	29.6	28.7	27.3
Ховд	Khovd	24.8	23.2	21.7	20.8	33.1	31.8	31.5	30.0
Хангайн бүс					Khangai region				
Дүн	Subtotal	23.8	21.5	20.6	19.8	31.3	30.7	30.1	29.3
Архангай	Arkhangai	24.9	21.8	20.9	20.0	31.6	30.5	29.9	28.5
Баянхонгор	Bayankhongor	26.1	22.6	21.6	20.2	32.3	31.0	29.8	28.5
Булган	Bulgan	21.0	19.5	18.9	18.2	27.5	26.7	26.6	25.9
Орхон	Orkhon	20.8	20.1	19.2	18.6	30.2	31.8	32.6	31.9
Өвөрхангай	Ovorkhangai	25.4	23.3	21.9	21.1	32.1	31.5	30.8	30.1
Хөвсгөл	Khovsgol	23.8	21.1	20.5	19.8	32.0	31.0	29.9	29.8
Төвийн бүс					Central region				
Дүн	Subtotal	21.6	20.1	19.4	18.5	28.5	28.7	29.1	28.1
Говьсүмбэр	Govisumber	20.5	18.3	17.5	8.4	29.2	28.3	29.3	28.0
Дархан-Уул	Darkhan Uul	20.7	19.4	18.8	18.0	29.2	29.2	30.3	28.9
Дорноговь	Dornogovi	23.5	21.6	21.2	20.6	28.3	27.8	29.0	28.4
Дундговь	Dundgovi	21.7	19.4	18.3	17.3	28.7	28.4	28.7	26.3
Өмнөговь	Omnogovi	23.7	22.4	20.7	20.3	29.9	30.2	30.3	29.9
Сэлэнгэ	Selenge	22.5	20.7	20.2	19.6	29.4	29.6	29.5	28.8
Төв	Tov	19.8	18.8	18.4	17.9	25.7	26.9	27.1	25.8
Зүүн бүс					Eastern region				
Дүн	Subtotal	21.6	19.9	19.4	18.6	28.2	27.9	27.7	26.8
Дорнод	Dornod	20.6	18.6	17.8	17.2	28.3	27.4	27.2	26.2
Сүхбаатар	Sukhbaatar	22.7	21.1	20.7	20.0	28.6	29.2	29.2	28.2
Хэнтий	Khentii	22.0	20.4	20.3	19.2	27.8	27.4	27.2	26.3
Улаанбаатар					Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	22.4	21.0	20.2	19.9	33.6	32.5	32.6	31.9

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.10 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН БАГШ НАРЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
хичээлийн жилийн эхэнд
TEACHERS IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by region, aimags and the Capital at the
beginning of academic years

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
БҮГД	TOTAL	23 897	25 543	26 070	26 358
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	4 319	4 624	4 724	4756
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 127	1 206	1 274	1298
Говь-Алтай	Govi-Altai	598	644	650	660
Завхан	Zavkhan	831	888	885	873
Увс	Uvs	882	964	975	981
Ховд	Khovd	881	922	940	944
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	5 198	5 629	5 722	5757
Архангай	Arkhangai	834	944	964	977
Баянхонгор	Bayankhongor	747	833	839	852
Булган	Bulgan	557	573	568	569
Орхон	Orkhon	967	978	989	974
Өвөрхангай	Ovorkhangai	956	1 041	1 083	1079
Хөвсгөл	Khovsgol	1 137	1 260	1 279	1306
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	4 212	4 402	4 451	4492
Говьсүмбэр	Govisumber	146	160	165	168
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	997	1 021	1 017	1031
Дорноговь	Dornogovi	475	519	523	531
Дундговь	Dundgovi	437	475	486	486
Өмнөговь	Omnogovi	457	477	505	518
Сэлэнгэ	Selenge	921	954	962	965
Төв	Tov	779	796	793	793
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	1 937	2 067	2 047	2077
Дорнод	Dornod	764	808	804	813
Сүхбаатар	Sukhbaatar	498	525	514	519
Хэнтий	Khentii	675	734	729	745
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8 231	8 821	9 126	9 276

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.11 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙГ ӨДРӨӨР СУРАЛЦАН ТӨГСӨГЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

FULL-TIME GRADUATES OF THE GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by region, aimags and the Capital

		мян.хүн <i>thous.persons</i>					
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	9-р анги <i>9th grade</i>			11-р анги <i>11th grade</i>		
		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2007/2008	2008/2009	2009/2010
БҮГД	TOTAL	50.7	47.0	53.5	43.2	40.1	34.5
		Баруун бүс			Western region		
Дүн	Subtotal	8.4	8.2	8.8	7.3	6.7	5.8
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1.9	2.1	2.2	1.8	1.7	1.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1.1	1.1	1.1	0.9	0.7	0.6
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1.8	1.6	1.6	1.4	1.3	1.2
Увс	<i>Uvs</i>	1.8	1.7	1.9	1.4	1.3	1.1
Ховд	<i>Khovd</i>	1.8	1.7	2.0	1.8	1.7	1.3
		Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	11.5	10.4	12.3	9.6	8.7	7.6
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1.7	1.6	2.0	1.7	1.4	1.1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1.7	1.6	2.0	1.2	1.1	0.9
Булган	<i>Bulgan</i>	1.2	1.0	1.2	1.0	0.9	0.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	2.2	1.9	2.2	1.8	1.8	1.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2.2	2.0	2.3	1.7	1.6	1.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2.4	2.3	2.6	2.2	1.9	1.8
		Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	9.1	8.0	9.4	7.3	6.9	5.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.3	0.2	0.3	0.3	0.3	0.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2.1	1.9	2.1	1.8	1.7	1.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1.1	1.0	1.2	0.8	0.7	0.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	0.9	0.8	0.9	0.6	0.8	0.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1.0	0.9	1.1	0.7	0.7	0.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2.1	1.8	2.2	1.8	1.6	1.5
Төв	<i>Tov</i>	1.6	1.4	1.6	1.3	1.1	0.9
		Зүүн бүс			Eastern region		
Дүн	Subtotal	3.8	3.6	4.3	2.9	2.8	2.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	1.5	1.4	1.6	1.3	1.1	1.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1.0	0.9	1.1	0.7	0.8	0.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1.3	1.3	1.6	0.9	0.9	0.8
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	17.9	16.8	18.7	16.1	15.0	13.2

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.12 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН 1-Р АНГИД ЭЛСЭГЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
хичээлийн жилийн эхэнд
*PUPILS ENROLLED IN 1ST GRADE OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by region, aimags and
the Capital, at the beginning of academic years*

мян.хүн *thous.persons*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
БҮГД	TOTAL	60.0	63.2	50.2	46.5
		Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	11.2	12.8	9.0	8.6
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3.0	3.3	2.6	2.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1.4	1.8	1.3	1.1
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1.9	2.0	1.4	1.3
Увс	<i>Uvs</i>	2.3	3.0	1.9	1.9
Ховд	<i>Khovd</i>	2.6	2.7	1.8	1.8
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	13.9	13.8	10.4	9.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2.5	2.5	1.8	1.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2.3	2.1	1.5	1.6
Булган	<i>Bulgan</i>	1.2	1.1	0.9	0.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	1.7	2.0	1.6	1.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2.8	3.1	2.2	2.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3.4	3.0	2.4	2.3
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	9.9	9.6	8.2	7.4
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.3	0.3	0.3	0.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	2.2	2.0	1.7	1.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1.2	1.4	1.1	1.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1.0	1.2	0.9	0.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1.5	1.1	1.0	1.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2.1	1.9	1.8	1.6
Төв	<i>Tov</i>	1.6	1.7	1.4	1.3
		Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	4.8	5.0	3.8	3.5
Дорнод	<i>Dornod</i>	1.8	1.6	1.2	1.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1.2	1.4	1.1	1.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1.8	2.0	1.5	1.2
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	20.2	22.0	18.8	17.3
Бүгд Найрамдах Солонгос Улс дахь Монгол сургууль	<i>Mongolian school in the Republic of Korea</i>				0.014

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.13 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧДААС ДОТУУР БАЙРАНД СУУХ ХҮСЭЛТ ГАРГАСАН
 БОЛОН АМЬДАРЧ БҮЙ ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 PUPILS OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOL WHO MADE REQUEST TO LIVE IN DORMITORIES AND PUPILS LIVING
 IN DORMITORIES, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хүсэлт гаргасан хүүхэд Pupils who made request				Амьдарч буй хүүхэд Pupils living in dormitories			
						too number			
		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
БҮГД	TOTAL	51 118	48 316	46 814	44 971	44 037	42 086	42 156	40 449
		Баруун бүс				Western region			
Дүн	Subtotal	19 201	18 401	18 070	16 682	16 309	15 396	15 450	14 326
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	5 601	5 639	5 820	5445	4 897	4 813	4 977	4751
Говь-Алтай	Govi-Altai	2 883	2 572	2 419	2281	2 537	2 263	2 269	2077
Завхан	Zavkhan	3 833	3 281	2 985	2053	3 287	2 754	2 538	1774
Увс	Uvs	4 192	3 873	3 995	3895	3 423	3 418	3 393	3429
Ховд	Khovd	2 692	3 036	2 851	3008	2 165	2 148	2 273	2295
		Хангайн бүс				Khangaian region			
Дүн	Subtotal	17 762	16 259	15 891	15 223	14 677	14 305	14 600	14 042
Архангай	Arkhangai	3 631	3 271	3 095	2998	2 914	2 832	2 884	2817
Баянхонгор	Bayankhongor	2 736	2 458	2 252	1983	2 364	2 263	2 201	1976
Булган	Bulgan	2 092	1 991	1 999	1957	1 976	1 911	1 906	1873
Орхон	Orkhon	251	119	283	257	181	187	269	225
Өвөрхангай	Ovorkhangai	3 461	3 089	3 016	3016	2 811	2 811	2 813	2813
Хөвсгөл	Khovsgol	5 591	5 331	5 246	5012	4 431	4 301	4 527	4338
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	8 325	7 904	7 755	7 560	7 912	7 390	7 356	7 152
Говьсүмбэр	Govisumber	135	85	85	170	108	85	80	162
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	662	654	602	531	660	654	579	528
Дорноговь	Dornogovi	965	877	917	968	923	841	866	905
Дундговь	Dundgovi	1 119	1 071	1 118	1009	1 089	980	1 088	1009
Өмнөговь	Omnogovi	1 661	1 514	1 422	1190	1 594	1 471	1 386	1178
Сэлэнгэ	Selenge	1 524	1 455	1 526	1576	1 401	1 314	1 421	1434
Төв	Tov	2 259	2 248	2 085	2116	2 137	2 045	1 936	1936
		Зүүн бүс				Eastern region			
Дүн	Subtotal	4 772	4 690	4 070	4 445	4 038	3 859	3 672	3 876
Дорнод	Dornod	1 330	1 508	1 368	1414	1 362	1 290	1 267	1278
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 586	1 569	1 241	1261	1 297	1 288	1 185	1176
Хэнтий	Khentii	1 856	1 613	1 461	1770	1 379	1 281	1 220	1422
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1058	1 062	1 028	1061	1 101	1 136	1 078	1053
Бүгд Найрамдах Солонгос Улс дахь Монгол сургууль	Mongolian school in the Republic of Korea								
					39				39

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.14 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАЖ БАЙГАА БОЛОН ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДАРЧ
БҮЙ МАЛЧИН ӨРХИЙН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010/2011 оны хичээлийн жилд
*HERDER HOUSEHOLD'S CHILDREN STUDYING IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS AND LIVING
IN DORMITORIES, by region, aimags and the Capital, at the academic year 2010/2011*

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Малчин өрхийн хүүхэд <i>Herder household's children</i>	Үүнээс: эмэгтэй <i>Of which: female</i>	Дотуур байранд амьдарч буй суралцагчид <i>Pupils living in dormitories</i>	Үүнээс: эмэгтэй <i>Of which: female</i>
БҮГД	TOTAL	119 588	60 147	35 535	18 856
		Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	37 486	18 976	13 544	7 315
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	8 542	4 463	4 381	2 314
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5 957	2 978	1 917	1 069
Завхан	<i>Zavkhan</i>	6 427	3 098	1 654	837
Увс	<i>Uvs</i>	7 763	4 085	3 330	1 866
Ховд	<i>Khovd</i>	8 797	4 352	2 262	1 229
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	47 616	24 174	13 406	7 083
Архангай	<i>Arkhangai</i>	11 676	6 002	2 817	1 497
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	9 236	4 762	1 806	960
Булган	<i>Bulgan</i>	4 324	2 091	1 740	862
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 581	778	47	18
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	9 107	4 637	2 734	1 481
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	11 692	5 904	4 262	2 265
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	18 011	8 991	5 363	2 794
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	523	261	92	51
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 411	733	276	168
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 752	908	650	332
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4 307	2 169	863	452
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	4 211	2 114	1 006	522
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 001	970	959	488
Төв	<i>Tov</i>	3 806	1 836	1 517	781
		Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	11 925	5 805	2 996	1 549
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 891	1 398	728	358
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	4 616	2 298	1 058	572
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4 418	2 109	1 210	619
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 550	2 201	226	115

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.15 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАЖ БАЙГАА БОЛОН ДОТУУР БАЙРАНД
АМЬДАРЧ БУЙ ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010/2011
оны хичээлийн жилд
*PUPILS WITH DISABILITIES STUDYING IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS AND LIVING IN
DORMITORIES, by region, aimags and the Capital, at the academic year 2010/2011*

тоо number

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчид <i>Disabled pupils</i>	Үүнээс: эмэгтэй <i>Of which: female</i>	Дотуур байранд амьдарч буй суралцагчид <i>Pupils living in dormitories</i>	Үүнээс: эмэгтэй Of which: female
БҮГД	TOTAL	18 298	9 481	1 447	770
		Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	4 141	2 203	513	266
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 048	540	183	91
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	449	242	72	44
Завхан	<i>Zavkhan</i>	676	355	46	25
Увс	<i>Uvs</i>	992	546	124	62
Ховд	<i>Khovd</i>	976	520	88	44
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	5 147	2 661	476	254
Архангай	<i>Arkhangai</i>	832	421	71	32
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	799	442	63	24
Булган	<i>Bulgan</i>	315	147	39	21
Орхон	<i>Orkhon</i>	281	133	3	1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	747	414	35	18
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 173	1 104	265	158
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	2 684	1 375	121	71
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	127	67	-	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	304	138	15	10
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	450	254	18	8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	267	140	24	14
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	263	130	6	2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	879	464	25	16
Төв	<i>Tov</i>	394	182	33	21
		Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	2 380	1 201	146	79
Дорнод	<i>Dornod</i>	553	270	54	26
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	918	497	47	27
Хэнтий	<i>Khentii</i>	909	434	45	26
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 946	2 041	191	100

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.16 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, ХҮҮХДИЙН ТОО,
хичээлийн жилийн эхний байдлаар
PRE-SCHOOL INSTITUTIONS AND CHILDREN, as the beginning of academic years

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Байгууллагын тоо	Pre-school institutions	768	783	814	843
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Ясли	<i>Creches</i>	10	4	4	4
Цэцэрлэг	<i>Kindergartens</i>	758	779	810	839
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Яслийн бүлэг	<i>Creches sections</i>	219	203	198	162
Хүүхдийн тоо, мян.хүүхэд	<i>Number of children thous. children</i>	100.4	102.5	109.5	125.7
Үүнээс:	<i>Of which</i>				
Ясли	<i>Creches</i>	5.1	4.7	4.4	3.6
Цэцэрлэг	<i>Kindergartens</i>	95.3	97.8	105.1	122.1

20.17 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, 1000 хүнд ногдохоор
PUPILS AND STUDENTS IN ALL LEVELS OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS, per 1000 in habitants

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Бүгд	Total	276.4	276.3	272.7	266.3
Ерөнхий боловсролын сургуульд-Бүгд	<i>General educational schools-Total</i>	207.6	200.1	193.7	186.5
Орой, эчнээ ангид	<i>In evening and externate classes</i>	1.5	1.3	1.3	1.0
Мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуульд	<i>Technical and vocational schools</i>	11.5	14.3	16.6	16.8
Их, дээд сургууль, коллежид	<i>Universities, Institutes colleges</i>	58.0	60.6	61.1	61.9

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.18 ХАМРАН СУРГАЛТЫН ХУВЬ (БОХИР) бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010/2011 оны хичээлийн жилд
GROSS ENROLMENT RATIO (GER), by percent, by region, aimags and the Capital, at the academic year 2010/2011

		Суурь боловсрол <i>Basic education</i>			Бага боловсрол <i>Primary education</i>			Дунд боловсрол <i>Secondary education</i>		
		Бүгд <i>Total</i>	Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>
БҮГД	TOTAL	94.8	94.2	95.4	98.6	98.9	98.3	94.7	92.2	97.3
		Баруун бүс			Western region					
Дүн	Subtotal	97.6	95.5	99.8	101.7	100.9	102.6	94.8	90.4	99.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	96.3	93.2	99.6	101.5	99.5	103.6	90.1	84.9	95.7
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	96.9	96.0	97.8	101.2	101.4	101.0	95.6	92.4	98.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	99.0	98.4	99.7	100.7	101.6	99.6	100.9	97.9	104.1
Увс	<i>Uvs</i>	101.3	98.3	104.4	105.7	104.4	107.0	96.7	91.1	102.5
Ховд	<i>Khovd</i>	95.0	93.0	97.0	99.5	98.3	100.7	92.9	89.0	97.0
		Хангайн бүс			Khangai region					
Дүн	Subtotal	96.0	94.8	97.2	100.2	100.0	100.3	94.8	91.5	98.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	95.0	94.5	95.6	101.1	100.6	101.5	90.8	89.4	92.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	98.7	97.5	100.0	105.0	105.1	104.8	96.5	93.4	99.7
Булган	<i>Bulgan</i>	86.9	86.7	87.1	88.6	89.2	88.0	89.1	86.8	91.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	104.5	104.0	105.1	105.0	105.4	104.5	111.4	108.4	114.5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	93.5	91.3	95.8	97.8	97.2	98.5	90.3	85.5	95.3
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	96.0	94.5	97.5	100.4	100.2	100.6	92.7	89.0	96.6
		Төвийн бүс			Central region					
Дүн	Subtotal	94.2	93.1	95.3	97.5	97.0	98.0	95.2	92.8	97.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	98.2	95.7	101.0	103.2	103.0	103.3	99.1	92.6	106.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	106.0	104.1	108.0	108.9	108.4	109.5	109.8	104.6	115.2
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	93.5	92.2	94.8	96.9	96.4	97.4	94.3	91.1	97.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	88.4	87.4	89.5	90.5	89.6	91.3	89.8	87.9	91.9
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	96.9	96.4	97.3	100.5	100.5	100.5	96.7	95.4	98.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	92.2	90.9	93.5	95.8	94.6	97.0	92.7	91.0	94.4
Төв	<i>Tov</i>	85.5	85.7	85.4	89.4	89.7	89.1	85.0	84.8	85.3
		Зүүн бүс			Eastern region					
Дүн	Subtotal	96.6	96.1	97.0	100.4	101.0	99.8	95.6	93.3	98.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	101.4	100.9	101.9	104.3	105.1	103.5	102.6	99.8	105.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	94.3	93.0	95.6	99.2	99.5	98.8	90.6	87.1	94.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	93.9	94.2	93.7	97.9	98.5	97.2	93.0	92.2	93.9
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar					
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	92.7	93.2	92.2	96.4	97.8	95.0	94.3	92.9	95.7

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.19 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, БАГШ НАРЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр,
хичээлийн жилийн эхний байдлаар
PRE-SCHOOL INSTITUTIONS AND TEACHERS, by region, aimags and the Capital, as the beginning of academic years

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Цэцэрлэгийн тоо** Kindergartens**				Багш нарын тоо Teachers			
		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
БҮГД	TOTAL	768	783	814	839	3 974	4 242	4 465	4 651
Баруун бүс		Western region							
Дүн	Subtotal	140	140	143	144	537	589	671	691
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	27	26	29	29	121	108	176	188
Говь-Алтай	Govi-Altai	27	28	28	28	88	96	102	102
Завхан	Zavkhan	33	34	34	34	119	136	132	142
Увс	Uvs	26	25	25	26	110	125	118	109
Ховд	Khovd	27	27	27	27	99	124	143	150
Хангайн бүс		Khangai region							
Дүн	Subtotal	166	165	171	172	712	777	817	855
Архангай	Arkhangai	30	29	29	29	93	124	134	138
Баянхонгор	Bayankhongor	28	28	28	28	93	110	111	118
Булган	Bulgan	24	23	24	24	95	96	97	99
Орхон	Orkhon	21*	22*	22*	23	178	172*	168*	180
Өвөрхангай	Ovorkhangai	30	30	31	31	121	120	127	132
Хөвсгөл	Khovsgol	33	33	37	37	132	155	180	188
Төвийн бүс		Central region							
Дүн	Subtotal	167	171	175	160	720	812	830	792
Говьсүмбэр	Govisumber	7*	7*	8*	7	23	27*	39*	35
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	20*	20*	21*	18	165	164*	171*	150
Дорноговь	Dornogovi	28*	28*	28*	24	99	109*	103*	90
Дундговь	Dundgovi	20	20	20	20	81	89	90	94
Өмнөговь	Omnogovi	18	18	18	18	62	83	73	75
Сэлэнгэ	Selenge	34*	37*	37*	33	171	191*	195*	182
Төв	Tov	40*	41*	43*	40	119	149*	159*	166
Зүүн бүс		Eastern region							
Дүн	Subtotal	67	70	69	71	302	364	352	355
Дорнод	Dornod	23	23	23	23	115	123	125	124
Сүхбаатар	Sukhbaatar	16	19	18	20	73	94	96	102
Хэнтий	Khentii	28	28	28	28	114	147	131	129
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	Ulaanbaatar*	228	237	256	292	1 703	1 700	1 795	1958

Тайлбар:

* Улаанбаатар төмөр замын харьяа цэцэрлэг орсон.

** Яслийг оруулснаар

Note:

* Included kindergartens work under the jurisdiction of Mongolian Railway Authority

** Number of creches included

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.20 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГАД ХАМРАГДСАН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхний байдлаар
CHILDREN IN PRE-SCHOOL INSTITUTIONS, by region, aimags and the Capital, as the beginning of academic years

Аймаг нийслэл	Aimags and the Capital	Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоо (мян.хүүхэд) Children in kindergartens (thous. children)				Үүнээс: Яслийн хүүхдийн тоо Of which: Children in creches			
		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
БҮГД	TOTAL	100.4	102.5	109.5	122.1	4 938	4 754	4 353	3621
	Баруун бүс					Western region			
Дүн	Subtotal	14.6	14.8	16.0	17.4	348	387	201	164
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	3.0	3.2	3.6	3.7	67	217	-	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	2.5	2.3	2.4	2.8	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	3.3	3.4	3.5	3.8	158	63	109	36
Увс	Uvs	3.0	2.8	3.0	3.4	18	15	-	-
Ховд	Khovd	2.8	3.1	3.5	3.7	105	92	92	128
	Хангайн бүс					Khangai region			
Дүн	Subtotal	19.7	18.6	20.0	22.1	637	525	378	272
Архангай	Arkhangai	2.7	2.8	2.9	3.2	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	2.6	2.5	2.7	3.0	102	123	105	75
Булган	Bulgan	2.0	2.0	2.2	2.3	110	85	50	63
Орхон	Orkhon	4.1*	3.9*	4.1*	4.8	128	151	124	6
Өвөрхангай	Ovorkhangai	3.3	2.8	3.2	3.5	32	21	20	-
Хөвсгөл	Khovsgol	5.0	4.6	4.9	5.3	265	145	79	128
	Төвийн бүс					Central region			
Дүн	Subtotal	19.4	20.1	20.5	19.9	890	879	897	729
Говьсүмбэр	Govisumber	0.7*	0.7*	1.0*	0.9	18	-	34	37
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	4.2*	4.2*	4.2*	3.7	393	379*	294	212
Дорноговь	Dornogovi	3.0	3.0*	2.9*	2.5	49	73	72	25
Дундговь	Dundgovi	2.2	2.1	2.1	2.3	150	88	54	80
Өмнөговь	Omnogovi	1.9	1.9	1.9	2.0	-	20	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	4.4*	4.9*	4.9*	4.9	259	265	318	308
Төв	Tov	3.0*	3.3*	3.5*	3.6	21	54	125	67
	Зүүн бүс					Eastern region			
Дүн	Subtotal	7.8	7.9	8.2	8.5	241	152	149	127
Дорнод	Dornod	2.9	3.0	3.1	3.2	73	45	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2.0	2.0	2.1	2.1	86	41	60	15
Хэнтий	Khentii	2.9	2.9	3.0	3.2	82	66	89	112
	Улаанбаатар					Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar*	38.9	41.1	44.8	54.2	2 822	2 811	2 728	2329

Тайлбар: * Улаанбаатар төмөр замын харьяа цэцэрлэг орсон.

Note: * Included kindergartens work under the jurisdiction of Mongolian Railway Authority

20.21 БОЛОВСРОЛЫН САЛБАРЫН ЗАРДАЛ, оны үнээр
EXPENDITURE ON EDUCATIONAL SECTOR, at current prices

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010**
Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зардал, сая.төг	Expenditure of General Government budget, mln. tog	1 747 310.5	2 466 774.4	2 336 629.7	3 076 262.8
-Боловсролын зардал*, сая.төг	-Expenditure on education*, mln.tog	273 271.5	414 243.6	430 533.9	523 949.6
Улсын нэгдсэн төсвийн зардалд боловсролын зардлын эзлэх хувь	Expenditure on education as percentage to total expenditure of General Government budget	15.6	16.8	18.5	17.0
Нэг хүнд ногдох боловсролын зардал, мян.төг	Per capita educational expenditure, thous.tog	103.7	154.4	157.4	190.8

Тайлбар: * - Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын багц

** - Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * - Budget pack for Minister of Education, Culture and Science

** - Preliminary data

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.22 ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF SCIENCE SECTOR

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Байгууллагын тоо	<i>Scientific and Research institutions</i>	59	64	68	65
Ажиллагчид	<i>Employees</i>	3 458	3 656	3 750	4 045
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Эмэгтэй	<i>Female</i>	1 717	1 848	1 913	2 096
Салбарын нийт зардал /сая.төг/	<i>Total expenditure /mln. tog/</i>	10 121.1	17 052.6	15 987.1	21 642.7
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Техникийн ШУ	<i>Technical science</i>	1 808.4	3 065.3	3 527.4	5581.8
Байгалийн ШУ	<i>Natural science</i>	2 995.7	5 042.1	4 515.9	6 171.6
ХАА-н ШУ	<i>Agricultural science</i>	1 098.5	2 510.6	2 139.0	2 930.6
Анагаах ухааны ШУ	<i>Medical science</i>	699.2	1 309.7	1 305.7	1 859.7
Нийгмийн ШУ	<i>Social science</i>	1 519.0	3 090.8	2 947.3	4 068.9
Бусад	<i>Other</i>	2 000.2	2 034.1	1 551.8	1 030.1

20.23 ЭРДМИЙН ЗЭРЭГ, ЦОЛТОЙ ҮНДСЭН АЖИЛЛАГЧИД, оны эцэст
FULL-TIME EMPLOYEES WITH SCIENTIFIC DEGREES AND TITLES, at the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Үндсэн ажиллагчид- бүгд	<i>Full-time employees- total</i>	2 379	2 420	2 483	2 517
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Women</i>	1 189	1 220	1 262	1 312
Шинжлэх ухааны доктор	<i>Doctor /Sc/</i>	139	124	121	114
Боловсролын доктор	<i>Doctor /Ph/</i>	422	404	412	428
Академич	<i>Academician</i>	40	34	39	36
Профессор	<i>Professor</i>	135	132	142	139
Дэд профессор	<i>Associate professor</i>	93	92	88	106

20.24 УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖҮҮЛСЭН ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ТОО
RESEARCH WORKS FUNDED BY GENERAL GOVERNMENT BUDGET

Судалгааны ажлын төрөл	Kind of research work	2007	2008	2009	2010
Улсын захиалгаар гүйцэтгэсэн эрдэм шинжилгээ туршилт зохион бүтээх ажил - бүгд	<i>Research works, experiments and inventions made by state order - total</i>	374	514	486	466
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Шинжлэх ухаан, технологийн төсөл	<i>Science and technology projects</i>	128	272	259	237
Онолын суурь судалгаа	<i>Basic theoretical research</i>	205	203	189	191
Шинжлэх ухаан, технологийн зэхэц ажил	<i>Ready-to-go Works of science and technology</i>	41	39	38	38

20.25 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, оны эцэст
PUBLIC LIBRARIES, at the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Номын сангийн тоо	<i>Number of libraries</i>	342	369	368	373
Номын фонд, мян.ш	<i>Library book stock, thous. pcs</i>	6 965.7	6 790.7	6 802.5	6 791.9
10 000 хүнд ногдох номын тоо, мян.ш	<i>Number of books per 10 000 population, thous.pcs</i>	26.6	25.5	25.1	24.7
Байнгын уншигчдын тоо, мян.хүн	<i>Number of permanent readers, thous.persons</i>	336.5	345.1	275.0	297.4

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.26 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF PUBLIC LIBRARIES, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	342	369	368	373
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	87	92	92	93
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	14	14	14	14
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	13	18	18	19
Завхан	<i>Zavkhan</i>	24	24	24	24
Увс	<i>Uvs</i>	19	19	19	19
Ховд	<i>Khovd</i>	17	17	17	17
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	98	102	100	103
Архангай	<i>Arkhangai</i>	18	19	19	19
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	20	20	20	20
Булган	<i>Bulgan</i>	17	17	15	16
Орхон	<i>Orkhon</i>	2	4	4	5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	19	19	19	19
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	22	23	23	24
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	91	98	99	99
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1	1	1	1
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	1	4	5	5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14	14	14	14
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	14	15	15	15
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	15	15	15	15
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	19	22	22	22
Төв	<i>Tov</i>	27	27	27	27
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	41	50	50	50
Дорнод	<i>Dornod</i>	9	14	14	14
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	13	13	13	13
Хэнтий	<i>Khentii</i>	19	23	23	23
Улаанбаатар	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
	Ulaanbaatar	25	27	27	28

20.27 УЛСЫН СОЁЛ, УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, төрлөөр, жилийн эцэст
*NUMBER OF EMPLOYEES OF STATE ART AND CULTURE INSTITUTIONS by type,
at the end of the year*

Соёл, урлагийн байгууллагын нэр	<i>Name of Institution</i>	2007	2008	2009	2010
Бүгд	TOTAL	5 510	5 800	5 888	6 233
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	2 993	3 108	3 209	3 354
Театр, чуулга, цирк	<i>Theatres, circus and ensembles</i>	2 321	2 476	2 365	2 656
Музей	<i>Museum</i>	494	535	528	612
Номын сан	<i>Public libraries</i>	387	415	465	461
Соёлын төв (ордон)	<i>Cultural centres</i>	2 195	2 259	2 359	2 321
Киноны байгууллага	<i>Cinema and picture making</i>	113	115	171	183

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.28 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН СУУДЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF SEATS OF PUBLIC LIBRARIES, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	9 450	9 943	10 367	10 480
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	2 096	2 100	2 268	2 406
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	313	280	280	358
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	227	306	367	429
Завхан	<i>Zavkhan</i>	527	527	550	549
Увс	<i>Uvs</i>	399	418	461	460
Ховд	<i>Khovd</i>	630	569	610	610
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	2 425	2 541	2 731	2 833
Архангай	<i>Arkhangai</i>	469	469	481	484
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	417	417	480	480
Булган	<i>Bulgan</i>	437	437	387	390
Орхон	<i>Orkhon</i>	182	191	191	238
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	406	413	482	485
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	514	614	710	756
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	2 121	2 286	2 372	2 415
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	20	20	20	20
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	132	202	262	262
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	267	216	240	261
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	272	303	279	279
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	346	346	346	375
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	345	474	500	493
Төв	<i>Tov</i>	739	725	725	725
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	890	1 098	1 141	1 154
Дорнод	<i>Dornod</i>	270	375	375	375
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	281	319	322	330
Хэнтий	<i>Khentii</i>	339	404	444	449
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 918	1 918	1 855	1 672

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.29 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН БАЙНГЫН УНШИГЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF PERMANENT READERS OF PUBLIC LIBRARY, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	336 519	345 062	275 008	297 436
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	66 526	56 641	54 898	53 695
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	10 664	9 967	11 980	8 225
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	14 891	8 482	4 279	6 505
Завхан	<i>Zavkhan</i>	18 267	16 447	17 174	17 175
Увс	<i>Uvs</i>	13 553	12 486	10 852	10 735
Ховд	<i>Khovd</i>	9 151	9 259	10 613	11 055
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	60 894	70 703	68 156	71 067
Архангай	<i>Arkhangai</i>	12 178	13 718	14 830	16 165
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	12 319	10 677	14 872	11 588
Булган	<i>Bulgan</i>	10 026	10 026	8 746	11 234
Орхон	<i>Orkhon</i>	6 380	6 865	6 905	7 323
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	13 596	14 734	13 493	12 776
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	6 395	14 683	9 310	11 981
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	52 614	43 879	51 520	71 286
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	408	612	670	682
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	4 748	5 509	5 756	6 404
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 034	3 004	3 095	3 637
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4 464	6 418	7 019	7 809
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	8 806	6 923	13 190	28 568
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	6 129	8 418	7 335	9 949
Төв	<i>Tov</i>	26 025	12 995	14 455	14 237
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	15 997	22 396	20 947	20 307
Дорнод	<i>Dornod</i>	5 895	7 430	7 846	7 810
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	5 142	7 963	5 127	5 419
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4 960	7 003	7 974	7 078
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	140 488	151 443	79 487	81 081

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.30 МЭРГЭЖЛИЙН УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГЛОЛТЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 PERFORMANCES OF PROFESSIONAL ART ORGANIZATIONS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	3 466	3 524	4 527	4 947
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	561	659	746	983
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	139	178	93	142
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	159	152	62	194
Завхан	<i>Zavkhan</i>	108	153	237	322
Увс	<i>Uvs</i>	86	136	239	200
Ховд	<i>Khovd</i>	69	40	115	125
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	645	813	1 144	760
Архангай	<i>Arkhangai</i>	60	82	60	56
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	142	172	176	217
Булган	<i>Bulgan</i>	161	135	129	197
Орхон	<i>Orkhon</i>	87	250	723	206
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	36	43	23	49
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	159	131	33	35
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	742	719	633	988
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	48	20	56	55
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	66	68	123	128
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	236	212	123	240
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	75	26	96	105
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	42	58	54	35
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	160	244	106	310
Төв	<i>Tov</i>	115	91	75	115
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	187	196	305	190
Дорнод	<i>Dornod</i>	65	78	82	42
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	59	38	83	86
Хэнтий	<i>Khentii</i>	63	80	140	62
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 331	1 137	1 699	2 026
үүнээс:	<i>of which:</i>				
УДБЭТ	<i>NATOB</i>	94	122	86	85
УДЭТ	<i>NADT</i>	140	133	125	214
УХТ	<i>SPT</i>	90	25	37	145
ҮДБЭЧ	<i>NSDAE</i>	189	173	200	201
Улсын филармони	<i>State philarmony</i>	134	64	152	138
АСА цирк	<i>A SA circus</i>	4	84	358	42
ЦДБЭЧ	<i>MSDAE</i>	277	203	199	300
ХЦДБЧ	<i>BTSDE</i>	-	166	54	227

Тайлбар: УДБЭТ- Улсын дуурь бүжгийн эрдмийн театр

УДЭТ - Улсын драмын эрдмийн театр

УХТ - Улсын хүүхэлдэйн театр

ҮДБЭЧ - Үндэсний дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга

ЦДБЭЧ - Цэргийн дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга

ХЦДБЧ - Хилийн цэргийн дуу, бүжгийн чуулга

Note: NATOB - National academic theatre of Opera and balet

NADT - National academic drama theatre

SPT - State puppet theatre

NSDAE - National Song and Dance Academic Ensemble

MSDAE-Military Song and Dancing Academic Ensemble

BTSDE - Border Troops Song and Dancing Ensemble

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

 20.31 МЭРГЭЖЛИЙН УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗЭГЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 SPECTATORS OF PROFESSIONAL ART ORGANIZATIONS, by regions, aimags and the Capital

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	1 508.7	1 922.9	2 859.4	1 936.6
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	184.3	207.5	231.9	266.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	39.1	31.6	28.1	32.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	32.1	34.4	26.5	36.6
Завхан	<i>Zavkhan</i>	86.8	113.1	79.2	92.5
Увс	<i>Uvs</i>	18.5	20.5	88.1	91.9
Ховд	<i>Khovd</i>	7.8	7.9	10.0	13.5
	Хангайн бүс	Khangaï region			
Дүн	Subtotal	133.4	148.6	271.5	263.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	28.0	28.0	28.4	32.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	49.5	43.5	54.4	66.2
Булган	<i>Bulgan</i>	17.0	14.7	19.4	40.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	21.3	36.0	158.2	96.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	9.2	20.0	4.0	19.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	8.5	6.4	7.1	7.5
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	384.2	339.0	366.4	415.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	20.0	10.9	13.8	35.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	196.5	198.0	200.0	199.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	50.9	38.4	21.6	43.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	10.0	14.1	19.3	27.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	16.0	16.0	15.7	16.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	20.8	44.7	73.5	74.2
Төв	<i>Tov</i>	70.0	16.9	22.5	20.7
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	41.4	60.8	72.5	76.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	11.6	12.2	13.5	16.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6.3	22.6	24.3	27.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	23.5	26.0	34.7	32.3
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	765.4	1 166.9	1 917.1	915.0
үүнээс:	<i>of which:</i>				
УДБЭТ	<i>NATOB</i>	32.0	33.3	40.0	16.0
УДЭТ	<i>NADT</i>	36.5	39.7	31.6	58.1
УХТ	<i>SPT</i>	12.5	2.5	3.0	9.8
ҮДБЭЧ	<i>NSDAE</i>	47.5	46.2	41.1	45.3
Улсын филармони	<i>State philarmony</i>	35.1	21.6	35.0	56.9
АСА цирк	<i>A SA circus</i>	5.0	130.2	720.0	36.0
ЦДБЭЧ	<i>MSDAE</i>	145.0	116.6	78.4	96.3
ХЦДБЧ	<i>BTSDE</i>	-	53.6	28.6	19.0

Тайлбар: УДБЭТ- Улсын дуурь бүжгийн эрдмийн театр

УДЭТ - Улсын драмын эрдмийн театр

УХТ - Улсын хүүхэлдэйн театр

ҮДБЭЧ - Үндэсний дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга

ЦДБЭЧ - Цэргийн дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга

ХЦДБЧ - Хилийн цэргийн дуу, бүжгийн чуулга

Note: NATOB - National academic theatre of Opera and balet

NADT - National academic drama theatre

SPT - State puppet theatre

NSDAE - National Song and Dance Academic Ensamble

MSDAE - Military Song and Dancing Academic Ensamble

BTSDE - Border Troops Song and Dancing Ensamble

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.32 МУЗЕЙН ҮЗМЭРИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
MUSEUM EXHIBITS, by regions, aimags and the Capital

		ширхэг piece			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	216 878	235 558	224 046	236 632
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	22 599	24 088	25 715	27 893
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	5 585	5 209	5 265	5 431
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	6 269	3 586	3 829	4 026
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 917	4 268	4 779	5 079
Увс	<i>Uvs</i>	5 228	7 611	7 746	9 219
Ховд	<i>Khovd</i>	3 600	3 414	4 096	4 138
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	43 083	42 013	35 312	35 035
Архангай	<i>Arkhangai</i>	8 754	9 490	4 861	4 885
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	6 878	7 674	9 534	9 579
Булган	<i>Bulgan</i>	3 480	3 960	4 024	4 052
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 732	1 741	1 757	1 770
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	16 672	15 101	10 394	10 394
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	5 567	4 047	4 742	4 355
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	21 199	26 423	26 717	27 856
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	317	497	641	669
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 165	1 168	1 190	1 227
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	6 397	6 297	6 321	6 458
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3 666	4 355	4 420	4 572
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3 832	3 972	3 771	3 948
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 892	2 999	3 194	3 285
Төв	<i>Tov</i>	3 930	7 135	7 180	7 697
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	9 124	8 699	9 432	9 904
Дорнод	<i>Dornod</i>	5 105	4 736	4 780	5 158
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 791	1 746	2 151	2 184
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 228	2 217	2 501	2 562
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	120 873	134 335	126 870	135944
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Байгалийн түүхийн музей	<i>Natural History Museum</i>	14 120	14 569	13 880	14 311
Үндэсний түүхийн музей	<i>National History Museum</i>	49 357	49 397	49 444	50 442
Дүрслэх урлагийн музей	<i>Fine Arts Museum</i>	12 812	17 800	17 804	17 422
Богд хааны ордон музей	<i>Bogdo khan palace museum</i>	8 131	8 726	8 734	8 742
Чойжин ламын сүм музей	<i>Chojjin lama temple museum</i>	6 095	6 122	6 191	6 208
Театрын музей	<i>Theatre Museum</i>	9 669	10 282	7 722	9 338
Уран зургийн галерей	<i>Art Gallery</i>	3 066	3 055	3 368	3 700
Монгол цэргийн музей	<i>Mongol military museum</i>	4 800	8 593	8 646	8 642
Улсын хилийн музей	<i>National border museum</i>	-	3 455	3 455	3 455

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

 20.33 МУЗЕЙН ҮЗЭГЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 VISITORS OF MUSEUM , by regions, aimags and the Capital

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	453.1	404.8	368.7	416.0
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	51.6	44.3	54.0	59.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	33.4	16.2	16.7	17.4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4.2	9.8	8.8	9.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	4.7	7.3	11.9	11.1
Увс	<i>Uvs</i>	2.9	3.9	2.7	5.9
Ховд	<i>Khovd</i>	6.4	7.1	13.9	15.3
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	62.1	71.7	54.0	72.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	10.8	7.6	7.6	8.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	11.9	10.2	14.7	14.0
Булган	<i>Bulgan</i>	4.0	4.6	2.3	5.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	7.9	17.9	16.8	11.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	21.4	24.3	25.6	27.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	6.1	7.1	6.5	5.9
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	91.7	62.3	57.2	58.4
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.7	1.0	1.0	1.1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	7.2	3.6	3.3	3.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	6.8	7.1	5.7	7.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	8.4	7.5	8.9	8.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	9.0	9.3	10.7	10.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2.0	1.0	1.5	2.4
Төв	<i>Tov</i>	57.6	32.8	26.1	25.3
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	9.9	14.1	15.2	15.6
Дорнод	<i>Dornod</i>	4.2	8.5	6.6	4.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	0.7	0.3	2.2	2.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	5.0	5.3	6.4	9.1
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	237.8	212.4	168.8	209.6
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Байгалийн түүхийн музей	<i>Natural History Museum</i>	73.6	83.7	60.7	63.0
Үндэсний түүхийн музей	<i>National History Museum</i>	60.8	42.4	30.6	47.2
Дүрслэх урлагийн музей	<i>Fine Arts Museum</i>	21.3	17.4	18.4	21.0
Богд хааны ордон музей	<i>Bogdo khan palace museum</i>	30.6	29.0	19.3	25.1
Чойжин ламын сүм музей	<i>Chojjin lama sum museum</i>	10.0	5.8	6.3	13.8
Театрын музей	<i>Theatre Museum</i>	4.8	3.3	3.5	2.0
Уран зургийн галерей	<i>Art Gallery</i>	12.0	2.6	2.3	4.5
Монгол цэргийн музей	<i>Mongol military museum</i>	11.2	6.4	5.5	10.0
Улсын хилийн музей	<i>National border museum</i>	-	2.6	2.6	2.6

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.34 СОЁЛЫН ТӨВИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF CULTURAL CENTERS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	340	340	340	341
Баруун бүс		West region			
Дүн	Subtotal	88	88	88	88
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	13	13	13	13
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	18	18	18	18
Завхан	<i>Zavkhan</i>	23	23	23	23
Увс	<i>Uvs</i>	18	18	18	18
Ховд	<i>Khovd</i>	16	16	16	16
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	98	99	99	100
Архангай	<i>Arkhangai</i>	19	19	19	19
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	19	19	19	19
Булган	<i>Bulgan</i>	16	16	16	16
Орхон	<i>Orkhon</i>	4	4	4	5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	18	18	18	18
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	22	23	23	23
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	93	92	92	92
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2	2	2	2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3	3	3	3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	13	13	13	13
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	14	14	14	14
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	14	14	14	14
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	21	20	20	20
Төв	<i>Tov</i>	26	26	26	26
Зүүн бүс		East region			
Дүн	Subtotal	47	47	47	47
Дорнод	<i>Dornod</i>	13	13	13	13
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	12	12	12	12
Хэнтий	<i>Khentii</i>	22	22	22	22
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14	14	14	14

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

 20.35 СОЁЛЫН ТӨВИЙН СУУДЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 SEATS OF CULTURAL CENTERS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	77 955	84 636	85 338	87 940
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	15 642	17 410	18 128	18 313
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 350	2 350	2 450	2 470
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3 110	3 520	3 900	3 750
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3 990	4 160	4 058	4 108
Увс	<i>Uvs</i>	2 972	3 770	3 890	4 155
Ховд	<i>Khovd</i>	3 220	3 610	3 830	3 830
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	20 992	20 179	20 294	22 089
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4 680	4 680	4 580	4 430
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3 360	3 410	3 410	3 510
Булган	<i>Bulgan</i>	3 770	2 486	2 330	3 550
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 490	1 390	1 390	1 865
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 586	3 623	4 018	4 168
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	4 106	4 590	4 566	4 566
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	18 179	19 496	19 204	19 684
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	320	300	300	300
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	630	750	732	732
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 410	2 410	2 410	2 410
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 480	2 430	2 290	2 298
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2 222	2 272	2 272	2 572
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3 887	5 276	4 992	5 252
Төв	<i>Tov</i>	6 230	6 058	6 208	6 120
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	8 422	9 296	9 487	9 629
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 242	2 296	2 469	2 469
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	2 275	2 400	2 260	2 400
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 905	4 600	4 758	4 760
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14 720	18 255	18 225	18 225

20.36 СҮМ ХИЙДИЙН ТОО, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
MONASTERIES, TEMPLES AND CHURCHES, by religion types, region, aimaqs and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimaqs and the Capital	Сүм, хийдийн тоо-бүгд Total number of monasteries and temples										Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion types																													
		2007					2008					2009					2010					2007					2008					2009					2010				
		2007	2008	2009	2010		2007	2008	2009	2010		2007	2008	2009	2010		2007	2008	2009	2010		2007	2008	2009	2010		2007	2008	2009	2010		2007	2008	2009	2010						
БҮГД	TOTAL	249	228	232	234	138	116	113	127	89	90	110	96	20	15	5	6	2	7	4	5																				
Баруун бүс		Western region																																							
Дүн	Subtotal	42	32	23	24	21	16	18	16	1	2	1	2	20	14	4	5																								
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	18	11	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	17	11	1	2																								
Говь-Алтай	Govi-Altai	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Завхан	Zavkhan	8	7	8	6	8	7	8	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Увс	Uvs	8	5	4	4	7	4	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1																				
Ховд	Khovd	7	8	9	11	4	4	6	6	-	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1																				
Хангайн бүс		Khangai region																																							
Дүн	Subtotal	51	37	38	38	42	29	29	28	9	8	9	10																												
Архангай	Arkhangai	6	6	6	6	5	5	6	5	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Баянхонгор	Bayankhongor	10	10	12	12	9	9	11	11	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Булган	Bulgan	4	4	1	1	3	3	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Орхон	Orkhon	16	10	11	11	10	5	3	3	6	5	8	8	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Өвөрхангай	Ovorkhangai	5	5	6	6	5	5	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Хөвсгөл	Khovsgol	10	2	2	2	10	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Төвийн бүс		Central region																																							
Дүн	Subtotal	44	33	38	31	29	23	22	19	15	10	16	12																												
Говьсүмбэр	Govisumber	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	15	11	21	14	3	3	8	4	12	8	13	10	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Дорноговь	Dornogovi	4	4	3	3	4	4	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Дундговь	Dundgovi	10	9	3	4	10	9	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Өмнөговь	Omnogovi	2	2	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1																				
Сэлэнгэ	Selenge	3	2	4	2	3	2	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Төв	Tov	8	3	3	3	7	3	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Зүүн бүс		Eastern region																																							
Дүн	Subtotal	14	13	13	12	14	13	13	12																																
Дорнод	Dornod	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Сүхбаатар	Sukhbaatar	9	9	9	8	9	9	9	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Хэнтий	Khentii	3	2	2	2	3	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	98	113	120	129	32	35	31	52	64	70	84	72																												

Тайлбар: * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
Note: * Bahai, Moon and Shamanism

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.37 СҮМ ХИЙДИЙН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, ШАШНЫ ТӨРЛӨӨР, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛЭЭР, ОНЫ ЭЦЭСТ
EMPLOYEES OF MONASTERIES, TEMPLES AND CHURCHES, by religion types, region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Ажиллагчдын тоо-бүгд Total number of employees										Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion type									
		2007		2008		2009		2010		2007		2008		2009		2010		Бусад* Others*			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	3 647	3 641	3 124	3 177	2 836	2 746	2 479	2 559	668	753	612	586	90	83	24	25	53	59	9	7
	Баруун бүс																				
Дүн	Subtotal	251	275	96	162	158	133	71	111	3	61	3	25	90	81	22	25	-	-	-	1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	75	64	16	16	1	-	-	-	-	-	-	-	74	64	16	16	-	-	-	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	5	4	4	5	5	4	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	66	66	22	47	66	66	22	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	Uvs	61	42	29	28	58	39	26	25	3	3	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Ховд	Khovd	44	99	25	66	28	24	19	34	-	58	-	22	16	17	6	9	-	-	-	1
	Хангайн бүс																				
Дүн	Subtotal	626	509	548	519	593	470	479	447	33	39	69	72	-	-	-	-	-	-	-	-
Архангай	Arkhangai	77	67	79	65	75	65	79	63	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	172	160	171	169	162	143	150	140	10	17	21	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	Bulgan	44	34	27	27	42	32	27	27	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	Orkhon	70	58	83	73	51	40	35	32	19	18	48	41	-	-	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	151	130	129	123	151	130	129	123	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	112	60	59	62	112	60	59	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Төвийн бүс																				
Дүн	Subtotal	402	384	245	263	374	360	211	228	28	24	34	35	-	-	-	-	-	-	-	-
Говьсүмбэр	Govisumber	17	16	11	13	15	15	11	9	2	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	73	54	69	66	55	39	40	38	18	15	29	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	42	55	58	59	42	55	58	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дундговь	Dundgovi	128	156	38	57	128	156	38	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	24	24	20	22	18	16	17	19	6	8	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	49	47	14	12	49	47	12	12	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	Tov	69	32	35	34	67	32	35	34	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Зүүн бүс																				
Дүн	Subtotal	199	177	161	164	199	177	161	164	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорнод	Dornod	26	37	35	37	26	37	35	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	124	112	98	99	124	112	98	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	49	28	28	28	49	28	28	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 169	2 296	2 074	2 069	1 512	1 606	1 557	1 609	604	629	506	454	-	2	2	-	53	59	9	6

Тайлбар : * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
Note: * Bahai, Moon and Shamanism

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.38 ХУРЛЫН ЛАМ НАРЫН ТОО, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
MONKS AND MISSIONARIES, by religion types, region, aimgs and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Хурлын лам нар-бүгд Monks and missionaries - Total		Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion types																		
			Будда Buddhism				Христ Christianity				Ислам Islam										
			2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010			
БҮГД	1 481	2 288	1 758	2 093	1 333	2 137	1 593	1 899	116	126	147	181	32	24	14	11	1	1	4	2	
Баруун бүс																					
Дүн	149	142	63	96	117	97	50	64	-	21	1	21	32	24	12	11	-	-	-	-	
Баян-Өлгий	27	17	10	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Говь-Алтай	4	3	3	4	4	3	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Завхан	52	50	16	28	52	50	16	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Увс	49	36	19	19	49	34	18	18	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ховд	17	36	15	40	11	10	13	14	-	19	-	20	6	7	2	6	-	-	-	-	
Хангайн бүс																					
Дүн	472	358	395	398	462	350	370	346	10	8	25	52	-	-	-	-	-	-	-	-	
Архангай	62	52	67	52	61	51	67	50	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Баянхонгор	130	114	121	138	125	109	117	115	5	5	4	23	-	-	-	-	-	-	-	-	
Булган	28	20	18	18	26	20	18	18	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Орхон	35	24	44	46	33	22	23	19	2	2	21	27	-	-	-	-	-	-	-	-	
Өвөрхангай	123	98	94	90	123	98	94	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Хөвсгөл	94	50	51	54	94	50	51	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Төвийн бүс																					
Дүн	267	272	133	138	264	269	130	132	3	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	
Говьсүмбэр	10	11	6	8	9	10	6	6	1	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дархан-Уул	38	31	29	9	37	29	27	6	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дорноговь	25	34	31	32	25	34	31	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дундговь	103	127	30	48	103	127	30	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Өмнөговь	11	11	12	13	11	11	11	12	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Сэлэнгэ	37	39	4	4	37	39	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Төв	43	19	21	24	42	19	21	24	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Зүүн бүс																					
Дүн	132	109	100	104	132	109	100	104	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дорнод	13	16	19	18	13	16	19	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Сүхбаатар	87	75	63	67	87	75	63	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Хэнтий	32	18	18	19	32	18	18	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Улаанбаатар	461	1 407	1 067	1 357	358	1 312	943	1 253	103	94	118	102	-	-	-	-	-	-	-	-	

Тайлбар: * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
Note: * Bahai, Moon and Shamanism

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УЖААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.39 ШАШНЫ СУРГУУЛЬ, ДАЦАНД СУРАЛЦАГЧДИЙН ТОО, ШАШНЫ ТӨРЛӨӨР, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛЭЭР, ОНЫ ЭЦЭСТ
STUDENTS STUDYING IN RELIGIOUS SCHOOLS AND COLLEGES, by religion type, region, aimags and the Capital,
at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Шашны сургуульд суралцагчдын тоо-бүгд Students studying in religious schools and colleges										Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion types													
		2007		2008		2009		2010		2007		2008		2009		2010		2007		2008		2009		2010	
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	2 251	1 820	1 273	1 564	1 076	1 054	839	867	189	122	67	68	986	644	365	629	-	-	-	-	-	-	2	
	Баруун бүс																								
Дүн	Subtotal	1 013	676	391	649	27	32	26	20	-	-	-	-	986	644	365	629	-	-	-	-	-	-	-	
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	972	628	350	610	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	972	628	350	610	-	-	-	-	
Говь-Алтай	Govii-Altai	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Завхан	Zavkhan	20	28	4	11	20	28	4	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Увс	Uvs	-	1	10	0	-	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ховд	Khovd	20	18	26	27	6	2	11	8	-	-	-	-	14	16	15	19	-	-	-	-	-	-	-	
	Хангайн бүс																								
Дүн	Subtotal	190	88	48	27	129	61	32	11	61	27	16	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Архангай	Arkhangai	-	7	5	0	-	7	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Баянхонгор	Bayankhongor	52	36	12	2	46	36	12	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Булган	Bulgan	1	1	2	2	1	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Орхон	Orkhon	65	31	19	16	10	4	3	-	55	27	16	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Өвөрхангай	Ovorkhangai	55	6	7	2	55	6	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Хөвсгөл	Khovsgol	17	7	3	5	17	7	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Төвийн бүс																								
Дүн	Subtotal	58	92	48	30	38	70	26	15	20	22	22	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Говьсүмбэр	Govisumber	-	1	2	12	-	1	2	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2	18	-	3	-	14	-	-	2	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дорноговь	Dornogovi	16	24	16	0	16	24	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дундговь	Dundgovi	12	19	3	8	12	19	3	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Өмнөговь	Omnogovi	20	20	23	0	2	2	1	-	18	18	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Сэлэнгэ	Selenge	3	4	-	0	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Төв	Tov	5	6	4	7	5	6	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Зүүн бүс																								
Дүн	Subtotal	24	13	27	26	24	13	27	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дорнод	Dornod	11	4	7	6	11	4	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Сүхбаатар	Sukhbaatar	11	9	20	18	11	9	20	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Хэнтий	Khentii	2	-	-	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	966	951	759	832	858	878	728	795	108	73	29	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	

Тайлбар : * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин

Note: * Bahai, Moon and Shamanism

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.40 ГЭРЭЭР ШАШНЫ НОМ ЗААЛГАДАГ ХҮҮХДИЙН ТОО, ШАШНЫ ТӨРЛӨӨР, БҮС, АЙМАГ, НИЙСГЭЛГЭЭР, ОНЫ ЭЦЭСТ
PUPILS STUDYING IN RELIGIOUS CONCEPTIONS AT HOME, BY RELIGION TYPES, REGION, AIMS AND THE CAPITAL, AT THE END OF THE YEAR

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Гэрээр ном заагдаг ХҮҮХДИЙН ТОО-БУГД Total number of pupils who studying at Home						Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion type																	
		2007		2008		2009		2010		2007		2008		2009		2010		2007		2008		2009		2010	
		2007	2008	2008	2009	2009	2010	2010	2011	2011	2012	2012	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017	2018	2018	2019
БҮГД	TOTAL	5 421	4 707	4 111	4 488	1 092	259	237	147	147	719	543	3 858	4 321	26	11	16	20	20	3 584	3 894	-	-	-	-
	Баруун бүс	59	30	30	648	33	19	14	14	-	-	-	-	614	26	11	16	20	-	-	-	-	-	-	-
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	20	5	12	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Говь-Алтай	Govii-Altai	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	16	12	4	8	16	12	4	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	Uvs	1	-	5	0	1	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ховд	Khovd	20	11	7	618	14	5	3	4	-	-	-	-	614	6	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хангайн бүс	92	207	31	163	92	93	31	301	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	Subtotal	18	11	17	0	17	11	17	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Архангай	Arkhangai	352	43	20	10	52	43	20	10	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	1	-	-	0	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	Bulgan	11	4	117	0	11	4	3	-	-	-	-	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	Orkhon	55	5	32	8	55	5	32	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	27	29	13	13	27	29	13	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Төвийн бүс	81	68	91	89	81	68	91	79	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	Subtotal	-	-	10	10	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Говьсүмбэр	Govisumber	6	2	2	0	6	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3	7	16	5	3	7	16	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	25	32	9	15	25	32	9	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дундговь	Dundgovi	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	27	19	54	55	27	19	54	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	20	8	-	4	20	8	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	Tov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Зүүн бүс	18	11	3	4	18	11	3	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	Subtotal	6	4	-	0	6	4	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорнод	Dornod	12	7	3	4	12	7	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 799	4 506	3 780	3 716	797	69	36	19	418	543	3 744	3 697	-	-	-	-	-	-	3 584	3 894	-	-	-	-

Тайлбар: * Бахай, Мүүн, Бөхийн шашин
Note: * Bahai, Moon and Shamanism

20.41 ШАШНЫ СУРГУУЛЬ ДАЦАНД СУРАЛЦАГЧИД БОЛОН ГЭРЭЭР НОМ ЗААЛГАДАГ ХҮҮХДИЙН ТОО, НАСНЫ БҮЛГЭЭР, ОНЫ ЭЦЭСТ
 STUDENTS STUDYING IN RELIGIOUS SCHOOL AND COLLEGES , AND PUPILS
 STUDYING AT HOME, by age group at the end of the year

Насны бүлэг Age group	Шашны сургууль, дацанд суралцагчдын тоо Students studying in religious school and colleges					Гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо Pupils studying in religious concertions at home				
	2007	2008	2009	2010	2010	2007	2008	2009	2010	2010
Бүгд	2 251	1 820	1 273	1 564	1 564	5 421	4 707	4 111	4 488	4 488
8 нас хүртэл up to than 8 years old	25	2	1			29	13	13	11	11
9-12 нас 9 to 12 years old	159	93	117	260	260	245	72	84	236	236
13-15 нас 13 to 15 years old	435	450	593	363	363	668	561	501	672	672
16 наснаас дээш 16 years old and above	1 632	1 275	562	941	941	4 479	4 061	3513	3569	3569

ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД

Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээллийг Эрүүл мэндийн яам (ЭМЯ)-ны дэргэдэх Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг, Эрүүл мэндийн газар (ЭМГ) нэгтгэн гаргаж, сар бүрийн 6-нд, мөн жилийн мэдээг жил бүрийн 3-р сарын 10-нд Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Сум, дүүрэг, аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн байгууллага эмнэлгийн үйл ажиллагааны тайланг жилд нэг удаа гаргаж ЭМЯ-нд ирүүлнэ. Энэ тайланд эрүүл мэндийн байгууллагын тоо, эмнэлгийн орны тоо, эрүүл мэндийн байгууллагад ажиллагчдын тоо, их эмчийн тоо, эмнэлгийн дунд мэргэжилтний тоо мэргэжлийн төрлөөр, эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөл, нас барсан хүний тоо, өвчний ангиллаар нэгтгэгддэг.

Эрүүл мэндийн нэгдсэн үзүүлэлтийг ЭМЯ-ны мэдээлэлд үндэслэн энэхүү эмхтгэлд оруулав.

Амьд төрөлт. Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байвал хүй эсвэл эхэсийг нь салгасан эсэхийг нь харгалзахгүйгээр амьд төрөлтөд тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох)-ыг 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлно.

Эхийн эндэгдэл. Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэн эхийг хамааруулна.

Үр хөндөлт. Жирэмсний 22 долоо хоног хүртэл хугацаанд эмнэлгийн цэвэр, ая тухтай орчинд жирэмслэлтийг эмнэлгийн аргаар таслах мэс ажилбар болно.

НӨХӨН ҮРЖИХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН СУДАЛГАА 2008

Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн 3 дахь удаагийн судалгааг 2008 онд зохион байгуулсан бөгөөд судалгааны зорилго нь нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүд, төрөлт, нялхас, хүүхдийн нас баралт, тэдгээрт нөлөөлж буй хүчин зүйлс, хүүхдийн эрүүл мэнд, гэр бүл төлөвлөлт, жирэмслэлт, төрөлт, төрсний дараах үеийн тусламж, үйлчилгээний хүртээмж, чанар, хөхний болон умайн хүзүүний хорт хавдар, БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын талаарх болон урьдчилан сэргийлэх аргын мэдлэг, хэрэглээний талаар дэлгэрэнгүй мэдээллийг цуглуулж, өмнөх судалгааны агуулгыг илүү өргөн хүрээнд баяжуулахад чиглэгдсэн. Энэ удаагийн судалгаа нь хөхний болон умайн хүзүүний хорт хавдраас урьдчилан сэргийлэх талаар эмэгтэйчүүдийн мэдлэг, гэр бүлийн харилцааны асуудлаарх мэдээллийг анх удаа цуглуулснаараа онцлогтой.

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА |

PUBLIC HEALTH OF POPULATION

The Government Implementing Agency–Department of Health compiles data on health statistics and sends National Statistical Office its monthly report on health statistics on 6th of every month and its annual report on 10th of March every year.

Health organizations in soums, district, aimag and capital city’s prepare a report on their activities once a year and submit it to the Ministry of Health. The report shows the number of health organizations, hospital beds, staff working in the health sector, doctors, and medical assistants by professional types, inpatient morbidity and number of deaths by classification of diseases.

The health indicators included in this yearbook is based on the data compiled by the Ministry of Health.

Live birth. Live birth refers to the complete expulsion or extraction from its mother of a product of conception, irrespective of the duration of the pregnancy, which, after such separation, breathes or shows any other evidence of life – e.g. beating of the heart, pulsation of umbilical cord or definite movement of voluntary muscles.

The infant mortality rate is the number of death under one year per 1000 live births and estimated as a ratio of the number of deaths of infants under 1 year old to the number of live births during a particular period of time.

A maternal death is defined as the death of a woman while pregnant or within 42 days of termination of pregnancy, irrespective of the duration and site of the pregnancy, from any cause related to or aggravated by the pregnancy or its management but not from accidental or incidental causes.

Abortion is the termination of a pregnancy before 22 weeks by the removal or expulsion of a fetus or embryo from the uterus, resulting in or caused by its death in hospital comport place.

REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY 2008

The objective of the 3rd Reproductive survey conducted in 2008 was to gather detailed information related to reproductive health indicators, fertility, infant and child mortality, factors affecting on mortality, child health, family planning, availability and quality of antenatal and delivery care, breast and cervical cancers, knowledge about and prevention from the STI/HIV/AIDS and expand previous survey questionnaire. This survey was distinctive that collected data on women’s knowledge regarding the prevention of breast and cervical cancers and domestic or family concerns at first as well.

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.1. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО
HEALTH INSTITUTIONS

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
I. Төрийн эрүүл мэндийн байгууллага	I. State health institutions				
Клиникийн болон төрөлжсөн мэргэжлийн эмнэлэг, төв	Tertiary Level hospitals and centers	15	15	16	16
Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	Aimags and districts general hospitals	34	36	35	35
Сум дундын эмнэлэг	Intersoum hospitals	35	35	35	37
Сумын эмнэлэг	Soum hospitals	288	286	277	274
II. Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага	II. Private health institutions				
Хувийн эмнэлэг	Private hospital	857	1 063	1 082	1113
Өрхийн эмнэлэг	Family hospital	229	228	226	218
Эмийн сан	Drug store	706*	741*	636**	666**

Тайлбар: * Төрийн болон хувийн эмийн сангууд
** Зөвхөн хувийн эмийн санг оруулсан болно.

Note: * - Public and private drug store
** Including only private drug store

21.2. ЭМНЭЛГИЙН ОРНЫ ТОО, төрлөөр, оны эцэст
HOSPITAL BEDS, by type, at the end of the year

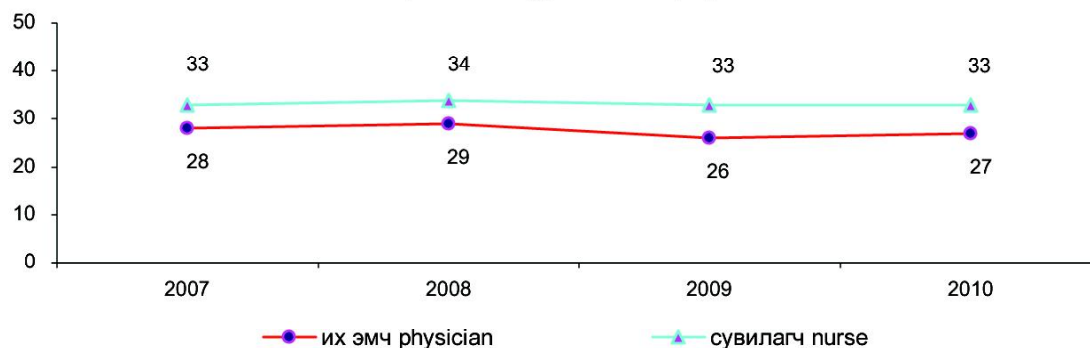
Төрлөөр	By institution	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	18 002	18 078	17 733	17 821
Үүнээс:	Of which:				
Дотрын	Internal organs disease	5 530	5 518	5 278	5 295
Мэс заслын ба гэмтлийн	Surgical & traumatological	2 020	2 040	2 068	2 044
Нүдний	Diseases of the eye	190	201	208	223
Чих, хамар, хоолойн	Otorhinolaryngological	218	240	222	251
Төрөхийн	Obstetrical	1 525	1 531	1 517	1 504
Эмэгтэйчүүдийн	Gynaecological	879	852	802	829
Мэдрэлийн	Phychiatric	1 015	1 029	1 023	1 021
Сэтгэл мэдрэлийн	Neurological	639	621	606	610
Хүүхдийн	Pediatrics	2 330	2 362	2 320	2 315
1000 хүнд ногдох ор	Beds per 1000 population	7.0	6.8	6.5	6.4

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.3. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, мэргэжлийн чиглэлээр, оны эцэст
EMPLOYEES OF HEALTH ORGANIZATIONS, by specialization categories, at the end of the year

Мэргэжил	Specialization	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	35 254	37 952	38 704	39 608
үүнээс: эмэгтэй	of which: female	29 033	31 215	32 112	32 591
Их эмч-Бүгд	Total physicians	7 336	7 584	7 140	7 497
үүнээс:	of which:				
Эмэгтэй	Female	5 772	5 959	5 648	5 919
Эмнэлгийн удирдах ажилтан	Health manager	376	393	771	616
Дотрын	Internists	728	756	809	749
Мэс заслын ба гэмтэл, согог заслын	Surgical & traumatologists	437	443	488	491
Эх барих, эмэгтэйчүүдийн	Obstetrics & gynaecologists	565	599	607	608
Хүүхдийн	Pediatricians	561	572	565	494
БЗДХ/ДОХ, гоц халдвартын	Venerologist & extremely contagious diseases	133	119	81	94
Хавдар судлаач	Oncologists	53	63	65	73
Нүдний	Ophthalmologists	114	120	130	139
Чих, хамар, хоолойн	Otolaryngologists	127	135	119	127
Сүрьеэгийн	Phthisiotrists	99	97	101	105
Арьс харшлын	Dermatologist and venerologist	94	107	75	61
Дүрс оношлогооны	X-ray diagnostic	241	262	261	270
Мэдрэлийн	Neurologists	225	238	237	240
Сэтгэц, эмгэг судлалын	Psychiatrists	120	131	124	130
Сэргээн засах эмчилгээний	Physiotherapist	113	126	100	81
Шүд, эрүү, нүүрний	Dentist&stomatologists	539	552	587	588
Эмгэг судлаач, шүүхийн шинжээч	Pathoanatomists	81	65	85	76
Мэдээгүйжүүлэлт, эрчимт эмчилгээний	Anestezioloist	214	242	233	254
Өрх, сумын	Family & sum doctor	603	622	571	1 015
Уламжлалт анагаахын	Traditional medicine doctor	340	341	339	348
Лабораторийн	Specialist laboratory analysis	231	243	251	264
Эрүүл ахуйч	Hygienists	102	105	35	15
Бусад мэргэжлийн	Others	1 240	1 253	1 277	1 275
Эм зүйчид	Pharmacists	844	1 088	1 088	1 176

10 000 хүнд ногдох эмнэлгийн ажилтан
Health personnel, per 10 000 population

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.4. ИХ ЭМЧИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
PHYSICIANS, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	7 336	7 584	7 140	7 497
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	629	642	604	658
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	142	141	132	144
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	109	113	115	124
Завхан	<i>Zavkhan</i>	113	126	118	120
Увс	<i>Uvs</i>	137	138	116	122
Ховд	<i>Khovd</i>	128	124	123	148
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	949	990	880	935
Архангай	<i>Arkhangai</i>	132	146	125	136
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	110	123	104	111
Булган	<i>Bulgan</i>	102	110	94	91
Орхон	<i>Orkhon</i>	251	252	224	246
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	182	186	173	176
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	172	173	160	175
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	906	997	943	958
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	42	43	41	39
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	222	237	231	231
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	153	190	178	184
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	88	93	91	88
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	95	109	106	117
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	174	187	165	161
Төв	<i>Tov</i>	132	138	131	138
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	380	393	385	381
Дорнод	<i>Dornod</i>	134	133	138	134
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	105	110	101	106
Хэнтий	<i>Khentii</i>	141	150	146	141
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 472	4 562	4 328	4 565

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.5. ЭМ ЗҮЙЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр PHARMACISTS, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	844	1 088	1 088	1 176
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	44	43	42	46
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	9	8	7	10
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5	5	6	10
Завхан	<i>Zavkhan</i>	8	10	9	10
Увс	<i>Uvs</i>	11	11	11	9
Ховд	<i>Khovd</i>	11	9	9	7
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	67	84	64	103
Архангай	<i>Arkhangai</i>	5	11	6	13
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	9	7	8	11
Булган	<i>Bulgan</i>	6	8	3	8
Орхон	<i>Orkhon</i>	27	38	29	46
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	9	9	8	13
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	11	11	10	12
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	63	74	72	79
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2	3	2	5
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	18	14	21	22
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	13	17	18	17
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2	3	2	2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	11	13	14	15
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	12	16	8	11
Төв	<i>Tov</i>	5	8	7	7
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	15	20	21	23
Дорнод	<i>Dornod</i>	6	8	5	6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	3	5	5	6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	6	7	11	11
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	655	867	889	925

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.6. ЭМНЭЛГИЙН ТУСГАЙ МЭРГЭЖИЛТНИЙ ТОО, мэргэжлээр
SPECIAL MEDICAL PERSONNEL, by specialization

Мэргэжил	Specialization	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	15 137	16 047	15 789	15 828
бага эмч	feldshers	2 388	2 480	2 527	2 589
лаборант	lab technicians	769	836	879	900
эм найруулагч	pharmacists	1 534	1 899	1 944	2 030
сувилагч	nurses	8 633	8 912	9 017	9 179
рентген техникч	X-ray technicians	163	176	171	169
шүдний техникч	dental technicians	160	165	169	180
эх баригч	midwife	649	693	668	697
бусад	other	491	518	414	84
10000 хүнд ногдох эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний тоо	Per 10000 population special medical personnel	59	60	58	57

21.7. НЭГ ИХ ЭМЧИД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
PERSONS PER PHYSICIAN, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	353	351	379	368
	Баруун бүс		Western region		
Дундаж	Average	646	639	676	616
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	668	717	770	704
Говь-Алтай	Govi-Altai	559	531	518	475
Завхан	Zavkhan	701	639	675	651
Увс	Uvs	586	580	684	643
Ховд	Khovd	709	713	719	598
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дундаж	Average	579	564	640	605
Архангай	Arkhangai	679	635	740	677
Баянхонгор	Bayankhongor	743	688	820	768
Булган	Bulgan	562	554	659	687
Орхон	Orkhon	347	321	368	343
Өвөрхангай	Ovorkhangai	603	624	676	667
Хөвсгөл	Khovsgol	717	709	773	711
	Төвийн бүс		Central region		
Дундаж	Average	478	442	474	475
Говьсүмбэр	Govisumber	314	296	320	347
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	405	371	386	393
Дорноговь	Dornogovi	352	297	325	320
Дундговь	Dundgovi	559	521	527	534
Өмнөговь	Omnogovi	493	434	458	429
Сэлэнгэ	Selenge	525	540	621	652
Төв	Tov	672	626	669	648
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дундаж	Average	514	507	519	525
Дорнод	Dornod	555	551	533	549
Сүхбаатар	Sukhbaatar	500	500	544	519
Хэнтий	Khentii	486	474	488	508
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	225	230	252	248

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.8. НЭГ СУВИЛАГЧИД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр PERSONS PER NURSE, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	303	298	300	300
	Баруун бүс		Western region		
Дундаж	Average	354	344	338	341
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	431	437	411	404
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	287	272	267	264
Завхан	<i>Zavkhan</i>	371	353	322	352
Увс	<i>Uvs</i>	324	310	328	322
Ховд	<i>Khovd</i>	354	350	352	357
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дундаж	Average	361	353	349	346
Архангай	<i>Arkhangai</i>	375	369	357	361
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	362	341	347	344
Булган	<i>Bulgan</i>	343	330	333	336
Орхон	<i>Orkhon</i>	264	264	257	258
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	442	430	422	408
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	384	382	384	372
	Төвийн бүс		Central region		
Дундаж	Average	329	330	333	338
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	234	219	247	260
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	244	269	272	278
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	346	321	332	319
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	352	342	327	318
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	368	353	388	408
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	401	384	366	379
Төв	<i>Tov</i>	358	369	373	384
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дундаж	Average	341	336	325	327
Дорнод	<i>Dornod</i>	330	324	324	319
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	374	364	329	344
Хэнтий	<i>Khentii</i>	329	328	322	324
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	252	250	258	257

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.9. ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ЭМЧЛҮҮЛСЭН ӨВЧТӨНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 PATIENTS HOSPITALIZED, by region, aimags and the Capital

		мян. хүн <i>thous.person</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	618.5	638.4	649.4	679.6
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	93.3	98.8	96.2	97.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	21.8	23.3	22.9	23.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	15.0	15.0	13.7	13.7
Завхан	<i>Zavkhan</i>	17.5	18.1	18.3	18.3
Увс	<i>Uvs</i>	18.4	20.6	18.9	19.4
Ховд	<i>Khovd</i>	20.6	21.8	22.4	22.3
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дүн	Subtotal	116.7	119.6	118.8	122.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	22.3	23.2	22.5	23.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	20.2	19.8	18.9	19.4
Булган	<i>Bulgan</i>	11.9	12.8	13.1	12.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	15.1	16.0	16.0	17.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	21.1	21.1	21.6	23.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	26.1	26.7	26.7	26.9
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	92.7	97.1	96.6	100.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4.1	4.1	4.3	4.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	18.7	20.1	20.8	23.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	12.8	13.4	12.9	13.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	10.4	11.0	10.7	10.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	10.2	10.8	10.4	9.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	20.9	21.6	21.8	23.3
Төв	<i>Tov</i>	15.6	16.1	15.7	15.7
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	44.3	46.6	46.0	45.5
Дорнод	<i>Dornod</i>	15.6	16.8	16.9	16.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	11.7	12.9	12.9	12.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	17.0	17.0	16.2	16.5
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	271.5	276.3	291.8	313.6

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.10. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧИЛСӨН ХҮНИЙ ТОО, өвчний ангиллаар, бүс, аймаг нийслэлээр
INFECTIOUS DISEASES, by classification, by region, aimags and the Capital

		2007	2008	2009	2010
	Өвчний ангиллаар				
Бүгд	Total	41 082	43 793	38 859	41 373
үүнээс:	<i>of which:</i>				
Вирус хепатит	<i>Viral hepatitis</i>	10 029	10 404	6 865	9 099
Улаанууд	<i>Measles</i>	6 363	167	9	11
Гахайн хавдар	<i>Mumps</i>	965	560	1 990	524
Менингококкт халдвар	<i>Meningococcal infection</i>	167	71	38	28
Салхин цэцэг	<i>Varicella</i>	2 025	2 061	1 654	1 268
Сальмонеллэз	<i>Salmonella infections</i>	191	201	122	146
Цусан суулга	<i>Shigellosis</i>	2 398	2 353	3 099	3 451
Бруцеллэз	<i>Brucellosis</i>	421	396	302	412
Хамуу	<i>Scabies</i>	3 799	13 944	4 966	3 767
Сүрьеэ	<i>Tuberculosis</i>	4 361	4 223	4 218	4 213
Тэмбүү	<i>Syphilis</i>	3 306	4 979	4 912	3 937
Гонококкт халдвар	<i>Gonococcal infection</i>	4 556	6 141	6 350	5 741
Трихомониаз	<i>Trichomoniasis</i>	4 367	6 528	5 767	4 623
Мөөгөнцөр	<i>Mycoses</i>	1 149	1 299	2 713	4 425
	Бүс, аймаг, нийслэлээр				
		Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	3 271	4 823	3 435	3 744
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	455	1 137	875	718
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	973	1 029	431	950
Завхан	<i>Zavkhan</i>	729	776	647	757
Увс	<i>Uvs</i>	698	790	704	787
Ховд	<i>Khovd</i>	416	1 091	778	532
		Хангайн бүс	Khangaï region		
Дүн	Subtotal	7 416	8 070	8 272	7 524
Архангай	<i>Arkhangaï</i>	939	798	496	568
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 178	1 157	2 084	2 153
Булган	<i>Bulgan</i>	725	1 154	1 063	780
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 110	886	979	805
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangaï</i>	1 986	1 413	1 013	1 054
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 478	2 662	2 637	2 164
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	6 492	5 706	4 691	4 971
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	322	279	149	279
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 398	1 354	1 208	1 050
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 461	1 157	1 102	1 266
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	511	263	213	356
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	847	512	286	287
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 267	1 291	1 263	1 047
Төв	<i>Tov</i>	686	850	470	686
		Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	4 318	4 915	3 935	3 710
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 675	2 183	2 071	1 899
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	535	1 304	904	623
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 108	1 428	960	1 188
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	19 585	20 279	18 526	21 424

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.11. АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО, хүйс, төрөх үеийн жин, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 оны эцэст
LIVE BIRTHS, by sex, weight, at birth, by region, aimags and the Capital, at the end of the year 2010

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Бүгд Total	Үүнээс: төрөх үеийн жингээр, грамм									Of which: by weight, at birth gramm	
			500- 999	1000- 1499	1500- 1999	2000- 2499	2500- 2999	3000- 3499	3500- 3999	4000- 4499	4500- 4999	5000+	
		Эрэгтэй					Male						
БҮГД	TOTAL	33 810	33	130	324	883	3 978	12 383	11 767	3 679	559	74	
		Баруун бүс					Western region						
Дүн	Sub total	4 723	3	12	35	123	654	1 781	1 556	473	74	12	
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 206	-	2	4	35	134	429	419	151	28	4	
Говь-Алтай	Govi-Altai	651	-	1	7	13	137	302	158	32	-	1	
Завхан	Zavkhan	814	-	1	5	17	88	326	264	97	16	-	
Увс	Uvs	978	1	6	13	37	158	366	313	69	12	3	
Ховд	Khovd	1 074	2	2	6	21	137	358	402	124	18	4	
		Хангайн бүс					Khangaï region						
Дүн	Subtotal	6 635	2	24	55	167	886	2 597	2 209	598	88	9	
Архангай	Arkhangai	988	-	2	5	12	150	404	316	88	10	1	
Баянхонгор	Bayankhongor	1 014	-	2	8	22	143	399	334	89	14	3	
Булган	Bulgan	507	-	-	2	9	48	161	207	69	11	-	
Орхон	Orkhon	1 213	-	9	13	34	136	485	393	117	23	3	
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 414	1	7	19	45	214	561	440	111	16	-	
Хөвсгөл	Khovsgol	1 499	1	4	8	45	195	587	519	124	14	2	
		Төвийн бүс					Central region						
Дүн	Subtotal	4 640	2	13	35	117	570	1 611	1 635	552	89	16	
Говьсүмбэр	Govisumber	182	-	-	1	1	20	67	68	22	3	-	
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 277	1	3	5	22	77	317	533	254	55	10	
Дорноговь	Dornogovi	660	1	2	6	20	89	234	232	69	6	1	
Дундговь	Dundgovi	446	-	1	3	13	64	186	134	40	3	2	
Өмнөговь	Omnogovi	587	-	1	6	17	138	236	160	23	6	-	
Сэлэнгэ	Selenge	992	-	3	8	27	113	379	354	95	12	1	
Төв	Tov	496	-	3	6	17	69	192	154	49	4	2	
		Зүүн бүс					Eastern region						
Дүн	Subtotal	2 227	3	2	15	46	242	841	809	237	28	4	
Дорнод	Dornod	926	-	1	7	22	98	329	345	111	11	2	
Сүхбаатар	Sukhbaatar	583	3	-	3	14	78	244	185	46	9	1	
Хэнтий	Khentii	718	-	1	5	10	66	268	279	80	8	1	
		Улаанбаатар					Ulaanbaatar						
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	15 585	23	79	184	430	1 626	5 553	5 558	1 819	280	33	

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

(Хүснэгт 20.11-ийн үргэлжлэл Table 20.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Бүгд Total	Үүнээс: төрөх үеийн жингээр, грамм									Of which: by weight, at birth gramm		
			500- 999	1000- 1499	1500- 1999	2000- 2499	2500- 2999	3000- 3499	3500- 3999	4000- 4499	4500- 4999	5000+		
		Эмэгтэй			Female									
БҮГД	TOTAL	32 079	31	118	350	1 049	4 819	13 443	9 585	2 383	274	27		
		Баруун бүс			Western region									
Дүн	Sub total	4 667	5	17	47	136	831	2 008	1 291	302	26	4		
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 209	-	4	11	26	196	514	347	100	10	1		
Говь-Алтай	Govi-Altai	652	-	1	9	22	158	305	137	19	-	1		
Завхан	Zavkhan	837	-	-	4	19	130	342	272	63	5	2		
Увс	Uvs	968	3	7	16	45	202	412	226	51	6	-		
Ховд	Khovd	1 001	2	5	7	24	145	435	309	69	5	-		
		Хангайн бүс			Khangai region									
Дүн	Sub total	6 167	5	12	62	201	1 063	2 671	1 731	379	39	4		
Архангай	Arkhangai	962	-	-	1	10	192	456	246	53	3	1		
Баянхонгор	Bayankhongor	870	-	1	11	24	151	380	254	44	4	1		
Булган	Bulgan	471	-	1	5	12	58	170	170	47	7	1		
Орхон	Orkhon	1093	2	7	15	32	154	464	315	94	9	1		
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1338	3	3	18	60	265	594	336	53	6	-		
Хөвсгөл	Khovsgol	1433	-	-	12	63	243	607	410	88	10	-		
		Төвийн бүс			Central region									
Дүн	Sub total	4 391	-	12	43	118	642	1 746	1 384	376	60	10		
Говьсүмбэр	Govisumber	195	-	-	-	3	21	79	72	18	1	1		
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 200	-	4	10	26	100	384	447	184	39	6		
Дорноговь	Dornogovi	636	-	1	5	23	96	266	195	46	3	1		
Дундговь	Dundgovi	421	-	2	4	14	63	186	128	19	5	-		
Өмнөговь	Omnogovi	591	-	4	8	23	153	256	131	13	3	-		
Сэлэнгэ	Selenge	917	-	1	12	20	143	386	286	63	6	-		
Төв	Tov	431	-	-	4	9	66	189	125	33	3	2		
		Зүүн бүс			Eastern region									
Дүн	Sub total	2 166	2	10	16	78	298	972	641	131	17	1		
Дорнод	Dornod	921	1	4	7	41	125	385	285	62	10	1		
Сүхбаатар	Sukhbaatar	577	1	4	6	22	103	283	130	26	2	-		
Хэнтий	Khentii	668	-	2	3	15	70	304	226	43	5	-		
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar									
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14 688	19	67	182	516	1 985	6 046	4 538	1 195	132	8		

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.12. НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, зонхилох өвчний ангиллаар, хүйсээр, оны эцэст
DEATHS, by classification of diseases of the leading causes, by sex, at the end of the year

Өвчний бүлэг	Diseases group	2007		2008		2009		2010	
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female
Бүгд	Total	15 752	5 988	15 115	6 134	15 522	6 374	17 276	6 951
үүнээс:	of which:								
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	Diseases of the cardiovascular system	5 677	2 495	5 461	2 577	5 892	2 690	6 512	2 865
Хавдар	Neoplasms	3 162	1 345	3 137	1 375	3 222	1 375	3 591	1 575
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	3 028	481	2 482	449	2 361	506	2 788	575
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Diseases of the respiratory system	605	266	637	257	752	324	749	312
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Diseases of the digestive system	1 435	591	1 402	627	1 312	604	1 463	671
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	Certain infectious and parasitic diseases	371	123	339	122	265	105	369	122
Шээс, бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Diseases of the genitourinary system	275	125	285	127	289	126	285	124
Перинаталь үед үүсэх зарим эмгэг	Certain conditions originating in the perinatal period	494	203	644	248	727	297	652	273
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Diseases of the nervous system and sense organs	272	111	253	101	234	104	318	136
Цус, цус төлжүүлэх эрхтний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан зарим эмгэг	Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanisms	21	11	24	12	18	11	28	9

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.13. НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ (амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдохоор), бүс, аймаг, нийслэлээр
INFANT MORTALITY (per 1000 live births), by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	17.6	19.4	20.0	20.2
		Баруун бүс		Western region	
Дундаж	Average	23.2	19.6	25.0	26.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	17.9	17.1	26.5	24.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	32.5	28.3	27.8	22.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	18.4	19.5	21.9	27.7
Увс	<i>Uvs</i>	32.9	21.5	29.5	33.7
Ховд	<i>Khovd</i>	19.2	16.0	19.0	24.9
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дундаж	Average	22.8	25.3	22.7	25.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	16.2	26.5	24.5	25.1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	22.0	27.8	23.6	28.3
Булган	<i>Bulgan</i>	16.7	10.4	14.3	15.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	17.2	19.1	16.8	16.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	28.9	31.8	22.8	29.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	29.0	27.2	28.6	30.2
		Төвийн бүс		Central region	
Дундаж	Average	10.2	13.1	13.3	13.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3.4	27.0	20.8	2.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	8.4	11.8	10.4	9.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	20.9	29.7	20.2	23.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	12.7	12.6	17.6	19.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	21.3	22.7	19.8	22.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	7.0	6.0	10.2	6.8
Төв	<i>Tov</i>	2.3	3.6	7.8	12.0
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дундаж	Average	16.7	20.1	20.2	19.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	18.9	17.0	17.1	20.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	16.9	21.2	17.6	20.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	14.5	22.4	25.3	17.1
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	15.8	18.7	19.6	18.2

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.14. ТӨРӨХИЙН УЛМААС ЭНДСЭН ЭХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 MATERNAL DEATHS, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	50	31	56	30
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	15	6	11	9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	6	2	5	1
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5	-	1	1
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1	2	3	1
Увс	<i>Uvs</i>	1	1	-	4
Ховд	<i>Khovd</i>	2	1	2	2
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	10	3	11	4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1	-	1	1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3	1	2	-
Булган	<i>Bulgan</i>	-	-	2	-
Орхон	<i>Orkhon</i>	2	-	1	2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3	1	2	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1	1	3	1
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	5	4	6	3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	-	-	-	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1	1	-	-
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	-	1	-	-
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1	1	1	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3	-	1	2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	-	1	1	1
Төв	<i>Tov</i>	-	-	3	-
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	2	3	4	-
Дорнод	<i>Dornod</i>	1	1	-	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	-	2	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1	2	2	-
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	18	15	24	14

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.15. ҮР ХӨНДӨЛТИЙН ТОО*, бүс, аймаг, нийслэлээр
 ABORTIONS*, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	15 817	10 688	12 602	12 492
	Баруун бүс				
	Western region				
Дүн	Subtotal	624	868	973	966
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	71	54	154	105
Говь-Алтай	Govi-Altai	66	68	59	96
Завхан	Zavkhan	71	62	49	72
Увс	Uvs	378	481	477	517
Ховд	Khovd	38	203	234	176
	Хангайн бүс				
	Khangai region				
Дүн	Subtotal	1 641	854	886	1 335
Архангай	Arkhangai	184	25	110	208
Баянхонгор	Bayankhongor	523	265	191	153
Булган	Bulgan	45	19	12	31
Орхон	Orkhon	489	45	146	558
Өвөрхангай	Ovorkhangai	304	475	369	377
Хөвсгөл	Khovsgol	96	25	58	8
	Төвийн бүс				
	Central region				
Дүн	Subtotal	1 342	1 423	2 081	1 359
Говьсүмбэр	Govisumber	31	30	23	50
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	289	347	992	293
Дорноговь	Dornogovi	317	348	442	444
Дундговь	Dundgovi	46	62	46	39
Өмнөговь	Omnogovi	269	212	180	119
Сэлэнгэ	Selenge	307	367	336	330
Төв	Tov	83	57	62	84
	Зүүн бүс				
	Eastern region				
Дүн	Subtotal	969	1 185	1 200	618
Дорнод	Dornod	441	683	701	285
Сүхбаатар	Sukhbaatar	81	42	37	56
Хэнтий	Khentii	447	460	462	277
	Улаанбаатар				
	Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	11 241	6 358	7 462	8 214

Тайлбар: * Хувийн эмнэлгүүдийнх бүрэн тусгагдаагүй

Note: * Not all abortions included in private hospitals

20.16. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗАРДАЛ, оны үнээр
 EXPENDITURE OF HEALTH SECTORS, at current prices

		2007	2008	2009	2010**
Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага, сая төг	Total General Government budget expenditure, mln tog	1747 310.5	2466 774.4	2 336 629.7	3 076 262.8
Эрүүл мэндийн нийт зардал*, сая төг	Health expenditure*, mln tog	149 125.1	211 699.2	206 429.0	247 477.6
Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагад эрүүл мэндийн зардлын эзлэх хувь	Percentage of health expenditure to total General Government budget expenditure	8.5	8.6	8.8	8.0
Нэг хүнд ногдох эрүүл мэндийн зардал, мян.төг	Per capita health expenditure, thous tog	57.6	79.6	76.2	89.7

Тайлбар: *Эрүүл мэндийн сайдын багц

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: *Set of Minister of Health

** Preliminary data

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.17. ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧДИЙН ТОО, (10 000 хүн амд ногдохоор), өвчлөлийн зонхилох 10 шалтгаана
INPATIENT (per 10 000 population), diseases 10 of the leading causes

Өвчний ангилал	Disease classification	10 000 хүн амд ногдох өвчлөл Diseases per 10 000 population			
		2007	2008	2009	2010
Шээс, бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Diseases of the genitourinary system	340.9	322.1	312.1	304.1
Жирэмсэн, төрөлт ба төрсний дараах үе	Pregnancy, childbearing and the puerperium	334.1	363.6	383.3	361.8
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Diseases of the respiratory system	328.3	351.6	338.1	403.1
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Diseases of the digestive system	349.2	337.8	337.3	334.9
Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Diseases of the cardiovascular system	318.5	312.8	328.3	355.3
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Diseases of the nervous system and sense organs	168.6	171.8	175.2	156.5
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	105.9	99.2	94.0	98.9
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	Certain infectious and parasitic diseases	103.7	100.4	82.0	87.2
Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue	81.0	82.3	82.4	90.3
Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	Diseases of the skin and subcutaneous tissue	67.7	69.2	67.6	64.4

21.18. ХОРТ ХАВДРААР ӨВЧЛӨГЧИД, НАС БАРАГЧДЫН ТОО, (10 000 хүн амд ногдохоор), хорт хавдрын төрлөөр
INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS, DEATHS, (per 10 000 population), by type malignant neoplasms

Хорт хавдрын төрөл	Type malignant neoplasms	Өвчлөгчдийн тоо Incidence				Нас барагчдын тоо Deaths			
		2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	13.6	16.0	15.2	16.2	11.3	11.4	11.6	11.8
Элэг	Liver	5.3	5.8	6.2	6.2	4.9	5.1	5.2	5.1
Умайн хүзүү	Cervix uteri	1.0	1.5	1.0	1.3	0.4	0.4	0.4	0.5
Ходоод	Stomach	2.0	2.4	2.4	2.2	1.8	1.7	1.8	1.8
Уушги	Lung	1.0	1.3	1.2	1.3	1.1	1.2	1.0	1.1
Улаан хоолой	Oesophagus	1.0	1.1	1.1	1.2	1.0	1.0	1.0	1.1
Бусад	Other	3.2	3.8	3.4	3.9	2.1	2.1	2.2	2.2

21.19. ХОРТ ХАВДРААР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, (10000 хүн амд ногдохоор), насны ангиллаар
INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS (per 10000 population), by age group

Насны бүлэг Age group	2007		2008		2009		2010	
	Хүний тоо Number	10000 хүн амд per 10000 pop	Хүний тоо Number	10000 хүн амд per 10000 pop	Хүний тоо Number	10000 хүн амд per 10000 pop	Хүний тоо Number	10000 хүн амд per 10000 pop
Бүгд Total	3 521	14	4 267	16	4 122	15	4 466	16
0-4	15	1	14	1	22	1	11	-
5-14	26	1	28	1	15	-	18	-
15-19	25	1	23	-	17	1	28	1
20-24	30	1	37	1	35	1	43	1
25-29	42	2	61	3	36	1	46	2
30-34	63	3	87	4	79	3	93	4
35-39	121	6	176	9	122	6	152	7
40-44	271	16	330	19	249	14	283	15
45-49	353	24	440	28	388	24	468	29
50-54	364	35	477	44	484	42	536	44
55-59	377	55	443	62	452	60	497	64
60-64	399	78	512	100	474	92	513	99
65+	1 435	134	1 639	149	1749	158	1778	161

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.20. ХОРТ ХАВДРААР ӨВЧЛӨЛТ, НАС БАРАГЧДЫН ТОО (10000 хүн амд ногдохоор), аймаг, нийслэлээр, 2010 оны эцэст
 INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS AND DEATHS (per 10000 population), by aimags and the Capital, at the end of the year 2010

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	10000 хүн амд ногдох Per 10000 population	
		Хорт хавдраар өвчлөгчид Incidence of neoplasms	Хорт хавдраар нас барагчид Deaths of neoplasms
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	16.1	11.8
	Баруун бүс	Western region	
Дундаж	Average	14.6	10.3
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	6.2	3.5
Говь-Алтай	Govi-Altai	20.2	11.9
Завхан	Zavkhan	15.8	11.8
Увс	Uvs	22.5	17.2
Ховд	Khovd	12.3	9.8
	Хангайн бүс	Khangai region	
Дундаж	Average	15.6	12.9
Архангай	Arkhangai	17.3	12.3
Баянхонгор	Bayankhongor	15.7	14.1
Булган	Bulgan	15.8	15.8
Орхон	Orkhon	12.0	13.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	10.4	8.3
Хөвсгөл	Khovsgol	21.5	15.2
	Төвийн бүс	Central region	
Дундаж	Average	18.4	14.0
Говьсүмбэр	Govisumber	25.1	9.6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	23.3	16.4
Дорноговь	Dornogovi	14.9	11.0
Дундговь	Dundgovi	16.0	13.2
Өмнөговь	Omnogovi	12.8	11.6
Сэлэнгэ	Selenge	18.9	12.9
Төв	Tov	18.8	17.2
	Зүүн бүс	Eastern region	
Дундаж	Average	16.6	14.2
Дорнод	Dornod	19.3	19.2
Сүхбаатар	Sukhbaatar	22.4	18.4
Хэнтий	Khentii	9.4	5.9
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	16.1	10.5

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.21 ЖИРЭМСЭН ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ЭМНЭЛГИЙН ХЯНАЛТАНД* ХАМРАГДСАН ХУВЬ

бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 оны эцэст

PERCENTAGE OF PREGNANT WOMEN WHO ATTENDED TO ANC* by region, aimags and the capital, at the end of the year 2010

		хувь percentage	
Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital</i>	<i>Aimags and the Capital</i>	Аймаг, нийслэлийн нэгдсэн эмнэлэгт <i>Aimag and city general hospital</i>	
		Жирэмсний эхний 3 сартайд <i>In the first 3 months</i>	Хяналтанд 6 ба түүнээс дээш удаа хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүд <i>Percentage of pregnant women who attended to ANC 6 and more times</i>
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	83.4	85.6
	Баруун бүс	Western region	
Дундаж	Average	88.5	92.8
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	89.8	92.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	83.1	98.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	89.7	95.3
Увс	<i>Uvs</i>	85.5	89.0
Ховд	<i>Khovd</i>	92.1	91.0
	Хангайн бүс	Khangaï region	
Дундаж	Average	88.3	92.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	95.6	82.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	88.3	99.6
Булган	<i>Bulgan</i>	85.8	98.4
Орхон	<i>Orkhon</i>	89.6	100.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	84.1	85.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	88.2	94.8
	Төвийн бүс	Central region	
Дундаж	Average	85.1	88.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	81.1	99.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	85.5	70.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	82.0	98.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	86.3	95.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	86.0	78.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	83.2	99.2
Төв	<i>Tov</i>	88.9	96.6
	Зүүн бүс	Eastern region	
Дундаж	Average	80.6	95.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	81.1	92.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	85.1	95.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	76.6	98.0
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	79.7	78.0

Тайлбар: *Жирэмсний хяналт
Note: *Antenatal Care (ANC)

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.22. НЭГ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ӨРГӨН ДАРХЛААЖУУЛАЛТЫН ХАМРАЛТ,
дархлаажуулалтын төрлөөр, 2010 оны эцэст
IMMUNIZATION COVERAGE FOR INFANTS, by immunization, at the end of the year 2010

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital</i>		Хамрагдсан хувь <i>Percentage coverage</i>				
		БЦДЖ* <i>BCG</i>	Халдварт саа <i>Poliomyelitis</i>	СХТ+Хеп В+Хи В** <i>Diphtheria/Tetanus/ Whooping cough+Hepatitis B+Hemophilus influenza B</i>	Улаан бурхан + гахайн хавдар + улаанууд <i>Measles + mumps + rubella</i>	В.Хепатит <i>Hepatitis B</i>
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	98.5	96.5	96.1	96.9	98.1
Дундаж	Average	99.3	96.8	96.6	96.7	99.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	99.5	98.7	98.7	98.4	99.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	99.1	94.4	93.7	95.1	99.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	98.9	92.5	92.2	91.8	98.8
Увс	<i>Uvs</i>	98.9	99.0	99.0	99.0	99.4
Ховд	<i>Khovd</i>	100.0	97.9	97.9	98.1	100.0
		Хангайн бүс		Khangai region		
Дундаж	Average	98.7	98.6	98.6	98.1	99.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	98.7	97.5	97.3	96.2	98.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	98.2	99.2	99.1	98.1	99.3
Булган	<i>Bulgan</i>	99.9	98.8	98.6	99.3	100.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	98.8	99.0	99.0	99.1	100.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	97.7	99.5	99.4	99.3	97.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	99.3	97.8	98.3	97.4	99.8
		Төвийн бүс		Central region		
Дундаж	Average	98.9	98.6	98.6	97.8	98.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	100.0	96.1	96.1	97.0	100.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	99.5	98.9	99.0	99.0	99.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	99.2	99.4	99.4	99.5	98.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	99.7	99.8	99.8	100.0	99.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	97.4	97.2	97.2	96.9	98.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	99.1	98.0	98.1	95.4	99.0
Төв	<i>Tov</i>	96.8	99.1	99.0	97.6	96.8
		Зүүн бүс		Eastern region		
Дундаж	Average	98.4	98.4	99.4	99.4	97.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	98.2	99.5	100.0	99.7	98.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	98.9	94.7	97.7	98.9	96.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	98.3	100.0	100.0	99.6	98.2
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	98.1	94.2	93.2	95.5	97.0

Тайлбар: *Сүрьеэгийн вакцин

**Сахуу, хөхүүл ханиад, татран + Хепатит В + Хемофилюс инфлюэнз В өвчний эсрэг 5-т вакцин

Note: * Vaccine of tuberculosis

**Diphtheria/Tetanus/Whooping cough+Hepatitis B+Hemophilus influenza B

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.23. БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ*, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2010 оны эцэст
 PHYSICAL ACTIVITY AND PLAYERS SOME INDICATORS*, by region, aimags and the capital, at the end of the year 2010

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Биеийн тамир спортын байгууллагад ажиллагчдын тоо Workers of sport organization	Спортоор хичээллэгчдийн тоо Players activity people	Биеийн тамираар хичээллэгчдийн тоо Physical activity people	Спортын заалны тоо Sports hall
Бүгд	Total	460	150 409	578 908	661
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	83	18 580	116 824	123
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	9	5 052	17 100	11
Говь-Алтай	Govi-Altai	19	898	13 118	25
Завхан	Zavkhan	15	5 900	35 567	31
Увс	Uvs	17	1 980	39 736	30
Ховд	Khovd	23	4 750	11 303	26
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	107	40 759	143 634	167
Архангай	Arkhangai	12	5 767	6 736	31
Баянхонгор	Bayankhongor	14	6 800	3 560	24
Булган	Bulgan	19	9 000	25 995	22
Орхон	Orkhon	25	7 365	25 000	22
Өвөрхангай	Ovorkhangai	26	3 950	6 400	32
Хөвсгөл	Khovsgol	11	7 877	75 943	36
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	114	44 872	119 692	175
Говьсүмбэр	Govisumber	14	2 462	1 995	9
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	23	15 354	15 400	28
Дорноговь	Dornogovi	14	1 825	7 155	21
Дундговь	Dundgovi	13	5 400	29 049	21
Өмнөговь	Omnogovi	13	9 563	16 464	24
Сэлэнгэ	Selenge	17	2 565	2 243	33
Төв	Tov	20	7 703	47 386	39
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	47	16 950	52 643	61
Дорнод	Dornod	14	5 080	26 421	19
Сүхбаатар	Sukhbaatar	15	4 200	13 920	13
Хэнтий	Khentii	18	7 670	12 302	29
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	109	29 248	146 115	135

Тайлбар: * Биеийн тамир, спортын газрын мэдээгээр

Note: * Data from Physical education and sports authority

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.24 ЦОЛ, ЗЭРЭГТЭЙ ТАМИРЧИД, ДАСГАЛЖУУЛАГЧИД, ШҮҮГЧДИЙН ТОО*, бүс, аймаг нийслэлээр, 2010 оны эцэст
COACHES, ATHLETES AND REFEREE WITH TITLE* by region, aimags and the Capital, at the end of the year 2010

Аймаг, нийслэл Aimags and the Capital	Цол, зэрэгтэй тамирчид, дасгалжуулагчид Coaches and athletes with title		Цол, зэрэгтэй шүүгчид Referees with title		Үндэсний цолтой бөхчүүд National wrestlers with title			Үндэсний сурын цолтой харваачид National archers with title	Цолтой уяачид Race horse trainer with title
	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Улсын of national	Аймагийн of aimag	Сумын of sum		
Бүгд	31 056	10 948	4 274	1 326	273	1 552	3 510	290	321
Дүн	Subtotal	617	127	32	23	159	946	23	31
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	32	19	1	1	2	15	-	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	313	34	12	-	6	39	2	4
Завхан	Zavkhan	61	39	10	3	73	615	4	-
Увс	Uvs	282	5	1	4	18	39	-	-
Ховд	Khovd	136	30	8	15	60	238	17	27
Дүн	Subtotal	2 649	748	175	43	360	720	83	86
Архангай	Arkhangai	412	214	57	5	44	170	9	5
Баянхонгор	Bayankhongor	98	53	1	-	58	98	5	20
Булган	Bulgan	590	20	1	24	88	214	18	28
Орхон	Orkhon	2 133	302	78	5	99	44	19	15
Өвөрхангай	Ovorkhangai	59	26	-	1	8	36	2	12
Хөвсгөл	Khovsgol	1 750	133	38	8	63	150	30	6
Дүн	Subtotal	4 686	2 666	937	63	383	907	82	79
Говьсүмбэр	Govisumber	500	78	-	1	23	35	8	3
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 229	168	59	5	63	86	5	24
Дорноговь	Dornogovi	2 259	223	39	5	70	257	17	4
Дундговь	Dundgovi	138	5	1	-	4	18	3	16
Өмнөговь	Omnogovi	5 909	1 749	663	4	129	215	14	10
Сэлэнгэ	Selenge	360	15	4	20	31	46	24	10
Төв	Tov	1 541	428	171	28	63	250	11	12
Дүн	Subtotal	1 052	256	18	23	348	667	67	76
Дорнод	Dornod	435	107	17	3	55	327	25	59
Сүхбаатар	Sukhbaatar	22	12	1	-	4	12	1	1
Хэнтий	Khentii	595	137	-	20	289	328	41	16
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 944	477	164	121	302	270	35	49

Тайлбар: * Биеийн тамир спортын газрын мэдээлээр
Note: * Data from Physical education and sports authority

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

**ХҮН АМЫН НӨХӨН ҮРЖИХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ГУРВАН УДААГИЙН СУДАЛГААНЫ ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY**

21.25 НАСНЫ БҮЛЭГ ДЭХ ТӨРӨЛТИЙН ТУСГАЙ, ТӨРӨЛТИЙН НИЙЛБЭР,
ЕРӨНХИЙ КОЭФФИЦИЕНТУУД, байршлаар, 1998, 2003, 2008 он
AGE-SPECIFIC AND CUMULATIVE FERTILITY RATES AND CRUDE BIRTH RATE FOR THE
THREE YEARS PRECEDING THE SURVEY, by urban-rural residence, 1998, 2003 and 2008

Насны бүлэг Age group	1996-1998	2001-2003	2006-2008	Байршлаар Residence		
				Хот Urban	Хөдөө Rural	
15-19	54	53	57	39	115	
20-24	216	173	189	169	219	
25-29	169	140	181	179	185	
30-34	105	82	119	126	111	
35-39	50	43	69	70	67	
40-44	18	7	16	16	16	
45-49	-	1	1	2	-	
Төрөлтийн коэффициентүүд Fertility rate						
ТНК 15-49	TFR 15-49	3.06	2.50	3.18	3.02	3.57
ТНК 15-44	TFR 15-44	3.06	2.49	3.17	3.01	3.57
ТТК	GFR	113.00	87.00	113.55	104.69	126.77
ТЕК	CBR	28.50	22.60	31.14	29.17	33.87

Тайлбар: ТНК -Төрөлтийн нийлбэр коэффициент
ТТК - Төрөлтийн тусгай коэффициент
ТЕК - Төрөлтийн ерөнхий коэффициент

Note: TFR Total Fertility Rate
GFR General Fertility Rate
CBR Crude Birth Rate

21.26 ХҮСЧ БУЙ ТӨРӨЛТИЙН НИЙЛБЭР КОЭФФИЦИЕНТ, ТӨРӨЛТИЙН НИЙЛБЭР КОЭФФИЦИЕНТ,
байршил, бус нутаг, эхийн боловсролын түвшингээр, 1998, 2003, 2008 он
TOTAL WANTED FERTILITY RATES AND TOTAL FERTILITY RATES, by residence, regions and mother's educational level
1998, 2003 and 2008

Зарим үзүүлэлт	Background characteristics	Хүсч буй төрөлтийн нийлбэр коэффициент Wanted Total Fertility Rate			Төрөлтийн нийлбэр коэффициент Total Fertility Rate		
		1998	2003	2008	1998	2003	2008
Бүгд	Total	2.7	2.3	3.2	3.1	2.5	3.2
Байршил	Residence						
Хот	Urban	2.2	2.0	3.0	2.5	2.1	3.0
Хөдөө	Rural	3.1	2.6	3.6	3.7	2.9	3.6
Бус нутаг	Regions						
Төвийн	Central	2.9	2.3	3.2	3.2	2.6	3.2
Зүүн	East	2.4	2.5	3.1	3.0	2.8	3.1
Баруун	West	3.3	2.7	3.8	3.9	2.9	3.9
Өмнөд	South	3.1	2.6	3.1	3.5	3.0	3.1
Улаанбаатар хот	Ulaanbaatar	2.0	1.9	3.0	2.2	1.9	3.0
Боловсролын түвшин Educational level							
Бага	Primary or less	2.8	2.6	3.6	3.4	3.2	3.6
Бүрэн бус дунд	Incomplete secondary	3.1	2.4	3.1	3.7	2.8	3.1
Бүрэн дунд	Complete secondary	2.7	2.2	3.2	2.9	2.4	3.2
Дээд, мэргэжлийн болон техникийн	High, vocational and technical	2.5	2.3	3.1	2.8	2.4	3.2

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.27 2006-2008 ОНЫ БАЙДЛААР НЯРАЙН, НЯРАЙН ДАРААХ, НЯЛХСЫН БОЛОН ХҮҮХДИЙН НАС БАРАЛТЫН
КОЭФФИЦИЕНТ, НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТЭЭР, 2008 он
NEONATAL, POSTNEONATAL, INFANT AND CHILD MORTALITY RATE,
by selected socio-economic background characteristics for 2006-2008 year period preceding the survey, 2008

Зарим үзүүлэлт	Background characteristics	Нас баралтын коэффициент Mortality Rate				
		Нярайн Neonatal mortality (NN)	Нярайн дараах Postneonatal mortality (PNN)	Нялхсын Infant mortality (1q0)	1-4 настай хүүхдийн Child mortality (4q1)	5 хүртэл насны хүүхдийн Under-five mortality (5q0)
Бүгд	Total	9.8	12.3	22.0	2.9	24.9
Байршил	Residence					
Хот	Urban	6.6	10.3	16.9	5.2	22.1
Хөдөө	Rural	12.5	14.9	27.4	1.6	29.0
Бүс нутаг	Economic region					
Төвийн	Central	6.4	12.8	19.1	3.8	23.0
Зүүн	East	13.6	13.6	27.3	4.5	31.8
Баруун	West	13.9	13.9	27.9	4.6	32.5
Өмнөд	South	6.3	12.5	18.8	-	18.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8.5	10.9	19.4	2.4	21.8
Нэг хүнд ногдох сарын дундаж орлого	Monthly average income per capita					
28264-өөс доош	No income, less than 28264	13.7	15.4	29.1	5.1	34.2
28265-102535	28265-102535	9.4	14.2	23.6	3.4	27.0
102536-123785	102536-123785	-	-	-	4.6	4.6
123786-аас дээш	More than 123786	8.6	8.6	17.1	-	17.1
Боловсролын түвшин	Educational level					
Бага	Primary or Less	14.4	18.1	32.5	7.2	39.7
Суурь	Incomplete Secondary	13.0	11.1	24.1	3.7	27.8
Бүрэн дунд	Complete Secondary	8.8	14.3	23.1	2.2	25.2
Дээд, мэргэжлийн болон техникийн	High, vocational and technical	6.6	9.9	16.5	3.3	19.8
Хүүхдийн хүйс	Child by sex					
Эрэгтэй	Boys	13.8	13.1	26.8	3.6	30.5
Эмэгтэй	Girls	4.8	11.9	16.7	3.2	19.9
Төрөх үеийн эхийн нас	Mother's age at birth					
20 хүртэл	Less than 20	17.5	23.4	40.9	5.8	46.8
20-29	20-29	9.8	14.6	24.4	4.3	28.7
30-39	30-39	7.8	6.5	14.2	1.3	15.5

Тайлбар: НҮЭМС-Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн судалгаа
Note: RHS- Reproductive Health Survey

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.28 СҮҮЛИЙН 5 ЖИЛД (2004-2008) АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, ХАГАЛГАА ХИЙЛГЭЖ ТӨРСӨН ЭСЭХ, ТӨРӨХ ҮЕИЙН ХҮҮХДИЙН ЖИН, ТӨРСӨН ХУГАЦАА, ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮДЭЭР, 2008 ОН
 PERCENT DISTRIBUTION OF LIVE BIRTHS IN THE LAST 5 YEARS (2004-2008), by whether the delivery was caserean section, by weights at birth and the timing of birth,
 by some background characteristics, 2008

Зарим үзүүлэлт	Хагалгаа хийлгэж төрсөн төрөлт Delivered by caserean section	Төрөх үеийн жин Weight at birth				Төрөх хугацаа Timing of birth			Төрсөн хүү- дийн тоо Number of births	
		2.5 кг хүртэл Up to 2.5 kg	2.5 кг ба дээш 2.5 kg or more	Мэдэхгүй DK/Missing	Дүн Total	Хугацаандаа төрсөн On time	Хугацаанаас эмнэ төрсөн Prematurely	Хугацаанаас хойш төрсөн Post time		Дүн Total
Дүн	17.4	5.2	94.3	0.5	100.0	70.0	16.3	13.7	100.0	4 333
Төрөх үеийн эхийн нас										
Total										
Mother's age at birth										
<20	12.5	6.8	92.5	0.7	100.0	66.2	18.9	14.9	100.0	281
20-34	16.1	5.2	94.3	0.5	100.0	70.2	15.8	13.9	100.0	3 571
35+	29.9	4.4	95.0	0.6	100.0	70.3	18.3	11.4	100.0	481
Байршил										
Residence										
Хот	20.8	4.3	95.5	0.2	100.0	67.0	17.3	15.7	100.0	2 284
Хөдөө	13.6	6.2	92.9	0.9	100.0	73.3	15.2	11.5	100.0	2 049
Бүс нутаг										
Region										
Төвийн	16.9	5.0	94.7	0.3	100.0	67.7	18.8	13.5	100.0	1 270
Зүүн	15.2	2.4	97.3	0.3	100.0	68.1	13.8	18.1	100.0	376
Баруун	12.8	8.5	90.4	1.1	100.0	78.0	12.0	10.0	100.0	1 036
Өмнөд	16.5	2.7	95.7	1.6	100.0	67.8	18.4	13.7	100.0	255
Улаанбаатар хот	22.0	4.2	95.6	0.1	100.0	66.9	17.6	15.5	100.0	1 396
Боловсролын түвшин										
Educational level										
Бага	11.2	12.1	86.5	1.4	100.0	73.3	15.3	11.4	100.0	438
Суурь	9.8	4.5	94.9	0.7	100.0	73.6	13.5	12.8	100.0	895
Бүрэн дунд	16.9	1.5	95.1	0.5	100.0	71.0	15.7	13.3	100.0	1 524
Дээд, мэргэжлийн болон техникийн	24.4	4.4	95.4	0.2	100.0	65.7	19.0	15.4	100.0	1 476

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, НҮЭМ-ИЙН СУДАЛГАА

21.29 СУДАЛГААНААС ӨМНӨХ 3 ЖИЛД (2006-2008) ТӨРСӨН НИЙТ ХҮҮХДЭД ХӨХӨӨР ХООЛЛОСОН ХҮҮХДҮҮДИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, зарим үзүүлэлтүүдээр, 2008 он
 PERCENTAGE OF ALL CHILDREN WHO WERE EVER BREASTFED AMONG CHILDREN BORN IN THE THREE YEARS (2006-2008) BEFORE THE SURVEY, according to background characteristics, 2008

Сонгосон үзүүлэлт	Background characteristics	Хөхөөр хооллолт Breastfeeding		Төрсөн хүүхдийн тоо Number of children
		Хөхөөр хооллосон Ever breastfed	Хөхөөр хооллоогүй Never breastfed	
Дүн	Total	96.9	3.1	2 906
Хүйс	Sex			
Эрэгтэй	Male	96.5	3.5	1 516
Эмэгтэй	Female	97.3	2.7	1 390
Байршил	Residence			
Хот	Urban	97.2	2.8	1 605
Хөдөө	Rural	96.5	3.5	1 301
Бүс нутаг	Region			
Төвийн	Central	97.3	2.7	848
Зүүн	East	95.7	4.3	232
Баруун	West	95.6	4.4	660
Өмнөд	South	96.8	3.2	158
Улаанбаатар хот	Ulaanbaatar	97.7	2.3	1 008
Боловсролын түвшин	Education level			
Бага	Primary or less	96.7	3.3	275
Суурь	Incomplete secondary	98.3	1.7	540
Бүрэн дунд	Complete secondary	96.5	3.5	1 062
Дээд, мэргэжлийн болон техникийн	High, vocational and technical	96.6	3.4	1 029
Хүүхдээ төрүүлсэн газар	Place of delivery			
Эмнэлэгт	Health facility	97.1	2.9	2 863
Гэртээ	At home	81.4	18.6	43

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH SURVEY

21.30 ХДХВ/ДОХ-ЫН ТАЛААРХ ЗӨВ МЭДЛЭГТЭЙ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ,
зарим үзүүлэлтүүдээр, 2008 он
PERCENTAGE OF WOMEN WHO HAVE CORRECT KNOWLEDGE ABOUT STIs/HIV/AIDS,
by selected indicators, 2008

Зарим үзүүлэлтүүд	Background characteristics	ХДХВ-ийн халдвар бэлгийн замаар дамжихаас сэргийлэх үндсэн аргуудыг мэддэг эмэгтэйчүүдийн хувь*	ХДХВ-ийн халдвар дамжих замын талаар зөв мэдлэгтэй эмэгтэйчүүдийн хувь**	Эмэгтэйчүүдийн тоо Number of women
		Percentage of women who are aware about basic transmission modes of HIV/AIDS*	Percentage of women who are aware have correct understanding about transmission modes of HIV/AIDS**	
Бүгд	Total	22.3	12.0	9 402
Насны бүлэг	Age group			
15-19		12.3	9.1	1 044
20-24		23.3	9.4	1 402
25-29		25.9	10.9	1 627
30-34		24.1	10.2	1 672
35-39		24.9	13.6	1 531
40-44		21.2	15.9	1 276
45-49		19.9	16.5	850
Гэрлэлтийн байдал	Current marital status			
Гэр бүлтэй	Currently married	24.8	12.7	6 742
Гэрлэж байсан	Formerly married	18.9	13.8	651
Огт гэрлээгүй	Never married	15.2	9.0	2 009
Байршил	Residence			
Хот	Urban	24.6	9.4	5 729
Хөдөө	Rural	18.8	16.0	3 673
Бүс нутаг	Region			
Төвийн	Central	25.9	13.6	2 829
Зүүн	East	30.2	9.3	732
Баруун	West	12.4	15.1	1 694
Өмнөд	South	16.4	16.1	572
Улаанбаатар хот	Ulaanbaatar	23.5	9.1	3 575
Боловсролын түвшин	Educational level			
Бага	Primary or Less	7.6	15.0	721
Суурь	Incomplete Secondary	14.4	15.1	2 012
Бүрэн дунд	Complete Secondary	22.8	12.7	3 389
Дээд, мэргэжлийн болон техникийн	High, vocational and technical	30.0	8.7	3 280

Тайлбар: * - ХДХВ-ийн халдваргүй, бэлгийн зөвхөн нэг хавьтагчтай байх, бэлгэвч хэрэглэх гэсэн

хариултыг зэрэг сонгосон эмэгтэйчүүдийн хувь

** - Эрүүл харагдаж байгаа хүн ХДХВ/ДОХ-ын халдвартай байж болно гэсэн хариулт, м?н шумууланд хазуулах, халдвартай хүнтэй аяга, таваг хамтарч хэрэглэх зэрэг хариултыг өгсөн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь

Note: * - Percentage of women selected the options as having only one sexual partner who does not infected with HIV and using condoms;

** - Percentage of women disclaimed following options: a healthy looking guy can be infected with HIV; mosquito bite and sharing cups and plates with HIV infected person

Тайлбар: НҮЭМС-Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн судалгаа

Note: RHS- Reproductive Health Survey

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

Нийгмийн даатгал. Монгол Улсын Их Хурлаас 1994 онд нийгмийн даатгалын багц хуулиудыг батлан гаргаснаар нийгмийн даатгалын тогтолцооны хууль эрх зүйн үндэс бүрэлдсэн.

Нийгмийн даатгал нь иргэн, төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлэн, даатгуулагч иргэн өндөр наслах, хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу хөдөлмөрийн чадваргүй болох, өвчлөх, ажилгүй болоход нь өөрт нь, тэрчлэн нас барахад түүний асрамжинд байсан хүмүүст хууль тогтоомжинд заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр олгох зориулалттай нийгэм эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Аймаг, нийслэлийн нийгмийн даатгалын хэлтсүүдээс сар бүр нийгмийн даатгалын орлого, зарлага, тэтгэвэр авагчдын тоо, тэтгэврийн хэмжээ, төрөл, даатгалын сангийн орлого, даатгуулагчдын тоо зэрэг үзүүлэлтээр гаргаж буй тайланг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газарт нэгтгэн ҮСХ-нд ирүүлдэг.

Нийгмийн даатгалын сан. Ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах, нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдүүлсэн мөнгөн хөрөнгийг хэлнэ.

Даатгуулагч. Нийгмийн даатгалын хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг хэлнэ.

Тэтгэвэр. Даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, тахир дутуу болоход хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, эсхүл өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүртэл, нас барахад нь түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүд /хүүхэд 16 нас, сургуульд суралцаж байгаа 19 нас хүртэл /-ийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор нийгмийн даатгалын сангаас сар бүр олгох мөнгөн хөрөнгийг хэлнэ.

Тэтгэмж. Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд даатгуулагчид нийгмийн даатгалын сангаас нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгийг хэлнэ.

Нийгмийн халамж. Аймаг, нийслэлийн Хөдөлмөр халамж, үйлчилгээний газруудаас сар бүр халамжийн орлого, зарлага, тэтгэвэр, тэтгэмж, тусламж, хөнгөлөлтийн хэмжээ, төрөл, хамрагдсан хүний тоо, хүний хөгжлийн сангийн орлого, зарлага, хүний тоо зэрэг үзүүлэлтээр гаргаж буй тайланг Хөдөлмөр Халамж үйлчилгээний газарт нэгтгэн ҮСХ-нд ирүүлдэг.

Нийгмийн халамжийн хуулийн дагуу халамжийн дэмжлэг туслалцаа шаардлагатай хүнд тэтгэвэр, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж олгох, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн болон төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн халамж гэнэ.

Улсын Их хурлаас 2009 оны 11-р сард батлагдсан “Хүний хөгжлийн тухай” Монгол улсын хуулийн дагуу хүн амын шинэчилсэн бүртгэлд хамрагдсан, иргэний харьяалал нь зөрчилгүй Монгол Улсын иргэнд хувь хишиг хүртээж байна.

SOCIAL INSURANCE, WELFARE

Social insurance. *With adoption of a set of Laws on Social insurance by the Parliament of Mongolia in 1994, legal framework for the social insurance was created in the country.*

Social insurance is a socio-economic program to provide pensions, benefits or payments prescribed in the legislation to the insured person in contingencies of retirement, disability, sickness and unemployment, as well as his/or her dependents in case of the insured person's death, having established a Social Insurance Fund through contributions payable by individuals, State institutions, business units and organizations according to the applicable procedures.

The Social Insurance General Office compiles reports containing indicators such as social insurance expenditure and revenue, number of pension recipients, amount and types of pensions, revenue for the insurance fund, and number of insured persons which are quarterly estimated by social insurance divisions in aimags and the capital and sends a compiled report to NSO.

Social Insurance Fund. *Fund comprised of contribution revenue collected from employer, insured's salary and other equivalent income, and other sources with the purpose of financing payment of pensions, benefits, and services and operational expenses of the social insurance organization.*

Insured. *Legal persons who have been insured through payment of premiums to the Social Insurance Fund under legal and contractual basis and are eligible to receive pensions, benefits and payments.*

Pension. *Monthly payments from Social Insurance Fund with the purpose of providing social security for elderly persons during their pension age, disabled persons until their recovery or up to their pensionable age and deceased insured's survivors (child up to age 16, if he or she studies up to age 19).*

Benefit. *One-off payment of a lump sum made by the Social Insurance Fund to insured persons in a form of a benefit for loss of working ability, maternity and child care benefit and funeral grant.*

Social welfare. *Labor and social welfare departments/divisions in aimags and the capital produce monthly report on social welfare containing data on revenue and expenditure for social welfare, amount and types of pension and allowances and benefits, and submit to the State Labor and Social Welfare Office. It sends aggregated data to the NSO.*

Social welfare is actions to grant pensions and conditional cash benefits to persons in need and provide social welfare and various care services based on public participation according to the Law on Social Welfare.

Mongolian citizens involved in the population registration and had no problems with citizenship have started to receive the benefit according to the Law on Human Development, adopted by Parliament of Mongolia in November, 2009.

БҮЛЭГ 22. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

22.1. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ТӨРЛӨӨР
REVENUE AND EXPENDITURE OF SOCIAL WELFARE SERVICES, by type

Үзүүлэлтүүд	сая төг. mln. tug			
	2007	2008	2009	2010
Нийгмийн халамжийн орлого-бүгд	117 812.2	221 579.0	233 160.0	135 977.2
Үүнээс:				
- Улсын төсөв	117 638.6	221 400.2	232 882.6	104 118.9
- Орон нутгийн төсөв	3.9	-	7.7	-
Зарлага	115 290.8	218 666.5	244 209.5	99 312.7
Үүнээс:				
- Тэтгэвэр	15 742.4	22 520.2	25 025.2	27 641.1
- Тэтгэмж, тусламж	93 767.4	184 608.7	185 254.1	42 888.6
- Үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	4 880.1	10 553.3	12 358.1	15 043.6
Хүүхэд асарсны*	1 484.6	-	-	-
Өнчин хүүхэд үрчлэн авсны*	68.8	-	-	-
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	14 235.9	3 771.8	6 554.0	24 328.9
Үүнээс:				
Жирэмсэн болон хөхүүл эхчүүдийн	12 732.9	-	-	16 112.7
Ахмад настныг асарч буй иргэний	579.0	1 569.9	3 109.7	3 827.9
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй	924.0	2 038.4	3 045.3	4 033.0
Бусад	-	163.5	399.0	355.3
Нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламж***	-	3 191.0	4 481.5	4 315.0
Үүнээс:				
Гурав хүртэлх насны ихэр хүүхдэд жилд нэг удаа олгох мөнгөн тусламж	-	90.2	165.1	258.2
Бусад***	-	3 100.8	4 316.4	4 056.8
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	77 978.1	87 687.8	87 622.9	996.6
Үүнээс:				
Шинэ гэр бүлд олгосон тусламж	29 724.0	17 447.0	17 775.0	764.6
Шинэ төрсөн хүүхдэд олгосон тусламж	5 769.3	6 381.5	7 153.8	202.9
Хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж	33 223.0	32 761.2	32 176.5	29.1
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж***	-	15 753.6	16 184.9	-
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	8 496.9	8 433.6	8 214.4	-
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	764.9	1 064.4	4 136.2	-
Монгол Улсын болон хөдөлмөрийн баатар, ардын ба гавъяат цолтнуудад төрөөс олгосон нэмэгдэл***	-	854.0	1 982.1	-
Цэргийн албаны нэг удаагийн тэтгэмж***	-	4 992.6	-	-
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	4 880.1	10 553.3	12 358.1	36 454.7
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	793.3	974.3	1 039.6	1 336.3
Ахмад настнуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт	2 690.2	6 214.8	6 508.3	8 401.1
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	-	-	-	15 707.7
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	-	-	-	5 703.5
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	1 396.6	3 364.2	4 810.2	5 306.2
Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангаас 18 хүртэлх насны хүүхэд бүрт олгосон мөнгөн тэтгэмж	-	89 958.1	89 739.8	53.2
Хүний Хөгжлийн сан	-	-	-	277 106.2

Тайлбар: ** Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2007 оны 1-р сарын 4-ний өдрийн хуулиар хүчингүй болсонд тооцсон.

*** Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2008 оны 2-р сарын 24-нөөс шинээр олгосон.

* Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2010 оны 1-р сарын 1-нээс хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж, шинэ төрсөн хүүхдэд олгох мөнгөн тэтгэмж, шинэ төрсөн хүүхдэд олгох мөнгөн тусламж, шинэ гэр бүлд олгосон мөнгөн тусламжуудыг зогсоож, алдар цолтой ахмадууд, алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлэх тусламжийг нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, хөнгөлөлтийн зардлаас, жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн тэтгэмжийг нөхцөлт мөнгөн тэтгэмжийн зардлаас тус тус олгох болсон.

Note: **According to the amendments in related laws on social welfare and services, it cancelled by law dated on 4 January 2007.

*** According to amendments in related laws on social welfare services, allowances are granting since 24st February, 2008.

* According to amendments in related laws on social welfare pensions and allowances, cancelled some allowances such as allowances for children, new born babies and new couples since 1 st January 2010, while allowances for honored elderly has granting from social welfare and mitigations expenses and allowances for pregnant and lactating mothers has allocating from conditioned cash benefits expenses respectively.

SECTION 22. SOCIAL INSURANCE, WELFARE

22.2. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖ, ТУСЛАМЖ, ХӨНГӨЛӨЛТ АВСАН ХҮНИЙ ТОО, тэтгэмжийн төрлөөр
 BENEFICIARIES OF SOCIAL WELFARE PENSIONS, ALLOWANCES, BENEFITS AND CONCESSIONS, by type

		мян. хүн <i>thous. persons</i>			
		2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	1505.3	2563.9	2473.9	508.4
Халамжийн тэтгэвэр	Welfare pensions	47.8	51.2	55.3	56.7
Жирэмсэн болон амаржсаны*	<i>For pregnancy and delivery*</i>	-	-	-	-
Хүүхэд асарсны*	<i>For taking care of children*</i>	22.3	-	-	-
Ихэр хүүхдийн*	<i>For twins*</i>	-	-	-	-
Өнчин хүүхэд үрчлэн авсны*	<i>For adopting orphan children*</i>	0.4	-	-	-
Нярай хүүхдийн арчилгааны*	<i>For infant's care*</i>	-	-	-	-
Ганц бие хүний оршуулгын*	<i>For bachelor's funeral*</i>	-	-	-	-
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	Conditional cash benefit	88.1	17.5	27.5	120.3
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Жирэмсэн болон хөхүүл эхчүүдийн	<i>Allowances to pregnant and lactating mothers</i>	77.5	-	-	87.2
Ахмад настныг асарч буй иргэний	<i>Allowances for people caring elders</i>	4.3	7.9	13.3	16.2
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй	<i>Allowance for persons taking care of disabled ones</i>	6.3	8.7	12.6	14.9
Бусад	<i>Others</i>	-	0.9	1.6	2.0
Нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламж***	Social welfare concession and conditional cash benefit***	-	20.3	33.9	33.9
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Гурав хүртэлх насны ихэр хүүхдэд жилд 1 удаа олгох мөнгөн тусламж	<i>Cash benefits for twins aged 3 years old once a year***</i>	-	1.4	2.3	2.1
Бусад***	<i>Others***</i>	-	18.9	31.5	31.8
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	Allowances and benefits granted from the st	1 204.0	1 279.1	1 264.5	4.5
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Шинэ гэр бүлд олгосон тусламж	<i>Benefits for new married couples</i>	59.4	34.9	35.6	1.5
Шинэ төрсөн хүүхдэд олгосон тусламж	<i>Allowances for newborns</i>	57.7	63.8	71.5	2.0
Хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж	<i>Cash benefit for children</i>	948.7	942.7	932.2	1.0
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж***	<i>Allowances for pregnant and lactating mothers***</i>	-	91.2	91.7	-
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	<i>Allowances for elders with "Mothers Medal of Honor"</i>	131.7	132.8	127.7	-
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	<i>Benefits for honored elders</i>	6.5	7.6	4.6	-
Монгол Улсын болон хөдөлмөрийн баатар, ардын ба гавъяат цолтнуудад төрөөс олгосон нэмэгдэл***	<i>Extra benefits for the state and labour heroes and elders with folksy and honoured titles from the government***</i>	-	1.1	1.2	-
Цэргийн албаны нэг удаагийн тэтгэмж***	<i>One-off benefits for military service***</i>	-	5.0	-	-
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	Social welfare services and concession	142.7	253.1	160.5	292.5
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	<i>Social welfare services</i>	7.6	25.5	15.2	17.6
Ахмад настнуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт	<i>Concessions for the elders</i>	113.1	166.6	107.9	108.2
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	<i>Allowances for elders with "Mothers Medal of Honor"</i>	-	-	-	125.6
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	<i>Benefits for honored elders</i>	-	-	-	5.2
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	<i>Concessions for disabled people</i>	22.0	61.0	37.4	35.9
Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангаас 18 хүртэлх нас хүүхэд бүрт олгосон мөнгөн тэтгэмж	Cash benefits for children aged below 18 granted from Mongolia Development Fund	-	942.7	932.2	0.5
Хүний хөгжлийн сан	Human development fund	-	-	-	2618.0

Тайлбар: ** Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2007 оны 1-р сарын 4-ний өдрийн хуулиар хүчингүй болсонд тооцсон.

*** Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2008 оны 2-р сарын 24-нөөс шинээр олгосон.

* Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2010 оны 1-р сарын 1-нээс хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж, шинэ төрсөн хүүхдэд олгох мөнгөн тэтгэмж, шинэ төрсөн хүүхдэд олгох мөнгөн тусламж, шинэ гэр бүлд олгосон мөнгөн тусламжуудыг зогсоож, алдар цолтой ахмадууд, алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлэх тусламжийг нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, хөнгөлөлтийн зардлаас, жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн тэтгэмжийг нөхцөлт мөнгөн тэтгэмжийн зардлаас тус тус олгох болсон.

Note: **According to the amendments in related laws on social welfare and services, it cancelled by law dated on 4 January 2007.

*** According to amendments in related laws on social welfare services, allowances are granting since 24st February, 2008.

* According to amendments in related laws on social welfare pensions and allowances, cancelled some allowances such as allowances for children, new born babies and new couples since 1 st January 2010, while allowances for honored elderly has granting from social welfare and mitigations expenses and allowances for pregnant and lactating mothers has allocating from conditioned cash benefits expenses respectively.

БҮЛЭГ 22. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

22.3. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧДЫН ТОО, тэтгэврийн төрлөөр PENSIONARIES, WHO RECEIPT PENSIONS FROM THE SOCIAL INSURANCE FUND, by type

		2007	2008	2009	2010
Тэтгэвэр авагчдын тоо, мян. хүн	Pensionaries, thous. persons	301.2	300.6	335.8	337.5
Үүнээс:	Of which:				
Өндөр насны	Retirement	193.6	193.3	213.2	218.8
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	Disabled	59.9	62.0	71.5	70.0
Тэжээгчээ алдсаны	Breadwinner loss pension	36.0	33.3	37.9	35.1
Цэргийн тэтгэвэр	Military	11.7	12.0	13.2	13.6
Олгосон тэтгэврийн хэмжээ, сая төг.	Amount of granted pensions, mln tog.	290 143.2	341 060.2	345 848.2	375 032.7
Үүнээс:	Of which:				
Өндөр насны	Retirement	199 905.1	233 603.5	240 251.9	265 643.3
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	Disabled persons	47 239.0	57 074.4	56 963.6	59 255.56
Тэжээгчээ алдсаны	Breadwinner loss pension	27 219.9	30 391.9	28 000.6	27 378.6
Цэргийн тэтгэвэр	Military	15 779.2	19 990.4	20 632.1	22 755.19

22.4. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ДААТГУУЛАГЧДЫН ТОО REVENUE OF SOCIAL INSURANCE FUND AND NUMBER OF INSURERS

		2007	2008	2009	2010
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая.төг	Revenue of social insurance fund, mln.tog	326 576.3	422 640.2	457 009.2	622 718.7
Үүнээс:	Of which:				
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	Retirement insurance fund	241 602.4	314 353.5	330 394.1	462 795.1
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	Benefit insurance fund	14 623.6	13 017.5	15 171.1	17 996.2
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	Health insurance fund	52 671.3	62 425.2	71 825.8	91 257.5
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сангийн	IAOD* insurance fund	10 434.5	20 296.6	23 876.6	31 556.6
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	Unemployment insurance fund	7 244.5	12 547.4	15 741.6	19 113.3
Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо мян.хүн	The number of insurers thous.persons	534.1	599.4	609.0	658.0
Үүнээс:	Of which:				
Заавал даатгуулагчдын тоо	Compulsory insurers	482.8	550.0	557.3	594.3
Сайн дураар даатгуулагчдын тоо	Voluntary insurers	51.3	49.4	51.7	63.7

Тайлбар: *ҮОМШӨ- үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин
Note: *-Industrial Accident and Occupational Disease

ГЭМТ ХЭРЭГ

Эрүүгийн хуульд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр заасан, нийгэмд аюултай, гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэнэ.

Гэмт хэргийн нийгмийн шинж чанар, аюулын хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд, хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна.

Гэмт хэргийг дор дурьдсанаар тухайн төрөлд хамааруулна. Үүнд:

- “ Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, хүнийг санаатай алах, болгоомжгүй алах хэргийг;
- “ Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг;
- “ Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах, булаах, дээрэмдэх, залилан мэхэлж авах, завших, үрэгдүүлэх гэмт хэргийг;
- “ Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэгт танхайн гэмт хэргийг оруулна.

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог 18 ба түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулна.

Хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч эрүүгийн байцаан шийтгэх тухай хуулиар тогтоосон үндэслэл, журмын дагуу дор дурьдсан этгээдэд эрүүгийн хэрэг үүсгэж, сэжигтнээр тооцож, үндэслэл бүхийн тогтоол гаргана. Үүнд:

- “ Уг этгээдийг гэмт хэрэг үйлдэж байх үед буюу үйлдсэн дор нь барьсан;
- “ Гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг хохирогч буюу харсан хүн шууд заасан;
- “ Уг этгээдийн бие, хувцас, эд зүйл, орон байранд гэмт хэргийн ул мөр тодорхой илэрч олдсон;
- “ Уг этгээд хэргээ илчлэн ирсэн;
- “ Гэмт хэрэгт сэрдэгдэх үндэслэл бүхий бусад баримт байгаа бол.

“Эрүүгийн байцаан шийтгэх тухай” Монгол Улсын хуулиар тогтоосон журмын дагуу хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч тогтоол үйлдэж, ял сонсгосон этгээдийг яллагдагч гэнэ.

Гэмт хэрэг үйлдэж гэм буруутай нь шүүхээр тогтоогдож, ял шийтгэл эдэлж буй болон ял шийтгэлгүйд тооцох хугацаа нь дуусаагүй этгээдийг ял шийтгэгдсэн хүн гэнэ.

CRIME

Culpable acts and omissions subject to the criminal liability specified in the Criminal Code, which are socially dangerous, shall be recognized as crimes.

Crimes shall be classified as follows according to the nature and degree of their social danger and gravity of the punishment to be imposed minor, less serious, serious and grave.

The crimes ascribed or included in certain types of crimes as follows:

- “ Crimes including suicide, offences against the attempted and negligent murder included in the crimes against human life and health;*
- “ Rape ascribed as a crime against children, family and social morality;*
- “ Theft of property, robbery, mugging, fraud and forgery included in the crimes against ownership right;*
- “ Hooliganism included in the crimes against social safety refers to indecent assault.*

The number of committed offences per 10000 population aged 18 and over is a proportion of the number of committed crimes and number of mid-year population aged 18 and over.

Inquiry officer or investigator shall initiate a criminal case according to grounds and rules provided by Code of Criminal Procedure and shall deem following persons as suspects, and shall issue an order specifying the grounds:

- “ When such person is caught committing the crime or immediately after committing it;*
- “ When the victim or an eyewitness has directly indicated the person who has committed the crime;*
- “ When obvious traces of the crime are discovered on the suspect or on his body, clothing, property or in his dwelling;*
- “ When such person is giving oneself up;*
- “ When there are other facts allowing grounds to suspect a person in committing a crime.*

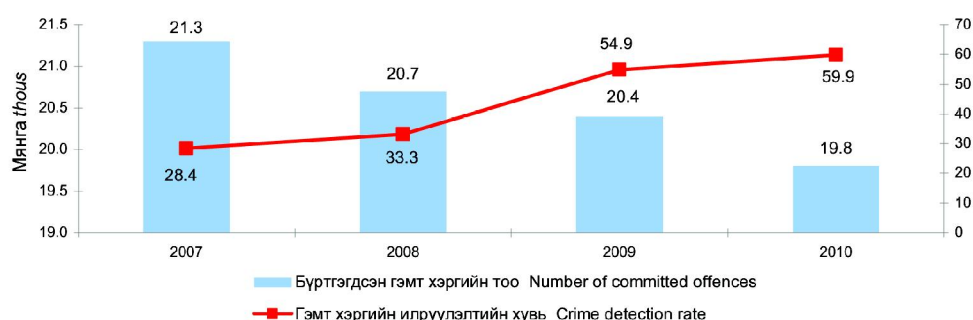
An accused is a person with respect to whom an order to prosecute has been rendered by an inquiry officer or an investigator in accordance with the procedure established by Code of Criminal Procedure.

A sentenced person is a person who committed crime and his culpability ascertained by the court and is undergoing punishment, and not expired term to consider the remission of punishment.

23.1. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, хэргийн ангилал, төрлөөр
NUMBER OF COMMITTED OFFENCES, by classification and types of offences

		тоо number			
Хэргийн төрөл	Types of offences	2007	2008	2009	2010
Бүртгэгдсэн хэрэг - Бүгд	Committed offences - Total	21 268	20 704	20 373	19 825
Гэмт хэргийн ангиллаар	By classification of crime				
Хөнгөн	Minor	7 881	7 854	7 857	8 151
Хүндэвтэр	Less serious	9 786	10 165	10 006	9 219
Хүнд	Serious	3 158	2 352	2 126	2 014
Онц хүнд	Grave	443	333	384	441
Гэмт хэргийн төрлөөр	By types of offences				
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against human life and health (or physical well-being)	5 843	6 524	6 808	6 813
Үүнээс:	Of which:				
Хүнийг санаатай алах	Attempted murder	300	213	223	230
Бусдыг болгоомжгүй алах	Negligent murder	14	23	16	15
Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах	Inflicted injury to someone's body	4 614	5 319	5 770	5 821
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	Causing to suicide	888	945	764	727
Хүний эрх, эрх чөлөө, алдар хүнд, нэр төрийн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against human freedom, rights and individual's reputation	33	24	27	35
Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг	Crime against children, family and social morality	384	426	375	410
Иргэдийн улс төрийн болон бусад эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	and freedoms	54	90	59	63
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against the right of ownership	10 865	9 489	8 853	7 944
Үүнээс:	Of which:				
Хулгай	Theft of property	7 927	6 609	6 376	5 777
Булаалт	Mugging	703	354	167	143
Дээрэм	Robbery	656	818	754	520
Залилан	Fraud	816	866	801	764
Завших, үрэгдүүлэх	Forgery	357	331	347	337
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against national safety	108	121	161	118
Аж ахуйн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against economic entity	136	155	194	158
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against social security	1 777	1 683	1 473	1 684
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against population health	203	276	272	328
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against environmental protection rules	88	277	318	231
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles	1 343	1 202	1 390	1 639
Захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against administrative rules	180	221	223	228
Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	Crime against judicial procedures	111	94	102	57
Албан тушаалын гэмт хэрэг	Occupational related crime	113	104	99	101
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	Crime against military service	29	18	18	13
Компьютерийн мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against security computer information	1	-	1	3

Эх сурвалж: Цагдаагийн ерөнхий газрын мэдээ
Source: Report of the General Police Department

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ

 23.2. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF COMMITTED OFFENCES, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	21 268	20 704	20 373	19 825
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	1 813	1 843	1 545	1 530
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	351	365	313	378
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	239	177	123	174
Завхан	<i>Zavkhan</i>	335	320	324	294
Увс	<i>Uvs</i>	363	463	405	389
Ховд	<i>Khovd</i>	525	518	380	295
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	2 762	2 473	2 339	2 511
Архангай	<i>Arkhangai</i>	483	526	431	458
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	382	349	386	436
Булган	<i>Bulgan</i>	288	280	289	243
Орхон	<i>Orkhon</i>	490	457	368	516
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	545	375	355	439
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	574	486	510	419
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	3 835	3 701	3 458	3 234
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	174	161	165	119
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	683	644	608	614
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	570	528	579	534
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	316	259	246	231
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	502	412	304	314
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	853	960	814	797
Төв	<i>Tov</i>	737	737	742	625
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	2 000	1 539	1 484	1 386
Дорнод	<i>Dornod</i>	803	577	645	526
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	224	187	200	190
Хэнтий	<i>Khentii</i>	973	775	639	670
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	10 514	10 901	11 339	10 863
Бусад*	<i>Other*</i>	344	247	208	301

Тайлбар: * - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed in abroad by Mongolian citizens.

23.3. ХҮНИЙ АМЬ БИЕ, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CRIME AGAINST HUMAN LIFE AND HEALTH, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	5 843	6 524	6 808	6 813
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	524	616	548	539
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	125	158	138	185
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	35	46	25	32
Завхан	<i>Zavkhan</i>	125	141	140	136
Увс	<i>Uvs</i>	92	137	133	101
Ховд	<i>Khovd</i>	147	134	112	85
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	917	833	772	872
Архангай	<i>Arkhangai</i>	181	202	132	143
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	154	123	152	128
Булган	<i>Bulgan</i>	62	75	65	74
Орхон	<i>Orkhon</i>	100	140	121	166
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	180	126	123	163
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	240	167	179	198
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	1 167	1 181	1 286	1 190
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	66	90	98	71
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	228	223	260	246
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	197	200	224	216
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	76	43	47	58
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	140	117	92	112
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	241	273	291	299
Төв	<i>Tov</i>	219	235	274	188
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	533	413	317	297
Дорнод	<i>Dornod</i>	324	256	179	141
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	55	30	49	54
Хэнтий	<i>Khentii</i>	154	127	89	102
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 670	3 446	3 858	3 840
Бусад*	<i>Other*</i>	32	35	27	75

Тайлбар: * - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed in abroad by Mongolian citizens.

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ

23.4. ХҮҮХЭД, ГЭР БҮЛ, НИЙГМИЙН ЁС СУРТАХУУНЫ ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CRIME AGAINST CHILDREN, FAMILY AND SOCIAL MORALITY, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	384	426	375	410
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	44	29	35	26
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4	4	6	4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	6	5	2	4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	12	5	9	2
Увс	<i>Uvs</i>	7	9	6	6
Ховд	<i>Khovd</i>	15	6	12	10
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	50	70	38	66
Архангай	<i>Arkhangai</i>	12	11	2	4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	6	10	7	16
Булган	<i>Bulgan</i>	4	6	1	5
Орхон	<i>Orkhon</i>	12	19	14	15
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	5	13	6	10
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	11	11	8	16
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	86	91	88	94
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1	4	2	3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	15	21	25	23
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	11	9	7	8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2	2	8	4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	19	12	11	9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	24	32	19	31
Төв	<i>Tov</i>	14	11	16	16
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	26	19	19	19
Дорнод	<i>Dornod</i>	13	7	7	9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	4	5	3	4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	9	7	9	6
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	176	217	193	201
Бусад*	<i>Other*</i>	2	-	2	4

Тайлбар: * - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed in abroad by Mongolian citizens.

23.5. ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CRIME AGAINST THE RIGHT OF OWNERSHIP, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	10 865	9 489	8 853	7 944
		Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	850	786	636	610
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	141	125	109	115
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	142	84	67	99
Завхан	<i>Zavkhan</i>	159	124	112	122
Увс	<i>Uvs</i>	170	213	182	163
Ховд	<i>Khovd</i>	238	240	166	111
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	1 341	1 107	1 070	1 032
Архангай	<i>Arkhangai</i>	229	232	217	221
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	137	134	121	157
Булган	<i>Bulgan</i>	174	137	158	96
Орхон	<i>Orkhon</i>	302	219	182	234
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	250	162	141	179
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	249	223	251	145
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	1 776	1 471	1 172	1 112
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	74	42	42	28
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	295	252	204	206
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	206	184	149	132
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	188	141	144	134
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	222	150	93	99
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	419	339	283	247
Төв	<i>Tov</i>	372	363	257	266
		Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	1 063	747	835	755
Дорнод	<i>Dornod</i>	338	187	313	253
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	129	114	121	94
Хэнтий	<i>Khentii</i>	596	446	401	408
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5 641	5 230	5 046	4 299
Бусад*	<i>Other*</i>	194	148	94	136

Тайлбар: * - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed in abroad by Mongolian citizens.

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ

 23.6. МАЛЫН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF THEFT OF CATTLE, by regions, aimags and the Capital

		too number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	1 864	1 505	1 294	1 070
		Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	258	201	181	173
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	46	28	32	37
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	18	13	4	8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	49	18	33	37
Увс	<i>Uvs</i>	90	83	91	69
Ховд	<i>Khovd</i>	55	59	21	22
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	483	413	315	239
Архангай	<i>Arkhangai</i>	124	126	104	102
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	42	38	24	19
Булган	<i>Bulgan</i>	95	63	54	39
Орхон	<i>Orkhon</i>	7	6	11	5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	89	69	45	50
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	126	111	77	24
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	508	455	277	247
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	16	8	8	4
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	52	25	27	15
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	41	49	36	22
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	55	51	37	30
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	10	11	7	8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	103	83	63	69
Төв	<i>Tov</i>	231	228	99	99
		Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	486	340	450	370
Дорнод	<i>Dornod</i>	123	62	128	69
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	70	37	77	29
Хэнтий	<i>Khentii</i>	293	241	245	272
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	128	95	70	38
Бусад*	<i>Other*</i>	1	1	1	3

Тайлбар: * - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed in abroad by Mongolian citizens.

23.7. НИЙГМИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CRIME AGAINST SOCIAL SECURITY, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	1 777	1 683	1 473	1 684
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	165	130	113	118
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	29	15	13	10
Говь-Алтай	Govi-Altai	33	20	14	21
Завхан	Zavkhan	16	14	27	11
Увс	Uvs	35	36	33	51
Ховд	Khovd	52	45	26	25
		Хангайн бүс		Khangaï region	
Дүн	Subtotal	149	122	113	146
Архангай	Arkhangai	9	14	10	28
Баянхонгор	Bayankhongor	32	22	36	50
Булган	Bulgan	18	20	9	8
Орхон	Orkhon	29	24	5	22
Өвөрхангай	Ovorkhangai	49	22	33	22
Хөвсгөл	Khovsgol	12	20	20	16
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	294	260	215	232
Говьсүмбэр	Govisumber	15	8	7	8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	92	57	53	60
Дорноговь	Dornogovi	23	17	31	33
Дундговь	Dundgovi	25	52	22	19
Өмнөговь	Omnogovi	45	51	27	21
Сэлэнгэ	Selenge	64	55	43	64
Төв	Tov	30	20	32	27
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	183	174	137	166
Дорнод	Dornod	49	54	69	63
Сүхбаатар	Sukhbaatar	18	16	9	16
Хэнтий	Khentii	116	104	59	87
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	977	988	889	999
Бусад*	Other*	9	9	6	23

Тайлбар: * - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed in abroad by Mongolian citizens.

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ

23.8. ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, АШИГЛАЛТЫН ЖУРМЫН ЭСРЭГ
 ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CRIME AGAINST THE RULES OF SAFETY OF TRAFFIC AND USE OF MOTOR
 VEHICLES, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	1 343	1 202	1 390	1 639
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	103	120	78	107
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	23	26	12	18
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	10	11	5	9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	14	26	18	14
Увс	<i>Uvs</i>	18	21	22	30
Ховд	<i>Khovd</i>	38	36	21	36
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	173	210	161	218
Архангай	<i>Arkhangai</i>	26	41	27	34
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	22	36	36	42
Булган	<i>Bulgan</i>	21	21	20	33
Орхон	<i>Orkhon</i>	31	46	26	53
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	41	37	30	37
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	32	29	22	19
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	252	299	286	277
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	7	11	9	5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	26	48	26	34
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	31	22	36	45
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	10	9	14	5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	39	49	34	32
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	54	83	75	65
Төв	<i>Tov</i>	85	77	92	91
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	115	88	76	68
Дорнод	<i>Dornod</i>	46	37	41	24
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	16	15	6	11
Хэнтий	<i>Khentii</i>	53	36	29	33
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	689	480	786	955
Бусад*	<i>Other*</i>	11	5	3	14

Тайлбар: * - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed in abroad by Mongolian citizens.

23.9. АЖ АХУЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF CRIME AGAINST ECONOMIC ENTITY, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	136	155	194	158
		Баруун бүс	Western region		
Дүн	Subtotal	13	20	13	19
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1	4	1	2
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	-	4	1
Завхан	Zavkhan	1	-	-	2
Увс	Uvs	7	9	1	9
Ховд	Khovd	4	7	7	5
		Хангайн бүс	Khangai region		
Дүн	Subtotal	3	7	13	6
Архангай	Arkhangai	1	1	3	-
Баянхонгор	Bayankhongor	-	2	-	2
Булган	Bulgan	-	2	5	1
Орхон	Orkhon	1	2	3	2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	1	1
Хөвсгөл	Khovsgol	1	-	1	-
		Төвийн бүс	Central region		
Дүн	Subtotal	57	60	99	78
Говьсүмбэр	Govisumber	1	-	2	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3	3	3	3
Дорноговь	Dornogovi	36	40	64	50
Дундговь	Dundgovi	-	2	1	1
Өмнөговь	Omnogovi	6	5	24	18
Сэлэнгэ	Selenge	9	8	2	5
Төв	Tov	2	2	3	1
		Зүүн бүс	Eastern region		
Дүн	Subtotal	3	7	15	5
Дорнод	Dornod	3	2	4	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	4	10	5
Хэнтий	Khentii	-	1	1	-
		Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	45	52	31	39
Бусад*	Other*	15	9	23	11

Тайлбар: * - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed in abroad by Mongolian citizens.

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ

23.10. 18 БА ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ НАСНЫ 10000 ХҮНД НОГДОХ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО,
 бүс, аймаг, нийслэлээр
*NUMBER OF OFFENCES PER 10000 POPULATION AGED 18 AND ABOVE, by regions,
 aimags and the Capital*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
Дундаж	Average	128	122	116	109
		Баруун бүс		Western region	
Дундаж	Average	75	78	67	67
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	67	69	58	71
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	62	50	36	50
Завхан	<i>Zavkhan</i>	67	64	67	62
Увс	<i>Uvs</i>	80	104	91	88
Ховд	<i>Khovd</i>	96	98	75	59
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дундаж	Average	81	71	65	69
Архангай	<i>Arkhangai</i>	88	96	77	80
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	77	69	75	85
Булган	<i>Bulgan</i>	78	74	75	62
Орхон	<i>Orkhon</i>	88	78	60	84
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	80	54	50	61
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	74	62	63	51
		Төвийн бүс		Central region	
Дундаж	Average	137	130	118	107
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	204	187	186	128
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	116	107	98	96
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	167	150	157	138
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	101	83	80	76
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	174	137	96	94
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	144	158	126	118
Төв	<i>Tov</i>	127	125	126	106
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дундаж	Average	162	122	115	106
Дорнод	<i>Dornod</i>	168	118	130	105
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	68	55	57	53
Хэнтий	<i>Khentii</i>	230	181	146	150
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	160	158	155	141

Тайлбар: - Тухайн оны 18 ба түүнээс дээш насны дундаж хүн амаар тооцов.

Note: - Mid-year population aged 18 and over of the particular year has used in the estimation

23.11. ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДСОН СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF OFFENDERS (SUSPECTS AND DEFENDANTS), by regions, aimags and the Capital.

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчид Number of offenders (suspects & defendants)					
		2009			2010		
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	18 хүртэлх насны Below age of 18	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	18 хүртэлх насны Below age of 18
БҮГД	TOTAL	19 612	2 077	943	19 378	2 382	907
		Баруун бүс			Western region		
Дүн	Subtotal	1 577	95	78	1 698	107	84
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	343	10	23	388	16	34
Говь-Алтай	Govi-Altai	122	12	11	177	14	4
Завхан	Zavkhan	315	7	4	298	21	11
Увс	Uvs	394	24	12	456	21	6
Ховд	Khovd	403	42	28	379	35	29
		Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	2 483	211	146	2 649	285	190
Архангай	Arkhangai	467	26	20	486	43	32
Баянхонгор	Bayankhongor	441	46	18	416	56	26
Булган	Bulgan	319	29	20	240	33	11
Орхон	Orkhon	412	57	27	578	86	61
Өвөрхангай	Ovorkhangai	385	17	28	472	34	18
Хөвсгөл	Khovsgol	459	36	33	457	33	42
		Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	3 923	427	197	3 505	396	148
Говьсүмбэр	Govisumber	182	23	5	134	24	6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	715	93	63	635	85	40
Дорноговь	Dornogovi	680	121	27	574	85	14
Дундговь	Dundgovi	311	27	5	251	13	19
Өмнөговь	Omnogovi	334	29	26	297	37	19
Сэлэнгэ	Selenge	962	103	41	859	103	40
Төв	Tov	739	31	30	755	49	10
		Зүүн бүс			Eastern region		
Дүн	Subtotal	1 429	85	77	1 723	160	55
Дорнод	Dornod	689	46	62	598	59	37
Сүхбаатар	Sukhbaatar	230	8	3	192	18	8
Хэнтий	Khentii	510	31	12	933	83	10
		Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	9 966	1 203	440	9 502	1 361	424
Бусад*	Other*	234	56	5	301	73	6

Тайлбар: * - Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed in abroad by Mongolian citizens.

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ

23.12. ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧИРСАН ХОХИРОЛ CRIME CAUSED OF DAMAGE

тэрбум төгрөг *billion togrogs*

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Учирсан хохирол - Бүгд	Total damage	29.5	54.8	49.2	33.4
Үүнээс:	Of which:				
Төрийн өмчид учирсан	Damage for state property	10.9	11	13.6	8.8
Хувийн өмчид учирсан	Damage for private property	15.8	22.7	25.8	24.4
Нөхөн төлүүлсэн	Damage were restituted	4	7	18	14.3

23.13. ХОХИРОГЧ ИРГЭДИЙН ТОО NUMBER OF VICTIMS

тоо *number*

Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	19 931	20 256	19 545	19 381
Үүнээс:	Of which:				
Эмэгтэйчүүд	Female	6 115	6 175	6 312	7 097
18 хүртэлх насны хүүхэд	Children aged below 18	1 151	1 080	1 045	1 066

23.14. ХОХИРОГЧ ИРГЭДИЙН ТОО, нийгмийн байдлаар NUMBER OF VICTIMS, by social status

тоо *number*

Нийгмийн байдал	Social status	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	19 931	20 256	19 545	19 381
Ажилчин, малчин	Workers and herders	9 422	11 356	10 757	8 573
Албан хаагч	Clerks/ civil servants	1 741	2 242	1 594	1 416
Оюутан, сурагч	Student and pupils	1 523	1 286	1 487	1 824
Ажилгүй иргэн	Unemployed	7 172	5 303	5 654	7 492
Бусад	Other	73	69	53	76

23.15. ХОХИРОГЧ ИРГЭДИЙН ТОО, насны бүлгээр NUMBER OF VICTIMS, by age group

тоо *number*

Насны бүлэг	Age group	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	19 931	20 256	19 545	19 381
18 хүртэлх	Below 18	1 151	1 080	1 045	1 066
18-30	18-30	6 721	7 151	6 528	6 937
31-35	31-35	2 865	2 953	2 952	2 878
36 ба түүнээс дээш	36 and over	9 194	9 072	9 020	8 500

23.16. ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF PERSONS SENTENCED, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	8 463	8 495	7 513	7 292
		Баруун бүс		Western region	
Дүн	Subtotal	847	876	670	582
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	135	120	100	79
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	98	107	63	80
Завхан	<i>Zavkhan</i>	149	129	119	81
Увс	<i>Uvs</i>	213	267	246	195
Ховд	<i>Khovd</i>	252	253	142	147
		Хангайн бүс		Khangai region	
Дүн	Subtotal	1 577	1 304	1 025	1 015
Архангай	<i>Arkhangai</i>	223	146	131	130
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	177	216	165	188
Булган	<i>Bulgan</i>	177	146	133	102
Орхон	<i>Orkhon</i>	375	284	259	236
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	389	251	183	221
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	236	261	154	138
		Төвийн бүс		Central region	
Дүн	Subtotal	2 054	1 847	1 722	1 525
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	81	41	34	46
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	465	349	380	339
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	332	311	285	298
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	160	130	104	78
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	204	151	147	160
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	517	560	540	389
Төв	<i>Tov</i>	295	305	232	215
		Зүүн бүс		Eastern region	
Дүн	Subtotal	692	606	507	470
Дорнод	<i>Dornod</i>	272	237	166	157
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	139	158	117	122
Хэнтий	<i>Khentii</i>	281	211	224	191
		Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 293	3 862	3 589	3 700

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ |

23.17. ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО NUMBER OF PERSONS SENTENCED

		тоо number			
Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	8 463	8 495	7 513	7 292
Үүнээс:	Of which:				
Эмэгтэйчүүд	Female	710	799	656	612
18 хүртэлх насны хүүхэд	Children aged below 18	963	547	386	451

23.18. ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, боловсролын түвшингээр NUMBER OF PERSONS SENTENCED, by educational level

		тоо number			
Боловсролын түвшин	Educational level	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	8 463	8 495	7 513	7 292
Дээд	High	605	895	749	825
Тусгай дунд	Specialized secondary	313	312	509	195
Дунд	Secondary	5 257	5 285	4 596	4 635
Бага	Primary	1 529	1 371	1 081	1 080
Боловсролгүй	Not educated	759	632	578	557

23.19. ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, насны бүлгээр NUMBER OF PERSONS SENTENCED, by age group

		тоо number			
Насны бүлэг	Age group	2007	2008	2009	2010
Бүгд	Total	8 463	8 495	7 513	7 292
14-15		221	168	112	136
16-17		742	379	274	315
18-29		4 231	4 135	3 915	3 802
30-34		1 330	1 459	1 376	1 255
35+		1 939	2 354	1 836	1 784

Эх сурвалж: Улсын дээд шүүхийн мэдээ
Source: Report of the Supreme Court

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

Үндэсний статистикийн газрын дарга, Байгаль орчны сайдын (хуучин нэрээр) 2005 оны 138/306 тоот хамтарсан тушаал болон Үндэсний статистикийн хорооны даргын 2008 оны 01/175 тоот тушаалаар байгаль орчны талаархи албан ёсны статистикийн мэдээллийн тайлангийн маягыг батлан мөрдүүлж, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам жил бүрийн 3-р сарын 15-ны дотор мэдээг Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг. Тухайн жилд ахуйн зориулалтаар агнах, барих агнуурын амьтны тоо хэмжээний дээд хязгаарыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын тушаалаар тогтоодог.

Газрын нэгдмэл сангийн мэдээллийг Газрын харилцаа, барилга, геодези, зураг зүйн газар гарган Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг бөгөөд газрын нэгдмэл сан нь хөдөө аж ахуйн газар; хот, тосгон, бусад суурины газар; зам, шугам, сүлжээний газар; ойн сан бүхий газар; усны сан бүхий газар; тусгай хэрэгцээний газар гэж ангилагддаг.

Ойн сан бүхий газар гэж Монгол улсын нутаг дэвсгэр дээр ургадаг бүх төрлийн мод, заг, бут, сөөг, таримал нөөцийг; усны сан бүхий газар гэж нуур, цөөрөм, тойром, гол мөрөн, горхи, булаг, шанд, мөнх цас, мөсөн голын эзэлж байгаа газрыг хэлнэ.

Агаар дахь хими, физикийн гаралтай түгээмэл бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг тогтоох стандартын дагуу агаар дахь бохирдуулагч бодисын агууламжийн зөвшөөрөгдөх хэмжээ тодорхойлогдож байна.

Цаг уурын олон жилийн дунжийг 1960-1990 оны дундаж үзүүлэлтээс тооцож мэдээллийг гаргав.

Онцгой байдлын ерөнхий газар харьяа нэгжүүдээсээ аюулт үзэгдэл, ослын мэдээг авч нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

“Усны тухай” Монгол Улсын хуулийн дагуу усны тооллогыг улсын хэмжээнд 4 жил тутамд холбогдох мэргэжлийн байгууллага (Усны хэрэг эрхлэх газар) явуулж, үр дүнг улсын мэдээллийн санд нэгтгэдэг бөгөөд уг тооллогыг 2003 болон 2007 онд явуулсан байна. Тооллого явуулах үед гол, горхи, булаг, шанд, рашаан, нуур, тойром нь усгүй болсон тохиолдолд ширгэсэнд тооцно.

THE ENVIRONMENT

Based on the Joint resolution adopted by the Chairman of the National Statistical Office and According the joint resolution number 138/306 adopted by the Chairman of the National Statistical Office and the Minister of Environment (former name) in 2005 and the resolution number 01/175 adopted by the Chairman of the National Statistical Office on 2008, official statistics on environment is compiled. According to the regulation the Ministry of Environment and Tourism provides an annual report to the National Statistical Office within 15th of March yearly. The maximum limit of hunting and catching animals for the domestic purpose is determined by the order of the Minister of Environment and Tourism annually.

The Agency for Land Affairs, Construction, Geodesy and Cartography to prepares a report on land resource classification and submits to the National Statistical Office. The total land fund consists of agricultural land; cities, villages and other settlements, transportation and network; forest land; water resources land and special use land.

Land with forest resources consists of all type of forests, brushwood and planted resource in unified land territory of Mongolia. Also, land with water resources consists of lakes, rivers, springs, stream and glacier.

Budget revenue consists of the current revenue, capital revenue and grants

The acceptable amount of the air pollutants is determined according to the standards on the acceptable amount of the chemicals and physical pollutants in the atmosphere.

The Multiyear average climate indicators are calculated on a basis of mean results of 1960-1990.

The National Emergency and Management Agency collects and compiles data on natural disasters and accidents from its branch offices and provides the collected data to the National Statistical Office.

According to the Law of Mongolia on Water, relevant professional offices (The Authority of Water Issues) conduct state water census every four years and all the results submitted to the state information database. The water census has been conducted in 2003 and 2007. During the water census, it is considered as a “dried” when the rivers and lakes are dried out.

SECTION 24. NATURE AND ENVIRONMENT

24.1 МОНГОЛ УЛСЫН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН, үндсэн ангиллаар
UNIFIED LAND TERRITORY OF MONGOLIA, by main types

		мян.га thous.hectares			
		2007	2008	2009	2010
Нийт талбайн хэмжээ	Total area	156 411.6	156 411.6	156 411.6	156 411.6
Хөдөө аж ахуйн газар	Agricultural land	116 992.9	115 824.7	115 586.2	115 525.8
Хот, тосгон, бусад суурины газар	Land of cities, villages and other settler	507.9	530.0	543.8	620.6
Зам, шугам, сүлжээний газар	Land under roads and networks	366.7	371.3	383.6	407.1
Ойн сан бүхий газар	Land with forest resources	14 226.5	14 227.3	14 315.4	14 297.9
Усны сан бүхий газар	Land with water resources	666.1	665.5	665.5	682.8
Тусгай хэрэгцээний газар	Land for special needs	24 651.5	24 792.7	24 917.1	24 877.4

24.2 АГААРЫН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ТЕМПЕРАТУР (C^o), аймгийн төв, нийслэлээр
ANNUAL AVERAGE TEMPERATURE (C^o), by aimag centers and the Capital

Аймгийн төв, нийслэл	Aimags center and the Capital	2007	2008	2009	2010
Баруун бүс		Western region			
Өлгий	Olgii	3.5	1.7	1.4	1.1
Алтай	Altai	0.6	-0.4	-0.3	-1.0
Улиастай	Uliastai	0.0	-0.9	-1.5	-2.3
Улаангом	Ulaangom	0.4	-1.5	-3.3	-3.3
Ховд	Khovd	2.4	1.7	1.1	0.5
Хангайн бүс		Khangai region			
Цэцэрлэг	Tsetserleg	2.9	1.8	1.0	0.2
Баянхонгор	Bayankhongor	1.8	1.1	1.0	0.2
Булган	Bulgan	1.2	0.2	-0.5	-1.6
Эрдэнэт	Erdenet	0.8	1.4	0.6	-0.5
Арвайхээр	Arvaikheer	3.5	2.5	2.0	1.0
Мөрөн	Moron	1.8	1.0	0.2	-0.4
Төвийн бүс		Central region			
Чойр	Choir	3.8	2.5	1.3	0.5
Сайншанд	Sainshand	6.7	5.4	5.0	4.1
Мандалговь	Mandalgovi	4.5	3.1	2.6	1.7
Даланзадгад	Dalanzadgad	6.5	5.6	6.2	5.5
Дархан	Darkhan	3.2	1.8	1.1	-0.1
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2.9	1.7	1.7	-0.8
Зуунмод	Zuunmod	1.3	-0.1	-0.8	-1.4
Зүүн бүс		Eastern region			
Чойбалсан	Choibalsan	3.5	2.6	1.1	0.4
Баруун-Урт	Baruun-Urt	3.8	2.2	1.5	0.6
Өндөрхаан	Ondorkhaan	2.3	1.2	-0.5	-1.3
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2.0	0.9	0.3	-0.3

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

24.3 ХУР ТУНАДАСНЫ НИЙЛБЭР, ХУР ТУНАДАСТАЙ ӨДРИЙН ТОО, аймгийн төв, нийслэлээр
PRECIPITATION AND RAINY DAYS, by aimag centers and the Capital

Аймгийн төв, нийслэл	Aimags center and the Capital	2007		2008		2009		2010	
		Тунадас /мм/ Precipitation /mm/	Өдрийн тоо Days	Тунадас /мм/ Precipitation /mm/	Өдрийн тоо Days	Тунадас /мм/ Precipitation /mm/	Өдрийн тоо Days	Тунадас /мм/ Precipitation /mm/	Өдрийн тоо Days
Баруун бүс		Western region							
Өлгий	<i>Olgii</i>	96.6	73	108.2	75	84.1	99	96.6	101
Алтай	<i>Altai</i>	126.5	78	126.6	75	103.8	73	203.1	96
Улиастай	<i>Uliastai</i>	170.6	105	163.8	119	152.5	121	228.1	156
Улаангом	<i>Ulaangom</i>	81.1	106	107.1	87	118.4	103	146.1	115
Ховд	<i>Khovd</i>	86.7	54	104.0	64	101.1	57	167.2	48
Хангайн бүс		Khangai region							
Цэцэрлэг	<i>Tsetserleg</i>	356.4	113	287.0	125	310.6	143	323.9	142
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	260.4	61	111.1	58	126.8	46	167.1	76
Булган	<i>Bulgan</i>	257.7	101	310.3	106	244.0	104	320.8	138
Эрдэнэт	<i>Erdenet</i>	278.5	150	359.9	138	339.4	111	309.3	155
Арвайхээр	<i>Arvaikheer</i>	235.3	75	192.4	73	175.0	80	190.5	119
Мөрөн	<i>Moron</i>	220.5	98	242.8	98	293.5	115	235.2	117
Төвийн бүс		Central region							
Чойр	<i>Choir</i>	71.3	66	95.1	76	91.4	71	86.6	78
Сайншанд	<i>Sainshand</i>	86.7	47	89.5	64	140.7	63	87.5	84
Дархан	<i>Darkhan</i>	329.9	118	331.6	120	338.9	121	305.9	124
Мандалговь	<i>Mandalgovi</i>	70.5	51	107.0	63	84.6	66	90.4	99
Даланзадгад	<i>Dalanzadgad</i>	142.6	90	135.0	72	47.8	68	159.3	110
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	313.0	104	285.4	103	209.9	109	217.8	112
Зуунмод	<i>Zuunmod</i>	220.5	117	254.0	128	261.0	132	248.7	164
Зүүн бүс		Eastern region							
Чойбалсан	<i>Choibalsan</i>	141.1	101	236.5	104	213.7	109	256.4	119
Баруун-Урт	<i>Baruun-Urt</i>	11.5	80	198.6	94	129.0	89	167.3	107
Өндөрхаан	<i>Ondorkhaan</i>	145.9	74	204.7	69	296.8	87	227.2	91
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	181.7	104	161.3	95	274.1	127	236.0	152

24.4 ЦАГ УУРЫН ОЛОН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮЗҮҮЛЭЛТ, аймгийн төв, нийслэлээр
 MULTIYEAR AVERAGE OF CLIMATE, by aimag centers and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Олон жилийн дундаж Multiyear averages		
		Тунадас, мм Precipitation, mm	Температур C ⁰ Temperature C ⁰	
			1-р сар January	7-р сар July
Баруун бүс		Western region		
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	115.5	-17.2	16.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	204.1	-18.0	13.7
Завхан	Zavkhan	217.7	-22.6	15.0
Увс	Uvs	138.4	-32.3	19.0
Ховд	Khovd	127.4	-24.4	18.5
Хангайн бүс		Khangai region		
Архангай	Arkhangai	350.5	-14.9	14.3
Баянхонгор	Bayankhongor	199.4	-18.3	16.2
Булган	Bulgan	344.2	-20.5	16.0
Орхон	Orkhon	363.8	-16.8	15.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	245.2	-14.7	15.3
Хөвсгөл	Khovsgol	236.9	-22.6	16.2
Төвийн бүс		Central region		
Говьсүмбэр	Govisumber	196.5	-20.5	18.6
Дорноговь	Dornogovi	116.7	-17.8	22.8
Дундговь	Dundgovi	156.0	-17.5	18.7
Өмнөговь	Omnogovi	127.1	-14.9	21.1
Сэлэнгэ	Selenge	289.7	-23.2	19.1
Төв	Tov	272.5	-20.4	15.6
Зүүн бүс		Eastern region		
Дорнод	Dornod	247.7	-20.5	19.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	201.8	-21.5	19.9
Хэнтий	Khentii	259.4	-23.4	18.7
Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	258.5	-21.8	16.9

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

24.5 УРГАМЛЫН АМЬДРАЛЫН ХЭЛБЭР, 1989 LIFE FORMS OF VASCULAR PLANTS, 1989

Амьдралын хэлбэр	Life forms	Зүйлийн тоо Species
Модлог, сөөглөг ургамал	Woody and shrub plants	348
Том мод	Tall trees	17
Тагдгар мод, том сөөг	Dwarf trees, high shrubs	40
Сөөг	Shrubs	146
Сөөгөнцөр	Lowshrubs	48
Заримдаг сөөгөнцөр	Subshrubs, lower under	91
Ороонго	Climbers	6
Өвслөг ургамал	Herbaceous plants	2 095
Олон наст	Perennial	1 765
Нэг, хоёр наст	Annual, biennial	330

Эх сурвалж: Ботаникийн хүрээлэнгийн мэдээлэл

Source: Data of The Botany Institute

24.6 МОНГОЛ ОРНЫ ДЭЭД, ДООД УРГАМЛЫН ЗҮЙЛИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН, 1998 COMPOSITION OF VASCULAR AND LOWER PLANTS OF MONGOLIA, in 1998

Ангилал	Classification	Овог Family	Төрөл Genera	Зүйл Species
Дээд ургамал-бүгд	Total vascular plants	128	662	2 823
Доод ургамал-бүгд	Total lower plants	216	723	3 511
Үүнээс:	Of which:			
Хөвд	Moss	59	191	445
Хаг	Lichen	53	175	930
Мөөг	Fungi	28	136	900
Замаг	Algae	76	221	1 236

Эх сурвалж: Ботаникийн хүрээлэнгийн мэдээлэл

Source: Data of The Botany Institute

24.7 ОЙН ТҮЙМРИЙН ТОО, давхардсан тоогоор, бүс, аймаг, нийслэлээр
 FOREST FIRES, duplicated number, region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	216	148	91	54
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	18	7	5	2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3	-	1	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	7	2	1	-
Увс	<i>Uvs</i>	8	5	3	2
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	50	42	36	22
Архангай	<i>Arkhangai</i>	3	-	4	1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1	-	1	-
Булган	<i>Bulgan</i>	21	15	20	12
Орхон	<i>Orkhon</i>	-	1	-	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	8	-	-	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	17	26	11	9
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	60	67	40	30
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	5	5	1	2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	32	39	37	16
Төв	<i>Tov</i>	23	23	2	12
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	41	11	6	-
Дорнод	<i>Dornod</i>	24	5	4	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	17	6	2	-
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	47	21	4	-

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

 24.8 ОЙГООС БЭЛТГЭСЭН МОДНЫ ХЭМЖЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 FOREST HARVEST VOLUME, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	мян.м ³ thous.m ³			
		2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	580.5	612.0	571.6	687.5
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	149.8	154.5	153.4	57.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	5.0	8.0	5.4	8.2
Говь-Алтай	Govi-Altai	4.0	-	0.5	1.7
Завхан	Zavkhan	104.0	108.0	108.0	16.8
Увс	Uvs	32.8	28.7	39.5	29.8
Ховд	Khovd	4.0	9.8	-	1.4
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	277.6	270.1	306.2	407.9
Архангай	Arkhangai	69.5	65.9	66.5	98.4
Баянхонгор	Bayankhongor	9.5	8.0	0.1	-
Булган	Bulgan	48.5	70.2	74.7	84.0
Орхон	Orkhon	0.9	0.9	-	1.2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	12.6	9.3	19.3	22.8
Хөвсгөл	Khovsgol	136.6	115.7	145.6	201.5
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	118.3	146.8	65.2	174.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	4.5	4.0	4.0	6.6
Өмнөговь	Omnogovi	-	0.8	-	0.8
Сэлэнгэ	Selenge	78.3	102.5	16.2	133.5
Төв	Tov	35.5	39.5	45.0	33.1
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	30.4	37.2	44.5	43.8
Дорнод	Dornod	18.0	18.5	15.5	16.8
Хэнтий	Khentii	12.4	18.7	29.0	27.0
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4.4	3.5	2.3	3.9

SECTION 24. NATURE AND ENVIRONMENT

24.9 БАЙГАЛИЙН БАЯЛГИЙГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНД ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ
CAPITAL INVESTMENT FOR PROTECTION AND REHABILITATION OF NATURAL RESOURCES

		сая төг mln.tog			
Арга хэмжээ	Types of activities	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	4 591.5	7 392.4	7 700.3	11 672.1
Үүнээс:	Of which:				
Байгаль орчны төвлөрсөн арга хэмжээнд	Protection of nature	940.8	176.3	701.6	881.5
Байгаль хамгаалах санд	Environment protection fund	661.3	259.1	259.1	686.1
Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалтад	Protection of special protected areas	1 073.8	2 146.5	1 898.1	2 131.6
Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээнд	Reforestation, forestry activities	863.0	2 576.9	2 291.4	4 981.7
Газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд	Land protection and rehabilitation	-	41.2	-	899.5
Байгаль орчны алба, байгаль хамгаалагчдын үйл ажиллагаанд	Actions of environment protection and environmental inspector	1 052.6	2 192.4	2 550.1	2 091.7

24.10 АХУЙН ЗОРИУЛАЛТААР 2011 ОНД АГНАХ, БАРИХ АГНУУРЫН АМЬТДЫН ТОО
ХЭМЖЭЭНИЙ ДЭЭД ХЯЗГААР, бүс, аймаг, нийслэлээр, ангийн нэрээр
MAXIMUM LIMIT OF WILD ANIMAL HUNTING FOR DOMESTIC PURPOSES, in 2011,
by region, aimags and the Capital, by hunting animals

Аймаг	Aimags	Бор гөрөөс	Зэрлэг гахай	Цагаан зээр	Зарас	Хар хур	Нургийн сойр	Шивэр хөтүү	Дагуурын ятуу
		Roebuck	Wild pig	White-tailed gazelle	Fish	Black grouse	Western capercaillie	Hazal grouse	Partridge
БҮГД	TOTAL	240	240	1 450	9 560	70	40	70	120
		Баруун бүс		Western region					
Дүн	Subtotal	35	35	-	1 200	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	25	15	-	700	-	-	-	-
Увс	Uvs	10	20	-	500	-	-	-	-
		Хангайн бүс		Khangai region					
Дүн	Subtotal	50	55	-	3 900	20	10	20	30
Архангай	Arkhangai	20	15	-	200	-	-	-	-
Булган	Bulgan	10	10	-	1 200	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	20	30	-	2 500	20	10	20	30
		Төвийн бүс		Central region					
Дүн	Subtotal	90	80	200	4 000	40	20	30	60
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	300	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	-	-	200	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	60	40	-	3 500	20	10	20	30
Төв	Tov	30	40	-	200	20	10	10	30
		Зүүн бүс		Eastern region					
Дүн	Subtotal	65	70	1 250	260	10	10	20	30
Дорнод	Dornod	-	-	500	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	500	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	65	70	250	260	10	10	20	30
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	-	-	-	200	-	-	-	-

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

24.11 ХОХИРОЛ УЧИРСАН ГАЗАР LAND DEGRADATION

		мян.га <i>thous.hectares</i>			
		2007	2008	2009	2010
Нийт нутаг дэвсгэр	Total area	156 411.6	156 411.6	156 411.6	156 411.6
Хохирол учирсан нийт газар	<i>Area affected by degradation</i>	14 076.6	12 341.4	11 167.6	7 359.6
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Тариалангийн газар	<i>Cultivated area</i>	350.1	184.3	250.5	184.5
Бэлчээр ба бусад өвслөг ургамалт газар	<i>Pasture and other wood land</i>	12 305.4	11 379.8	10 015.4	6 775.3
Хот, тосгон, бусад суурины газар	<i>Cities, villages and other settlements</i>	17.4	28.1	13.3	8.5
Ойн сан бүхий газар	<i>Forest resources land</i>	1 356.9	696.5	834.2	375.7
Усны сан бүхий газар	<i>Water resources land</i>	3.6	2.4	8.5	0.9
Ухагдаж эвдэрсэн газар	<i>Digged and damaged land</i>	43.2	50.4	45.7	19.4
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Геологийн эрэл, хайгуулын ажлаас	<i>Due to geology exploration and prospecting</i>	1.7	2.6	2.7	1.9
Ашигт малтмалын олборлолтоос	<i>Due to mineral resources exploration</i>	14.6	22.0	16.9	16.1
Батлан хамгаалах, аюулгүй байдлын үйл ажиллагаанаас	<i>Due to defence and security operation</i>	25.5	25.2	25.3	0.3
Барилга, инженерийн шугам, сүлжээ барих, засвар үйлчилгээний ажлаас	<i>Due to construction of buildings, cable, network, maintenance repair</i>	0.3	0.3	0.1	0.1
Зам, тээвэр, холбооны барилга, засвар, үйлчилгээний улмаас	<i>Due to construction and repair of roads, transportation and communication</i>	1.2	0.3	0.6	1.0

24.12 ГАДАРГЫН УСНЫ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, тооллого явагдсан оноор SURFACE WATER, by region, aimags and the Capital, census by years

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital</i>		Гол горхи <i>Rivers</i>				Булаг шанд <i>Springs</i>				Рашаан <i>Mineral water</i>				Нуур, тойром <i>Lakes</i>			
		2003*		2007*		2003		2007		2003		2007		2003*		2007*	
		Нийт <i>Total</i>	Ширгэсэн <i>Dried out</i>	Нийт <i>Total</i>	Ширгэсэн <i>Dried out</i>	Нийт <i>Total</i>	Ширгэсэн <i>Dried out</i>	Нийт <i>Total</i>	Ширгэсэн <i>Dried out</i>	Нийт <i>Total</i>	Ширгэсэн <i>Dried out</i>	Нийт <i>Total</i>	Ширгэсэн <i>Dried out</i>	Нийт <i>Total</i>	Ширгэсэн <i>Dried out</i>	Нийт <i>Total</i>	Ширгэсэн <i>Dried out</i>
БҮГД	TOTAL	5 174	683	5 128	852	9 600	1 484	9 306	2 277	374	10	429	60	3 638	760	3 747	1 181
	Баруун бүс																
Дүн	Subtotal	1 126	45	1 253	118	2 920	136	3 203	413	53	-	109	26	1 695	229	1 727	238
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	293	17	303	11	736	42	831	253	13	-	24	-	1 180	217	1 275	179
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	219	2	238	9	779	35	858	31	-	-	2	-	75	-	89	3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	217	19	297	66	444	18	535	53	15	-	30	-	118	2	123	19
Увс	<i>Uvs</i>	183	-	177	2	493	31	462	44	16	-	28	1	121	6	113	29
Ховд	<i>Khovd</i>	214	7	238	30	468	10	517	32	9	-	25	25	201	4	127	8
	Хангайн бүс																
Дүн	Subtotal	2 435	368	2 260	358	3 506	713	2 974	597	204	6	196	10	808	148	854	148
Архангай	<i>Arkhangai</i>	546	124	601	200	474	123	482	149	31	3	40	2	249	32	176	52
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	299	61	163	-	837	55	432	17	22	-	15	-	104	38	73	4
Булган	<i>Bulgan</i>	449	62	469	82	668	238	620	242	36	-	59	3	109	27	106	32
Орхон	<i>Orkhon</i>	5	-	11	7	28	7	24	18	-	-	3	1	4	1	3	1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	294	51	236	69	530	97	537	171	37	3	34	4	110	20	122	59
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	842	70	780	-	969	193	879	-	78	-	45	-	232	30	374	-
	Төвийн бүс																
Дүн	Subtotal	1 160	189	1 173	159	1 758	272	1 722	443	61	3	62	9	317	80	308	146
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3	-	1	-	19	1	6	-	2	-	3	2	1	-	13	3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	21	4	26	4	27	13	31	1	-	-	0	-	4	2	3	3
Дорноговь	<i>Domogovi</i>	-	-	-	-	345	50	363	27	4	-	4	-	1	-	6	-
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1	-	1	-	187	15	152	5	5	-	3	-	12	-	2	1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2	1	3	-	559	20	581	217	5	-	1	-	18	-	2	2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	596	90	616	57	208	70	217	62	28	2	26	6	46	6	46	8
Төв	<i>Tov</i>	537	94	526	98	413	103	372	131	17	1	25	1	235	72	236	129
	Зүүн бүс																
Дүн	Subtotal	437	78	447	209	1 310	341	1 330	798	36	-	44	8	817	302	859	649
Дорнод	<i>Domod</i>	156	39	156	71	354	121	354	188	24	-	28	7	515	233	515	426
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	35	22	36	8	368	41	365	171	6	-	7	-	55	4	56	28
Хэнтий	<i>Khentii</i>	246	17	255	130	588	179	611	439	6	-	9	1	247	65	288	195
	Улаанбаатар																
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	72	22	51	8	106	22	77	26	20	1	18	7	4	1	2	-

Тайлбар: * Хэд хэдэн аймгийн нутаг дамжин урсдаг гол болон хэд хэдэн аймгийн нутаг дэвсгэрт оршиж буй нуурыг тухайн аймагт нь давхардуулан тоолсон болно.
Note: * Some rivers and lakes are passed some aimags, and are included in local numbers of rivers and lakes of aimags.

24.13 АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ,
аймгийн төв, нийслэлээр, 2010
ANNUAL AVERAGE CONCENTRATION OF POLLUTANTS IN AIR,
by aimag centers and the Capital, in 2010

		мг/м ³ mg/m ³	
Аймгийн төв, нийслэл	Aimags center and the capital	Хүхэрлэг хий SO ₂ Sulphur dioxide SO ₂	Азотын давхар исэл NO ₂ Nitrogen dioxide NO ₂
Баруун бүс		Western region	
Өлгий	<i>Olgii</i>	0.005	0.018
Алтай	<i>Altai</i>	0.006	0.016
Улиастай	<i>Uliastai</i>	0.003	0.010
Улаангом	<i>Ulaangom</i>	0.004	0.025
Ховд	<i>Khovd</i>	0.004	0.016
Хангайн бүс		Khangai region	
Цэцэрлэг	<i>Tsetserleg</i>	0.003	0.014
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	0.024	0.035
Булган	<i>Bulgan</i>	0.006	0.011
Эрдэнэт	<i>Erdenet</i>	0.004	0.042
Арвайхээр	<i>Arvaikheer</i>	0.011	0.021
Мөрөн	<i>Moron</i>	0.006	0.031
Төвийн бүс		Central region	
Дархан	<i>Darkhan</i>	0.018	0.041
Сайншанд	<i>Sainshand</i>	0.005	0.025
Мандалговь	<i>Mandalgovi</i>	0.005	0.012
Даланзадгад	<i>Dalanzadgad</i>	0.010	0.032
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	0.003	0.021
Зуунмод	<i>Zuunmod</i>	0.003	0.026
Зүүн бүс		Eastern region	
Чойбалсан	<i>Choibalsan</i>	0.005	0.017
Баруун-Урт	<i>Baruun-Urt</i>	0.015	0.017
Өндөрхаан	<i>Ondorkhaan</i>	0.003	0.014
Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.035	0.038

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

24.14 УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ХОНОГИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ,
нийслэлийн харуулын дунджаар,
DAILY AVERAGE CONCENTRATION OF POLLUTANTS IN AIR OF ULAANBAATAR,
by average mean of the Capital's stations

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт Indicators of air pollution	мг/м ³ mg/m ³				
	2010 I	2010 II-IV	2010 V-VII	2010 VIII-X	2010 XI-XII
Хүхэрлэг хий (SO ₂) Sulphur dioxide (SO ₂)	0.070	0.034	0.004	0.011	0.054
Азотын давхар исэл (NO ₂) Nitrogen dioxide (NO ₂)	0.041	0.034	0.024	0.034	0.059
Нүүрстөрөгчийн давхар исэл (CO ₂) Carbon dioxide (CO ₂)	1.994	1.420	0.271	0.667	2.092
Тоос (PM ₁₀) Particulate matter (PM ₁₀)	0.267	0.135	0.045	0.121	0.316

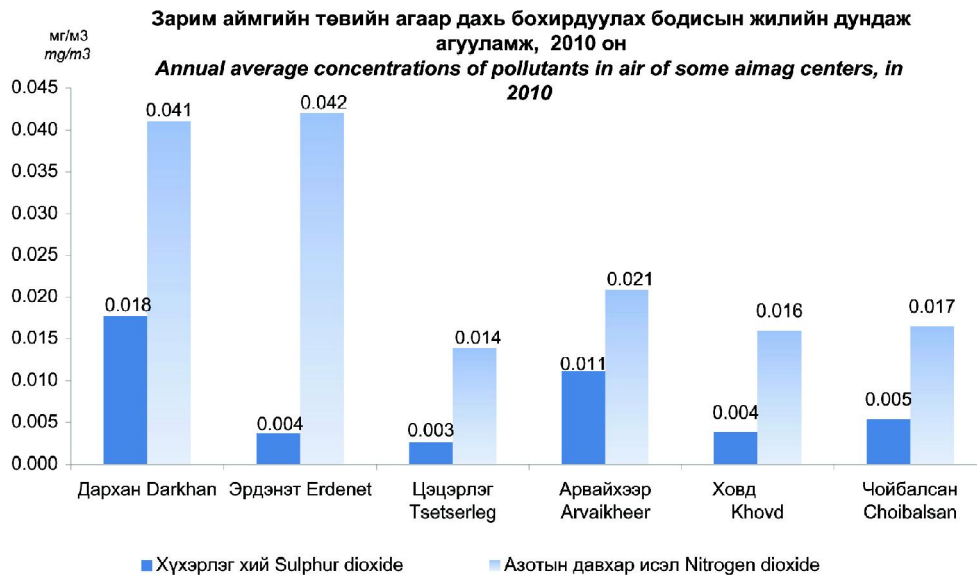
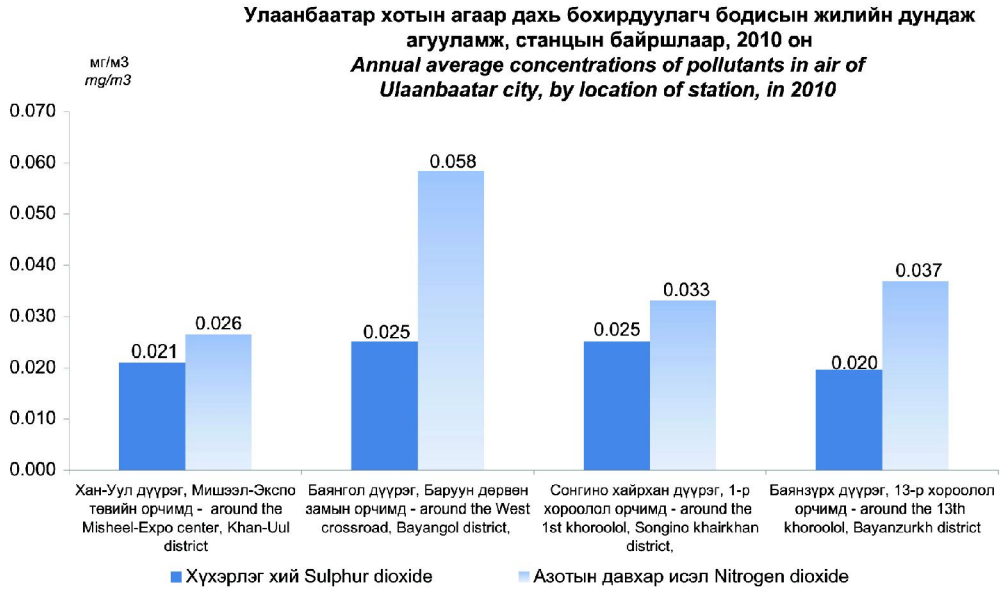
24.15 АГААРЫН ЧАНАРЫН СТАНДАРТ ДАХЬ ХҮЛЦЭХ ХЭМ ХЭМЖЭЭ
MAXIMUM ALLOWABLE CONCENTRATION OF AIR QUALITY STANDARD

Химийн нэгдлүүд Chemical combinations	мг/м ³ mg/m ³	
	Хоногийн дундаж Daily average	Нэг удаагийн хэмжилт Once upon max
Хүхэрлэг хий (SO ₂) Sulphur dioxide (SO ₂)	0.020	0.500
Азотын давхар исэл (NO ₂) Nitrogen dioxide (NO ₂)	0.040	0.085
Нүүрстөрөгчийн давхар исэл (CO ₂) Carbon dioxide (CO ₂)	10.0	60.0
Тоос (PM ₁₀) Particulate matter (PM ₁₀)	0.100	0.500

24.16 ТОХИОЛДСОН ГАМШИГТ ҮЗЭГДЭЛ, УЧИРСАН ХОХИРОЛ
DISASTERS AND DAMAGES

Тохиолдсон гамшигт үзэгдэл Disasters and damages	Хэмжих нэгж Unit	2007	2008	2009	2010
Ой, хээрийн түймэр Forest and field fires	тоо number	228	178	120	104
Шатсан ой, хээр Burnt forests and fields	сая га mln.hectares	1.3	1.0	0.4	1.0
Объектын түймэр Fires on possessions	тоо number	2 645	2 337	2 165	2 541
Хүчтэй цасан болон шороон шуурга Strong dust and snow storm	тоо number	11	25	15	32
Аадар бороо, үерийн аюул Heavy rain and flood	тоо number	22	10	10	14
Гамшгийн улмаас нас барсан хүн Mortality caused by disasters	тоо number	219	264	248	223
Гамшгийн улмаас учирсан хохирлын хэмжээ Damages caused by disasters	тэрбум төг bln.tog	200.6	35.1	9.8	534.8

Эх сурвалж: Онцгой байдлын ерөнхий газрын мэдээ
Source: Data of The National Emergency Management Agency

БҮТЭЭМЖ

Бүтээмж нь улс оронд бий болсон үйлдвэрлэл, үйлчилгээний үр ашгийн үзүүлэлт бөгөөд нэгж зардалд ногдох бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг тодорхойлох хэмжигдэхүүн юм. Бүтээмжийг үйлдвэрлэл, үйлчилгээ явуулахад зарцуулсан зардлын 1000 төгрөгт ногдох шинээр бий болсон бүтээгдэхүүн буюу нэмэгдэл өртгийн хэмжээгээр тодорхойлно. Улсын түвшинд бүтээмжийг ДНБ-ээр, салбарын түвшинд нэмэгдэл өртгөөр тооцсон болно.

Нийт бүтээмж нь нэмэгдэл өртгийг завсрын хэрэглээ, хөдөлмөр (цалин), үндсэн капитал (үндсэн хөрөнгийн элэгдэл)-ын нийлбэрт харьцуулж, промиллээр илэрхийлэгдэнэ.

Үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмжийг тооцохдоо нэмэгдэл өртгийн хэмжээг хөдөлмөр, капиталд зарцуулсан зардлын нийлбэр буюу ажиллагчдын цалин, үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн нийлбэр дүнд харьцуулж, промиллээр илэрхийлэгдэнэ.

Хөдөлмөрийн бүтээмж нь нэмэгдэл өртгийн хэмжээ, ажиллагчдын жилийн дундаж тооны харьцаагаар тодорхойлогдоно. Ажиллагчдын жилийн дундаж тоог 2008 оноос өмнө “Хүн амын ажил эрхлэлтийн жилийн тайлан”-гаар тооцож байсныг өөрчилж, “Ажиллах хүчний судалгаа”-ны дүнгээр тооцож байна.

Үндсэн капиталын бүтээмж нь үйлдвэрлэлд ашигласан нэгж капиталаар бүтээгдсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хэмжээ буюу үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын түвшинг илэрхийлэх ба нэмэгдэл өртгийн хэмжээ, үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн харьцаа байна.

Үндсэн түүхий эд, материалын бүтээмж нь нэмэгдэл өртөг, үйлдвэрлэлд зарцуулсан үндсэн түүхий эд, материалын зардлын харьцаагаар, промиллээр илэрхийлэгдэнэ.

Эрчим хүчний бүтээмжийг нэмэгдэл өртгийн хэмжээг эрчим хүчний зардалд харьцуулж тооцно.

PRODUCTIVITY

Productivity is an indicator of production and service efficiency of the country. It is a measure of output of production and services, per unit of input. Productivity is measured by the value added per 1000 togrog and expenditures spent on production and services. At the national level productivity is defined by the GDP and at sector level by the value added.

The total productivity is calculated by the ratio of the value added and the sum of the intermediate consumption, labor (payment) and fixed capital (consumption of fixed capital), multiplied by 1000.

The total factor productivity determines the efficiency of the labor and capital utilization in production process. The main factor productivity is calculated by the ratio of value added and the sum of the labor and capital expenditure or the payment and consumption of fixed capital, multiplied by 1000.

The labor productivity determines the labor efficiency which is one of the total factors of production. The labor productivity is calculated by the ratio of value added and annual average of employees. Before 2008 the annual average of employees was calculated on the basis of the "Annual report of population employment". At present it is based on the Labor Force Survey results.

The fixed capital productivity determines the amount of production and services created by the capital unit in the production or fixed capital utilization rate. It is defined by the ratio of value added and consumption of fixed capital.

The main raw material productivity is determined by the ratio of value added and the main raw material expenditure for the production, multiplied by 1000.

The electricity productivity is determined by the ratio of value added and the electricity costs.

БҮЛЭГ 25. БҮТЭЭМЖ

25.1 НИЙТ БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр TOTAL PRODUCTIVITY, by sectors, at current prices

		төг тог			
Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010*
Улсын түвшинд	National level	580	616	605	685
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	694	679	665	671
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	1 389	1 364	945	943
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	305	336	378	400
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	470	404	479	458
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	362	347	377	429
Барилга	<i>Construction</i>	197	170	127	135
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	1 533	1 695	1 163	1 310
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	487	488	614	636
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	422	502	439	454
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	879	879	719	755
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	248	449	488	533

25.2 ҮНДСЭН ХҮЧИН ЗҮЙЛСИЙН БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр TOTAL FACTOR PRODUCTIVITY, by sectors, at current prices

		төг тог			
Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010*
Улсын түвшинд	National level	2 086	1 893	1 748	2 042
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	5 468	4 732	3 845	4 071
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	3 011	2 618	2 271	2 374
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1 393	1 007	1 145	1 087
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	1 030	1 071	996	1 009
Барилга	<i>Construction</i>	2 358	1 898	1 413	1 506
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	9 435	8 402	4 542	5 037
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	2 307	2 482	3 173	3 295
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	1 744	1 797	1 779	1 839
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	3 147	3 598	2 792	2 899
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	1 047	1 216	1 053	1 116

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary estimates

25.3 ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
LABOR PRODUCTIVITY, by sectors, at 2005 constant prices

		мян.төг thous.tog			
Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010*
Улсын түвшинд	National level	3 869.8	4 066.9	3 714.4	3 845.3
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2 010.0	2 056.3	2 283.1	1 911.8
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	25 102.7	29 466.0	20 445.4	22 170.1
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	4 310.9	4 765.3	3 734.7	4 024.6
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	5 830.0	7 187.5	10 065.4	8 185.7
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3 339.8	2 711.4	2 843.0	2 331.6
Барилга	<i>Construction</i>	2 778.4	1 781.9	1 043.0	1 226.3
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	2 893.0	2 791.2	1 735.3	2 348.4
Тээвэр ба агуулахын үйл	<i>Transportation and storage</i>	6 607.0	7 099.9	6 691.8	6 547.9
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	1 123.9	1 280.3	1 058.5	951.0
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	11 617.5	14 420.1	16 614.7	12 711.5
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	1 492.3	2 402.9	1 675.2	1 505.0

25.4 ҮНДСЭН КАПИТАЛЫН БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр
FIXED CAPITAL PRODUCTIVITY, by sectors, at current prices

		төг tog			
Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010*
Улсын түвшинд	National level	16 668	16 537	13 063	14 379
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	14 213	13 700	9 829	10 512
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	10 216	9 049	8 482	8 893
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	3 826	2 161	2 795	2 654
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2 457	3 904	3 555	3 375
Барилга	<i>Construction</i>	14 575	10 680	5 622	5 991
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	36 029	34 022	17 725	19 729
Тээвэр ба агуулахын үйл	<i>Transportation and storage</i>	12 529	14 728	18 342	19 215
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	6 794	7 161	7 021	7 290
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	7 493	11 641	6 934	7 223
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	31 069	22 942	36 215	39 522

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary estimates

БҮЛЭГ 25. БҮТЭЭМЖ

25.5 ҮНДСЭН ТҮҮХИЙ ЭД, МАТЕРИАЛЫН БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр MAIN RAW MATERIALS PRODUCTIVITY, by sectors, at current prices

		төг / tog			
Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010*
Улсын түвшинд	National level	2 262	2 282	2 165	2 388
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	9 593	8 590	5 780	5 706
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	7 981	5 976	3 175	3 066
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	411	483	598	641
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	3 819	3 429	5 210	4 947
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	5 394	4 472	4 438	5 175
Барилга	<i>Construction</i>	279	244	175	186
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	12 862	11 796	9 022	9 876
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	3 045	3 885	3 587	3 647
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	957	1 156	1 024	1 050
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	4 634	2 902	2 446	2 541
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	5 011	5 527	3 671	4 747

25.6 ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр ELECTRICITY PRODUCTIVITY, by sectors, at current prices

		төг / tog			
Салбар	Sector	2007	2008	2009	2010*
Улсын түвшинд	National level	18 457	18 355	16 356	18 784
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	84 675	54 904	64 128	63 538
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	20 421	17 880	15 660	17 701
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	10 417	11 828	10 702	11 104
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	13 771	14 457	8 654	8 217
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3 346	4 101	3 476	3 170
Барилга	<i>Construction</i>	15 069	9 357	10 274	10 950
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	49 122	46 403	29 662	33 104
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	42 571	56 319	45 514	47 850
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	6 312	7 498	7 092	7 326
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	53 401	52 487	38 888	40 437
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	5 761	9 061	7 323	8 250

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary estimates

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН РЕГИСТРИЙН САН

Бизнес регистр гэдэг нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр, хаяг, регистрийн дугаар, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний хэмжээ /аж ахуйн нэгж, байгууллагын борлуулалтын орлого, үндсэн хөрөнгийн хэмжээ/, ажиллагчдын тоо зэрэг үндсэн үзүүлэлтүүдийг агуулсан мэдээллийн сан юм.

Бизнес регистрийн санд эдийн засгийн бүхий л салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага болон тэдгээрийн салбар нэгжүүдийн мэдээллийг хамруулна.

Бизнес регистрийн мэдээллийн санг анх аж ахуйн нэгж, байгууллагын 1998 оны тооллогын үр дүнд үндэслэн байгуулсан бөгөөд түүнээс хойш орсон өөрчлөлтийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын 2006 оны тооллогын дүн, Улсын Татварын Ерөнхий газрын бүртгэл болон бусад байгууллагын мэдээллийг үндэслэн улирал тутам шинэчилж байна.

Энэхүү бүлгийн үзүүлэлтүүдийг бизнес регистрийн сангийн мэдээллийг ашиглан гаргав.

BUSINESS REGISTER

The business register contains main data on indicators of establishments, including their names, addresses, registration numbers, fixed capital, sales income, size of personnel etc.

The business register records establishments as well as their branches, which are active in all economic sectors.

Initially, it was based on the result of the Establishment census of 1998. Currently it is updated quarterly according to the results of the Establishment census 2006, the database of the National General Taxation Office and other institutions.

The indicators included in this chapter are based on the Business register

26.1 БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст

NUMBER OF ESTABLISHMENTS IN THE BUSINESS REGISTER, by regions, aimags and the capital, at the end of year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	55 901	60 535	64 574	73 822
	Баруун бүс	Western region			
Бүгд	Subtotal	3 552	3 650	4 161	4 383
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	719	767	860	901
Говь-Алтай	Govi-Altai	561	570	587	582
Завхан	Zavkhan	725	731	819	818
Увс	Uvs	640	642	815	905
Ховд	Khovd	907	940	1 080	1 177
	Хангайн бүс	Khangaï region			
Бүгд	Subtotal	5 117	5 212	5 691	5 965
Архангай	Arkhangai	668	637	678	699
Баянхонгор	Bayankhongor	668	657	694	698
Булган	Bulgan	552	561	612	600
Орхон	Orkhon	1 782	1 794	2 053	2 299
Өвөрхангай	Ovorkhangai	789	858	910	874
Хөвсгөл	Khovsgol	658	705	744	795
	Төвийн бүс	Central region			
Бүгд	Subtotal	6 938	6 745	7 284	7 708
Говьсүмбэр	Govisumber	162	161	183	196
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 971	1 885	2 047	2 170
Дорноговь	Dornogovi	724	665	703	705
Дундговь	Dundgovi	533	561	583	571
Өмнөговь	Omnogovi	663	701	755	884
Сэлэнгэ	Selenge	1 826	1 733	1 891	2 020
Төв	Tov	1 059	1 039	1 122	1 162
	Зүүн бүс	Eastern region			
Бүгд	Subtotal	1 952	1 940	2 077	2 139
Дорнод	Dornod	833	845	883	912
Сүхбаатар	Sukhbaatar	433	409	452	463
Хэнтий	Khentii	686	686	742	764
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	38 342	42 988	45 361	53 627

БҮЛЭГ 26. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН

26.2 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ESTABLISHMENTS, by divisions of economic activities, at the end of year

Салбар	Sectors	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	55 901	60 535	64 574	73 822
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй, ан агнуур,	<i>Agriculture, forestry fishery and hunting</i>	2 640	2 638	2 947	3 170
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	628	695	722	808
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	4 029	4 141	4 510	4 912
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	271	276	280	267
Барилга	<i>Construction</i>	2 108	2 372	2 611	3 057
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоцикл, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods</i>	23 933	27 113	28 685	36 297
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	2 063	2 040	2 155	2 228
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	1 801	2 003	2 157	2 344
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial services</i>	1 427	1 129	1 859	1 208
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other bussiness activities</i>	3 973	4 253	4 481	5 000
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	1 560	1 572	1 594	1 662
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	2 346	2 341	2 396	2 528
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	2 516	2 548	2 636	2 678
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	6 598	7 408	7 535	7 654
Бусад	<i>Others</i>	8	6	6	9

26.3 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ESTABLISHMENTS, by employment size class, at the end of the year

Ажиллагчдын тооны бүлэг <i>Size of personnel</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД / TOTAL	55 901	60 535	64 574	73 822
1 - 9	48 655	52 903	56 781	66 089
10 - 19	3 300	3 705	3 839	3 816
20 - 49	2 617	2 589	2 603	2 568
50 +	1 329	1 338	1 351	1 349

26.4 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, хариуцлагын хэлбэрээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ESTABLISHMENTS, by legal status, at the end of the year

Хариуцлагын хэлбэр <i>Legal status</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	55 901	60 535	64 574	73 822
Компани <i>Companies</i>	38 011	43 130	46 893	55 996
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар <i>State enterprises</i>	562	651	660	557
Хоршоо <i>Co operatives</i>	3 223	2 595	2 681	2 563
Нөхөрлөл <i>Partnerships</i>	3 801	3 174	3 304	3 303
Төсөвт байгууллага <i>Budget organisations</i>	4 191	4 044	4 047	4 410
Төрийн бус байгууллага <i>Non Government organisations</i>	6 050	6 858	6 908	6 915
Бусад (хувийн цэцэрлэг, сургууль г.м) <i>Others (private kindergarten and schools etc.)</i>	63	83	81	78

БҮЛЭГ 26. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН

26.5 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО,
 бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ACTIVE ESTABLISHMENTS, by regions, aimags and the Capital, at the end of year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	32 105	36 498	36 877	40 921
	Баруун бүс	Western region			
Бүгд	Subtotal	2 823	2 976	3 326	3 394
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	560	602	658	702
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	439	454	462	435
Завхан	<i>Zavkhan</i>	597	611	656	586
Увс	<i>Uvs</i>	513	543	658	614
Ховд	<i>Khovd</i>	714	766	892	1 057
	Хангайн бүс	Khangaï region			
Бүгд	Subtotal	3 653	3 604	3 838	4 175
Архангай	<i>Arkhangai</i>	518	489	521	545
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	536	483	500	588
Булган	<i>Bulgan</i>	407	381	426	498
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 129	1 158	1 246	1 291
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	575	548	588	694
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	488	545	557	559
	Төвийн бүс	Central region			
Бүгд	Subtotal	4 829	4 722	4 987	4 832
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	138	142	158	156
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 043	1 042	1 119	1 028
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	510	482	474	459
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	452	402	412	401
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	571	556	582	608
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 329	1 377	1 495	1 561
Төв	<i>Tov</i>	786	721	747	619
	Зүүн бүс	Eastern region			
Бүгд	Subtotal	1 601	1 616	1 702	1 669
Дорнод	<i>Dornod</i>	661	663	675	664
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	394	385	424	421
Хэнтий	<i>Khentii</i>	546	568	603	584
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	19 199	23 580	23 024	26 851

26.6 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО,
эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ACTIVE ESTABLISHMENTS, by divisions of economic activities, at the end of year

Салбар	Sectors	2007	2008	2009	2010
БҮГД	TOTAL	32 105	36 498	36 877	40 921
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй	<i>Agriculture, hunting, forestry and fishery</i>	1 577	1 584	1 762	1 804
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	312	347	323	367
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	2 167	2 243	2 364	2 574
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	213	214	209	197
Барилга	<i>Construction</i>	1 233	1 313	1 064	1 452
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоцикл, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods</i>	11 429	15 031	14 691	19 749
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	1 366	1 376	1 371	1 320
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	896	1 025	1 045	1 056
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial services</i>	957	774	1 069	834
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other bussiness activities</i>	2 596	2 728	2 895	2 518
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	1 477	1 514	1 536	1 586
Боловсролын салбарын үйл	<i>Education</i>	2 005	2 005	2 047	2 141
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	2 230	2 216	2 275	2 283
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	3 644	4 126	4 224	3 036
Бусад	<i>Others</i>	3	2	2	4

26.7 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО,
ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ACTIVE ESTABLISHMENTS, by employment size class, at the end of year

Ажиллагчдын тооны бүлэг <i>Size of personnel</i>	2007	2008	2009	2010
БҮГД / TOTAL	32 105	36 498	36 877	40 921
1 - 9	25 703	29 879	30 272	34 827
10 - 19	2 830	3 123	3 156	2 738
20 - 49	2 351	2 286	2 253	2 180
50 +	1 221	1 210	1 196	1 176

БҮЛЭГ 26. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН

26.8 НИЙСЛЭЛД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, дүүргээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF REGISTERED ESTABLISHMENTS IN THE CAPITAL CITY, by districts, at the end of year

Дүүрэг	Districts	2007	2008	2009	2010
БҮГД	Бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллага TOTAL	38 342	42 988	45 361	53 627
		<i>Registered enterprises and legal entities</i>			
Хан-Уул	<i>Khan-Uul</i>	3 442	3 640	4 254	4 494
Багануур	<i>Baganuur</i>	371	318	345	342
Баянзүрх	<i>Bayanzurkh</i>	7 041	8 665	9 030	10 440
Налайх	<i>Nalaikh</i>	475	501	524	554
Баянгол	<i>Bayangol</i>	7 938	8 487	8 927	11 165
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	8 366	10 112	10 423	12 402
Чингэлтэй	<i>Chingeltei</i>	6 169	6 675	6 975	8 270
Багахангай	<i>Bagakhangai</i>	38	39	39	37
Сонгинохайрхан	<i>Songinokhairkhan</i>	4 502	4 551	4 844	5 923
БҮГД	Үүнээс: үйл ажиллагаа явуулж байгаа TOTAL	19 199	23 580	23 024	26 851
		<i>Of which: active</i>			
Хан-Уул	<i>Khan-Uul</i>	2 055	1 478	1 773	1 651
Багануур	<i>Baganuur</i>	238	199	209	219
Баянзүрх	<i>Bayanzurkh</i>	2 910	4 362	4 200	5 321
Налайх	<i>Nalaikh</i>	345	357	360	386
Баянгол	<i>Bayangol</i>	4 201	4 758	4 557	5 662
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	3 747	5 919	5 617	5 100
Чингэлтэй	<i>Chingeltei</i>	3 331	4 013	3 915	4 644
Багахангай	<i>Bagakhangai</i>	27	27	27	19
Сонгинохайрхан	<i>Songinokhairkhan</i>	2 345	2 467	2 366	3 849

26.9 НИЙСЛЭЛД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, ажиллагчдын тооны бүлгээр,
 жил бүрийн эцэст
*NUMBER OF REGISTERED ESTABLISHMENTS IN THE CAPITAL CITY, by employment size class,
 at the end of year*

Ажиллагчдын тооны бүлэг	2007	2008	2009	2010
<i>Size of personnel</i>				
БҮГД / TOTAL	19 199	23 580	23 024	26 851
1 - 9	16115	20235	19763	23 929
10 - 19	1347	1 618	1 578	1 286
20 - 49	1013	996	969	936
50 +	724	731	714	700

ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС

Хүний хөгжлийн индекс нь хүний чадавхийн хөгжлийг харуулах бөгөөд эрүүл саруул байж, урт удаан наслах; эрдэм мэдлэг эзэмших; амьжиргааны зохистой нөхцөлд аж төрөх гэсэн хүний амьдралын үндсэн гурван хэмжигдэхүүнийг илэрхийлнэ. Үүнд:

Хүний амьдрах (наслах) хугацааг тодорхойлох үзүүлэлтийг төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалтаар;

Боловсролын байдлыг насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалт болон бүх шатны боловсролд хамрагдалтын түвшингээр;

Амьжиргааны зохистой түвшинг нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадварын паритетаар илэрхийлсэн, ам.доллар)-ээр тус тус тооцно.

Хүний хөгжлийн индекс (ХХИ) нь дараах 3 индексийн арифметик дундаж юм.

$$\text{ХХИ} = \frac{\text{ДН} + \text{БИ} + \text{ДНБ}}{3}$$

Энд ДН – Дундаж наслалтын индекс

БИ – Боловсролын индекс

ДНБ - ДНБ-ий индекс

ХХИ-ийн үзүүлэлт бүрийн индексийг дараах томъёогоор тооцно:

1. Дундаж наслалтын индекс (ДН):

$$\text{ДН} = \frac{\text{Бодит утга} - \text{Хамгийн доод утга}}{\text{Хамгийн дээд утга} - \text{Хамгийн доод утга}}$$

2. Боловсролын индекс (БИ):

$$\text{БИ} = \frac{2}{3}(\text{БҮ}) + \frac{1}{3}(\text{БХ})$$

2.1 Насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалтын индекс (БҮ):

$$\text{БҮ} = \frac{\text{Бодит утга} - \text{Хамгийн доод утга}}{\text{Хамгийн дээд утга} - \text{Хамгийн доод утга}}$$

2.2 Бүх шатны боловсролд хамрагдалтын индекс (БХ):

$$\text{БХ} = \frac{\text{Бодит утга} - \text{Хамгийн доод утга}}{\text{Хамгийн дээд утга} - \text{Хамгийн доод утга}}$$

3. ДНБ-ий индекс (ДНБ):

$$\text{ДНБ} = \frac{\lg(\text{Бодит утга}) - \lg(\text{Хамгийн доод утга})}{\lg(\text{Хамгийн дээд утга}) - \lg(\text{Хамгийн доод утга})}$$

БҮЛЭГ 27. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС |

НҮБХХ-өөс тогтоосон үзүүлэлт бүрт харгалзах дараах тоон утгуудыг дундаж наслалт, боловсрол, ДНБ-ий индексийг тооцоход дээд болон доод утга болгон ашиглана.

Үүнд:

Үзүүлэлт	Доод утга	Дээд утга
Дундаж наслалт	25	85
Насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалт	0	100
Бүх шатны боловсролд хамрагдалтын түвшин	0	100
Нэг хүнд ногдох ДНБ ам.доллар	100	40000

ЖЕНДЭРИЙН ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС (ЖХИ)

Жендэрийн хөгжлийн индекс нь хүн амын дундаж наслалт, боловсролын түвшин, нэг хүнд ногдох орлогын хэмжээ гэсэн 3 үзүүлэлтэд хүйсийн тэгш бус байдлыг тусгасан нийлмэл индекс юм.

Жендэрийн хөгжлийн индекс нь дараах 3 индексийн арифметик дундаж юм.

$$\text{ЖХИ} = \frac{\text{ДНТ} + \text{БТИ} + \text{ДНБТ}}{3}$$

Энд ДНТ – Дундаж наслалтын тэгшитгэсэн индекс

БТИ – Боловсролын тэгшитгэсэн индекс

ДНБТ - ДНБ-ий тэгшитгэсэн индекс

ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ МЭДЛИЙН ХЭМЖҮҮР (ЖЭМХ)

Жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр нь жендэрийн оролцооны түвшинг илэрхийлэх бөгөөд дараах гурван үзүүлэлтийг авч үзнэ. Үүнд:

Улс төрийн оролцоо ба шийдвэр гаргах эрх мэдлийн үзүүлэлтийг үндэсний парламент дахь эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жингээр;

Эдийн засгийн оролцоо ба шийдвэр гаргах эрх мэдлийн үзүүлэлтийг хууль тогтоох, удирдах болон менежерийн албан тушаал; мэргэжлийн болон техникийн ажилд эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жингээр;

Эдийн засгийн эрх мэдлийн үзүүлэлтийг хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт ажиллаж байгаа эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн цалингийн хувийн жин, ДНБ (худалдан авах чадварын паритетаар илэрхийлсэн ам.доллар)-ий тооцоог ашиглан хэмжинэ.

Жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр нь дараах 3 индексийн арифметик дундаж юм.

$$\text{ЖЭМХ} = \frac{\text{ПТИ} + \text{ЭО} + \text{ДНБТ}}{3}$$

Энд ПТИ – Парламентын төлөөллийн тэгшитгэсэн хувийн жин (индексжүүлсэн)

ЭО – Эдийн засгийн оролцооны тэгшитгэсэн хувийн жин

ДНБТ - ДНБ-ий тэгшитгэсэн индекс

HUMAN DEVELOPMENT INDEX

Human development index is a summary measure of human development. It measures the average achievements in a country in three basic dimensions of human development:

A long and healthy life, as measured by life expectancy at birth.

Knowledge, as measured by the adult literacy rate, and the combined primary, secondary and tertiary gross enrolment ratio.

A decent standard of living, as measured by GDP per capita (PPP US\$).

The HDI is then calculated as a simple average of the dimension indices:

$$HDI = \frac{LEI + EI + GDPI}{3}$$

Include LEI – Life expectancy index

EI – Education index

GDPI - GDP index

For any component of the HDI individual indices can be computed according to the following formula:

1. Life expectancy index (LEI):

$$LEI = \frac{\text{Actual value} - \text{Minimum value}}{\text{Maximum value} - \text{Minimum value}}$$

2. Education index (EI):

$$EI = \frac{2}{3} (ALRI) + \frac{1}{3} (GEI)$$

- 2.1 Adult literacy rate index (ALRI):

$$ALRI = \frac{\text{Actual value} - \text{Minimum value}}{\text{Maximum value} - \text{Minimum value}}$$

- 2.2 Combined primary, secondary and tertiary gross enrolment index (GEI):

$$GEI = \frac{\text{Actual value} - \text{Minimum value}}{\text{Maximum value} - \text{Minimum value}}$$

3. GDP index (GDPI):

$$GDPI = \frac{\lg(\text{Actual value}) - \lg(\text{Minimum value})}{\lg(\text{Maximum value}) - \lg(\text{Minimum value})}$$

БҮЛЭГ 27. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС |

The following maximum and minimum values which were set by the UNDP are used for the calculation of the life expectancy index, education index and GDP index, those include:

Indicators	Minimum value	Maximum value
Life expectancy	25	85
Adult literacy rate	0	100
Combined primary, secondary and tertiary gross enrollment ratio	0	100
GDP per capita, in US dollars	100	40000

GENDER DEVELOPMENT INDEX (GDI)

The gender development index (GDI) uses same variables as the HDI. The difference is that the GDI adjusts achievements of each country by long, healthy life, knowledge and decent standard of living in accordance with the disparity in achievement between women and men.

The GDI is calculated as a simple average of the dimension indices:

$$GDI = \frac{EDLEI + EDEI + EDII}{3}$$

EDLEI – Equally distributed life expectancy index

ED EI – Equally distributed educational attainment index

EDII - Equally distributed income index

GENDER EMPOWERMENT MEASURE (GEM)

Focusing on women's opportunities rather than their capabilities, the GEM captures gender inequality in three key areas:

Political participation and decision-making power, as measured by women's and men's percentage shares of national parliamentary seats.

Economic participation and decision-making power, as measured by two indicators- women's and men's percentage shares of positions as legislators, senior officials and managers and women's and men's percentage shares of professional and technical positions.

Power over economic resources, as measured by women's and men's estimated earned income (PPP US\$).

The GEM is then calculated as a simple average of the dimension indices:

$$GEM = \frac{EDPR + EDEP + EDI}{3}$$

Include EDPR – Indexed equally distributed equivalent percentage for parliamentary representation

EDEP – Indexed equally distributed equivalent percentage for economic participation

EDI - Indexed equally distributed equivalent percentage for income

SECTION 27. HUMAN DEVELOPMENT INDEX

27.1 ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС, бүс, аймаг, нийслэлээр
HUMAN DEVELOPMENT INDEX, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл Aimags and the Capital	Хүн амын дундаж наслалтын индекс Life expectancy index				Хүн амын боловсролын түвшний индекс Education index				Нэг хүнд ногдох ДНБ-ий индекс* GDP per capita index*				Хүний хөгжлийн индекс (ХХИ)* Human development index (HDI)*			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007**	2008	2009	2010***	2007**	2008	2009	2010***
БҮГД	0.652	0.704	0.716	0.718	0.922	0.916	0.921	0.925	0.596	0.614	0.613	0.648	0.737	0.745	0.750	0.763
Баруун бүс																
Subtotal	0.680	0.691	0.704	0.705	0.929	0.936	0.940	0.943	0.462	0.493	0.455	0.460	0.690	0.707	0.700	0.703
Баян-Өлгий	0.721	0.732	0.746	0.747	0.911	0.911	0.920	0.926	0.405	0.434	0.403	0.420	0.679	0.693	0.689	0.698
Говь-Алтай	0.659	0.670	0.683	0.684	0.930	0.948	0.951	0.938	0.477	0.501	0.474	0.463	0.689	0.706	0.702	0.695
Завхан	0.665	0.676	0.688	0.689	0.932	0.939	0.943	0.948	0.476	0.519	0.470	0.463	0.691	0.711	0.701	0.700
Увс	0.651	0.662	0.674	0.675	0.947	0.955	0.953	0.972	0.469	0.489	0.458	0.476	0.689	0.702	0.695	0.708
Ховд	0.704	0.715	0.729	0.730	0.927	0.927	0.932	0.934	0.475	0.509	0.461	0.471	0.702	0.717	0.707	0.711
Хангайн бүс																
Subtotal	0.676	0.688	0.700	0.701	0.915	0.910	0.916	0.918	0.611	0.608	0.590	0.609	0.734	0.735	0.735	0.743
Архангай	0.686	0.698	0.710	0.711	0.920	0.916	0.924	0.917	0.491	0.541	0.537	0.536	0.699	0.718	0.724	0.722
Баянхонгор	0.660	0.670	0.684	0.685	0.916	0.907	0.921	0.916	0.442	0.498	0.473	0.477	0.673	0.692	0.692	0.693
Булган	0.713	0.726	0.738	0.739	0.913	0.904	0.903	0.901	0.507	0.560	0.564	0.575	0.711	0.730	0.735	0.739
Орхон	0.690	0.702	0.715	0.716	0.939	0.938	0.942	0.966	0.499	0.525	0.529	0.522	0.710	0.722	0.729	0.735
Өвөрхангай	0.689	0.701	0.714	0.715	0.904	0.902	0.904	0.902	0.483	0.528	0.512	0.517	0.692	0.710	0.710	0.711
Хөвсгөл	0.620	0.631	0.643	0.644	0.896	0.895	0.899	0.903	0.827	0.782	0.749	0.788	0.781	0.769	0.764	0.778
Төвийн бүс																
Subtotal	0.702	0.714	0.726	0.727	0.928	0.922	0.922	0.926	0.546	0.598	0.600	0.631	0.725	0.745	0.749	0.761
Говьсүмбэр	0.722	0.733	0.747	0.748	0.964	0.971	0.957	0.982	0.624	0.703	0.705	0.716	0.770	0.803	0.803	0.816
Дархан-Уул	0.654	0.666	0.678	0.679	0.974	0.962	0.974	0.985	0.370	0.397	0.379	0.379	0.666	0.675	0.677	0.681
Дорноговь	0.680	0.692	0.704	0.705	0.915	0.911	0.907	0.900	0.558	0.576	0.615	0.653	0.718	0.726	0.742	0.753
Дундговь	0.728	0.740	0.753	0.754	0.892	0.895	0.898	0.903	0.656	0.707	0.694	0.745	0.758	0.781	0.782	0.801
Өмнөговь	0.700	0.710	0.724	0.725	0.923	0.917	0.915	0.915	0.601	0.644	0.654	0.680	0.742	0.757	0.765	0.773
Сэлэнгэ	0.707	0.720	0.731	0.732	0.950	0.923	0.915	0.907	0.458	0.513	0.501	0.530	0.705	0.718	0.716	0.723
Төв	0.721	0.735	0.746	0.747	0.877	0.875	0.887	0.887	0.100	0.215	0.205	0.275	0.566	0.608	0.613	0.636
Зүүн бүс																
Subtotal	0.674	0.686	0.698	0.699	0.906	0.903	0.906	0.906	0.553	0.527	0.519	0.527	0.711	0.705	0.708	0.711
Дорнод	0.626	0.636	0.649	0.650	0.904	0.899	0.908	0.912	0.457	0.480	0.473	0.484	0.662	0.672	0.677	0.682
Сүхбаатар	0.705	0.717	0.730	0.731	0.903	0.892	0.891	0.889	0.656	0.589	0.583	0.583	0.755	0.732	0.735	0.734
Хэнтий	0.692	0.703	0.716	0.717	0.911	0.918	0.918	0.917	0.465	0.489	0.474	0.497	0.690	0.703	0.703	0.710
Улаанбаатар																
Ulaanbaatar	0.697	0.708	0.721	0.722	0.926	0.916	0.922	0.928	0.643	0.669	0.678	0.718	0.755	0.764	0.774	0.790

Тайлбар: * ДНБ-ийг тодотгон тооцсон тул өөрчлөгдөв.

** Дэлхийн банкнаас хэрэгжүүлсэн. Олон улсын өртгийн зэрэгцүүллийн хүрээнд 2005 онд улс орнуудын худалдан авах чадварын паритетыг шинэчлэн тооцсон учир 2007 оны гүйцэтгэл өөрчлөгдсөн болно.

*** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Changed due to the revision of purchasing power parity provided by 2005 International comparison program, coordinated by the World Bank.

** Preliminary estimates

*** Preliminary estimates

БҮЛЭГ 27. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС

27.2 ЖЕНДЭРИЙН ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС, бүс, аймаг, нийслэлээр
GENDER DEVELOPMENT INDEX, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Хүйсээр тэгшитгэсэн дундаж наслалтын индекс Equally distributed life expectancy index					Хүйсээр тэгшитгэсэн боловсролын оролцооны индекс Equally distributed educational attainment index					Хүйсээр тэгшитгэсэн орлогын индекс* Equally distributed income index*					Жендэрийн хөгжлийн индекс (ЖХИ)* Gender development index (GDI)*				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007**	2008	2009	2010**	2011**	2007**	2008	2009	2010**	2011**
БҮГД	0.695	0.706	0.718	0.727	0.923	0.921	0.916	0.921	0.923	0.933	0.595	0.614	0.611	0.644	0.644	0.737	0.745	0.750	0.750	0.765
Баруун бүс																				
Дүн	0.681	0.692	0.705	0.711	0.928	0.928	0.933	0.938	0.943	0.943	0.462	0.493	0.459	0.460	0.460	0.690	0.706	0.701	0.701	0.705
Баян-Өлгий	0.719	0.730	0.744	0.750	0.910	0.911	0.920	0.925	0.925	0.925	0.405	0.434	0.401	0.420	0.420	0.678	0.692	0.688	0.688	0.698
Говь-Алтай	0.659	0.670	0.683	0.689	0.931	0.949	0.951	0.937	0.937	0.937	0.477	0.500	0.469	0.462	0.462	0.689	0.705	0.701	0.701	0.696
Завхан	0.666	0.677	0.690	0.696	0.933	0.939	0.943	0.948	0.948	0.948	0.471	0.519	0.470	0.463	0.463	0.691	0.712	0.701	0.701	0.702
Увс	0.654	0.664	0.677	0.683	0.947	0.956	0.954	0.972	0.972	0.972	0.468	0.489	0.456	0.476	0.476	0.689	0.703	0.696	0.696	0.710
Ховд	0.707	0.718	0.732	0.738	0.927	0.927	0.932	0.933	0.933	0.933	0.474	0.509	0.461	0.471	0.471	0.703	0.718	0.708	0.708	0.714
Хангайн бүс																				
Дүн	0.687	0.698	0.711	0.717	0.913	0.909	0.915	0.915	0.917	0.917	0.610	0.608	0.604	0.608	0.608	0.736	0.738	0.743	0.743	0.747
Архангай	0.690	0.701	0.714	0.720	0.920	0.917	0.924	0.924	0.917	0.917	0.491	0.541	0.535	0.535	0.535	0.700	0.720	0.724	0.724	0.724
Баянхонгор	0.648	0.657	0.671	0.677	0.917	0.908	0.921	0.916	0.916	0.916	0.441	0.497	0.471	0.476	0.476	0.669	0.687	0.688	0.688	0.690
Булган	0.712	0.724	0.737	0.743	0.913	0.904	0.903	0.901	0.901	0.901	0.507	0.558	0.564	0.575	0.575	0.711	0.729	0.735	0.735	0.740
Орхон	0.756	0.766	0.781	0.787	0.940	0.939	0.943	0.966	0.966	0.966	0.494	0.522	0.526	0.518	0.518	0.730	0.742	0.750	0.750	0.757
Өвөрхангай	0.691	0.702	0.715	0.722	0.904	0.902	0.904	0.901	0.901	0.901	0.483	0.528	0.512	0.516	0.516	0.693	0.711	0.710	0.710	0.713
Хөвсгөл	0.623	0.633	0.645	0.651	0.896	0.895	0.899	0.903	0.903	0.903	0.826	0.782	0.749	0.788	0.788	0.781	0.770	0.765	0.765	0.781
Төвийн бүс																				
Дүн	0.709	0.720	0.733	0.739	0.926	0.917	0.920	0.920	0.925	0.925	0.544	0.597	0.568	0.626	0.626	0.726	0.745	0.740	0.740	0.763
Говьсүмбэр	0.743	0.754	0.768	0.774	0.964	0.971	0.957	0.981	0.981	0.981	0.622	0.696	0.696	0.708	0.708	0.776	0.807	0.807	0.807	0.821
Дархан-Уул	0.658	0.669	0.681	0.686	0.974	0.963	0.975	0.984	0.984	0.984	0.358	0.393	0.372	0.359	0.359	0.663	0.675	0.676	0.676	0.676
Дорноговь	0.683	0.694	0.707	0.712	0.915	0.911	0.907	0.900	0.900	0.900	0.558	0.576	0.612	0.651	0.651	0.719	0.727	0.742	0.742	0.754
Дундговь	0.740	0.752	0.765	0.771	0.892	0.895	0.898	0.903	0.903	0.903	0.656	0.707	0.694	0.745	0.745	0.762	0.785	0.786	0.786	0.806
Өмнөговь	0.696	0.706	0.720	0.726	0.923	0.917	0.915	0.914	0.914	0.914	0.600	0.643	0.652	0.676	0.676	0.740	0.755	0.763	0.763	0.772
Сэлэнгэ	0.714	0.726	0.737	0.744	0.950	0.923	0.915	0.907	0.907	0.907	0.457	0.513	0.500	0.529	0.529	0.707	0.721	0.718	0.718	0.727
Төв	0.727	0.740	0.751	0.758	0.877	0.875	0.887	0.887	0.887	0.887	0.099	0.215	0.205	0.275	0.275	0.567	0.610	0.614	0.614	0.640
Зүүн бүс																				
Дүн	0.678	0.689	0.702	0.708	0.906	0.904	0.907	0.905	0.905	0.905	0.553	0.526	0.516	0.526	0.526	0.712	0.706	0.708	0.708	0.713
Дорнод	0.629	0.638	0.651	0.657	0.904	0.899	0.908	0.911	0.911	0.911	0.455	0.480	0.471	0.479	0.479	0.662	0.672	0.677	0.677	0.682
Сүхбаатар	0.708	0.719	0.732	0.738	0.903	0.891	0.891	0.888	0.888	0.888	0.654	0.587	0.581	0.582	0.582	0.755	0.733	0.734	0.734	0.736
Хэнтий	0.698	0.709	0.723	0.729	0.912	0.919	0.918	0.917	0.917	0.917	0.465	0.489	0.473	0.496	0.496	0.692	0.705	0.705	0.705	0.714
Улаанбаатар	0.693	0.693	0.707	0.713	0.926	0.916	0.923	0.927	0.927	0.927	0.638	0.669	0.620	0.713	0.713	0.749	0.760	0.750	0.750	0.784

Тайлбар: * ДНБ-ийг тодотгон тооцсон тул өөрчлөгдөв.
 ** Дэлхийн банкнаас хэрэгжүүлсэн "Олон улсын өртгийн зэрэгцүүллийн хүрээнд 2005 онд улс орнуудын худалдан авах чадварын паритетыг
 шинэчлэн тооцсон учир 2007 оны гүйцэтгэл өөрчлөгдсөн болно.
 *** Урьдчилсан гүйцэтгэл
 * Changed due to the revision of purchasing power parity provided by 2005 International comparison program, coordinated by the World Bank.
 *** Preliminary estimates

27.3 ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ МЭДЛИЙН ХЭМЖҮҮР, бүс, аймаг, нийслэлээр
GENDER EMPOWERMENT MEASURE, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хүйсэр тэгшитгэсэн парламентын төлөөллийн индекс <i>Indexed equally distributed equivalent percentage for parliamentary representation</i>					Хүйсэр тэгшитгэсэн эдийн засгийн оролцооны индекс <i>Indexed equally distributed equivalent percentage for economic participation</i>					Хүйсэр тэгшитгэсэн орлогын индекс* <i>Indexed equally distributed equivalent percentage for income*</i>					Жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр (ЖЭМХ)* <i>Gender empowerment measure (GEM)*</i>				
		2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007**	2008	2009	2010***	2011***	2007**	2008	2009	2010***	2011***
		0.242	0.150	0.147	0.146	0.146	0.957	0.954	0.939	0.924	0.924	0.085	0.096	0.094	0.115	0.115	0.428	0.400	0.393	0.428	0.395
БҮГД	TOTAL	0.242	0.150	0.147	0.146	0.146	0.957	0.954	0.939	0.924	0.924	0.085	0.096	0.094	0.115	0.115	0.428	0.400	0.393	0.428	0.395
Баруун бүс																					
Дүн	Subtotal	0.260	0.261	0.262	0.262	0.262	0.919	0.926	0.954	0.780	0.780	0.037	0.045	0.036	0.037	0.037	0.405	0.411	0.384	0.405	0.360
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.911	0.937	0.707	0.709	0.709	0.025	0.031	0.025	0.028	0.028	0.312	0.323	0.244	0.312	0.246
Говь-Алтай	Govt-Altai	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.916	0.860	0.919	0.809	0.809	0.041	0.047	0.039	0.037	0.037	0.319	0.302	0.19	0.319	0.282
Завхан	Zavkhan	0.880	0.880	0.884	0.884	0.884	0.875	0.878	0.917	0.795	0.795	0.040	0.053	0.039	0.038	0.038	0.598	0.604	0.613	0.598	0.572
Увс	Uvs	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.872	0.979	0.575	0.845	0.845	0.039	0.044	0.036	0.040	0.040	0.304	0.341	0.204	0.304	0.295
Хөвд	Khovd	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.979	0.921	0.834	0.685	0.685	0.040	0.050	0.037	0.039	0.039	0.340	0.324	0.290	0.340	0.241
Хангайн бүс																					
Дүн	Subtotal	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.959	0.953	0.909	0.910	0.910	0.094	0.093	0.083	0.093	0.093	0.351	0.349	0.331	0.351	0.334
Архангай	Arkhangai	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.975	0.966	0.924	0.845	0.845	0.045	0.061	0.059	0.059	0.059	0.340	0.342	0.328	0.340	0.301
Баянхонгор	Bayankhongor	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.959	0.935	0.875	0.726	0.726	0.033	0.047	0.039	0.041	0.041	0.331	0.327	0.305	0.331	0.256
Булган	Bulgan	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.967	0.932	0.822	0.878	0.878	0.050	0.068	0.071	0.076	0.076	0.339	0.333	0.298	0.339	0.318
Орхон	Orkhon	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.974	0.968	0.936	0.920	0.920	0.046	0.055	0.055	0.053	0.053	0.340	0.341	0.330	0.340	0.324
Өвөрхангай	Ovorkhangai	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.874	0.921	0.878	0.919	0.919	0.043	0.057	0.051	0.053	0.053	0.306	0.326	0.310	0.306	0.324
Хөвсгөл	Khovsgol	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.918	0.935	0.844	0.900	0.900	0.350	0.268	0.221	0.278	0.278	0.423	0.401	0.355	0.423	0.393
Төвийн бүс																					
Дүн	Subtotal	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.938	0.944	0.880	0.864	0.864	0.062	0.087	0.087	0.103	0.103	0.333	0.344	0.322	0.333	0.322
Говьсүмбэр	Govisumber	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.990	0.991	0.976	0.990	0.990	0.101	0.157	0.157	0.169	0.169	0.364	0.383	0.378	0.364	0.386
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.867	0.934	0.959	0.897	0.897	0.019	0.024	0.021	0.019	0.019	0.295	0.319	0.327	0.295	0.305
Дорноговь	Dornogovi	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.925	0.932	0.729	0.902	0.902	0.068	0.076	0.095	0.121	0.121	0.331	0.336	0.275	0.331	0.341
Дундговь	Dundgovi	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.887	0.861	0.736	0.805	0.805	0.125	0.171	0.158	0.215	0.215	0.337	0.344	0.298	0.337	0.340
Өмнөговь	Omnogovi	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.899	0.907	0.777	0.792	0.792	0.088	0.116	0.122	0.140	0.140	0.329	0.341	0.300	0.329	0.311
Сэлэнгэ	Selenge	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.982	0.957	0.929	0.756	0.756	0.036	0.051	0.048	0.057	0.057	0.339	0.336	0.326	0.339	0.271
Төв	Tov	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.893	0.902	0.680	0.749	0.749	0.002	0.007	0.006	0.010	0.010	0.298	0.303	0.229	0.298	0.253
Зүүн бүс																					
Дүн	Subtotal	0.433	0.390	0.392	0.392	0.392	0.912	0.942	0.910	0.903	0.903	0.066	0.056	0.053	0.056	0.056	0.470	0.463	0.452	0.470	0.450
Дорнод	Dornod	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.935	0.955	0.454	0.477	0.477	0.035	0.042	0.039	0.041	0.041	0.323	0.332	0.164	0.323	0.173
Сүхбаатар	Sukhbaatar	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.845	0.894	0.963	0.583	0.583	0.123	0.082	0.078	0.079	0.079	0.323	0.325	0.347	0.323	0.221
Хэнтий	Khentii	0.884	0.884	0.884	0.884	0.884	0.946	0.958	0.826	0.842	0.842	0.038	0.044	0.040	0.047	0.047	0.623	0.629	0.583	0.623	0.591
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.498	0.195	0.184	0.182	0.182	0.983	0.973	0.969	0.960	0.960	0.111	0.136	0.137	0.174	0.174	0.531	0.435	0.430	0.531	0.439

Тайлбар: * ДНБ-ийг тодотгон тооцсон тул өөрчлөгдөв.

** Дэлхийн банкнаас хэрэгжүүлсэн "Элэн улсын өртгийн зэрэгцүүлэлтийн хүрээнд 2005 онд улс орнуудын худалдан авах чадварын паритетыг шинэчлэн тооцсон учир 2007 оны гүйцэтгэл өөрчлөгдсөн болно.

*** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Changed due to the revision of GDP revision.

** Changed due to the revision of purchasing power parity provided by 2005 International comparison program, coordinated by the World Bank.

*** Preliminary estimates

МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Дэлхийн 189 орны төр, засгийн тэргүүн оролцсон НҮБ-ын Мянганы дээд хэмжээний уулзалтаар 2000 оны 9 дүгээр сард “Мянганы тунхаглал” баримт бичгийг баталсан. Энэхүү баримт бичигт 2015 он хүртэлх хугацаанд шийдвэрлэвэл зохих ядуурал, эрүүл мэнд, боловсрол, хүрээлэн буй орчин, хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийн хүрээнд тулгамдаж буй асуудлуудыг багцлан 8 зорилго, 18 зорилтын 48 шалгуур үзүүлэлттэйгээр дэвшүүлэн баталсан билээ. Дэлхийн улс орнуудын нийгэм, эдийн засгийн нийтлэг болон өвөрмөц онцлогийг харгалзан үзэх шаардлагад нийцүүлэн Мянганы хөгжлийн дээрх зорилтуудыг өргөжүүлж, эдүгээ 8 зорилго, 21 зорилт, 60 шалгуур үзүүлэлттэйгээр шинэчлэгдэн батлагдаж, 2008 оны 1 дүгээр сарын 15-наас эхлэн мөрдөж байна.

Монгол Улсын Их Хурлаас НҮБ-аас дэвшүүлсэн шалгуур үзүүлэлтүүдэд “Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх” зорилгыг нэмж, улс орныхоо онцлогийг тусгасан Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилтуудыг тодорхойлон Улсын Их Хурлын 2005 оны 25 дугаар тогтоолоор баталсныг 2008 оны 1 сарын 31-ний өдрийн 13 дугаар тогтоолоор шинэчлэн нийт 9 зорилго, 24 зорилт, 67 шалгуур үзүүлэлттэй баталсан.

Өнөөгийн байдлаар тооцож байгаа 64 үзүүлэлтийн 18-ыг албан ёсны статистикийн мэдээллээр, 46-г захиргааны статистикийн мэдээллээр гаргаж байна.

Одоогоор Мянганы хөгжлийн зорилтын шалгуур үзүүлэлтүүдээс i) Монгол Улсын хууль тогтоомж, олон улсын хүний эрхийн гэрээ, конвенцэд нийцэж буй талаархи шинжээчдийн үнэлгээ, ii) Баг, хорооны Засаг даргад нэр дэвшүүлэхэд оролцох иргэдийн ирцийн хувь, iii) Хот, суурингийн нийт хүн амд хаягийн бүртгэлгүй оршин суугчдын эзлэх хувь гэсэн 3 үзүүлэлтийг тооцоогүй байна.

INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS

In September 2000, leaders from 189 nations of the world adopted the Millennium Declaration at the United Nations Millennium Summit. This document provides development framework by 2015 in the form of the Millennium Development Goals (MDGs), which consist of 8 goals, 18 targets and 48 indicators in areas such as poverty, health, education, environment, and partnership for development. Afterwards, to respond to the socio-economic changes in the nations, the above goals and targets were upgraded into 8 goals, 21 targets and 60 indicators effective 15 January 2008.

In addition to the global 8 MDGs, the Parliament of Mongolia has initiated MDG 9 on promoting human rights and democratic governance, and adopted Mongolia-specific MDGs by the Parliament Resolution N.25 of 2005, and these 9 goals were upgraded into 24 targets and 67 monitoring indicators on January 31, 2008.

Currently the 64 indicators are estimated out of total 67 indicators, of which 18 indicators are available from official statistics and 46 indicators from administrative statistics.

Data on the following 3 indicators is not available; namely i) percentage of voters that have participated nominating governors of soums and baghs, ii) proportion of population living in urban areas without official registration and iii) expert evaluation of conformity of Mongolian laws and regulations with international human rights treaties and conventions.

БҮЛЭГ 28. МОНГОЛ УЛСЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

28.1 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS INDICATORS

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Зорилго 1. Ядуурал, өлсгөлөнг бууруулах Goal 1. Reduce poverty and hunger							
Зорилт 1. Амьжиргааны доод түвшнээс доогуур орлоготой иргэдийн эзлэх хувь хэмжээг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 2 дахин бууруулах	Target 1: <i>Halve, between 1990 and 2015, the proportion of people whose income is below the minimum living standard</i>	01) Ядуурлын түвшин /хувь/	01) <i>Poverty headcount ratio (percent)</i>	29.3 ²	35.2 ³	38.7 ³	39.2 ³
		02) Ядуурлын гүнзгийрэлт /хувь/	02) <i>Poverty gap ratio (percent)</i>	8.8 ²	10.1 ³	10.6 ³	11.3 ³
		03) Үндэсний нийт хэрэглээнд хамгийн бага хэрэглээтэй хүн амын хэрэглээний эзлэх хувийн жин	03) <i>Share of poorest quintile in national consumption</i>	6.4 ²	7.2 ³	8.5 ³	7.8 ³
		04) Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн /оны үнээр, мян.төг/*	04) <i>Per capita GDP (at current prices, thous.tog)*</i>	1895.5	2465.1	2432.3	2 992.8**
Зорилт 3. Хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшинг дээшлүүлж, хөдөлмөрийн зах зээлд шилжиж буй залуучуудын ажилгүйдлийн түвшинг бууруулах	Target 3: <i>Increase employment rate of population, reduce youth unemployment rate who are newly entering to the labour market</i>	08) Ажиллах хүчний оролцооны түвшин /хувь/	08) <i>Labour force participation rate (percent)</i>	64.2	63.5	66.8 ⁴	61.6 ⁴
		09) 15-24 насны залуучуудын ажилгүйдлийн түвшин /хувь/	09) <i>Unemployment rate of 15-24 year-olds (percent)</i>	3.2	3.0	22.0 ⁴	19.5 ⁴
Зорилго 2. Бүх нийтээр анхан шатны боловсрол эзэмших Goal 2. Achieve universal primary education							
Зорилт 5. 2015 он гэхэд бүх хүүхдэд бага боловсрол олгох	Target 5: <i>Provide primary education for all children by 2015</i>	11) Бага боловсролын хамран сургалтын цэвэр жин	11) <i>Net enrolment ratio in primary education</i>	92.7	91.5	94.3	94.7
		12) Нэгдүгээр ангид элсэн ороод 5 дугаар анги хүртэл суралцагчдын хувь	12) <i>Proportion of pupils starting grade 1 who reach grade 5</i>	89.9	92.8	89.9	92.9
Зорилго 3. Жендэрийн тэгш байдлыг дэмжин хөгжүүлж шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх Goal 3. Promote gender equality and empower women							
Зорилт 6. 2009 он гэхэд бага болон дунд боловсрол эзэмшигчдийн дунд, 2015 он гэхэд бүх шатны боловсролын байгууллагад суралцагчдын хүйсийн зохистой харьцааг хангах	Target 6: <i>Achieve appropriate sex ratio in primary and secondary education preferably by 2009, and in all levels of education institutions no later than 2015</i>	14) Бага боловсрол эзэмшиж байгаа охид, хөвгүүдийн харьцаа	14) <i>Ratio of girls to boys in primary education</i>	0.97	0.97	0.96	0.96
		15) Ерөнхий боловсрол эзэмшиж байгаа охид, хөвгүүдийн харьцаа	15) <i>Ratio of girls to boys in secondary education</i>	1.09	1.08	1.07	1.07
		16) Дээд боловсрол эзэмшиж байгаа эмэгтэй, эрэгтэйчүүдийн тооны харьцаа	16) <i>Ratio of female to male students in tertiary education</i>	1.57	1.54	1.52	1.48
Зорилт 7. Цалинтай ажил эрхэлж байгаа хүн амын жендэрийн тэгш байдлыг хангах	Target 7: <i>Ensure gender equality in wage employment</i>	17) Хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт цалинтай ажил эрхэлж байгаа хүн амын дотор эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	17) <i>Share of women in wage employment in the non-agricultural sector</i>	53.1	53.0	48.8 ⁴	48.4 ⁴

SECTION 28. INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS IN MONGOLIA

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл - Table 28.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
<u>Зорилт 8.</u> Улс төр, шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх	<u>Target 8:</u> Increase participation of women in politics and decision-making levels	18) Улсын Их Хуралд сонгогдсон эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 19) Улсын Их Хуралд нэр дэвшсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	18) Proportion of seats held by women in the State Great Hural [Parliament] 19) Proportion of women candidates in parliamentary elections	6.6	3.9	3.9	3.9
Зорилго 4. Хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах Goal 4. Reduce child mortality							
<u>Зорилт 9.</u> Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 4 дахин бууруулах	<u>Target 9:</u> Reduce by 4 times, between 1990 and 2015, the under-five mortality rate	20) Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин /1000 амьд төрөлт тутамд/ 21) Нялхсын эндэгдлийн түвшин /1000 амьд төрөлт тутамд/ 22) Улаан бурхны эсрэг вакцинжуулалтад хамрагдсан хүүхдийн хувь	20) Under-five mortality rate (per 1000 live births) 21) Infant mortality rate (per 1000 live births) 22) Proportion of children immunized against measles	22	23	24	26
Зорилго 5. Эхчүүдийн эрүүл мэндийг сайжруулах Goal 5. Improve maternal health							
<u>Зорилт 10.</u> Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн шаардлагатай тусламж үйлчилгээг хүн бүрт хүргэж, эхийн эндэгдлийг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 4 дахин бууруулах	<u>Target 10:</u> Provide access to all individuals of appropriate age to required reproductive health services and reduce by 4 times, between 1990 and 2015, the maternal mortality ratio	23) Эхийн эндэгдлийн түвшин /100 000 амьд төрөлт тутамд/ 24) Эрүүл мэндийн мэргэжлийн ажилтан эх барьсан төрөлтийн хувь	23) Maternal mortality ratio (per 100 000 live births) 24) Proportion of births attended by skilled health personnel	88	49	81	47
Зорилго 6. Бэлгийн замын халдварт өвчин, хүний дархлал хомсдолын вирус /ХДХВ/, дархлалын олдмол хомсдол (ДОХ), сүрьеэтэй тэмцэх, бусад өвчнийг бууруулах Goal 6. Combat STIs /HIV/ AIDS and tuberculosis, reverse other diseases							
<u>Зорилт 11.</u> 2015 он гэхэд Хүний дархлал хомсдолын вирус /ХДХВ/, Дархлалын олдмол хомсдол /ДОХ/ өвчний халдварыг хязгаарлах, урьдчилан сэргийлэх	<u>Target 11:</u> Limit and prevent the spread of Human Immunodeficiency Virus (HIV) / Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS) by 2015	25) Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дундахь ХДХВ-ын халдварын тархалт /хувь/ 26) 15-24 насны залуучуудын дундахь ХДХВ-ын халдварын тархалт /хувь/	25) HIV prevalence among pregnant women (percent) 26) HIV prevalence among population aged 15-24 years (percent)	0.001	0	0	0.003
<u>Зорилт 12.</u> 2015 он гэхэд сүрьеэ өвчний тархалтыг бууруулах	<u>Target 12:</u> Reverse the spread of tuberculosis by 2015	27) Сүрьеэ өвчний тархалт /100 000 хүн тутамд/ 28) Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин /100 000 хүн тутамд/ 29) Сүрьеэгээс шалтгаалсан нас баралт /100 000 хүн тутамд/ 30) Оношилгоо, эмчилгээний олон улсын стандартын хүрээнд сүрьеэг илрүүлж, эмчилсэн тохиолдлын хувь	27) Prevalence of tuberculosis (per 10 000 population) 28) Incidences of tuberculosis (per 100 000 population) 29) Death rates associated with tuberculosis (per 100 000 population) 30) Proportion of tuberculosis cases diagnosed and treated with international standard diagnostic and treatment methods (DOTS)	72	71	70	65
				167	159	156	153
				2	3	2	3
				83.8	85.0	82.4	84.5

БҮЛЭГ 28. МОНГОЛ УЛСЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮНЭПТҮҮД

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл - Table 28.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Зорилго 7. Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах Goal 7. Ensure environmental sustainability							
Зорилт 14. Тогтвортой хөгжлийн зарчмыг улсын хөгжлийн бодлого, хөтөлбөрт тусган хэрэгжүүлж, хот суурин, ялангуяа Улаанбаатар хотын агаарыг цэвэршүүлэх	Target 14: <i>Integrate and implement the principles of sustainable development into country policies and programmes, reduce air pollution in urban areas, especially in Ulaanbaatar</i>	32) Ойт нутгийн эзлэх хувь	32) <i>Proportion of forest area</i>	7.7	7.7	7.7	7.7
		33) Тусгай хамгаалалтад авсан газар нутгийн эзлэх хувь	33) <i>Proportion of special protected area</i>	13.4	14.0	13.4	13.4
		34) Нэг хүнд ногдох нүүрсхүчлийн давхар ислийн ялгаралт /тонн/хүн ⁵	34) <i>Carbon dioxide emissions per capita (ton/person)⁵</i>	5.70	6.02
		35) Улаанбаатар хотын агаар дахь азотын давхар ислийн өвлийн хоногийн дундаж агууламж /мкг/м ³ /	35) <i>Average daily concentration of nitrogen dioxide in the atmosphere of Ulaanbaatar in winter period (mcg/m³)</i>	38.0	34.0	39.0	52.0***
		36) Улаанбаатар хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн өвлийн дундаж агууламж /мкг/м ³ /	36) <i>Average concentration of sulphure dioxide in the atmosphere of Ulaanbaatar in winter period (mcg/m³)</i>	20.0	26.0	34.0	63.0***
Зорилт 15. Гол, горхины усны эхийг хамгаалж, нөхөн сэргээх замаар ширгэлтийг багасгах	Target 15: <i>Reduce the shrinking process of rivers and streams by protecting and rehabilitating their sources</i>	37) Хамгаалалтад авсан гол мөрний усны урсац бүрэлдэх ундаргын эхийн эзлэх хувь	37) <i>Proportion of protected surface water sources</i>	30.0	44.0	77.0	90.6
		38) Хамгаалалт барьж тохижуулсан усны эх үүсвэр, булаг шандын эхийн тоо	38) <i>Number of protected and rehabilitated water sources</i>	26	163	167	145
Зорилго 8. Хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх Goal 8: Develop a global partnership for development							
Зорилт 18. Худалдааны болон санхүүгийн тогтолцоог хөгжүүлэх замаар Мянганы хөгжлийн зорилтуудыг хангах таатай нөхцөл бүрдүүлэх	Target 18: <i>Create favorable condition for achieving MDGs through developing trade and financial system</i>	42) Үндэсний нийт орлогод худалдааны хүчин чадлыг бий болгоход туслахаар үзүүлсэн хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь*	42) <i>Proportion of Official Development Assistance (ODA) provided to help build trade capacity*</i>	0.0130	0.0060	0.0530	0.0285*
		43) Нийгмийн суурь үйлчилгээнд үзүүлсэн хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь	43) <i>Proportion of ODA to basic social services</i>	19.0	24.4	54.0	19.5
		44) Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд экспорт (бараа үйлчилгээний)-ын эзлэх хувь*	44) <i>Percentage of exports of goods and services in Gross domestic product (GDP)*</i>	58.6	53.3	50.4	55.7**
		45) Санхүүгийн гүнзгийрэл: Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, нийт мөнгөний харьцаа*	45) <i>Financial deepening (ratio of money supply to GDP)*</i>	48.4	35.4	43.7	56.7**

SECTION 28. INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS IN MONGOLIA

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл - Table 28.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
<u>Зорилт 19.</u> Далайд гарцгүй Монгол Улсын онцгой хэрэгцээ, шаардлагыг харгалзан илүү тааламжтай нөхцөлөөр далайд гарцтай болох, гадаадад дамжин өнгөрөх тээврийн үр ашгийг дээшлүүлэх, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжин өнгөрөх тээврийг өргөжүүлэх	<u>Target 19:</u> <i>Address special needs of Mongolia as a landlocked country through negotiation for favorable terms for access to the sea, improve the efficiency of transit transportation through the territories of foreign countries, and increase transit transportation through the territory of Mongolia</i>	46) Үндэсний нийт орлогод хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь* 47) Төмөр замын ачаа тээвэрлэлтэд дамжин өнгөрөх ачааны эзлэх хувь	46) <i>Proportion of ODA in Gross National Income*</i> 47) <i>Proportion of transit freight in railway transportation</i>	4.3	3.4	4.8	2.8**
<u>Зорилт 20.</u> Урт хугацаанд гадаад, дотоод өрийн тогтвортой байдлыг хангах үүднээс өрийн стратегийг бий болгох, үндэсний болон олон улсад хэрэглэж байгаа арга хэрэгслийг судалж, Монгол Улсын төсөв, эдийн засагт хүндрэл учруулахгүйгээр өрийг зохицуулан шийдвэрлэж байх	<u>Target 20:</u> <i>Develop a debt strategy to ensure sustainability of external and internal debts for long time, study methods applied nationally and internationally to coordinate and resolve debt issues without negative affects on the state budget and economy of Mongolia</i>	48) Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд Засгийн газрын гадаад өрийн эзлэх хувь* 49) Экспортод (бараа үйлчилгээний) Засгийн газрын гадаад өрийн эзлэх хувь 50) Засгийн газрын орлогод гадаад өрийн эзлэх хувь 51) Экспортод бараа үйлчилгээний Засгийн газрын гадаад өрийн үйлчилгээний эзлэх хувь 52) Засгийн газрын орлогод гадаад өрийн үйлчилгээний эзлэх хувь	48) <i>Proportion of Government external debt in GDP*</i> 49) <i>Proportion of Government external debt in exports of goods and services</i> 50) <i>Proportion of external debt in Government revenue</i> 51) <i>Government external debt service as a percentage of exports of goods and services</i> 52) <i>Proportion of external debt service in Government revenue</i>	36.1	30.7	39.6	28.0**
<u>Зорилт 21.</u> Мэдээлэл холбооны шинэ технологийг хөгжүүлэх, "Мэдээлэлжсэн нийгэм" байгуулах	<u>Target 21:</u> <i>Development of new information communication technologies and building of an Information Society</i>	53) Суурин утасны цэгийн тоо /1000 хүн тутамд/ 54) Интернет байнгын хэрэглэгчдийн тоо /1000 хүн тутамд/ 55) Үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо /1000 хүн тутамд/	53) <i>Telephone lines (per 1000 population)</i> 54) <i>Internet users (per 1000 population)</i> 55) <i>Cellular subscribers (per 1000 population)</i>	57	57	53	52
Зорилго 9 . Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх Goal 9. Strengthen human rights and foster democratic governance							
<u>Зорилт 22.</u> Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглалыг хүндэтгэн сахиж, хэвлэл мэдээллийн эрх чөлөөг хангаж, олон нийтэд мэдээллийг чөлөөтэй олж авах боломж олгох	<u>Target 22:</u> <i>Fully respect and uphold the Universal Declaration of Human Rights, ensure the freedom of media, and provide the public with free access to information</i>	56) Хүний хөгжлийн индекс* 58) Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэлийн бодит биелэлт /хувь/ 59) Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд үйлчилгээ үзүүлж буй өмгөөлөгчдийн тоо 61) Төсөв түүний зарцуулалтын тайланг веб хуудсандаа тогтмол байрлуулдаг төрийн байгууллагын тоо	56) <i>Human Development Index*</i> 58) <i>Percentage of implementation/enforcement of judicial decisions</i> 59) <i>Number of attorneys that provide services to citizens who are not able to pay for such services</i> 61) <i>Number of state organizations that regularly place reports of their budgets and expenditures on their websites</i>	0.737	0.745	0.750	0.763*
				68.2	73.4	70.8	51.9
				518	431	340	471
				...	70	83	88

БҮЛЭГ 28. МОНГОЛ УЛСЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮНЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл - Table 28.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2007	2008	2009	2010
Зорилт 23. Ардчиллын үндсэн зарчим, маягийг хэвшүүлэх	Target 23: Mainstream democratic principles and practices into life	63) Улсын төсвийн төслийг боловсруулах, батлах үед саналаа албан ёсоор ирүүлсэн иргэний нийгмийн байгууллагын тоо	63) Number of civil society organizations that have officially expressed their views in the process of developing and approving the state budget	...	2	2	1
Зорилт 24. Тэвчих уур амьсгалыг нийгмийн бий болгон хэвшүүлэх	Target 24: Develop a zero-tolerance environment to corruption in all spheres of society	65) Авлигын индекс ⁶ 66) Улс төр, хууль хяналтын байгууллагын хүрээн дэх авлигын талаарх төсөөлөл ⁷	65) Index of corruption ⁶ 66) Perception of corruption in political organizations, judicial and law enforcement institutions ⁷	0.64	...
				...	4.09	3.95	4.07

Тайлбар: * ДНБ/ҮНО-ыг тодотгон тооцсон учир өөрчлөгдөв
 ** Урьдчилсан гүйцэтгэл
 *** 2010 оны 7 дугаар сараас эхлэн агаарын чанарыг хэмжих харуулын тоо нэмэгдсэн
 ... Мэдээлэл байхгүй
 - Гүйцэтгэл байхгүй

Note: * Changed due to the GDP /GNI revision
 ** Preliminary result
 *** Since July 2010, the number of posts for estimation air quality has increased
 ... Not available
 - Not applicable

Эх үүсвэр: 1 Өрхийн орлого, зарлагын судалгаа, ҮСХ
 2 Өрхийн орлого, зарлагын судалгаа болон Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, ҮСХ
 3 Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, ҮСХ
 4 Ажиллах хүчний судалгаа, ҮСХ
 5 Агаарын бохирдлын судалгаа, БОАЖЯ
 6 Авлигын индексийн судалгаа, АТГ
 7 Улс төр, хууль хяналтын байгууллагын хүрээн дэх авлигын талаарх төсөөллийн судалгаа, АТГ

Source: ¹ Household Income and Expenditure Survey, NSO
² Household Income and Expenditure Survey and Household Socio Economic Survey, NSO
³ Household Socio Economic Survey, NSO
⁴ Labour Force survey, NSO
⁵ Air Pollution Survey, MNET
⁶ Corruption index survey, IAAC
⁷ Public perception of corruption in political and law enforcement organization survey, IAAC

ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Энэ бүлгийн үзүүлэлтүүдийг Дэлхийн Банкнаас нийтлүүлсэн “Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлт”-ийн 2010 оны эмхтгэлээс авч бэлтгэсэн бөгөөд дэлхийн улс орнуудын эдийн засаг, нийгмийн байдлыг хөгжлийн гол үзүүлэлтүүдээр дэлхий, бүс нутаг болон бүс нутгийн хөгжлийг тодорхойлогч сонгогдсон орнуудаар харуулав. Хүснэгтүүдэд бусад орнуудтай өөрийн орныг харьцуулах боломжийг хангах зорилгоор Монгол улсын үзүүлэлтүүдийг мөн оруулсан.

Хүн ам, газар нутаг, орлого, нийт үйлдвэрлэлт зэрэг үзүүлэлтүүд нь эдийн засгийн хөгжлийн цар хүрээг хэмжигч үндсэн үзүүлэлтүүд юм. Хүн ам, газар нутаг, орлого (үндэсний нийт орлого (ҮНО)-оор илэрхийлэгдэх), нийт үйлдвэрлэлт (дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ)-ээр илэрхийлэгдэх) нь бусад үзүүлэлттэй жиших хөгжлийн үзүүлэлтүүд юм. Дэлхийн Банкнаас улс орнуудын үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр мэдээлэгдсэн ҮНО-ыг Атласын аргаар тооцсон бөгөөд, нэг хүнд ногдох ҮНО-ыг дүн шинжилгээний зорилгоор улс орнуудыг ангилах, зээлжих эрхийг тодорхойлоход ашиглаж байна. Нэг хүнд ногдох үзүүлэлтийг тооцохдоо жилийн дундаж хүн амын тоог үндэслэн тооцсон. Улс орнуудын эдийн засгийн үзүүлэлтүүдийг бүс нутаг, үүний дотор бүс нутгийн хөгжлийг хүн ам, эдийн засгийн агуулгаар тодорхойлогч гол орнуудаар, мөн ДНБ-ийг салбар, эцсийн ашиглалтын бүтцээр харуулав.

Өнөөдөр дэлхийд 6.8 тэрбум хүн ам амьдарч байгаагийн 84.5 хувийг бага, дунд орлоготой орнуудын, 15.5 хувийг өндөр орлоготой орнуудын хүн ам эзэлж байна. Гэвч дэлхийн нийт үйлдвэрлэлтийн 80 гаруй хувийг харьцангуй цөөн хүн амтай өндөр орлоготой орнууд үйлдвэрлэж, улс орнуудын хөгжлийн түвшин эрс ялгаатай хэвээр байна. 2000 оны 9 дүгээр сард болсон НҮБ-ын Дээд хэмжээний уулзалтад дэлхийн 189 орны төр, засгийн тэргүүн оролцож “Мянганы Тунхаг” хэмээх түүхэн баримт бичгийг баталж, 2015 он хүртлэх хугацаанд шийдвэрлэвэл зохих ядуурал, эрүүл мэнд, боловсрол, хүрээлэн буй орчин, хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийн холбогдолтой тулгамдаж буй асуудлуудыг багцлан, хөгжил дэвшилд хүрэх найман үндсэн зорилт, арван найман гол асуудал, дөчин найман шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлсон билээ. Хөгжлийн үндсэн найман зорилтод туйлын ядуурал, өлсгөлөнг арилгах, бүх нийтээр бага боловсрол эзэмших, хүйсийн тэгш байдлыг сайжруулж, эмэгтэйчүүдийн эрх мэдлийг нэмэгдүүлэх, хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах, эхийн эрүүл мэндийг сайжруулах, халдварт өвчинтэй тэмцэх, байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах, хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх зорилт багтсан бөгөөд шалгуур үзүүлэлтүүдээр хөгжлийг хэмжих болсон тул бүс нутаг, бүс нутгуудын гол орнуудын харьцуулалтыг энэ бүлэгт мөн багтаав.

Үзүүлэлтүүдийн шаардлагатай тайлбарыг холбогдох хүснэгтийн дор оруулсан болно.

Тэмдэглэгээний тайлбар:

- w** жигнэсэн дундаж
- s** энгийн нийлбэр
- t** орхигдсон мэдээллийг нөхөж тооцсон дүн
- m** медиан

WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

The data presented in this section is compiled from the “World Development Indicators – 2010”, published by the World Bank. It shows comprehensive data on social and economic development situation by key development indicators of selected major countries around the regions and the globe. In addition, data of Mongolia is included in it allowing international comparisons.

Population, land area, income and output are basic measures for the size of an economy. Population, land area, income (as measured by Gross National Income, GNI) and output (as measured by Gross Domestic Product, GDP) are development indicators allowing comparisons with other indicators. When calculating GNI in U.S. dollars from GNI reported in national currencies, the World Bank follows the World Bank Atlas conversion method. GNI per capita is used to classify economies and determine their borrowing eligibility for analytical purposes. GNI per capita is GNI divided by midyear population. This section contains economic statistics of countries by regions and by major economies of a region selected in terms of their population and economic size. The GDP is shown by industries and expenditure components.

It is estimated that the current population of the world is over 6.8 billion, of which 84.5 percent live in low and middle-income countries and the remaining 15.5 percent in high income countries. Over 80 percent of total world production is produced in high income countries in where a relatively small population resides. There are still great development differences between countries around the world.

In September 2000, heads of states and governments from 189 nations around the world took part in the UN Summit where they adopted a historic document - the Millennium Declaration that comprised most pressing issues to be addressed by 2015 in the areas of health, education, environment, and global partnership for development and where 8 goals to be achieved such as eradication of extreme poverty and hunger, achievement of universal primary education, promotion of gender equality and empowerment of women, reduction of child mortality, improvement of maternal health, combating against HIV/AIDS, malaria and other diseases, ensuring of environmental sustainability, and development of a global partnership for development, main 18 targets, and 48 indicators were identified. Since the indicators are used to measure the development of countries, this section provides comparisons between countries and regions.

Necessary notes for symbols of indicators in this section are provided beneath relevant tables.

Explanation of symbols:

w weighted averages

s simple totals

t averages include gap filled estimates for missing data

m median

SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

29.1 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЦАР ХҮРЭЭ, 2008 онд
SIZE OF ECONOMY, as of 2008

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Population mln	Газар нутаг, мян.км2 Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал, 1 кв.хүн/км2 Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого (ҮНО) GNI		Нэг хүнд ногдох ҮНО GNI per capita		ДНБ-ний жилийн цэвэр өсөлт, бууралтын хувь GDP % growth
					тэрбум ам.доллар bln.USD	Эзлэх байр Rank	ам.доллар USD	Эзлэх байр Rank	
1 Афганистан	Afghanistan	29	652	44	10.6	121	370	198	2.3
2 Албани	Albania	3	29	115	12.1	114	3840	113	6.0
3 Алжир	Algeria	34	2382	14	144.2	50	4 190	109	3.0
4 Ангол	Angola	18	1247	14	60.2	63	3 340	124	13.2
5 Аргентин	Argentina	40	2780	15	286.6	28	7 190	85	6.8b
6 Армен	Armenia	3	30	109	10.3	122	3 350	123	6.8
7 Австрали	Australia	21	7741	3	862.5	15	40 240	29	3.7
8 Австри	Austria	8	84	101	382.7	25	45 900	19	1.8
9 Азербейджан	Azerbaijan	9	87	105	33.2	80	3 830	114	10.8
10 АНУ	United States	304	9632	33	14572.9	1	47 930	15	0.4
11 Арабын Нэгдсэн Эмират	United Arab Emirates	4	84	52k	..	9.4
12 Баруун эрэг, Газын зурвас	West Bank and Gaza	4	6	654
13 БНХАУ	China	1 325	9 598	141	3888.1	3	2 940	127	9.0
14 Бангладеш	Bangladesh	160	144	1 229	83.4	58	520	186	6.2
15 Беларусь	Belarus	10	208	48	51.9	66	5 360	98	10.0
16 Бельги	Belgium	11	31	354	477.3	18	44 570	21	1.1
17 Бенин	Benin	9	113	78	6.1	140	700	178	5.1
18 Боливи	Bolivia	10	1 099	9	14.1	106	1 460	152	6.1
19 Босни Герцоговин	Bosnia and Herzegovina	4	51	74	17.1	102	4 520	106	5.4
20 Ботсван	Botswana	2	582	3	12.0	112	6 640	90	2.9
21 Бразил	Brazil	192	8 515	23	1401.3	10	7 300	83	5.1
22 Болгар	Bulgaria	8	111	70	41.8	73	5 490	96	6.0
23 Буркина Фасо	Burkina Faso	15	274	56	7.3	135	480	187	4.5
24 Бурунди	Burundi	8	28	314	1.1	188	140	210	4.5
25 БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	24	121	198e
26 БНСУ	Korea, Rep.	49	100	502	1046.3	14	21 530	49	2.2
27 Венесуэл	Venezuela, RB	28	912	32	257.9	31	9 230	77	4.8
28 Вьетнам	Vietnam	86	331	278	76.8	61	890	173	6.2
29 Гонконг /БНХАУ/	Hong Kong, China	7	1	6 696	219.3	36	31 420	37	2.4
30 Габон	Gabon	1	268	5	10.6	120	7 320	82	2.3
31 Гамби	Gambia, The	2	11	166	0.7	194	400	194	5.9
32 Гүрж	Georgia	4	70	62	10.8	118	2 500	135	2.0
33 Гана	Ghana	23	239	103	14.7	104	630	180	7.3
34 Грек	Greece	11	132	87	319.2	27	28 400	40	2.9
35 Гватемали	Guatemala	14	109	128	36.6	76	2 680	132	4.0
36 Гвиней	Guinea	10	246	40	3.5	159	350	199	4.7
37 Гвиней Биссау	Guinea-Bissau	2	36	56	0.4	203	250	206	3.3
38 Гайти	Haiti	10	28	358e	..	1.3
39 Гондурас	Honduras	7	112	65	12.7	113	1 740	149	4.0
40 Дани	Denmark	5	43	129	323.0	26	58 800	7	1.1
41 Доминикан	Dominican Republic	10	49	206	43.1	71	4 330	107	5.3
42 Египет	Egypt, Arab Rep.	82	1 001	82	146.8	49	1 800	146	7.2
43 Замби	Zambia	13	753	17	12.0	115	950	169	3.9
44 Зимбабе	Zimbabwe	12	391	32e
45 Йемен	Yemen, Rep.	23	528	43	21.9	91	960	168	3.9
46 Индонез	Indonesia	227	1 905	125	426.8	22	1 880	145	6.1
47 Иран	Iran, Islamic Rep.	72	1 745	44	251.5	30	3 540	117	7.8
48 Ирак	Iraq	31	438	70f
49 Ирланд	Ireland	4	70	64	220.3	34	49 770	12	3.0
50 Израйл	Israel	7	22	338	180.6	40	24 720	45	4.0

БҮЛЭГ 29. ДЭЛЖИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 29.1-ийн үргэлжлэл-Table 29.1 continuation)

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Population mln	Газар нутаг, мян. кв.км Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал, 1 кв.км/хүн Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого (ҮНО) GNI		Нэг хүнд ногдох ҮНО GNI per capita		ДНБ-ний жилийн өөрчлөлтийн хувь GDP % growth
					тэрбум ам.доллар bln.USD	Эзлэх байр Rank	ам.доллар USD	Эзлэх байр Rank	
51 Итали	Italy	60	301	203	2121.6	7	35 460	32	1.0
52 Иордан	Jordan	6	89	67	20.5	96	3 470	121	7.9
53 Испани	Spain	46	505	91	1454.8	8	31 930	36	1.2
54 Их Британи	United Kingdom	61	244	254	2827.3	5	46 040	18	0.7
55 Камбодж	Cambodia	15	181	82	9.3	125	640	179	6.7
56 Камерун	Cameroon	19	475	40	21.9	92	1 150	156	3.9
57 Канад	Canada	33	9 985	4	1453.8	9	43 640	22	0.4
58 Колумби	Colombia	45	1 142	41	207.9	37	4 620	104	2.5
59 Конго Ардчилсан/	Congo, Dem. Rep.	64	2 345	28	9.8	124	150	209	6.2
60 Конго /БН/	Congo, Rep.	4	342	11	6.5	137	1 790	147	5.6
61 КостаРика	Costa Rica	5	51	89	27.4	85	6 060	92	2.6
62 Котивор /Зааны ясан эрэг/	Cote d'Ivoire	21	322	65	20.3	97	980	166	2.2
63 Куба	Cuba	11	111	102c
64 Казакстан	Kazakhstan	16	2 725	6	96.6	55	6 160	91	3.2
65 Кени	Kenya	39	580	68	28.4	83	730	177	1.7
66 Кувейт	Kuwait	3	18	153	117.0	51	43 930	14	4.4
67 Киргиз	Kyrgyz Republic	5	200	28	4.1	155	780	174	7.6
68 Лаос	Lao PDR	6	237	27	4.7	147	760	175	7.5
69 Латви	Latvia	2	65	36	26.9	86	11 860	69	4.6
70 Ливан	Lebanon	4	10	410	28.4	82	6 780	86	8.5
71 Лесото	Lesotho	2	30	68	2.2	173	1 060	160	3.9
72 Либериа	Liberia	4	111	39	0.7	195	170	208	7.1
73 Ливи	Libya	6	1 760	4	77.9	60	12380g	67	3.8
74 Литви	Lithuania	3	65	54	39.9	75	11 870	68	3.0
75 Македон	Macedonia, БНЮУ	2	26	80	8.4	129	4 130	110	5.0
76 Мадагаскар	Madagascar	19	587	33	7.9	131	420	190	7.3
77 Малави	Malawi	15	118	158	4.2	152	280	204	9.7
78 Малайз	Malaysia	27	330	82	196.0	39	7 250	84	4.6
79 Мали	Mali	13	1 240	10	7.4	134	580	184	5.0
80 Мавритани	Mauritania	3	1 031	3	2.6	164	840	169	1.9
81 Маврикий	Mauritius	1	2	625	8.5	127	6 700	87	4.5
82 Мексик	Mexico	106	1 964	55	1062.4	13	9 990	74	1.8
83 Молдав	Moldova	4	34	110	5.3h	144	1500h	151	7.2h
84 Монгол	Mongolia	3	1 564	2	4.4	149	1670	150	8.9
85 Марокко	Morocco	32	447	71	80.8i	59	2 520	134	5.6i
86 Мозамбик	Mozambique	22	799	28	8.4	130	380	197	6.8
87 Мьянмар	Myanmar	50	677	76e	..	12.70
88 Намиби	Namibia	2	824	3	9.0	126	4 210	108	2.9
89 Непал	Nepal	29	147	201	11.5	117	400	194	5.3
90 Нидерланд	Netherlands	16	42	487	811.4	16	49 340	13	2.1
91 Никарагуа	Nicaragua	6	130	47	6.1	138	1 080	159	3.5
92 Нигер	Niger	15	1 267	12	4.8	146	330	200	9.5
93 Нигерия	Nigeria	151	924	166	177.4	42	1 170	155	6.0
94 Норвеги	Norway	5	324	16	416.4	24	87 340	2	2.1
95 Оман	Oman	3	310	9	39.1	72	14 330	59	7.7
96 ОХУ	Russian Federation	142	17 098	9	1371.2	11	9 660	75	5.6
97 ӨАБНУ	South Africa	49	1 219	40	283.2	29	5 820	94	3.1
98 Пакистан	Pakistan	166	796	215	157.3	47	950j	169	2.0
99 Панама	Panama	3	75	46	22.7	88	6 690	88	9.2
100 Папуа Гвиней	Papua New Guinea	7	463	15	6.8	136	1 040	162	6.6
101 Парагвай	Paraguay	6	407	16	13.1	108	2 110	141	5.8
102 Перу	Peru	29	1 285	23	115.1	54	3 990	112	9.8
103 Польш	Poland	38	313	125	447.1	20	11 730	70	4.9

SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

(Хүснэгт 29.1-ийн үргэлжлэл-Table 29.1 continuation)

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Population mln	Газар нутаг, мян. кв.км Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал, 1 кв.км/хүн Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого (ҮНО) GNI		Нэг хүнд ногдох ҮНО GNI per capita		ДНБ-ний жилийн өөрчлөлтийн хувь GDP % growth
					тэрбум ам.доллар bln.USD	Эзлэх байр Rank	ам.доллар USD	Эзлэх байр Rank	
104 Португали	Portugal	11	92	116	219.6	35	20 680	50	0.0
105 Пуэрто-Рико	Puerto Rico	4	9	446 ^k
106 Румын	Romania	22	238	94	178.1	41	8 280	80	9.4
107 Руанда	Rwanda	10	26	394	4.3	150	440	188	11.2
108 Саудын Араб	Saudi Arabia	25	2 000 ^l	12	440.5	21	17 870	54	4.4
109 Сенегал	Senegal	12	197	63	11.9	116	980m	166	3.3
110 Сьерра Леон	Sierra Leone	6	72	78	1.8	176	320	201	5.5
111 Сингапур	Singapore	5	1	6 943	168.2	45	34 760	33	1.1
112 Словак	Slovak Republic	5	49	112	89.7	56	16 590	56	6.2
113 Словени	Slovenia	2	20	100	49.0	68	24 230	46	3.5
114 Сомали	Somalia	9	638	14 ^e
115 Судан	Sudan	41	2 506	17	45.7	69	1 100	158	8.3
116 Сири	Syrian Arab Republic	21	185	112	44.4	70	2 160	140	5.2
117 Таджикистан	Tajikistan	7	143	49	4.1	156	500	183	7.9
118 Тайланд	Thailand	67	513	132	247.2	33	3 670	118	2.5
119 Танзани	Tanzania	42	947	48	18.4n	101	440n	188	7.5n
120 Того	Togo	6	57	119	2.6	167	410	192	1.1
121 Тринидад Тобаго	Trinidad and Tobago	1	5	260	22.1	90	16 590	56	3.5
122 Тунис	Tunisia	10	164	66	36.0	77	3 480	120	4.5
123 Турк	Turkey	74	784	96	666.6	17	9 020	78	0.9
124 Туркменстан	Turkmenistan	5	488	11	14.4	105	2 840	128	9.8
125 ТАБНУ /Гөв Африк/	Central African Republic	4	623	7	1.8	175	410	192	2.2
126 Уганда	Uganda	32	241	161	13.3	107	410	190	9.5
127 Украин	Ukraine	46	604	80	148.6	48	3 210	126	2.1
128 Уругвай	Uruguay	3	176	19	27.5	84	8 260	81	8.9
129 Узбекистан	Uzbekistan	27	447	64	24.7	87	910	172	9.0
130 Унгар	Hungary	10	93	112	128.6	52	12 810	66	0.6
131 Филиппин	Philippines	90	300	303	170.4	44	1 890	144	3.8
132 Финлянд	Finland	5	338	17	252.9	32	47 600	16	0.9
133 Франц	France	62d	549d	114d	2695.6	6	42 000	25	0.4
134 ХБНГУ	Germany	82	357	235	3506.9	4	42 710	23	1.3
135 Хорват	Croatia	4	57	82	60.2	64	13 580	63	2.4
136 Чад	Chad	11	1 284	9	5.9	141	540	185	0.2
137 Чили	Chile	17	756	23	157.5	46	9 370	76	3.2
138 Чех	Czech Republic	10	79	135	173.6	43	16 650	55	2.5
139 Шинэ Зеланд	New Zealand	4	268	16	118.8	53	27 830	41	1.1
140 Шри Ланка	Sri Lanka	20	66	312	35.8	78	1 780	148	6.0
141 Швед	Sweden	9	450	22	469.4	19	50 910	10	-0.2
142 Швейцари	Switzerland	8	41	191	424.5	23	55 510	8	1.8
143 Швазиланд	Swaziland	1	17	68	3.0	165	2 600	133	2.4
144 Эквадор	Ecuador	13	284	49	49.8	67	3 690	116	6.5
145 Эл Сальвадор	El Salvador	6	21	296	21.2	95	3 460	122	2.5
146 Эритрея	Eritrea	5	118	49	1.5	179	300	202	2.0
147 Эстони	Estonia	1	45	32	19.5	100	14 570	62	3.6
148 Этопия	Ethiopia	81	1 104	81	22.4	89	280	204	11.3
149 Энэтхэг	India	1 140	3 287	383	1186.7	12	1 040	162	6.1
150 Ямайка	Jamaica	3	11	248	12.9	110	4800.0	101	-1.3
151 Япон	Japan	128	378	350	4869.1	2	38 460	31	-0.7

БҮЛЭГ 29. ДЭЛЖИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 29.1-ийн үргэлжлэл-Table 29.1 continuation)

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Population mln	Газар нутаг, мян. кв.км Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал, 1 кв.км/хүн Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого (ҮНО) GNI		Нэг хүнд ногдох ҮНО GNI per capita		ДНБ-ний жилийн өөрчлөлтийн хувь GDP % growth
					тэрбум ам.доллар bln.USD	Эзлэх байр Rank	ам.доллар USD	Эзлэх байр Rank	
ДЭЛЖИЙ	WORLD	6697s	134097s	52w	579604t		8654w		1.7w
Бага ба дунд орлоготой орнууд	Low & Middle income countries	5 629	98 797	59	15648.9		2 780		5.8
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд	East Asia & Pacific countries	1 930	16 299	122	5102.0		2 644		8.0
Европ, Төв Ази	Europa and Central Asia	472	24 207	118l	1216.5		2 580		5.8
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	Latin America & Caribian countries Middle East & N. African countries	533	20 418	118l	1747.4		3 280		1.6
Өмнөд Азийн орнууд	South Asian countries	312	11 141	118l	744.2		2 390		5.7
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	Sub-Saharan African countries	1 545	5 131	324	1487.5		963		5.6
Өндөр орлоготой орнууд	High income countries	1 069	35 299	32	42415.0		39 687		0.5

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2010: Хүснэгт 1.1

Source: World development indicators, 2010: Table 1.1

Тэмдэглэл:

- PPP - худалдан авах чадварын паритет.
- Дэлхийн Банкны Атласын аргаар тооцсон .
- Бага орлоготой орноор тооцсон.
- Регрессийн аргаар тооцсон.Бусад үзүүлэлтийн хувьд Олон улсын өртгийн зэрэгцүүлэлтийн 2005 оны хөтөлбөрийн суурь тооцоог тархааж тооцсон.
- Өмнөх жилүүдийн тоо мэдээлэлд үндэслэн дундаас бага орлоготой орнуудын нэгдсэн тооцоонд оруулсан.
- Дундаас дээш орлоготой орноор тооцсон.
- Францын Гаяна, Гваделоп, Мартин, Ренеоныг оруулсан.
- Дундаас бага орлоготой орноор тооцсон.
- Өмнөх жилүүдийн тоо мэдээлэлд үндэслэн дундаас дээш орлоготой орнуудын нэгдсэн тооцоонд оруулсан.
- Транснистрагийн тоо ороогүй.
- Өндөр орлоготой орноор тооцсон.
- Урьдчилсан байдлаар тооцсон.
- Зөвхөн эх нутгийн Танзани улсын тооцоонд хамаарна.
- с.энгийн нийлбэр
- жигнэсэн дундаж

Notes:

- PPP is purchasing power parity; .
- Calculated using the World Bank Atlas method.
- Estimated to be low income.
- Based on regression; others are extrapolated from 2005 International Comparison Program benchmark estimates.
- Included in the aggregates for lower middle-income economies based on earlier data.
- Estimated to be upper middle-income.
- Includes the French overseas departments of French Guiana, Guadeloupe, Martinique, and Reunion.
- Estimated to be lower middle-income.
- Included in the aggregates for upper-middle income economies based on earlier data.
- Excludes Transnistria.
- Estimated to be high-income.
- Provisional estimate.
- Covers mainland Tanzania only. .
- simple totals
- weighted averages

SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

 29.2 ДЭЛХИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ ДАХЬ ОРОЛЦОО, ДНБ-д эзлэх хувиар
 INTEGRATION WITH THE GLOBAL ECONOMY, % of GDP

Бүс	Regions	Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт ба ДНБ харьцаа %-иар Trade in goods %of GDP			Хувийн хөрөнгийн нийт урсгал Gross private capital flows		Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт Foreign direct investment		
		1990	2005	2008	1990	2005	Цэвэр гадагшаа урсгал Net outflows	Цэвэр дотогшоо урсгал Net inflows	Цэвэр гадагшаа урсгал Net outflows
							1990	2008	2008
ДЭЛХИЙ	WORLD	32.3w	47.3w	53.0w	10.3w	32.4w	1.2w	:	3.5w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income	32.3	43.9	51.5	11.0	37.2	1.4	2.8	4.4
Үүнээс:	АНУ	15.8	21.2	24.4	5.6	14.4	0.6	2.2	2.3
	Япон	17.3	24.5	31.5	5.4	15.9	1.7	0.5	2.7
	ХБНГУ	45.5	62.4	73.1	10.2	30.7	1.4	0.6	4.3
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income	32.5	59.2	56.7	5.9	13.1	0.1	3.6	1.3
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific	47.1	74.6	68	5.0	11.4	0.2	3.3	1.4
Үүнээс:	Монгол	75.7	117.1	117.1	26.0	26.1	0.0	13.0	..
	БНХАУ	32.5	63.6	59.2	2.5	10.9	0.2	3.4	1.2
	БНАСАУ
	Вьетнам	79.7	129.9	158.1	..	8.3	..	10.6	0.3
	Индонез	41.5	54.2	52	4.1	7.2	0.0	1.8	1.2
	Лаос	30.5	43.6	44.6	3.7	..	0.0	4.1	..
	Малайз	133.4	196.1	160.7	10.3	24.1	0.0	3.3	6.9
	Тайланд	65.7	129.3	130.9	13.5	12.6	0.2	3.6	1.0
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asia	16.5	31.2	41.3	1.4	5.4	0.0	3.3	1.4
Үүнээс:	Афганистан	..	51.4	37.9	2.8	..
	Бангладеш	17.6	38.5	49.3	0.9	2.9	0.0	1.2	..
	Пакистан	32.6	37.3	38.1	4.2	4.3	0.0	3.3	0.0
	Энэтхэг	13.1	28.5	40.6	0.8	5.9	0.0	3.6	1.6
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	49.7	68.6	58.1	5.3	20.3	0.0	4.4	1.7
Үүнээс:	ОХУ	..	48.3	45.5	..	19.6	..	4.3	3.1
	Польш	43.9	62.7	70.4	11.0	13.6	0.0	2.8	0.6
	Турк	23.4	52.4	45.4	4.3	14.8	0.0	2.5	0.3
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries	23.2	44.2	41.9	7.9	9.8	0.1	3.0	0.8
Үүнээс:	Аргентин	11.6	37.5	39	8.2	9.1	0.0	3.0	0.4
	Бразил	11.7	24.6	24.2	1.9	5.9	0.1	2.9	1.3
	Мексик	32.1	58.0	56.5	9.2	7.7	0.0	2.1	0.1
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & N. African countries	43.5	57.6	68.6	5.0	..	0.0	4.6	..
Үүнээс:	Египет	36.8	34.1	45.5	6.8	16.4	0.0	5.9	1.2
	Иран	34.2	48.5	46.7	2.7	..	0.0	0.6	..
	Саудын Араб	58.6	77.7	94.0	8.8	31.6	0.0	4.8	0.7
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries	41.9	57.8	64.9	5.1	14.2	0.0	3.5	0.1
Үүнээс:	Нигери	67.5	60.2	59.7	5.9	25.4	0.0	1.8	0.2
	ӨАБНУ	37.4	47.7	65.2	2.4	10.6	0.0	3.5	-0.8

 Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2010 Хүснэгт 6.1
 Source: World development indicators, 2010, Table 6.1

БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

29.3 ХӨГЖЛИЙН ТУСЛАЛЦААНЫ ХОРООНЫ ГИШҮҮН ОРНУУДААС 2008 ОНД ХУВААРИЛСАН ЦЭВЭР ТУСЛАМЖ, бүсээр
DISTRIBUTION OF NET AID BY DEVELOPMENT ASSISTANCE COMMITTEE MEMBERS, 2008, by regions

сая ам.доллар USD millions

Бүс	Regions	Бүгд Total	АНУ USA	Япон Japan	Франц France	ХБНГУ Germany	Их Британи United Kingdom
ДЭЛХИЙ	WORLD	100.882.5s	23859.6s	6823.3s	6461.3s	9062.7s	7366.8s
Бага орлоготой орнууд	<i>Low income countries</i>	29256.8	7152.3	1929.7	1507	2060.2	2853.3
Дунд орлоготой орнууд	<i>Middle income countries</i>	42807.3	9982.7	2700.6	3615.3	5122.7	2554.4
Бага ба дунд орлоготой орнууд	<i>Low & middle income countries</i>	100.440.2	23850.3	6822	6450.3	9040.7	7363.8
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд	<i>East Asia & Pacific countries</i>	6695.7	943.2	86.7	691.8	725.9	545
Европ, Төв Ази	<i>Europe & Central Asia</i>	6867	1353.2	505.4	426	547.6	91.5
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд	<i>Latin America & Caribbean countries</i>	8059.3	1870.7	268.7	211.4	818.1	167
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	<i>Middle East & North African countries</i>	17614.1	4701.8	1874.7	1449.9	2499.9	843.2
Өмнөд Азийн орнууд	<i>South Asian countries</i>	9186.2	2813.1	1044.6	16	676.3	1552.7
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	<i>Sub-Saharan African countries</i>	29656.6	6691.1	1391.9	2681.5	2353.5	2507

(Хүснэгт 29.3-ын үргэлжлэл-Table 29.3 continuation)

Бүс	Regions	Нидерланд Netherlands	Канад Canada	Швед Sweden	Европын Комисс European Commission	Бусад Other
ДЭЛХИЙ	WORLD	5199.6s	3356.7s	3142.3s	14427.7s	16381s
Бага орлоготой орнууд	<i>Low income countries</i>	1405.5	1295.7	983.2	4472.9	4911.8
Дунд орлоготой орнууд	<i>Middle income countries</i>	916.8	872.6	623.5	7431.6	6708.7
Бага ба дунд орлоготой орнууд	<i>Low & middle income countries</i>	5199.3	3355.3	3134.1	14069.3	16368.5
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд	<i>East Asia & Pacific countries</i>	171.7	280.1	165.7	599.6	2296.7
Европ, Төв Ази	<i>Europe & Central Asia</i>	94.4	37.2	205.9	2636	784.7
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд	<i>Latin America & Caribbean countries</i>	230.2	480.6	200.4	1102.2	734.5
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	<i>Middle East & North African countries</i>	224.6	272.1	129.6	2174	2848.1
Өмнөд Азийн орнууд	<i>South Asian countries</i>	297.5	400.7	156.1	912.8	1188.4
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	<i>Sub-Saharan African countries</i>	1496.6	1302.5	1015.6	4849.5	4520.9

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2010: Хүснэгт 6.17
Source: World development indicators, 2010: Table 6.17

SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

29.4 ХӨГЖЛИЙН АЛБАН ЁСНЫ ТУСЛАЛЦААНААС ХАМААРАЛТАЙ БАЙДАЛ, бүс нутгийн зарим улс орноор
OFFICIAL DEVELOPMENT AID DEPENDENCY, by some selected countries of the regions

Бүс	Regions	Хөгжлийн албан ёсны цэвэр тусламж Net official development assistance		Нэг хүнд ногдох тусламж Aid per capita		Тусламжаас хамааралтай байдлын харьцаа Aid dependency ratios					
		сая ам. доллар USD millions	доллар USD	8w	19w	ҮНО-д эзлэх хувь Aid as % of GNI	Импортод эзлэх хувь Aid as % of imports	Засгийн газрын зардалд эзлэх хувь Aid as % of central government			
ДЭЛХИЙ	WORLD	49791s	128609s	8w	19w	0.2w	0.2w	0.5w	0.6w	..w	..w
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	49 488	128 113	10	23	0.8	0.7	2.7	2.1
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	8 563	9 118	5	5	0.5	0.2	1.4	0.4
Үүнээс:	Of which:										
Монгол	<i>Mongolia</i>	217	246	91	93	20.0	4.8	27.4	..	85.2	17.8
БНХАУ	<i>China</i>	1 712	1 489	1	1	0.1	0.0	0.6	0.1
БНАСАУ	<i>Korea, Dem. Rep.</i>	73	218	3	9
Вьетнам	<i>Vietnam</i>	1 681	2 552	22	30	5.5	2.9	9.3	2.9
Индонез	<i>Indonesia</i>	1 651	1 225	8	5	1.1	0.3	2.5	0.7
Лаос	<i>Lao PDR</i>	281	496	52	80	16.9	9.3	44.0
Малайз	<i>Malaysia</i>	45	158	2	6	0.1	0.1	0.0	0.1	0.3	..
Тайланд	<i>Thailand</i>	697	- 621	11	- 9	0.6	-0.2	0.9	-0.3	..	-1.2
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	4 199	12 318	3	8	0.7	0.8	3.6	2.5
Үүнээс:	Of which:										
Афганистан	<i>Afghanistan</i>	136	4 865	6	168	..	45.8	196.1
Бангладеш	<i>Bangladesh</i>	1 172	2 061	8	13	2.4	2.4	11.7	7.8	..	23.9
Пакистан	<i>Pakistan</i>	700	1 539	5	9	1.0	0.9	4.8	2.9	5.7	5.7
Энэтхэг	<i>India</i>	1 457	2 108	1	2	0.3	0.2	1.8	0.5	2.0	1.1
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	4 462	8 241	10	19	0.5	0.2	1.4	0.5
Үүнээс:	Of which:										
ОХУ	<i>Russian Federation</i>
Польш	<i>Poland</i>
Турк	<i>Turkey</i>	327	2 024	5	27	0.1	0.3	0.5	0.9	..	1.2
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	4 838	9 299	9	16	0.2	0.2	0.9	0.8
Үүнээс:	Of which:										
Аргентин	<i>Argentina</i>	52	131	1	3	0.0	0.0	0.1	0.2
Бразил	<i>Brazil</i>	231	460	1	2	0.0	0.0	0.2	0.2	..	0.1
Мексик	<i>Mexico</i>	- 58	149	- 1	1	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	..
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	4 472	23 624	16	73	1.0	1.9	3.3	6.0
Үүнээс:	Of which:										
Египет	<i>Egypt</i>	1 327	1 348	19	17	1.3	0.8	5.6	2.0	..	2.7
Иран	<i>Iran</i>	130	98	2	1	0.1	..	0.7	..	0.2	0.1
Саудын Араб	<i>Saudi Arabia</i>	22	..	1	..	0.0	..	0.0
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	13 245	40 090	20	49	4.1	4.3	11.0	9.2
Үүнээс:	Of which:										
Нигерия	<i>Nigeria</i>	174	1 290	1	9	0.4	0.7	1.1	2.1
ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	486	1 125	11	23	0.4	0.4	1.3	0.9	1.3	1.3

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2010: Хүснэгт 6.16
Source: World development indicators, 2010: Table 6.16

БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

29.5 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ САЛБАРЫН БҮТЭЦ, бүс нутгийн зарим орнуудаар
STRUCTURE OF OUTPUT, by some selected countries of the regions

		ДНБ-д эзлэх хувь % of GDP							
Бүс	Regions	Хөдөө аж ахуй Agriculture		Аж үйлдвэр Industry		Боловсруулах аж үйлдвэр Manufacturing		Үйлчилгээ Services	
		1995	2008	1995	2008	1995	2008	1995	2008
ДЭЛХИЙ	WORLD	4w	3w	31w	28w	20w	18w	65w	69w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	2	1	30	26	20	17	68	73
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
	АНУ	2	1	26	22	19	14	72	77
	Япон	2	1	34	34	23	21	64	69
	ХБНГУ	1	1	32	32	23	24	67	69
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	15	10	34	37	22	21	52	53
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	19	12	44	47	31	33	36	41
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
	Монгол	41	21	29	40	12	4	30	39
	БНХАУ	20	11	47	49	34	34	33	40
	БНАСАУ
	Вьетнам	27	22	29	40	15	21	44	38
	Индонез	17	14	42	48	24	28	41	37
	Лаос	56	35	19	28	14	9	25	37
	Малайз	13	10	41	48	26	28	46	42
	Тайланд	10	12	41	44	30	35	50	44
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	26	18	27	28	17	16	46	53
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
	Афганистан	..	32.0	..	26	..	16	..	42
	Бангладеш	26	19	25	29	15	18	49	52
	Пакистан	26	20	24	27	16	20	50	53
	Энэтхэг	26	17	28	29	18	16	46	54
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	10	7	36	32	22	18	52	61
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
	ОХУ	7	5	37	37	..	19	56	58
	Польш	8	5	35	31	21	17	57	65
	Турк	11	9	23	28	..	18	66	64
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	7	7	29	33	19	18	64	61
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
	Аргентин	6	10	28	32	18	21	66	58
	Бразил	6	7	28	28	19	16	67	65
	Мексик	6	4	28	37	21	19	66	59
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	16	11	34	43	15	12	50	46
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
	Египет	17	13	32	38	17	16	51	49
	Иран	18	10	34	44	12	11	47	45
	Саудын Араб	6	2	49	70	10	8	45	27
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	18	12	29	33	16	15	53	55
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
	Нигерия	..	33	..	41	..	3	..	27
	ӨАБНУ	4	3	35	34	21	19	61	53

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2010: Хүснэгт 4.2
Source: World development indicators, 2010: Table 4.2

SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

29.6 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭЦСИЙН АШИГЛАЛТЫН БҮТЭЦ, бүс нутгийн зарим орнуудаар (хувиар)
STRUCTURE OF FINAL DEMAND, by some selected countries of the regions (%)

Бүс	Regions	Өрхийн эцсийн хэрэглээ Household final consumption expenditure		Төрийн удирдлагын байгууллагын хэрэглээ General government final consumption expenditure		Үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал Gross capital formation		Бараа, үйлчилгээний экспорт Exports of goods and services		Бараа, үйлчилгээний импорт Imports of goods and services		Дотоодын нийт хадгаламж Gross domestic savings	
		1995	2008	1995	2008	1995	2008	1995	2008	1995	2008	1995	2008
ДЭЛХИЙ	WORLD	61w	61w	17w	17w	22w	22w	21w	28w	21w	28w	20w	21w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	61	62	17	18	21	21	21	27	20	28	19	19
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
АНУ	USA	68	71	15	16	18	18	11	12	12	17	15	14
Япон	Japan	55	56	15	18	28	24	9	18	8	16	30	29
ХБНГУ	Germany	58	56	20	18	22	19	24	47	23	41	20	26
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	60	56	14	14	27	30	23	31	24	31	26	31
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	47	42	13	13	40	40	29	40	29	35	39	48
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
Монгол	Mongolia	56	61	13	15	32	39	48	57	49	72	35	46
БНХАУ	China	42	34	14	14	42	44	23	37	21	28	43	54
БНАСАУ	Korea, Dem.Rep.
Вьетнам	Vietnam	74	69	8	6	27	41	33	78	42	95	20	29
Индонез	Indonesia	62	63	8	8	32	28	26	30	28	29	28	20
Лаос	Lao PDR	..	66	..	8	..	37	23	33	37	44	..	22
Малайз	Malaysia	48	46	12	12	44	22	94	110	98	90	34	38
Тайланд	Thailand	55	56	10	12	42	29	42	77	49	74	34	29
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	67	60	10	11	25	36	12	21	15	28	25	35
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
Афганистан	Afghanistan	..	98	..	10	..	28	..	17	..	53
Бангладеш	Bangladesh	83	79	5	5	19	24	11	20	17	29	22	37
Пакистан	Pakistan	72	77	12	12	19	22	17	13	19	24	21	20
Энэтхэг	India	64	54	11	12	27	40	11	23	12	28	27	38
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	61	59	17	16	23	25	28	34	29	35	23	24
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
ОХУ	Russian Federation	52	48	19	17	25	26	29	31	26	22	28	32
Польш	Poland	60	60	20	19	19	24	23	40	21	43	20	18
Турк	Turkey	68	70	11	13	25	22	20	24	24	28	22	18
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	66	63	15	15	19	23	18	24	19	24	18	22
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
Аргентин	Argentina	69	59	13	13	18	23	10	24	10	21	16	25
Бразил	Brazil	62	61	21	20	18	19	7	14	9	14	16	17
Мексик	Mexico	67	66	10	10	20	26	30	28	28	30	19	25
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	63	55	15	13	25	28	26	38	29	33
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
Египет	Egypt	74	72	11	11	20	22	23	33	28	39	21	24
Иран	Iran	46	45	16	11	29	33	22	32	13	22	37	..
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:												
Саудын Араб	Saudi Arabia	47	27	24	20	20	21	38	69	28	38	20	49
Нигери	Nigeria	44	42	42	25
ӨАБНУ	South Africa	63	60	18	20	18	23	23	35	22	38	17	16

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2010: Хүснэгт 4.8
Source: World development indicators, 2010: Table 4.8

БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

29.7 ГАДААД ХУДАЛДАА, бүс нутгийн зарим орнуудаар
INTERNATIONAL TRADE, selected countries of the regions

Бүс		Regions		сая ам.доллар USD millions							
				Экспорт Exports		Импорт Imports					
				Барaa Goods	Үйлчилгээ Services	Барaa Goods	Үйлчилгээ Services				
		1995	2008	1995	2008	1995	2008	1995	2008		
ДЭЛХИЙ	WORLD			5172481 t	16129607 t	1211384 t	3799197 t	52289538t	16300527w	1219124t	3440367t
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:			4229 538	11060 159	1016 999	3012 629	4212 901	11522 679	983 235	2596 070
Үүнээс:	Of which:	АНУ	USA	584 743	1300 532	198 501	518 319	770 852	2165 982	129 227	364 928
		Япон	Japan	443 116	782 337	63 966	146 440	335 882	761 984	121 547	167 443
		ХБНГУ	Germany	523 461	1465 215	73 576	241 590	463 872	1260 213	128 865	283 196
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:			942 571	5072 412	192 169	785 087	1015 776	4786 667	235 415	850 688
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:			354 784	2081 208	62 745	247 458	366 057	1762 013	82 593	285 803
Үүнээс:	Of which:	Монгол	Mongolia	473	2 539	47	483	415	3 616	87	514
		БНХАУ	China	148 780	1428 488	18 430	146 446	132 084	1133 040	24 635	158 004
		БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	959	1 950	1 380	3 950
		Вьетнам	Vietnam	5 449	62 906	2 243	7 096	8 155	80 416	2 304	7 931
		Индонез	Indonesia	45 417	139 281	5 342	14 731	40 630	126 177	13 230	27 994
		Лаос	Lao PDR	311	1 080	68	278	589	1 390	119	76
		Малайз	Malaysia	73 914	199 516	11 438	30 283	77 691	156 896	14 821	30 060
		Тайланд	Thailand	56 439	177 844	14 652	33 392	70 786	178 655	18 629	46 314
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:			46 657	225 882	10 333	109 513	60 322	380 660	15 377	73 655
Үүнээс:	Of which:	Афганистан	Afghanistan	166	680	387	3 350
		Бангладеш	Bangladesh	3 501	15 369	469	891	6 694	23 860	1 192	3 684
		Пакистан	Pakistan	8 029	20 375	1 432	2 393	11 515	42 326	2 431	9 076
		Энэтхэг	India	30 630	179 073	6 763	89 746	34 707	291 598	10 062	56 053
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia			179 048	1141 248	46 721	195 032	193 383	1146 612	42 554	202 447
Үүнээс:	Of which:	ОХУ	Russian Federation	81 095	471 763	10 567	50 694	60 945	291 971	20 205	74 572
		Польш	Poland	22 895	167 944	10 637	35 428	29 050	203 924	7 008	30 035
		Турк	Turkey	21 637	131 975	14 475	34 519	35 709	201 960	4 654	16 228
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:			223 927	873 299	37 663	108 606	241 363	896 683	52 171	139 670
Үүнээс:	Of which:	Аргентин	Argentina	20 967	70 588	3 676	11 929	20 122	57 413	6 992	12 664
		Бразил	Brazil	46 506	197 942	6 005	28 822	54 137	182 810	13 161	44 396
		Мексик	Mexico	79 542	291 807	9 585	18 474	75 858	323 151	9 021	24 701
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:			62 002	418 183	77 167	315 621	19 565	65 951
Үүнээс:	Of which:	Египет	Egypt	3 450	25 483	8 262	24 668	11 760	48 382	4 511	16 335
		Иран	Iran	18 360	116 350	533	..	13 882	57 230	2 192	..
		Саудын Араб	Saudi Arabia	50 040	328 930	3 475	9 383	28 091	111 870	8 670	48 926
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:			76 554	336 637	12 142	37 475	78 377	296 944	24 584	91 672
Үүнээс:	Of which:	Нигерия	Nigeria	12 342	81 900	608	1 421	8 222	41 700	4 398	11 837
		ӨАБНУ	South Africa	27,853c	80 781	4 414	12 394	30546b	99 480	5 756	16 515

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2010 : Хүснэгт 4.4-4.7
Source: World development indicators, 2010 : Table 4.4-4.7

SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

29.8 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ХЭРЭГЖИЛТ, бүс нутгийн зарим улс орнуудаар
 IMPLEMENTATION OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS, by some selected countries of the regions

	Зорилтууд Goals	Нэн ядуурал, өлсгөлөнг арилгах Eradicate extreme poverty and hunger				Бага боловсролыг нийтэд эзэмшүүлэх Achieve universal primary education		
		Үзүүлэлтүүд Indicators	Нийт хүн амд өдрийн 1.25 ам.доллараас бага хэрэглээтэй хүн амын эзлэх хувь, Proportion of population below USD 1.25 (PPP) a day, %	Орлого/хэрэглээ-ний тэнцүү 5 бүлгийн хамгийн ядуу хэсэгт хамаарах хүн амын эзлэх хувь Share of poorest quintile in national consumption or income	5 хүртэлх насны хоол тэжээлийн дутагдалтай хүүхдийн хувь, % Percentage of underweight children aged below 5 years old, %	Бага сургууль төгсөлтийн хувь Primary school completion rate %		
						Он Years	Эзлэх хувь percentage	1995-2008a,b
ДЭЛХИЙ	WORLD					22.4w	79w	89w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:				
Үүнээс:	<i>Of which:</i>							
	АНУ	USA		5.4	1.3	96
	Япон	Japan		102	..
	ХБНГУ	Germany		8.5	1.1	105
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:					23.5	78	88
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:					11.9	101	100
Үүнээс:	Монгол	Of which: Mongolia	2007-08a	2.2	7.1	5.3		93
	БНХАУ	China	2005a	15.9g	5.7	6.8	107	99
	БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	17.8
	Вьетнам	Vietnam	2006a	21.5	7.1	20.2
	Индонез	Indonesia	7.4	19.6	93	108
	Лаос	Laos PDR	2002-03a	44.0e	8.5	31.6	45	75
	Малайз	Malaysia	2004d	<2	6.4	..	91	96
	Тайланд	Thailand	2004a	<2	6.1	7.0
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:					41.1	62	79
Үүнээс:	<i>Of which:</i>							
	Афганистан	Afghanistan
	Бангладеш	Bangladesh	2005a	49.6e	9.4	41.3	..	58
	Пакистан	Pakistan	2004-05a	22.6	9.1	31.3	..	60
	Энэтхэг	India	2004-2005a	41.6g	8.1	43.6	63	94
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia					..	93	98
Үүнээс:	<i>Of which:</i>							
	ОХУ	Russian Federation	2007a	<2	5.6	94
	Польш	Poland	2005a	<2	7.3	..	98	96
	Турк	Turkey	2006a	2.6	5.4	3.5	90	99
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:					4.5	84	104
Үүнээс:	<i>Of which:</i>							
	Аргентин	Argentina	2005c,d	3.4	3.6d	2.3	..	100
	Бразил	Brazil	2007d	5.2	3.0	2.2
	Мексик	Mexico	2008d	4	3.8	3.4	88	104
Үүнээс:	<i>Of which:</i>							
	Египет	Egypt	2004-05a	<2	9.0	6.8	..	95
	Иран	Iran	2005a	<2	6.4	..	88	117
	Саудын Араб	Saudi Arabia	5.3	35	54
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:					25.3	51	62
Үүнээс:	<i>Of which:</i>							
	Нигери	Nigeria	2003-04a	64.4	5.1	27.2
	ӨАБНУ	South Africa	2000a	26.2	3.1	..	76	86

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2010: Хүснэгт 1.2-1.3, 2.8
 Source: World development indicators, 2010: Table 1.2-1.3, 2.8

БҮЛЭГ 29. ДЭЛЖИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 29.8-ын үргэлжлэл - Table 29.8 continuation)

	Зорилтууд Goals	Хүйсийн тэгш байдлыг хангах Promote gender equality	Хүүхдийн эндэгдлийг багасгах Reduce child mortality	Эхийн эрүүл мэндийг сайжруулах Improve maternal health		ДОХ, бусад өвчинтэй тэмцэх Combat HIV/AIDS and other diseases	
				Амьд хүүхэд төрүүлсэн 100 000 эхэд ногдох эхийн эндэгдэл Maternal mortality ratio per 100 000 live births	Нийт төрсөн эхэд эмчийн хяналтанд байж төрөгсдийн ээлэх хувь HIV attended by skilled health staff % of total	ХДХВ-ийн халдвар авсан 15-49 насны хүн амын эзлэх хувь HIV prevalence % of population ages 15-49	100 000 хүнд ногдох сүрьеэ өвчтэй хүний тоо Incidence of tuberculosis per 100 000 people
		2008с	2008	2005	2002-2007 ^a	2007	2008
ДЭЛЖИЙ	WORLD	96w	67w	400w	65w	0.8w	139w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	99	7	10	99	0.3	14
Үүнээс:	<i>Of which: USA</i>	100	8	11	99	0.6	5
	<i>Japan</i>	100	4	6	100	..	22
	<i>Germany</i>	98	4	4	100	0.1	5
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	96	73	440	62	0.9	162
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	102	29	150	87	0.2	138
Үүнээс:	<i>Of which: Mongolia</i>	104	41	46	99	0.1	205
	<i>China</i>	103	21	45	98	0.1	97
	<i>Korea, Dem. Rep.</i>	..	55	370	97	..	344
	<i>Vietnam</i>	..	14	150	88	0.5	200
	<i>Indonesia</i>	98	41	420	72	0.2	189
	<i>Lao PDR</i>	87	61	660	..	0.1	150
	<i>Malaysia</i>	..	6	62	98	0.4	102
	<i>Thailand</i>	..	14	110	97	1.4	137
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	91	76	500	41	0.3	180
Үүнээс:	<i>Of which: Afghanistan</i>	58	257	189
	<i>Bangladesh</i>	106	54	570	18	..	225
	<i>Pakistan</i>	80	89	320	39	0.1	231
	<i>India</i>	92	69	450	47	0.3	168
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	97	22	43	95	0.6	87
Үүнээс:	<i>Of which: Russian Federation</i>	98	13	28	100	1.1	107
	<i>Poland</i>	99	7	8	100	0.1	25
	<i>Turkey</i>	84	22	44	83	..	30
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	102	23	130	89	0.5	47
Үүнээс:	<i>Of which: Argentina</i>	104	16	77	99	0.5	30
	<i>Brazil</i>	102	22	110	97	0.6	46
	<i>Mexico</i>	101	17	60	93	0.3	19
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	96	34	200	80	0.1	44
Үүнээс:	<i>Of which: Egypt</i>	..	23	130	74	..	20
	<i>Iran</i>	116	32	140	97	0.2	20
	<i>Saudi Arabia</i>	91	21	18	96	..	19
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	88	144	900	45	5	352
Үүнээс:	<i>Of which: Nigeria</i>	85	186	1100	35	3.1	303
	<i>South Africa</i>	100	67	400	92	18.1	960

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2010: Хүснэгт 1.2-1.3
Source: World development indicators, 2010: Table 1.2-1.3

SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

(Хүснэгт 29.8-ын үргэлжлэл - Table 29.8 continuation)

	Зорилтууд Goals	Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах Ensure environmental sustainability				Хөгжлийн бүх нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх Develop a global partnership for development		
		Үзүүлэлтүүд Indicators	Нэг хүнд ногдох нүүрсхүчлийн хорт хийн хаягдал, метр тонн Carbon dioxide emission per capita metric ton	Сайжруулсан усны эх үүсвэрээр хангагдсан хотын хүн амын эзлэх хувь ¹ Access to an improved water source % of urban population	Сайжруулсан усны эх үүсвэрээр хангагдсан хөдөөгийн хүн амын эзлэх хувь ² Access to an improved water source % of rural population	Сайжруулсан ариун цэврийн хангамжтай хүн амын эзлэх хувь Access to improved sanitation facilities population %	100 хүнд ногдох суурин утас хэрэглэгчид Fixed-line phone subscribers per 100 people	100 хүнд ногдох үүрэн утас хэрэглэгчид Mobilephone subscribers per 100 people
		2006	2006	2006	2006	2008	2008	2008
ДЭЛХИЙ	WORLD	4.4w	96w	77w	60w	19w	61w	15.3w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	12.7	100	98	100	47	106	67.8
Үүнээс:	<i>Of which: USA</i>	19.3	100	94	100	51	89	80.6
	<i>Japan</i>	10.1	100	100	100	38	86	..
	<i>Germany</i>	9.8	100	100	100	63	129	65.6
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	2.8	94	76	55	13	52	5.2
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	3.8	96	81	66	22	53	5.6
Үүнээс:	<i>Of which: Mongolia</i>	3.7	90	48	50	8	67	24.6
	<i>China</i>	4.7	98	81	65	26	48	5.7
	<i>Korea, Dem. Rep.</i>	3.6	100	100	..	5	0	..
	<i>Vietnam</i>	1.3	98	90	65	34	81	9.6
	<i>Indonesia</i>	1.5	89	71	52	13	62	2
	<i>Lao PDR</i>	0.2	86	53	48	2	33	..
	<i>Malaysia</i>	7.2	100	96	94	16	103	23.1
	<i>Thailand</i>	4.1	99	97	96	10	92	..
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	1.1	94	84	33	3	33	3.3
Үүнээс:	<i>Of which: Afghanistan</i>	0.0	0	27	0.4
	<i>Bangladesh</i>	0.3	85	78	36	1	28	2.3
	<i>Pakistan</i>	0.9	95	87	58	3	53	..
	<i>India</i>	1.4	96	86	28	3	30	3.3
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	7.3	99	88	89	26	110	10.7
Үүнээс:	<i>Of which: Russian Federation</i>	11	100	88	87	32	141	13.3
	<i>Poland</i>	8.3	100	25	115	16.9
	<i>Turkey</i>	3.7	98	95	88	24	89	6.1
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	2.6	97	73	78	19	80	..
Үүнээс:	<i>Of which: Argentina</i>	4.4	98	80	91	24	117	..
	<i>Brazil</i>	1.9	97	58	77	21	78	..
	<i>Mexico</i>	4.2	98	85	81	19	71	14.4
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	3.5	95	81	77	16	58	5.7
Үүнээс:	<i>Of which: Egypt</i>	2.1	99	98	66	15	51	3.9
	<i>Iran</i>	6.7	99	84	..	34	60	10.6
	<i>Saudi Arabia</i>	16.1	97.0	..	99	17	146	69.8
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	0.8	81	46	31	2	33	..
Үүнээс:	<i>Of which: Nigeria</i>	0.7	65	30	30	1	42	..
	<i>South Africa</i>	8.7	100	82	59	9	92	..

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2010: Хүснэгт 1.3, 5.10-11
Source: World development indicators, 2010: Table 1.3, 5.10-11

1. Хотын нийт хүн амд харьцуулсан.
1. Percentage of urban population
2. Хөдөөгийн хүн амд харьцуулсан.
2. Percentage of rural population